Kardinalin Gizli Misyonu

RAFIK SCHAMI



Almancadan Çeviren: Levent Bakaç

AYRINTI

RAFIK SCHAMI

1946 doğumlu Rafik Schami Katolik bir aileden gelmektedir ve kardeşleriyle birlikte Şam'ın Hıristiyan semtinde büyümüştür. Kendisini hem Süryani hem de Hıristiyan Arap olarak tanımlıyor. Gençliğinde Fransızca ve Arapçanın yanı sıra Süryanice ve İngilizce öğrendi. Babası Şam'da fırıncılık yapan Rafik, bu şehirde kimya, matematik ve fizik öğrenimi gördü ve daha on dokuz yaşındayken edebiyata ilgi göstermeye başladı.

Rafik Schami 1970 yılında Suriye'yi terk etti ve 1971 yılında Federal Almanya'ya göçtü. Almanca öğrendikten sonra kimya öğrenimine Heidelberg'de devam etti ve 1979'da doktorasını tamamladı. Almanca yazdığı ilk romanı *Malula'dan Masallar* 1977 yılında yayımlandı. Bundan sonra hep Almanca yazacaktı.

Yıllardan beri Filistinliler ile İsraillilerin barış içinde bir arada yaşamasını savunan Schami eşiyle birlikte Almanya'nın Pfalz bölgesinde Marnheim'da yaşıyor. Almanya'da birçok ödül kazanan Schami'nin kitapları 34 dile çevrildi. Bu diller arasında Arapça, Çince, Almanca, İngilizce, Fransızca, İtalyanca, Japonca, Rusça, İspanyolca ve Türkçe de var. Yazarın Türkiye'de yayımlanan kitapları *Mario Usta'nın Yaramaz Kuklaları*, *Bu Papağan Değil Ki!*, *Hattatın Sırrı*, *Sophia veya Tüm Hikâyelerin Başlangıcı*, *Gece ile Sabah Arasında Yolculuk*, *Widu'nun Kalbi*, *Gece Masalcısı*, *Sineksağan*, *Malula'dan Masallar*, *Dürüst Yalancı* ve *Bir Avuç Yıldız*.

Ayrıntı: *1550*
Edebiyat Dizisi: *252*

Kardinalin Gizli Misyonu
Rafik Schami

Kitabın Özgün Adı
Die geheime Mission des Kardinals

Almancadan Çeviren
Levent Bakaç

Yayıma Hazırlayan
Tarık Kayakan

Son Okuma
Ayten Koçal

© 2019 Carl Hanser Verlag GmbH & Co. KG, München

Bu kitabın Türkçe yayım hakları Ayrıntı Yayınları'na aittir.
Türkçe yayım hakları Kalem Ajans aracılığıyla alınmıştır.

Kapak Tasarımı
Gökçe Alper

Dizgi
Esin Tapan Yetiş

Baskı ve Cilt
Ali Laçin - Barış Matbaa-Mücellit
Davutpaşa Cad. Güven San. Sit. C Blok No. 286
Topkapı/Zeytinburnu - İstanbul - Tel. 0212 567 11 00
Sertifika No: 46277

Birinci Basım: *2021*

ISBN 978-605-314-551-6
Sertifika No: 10704

AYRINTI YAYINLARI
Basım Dağıtım San. ve Tic. A.Ş.
Hocapaşa Mah. Dervişler Sok. Dirikoçlar İş Hanı
No: 1 Kat: 5 Sirkeci – İstanbul
Tel.: (0212) 512 15 00 Fax: (0212) 512 15 11
www.ayrintiyayinlari.com.tr & info@ayrintiyayinlari.com.tr

twitter.com/ayrintiyayinevi facebook.com/ayrintiyayinevi instagram.com/ayrintiyayinlari

Rafik Schami

Kardinalin Gizli Misyonu



EDEBİYAT DİZİSİ SON ÇIKAN KİTAPLAR

BİR BUĞDAY TANESİ / *Ngũgĩ wa Thiong'o*
İSTİSNA / *Christian Jungersen*
ORBITOR / *Mircea Cărtărescu*
KAYBOLUYORSUN / *Christian Jungersen*
İÇERDEKİLER / *Victor Serge*
TİBET ŞEFTALİ TURTASI / *Tom Robbins*
BAHAR / *Sabine Adatepe*
CHE'NİN BİRLİĞİ / *Carlos Gamerro*
EFENDİNİN GÜZELİ / *Albert Cohen*
FRANSIZ SAVAŞ SANATI / *Alexis Jenni*
ARADAKİ NEHİR / *Ngũgĩ wa Thiong'o*
BEDENİN GÜNCESİ / *Daniel Pennac*
ZAMANIN GÜRÜLTÜSÜ / *Julian Barnes*
ORBİTOR Göz Kamaştırıcı / *Mircea Cărtărescu*
KIRAÇ GÖKYÜZÜ / *E. E. Sule*
DENİZ DENİZ / *Iris Murdoch*
BAŞLAMA YERİ / *Ursula K. Le Guin*
SİLAHI SEÇMEK / *Judith Kuckart*
KARANLIK GÜZERGÂHLAR / *John Ralston Saul*
AĞABEYİNE ÇİÇEK TAŞIYAN KIZ / *Natsuki Ikezawa*
NOSTALJİ / *Mircea Cărtărescu*
KELEBEKLER ZAMANI / *Julia Alvarez*
EVA / *Ersi Sotiropoulos*
AHU HANIM'IN KOCASI / *Ali Muhammed-i Efgânî*
GÜCÜMÜZÜN DOĞUŞU / *Victor Serge*
ADINLA BAŞLAR HAYAT / *Zakes Mda*
ÇALILIK / *Christian Jungersen*
GULYABANİNİN BAHÇESİ / *Leïla Slimani*
SAVAŞTAKİ KIZ / *Sara Nović*
ZÜRAFANIN BOYNU / *Judith Schalansky*
KAN ÇİÇEKLERİ / *Ngũgĩ wa Thiong'o*
ADEN, ARABİSTAN - Jean-Paul Sartre'ın Önsözüyle / *Paul Nizan*
DENİZALTI / *Joe Dunthorne*
2084 / *Boualem Sansal*
BİRİCİK HİKÂYE / *Julian Barnes*
ORBITOR Göz Kamaştırıcı-Cilt 3 / *Mircea Cărtărescu*
KARGALAR BÜYÜCÜSÜ / *Ngũgĩ wa Thiong'o*

Rafik Schami

Kardinalin Gizli Misyonu

Hikâyeleriyle kafamdan her türlü batıl inancı
defeden annem Hanne Joakim'e ithafen...
Bu hikâyeyi artık okuyamayacak olması ne kötü...

İnanç, dağları nadiren yerinden oynatabilir,
fakat batıl inanç kocaman halkları her zaman.
Şimdiye kadarki izlenimlerimin bir özeti

1. Dağ Azizi

Yağmur, camlara kâh utangaççа, kâh usandırarak vuruyordu. Komiser Barudi, damlalar şiddetini her artırdığında başını işinden kısaca kaldırıyordu. Mutfağında oturuyordu. Mutfak masasının üzerinde, yalnızca hafta sonunda burada olan laptopun yanı sıra kâğıt, makas, keçeli kalemler ve bir tüp tutkal duruyordu. "Boktan bir hava" diye mırıldandı ve sıcak evinde olduğuna şükretti. Üstünde oturan ve korkunç kötü ama tutkuyla şarkı söyleyen komşusunun bet sesinin haricinde atmosfer çok keyifliydi. Sanki sipariş edilmiş gibi, diye düşündü Barudi. Şubat ayında emekliye ayrılır ayrılmaz, başka bir eve taşınmak istiyordu. Bu ev ucuzdu. Duvarlar yalnızca kokuları engelliyor ama seslerin geçmesine izin veriyordu.

Komiser Barudi altmışların ortasındaydı, ancak güçlü kuvvetli yapısı ve ciddi olmakla birlikte pürüzsüz yüzü onu daha genç gösteriyordu. Orta boyluydu ve kilo almaya meyilliydi, seyrek gri saçları vardı. Miyopluğu, gözleri kontakt lense karşı

da alerjik olduğu için onu giderek daha kalın camlı gözlükler takmak zorunda bırakıyordu ve sonunda gözleri, bir cam turtasına düşmüş iki nohut gibi görünmeye başlamıştı.

İçinde olunan 2010 senesinin kasım ve aralık aylarını ve gelecek senenin ocak ve şubat aylarını kapsayan kendi özel takviminin parçalarını birbirine yeni yapıştırmış ve takvimin üstüne büyük, renkli harflerle *Kurtuluşun Öncesindeki Günler* diye yazmıştı.

Kasımın ilk on üç gününün üzeri çizilmişti ve şubat ayının üzerinde parlak sarı harflerle "Özgürüm" yazılıydı. Kakule aromalı mokasından bir yudum aldı ve takvimi yemek masasının yanındaki duvara astı. Takvimin üzerine çakılı bir çiviye tutturulmuş ipin ucunda bir tükenmezkalem sallanıyordu.

Barudi o anda dünün, yani cumartesi gününün üzerini çizdiğini ama pazar gününe aynı şeyi yapmadığını fark etti. Böylece tükenmezkalemi eline aldı ve söz konusu alana büyük bir X yerleştirdi.

"14 Kasım Pazar gününden 1 Şubat 2011'e kadar tam 79 gün var. Bu ise..." diye fısıldadı ve laptopun hesap makinesine rakamlar yazmaya başladı: 79x24x60x60=6.825.600 saniye. Dişlerinin arasından ıslık çaldı. "Emekliliğe neredeyse yedi milyon kalp atışı var."

Masanın üstünü boşalttıktan sonra, Barudi bir büfeye pilav ve salatalı köfte siparişi verdi ve yağmurdan sırılsıklam paket servis elemanının ne kadar çabuk geldiğine şaşırdı. "Uçan halınız mı var?" diye sordu ve acıdığı için adama bol bahşiş verdi.

"Teşekkür ederim, efendim, hayır, halım yok ama iyi bir motosikletim var."

Salata biraz pörsümüştü ama yemek çok sıcaktı. Tadı hoşuna gitmişti ve böylece yanında bir kadeh sek kırmızı şarap içmeye karar verdi.

Kırmızı şarap şişesinin dibinde kalan şarabı bir kadehe boşalttı, boş şişeyi çöpe attı, küçük bir kâsenin içine fıstık koydu ve hepsini küçük bir tepsiye yerleştirerek oturma odasına taşıdı. Barudi odada, televizyonun karşısındaki kanepeye oturdu ve bir süre kanaldan kanala zapping yaptı. Aniden durakladı ve bir önceki kanala döndü, çünkü son anda ekranda programın adını okumuştu: Şifasızın şifalandırılması.

Bu, arada sırada izlediği nadir ciddi söyleşi programlarından biriydi. Barudi, tanınmış yaşlıca bir gazeteci olan sunucuyu seviyordu; uzmanlar, kendilerini ciddiye aldığı ve programa mükemmel hazırlandığı için ona gelmekten hoşlanırlardı. "Mercek Altında" isimli programı ayda yalnızca bir kez devlet televizyonunda yayınlanıyordu.

Barudi şanslıydı. Program daha yeni başlamıştı. Programın konusu meşhur "Dağ Azizi" ve başarılarıydı. Dağ Azizi elini koyarak yalnızca "sıradan" hastalıkları iyileştirmekle kalmıyor, sihirli bir sıvıyla kanser hastalarına bile yardım ettiği söyleniyordu. Sunucu, iki hastayla iki tanınmış tıp profesörünü davet etmişti. Profesörler hastaları uzun bir süre herhangi bir sonuç alamadan tedavi etmiş, sonrasında hastalar, içinde bulundukları çaresizlikle ülkenin kuzeyinde yaşayan Dağ Azizi'ne başvurmuşlardı.

"Bugün, geçirdiği bir araba kazasının ardından belden aşağısı felçli kalan genç bir beyle, ağır bir kanseri olan bir bayanı davet ettik. Bu nasıl bir sıvıdır ki, modern tıbbın başarısız kaldığı böylesi hastalıkları iyileştiriyor?" diye sordu sunucu ve soruya kendisi cevap verdi: "Dağ Azizi, Halep'in güneybatısında bulunan küçük Derkas şehrindeki çok eski bir kilisede ikamet ediyor. Kilisenin sunağının arkasında, bir zamanlar Aziz Pavlus'u ağırlayan bir kaya mağarası bulunuyor. Mağara eskiden sık bir ormanın ortasındaydı. Pavlus, seyahatlerinin birinde haydutların saldırısına uğramış ve ağır bir biçimde yaralanmıştı. Kalan son gücüyle mağaraya sığınabildi. Efsaneye göre mağaranın içindeki bir yarıktan akan su, yaralarını iyileştirdi. Aynı su binlerce hastaya da şifa verdi. Daha sonra mağaranın etrafına bir kilise inşa edildi, fakat barbarlar kiliseyi yıktı. Dağ Azizi'nin müritleri kiliseyi on yıl önce yeniden ayağa dikti ve şimdilerde kaynağa yine ulaşılabiliyor.

Ancak bu bağlamda garip olan husus, bayanlar baylar, Dağ Azizi'nin Müslüman olması. Pek çok muhafazakâr Müslüman ondan hoşlanmasa da hasta yakınlarını –gizlice– ona gönderiyor." Sunucu bunları anlatırken, zeki gözlerinin etrafında bir gülümseme dolaşıyordu.

Genç adam pek konuşkan değildi ve iyileşme sevincini anca kesik kesik ifade edebiliyordu. Hiçbir yardım almadan stüdyoda dolaşabiliyordu ve Dağ Azizi'nin ilahi bir güce sahip olduğuna emindi. Kameraya tutulan siyah-beyaz fotoğraflar kazayı, hastaneye yatırılan hastayı ve tekerlekli sandalyedeki durumunu gösteriyor, bunların ardından gelen renkli bir fotoğraf onu Dağ Azizi'yle karşılaşmasından sonra sergiliyordu. Yeniden futbol oynuyordu. Genç adamı tedavi eden tanınmış ortopedist bu mucizevi gelişmeyi teyit etti.

Genç adamın yanında oturan kırk yaşındaki çekici kadın kolon kanserinden mustarip olmuştu. Ameliyat ve kemoterapinin ardından hafif bir iyileşme görülmüşse de tümör sonra yayılmıştı. Yanında oturan doktoru, o zamanki umutsuz tanıyı doğruladı ve hastasının cesaretini övdü. Açık bir şekilde bu program için aldığı daveti kabul etmekte uzun süre tereddüt ettiğini belirtti, çünkü iyileşme, her ne kadar onu çok sevindirse de akademik tıp hakkında şüpheler yaratıyordu.

Kadın, Dağ Azizi hakkında bu yılın ilkbaharında bir arkadaşı tarafından haberdar edildiğini anlattı. "Neden korkacaktım? Kaybedecek hiçbir şeyim yoktu" dedi. Dağ Azizi'yle nasıl karşılaştığını ve onun kendisiyle yaşama azmi ve gelecek planları hakkında uzun uzadıya konuştuğunu açıkladı. Dağ Azizi "Sana sevgi ve güç veriyorum, kanseri yeneceksin" demiş, onu kucaklamış, sonra ince elleriyle başını, sırtını, karnını okşamış ve yabancı bir dilde bir dua söylemişti.

Bundan sonraki üç hafta içerisinde Aziz ile birkaç kere bir araya gelmişti. Bu süre içerisinde düzenli bir şekilde oruç tutmak zorundaydı ve yalnızca mağarada onun iksirinden büyük bir yudum almasına izin vardı.

Kadın esprili bir dille kebap, kavurma ve nohut köftesi büfelerinin önünden geçerken kokuyu nasıl açgözlülükle içine çektiğini ve kalorisi bol yemeklere duyduğu istek ve açlığın ona nasıl katlanılmaz geldiğini anlattı.

"Madem mideme izin yoktu, o halde hiç olmazsa burnum ve ciğerlerim bu hazzı yaşasındı" dedi kadın. Bunun üzerine stüdyodaki izleyiciler güldü. Aynı Barudi gibi.

Dördüncü haftada iyileşmişti.

Profesör, kadının söylediklerini doğruladı. Kendisi ve hepsi tanınmış kanser uzmanı olan üç meslektaşı tarafından iki defa ayrıntılı bir biçimde kontrolden geçirilmiş ve hiçbir tümör tespit edilememişti.

Kadın "Kocam ve üç çocuğumla birlikte yine tasasızca gülebiliyordum" dedi ve sessizce ağlamaya başladı. Yanında oturan iyileşmiş genç adam kadının omzunu sevgiyle okşadı.

Barudi de ağlamaya başladı. Belki şaraptan, belki de yalnızlığından dolayı.

"Beni dinlemeliydin" dedi kısık bir sesle. Sevgili karısı Basma, daha genç yaşta kolon kanserine yakalanmıştı. Doktorlar umutlarını yitirince, Barudi ona Lübnan'daki tanınmış bir şifacıya gözükmeyi teklif etmişti. Üzerinden on altı yıl geçmişti. O zamanlar Dağ Azizi henüz bilinmiyordu.

Karısı reddetmiş ve "Bir şarlatanın yanında ölmektense, kendi yatağımda ölmeyi yeğlerim. Bana elini ver. Elin benim için en büyük destek" demişti.

Barudi televizyonu kapattı ve özlemle "Basma" diye fısıldadı.

2. Hediye

Şam, 15 Kasım 2010

Pazartesi, daha gün ağarırken sevimsiz mesajını yolladı: soğuk, yağmurlu bir hava. Rüzgâr, buz gibi yağmur damlalarını yayaların yüzüne vuruyor ve neşelerinin son demlerine de el koyuyordu.

Yaz, eylül sonuna kadar uzamış, sonbahar şimdi Şam'a giriş yapmıştı. Bu çok eski şehre saygı duyuyormuşçasına dört haftadan beri çömelmiş bir vaziyette şehrin kapılarının önünde fırsatının gelmesini beklemişti. Şimdi şehrin içinde esip gürleyen kasım, onu kaşla göz arasında zapt etti ve ağaçları, yeşil yaz elbiselerini çıkararak yapraklarını bırakmaya zorladı.

Uzaklardan gök gümbürtüleri duyuldu. Gök gürlemesi havayı ve içinde oturanlar gibi titrer gözüken evleri sarstı. Şam kış için inşa edilmemişti.

Ata el Ayubi Caddesi'nin Mansur Caddesi köşesinde bulunan İtalyan Büyükelçiliği'nin önünde, sabah saat yediye gelirken bir

triportör durdu. Şoför, sert bir fren yapmadan önce –her nedense– iki kere gaz pedalına bastı. Motorun inlemesi çıplak duvarlarda yankılandı. Sonra motoru stop etti, biraz bekledi ve yağmur biraz azalır gibi olunca taşıttan indi. Taşıtın yük alanına ve elindeki kâğıt parçasına kısa bir bakış attı, her iki taraftaki binaları süzdü ve İtalyan bayrağını görünce, kendi kendine sessizce küfür ederek büyükelçiliğin kapısına yöneldi.

Bir polis, küçük bekçi kulübesinden hemen dışarıya fırladı ve yaklaşık elli yaşlarındaki tıknaz adamı, henüz kapıya ulaşmadan durdurdu.

"Bay Fransisku Lungu'ya bir fıçı getirdim." Adam, ismi bir kâğıttan okumuştu, fakat bekçi kimin kastedildiğini anladı: İtalya Cumhuriyeti Büyükelçisi Francesko Longo. Yabancıyı ve bir zamanlar İtalyan Piaggio firmasının üretmiş olduğu ve Suriye'de başından, "made in Syria" ibaresine İtalyanların hiçbir itirazda bulunmayacağı kadar fazla değişiklik ve türlü tamirat geçmiş olan Nuh öncesi zamanlardan kalma üç tekerlekli kırmızı yük taşıyıcıyı baştan aşağıya süzdü. Bekçinin bakışı, şoför kabininin üstündeki tabelaya gitti; *Kıskananlar kör olsun* yazıyordu, bekçi kendisini gülmekten alamadı. Bu paslı taşıtların her biri, on limuzinden daha fazla pis koku ve gürültü meydana getiriyordu. Fakat kullanışlı oldukları ve dar sokaklarda belli bir hızla gidebildikleri için seviliyorlardı, her şeyden önce de ucuz ve sağlamlardı. Bu taşıtlar binlerce nakliyecinin ekmek teknesiydi ve bu nedenle onları özellikle kıskananlara karşı vecizelerle donatıyorlar, ayna, plastik kanarya ve tel ile tenekeden yapılmış renkli hevenklerle süslüyorlardı.

"Fıçı mı? Hem de bu saatte?" diye sordu bekçi neredeyse öfkeli bir sesle ve kolundaki saati gösterdi. Yediyi birkaç dakika geçiyordu. Sonra adamın cevabını beklemeden buna inanamadığını belli eden bir yüz ifadesiyle sözlerine devam etti: "Peki, ekselanslarına ne gibi bir fıçı gönderilmiş?" Bunu söylerken triportöre yan gözle baktı ve yük alanının üzerine gerilmiş olan gri yağmur brandasının altında büyük bir ahşap fıçının konturlarını gördü.

"Bilmiyorum. Zeytinyağı gibi kokuyor fakat yağdan çok ağır. Çok daha ağır" diye vurguladı adam, hayatı boyunca yük taşımış

olan ve daha on sene önce triportör vasıtasıyla nakliyeciliğe başlayan birisi gibi inandırıcı olmaya çalışarak.

"Zeytinyağı mı?" diye sordu bekçi inanamayarak. Alnında şaşkınlıktan kırışıklar belirmişti.

"Evet" dedi adam sabırsızca.

"O halde binanın etrafından dolaş ve tedarikçi girişine git" diye yanıtladı polis ve adama adeta sıkılarak eliyle yolu gösterdi. Sonra kendisini taşıtın, çalıştırılırken meydana getirdiği gri bulutun kokusundan korumak için hemen uzaklaştı.

Nakliyeci geri viteste ustaca girişe yanaştı ve arka kapının hemen önünde durdu. Taşıttan indi ve gökyüzüne baktı. "Nihayet" dedi rahatlayarak ve yağmurun bir ara vermesine sevinerek. Zile bastı ve yük kasasının dört köşesindeki kancalara tutturulan brandayı çözmeye başladı. Bir kadın yan evin penceresinden dikkatle adama bakıyordu.

Fıçının yanında birkaç kalın tahta ve bir el arabası vardı. Nakliyeci tam brandayı kıvırarak toparlamıştı ki, aşçı önlüklü, kel ve şişman bir adam kapıyı açarak onu kuşkuyla süzdü.

"Ne var?"

"Hayırlı sabahlar, büyükelçilik için bir yağ fıçısı" diye yanıtladı adam, büyükelçilikte hâkim olan nezaketsizliğe şaşırarak. Sonra tahtaları, yük alanından kapıya inen bir rampa meydana getirecek şekilde yan yana dizmeye başladı.

"Yağ mı? Bu saatte? Ben burada tek başımayım."

"Eee, ne olmuş? Her şey ödendi ve benim yardıma ihtiyacım yok" dedi nakliyeci. Tecrübeleri sayesinde alıcıların korkusunu biliyordu. İlkönce bir şey gelir, arkasından da fatura ortaya çıkardı.

"Kim ödedi?" diye sordu aşçı biraz şaşırmış bir halde.

"Bilmem, kuzeyli bir adam, beyaz bir Mercedes-Sprinter'le geldi; bonkör, şık, palto, eldiven ve şemsiyeli bir beyefendi." Nakliyeci bunları söylerken fıçıya tüm ağırlığıyla yüklendi ve dikkatle karnının üstüne koydu. Sonra rampaya çıktı ve fıçıyı yavaş yavaş aşağıya yuvarladı. Geri geri yürürken fıçının aşağıya kayıp duvarda paramparça olmasını önlemek üzere frenlemek kolay değildi. Aşçı hiçbir yardım hareketine kalkışmadı.

"Kuzeyden mi? Beyefendinin adı neydi?"

"Bilmiyorum ama Haleplilerinki gibi bir şivesi vardı. Ona Halep'ten geliyorsunuz dedim, bunun üzerine güldü ve hayır, tam değil ama çok uzak da değil dedi. Kesinlikle Şamlı değildi, kayınbiraderim gibi cömertti, kayınbiraderim Haleplidir, anladın? Her halükârda beyefendi bana, talep ettiğimin iki mislini ödedi ve fıçıyı arabasından benim Ape'nin arkasına taşımama yardım etti. İnsanları tanırım. Şamlı birisi en az on beş dakika pazarlık yapar ve parmağını bile kımıldatmazdı. Siz Şamlısınız, değil mi?" diye sordu nakliyeci ve muzipçe güldü.

Aşçı iğnelemeyi anlamıştı. "Hayır, ben güneyliyim, fakat sırt sorunlarım var."

"Nereye konacak?" diye sordu nakliyeci, fıçı zemine inince.

"Buraya, evin içine" dedi aşçı ve yana çekilerek büyük kapının arkasındaki bir yeri gösterdi. "Burada dik dursun. İlkönce bir işe yarayıp yaramadığına bakalım."

Nakliyeci fıçıyı şık hareketlerle evin içine yuvarladı ve usta, güçlü bir abanmayla dik hale getirdi.

"İyi mi böyle?" diye sordu. Ve kuşkuyla bakan adamı yatıştırmak için "Yağ bir işe yaramazsa da fıçı gıcır gıcır yeni ve bir yığın para eder. Fıçılardan anlarım" dedi.

"Tamam, tamam" diye homurdandı aşçı ve kapıyı geveze adamın arkasından kapadı. Triportörüne binip hareket etmeden önce, ıslık çaldığını da duydu.

Yuvarlak kapak, fıçının üzerine dört yerden vidalanmıştı. Aşçı vidaları çıkardı ve kapağı alıp fıçının yanındaki duvara yasladı. Sağlam, siyah bir plastik torba ortaya çıktı, torbanın ucu mavi bir kordonla itinayla bağlanmıştı. Aşçı kordonu bir makasla kesince, açık ucu aynı şekilde bağlanmış olan ikinci bir torba buldu. Göründüğü kadarıyla dışarıya yağ akmaması için iki torba kullanılmıştı. İçteki torba ince bir yağ tabakasıyla kaplıydı. Parmaklarının altında yuvarlak bir şey hisseden aşçı, orayı yokladı. Yağın içinde sert bir şey öteye beriye hareket ediyordu. Bunun lahana turşusu olabileceğini düşündü, öyleyse büyükelçi yüzünü ekşitecekti. Lahanayı, aşçı gibi o da sevmiyordu. Sonra ikinci kordonu da kesti.

Aşçının dehşet çığlığı, bayan sekreterin ilk espresso yudumunu almak üzere olduğu ikinci kata kadar yükseldi.

Tam o anda bir güneş ışını, Şam üzerindeki gri örtüyü deliyordu.

3. Zeytinyağında Bir Kardinal

İtalya Büyükelçisi Francesco Longo, büyükelçiliğe bir ceset gönderildiğini saat sekize doğru sekreterinden öğrendi. Bir nezaket ziyareti için Beyrut'taydı.

"Ne cesedi?" diye sordu korku içerisinde.

"Kardinal Angelo Cornaro'nun cesedi" diye cevap verdi sekreter telefonda çatlak bir sesle.

"Emin misiniz? Bu bir felaket" diye bağırdı Longo, hâlâ sekreterin yanıldığını umarak.

"Evet, ekselans. Bu, Kardinal Cornaro. Cesedi gördüm. Hiç kuşku yok. Bu, o."

Büyükelçi kendisini, yatağın yanında duran bir koltuğa bıraktı. Gözleri hedefsiz bir şekilde odanın içinde dolanıyordu. Büyük pencereden içeriye kara bulutlu bir gökyüzü yansıyordu. Francesco Longo esasında yüzme havuzunda birkaç tur atmak ve sonra mükemmel bir kahvaltı yapmak istiyordu. Lüks Radison Blu Martinez oteli Beyrut'taki değişmez adresiydi. Oda,

şehrin çatılarına bakan geniş açılı bir manzaraya sahipti, fakat büyükelçi şu anda manzarayla ilgilenmiyordu. Başını esef ve kederle iki yana salladı. Kardinalin ziyareti ilk andan itibaren kötü başlamıştı. Daha vardığı anda fanatik İslamcı teröristler ona pusu kurmuştu. Vatikan büyükelçisinden öğrendiğine göre, kendisine "Selâhattin Tugayları" adını veren El Kaide'den ayrılmış bir grup kardinali öldürmek değil, kaçırmak ve böylece kendi tutuklu arkadaşlarının serbest bırakılmasını sağlamak istiyordu. Suriye Gizli Servisi'nin gruba çoktan sızmış olması ve en iyi antiterör birliğini havaalanına göndermesi sonucunda kaçırma girişimi başarısızlığa uğratıldı.

Gizli servisin isteği doğrultusunda eylem kamuoyuna duyurulmadı; bu, teröristlerin kıymetini arttırabilir ve onları örnek alanları harekete geçirebilirdi. Polis teşkilatına bile haber verilmedi. Gizli Servis başkanının, Vatikan elçisine "Bu bizim meselemiz" diye çıkıştığı söyleniyordu.

Kardinal tüm bunlardan pek etkilenmemişti. Arabanın kapısına gelen ilk kurşun atılır atılmaz, şoför gaza basarak oradan uzaklaşmıştı. Vatikan Büyükelçiliği'ne gönderilen gizli bir raporda, üç suikastçının gizli servis ajanları tarafından öldürüldüğü, ikisinin de kaçmayı başardığı belirtiliyordu.

Vatikan büyükelçisi, ondan, yani İtalya büyükelçisinden de kimseye bir şey anlatmaması ricasında bulunmuştu.

İkisi kafa kafaya vererek uzun uzun düşünmüştü. Bu, şifrelenmiş bir mesaj mıydı? Eğer öyleyse, kimden? İslamcılardan mı? Neden? Suriye Gizli Servisi'nden mi? Eğer öyleyse, gizli servis, başkanın onayı olmaksızın böyle bir eyleme kalkışabilir miydi?

Kardinalin kendisi bu meseleyle pek alakadar değilmiş gibi görünüyordu. "Birinci olarak Kutsal Ruh'un koruyucu eli benim ve misyonumun üzerinde, ikinci olarak ise konuksever Suriye, başıma bir şey gelmesini mutlaka engelleyecektir. Burada, İtalya'da olduğumdan daha güvendeyim" diyor ve gülüyordu. Kardinal Cornaro, İtalyan mafyasına karşı tutumuyla tanınıyordu.

Ne Longo ne de Vatikan büyükelçisi inatçı kardinali niyetinden vazgeçirebildi. Yaşlı adam misyonunu yerine getirmekte kararlıydı... Şimdi de bu!

Yarım saat sonra Şam başsavcısı aradı ve Cinayet Masası'nın bulguları güvene alabilmesi için resmi bir izin ricasında bulundu. Adamlarının, işlerini mümkün olduğunca göze çarpmadan yapacaklarına söz verdi. Ceset, ölüm nedeninin belirlenmesi için en hızlı yoldan adli tıp enstitüsüne götürülecekti. Ayrıca büyükelçilik gereğinden daha uzun bir süre bloke edilmeyecekti. Longo, savcıya derhal resmi izni bildiren bir faks gönderileceğine dair söz verdi.

Sonra sekreterini aradı ve ona metni dikte etti. Mesele çok gizliydi. Kendisi Lübnan cumhurbaşkanıyla buluşmasından sonra hemen yola çıkacaktı. Saat on dört sularında Şam'da olurdu. Büyükelçilik personeline evde kalma talimatı verilmeliydi. Sekreter, bunun yapıldığını söyleyerek büyükelçiyi sakinleştirdi.

Saat dokuza doğru İtalya Büyükelçiliği ziyaretçilere kapatıldı. Kapıya asılan küçük bir levhada *Bir su borusu patlaması ve tamirat nedeniyle kapalı* yazıyordu.

Olay Yeri İnceleme'nin küçük mavi VW T5 minibüsü arka girişin birkaç metre uzağında duruyordu. Kamuflajı kusursuzdu, minibüsün üzerinde *Sıhhi ve Isıtma Tesisatları Tamiri* yazıyordu. Cinayet Masası'na ait ikinci bir taşıt, yakınlardaki El Maari Sokağı'nda göze çarpmayacak bir şekilde park edilmişti. Polisin tipik olay yeri şeridinden bilerek vazgeçilmişti. Olay yerine yaklaşan bir gazeteci, sivil bir memur tarafından durdurularak komşu bir binanın girişine çekildi.

Gazeteci, sabah erken saatlerde önemli bir İtalyan'ın öldürüldüğünü öğrenmişti ve devlet yayın organı *Tişrin* için güzel bir haber yazabileceğini umuyordu. Bu söylentiyi nereden duyduğunu gizli servisçiye açıklamak istemiyordu.

Gizli servisçi tüm gazetecilerin orospu çocuğu ve kışkırtıcı olduğunu söyledi ve gazetecinin basın kimliğini görmek istedi. Şamlı olan gazeteci, adamın şivesinden, neredeyse bütün gizli servisçiler ve devlet başkanı gibi sahil bölgesinden geldiğini anladı. Korkuyordu. Kaba sivil, gazetecinin kimlik verilerini cep telefonuyla merkeze bildirdi ve sonunda sapsarı olmuş adama kimliğini iade etti. "Buralarda bir daha gözükme" dedi sonra ve gazeteci hiçbir şey elde edemeden çekip gitti. Ancak biraz uzaklaştıktan sonra, bakışı bir timsahın soğuk, ölü bakı-

şını andıran memura lanetler yağdırmaya başladı. Sokak boyunca iyi kamuflaj olmuş bir vaziyette hiçbir meraklının İtalya Büyükelçiliği'ne yaklaşmamasına dikkat eden diğer beş gizli servis elemanını görmemişti.

Muhbiri Hamid, gazeteciyi ancak öğlene doğru aradı ve ona kısa bir şekilde bu meseleden uzak durmasını, yoksa onun için çok tehlikeli olabileceğini bildirdi. Gazeteci sinik bir yüz ifadesiyle güldü. "Uzak durmakmış! Hah ha! Büyükelçiliğe yaklaşamadım bile."

Onu kabaca geri gönderen gizli servisçinin aslında koruyucu meleği olduğunu hiçbir zaman öğrenemeyecekti. Gerçi adam gizli servisin tüm pis işlerine bulaşmıştı ama yine de bilerek olmasa bile gazetecinin hayatını kurtarmış oldu. Çünkü gizli servis, İtalya Büyükelçiliği'ndeki olay hakkında tek bir kelime yazmaya cesaret edecek her gazetecinin işini bitirmeye kararlıydı. Sansürcüler o akşam gazete baskılarını hiç olmadığı kadar dikkatle okudu. İçişleri bakanının talimatı çok açıktı.

Komiser Barudi öğleden önce İtalya Büyükelçiliği'ne gelince, genç bir İtalyan diplomat olan sekretere, aşçıya, ön kapıda duran bekçiye ve iç mekândan sorumlu güvenlik görevlisine, kardinalin öldürülmesi hakkında neden mutlak bir haber yasağının koyulduğunu nazik bir dille açıkladı.

Komşular daha sonra hiçbir şey duymadıklarını, hatta hemen yanı başlarında, Suriye ile İtalya arasında neredeyse devlet krizine yol açabilecek bir cesedin ortaya çıktığını sezmediklerini söylerlerdi. Suriyeliler işte bu nedenle cinayeti mümkün olduğunca gizli tutmak istiyordu.

Cinayet Masası, büyükelçilik ile görüş birliği içerisinde mutfağın giriş bölümüne, kapının arkasına her ihtimale karşın bir polis memuru yerleştirdi. Memur, içeriye kimsenin girip çıkmamasını sağlayacaktı.

Olay Yeri İnceleme'nin amiri Yüzbaşı Şükrü –gri posbıyıklı, uzun boylu atletik yapılı bir adam– binanın girişiyle mutfak arasındaki geniş koridorun ortasında, yaşlı kardinalin naylon bir branda üzerindeki cesedini inceleyen adamlarının çalışmasını denetliyordu. Adamların üzerinde tek kullanımlık başlıklı beyaz elbiseler ve ellerinde lateks eldivenler vardı.

Bir fotoğrafçı her perspektiften cesedin detay, yakın ve tam boy fotoğraflarını çekiyordu.

Senelerce iş tecrübesine rağmen bazı cesetlerin görüntüsü Şükrü'nün hâlâ iliğine kadar işliyordu. Fakat cansız kardinal, naylonun üzerinde huzur içerisinde uyuyormuş gibi görünüyordu. Çıplaktı. Cildi zeytinyağından parlıyordu. Düzgün bir bedene sahipti, gri saçları ve ince yüz hatları vardı. Çalışan adamlardan biri, yaşını altmış beş ile yetmiş arasında tahmin etti.

Bekçilik yapan polisin sağındaki kapının yanında, ağzından plastik torbanın bir ucunun siyah bir dil gibi pörsümüş halde sarktığı yarı dolu fıçı duruyordu. Kapak duvara dayanmıştı. Ceset, fıçıdan yere serilmiş naylonun üzerine taşınırken gerisinde yağ izleri bırakmıştı.

Polisler gelir gelmez itinayla fıçının ve iki plastik torbanın üzerinde bir iz olup olmadığını incelemişlerdi. Fıçının ve dıştaki torbanın üzerinde birkaç parmak izi buldular. Bunlar Yüzbaşı Şükrü'yle adamlarını pek ümitlendirmedi. Tecrübeli katillerin işlediği cinayetlerin ya hiç aydınlatılamadığı ya da çok zor aydınlatılabildiği tecrübeyle sabitti.

Şükrü buna rağmen adamlarını, her şeyi dikkatle incelemeleri ve not almaları için uyardı. "Yaptığınız işi bu sefer hem benim hem de sizin hiç hoşlanmayacağınız kadar çok fazla kişi kontrolden geçirecek."

Ölünün kolundaki saat çıkarılmıştı. Ten rengi tam orada – güneyde olağan olduğu üzere– daha açıktı. Gözkapakları itinayla dikilmişti. Her iki köprücük kemiğinden bedenin ortasına doğru iki çapraz kesik geliyor ve göğüs kemiğinin üstünde birleşiyordu. Orada başlayan bir kesik, kasık kemiğine kadar gidiyordu. Bu kesik de kusursuz dikilmişti.

"Bir otopside yapıldığı türden bir Y kesiği. Tam bir profesyonel işi" dedi Yüzbaşı Şükrü, sanki üç memurunun düşüncelerini okumuşçasına.

Cebinden akıllı telefonunu çıkardı ve bir numara çevirdi. "Evet, dostum. Nasılsın?.. Ben bildiğin gibi. Göz alabildiğince bir sürü ceset. İşim güvende. Dinle. Nazik bir vakam var. Tanınmış bir yabancının cesedi..." Bir an duraksadı ve güldü.

"Hayır, hayır, Madonna değil... Hayır, Kaddafi de değil, çok daha önemli... Hayır, hayır, kes artık, ateist herif, Tanrı da değil, hiyerarşide biraz daha aşağılarda bir yerde. Şaka bir yana, savcı sana bugün gerekli evrakı gönderecek. Onunla yarım saat önce telefonda konuştum. Cesedimize şimdilik Maher diyoruz, tamam mı?" Yine bir süre karşı tarafı dinledi. "Neden mi? İçişleri bakanı böyle istediği için... Sanırım ölmesini istediği kayınpederinin adıymış... Her neyse, bana lütfen mümkün olduğunca çabuk kısa bir otopsi raporu gönder. Profesyoneller iş başındaydı... Hayır, abartmıyorum. Kesimi ve dikilen gözleri görmen lazım. Sen daha iyi bilirsin... ama... ama... adeta bir erkek terzisi tarafından dikilmiş gibi... Ne zaman alabilirim?.. Ne? Peki, gece vardiyasıyla?.. Hayır, köle taciri değilim. O dediğin dışişleri bakanı... içişleri bakanına baskı yapıyor, o da Cinayet Masası'ndaki amirime, o da bana ve Komiser Barudi'ye baskı yapıyor... Hayır, henüz emekliye ayrılmadı. Şu anda yan tarafta aşçıyı sorguluyor... Hayır, ambülans olmaz, çok göze batar. Cesedi kamuflajlı bir minibüsle sana getireceğiz... Ne? Hayır, tasalanma, ceset çok taze ve zeytinyağı cesedi elastiki tutmuş... Hayır, henüz gözle görülür bir çürüme yok, fakat daha fazla soru sorarsan ben çürüyeceğim. Gül bakalım ama lütfen iki güvenilir adamını senin o kutsal adli tıp kalenin girişine gönder. Evet? Ne?.. Yarım saat sonra. Yardımını bekliyorum. Teşekkürler ve karına selamlarımı ilet."

Şükrü telefonunu kapattı ve tekrar cebine koydu. "Kardinali adli tıp enstitüsüne götürmemiz lazım. Orada bekleniyor olacaksınız" dedi adamlarına. "Onu nakliye için bir ceset torbasına koyun ve fıçıyı karakola götürün. Her şeyi sakince bir daha gözden geçirmem lazım. Tek bir ayrıntı dahi dışarıya sızarsa, üçünüz de kovuldunuz", bir ara verdi, "tabii sizinle birlikte ben de. Politik olarak çok nazik bir vaka. Basın, biz cinayeti aydınlatana kadar bekleyecek, bu ise uzun sürer – şayet gerçekten aydınlatabilirsek. Kimseye tek kelime edilmeyecek. Anlaşıldı mı?" diye üsteledi ve bunu yaparken gözlerini Hamid isimli tıknaz, kıpkızıl saçlı elemanına dikti. Hamid'in yerel muhabirler arasında dostları vardı ve Şükrü, elemanının onları haberlerle besleyerek bolca ödüllendirdiğini tahmin ediyordu.

"Bu olayı haber alan gazeteci" dedi Şükrü kendini beğenmiş bir ifadeyle ve Hamid huzursuzluk içerisinde parmaklarını çıtlatırken, yeterince tehditkâr bir senaryo arıyormuşçasına bir ara verdi, "mesleğini daha fazla süre ifa edemeyecek."

Üç adam da burada kurnaz, serinkanlı bir cinayetin, muhtemelen bir mafya suçunun söz konusu olduğunu anlamıştı. Olayın büyük bir ihtimalle politik sonuçları olacak ve gizli servisleri içine çekecekti. Üç memurun hiçbiri işini kaybetmek istemiyordu.

"Anlaşıldı, şef" dedi İsam, sıska ve kel bir adam, "fakat bir şey söyleyebilir miyim?" Daha Yüzbaşı Şükrü cevap veremeden, adam devam etti. "Bana burada bir yanlışlık yapılmış gibi geliyor" dedi ve tükenmezini gömleğinin göğüs cebine soktu.

"Yanlışlık mı? Ne gibi bir yanlışlık?"

"Katil veya katillerin kardinalin cesedini İtalyan değil, Vatikan Büyükelçiliği'ne göndermesi gerekiyordu. Dolayısıyla Müslüman olduklarını ve aradaki farkı bilmediklerini tahmin ediyorum."

Dürzi azınlığa mensup olan yüzbaşı, adamın ne demek istediğini hemen anlamadı. "Fakat kardinal İtalyan'dı, öyle değil mi?"

"Evet, elbette. Başta aşçı olmak üzere büyükelçilik personeli onu hemen teşhis etti ve adını da biliyordu; kardinal ayrılmadan önce burada resmi bir yemeğe davet edilmişti. Aşçının bana anlattığına göre Vatikan Büyükelçiliği'nde kalıyordu. Bir kardinal, esasen Fransa, Amerika veya Papa Benedictus gibi Almanya'dan gelse bile, her şeyden önce bir Vatikan vatandaşıdır." Yüzbaşı Şükrü sessizce başını salladı. İsam'ı, bu sıska ve çoğu zaman suskun adamı çok takdir ediyor ve söylediği her şeyin mantıklı gerekçelere dayandığını biliyordu.

"Tamam, hiç kimsenin dikkatini çekmeden adamı götürün. Bu yeni bilgileri Barudi'ye ileteceğim."

"Bir şey daha var, şef" diye araya girdi İsam neredeyse ürkekçe. "Kardinalin yüzüğü yanlış parmaktaydı." İsam cesedin yanına gitti. Şükrü onu merakla izledi. "Normalde" diye açıkladı Hıristiyan memur, "Kardinal, kiliseye sadakatinin bir sembolü olan yüzüğünü sağ yüzük parmağında taşır. Papa, seçilen

kardinale, yüzüğünü bir seremonide tevcih eder ve kardinal yüzüğü hayat boyu taşır. Kurban da yüzüğü o parmakta taşıyordu, sağ yüzük parmağındaki uçuk ize bakın. Yüzük oradan çıkarılıp sol taraftaki ince yüzük parmağına takılmış. Yüzük burada çok gevşek duruyor, bakın!"

"Peki, bu ne anlama geliyor?" diye sordu Şükrü.

"Bilmiyorum" diye yanıtladı İsam ve omuzlarını silkti.

Şükrü konuşmayı "Pekâlâ, bakacağız" sözleriyle sonlandırdı. Sonra "Hamid" diye kızıl saçlıya döndü, "arabayı sen kullanıyorsun. Habib kendisini bugün iyi hissetmiyor ve üçünüzün yakın bir zamanda öbür dünyada kardinalle kâğıt oynamanızı istemiyorum."

"Tamamdır, şef" diye yanıtladı Hamid. Habib, ilgisi için yüzbaşıya sessizce teşekkür etti. Karısı onu terk ettiği için iki günden beri çok dalgındı. Hiçbir tartışma olmadan ve bir haber bırakmaksızın iki çocuğu alıp ortadan kaybolmuştu ve kimse nereye gittiğini bilmiyordu. Habib'in yalnızca onuru değil, kibri de yara almıştı. Gerçi kadın düşkünü ve zampara olduğu biliniyordu ama terk edenin kendisi olmasını tercih ederdi. Dairedeki kıskananları, acımasız bir öç anının geldiğinin bilincindeydi, onu acımasızca ve yüksek sesle alaya alıyorlardı. Şükrü, arkadaşı Komiser Barudi'nin büyük bir acıyla "Bir koyunun ayağı kayınca, pek çok kişi kasaba dönüşür" sözlerini anlıyordu.

Şükrü'nün bakışı, adamlarının arasında dolaştı. En iyi uzmanlarla birlikteydi, fakat üçünün de hasarlı bir yanı vardı. İsam cimriydi ve karısı ve çocuklarına rağmen yalnızdı. Bir adamı ezdiğinden beri, direksiyon başına oturmak istemiyordu. İnce gözlemlerin adamıydı.

Hamid maaşıyla geçinemiyor ve sürekli borç yapıyordu. Hasta oğlunun ilaç masrafları büyük miktarlar tutuyordu. Kötü bir karısı vardı ve akşamları eve gitmektense dairede oturmayı tercih ediyordu. Kimya okuduğu için bir zehrin etkisini anlamak söz konusu olduğunda en iyi uzmandı. Habib en sabırlı ve inatçı olanıydı. Fakat yakışıklı ve gururlu horoz şimdi ağır bir darbe almıştı. Karısının onuru, herkesin Habib'in ölçüsüz hayatı hakkında fazlasıyla bilgi sahibi olduğu yıllarda çok hırpalanmıştı. Şimdi her şeyi tek bir seferde geri ödetiyordu.

Fakat diye düşündü Şükrü ve kulağını kaşıdı, kendisinin de bir sorunu vardı, hatta belki de bu sorun, adamlarının sorunlarının toplamından daha büyüktü. Artık hiçbir kadınla beraber yaşayamıyordu. İlişkilerin tadını çıkarıyor, fakat bunlar onu daha kuşkulu, daha yalnız yapıyordu. Bir kere nişanlanmıştı ama hep dokunulması imkânsız kadını oynayan Latifa ikiyüzlüydü. Ona, yanağına bir öpücükten fazlasına izin vermezken, genç bir eczacı olan komşusundan hamile kalmıştı. Eski bir atasözünde söylendiği gibi, hamileliği, âşık olmayı ve develeri uzun süre gizlemek mümkün değildi. Şükrü nikâhtan bir ay önce Latifa'nın karnının ve yalanlarının giderek büyüdüğünü fark etti. Latifa eczacıyla kaçtı ve beş ay sonra bir kız doğurdu.

Tanınmış ve zengin bir Şamlı doktorun oğlu olan Şükrü, o zamanlar öğretmen olarak ülkenin güneyindeki Süveyde şehrinde çalışıyor, taşranın mağdur çocuklarına yardım etmek istiyordu. Annesiyle babası Şam'da yaşıyor, fakat köken olarak Süveyde yakınlarındaki bir Dürzi köyünden geliyorlardı. Bir ilkokul öğretmeni olan Latifa, annesinin uzaktan bir akrabasıydı.

Süveyde'yi terk etmesi zorunlu olmuştu, çünkü alayın genel hedefi haline gelmişti. Bir taşra kentinde herkes birbirini tanırdı ve sıkılmış diller bir kez kan tadı almıştı. Kurban çekip gidene kadar, dedikoducular peşini bırakmadı.

Şükrü Şam'a geri döndü ve polise girmek için başvuruda bulundu. İçten içe kendi kendisini suçluyor, aradan otuz yıl geçtikten sonra bile hâlâ Latifa'dan kopamamasını neredeyse şahsiyetsizlik olarak görüyordu.

Hamid minibüse bindi ve geri geri binanın kapısına kadar yanaştı. Diğer ikisi ceset torbasındaki ölü kardinali bir levhanın üzerinde, meraklı bir komşunun pencereden bir şey fark etmesine fırsat tanımaksızın arka kapıdan arabaya soktu. Arabada, Olay Yeri İnceleme'nin araç gereç, toz ve kimyasal kutuları yüzünden fıçı için yer kalmamıştı ve daha sonra alınacaktı.

Yüzbaşı Şükrü'nün gözü, arabanın hemen yanında birkaç ekmek kırıntısını korku içerisinde gagalayan bir serçeye takıldı. Açlığı pervasızlığını büyütüyor, o da diğer yandan korkusunu dizginliyordu. Motor gürültüyle çalışınca, serçe çareyi bir ok gibi kaçmakta gördü.

Yüzbaşı Şükrü adamlarına bir kez daha el salladı ve içeriye dönerek bekçiye "Burada kalıyorsunuz. Kimse Komiser Barudi'nin izni olmadan buraya giremez ve buradan çıkamaz" dedi.

Bekçi yirmi senedir polisteydi.

"Tabii, yüzbaşım" diye yanıtladı ve bugün üniversitede zor bir sınavı olan kızı için okuduğu duaya devam etti.

4. Vedanın Öncesinde

Komiser Barudi'nin Günlüğü

Aylardan beri yoğun bir uyku bozukluğu yaşıyorum. Bu benim içimi kurutuyor. Hep aynı gaddar oyun söz konusu: Çabucak uyuyorum, ancak yalnızca kısa bir süreliğine, sonra uzun bir süre uyanık kalıyor ve kendimi ölesiye yorgun hissediyorum, herhangi bir vakit tekrar uyuyor ve irkilerek bir kâbustan uyanıyorum.

Arkadaşım ve doktorum Ömer, korku, üzüntü ve öfkelerim için bir supap bulmam ve artık kimseye güvenilemeyeceği için tüm düşüncelerimi bir günlüğe emanet etmem gerektiğini söyledi. Şayet inat eder ve her şeyi içime atarsam, mide ülserinden, beyin tümöründen veya kalp krizinden geberebilirmişim.

Yalnızca kan değerlerim değil, tüm muayeneler sağlık durumumun kötü olduğuna işaret ediyor. Ömer psikosomatik uzmanı. Bana "Bedenini dinlemelisin, protestosunu yalnızca böyle gösterebilir. Bugün artık kimseyle özgürce konuşamazsın,

benimle de konuşamazsın. İşkence altında hangi sırları ağzımdan kaçıracağımı bilemem. O halde ruhunu sayfalara dök. Yardımcı olduğunu göreceksin" dedi ve gözlük camlarının üzerinden baktı.

Ona delirdiğini söyleyince, yalnızca gülmekle yetindi ve yine de onu dinlememi istedi; ona göre çocuklar ve deliler çoğu zaman gerçeği söylerdi ve kendisi beni herkesten daha iyi tanıyordu.

Bunda haklı. Otuz yıldır benim doktorum ve dostum. Ancak bundan, Ömer'in, sağlık alanındaki rüşvetçiliği eleştirdiği yazısı nedeniyle hapiste geçirdiği on yılı çıkarmam lazım. Sağlık bakanının kardeşi olan tanınmış, acımasız bir gizli servisçi, yazı kurulundaki herkesi, yazarın adını söyleyinceye kadar işkenceden geçirmişti. Vatanın itibarının yara alması yüzünden hapis yatılan on ağır sene... Ömer bugün buna hâlâ gülebiliyor ve "Doğru, rüşvet onların vatanı" diyor.

O zaman onun yanında durdum ve dolambaçlı yollarla ve para yedirerek hapishaneye bazı güzel şeyler ve para gönderdim. Ömer çok dik ama zor bir adam. Çok küskün ve kuşkulu!

"Kendin de günlük tutuyor musun?" diye sordum alaycı bir tonda.

"Elbette, yoksa çoktan psikiyatride olurdum" diye yanıtladı çatallı bir sesle. Utandım.

"Altmış beş yaşımda ne üzerine ve nasıl yazayım?"

"Nasıl yazdığın umurumda değil, istediğin kadar kısa, uzun, şairane veya somut, düzgün veya kaotik yazabilirsin. Zaten başkaları için değil, kendin için kendinin farkına varmak için yazacaksın. Çok düşünme, hemen başla! İçini dök. Önemli olan, günlüğün için tam anlamıyla güvenli bir yer bulman..." Bir süre sustu. "Bu arada yazabildiğini zaten biliyorum. Bana hapishaneye kaçak yollardan gönderdiğin mektupları sakladım. Birisi aynamın yanında asılı ve böylece her sabah okuyabiliyorum. Orada *Ayağa kalk ve başını dik tut* diyorsun. *Düşmanımızı bundan daha çok öfkelendiren hiçbir şey yok.*"

"Her zamanki gibi abartıyorsun" dedim sessizce.

Ömer güldü ve "Kim bilir, belki emekli olunca bu notları geliştirir ve boş boş oturmak yerine bir roman çıkarırsın. Ama o zaman kodeste imzalayacağın bir bedava nüsha isterim" dedi.

Elimden başımı iki yana sallamaktan başka bir şey gelmedi. "Sanırım, doktorumun bir doktora ihtiyacı var" dedim ve bunun üzerine daha da yüksek bir sesle gülmeye başladı.

Her neyse. Günlüğüme güvenilir bir yer buldum. Şeytanın bile aklına gelmez. Günlük, emekliliğim için muhafaza ettiğim altın paraların bulunduğu kutunun yanında duruyor.

Ömer haklı, sevgili karım Basma'nın ölümünden beri gerçek bir arkadaşım yok. İyi tanıdıklara, iyi ve kötü meslektaşlara sahibim. İçlerinde en iyisi Şükrü, fakat bir arkadaş mı? Hayır, değil. Ona ve Ömer'e her şeyimi anlatmıyorum. Gizli servis, insanları kaçırarak veya şantaj yaparak doğrudan elde edemediği şeyleri gizli mikrofonlar vasıtasıyla öğreniyor ve herkese itaat ettiriyor.

Bugün başlıyorum, günlerden 18 Eylül 2010, Cumartesi. Bu günü günlüğümde belirteceğim... bundan sonra gelişigüzel yazmaya devam edeceğim. Her günün altında bir yıldız olacak. Sevgili karıma yazdığım mektupları da böyle imzaladım. Bana *yıldızım* derdi.

Meslektaşım Şükrü dün *Bilgi güçtür* dedi, fakat bilgi beni güçsüz kılıyor, özellikle de bu ülkede gerçeği bulmak söz konusu olduğunda.

Geriye baktığımda, hayatımda uzun bir yenilgiler zinciri görüyorum, hem özel hem de mesleki alanda.

Basma'yla tanışmadan önce, kadınlar konusunda hep çok bahtsızdım. Daha genç bir erkekken yoksul, miyop ve gösterişsizdim. Yalnızlığımın bir nedeni de mesleğimdi; boğaz tokluğuna çalışan ve ne dinlenceye ne de düzenli hayata imkân bulabilen bir polistim, ayrıca yaptığım iş çok tehlikeliydi. Annem biraz yüksekten atmam gerektiğini belirtiyor, "Her horoz, üstünde ötebileceği kendi tezek yığınını bulmak zorunda" diyordu. Canım anneme gerçeği söyleyemezdim, çünkü şayet diğer horozlar tezek yığınları üzerinde duruyorsa, ben derin bir çukurun içinde ötüyordum.

Sonra Basma'yla, hayatımın talihiyle tanıştım. Adı benim için bir düzen oldu ve hayatıma bir gülümseme girdi. Fakat ölüm on altı yıl önce onu benden çekip aldı. Artık kaygının da

refakat ettiği yalnızlık geri döndü ve ikisi birlikte ruhumu ve huzurumu kemirerek yok etti.

Hayatımda pek çok yenilgiye uğradım. Fakat sevgili karımın erken ölümünü bugüne kadar aşamadım. Kaç sefer eve geldiğimde, beni gülümseyerek karşılayacağını hayal ettim. Meslektaşlarım kaç kez başımı yeniden bağlamaya çalıştı. Fakat bedensel arzularım bile canlandırılamıyordu. Bir duvar gibiydim; o kadar soğuktum ki, bir seferinde bir meslektaşım üstü kapalı bir şekilde eşcinsel olup olmadığımı sordu. Hayır diye yanıtladım, fakat hayatımın geri kalanında Basma'nın haricinde yer yoktu. Başını iki yana sallamakla yetindi.

Ya mesleki olarak? Yüzlerce kişinin burnunu sokmayacağı, dolayısıyla da bir çıkmaz sokağa girip başarısızlığa uğramayacak bir vakayı başından sonuna üstlenip aydınlatmayı kaç kez hayal etmişimdir acaba? Belki geriye kalan meslek hayatım içerisinde büyük bir vakayı sonuçlandırabilirim.

Küçük düzenbazları tutuklayıp sorgulamak istemiyorum artık. Kalburüstü haydutlar, küçük yardakçı ve ayakçılarını öne sürer ve onlara bir cinayet, kanlı bir saldırı veya hırsızlığın sorumluluğunu para karşılığında yükleyip gerektiğinde de hapiste öldürtür. Bir seferinde mahkûm edilmiş bir düzenbazı sürekli konuşmak suretiyle neredeyse itiraf etmeye ikna etmek üzereydim. Zavallı bir adamdı. Baş tanık olarak mahkemenin önüne çıkarsa, ona korunma güvencesi verdim. Bana baş başayken söylediği şeyi, yani başkanın uzaktan bir kuzeni ve ağır borçlu bir kumarbaz olan General Nazif Barakat'ın bir kuyumcuyu kaçırttığını resmi olarak hâkimin önünde de söyleyecekti. Benden üç gün düşünme süresi istedi, karısıyla konuşmak istiyordu. Ertesi gün hücresinde asılı bir halde bulundu. Güya intihar etmişti.

O zamanki amirim beni suçladı ve zavallı adamın Azrail'i olduğumu iddia etti. Bu bana aylarca acı verdi. Kendimi suçlu hissediyordum. Amirimin suçlaması olmasaydı da kendimi sorumlu hissederdim. Çünkü olay bana daha önce kimseye, hatta Basma'ya bile anlatmadığım eski bir suçumu hatırlatmıştı. On yaşında saf bir oğlan çocuğu olarak düşünmeden ve kötü bir niyetim olmaksızın kamyon şoförü bir komşuya, o haftalar-

ca Suudi Arabistan veya Kuveyt'e nakliye yolculukları yaparken bir adamın, karısına gelip gittiğini anlatmıştım. Komşu adam bir hafta sonra yine yola çıkacakmış gibi yaptı, şehrin çıkışında kamyonunu park etti ve gece yarısı geri dönerek karısını ve sevgilisini yatakta tabancayla vurarak öldürdü. Sonra silahı kendisine doğrulttu ve... Tanrım, düşüncesiz konuşmam üç kişinin ölümüne sebep olmuştu. Bu olay aklıma gelince, bugün de hâlâ mideme kramplar girer.

Piramidin en üst basamaklarına dahil olan en büyükler dışında herkesi sorguya alabiliriz. En yukarıda olanlara bir soru sormak bile yasak. Her Suriyeli iplerin, iyi organize olmuş bir mafya gibi yukarıdan kontrol edildiğini bilir. İktidar klanının ilk kuşağının oğulları, babalarından daha beter, çünkü bunlar mutlak hükümdarların evlerinde büyüdü ve normal ölümlülerin davranışlarını hiç öğrenmedi. Yanlarında hep, yakınlarına gelen herkesi aşağılayan gorillerle geziyorlar. Daha geçen hafta uyuşturucu masasından bir meslektaş, General Durani'nin, Afgan uyuşturucu mafyasıyla yapılan ticaretin arkasını kollayan oğluyla konuşmaya kalkıştı. Bir tesadüf sonucunda büyükçe bir miktar afyon ele geçirilmişti ve her şey generalin oğlunu işaret ediyordu. Meslektaşım giriş kapısını çalıp bir görüşme rica edince, kameralar önünde dövüldü, hakarete uğradı ve kovuldu. En yüksek amirimiz "meselenin" soruşturulacağına dair söz verdi ama hiçbir şey olmadı.

Haftalardır hiçbir şey yazmadım. Her gün o kadar bitkin bir vaziyette eve geliyordum ki, uyumaktan başka bir şey düşünemiyordum.

Şükrü'nün bazen komik düşünceleri oluyor. Öğlenüzeri Adliye'nin yakınlarında yoldaydık. "Adalet Tanrıçası'nın gözleri neden kapalı, biliyor musun?" diye sordu.

"Sanırım dış görünüşüne veya itibarına göre kimseye ayrıcalık yapmaması için" diye cevap verdim.

"Hayır, oğlum, onun adına ne haltların yendiğini görmemesi için."

"Bir ukalalık daha yaparsan kodese gireriz" dedim ciddiyetle. Güldü.

Şükrü dürüst bir meslektaş. Sayısız ilişkisine rağmen yalnız bir adam. Bizi sempatik bir tarzda birbirimize bağlayan bir şey de bu. Bir seferinde bana şarap içerken, ilişkilerinin yalnızca haz dolu kendi kendini kandırma anları olduğunu itiraf etti. Hep yalnızdı ve yalnızlık, bilinmeyen bir ölüm tarzıydı.

Her ikimiz de yalnızlığımızı kamufle etmek üzere farklı metotlara sahibiz. Onun metodu, bana umutsuz bir kaçış gibi gelen ilişkileri. Ya benimki? Ben ise kendimi, yalnızlığı gönüllü olarak seçtiğimi düşünerek kandırıyorum. Sadakatten. Pekâlâ, kime sadıktım ve sadığım? Ölü bir sevgiliye.

Bazen yatakta uyanık yatıyor ve bu anda Şam'da kaç çiftin birbirlerine sokulmuş bir vaziyette uyuduğunu düşünüyorum.

Birkaç gün önce tanıdık bir gazeteci bana bir cinayet vakasının beni kederli kılıp kılmadığını sordu. Cinayet vakaları beni neredeyse hiç duygulandırmıyor. İçimde her şey sakin kalıyor. Kurbanın bir çocuk olması dışında. Yüz cesetten sonra insan köreliyor. Kırk senede binden fazlasını gördüm.

Berber ziyareti. Burhan muhtemelen Şam'ın, Suriye'nin, hatta belki de tüm dünyanın en kötü berberi, fakat salonu her zaman tıka basa dolu. O denli dolu ki, müşterilerin memnuniyeti için sürekli bedava çay pişiren bir çırak işe almak zorunda kaldı. Yalnızca çapraz karşıdaki kahvehanenin sahibi, işini bozduğu için Burhan'dan nefret ediyor. Kulağı olan herkese "Ben de müşterilerime ek olarak tıraş yapmıyorum" diyor.

Fakat müşterileri buraya çeken şey çay değil, Burhan'ın hikâyeleri. Yanımda oturan postacı Elias "Burhan'a gelirsen beş yüz liraya kötü bir tıraş ve iyi bir hikâye alırsın" diyor.

Bu doğru. Ne zaman üzgün, moralim bozuk, çaresiz veya öfkeli olsam ona gidiyor ve pürüzsüz bir surat, en az bir küçük kesik ve neşeli bir ruh haliyle tekrar eve dönüyorum.

Bugün berberden çıktığımda, gökyüzü masmaviydi, yalnızca birkaç kar beyazı bulut parçası sanki Tanrı, fırçalarını mavi bir beze silerek temizlemişçesine öteye beriye serpilmişti.

Kavşakta çocukluk arkadaşım Georg Satur'a rastladım, o da benim gibi uzun bir hayat yolculuğunun ardından Şam'a gelmişti. Kamusal bir ithalat-ihracat şirketinde memur olarak çalıştı. Haziran sonundan bu yana emekli ve nihayet hayatın tadını çıkarıyor.

Annelerimiz çok yakın arkadaştı ve birbirimizi her gördüğümüzde anıları paylaşır ve güleriz. Her ikimiz de aynı anda hastalandığımızda yedi-sekiz yaşlarındaydık. Bende mikrobik bir göz iltihabı vardı, o ise haftalarca ishal kaldı. Neredeyse yarı yarıya incelmişti. Yoksul olduğumuz için annelerimiz şifalı doğal maddelere yöneldi. Bize çay veya krem halinde ot ve yağlar verildi. Fakat şifa gecikti. Bu yüzden onun çok dindar annesi, benimkini yakınlarda bulunan Kutsal Meryem Ana Manastırı'nı ziyaret etmeye ikna etti. Ziyaretin, yakılan mumların dışında bir masrafı yoktu. Mumları yaktıktan sonra diz çökülür, dua edilir ve istek dile getirilirdi. Geceleyin büyük bir salonun zemininde uyumak mümkündü.

Georg ve ben, yanımızda getirdiğimiz ekmeklerimizi yedikten sonra küçük bir saman döşeğin üzerinde birbirimize sokularak uyuduk. Yaz zamanıydı, annelerimiz açık havada taş bir bankın üzerine oturup tüm dünyanın dedikodusunu yapmaya başlamışlar. Bir ara annem Kutsal Meryem hakkında bir şaka yapmış. Arkadaşı şakaya gülmüş ve sonra bir papağan gibi defalarca "Kutsal Meryem, arkadaşımı ciddiye alma. Onu ve beni bağışla" demiş. Hemen akabinde annem Yusuf ve Meryem hakkında ikinci ve üçüncü şakasını yapmış. Georg'un annesi gözlerinden yaşlar akıncaya kadar gülmüş ve hiç durmadan Kutsal Meryem'den özür dilemeye devam etmiş.

Ertesi sabah şifa bulmadığımız gibi, ben göz iltihabının yanı sıra ishal olmuştum ve Georg'un gözleri kıpkırmızıydı.

"Kutsal Meryem bizi cezalandırdı" dedi Georg'un annesi. Annem güldü. "Saçmalama. Şayet Kutsal Meryem benim zarar-

sız şakalarım yüzünden beni değil, iki masum çocuğu cezalandırıyorsa, o zaman kutsal değil, bilakis aptaldır."

Eve döndük ve iyi kalpli bir doktor tarafından ücretsiz tedavi edilerek çok geçmeden iyileştik. Georg'un annesi, aradan seneler geçtikten sonra, annemin onu o zamanlarda batıl inançlarından kurtardığını anlattı.

"Annemin yüzünü tam olarak hatırlayamamam ne kadar garip" diye itirafta bulundu Georg. "Fakat kokusunu hiç unutmadım. Ekmek ve yasemin kokardı."

5. Okunaksız Mektup

Kırk seneyi aşkın bir süre görev yaptıktan sonra, Komiser Barudi Şam'da, birkaç heyecan uyandırıcı vakayı aydınlatmış olan tanınmış bir adamdı. Bu başarılar, ona hayranlık duyan Şamlıların, sanki o bir Sherlock Holmes veya Magnum veya ikisinin bir karışımıymışçasına fantezisini harekete geçiriyordu. Ancak bu vakaların yanında, çözemediği veya suçlunun en iç iktidar çemberine dahil olması nedeniyle çözmesine izin verilmeyen kamuoyundan saklı sayısız cinayet vakası da vardı.

Komiser Barudi ile karşılaşan herkesi, onun rahatına düşkün, hatta kayıtsız tarzı hayal kırıklığına uğratıyordu. Fakat tam da bu tarz onun en iyi kamuflajıydı. Barudi, kurnazlığını iyi oynadığı bu saflık rolünün arkasında gizliyordu. Kalın camlı gözlüğü ona daha çok bir antikacı havası veriyordu. Şamlıların onda görmek istediği o atletik ve çekici kahramanlığa sahip değildi.

Barudi, eski okula mensup az sayıdaki komiserlerden biriydi ve iktidar partisine katılmayı reddediyor, bunun karşılığında

mesleğinde hiçbir zaman yükselmemeyi kabulleniyordu. Ne zaman bir terfi gündeme gelse, araya bir görev şikâyeti veya Barudi'nin, herhangi bir muhbirin duyduğunu iddia ettiği eleştirel bir lafı giriyordu. Meslektaş veya tanıdıkları ona sık sık partiye üye olması tavsiyesinde bulunuyor, fakat Barudi onlara her seferinde bir yönetici pozisyonuna ulaşma imkânını hiç önemsemediğini bildiriyordu. "İşimden memnunum ve kovulana kadar buradayım." Karısının ölümünden sonra dışarıya karşı kapanmıştı ve kendisini yalnızca utangaç gülümsemesi sayesinde bir mizantrop olma ününden kıl payıyla kurtarıyordu. İtidalini dile getirenlere cevap olarak, önce onların da Suriye bürokrasisi ve akraba kayırıcılığı koşullarında kırk yıl boyunca cinayet ve kasten öldürme vakalarını aydınlatması gerektiğini, o zaman neden onu hiçbir şeyin altüst edemediğinin anlaşılacağını söylüyordu.

Yüzbaşı Şükrü İtalyan Büyükelçiliği'nin geniş mutfağına adım attığında, Barudi aşçıyla birlikte masada oturmuş yavaş yavaş üçüncü mokasını yudumluyordu. Önünde her zamanki gibi az yazılı bir not defteri ve bir kurşunkalem vardı. Şükrü, Barudi'yi hiç deftersiz ve kurşunkalemsiz görmezdi. Çoğu zaman toplantılarda hiç durmadan notlar alan tek kişi o olurdu.

"Yüzbaşı Şükrü" diye seslendi Barudi ve meslektaşına, yaklaşması için bir işaret yaptı. "Bir sandalye al ve bizimle bir moka iç. İşim birazdan bitiyor, sonra beraber gideriz. Arabam çok yakınlarda bir yerde duruyor." Sonra şaşkınca bakan aşçıya dönerek "Yüzbaşı Şükrü en iyi meslektaşlarımdan biridir. Bir kahveye kesinlikle hayır demez" dedi.

Aşçının, tam ortasında kırmızı bir burnun parladığı alık bir yüzü vardı. Yorgun memura bir moka ikram etmesi gerektiğini anladı ve raftan bir moka fincanı almak üzere doğruldu. Sarhoşmuş gibi sallanarak ocağa gitti ve kendi halinde sessizce mokayı pişirdi. Çok geçmeden mutfağın içi kakule kokuyordu. Yüzbaşı Şükrü, içinden buharlar çıkan fincanı minnetle aldı. Burnu zeytinyağı kokusundan adeta uyuşmuş gibiydi. Ceset kokmuyordu, bir anlamda tahnit edilmişti, ancak bayatlamış yağın kötü kokusu, tatlımsı ölüm kokusuyla karışınca, onda mide bulantısına neden olmuştu.

Barudi, aşçıyla konuşmaya devam etti. Fakat aşçı, Kardinal Cornaro'yu hemen tanıdığından başka somut bir şey söyleyemiyordu. Şükrü, Barudi'nin önemsiz gibi gözüken ama meselenin can alıcı noktasını hedef alan bir soruyu nasıl sürekli yeniden sorduğuna hayran kaldı. Barudi vakaya dürüst ve garip bir sükûnetle yaklaşıyordu.

İki adam on beş yıldır birlikte çalışıyordu ve Şükrü kendisini, hiç durmadan cesaretle Arapların aşiretçiliğini eleştiren ve bu nedenle olumsuz bir şekilde göze batan bu çalışkan ve yalnız adama ilk andan beri yakın hissediyordu. Barudi bir seferinde ona "Katiller çoğu zaman cürmü tek başlarına işlerler, fakat aşiretçilik bulaşıcı bir hastalıktır" demişti.

Barudi, karısının ölümünden beri Midan Sokağı'nda, bürosundan en fazla üç yüz metre mesafede bulunan küçük bir evde yaşıyordu. Altmışlı yılların bir inşaat günahı olan bina, çirkin ve kocaman bir beton yığınıydı, binanın tek rengi griydi. Bab Tuma'da karısıyla birlikte oturduğu güzel evden, onun ölümünden sonra çıkmış ve "Orada çok fazla anım yaşıyor" demişti.

Aşçı, nakliyecinin ne taşıdığından haberi olmadığı yönündeki izlenimini tekrarladı. Geveze adamın kırmızı bir triportörü vardı. Bir ara sık sık Hijaz İstasyonu'nun önünde müşteri beklediğini belirtmişti.

"Adını tesadüfen duymadınız mı?"

"Bir dakika" dedi aşçı kısa bir tereddüdün ardından, "adının Ebu Ali olduğunu söyledi ama her iki nakliyeciden birinin adı Ebu Ali'dir."

Barudi adı yine de not defterine geçirdi.

Şükrü mokasını içtikten sonra, Barudi defterini çantasına koydu ve aşçıya kartvizitini verdi. "Aklınıza yeni bir şey gelirse bana bildirin. Ufak tefek şeyler de bize yardımcı olabilir."

Aşçı dalgın bir ruh halinde başını sallayarak onayladı. Barudi duvardaki kancadan paltosunu aldı ve kapı önüne çıktı.

Arabaya bindiklerinde meslektaşına "Zavallı adam çok şaşkın bir durumda" dedi. Artık yağmur yağmıyor ama sokakları güçlü bir rüzgâr süpürüyordu.

"Bu arada adamlarımdan biri dikkatimi bir noktaya çekti. Ölünün İtalya değil, Vatikan Büyükelçiliği'ne gönderilmesi ge-

rekiyormuş. Onun temsilciliği orasıymış. Sen Hıristiyan'sın, bunu bilmen lazım."

Barudi gülümsedi. "Son kilise ziyaretimin üzerinden yaklaşık çeyrek asır geçti."

"Tamam ama Vatikan Büyükelçiliği'ne hiç gitmedin mi? Büyükelçi sizden de sorumlu, öyle değil mi?"

"Hayır, Roma'da adına Vatikan denilen birkaç küçük sokaktan sorumlu. Gerçi ben Katolik'im, fakat lütfen beyim, ben Katolik Doğu Kilisesi'nin mensubuyum. Avrupalılara Hıristiyanlığı biz getirdik, tersi olmadı."

"Fakat sizin kardinalleriniz yok mu?"

"Hayır, bizim papazlarımız, piskoposlarımız ve tüm Şark'a bakan bir patriğimiz var."

"Yani sen Ortodoks bir Hıristiyan'sın?"

"Hayır" diye yanıtladı Barudi ve güldü. "Bizim durumumuz neredeyse sizinki kadar karmaşık. Hep söylerim, kiliseler Tanrı'ya götüren yolu uzatıyor. Ben Katolik'im ve biz Papa'yı tanırız, fakat kendi kilisemiz ve biraz farklı merasimlerimiz de var. Ortodokslar Papa'yı tanımaz, aynı Protestanlar gibi."

"Fakat Kıpti değilsiniz?"

"Hayır, Mısırlı Hıristiyanlar Kıpti. Onların kendi papaları var, III. Şenuda."

"Aman Tanrım" dedi Şükrü. "Benim gibi kendi dinini bile bilmeyen birisi bunu nasıl anlasın!" Şükrü Dürzi'ydi. Bu dini azınlık yüzyıllarca baskı altında tutulmuş ve İslam'ı tahrif etmekle suçlanmıştı. Bu nedenle seremonilerinin birçoğu gizliydi. Çoğu dini bir eğitim almıyor ve "Cahil" kalıyordu. Yalnızca az sayıda "İnisiye", dinleri hakkında bilgi sahibiydi. Şükrü Cahillere dahildi.

"Fakat soruna geri dönelim" dedi Barudi. "Şam'da iki ayrı büyükelçilik olduğunu biliyorum, biri İtalya Büyükelçiliği, diğeri Vatikan Büyükelçiliği."

"Bu ise nakliyeciye fıçıyı ve gideceği adresi veren kişinin bu farkı bilmediği, yani bir Müslüman olduğu anlamına geliyor."

"Olabilir" diye kabul etti Barudi ama biraz düşündükten sonra sürdürdü: "Fakat bir Hıristiyan, Dürzi, Sünni, Alevi veya büyükelçiliklerimiz hakkında bilgisiz herhangi biri de olabilir."

Bir anlığına duraksadı. "Veya yanlış bir izin peşine düşmemizi isteyen kurnaz bir cani."

"Haklısın" dedi Şükrü, verdiği bilgiyi neredeyse değersiz kılan olasılıkların çokluğundan dolayı biraz hayal kırıklığına kapılarak. "Peki, şimdi ne yapıyoruz?"

"Benim birkaç işim var, nakliyeciyi bulacağım ve raporunu bekliyorum" diye cevap verdi Barudi.

"Bu arada, adamlarımdan birinin fark ettiği bir ayrıntı daha var. Senin ilgini çeker mi, çekmez mi bilemem. Kardinalin yüzüğü sağ değil, sol yüzük parmağındaydı. Ben bunlardan anlamam. Bunun bir anlamı var mı?"

"Aaa tabii! Lütfen raporunda bunu belirt mutlaka!" diye yanıtladı Barudi. "Yüzüğü sağdan sola kim almışsa, bununla aşağılamasını ifade etmek istiyor. Bu, bir subayın rütbelerini sökmekle aynı şey. Böylece resmin tümü gözükmüş oldu. Kardinal mahkûm edildi, kovuldu ve rütbeleri söküldü. Cesedi kasten ruhani evine değil, milli evine gönderildi. Bu, failin Katolik kilisesindeki iktidar incelikleri hakkında kesin bilgilere sahip olduğu anlamına geliyor. Adamını tebrik et, mükemmel bir gözlem."

Şükrü düşünceli bir tavırla başını salladı. Vaka ona giderek karmaşıklaşıyormuş gibi geliyor ve meslektaşının iyimserliğini paylaşmıyordu. Cinayet masasının işini bir mayın tarlasından geçmekle kıyasladığında, Barudi elini sallayarak bunu reddetti.

"Abartma. Burada gayet iyiyiz. Bazen şu veya bu engeli aşmamız gerekse de bunun için para alıyoruz. Bizimle aynı vasıflara sahip olan insanların neler yapmak zorunda olduklarını görünce, kendimi ayrıcalıklı hissediyorum."

"Hiç sahip olmadığım ve olmayacağım bu hissiyatından dolayı seni kutlarım" diye yanıtladı Şükrü dik başlılıkla.

Gergin bir sessizlik havaya oturdu. Barudi'nin vicdanı kendisini hatırlatmıştı. Sandığındaki sebzeyi göklere çıkaran ama alt taraflarda çürüklerin bulunduğunu gayet iyi bilen alçak bir bakkal gibi hissediyordu. Her vakanın başlangıcında olduğu gibi içinde çaresizlik vardı. Bu aşamada bir profesyonel açısından da kendini bağlamaksızın tahminler yürütmekten başka yapacak bir şey yoktu.

"Nereye gideceksin? Büroya mı?" diye sordu Barudi sessizlik sinirine dokununca.

"Hayır, Emniyet Müdürlüğü'ne gitmem gerekiyor, burada beni bırak, bir taksi alırım. Bu arada sen de nakliyeciyle uğraşırsın."

"Severek taksin olurum. Yirmi lira tutar veya bir bardak kırmızı şarap."

"O zaman şarap" dedi Şükrü ve güldü. Bu özel meslektaşıyla geçirdiği nadir akşamlar hoşuna giderdi.

"Cuma?"

"Uyar. Saat kaçta?"

"Yirmide. O zamana kadar yemiş olursun. Ben bu sıralar bir diyet yapıyorum" dedi Barudi ve sağ eliyle, kazağın altından hafifçe çıkan göbeğine vurdu. "Akşamları bir şey yemiyorum. Bu, hayatımı en az beş yıl uzatırmış. Sigarayı bırakmakla zaten artı beş yılı ve kadınsız yaşamakla da on yılı güvenceye almıştım" dedi.

"Ne için yaşıyorsun o halde?" diye yanıtladı Şükrü neredeyse biraz alaycı bir tonda. Kendisi yemek yapmayı ve içmeyi severdi.

Kısa bir süre sonra Barudi arabayı Khaled bin el Valid Caddesi'ndeki Emniyet Müdürlüğü'nün önünde durdurdu. "Cuma görüşürüz, irtibatta kalalım" dedi Barudi, meslektaşı arabadan inerken. Bu yalnızca basmakalıp bir sözdü. Aynı binada çalışıyorlardı ve zaten hep irtibattalardı.

Barudi Hijaz İstasyonu'na doğru devam etti. Sanki anlaşmış gibi, Şükrü bir süre dul Barudi hakkında düşünürken, Barudi de müzmin bekâr Şükrü'ye kafa yordu. Ne gariptir ki, ikisinin içini de bir merhamet duygusu kapladı.

Barudi, arabasını istasyona çok uzak olmayan tanınmış "Coffee Hijaz"ın önüne park etti. Burada park yasağı olsa da ön camın alt tarafına üstünde "Polis" yazılı mavi bir tabela koydu ve sonra yol boyunca dolaşarak, oralarda taşıtlarına müşteri bekleyen birkaç nakliyeciden bilgiler topladı. Aradığı adamı bulması çok zamanını almadı. Ebu Ali gerçekten de oldukça gevezeydi ve gerisinde feleğin silleleri ve felaketlerle dolu bir hayat vardı. Komiser Barudi ona, naklettiği fıçının içinde, zey-

tinyağında yüzen onar kiloluk dört plastik paket halinde eroin bulunduğunu bildirince sakin kalmasının nedeni muhtemelen bu geçmişti.

"Bunu tahmin etmiştim, fıçının içinde yalnızca yağ olamazdı, çünkü çok ağırdı ve garip bir biçimde yuvarlanıyordu" dedi Ebu Ali düşünceli bir yüz ifadesiyle ve etrafına baktı. "Yoksa İtalyan büyükelçi mi bu işin ticaretini yapıyor? Allahım!"

"Hayır, hayır, büyükelçi değil, küçük bir memur mafya hesabına pazarlıyor" dedi Barudi.

"Bak, bu kadar büyük bir miktarda büyükelçi de işin içinde olmalı. Ebu Ali'nin gözleri yanılmaz. Büyükelçilikte herkes hiçbir şey bilmiyormuş gibi davrandı. Fıçıyı arka kapıya teslim etmeliymişim. Bu işin temiz olmadığını biliyordum."

Barudi güldü ve fıçıyı ona teslim eden adam hakkında birkaç bilgi edinebilmek için nakliyecinin kibrini okşamaya çalıştı.

"Madem bu kadar keskin bir zekâya sahipsin, sana bir sorum var. Sana fıçıyı teslim eden şık adamın altında bir Mercedes Sprinter vardı, değil mi?" Ebu Ali başıyla onayladı. "Fıçıyı büyükelçiliğe neden kendisinin götürmediğini sormadın mı?"

"Ebu Ali'yi küçümsüyorsun" diye yanıtladı nakliyeci. "Ona bunu elbette sordum ama bunun büyükelçiye bir sürpriz olduğunu söyledi."

"Peki, kartal gözlerinle arabanın plakasını gördün mü?"

"Plakayı değil ama kiralama şirketinin logosu gözden kaçacak gibi değildi. Güzel bir kadının gülen yüzünü gösteren Ekspres Kiralama."

Ebu Ali devam etti: Müşteri eldivenli, paltolu ve hiç güneş olmadığı halde güneş gözlüklüydü. Son derece kibardı ve hatta fıçının minibüsten triportörün arkasına taşınmasına yardım etmişti.

Barudi bunların hepsini zaten aşçıdan öğrenmişti. "Sesini hatırlıyor musun, şivesini? Kuzeyli mi, yoksa güneyli mi olduğunu söyleyebilir misin?" diye sordu.

"Pek konuşmuyordu" diye yanıtladı nakliyeci. "Fakat kuzeydendi... veya..." Tereddüt etti. "Hayır, sizin gibi konuşuyordu, düzgün, aslında bir Şamlı gibi konuşuyordu, hafif bir kuzey şivesiyle... Belki Halepli olabilir."

Barudi notunu aldı.

"Fakat" dedi nakliyeci, "bir şey daha var, önemli olup olmadığını bilemem. Fıçıyı benimle birlikte triportörümün arkasına kaldırırken, sağ kulak memesinin altında göze çarpan bir yara izi gördüm..."

"Oo, bu çok önemli. Nasıl bir izdi? Büyük müydü?"

Nakliyeci düşündü. "Kulak memesinden çapraz bir şekilde buraya, yanağa doğru gidiyordu" dedi sonra ve işaretparmağıyla yanağına bir çizgi çekti. "Aşağı yukarı başparmağım uzunluğundaydı."

Barudi not aldı: Yara izi, yaklaşık beş santimetre. Ardından adama, parmak izlerinin alınması için meslektaşı Şükrü'ye gitmesi gerektiğini söyledi. Cinayet masasının adresini verdi ve onu derhal gitmesi için uyardı.

"Hemen gidiyorum. Bugün iş yok, nakliyeciler birbirini engelliyor. Yapacak bir işim yok. Orada bana bir çay verirler mi?" diye sordu.

"Evet, tabii. Şayet arkadaşım Şükrü henüz gelmemişse, Komiser Barudi'nin çay ve kek ısmarlanması için talimat verdiğini söyle."

Barudi küçük bir adım ilerleme sağladığına sevinerek "Coffee Hijaz"a girdi ve sıcak bir çay siparişi verdi. Buz gibi soğuk, sokakta yaptığı uzun konuşma sırasında içine işlemişti. Burası sıcak ve sakindi. Kafenin müşterilerinin hepsi entelektüel görünümlüydü. Hemen hemen herkes bir gazete, dergi veya kitap okuyordu. Duvarlarda Matisse, Picasso ve Miró reprodüksiyonları asılıydı.

Asistanı Nabil'i aradı ve araba kiralama şirketiyle bağlantı kurarak geçen ay beyaz bir Sprinter kiralayan müşterilerinin listesini istemesini söyledi.

Sonra düşüncelere daldı. Kim bir kardinali öldürmeye cesaret edebilirdi? Ve neden? Ve kardinali neden zeytinyağının içine koymuşlardı?

Şimdiye kadar elde edilen az miktarda veri İslamcıları işaret ediyordu. Cesedin verdiği mesaj ise –her ne kadar Barudi mesajı henüz tam anlamıyla anlamasa da– daha ziyade profesyonel bir mafya işini göstermekteydi. Din fanatikleri düşmanlarını

havaya uçurur, vurur veya boğazını keser ama hiçbir zaman bir cesedi açıp tekrar dikme ve ince mesajlar bırakma serinkanlılığı içerisinde davranmazlardı.

Barudi çetin ceviz bir vakayla karşı karşıya geldiğini görüyor ve bunun güçlüklerle dolu olacağını biliyordu. Gizli servisçiler, siyasetçiler, İslamcılar ve mafya mensuplarıyla uğraşacaktı. Failler veya azmettiriciler muhtemelen etkili kişilerdi. Kendilerinden en hafif şekilde şüphelenildiğini hissettikleri anda araştırmaları duvara toslatacak veya hatta onu öldüreceklerdi. Barudi, soruşturmasını mümkün olduğunca göze batmadan sürdürmek istiyordu.

Geç olmadan, kendisini güvenceye almak üzere amiriyle görüşmesi gerekiyordu. Kırk yıl kadar önce Şam'da işbaşı yaptığında geç kalmıştı. Cinayet Masası'nın o zamanki şefi Albay Kuga, yüksek rütbeli bir subayın öldürüldüğü vakayı ona vermişti. Bu, Barudi'nin ilk büyük vakasıydı. Fakat sonra gizli servis yetkilerine el koydu ve vakayı siyasi bir olaya, cinayetle hiç ama gerçekten hiç alakası olmayan muhaliflerin idam edilebilmesine yarayan bir açık çeke dönüştürdü. Barudi, araştırmalarına gizlice devam etti. Ancak amiri Albay Kuga desteğini çekti. Barudi, izinsiz araştırmasına ceza olarak Ürdün sınırına sürüldü ve beş yıl orada kaldı. Ancak –her nasılsa– güç kazanan kuzeninin aracılığı sayesinde Şam'a geri dönerek sivil polis memuru olarak vazifesine devam edebildi.

Yeni amiri, kırk yaşındaki Binbaşı Atıf Süleyman tipik bir sonradan görme zengin gibi görünüyordu; saç tıraşı, takım elbisesi, kravatı, mizah anlayışı, her şeyi sahteydi. Bunun üzerine bir de şişmanlığı geliyordu. Giysileri, üstünde hep bir beden küçük gibi duruyordu. Pervasız, rüşvetçi bir adam olmakla birlikte, adamlarını hiçbir zaman ortada bırakmaz, bu da ona saygı kazandırırdı. Onlarca yıldan beri ilk kez Bab Musala Kavşağı'ndaki polis binası bir kale gibiydi. Eğer şef, başkanın bir kuzeniyse ve babası da başkanın babasına yıllarca sadakatle hizmet ettiyse, o zaman o kişinin Şam'da dışarıdan müdahalelere karşı bir garantör olduğundan bahsedilebilirdi.

Barudi amiriyle açıkça konuşmak istiyordu. Vaka çok karışık ve muhtemelen çok tehlikeliydi, buna rağmen, gizli servisin

vakanın dışında tutulacağı garantisi verilirse, seve seve üstlenirdi. Amirinin öne sürebileceği itirazları düşündü ve net bir tavır almaya karar verdi. Bir müdahale olursa vakadan çekilecekti. Emekliliğinin arifesinde sayılırdı. Herhangi bir terfide zaten hiç gözü olmamıştı. Bu, muhtemelen son vakası olacaktı.

Barudi gizli servisten ve on beş seksiyonundan nefret ediyordu. Bu ahtapotun kolları her yerdeydi. Sıklıkla faillerin aranmasını engeller, siyasetçilerin sorgulanmasına izin vermez, muhbirleri hapse atar ve hatta çok fazla şey biliyorlarsa onları infaz ederdi. En kötüsü ise insanın işini bozan bu düşmanın her zaman görünmez kalmasıydı.

Barudi'nin aklına aniden iyi bir fikir geldi. Bu cinayette gizli servisin dışarıda kalması Suriye'nin de çıkarına değil miydi? Aksi takdirde vaka kolaylıkla İtalyanların sıkıntı duymasına ve çok sayıda yabancı gizli servisin işlere karışmasına neden olurdu. Siyaseti dışarıda bırakmak ve soruşturmayı itinayla ve tarafsız bir şekilde, yalnızca adli teknikler ve deliller temelinde yürütmek çok daha iyiydi. Zaman zaman Vatikan Büyükelçiliği'nin bir memurunu bilgilendirebilir ve böylece Roma'da, Şam polisinin uyumadığı intibaının güçlenmesini sağlayabilirdi.

Perşembe günü bürosuna varınca, asistanları Ali ve Nabil, önüne içinde İtalya ve Vatikan büyükelçiliklerinin tüm eleman ve aile yakınlarının yazılı olduğu küçük bir dosya koydular. Barudi teşekkür ederek dosyayı çekmecesine yerleştirdi ve amirinden bir randevu alması için sekreterini aradı. Binbaşı Süleyman binada değildi. Fakat sekreteri Bayan Malik, şefe sabah erkenden Başkanlık Sarayı'ndan bir telefon geldiğini biliyordu. Neden? Sekreteri güldü ve şefin bunu ona söylemediğini belirtti. "Bir saat sonra" diye devam etti sekreteri, "ekibimiz Başkanlık Sarayı'ndaki akrabaları vasıtasıyla Binbaşı Süleyman'ın kısa bir gizli görev kapsamında Moskova'ya gideceğini öğrendi."

Barudi kendisini bir yorum yapmaktan alamadı. "Eğer gizli görev, daha şefimiz Rus toprağına ayağını basmadan duyuluyorsa, İsraillilerin bir casusluk ağına ne diye ihtiyacı olsun ki?"

Ancak öğleden sonra dosyayı incelemeye vakit bulabilen Barudi, bu sırada sürekli rahatsız edildi.

Barudi ertesi gün alacakaranlıkla birlikte evden sessizce çıktı. İçindeki bir huzursuzluk onu uyutmamıştı. Dışarıda hiç rüzgâr yoktu ve hava soğuktu, ağaçların üzerine kırağı çökmüştü. Sabah, gecenin son birliklerini henüz alt edememişti. Bu saatte Barudi'nin büro yolunun üzerinde, yalnızca küçük bir fırın aydınlıktı. Fırının huzurlu sıcaklığının tahayyülü içini yumuşattı.

Ne zaman bir cinayet vakası soruştursa, içini bu derin yitirilmişlik duygusu sarıyor, etrafında mutlak bir boşluk hâkim oluyor, dünya çekiliyor ve bu duyulur sessizliğin içinde tek başına kalıyordu. Şimdi de öyleydi. Ne olduğuna dair hiçbir tahayyülünün olmaması, Barudi'ye acı veriyordu. Kardinal nerede, neden, ne zaman ve kimin tarafından öldürülmüştü? Ortada bir şüpheliler grubu bile yoktu.

Barudi kısa bir süre sonra dört katlı polis binasına vardı. Girişteki yorgun nöbetçiyi selamladı. "Bugün cuma olduğunu biliyorum."

Bekçi güldü, çünkü tam da fazlasıyla gayretli komisere cumanın memurlar için bir tatil günü olduğunu hatırlatmak üzereydi. "Size bir moka getireyim" dedi adam ve küçücük mutfağa koşturdu. Barudi minnettarlıkla başını salladı. Güzel kokulu kahveyi düşünmek bile güzeldi, kahvenin kokusu binanın temizlik malzemeleri, plastik ve ter karışımından oluşan ağır havasını örtecekti.

Barudi birinci kattaki bürosuna gitti, dosyayı rahatça bir kez daha gözden geçirebileceğini umuyordu.

Moka enfesti. Yalnızca bunun için bile işe gelinir diye düşündü. Saat dokuza doğru telefon çaldı. Arayan Şükrü'ydü. "Ne oldu, beni ekmek mi istiyorsun?"

"Hayır, ne münasebet, fakat geceyi adli tıpçıyla geçirdim ve sonuçların ilgini çekeceğini düşündüm" diye yanıtladı Şükrü, sesi ironi doluydu.

"Neredesin şu anda?"

"Senin bir üstünde. Kısaca gelebilir misin?"

"Hemen yanındayım." Barudi evrakı tekrar çekmeceye koydu ve büro kapısının her iki kilidini kilitledi. İki yıl önce altı uyuşturucu satıcısının öldürüldüğü vakanın evrakı yok olduk-

tan sonra, kapısına pahalı bir ek kilit taktırmıştı, kilidin anahtarı yalnızca kendisinde ve Binbaşı Süleyman'da vardı.

"Kardinal göründüğü kadarıyla katillerine bir direnç göstermemiş. Kan toplanmaları yok. Adli tıp hekimi yalnızca her iki kolda ezikler tespit etti, bu ise uzun süre bağlı kaldığını gösteriyor. Hepsi raporda yazılı. Fakat önemli birkaç başka nokta var: Kardinal zehirle öldürülmüş. Öldükten sonra içi açılıp tekrar kapatılmış." Şükrü esnemesini bastırdı. Saat üçte anca yatmış ve yedide tekrar kalkmıştı. "Kardinale şeytani bir karışım enjekte edilmiş. Bir potasyum klorit, pankuronyum ve tiyopental karışımı. Dozaj o kadar yüksek ki, bununla iki fil bile öldürülebilirmiş. Seni kimyasal ayrıntılarla yormayacağım, bunları raporda bulabilirsin. Bu karışım bazı ABD eyaletlerinde infazlarda kullanılıyor, bileşenlerine her cerrah veya anestezist ulaşabilir. Şimdi iki tahmin yapılabilir: Bu işin arkasında ya tecrübesiz kişiler var ya da çok kolay tespit edilebilen bu maddeyi kardinale kasten yoğun bir miktarda veren profesyoneller. Adli tıp hekimi şaka olarak bu zehrin bu yoğunlukta kardinalin on yıllığına muhafaza edilmesi için yeterli olacağını ve aslında zeytinyağının gereksiz olduğunu belirtti."

Şükrü kısaca önündeki kâğıda baktı. "Hepsi bu raporda yazıyor... Ha, evet, cerrahi kesim ve dikişleri tecrübeli bir cerrah yapmış, bir profesyonel. Tüm iç organlar alınmış. Kalbin yerine yumruk büyüklüğünde siyah bir bazalt taşı tutturulmuş; bunun haricinde karın bölgesi, yüzde ellilik arak ve formaldehit yedirilmiş pamukla doldurulmuş. Ölü kardinalin göz yuvalarına iki altın para yerleştirilmiş ve gözkapakları bunların üzerine dikilmiş. Bana soracak olursan, bu cinayet değil, rafine biçimde kodlanmış bir mesaj içeren bir infaz."

"*Bir* mesaj mı?" diye seslendi Barudi şaşırarak. "Şu ana kadar en az üç tane saydım. Gözlerin içindeki altın, göğsündeki bazalt taşı ve zeytinyağı. Çünkü yağ bir cinayet aracı değil, mesajın bir öğesiydi."

"Peki, ama neden zeytinyağı?" diye sordu Şükrü ve yanıtı beklemeden devam etti: "Bu arada bize gönderdiğin nakliyeci çok işbirlikçi çıkmış. Adamlarım yarım saat içerisinde beş fincan çay içtiğini ve bir paket kek götürdüğünü anlattı. Ama en

azından adamın yüzünde, sağ kulak memesinin altında bir yara izi olduğunu hatırlamış."

"Bunu bana da söyledi" dedi Barudi not defterine bakarak.

"Adamı görmedim, Müdürlük'te işler her zaman planlanandan daha uzun sürüyor. Yine harcama kısıtlamaları gündemdeydi. Fakat adamlarım ondan çok memnun kalmış. Fıçının üzerinde yalnızca onun parmak izleri tespit edilmiş. Müşterinin zaten eldiveni vardı. Bunu sana adam da kesinlikle anlatmıştır. O soğukta hiç şaşırtıcı değil, ancak güneş gözlüğü biraz tuhaf."

Barudi düşünceli bir yüz ifadesiyle başını sallayarak onayladı. Nakliyeciyle yaptığı konuşmanın ardından bunu da not almıştı.

"Her şey şifreli yazıyla yazılan bir mektup gibi. Bunun bir mesaj olduğu belli, fakat lisanı çözülemiyor. Kardinal silahla vurulup yolun kenarında, bir arabanın içinde veya bir tarlada bırakılsaydı, basit bir cinayet söz konusu olurdu. Ancak içi boşaltılıp yağa yatırılan kardinali yerine teslim etmek için ağır bir fıçı büyük riskler alınarak nakledildi. İtalyanlar bile kardinalin neden öldürüldüğünü bilmiyor. Büyükelçiyle konuştum. Dehşet içerisinde ve en ufak bir açıklama bulamıyor. Bu arada meselenin gizli bir şekilde ele alınması konusunda benimle aynı fikirde."

"Buna inanırım, fakat muhatabın o değil, Vatikan büyükelçisi olmalı. Orayı aradın mı?"

"Hayır, henüz değil. Kaç bacağım var benim?"

"Aynı benim gibi dört. İkimiz de eşeğiz. Bugün tatil günümüz, ne yapıyoruz?"

"Gözlerine altın paralar dikilmiş bir cesedin başında eğleniyoruz."

"Eve gidip iki saatliğine uzanacağım, yoksa bu akşam ikinci bir cesedin olur. Görüşürüz" dedi Şükrü ve uzun uzun esnedi.

Şükrü'nün bürosundan birlikte çıkıp merdivenlerden indiler, fakat ilk kata inen son sahanlıkta Şükrü aniden durdu. "Bir şey daha var. Fıçıyı bizzat kendim mercek altına aldım, hem de etraflıca. İlkin göze çarpan bir şey bulamadım. Muhtemelen ikinci ya da üçüncü sıkım ucuz zeytinyağı. Ancak yakından bakınca, fıçının kendisi bize kökenine dair bir işaret veriyor.

Gerçi ahşabın üzerine yakılmış bir firma logosu yok, fakat en alt metal çemberin üzerine gül biçiminde sade bir rozet zımbalanmış. Bunun üzerine telefonun başına oturdum ve Şamlı fıçıcıları arayarak bir açıklama bulmaya çalıştım. Yaşlı bir fıçıcı bunun kesinlikle bir Sahra Usta fıçısı olduğunu söyledi. Ürünlerini eski âdete göre, aynı geçmiş dönem mimarlarının kendilerini gizli bir işaret vasıtasıyla taşın üzerinde ölümsüzleştirdikleri gibi bir işaretle damgalarmış. Bana Sahra Usta'nın elli yılı aşkın bir süredir çalıştığı Halep firmasının adını da verdi. Orayı aradım, fabrikanın genç ve nazik sahibi bilgiyi doğruladı. Fabrikanın adı Zeno ve normalde bu ad ahşabın üzerine yakılıyor, fakat birçok müşteri de fıçılarının nötr olmasını talep ediyor. Bağcılarda ve bira fabrikalarında fıçılar yine revaçta olduğu gibi, sirke ve yağ üretiminde de kullanılıyor. Bana fıçıyı kimin satın aldığını maalesef söyleyemedi. Ayda iki yüzden fazla fıçı satıyor ve neredeyse hiç kimse makbuz için adres vermiyormuş. Üzgünüm ama daha fazlasını öğrenemedim" dedi Şükrü ve teselli olarak Barudi'nin omzuna vurdu.

"Sağ ol. Bu karanlıkta her muma ihtiyacım var. Şimdi güzel bir öğle uykusu çek."

Barudi kendi bürosuna geçince Vatikan Büyükelçiliği'ni aradı. Birkaç denemeden sonra Büyükelçi Ekselans Mario Saleri'ye bağlandı. Büyükelçinin resmi unvanı "Papalık Apostolik Elçisi"ydi, fakat Barudi'ye dünyanın en küçük devleti için bu unvan bir kelime kalabalığı gibi görünmüştü. Büyükelçi cinayetten haberdardı ama telefonda bunun hakkında tek kelime bile konuşmak istemiyordu. Dolayısıyla Barudi özel bir görüşme ricasında bulundu. Büyükelçi çekingen bir tavır ortaya koysa da sonunda ertesi gün saat onda görüşmeyi kabul etti.

Barudi telefonu kapattı ve asistanlarının Papalık büyükelçisine dair hazırladıkları dosyayı inceledi.

Büyükelçi tecrübeli bir diplomattı ve beş lisanı akıcı konuşuyordu. Ancak aynı zamanda çok içine kapanıktı ve Suriyeli politikacılara güvenmiyordu... ve Suriye tatlılarına düşkündü.

Barudi, asistanı Nabil'in köşedeki pastaneden getirdiği *Osh El Bulbul*, Antep fıstıklı "bülbülyuvası" tatlısının zarif paketine bir bakış attı. Sonra meslektaşı Lütfü Maluli'nin özel numara-

sını çevirdi. Lütfü dairedeki en iyi psikologdu. Fakat onu esas ayırt eden özelliği, dinler ve tarih hakkında sahip olduğu bilgilerdi. Tam üç kez sansasyonel kaçırma vakalarını barışçıl bir yoldan ve iyi bir sonla bitirmeyi başarmıştı. Telefona Lütfü'nün kendisi çıktı. "Hak ettiğin huzuru elinden aldığımı biliyorum, fakat semboller ve ruhlar konusunda hâlâ bir köylü çocuğu gibiyim."

"Demek öyle" diye güldü Lütfü. "Bu mütevazılık jestinin ardından zor bir soru bekliyorum. Buyurun beyefendi, zaten sıkılıyordum. Karım kızlarını alıp anne ve babasına gitti. Ben onlara hiç katılmam, yaşlılar benden bir gülücüğü bile esirgiyorlar. Onlara katlanamıyorum ama bu durum karşılıklı. Haydi o halde, bu üçkâğıtçı köylü çocuğuna nasıl yardım edebilirim?"

"Bir ceset söz konusu. Katiller gözleri ve iç organları çıkarmış. Göz çukurlarına iki altın para koyulmuş ve kalbin yerinde siyah bir bazalt taşı var."

"Düşünelim bakalım" dedi Lütfü. Oluşan sessizlik, Barudi'ye hiç bitmeyecekmiş gibi geldi. "Sevgili Barudi" dedi Lütfü nihayet ve bir hayret ıslığı çaldı, "karşında yüksek kalibreli ve çok zeki suçlular var. İlkönce paralara gelelim: Altın aslında güneş, ebediyet, yıkılamaz güç için bir semboldür, fakat madeni paranın başka bir anlamı var. Birçok eski dinde, ölüleri öbür dünyaya götüren salcının ücretini ifade eder. Fakat öldürülmüş birisi söz konusuysa, madeni paralar her zaman cezayla bağlantılıdır. Bir açgözlülük, ihanet sembolüdür; Yehuda'nın İsa'ya ihanet etmesi karşılığında aldığı madeni paraları düşün. Bir ihanet söz konusuysa, katiller paraları cesedin ağzına koyarlar. Gözlerin içine yerleştirilmeleri, öldürülenin algısının bile kokuşmuş olduğu anlamına gelir. Bunun arkasında, çok gören birisini cezalandıran mafya olabileceği gibi, rüşvetçi birinin hâkimliğine soyunan fanatik püristler de olabilir. Bu ikincisine kalbin yerine koyulan taş da işaret ediyor. Bazalt volkanların sönük bir ürünü. Dolayısıyla cesedin kalbinde insanlığın arındırıcı ateşinin yerine duygusuz, kül haline gelmiş taş yatıyor"

"Tanrım, tüm bunları beş dakikadan bile az bir zamanda mı toparladın?" dedi Barudi hayranlıkla.

"Yani... Tabii bu beş dakika, on sene eğitim ile on senelik mesleki tecrübeden meydana gelen buz dağının ucu sayılır. Fakat bunlar henüz oldukça yüzeysel. Önümüzdeki günlerde sana uğrarım. Belki o zamana kadar daha zekice bir şeyler gelir" dedi Lütfü.

Barudi teşekkür etti ve nazikçe vedalaştı. Yeni bilgiler başını döndürüyordu. Tekrar ayağa kalktı ve penceresinin altındaki döner kavşak trafiğine baktı. Cuma günleri pek çok Şamlı şehirden kaçardı, yazın yeşilliklere ve kışın arkadaş ve akrabalara. Arabaların çoğunun şehirden çıkmayıp tam tersine şehre döndüğünü fark etmesi biraz zaman aldı. Saatine baktı ve korktu, ne kadar geç olmuştu. Hemen eşyalarını toparladı, kapıyı kilitledi ve yola koyuldu.

Sekize birkaç dakika kala arkadaşının kapısını çaldı. Şükrü, Halil Cibran Caddesi'nde, Barudi'nin Bab Tuma'daki eski evinin yakınlarında oturuyordu. Bu güzel ev ona, tek çocuk olarak anne ve babasından miras kalmıştı.

Şükrü kapıyı açtı, üzerinde hâlâ bir aşçı önlüğü vardı. "Şarap sohbetinde aç kalmamamız için ufak tefek bir şeyler hazırladım."

Masa, "ufak tefek" şeylerle dolu tabakların ağırlığı altında bel vermişti. Barudi gülümsedi ve sevindi, bütün gün boyunca yalnızca kahve ve suyla beslenmişti.

Her ikisi de son günlerin yorgunluğunu üzerlerinden atmak istercesine öldürülen kardinal meselesine girmekten kaçındı. Barudi şarabın ve meslektaşının hazırladığı leziz yiyeceklerin tadını çıkardı. Karısının ölümünden beri bir kez bile yemek pişirmemişti. Hep yemek yapmayı bilmediğini ve öğrenmek için çok yaşlı olduğunu söylerdi. Bazen de restoranda yemek yemekten hoşlandığını ileri sürerdi. Bu bir yalandı. Restoranlardan nefret ederdi, çok gürültülü olurlardı. Oysa akşamları sükûnete ihtiyacı olurdu.

Fakat bu akşam kendisini aniden çok genç hissetmeye başlamıştı. Utangaç bir oğlan çocuğu gibi Şükrü'ye sessizce "Böyle harika şeyler... şeyler pişirmeyi öğrenmek çok zor mu?" diye sordu.

"Hiç değil. İstersen bundan böyle dönüşümlü olarak bir bende, bir sende yemek yapabiliriz. Daha sonra emekli oldu-

ğumuzda birlikte 'Güzel Polisiye Yemekleri' adı altında bir yemek kitabı çıkarırız."

Barudi yemek kitaplarıyla ilgili değildi, fakat nasıl güzel yemekler pişirilebileceğini nihayet öğrenmek istiyordu.

6. Gerçeğin Bedeli

Komiser Barudi'nin Günlüğü

Bugün günlüğü sakladığım yerden çıkarınca, içinde altı yüz altının bulunduğu kutuyu da elime aldım. Bunlar benim güvencem, onlara bakınca seviniyorum. Onları nasıl elde ettiğimi hatırlamaktan hoşlanıyorum. O anda garip bir şekilde mutlu oldum ve düşüncelerimde gençliğimdeki o günlere geri döndüm. O günler bana büyük bir felaket olarak görünmüş, fakat netice itibarıyla kurtuluşum ve mutluluğum olmuştu.

Genç bir komiser olarak büyük bir gayretle çalışıyordum ve aniden öğrendiklerimi uygulamak ve bir katili yakalamak üzere bir fırsat yakaladım. İlk vakam son derece sıra dışıydı. Bu bana kendimi kanıtlama imkânını veriyordu. Yüksek rütbeli Müslüman bir subay, boynu kırılmış bir halde şehir surlarının orada bir sepetin içinde bulunmuştu. Efsaneye göre Havari Pavlus'un, Hıristiyan olduktan sonra Şam'dan kaçtığı yerde asılıydı. Öldürülen subayın, Müslüman olmadan önce bir ma-

nastırda yaşadığını ortaya çıkardım. Manastırdaki adı Pavlus'tu ve burada hem manastır yönetimine hem de kilise hiyerarşisine karşı gizli bir örgüt kurmuştu. Aşireti, başka bir Hıristiyan ailesine karşı kan davası güdüyordu. Yani göründüğü kadarıyla kanlı bir hesaplaşma söz konusuydu.

Ancak gizli servis, vakayı yüksek rütbeli subaylar arasındaki rejim muhaliflerini ortadan kaldırmak üzere işine gelen bir fırsat olarak görüyordu. Vakayı kendi eline aldı ve propaganda amaçlı bir davanın ardından subaylar idam edildi.

Boş zamanlarımda vakayı araştırmaya devam ettim, yağcı bir astsubay olan emir subayım Mansur'un beni gözetleyip ihbar ettiğinin farkına varmamıştım. O günü hayatım boyunca unutamam. Vakayı rahatça sonlandırmak için iki hafta izin almış ve sonra çözüme ulaştırmıştım. Katilin suçunu kesin bir şekilde kanıtlayan belgeleri amirime gururla takdim etmek için büroya geldim. Amirim belgeleri soğukkanlı hareketlerle evrak imha makinesine atarken, bana vakanın çoktan kapandığını söyledi. Araştırmayı sürdürdüğüm için gizli servisin yasağını çiğnemiştim ve bu nedenle basit bir gümrük polisi olarak Ürdün sınırına sürülme cezasına çarptırılmıştım.

Adeta dehşete kapıldım. Büromda da şimdiden yeni bir komiser oturuyordu. Binadan ölmeden nasıl çıktığımı hatırlamıyorum. Kalbimin derin bir köşesinde küçük bir umut ışığı sönmüştü.

İki gün sonra tozlu Ürdün sınırındaydım. Komiserlik kariyeri hayallerim paramparça olmuştu. İki hafta sonra, kamyon şoförlerinden utanmazca rüşvet alan ve onları serbestçe sınırdan geçiren çalışma arkadaşım Teğmen Faysal ile aramızda tartışma çıktı. Hemen bir saat sonra, yara izleriyle dolu yüzü ve hadım ağası sesiyle iğrenç bir albay olan gümrük şefi beni çağırdı.

Bana karşı çok nazikti ve rüşvetçi meslektaşı dürüst ve dost canlısı bir insan olarak savundu. Bana, aynı benim gibi on sene önce sürgün cezası aldığını anlattı ve kendi kendine "Peki, neden?" diye sordu. Ardından bir şey söylememi beklemeden "Bir bakanın, bir kıza tecavüz etmek üzere olan oğlunu tokatladığım için" diye sürdürdü. O zamandan beri devlete ve adalete duyduğu güveni yitirmişti.

Aynı benim gibi, buraya istemeyerek gelmiş ama gel gör ki, kendisini bir altın madeninde bulmuştu. "Bu nedenle parayı alıyor ve gözlerimi kapıyorum" diye sözlerini bitirdi.

Önüme dostça bir sesle iki seçenek koydu: Ya onlara katılır ve iyi bir emekliliği garanti ederdim ya da sonum, kaçakçılarla çıkan hayali bir çatışmada –hiç olmamış bir çatışmada– şakağımda bir kurşunla yolun kenarında bulunmak olurdu. "Bir gammaz veya aziz olman umurumda değil. Memurlarımın ailelerinin selametini sorgulayan herkes vurulur" dedi ciddi bir tavırla.

Bir filmin içinde olduğumu düşündüm. Tam da gümrük dairesinin şefi, beni ülkemin gümrük gelirine el koymaya zorluyordu.

Baştan çıkarıcı sözlerine devam etti: "Ganimetin üçte birini ben alırım, üçte biri sana ve meslektaşın Faysal'a ait olur ve diğer üçte biri sekiz astsubay arasında paylaşılır."

Tereddüdüm yalnızca bir gece sürdü.

İlk haftanın sonunda yüz dolarım vardı. Bu, neredeyse bir polis memuru olarak bir aylık maaşımdı. Mesai arkadaşım Faysal, paramı altına çevirmem tavsiyesinde bulundu. Altın değer kazanırdı. Küçük bir Suriyeli teğmen, altın piyasalarındaki gelişmeleri nereden biliyordu? Hiçbir fikrim yok. Fakat haklıydı.

Her ay hiç sektirmeden meşhur Krugerrand altın paralarından alıyordum. O zamanlar bir adedi 20 dolara alınıyordu. Bugün, 2010 yılında, aynı madeni para bin dolar değerinde. Bunun haricinde yalnızca para değil, aynı zamanda giysiler, viski, sigara ve çikolata da ediniyor, tüm bunları Dera'da şüphe uyandıran tüccarlara satabiliyorduk. Beş yılın sonunda yaklaşık altı yüz altın param vardı.

Sonra bir kuzenim nüfuzu sayesinde itibarımı geri kazandırdı ve komiserliğe, yapmayı sevdiğim işe geri dönebildim.

Kırk yıl hizmetin ardından, emekli bir komiser olarak maaşım, makul bir evin kirasını bile karşılamaz. Ancak altı yüz altın para altı yüz bin dolar anlamına geliyor. Yani o zamanlar bir anlamda vicdanımın dişlerini çekmiş oldum.

Ne garip ki, bu maddi dayanak sayesinde komiser olarak işimde daha cesur oldum. Politik olarak hiçbir şeye karışmıyorum, çünkü bu ya hükümdarın şarkısını söylemek ya da hapiste çürümek demek. Kariyeri umursamasam da bir komiser olarak yaptığım gündelik işlerden büyük bir zevk alıyor, itinayla çalışıyorum. Rüşvet paralarına ihtiyacım yok, daha doğrusu artık yok.

Eskiden hayatıma baktığımda, bana pek çok parçanın eksik olduğu bir yapboz gibi görünüyordu. Bugün yazarken, bu gri alanların nasıl yavaşça renklendiğini ve içerik kazanmaya başladığını hissediyorum.

Günlük tutmaya başladığımdan beri, anılar o kadar büyük bir hızla üstüme üşüşüyorlar ki, derhal sıkı sıkıya kalıcılaştırılmak istedikleri hissine kapılıyorum. Ve hafızamın paslı raflar ve bir labirent benzeri karanlık koridorlarla dolu deposundan sürekli daha fazla anı çıkagelip aniden berrak ve rengârenk bir biçimde gözlerimin karşısına dikiliyor. Benim hakkımda bir devenin hafızasına sahip olduğum söylenir. Yazmak sayesinde her deveyi geride bırakıyorum. Büroda, otobüste veya park yerinde küçük bir deftere notlar alıyor ve bunları evde cümlelere döküyorum.

Çocukluğumu her zamankinden daha berrak görüyorum. Acı bir yoksulluk içerisinde beş kardeş ve büyükanneyle nasıl büyüdüğümü... Babam zavallı bir gündelikçiydi. Yol yapımından hasat toplamaya kadar bulabildiği her işte çalışıyordu. İyi kalpli, basit bir adamdı. Annem bir sihirbaz olmalıydı. Babamın getirdiği çok az malzemeden en iyi yemekleri pişirirdi. Gülüşü bize zengin olduğumuzu hissettirirdi. Ondan mizah anlayışımı aldım. Mizah onun yakıt istasyonu, ölüme karşı direnişiydi.

Babam onu seviyor ve bazen ona yaban bir çiçek veya bir elma getiriyordu. Bir seferinde bir nar getirdi. Annem utandı ve narı bölüşmek istedi ama babam onu tek başına yemesinde ısrar etti, karşısına oturdu ve annem narı bitirene kadar bizi

dışarıya çıkardı. Annem duygulanarak ağladı ve biz ona gıpta ettik.

Babamdan koruyucu doğruluğu öğrendim.

Beş kardeşten yalnızca benden üç yaş büyük ablam Vidad ile ben hayatta kaldık. Ablam daha sonra çalışkan bir duvarcı ustasıyla evlendi ve annemle babamın ölümünden sonra kocası ve üç çocuğuyla bizim eve yerleşti. Aradan birkaç sene geçtikten sonra, güneyli birçok Hıristiyan gibi ailesiyle birlikte Kanada'ya göç etti.

Fakat şimdi erken çocukluğuma geri dönmek ve nasıl bugünkü ben olduğumu anlamaya çalışmak istiyorum.

Her şeye rağmen şanslıydım. Diğer çocuklar gibi Hıristiyan köyümüz Saria'daki gariban ilkokula gidiyordum. Dört öğretmenden biri işine çok tutkundu. Adı –bugünkü amirim gibi– Süleyman'dı. Boş zamanlarında, yayınevleri ve kiliselerden kitap dilendiği küçük bir kütüphaneyi çekip çeviriyordu. Köyümüzde bizim de gittiğimiz Katolik kilisesinin yanı sıra bir de Ortodoks kilisesi vardı. Kiliseler, birbirlerini gölgede bırakmak için cömert bağışlarda bulunuyorlardı. Öğretmenimiz Süleyman bekârdı ve biraz zaman ayırabildiğinde, yetişkinlere okuma yazma öğretiyordu. Annemle babam da haftada iki kere onun dersine gidiyordu. Annem ona bir seferinde ne zaman evleneceğini sorduğunda "Ben yoksulluğumla evliyim" diye cevap vermişti.

Köyümüz Suriye'de daha henüz altmışlı yıllarda okuma yazma bilmeyen hiç kimsenin kalmadığı ilk köy olma şanını ona ve onun öncü gayretlerine borçluydu.

Öğretmen Süleyman beni ve diğer zayıf öğrencileri koruması altına aldı. Şam'daki bir optikçiden bana parasız bir gözlük temin etti. Bir çocuk olarak Şam'a gitmek bana büyük bir macera gibi gelmişti. Ayrıca gözlükle aniden çok iyi görmeye başlamıştım. Babam gözlüğü ödemek isteyince, optikçi güldü ve deli kuzeni Süleyman'ın hatırına para almayacağını söyledi. Okulda miyopluğum ve ufak tefek yapım yüzünden benimle dalga geçilirdi. Kendilerine yumrukları vasıtasıyla güç hiyerarşisinde daha iyi bir yer sağlamanın peşinde olan hoyrat çocuklar için çok zayıf olduğumdan dolayı, nadiren dayak yiyordum.

Çoğu zaman kenarda dururdum ve kimse benimle ilgilenmezdi. Şiddetten iğreniyor ve dünyayı adaletsiz buluyordum. Belki gelecekteki polis olarak adalet sağlamak ve suçun açığa çıkarılması ve ceza sayesinde şiddetin çekiciliğine son vermek hayallerim o sıralar filizlendi.

Şans tanrıçası bir öğretmen kılığına girmişti. Babama gitti ve ona bütün komşuların önünde benim sıra dışı bir çocuk olduğumu ve şehirde daha yüksek bir okula gitmemin sağlanması gerektiğini söyledi.

*

Dün yazmaya devam edemedim. Amirim aradı ve neredeyse iki saat karmaşık bir intihar vakası hakkında konuştuk. İntihar eden kişi, karısını katil olarak göstermek için elinden ne geliyorsa yapmıştı. Ortada düzmece ipuçlarıyla bezenmiş dâhiyane bir plan vardı, fakat plan, insanların her zaman yaptıkları hatalarla da doluydu. Kanıtlarımız savcıyı ikna etmişti. Ancak amirim aniden tereddüt göstermeye ve kadının katil olabileceğini ileri sürmeye başlamıştı. Çünkü intihar eden kişi onuncu kuşaktan başkan ile akrabaydı. Uzun süre onu ikna etmeye ve yatıştırmaya çabaladım. Sonunda benim de yirminci kuşaktan başkan ile ve otuzuncu kuşaktan Âdem ve Havva ile akraba olduğumu söyleyince gülmeye başladı. Sonra bitkin düştüm. Korkak tavuk!

Bugün büroda aklıma aniden okul arkadaşım Nedim geldi. Adını bir kâğıda daha yeni yazmıştım ki, gözlerimin önünde ilkokuldan bir anı belirdi.

Nedim her zaman kirli ve aç bir çocuktu. Keskin bir dil ve inanılmaz bir cesarete sahip olduğu için neredeyse her gün dayak yerdi. Bacaklarını açarak hoyrat çocuklardan birinin karşısına dikilir, çocuğu herkesin önünde rezil eder ve buna karşılık düzenli bir şekilde dövülürdü. Bir gün öğretmen bize, hayatımız hakkında bir kompozisyon yazma ödevi verdi. İstediğimiz her şeyi yazabilirdik. Bir hafta zamanımız vardı ve çoğumuz kâğıtlar dolusu yazarak akılları durduracak yalanlar

söyledik. Hayal ettiğimiz bir hayatı tarif ediyorduk. Sürekli eğlenceler düzenleniyor, kuzu ve oğlaklar kızartılıyor, şarap içiliyor ve bol bol meyve yeniliyordu. Güzel rengârenk elbiselerimizle ortalıkta geziniyor, anne ve babalarımız tarafından öpülüp okşanıyorduk. Ben de buna benzer bir yalan uydurdum. Yalnızca Nedim bunu yapmamıştı. Okuma sırasında en son o vardı. Ailesinin sefaletini ve babasının geceleri, ailesine açlık çektirmemek için yenilecek bir şeyler çalmak üzere nasıl dışarıya çıktığını anlatıyordu. Başlangıçta birkaç öğrenci mahcubiyetten veya tarif ettiği sahnelerin komikliğinden kıkırdar gibi olduysa da sonra sessizlik hâkim oldu. Nedim adeta bir gazeteci gibi ayrıntılarıyla, çaresiz babanın nasıl yalnızca çocuklarını dövmekle kalmayıp kendi yüzüne de vurduğunu anlattı. O anda çocukların birçoğu ağlamaya başladı. Ben de. Nedim benim sefaletimi de anlatıyordu ve o anda annemle babamın ne güzel insanlar olduğunu anladım. Sessizce acı çekiyorlardı ve bizi hiç dövmemişlerdi.

Öğretmen de gözünden gizlice bir gözyaşını sildi. Nedim okumayı bitirince, sınıfın kahramanı olmuştu ve o günden sonra hoyrat öğrenciler de ona hiç sataşmadı. İlkokulun beşinci ve son sınıfının ardından amcasına gönderildi. Uzun seneler boyunca amcasının köfte büfesinde çalıştı, sonra onun kızıyla evlendi ve büfeyi devraldı.

Sefalet yoksul çocukların dehasından beslenir.

İlkokulun bitmesine kısa bir süre kala, talihim yaver gitti. Babam Halep'te yaşayan çok zengin bir kuzenini hatırladı. Şarap ve zeytinyağı ticaretiyle büyük bir servet edinmişti. Bize hiç yardım etmiyor, köyümüz hakkında hiçbir şey bilmek istemiyordu. Babam bunu öğretmene de anlatmıştı. Öğretmen amcama bizzat kendisi yazmak istedi. Babam bunun zahmete değmeyeceğini söyledi. Ama öğretmen köyü kurtaran meşhur birisinin hayalini kuruyordu. Annem çok roman okuyorsunuz herhalde diye bir şaka yaptı. Öğretmen birkaç gün sonra bize babamın kuzenine yazdığı dokunaklı mektubu okudu. Annemle babam çok duygulanarak ağlamaya başladı. Ben sanki konu benimle ilgili değilmişçesine öylece durdum.

Zengin amca tepki vermeseydi, ben de diğer sınıf arkadaşlarım gibi bir köylü olurdum; arkadaşlarım arasındaki tek istisna, on iki yaşında köyden kaçan ve sonra deniz kaptanı olan Girgi'ydi.

Babamın kuzeni şaşırtıcı bir hızla tepki gösterdi ve para yolladı. Üstüme başıma giyecek doğru dürüst bir şeyler alınacak ve yanıma refakatçi verilmeden Halep'e gönderilecektim. Adamları beni oraya varınca gelip alacaklardı. Para giysilere, bir bavula, yeni bir gözlüğe ve otobüs biletine yetti (babam tüm bunları Şam'dan benim için temin etti), paradan geri kalanla ailem ve öğretmen iki ay doyabilirdi.

Annemle babam bana hayırdua ettiler. Annem vedalaşırken "Son iki ayda yediğim kadar et ve meyve, daha önceki otuz yıl boyunca yemedim" dedi.

Yolculuk günü gelip çattığında öğretmen bütün sınıfı otobüs garına getirdi. Şarkı söylemeleri çok feciydi ve otobüs nihayet yola koyulunca rahatladım.

Halep benim için yabancı bir gezegen gibiydi. Şaşkınlıktan kurtulamıyordum. Amcamın evinde soğuk karşılandım. Karısı köyden gelen akrabalardan hoşlanmıyordu. Belki ona kendi yoksul çocukluğunu hatırlatıyorduk. Belki de kendileri çocuksuz olduğu için bütün o paranın bize miras kalacağından korkuyordu. Ben yatılı okula gidene kadar beni görmezden geldi. Çocuklarla ne yapacağını bilmemesine rağmen amcam bana iyi davranıyordu. Benimle işleri haricinde hiçbir şey konuşmuyordu ve çok geçmeden evden ayrılabildiğim için seviniyordum. Yılda iki kez onları birer saatliğine ziyaret ediyordum, bir kez Noel'de ve bir kez de Paskalya'da. Tatilleri ise evde annemle babamın yanında geçiriyordum, öğretmen gösterdiğim gelişmeye seviniyordu.

Felaketler liseyi bitirdikten sonra geldi. İlkönce annemle babam yirmi başka yolcuyla birlikte korkunç bir otobüs kazasında can verdi. Bir düğüne gidiyorlardı. Ne gariptir ki, yalnızca babamın yüzü beynime kazındı. Yüzü daha kırk yaşında, zamanın karasabanının geride bıraktığı kırışıklarla doluydu. Gözleri çoğu zaman yaşlı olurdu.

Bir yıl sonra öğretmen, onu diri diri yiyip bitiren garip bir hastalığa yakalandı. Daha sonra bu hastalığın kas erimesi olduğunu öğrendim. Kırk yaşında öldü ve tabutta bir mumyaya benziyordu, yalnızca kemikler ve sarı bir deriden ibaretti.

Hukuk öğrenimine başladım. Bu, amcamın çok hoşuna gitti. Beni firmaya alacağına söz verdi. Fakat karısı benden nefret ediyor, elimi bile sıkmıyordu. Herhalde amcamın beni evlat edineceğinden korkuyordu.

Sonra büyük şok geldi. Amcam aniden kalp yetmezliğinden öldü. Buna çok üzüldüm ve mezar başındaki konuşmayı ben yaptım. Karısı bir ay sonra para musluğunu kapattı. Beni ne görmek ne de telefonda konuşmak istiyordu. Sınavlarımı verip avukat olabilmek için iki yıl daha desteği için yalvardığım mektuplar cevapsız kaldı. Öğrenimim bittikten sonra bütün borcumu geri ödeme teklifime de tepki göstermedi ve villasına gittiğimde kapıcıya bana hakaret ettirmesinin yanı sıra, ona beni sopayla kovdurdu.

Komiser olarak pek çok zor vakayı çözdüm ve suçların bazen inanılmaz karmaşık olabilen motiflerinin içyüzünü idrak ettim. Fakat bu kadını hiçbir zaman anlayamadım. Sefalet ve yoksulluk içerisinde bir Hıristiyan huzurevinde öldü, ancak bu çok dehşet verici bir hikâye ve günlüğümde yeri yok.

Ev sahibim beni bir ay sonra odamdan dışarıya attı ve böylece yıllar önce olduğu gibi yine otobüs garında kalakaldım; bu sefer yanımda iki bavul vardı, birisi giysilerimle, diğeri kitaplarla doluydu.

Hiçbir yerde bir kurtuluş görünmüyordu. Geçici işlerde çalışıyor ve sefil bir odada kalıyordum, fakat öğrenimimi bitirmem mümkün değildi. Günün birinde gözüme polis akademisinin bir ilanı çarptı. Böylece ilkönce polis, sonra da cinayet masası memuru oldum. İlkönce Halep'te, sonra da Şam'da...

Liseyi bitirmeden önceki yıllarda annem beni hep geriyordu. Halep'ten ziyarete geldiğimde, hep "tesadüfen" bir kız anne ve babasıyla birlikte kahveye davet ediliyor ve kızların hepsi bir şekilde anneme benziyorlardı. Ben de aptal taklidi yapıyordum.

Bir gün bıktım usandım ve böylesi tesadüfler tekrarlanırsa, bundan böyle ziyarete gelmeyeceğim tehdidinde bulundum. O andan itibaren huzura kavuştum.

Sonra Nadia ortaya çıktı...

Artık polis akademisindeydim ve ablamı ziyaret ediyordum. Günün birinde –sanırım Paskalya öncesindeydi– yine köye ziyarete gelmiştim ve ayin sırasında üstümde sokak üniformam vardı. Nadia önümdeki sırada oturuyordu. Bana doğru döndü ve gülümsedi. O on sekiz, ben ise yirmi üç yaşındaydım. Kısa bir süre sonra buluştuk ve uzun bir gezinti yaptık. Görüşlerimizin pek çok konuda uyuştuğunu tespit ettik. Ortak bir gelecek hayaliyle ona mektuplar yazmaya başladım. Üç ay sonra bir şeyler değişti. Endişeli sorularımı cevaplandırmıyor, yalnızca insanların çok konuştuğunu söylüyordu. Kimsenin dedikodu edecek bir şeyi kalmaması için resmen nişanlanmayı teklif ettim ama yanıt vermedi. Ablam Vidad acımasız bir açıklamada bulundu. Nadia beni yüksekokulun yakışıklı yeni öğretmeniyle aldatıyordu.

Kısa bir süre sonra Nadia bana, beni artık görmek istemediğini söyledi. En iyi kız arkadaşlarından biri bana bunun nedenini açıkladı, Nadia bir polis memuruna kıyasla bir öğretmenin yanında daha pembe bir geleceğe sahip olacağını düşünüyordu. Yıldırım hızıyla onunla evlendi ve altı ay sonra bir çocuk dünyaya getirdi. Nadia'nın babasının damada, düğünü ertelemek istediğinde dayak attığı söyleniyordu; kayınpeder kilisede ise damadın son anda kararını değiştirmesi ihtimaline karşı çiftin arkasında ama herkesin gözü önünde elinde bir av tüfeğiyle yer almıştı. Papaz damada, Nadia'yla evlenip onu yaşamının sonuna kadar sevip sevmeyeceğini sorunca, soruyu kayınpeder arkadan "Evet, sevecek" diye yanıtladı. Damadın cevabı, kilisedekilerin gülüşmeleri arasında kaybolup gitti.

Bu olay aklıma geldiğinde, bugün bile hâlâ gülüyorum.

*

7. Kaplumbağa Temposunda

İki gün sonra Barudi en sevdiği özlü sözü tekrarlamak zorunda kaldı: Sabah boka batarsa, öğlen gül kokulu olamaz. Bunu söylerken, içinden hiç gelmemesine rağmen, her zamanki gibi güldü.

Gayretli elemanı Nabil, Ekspres Kiralama'nın özel müşteriler için defter tutmadığını ve belli bir miktar nakitle nüfus cüzdanını göstermesi karşılığında istediği arabayı verdiğini ortaya çıkarmıştı.

Komiser Barudi, trafik kaosunda tıkanıp kalma kaygısıyla çok erkenden yola çıkmıştı. Fakat Şam her zaman sürprizlere açıktı: Trafik düzenli bir biçimde ve tıkanıklık göstermeksizin yavaşça akıyordu. Trafik lambaları kusursuz çalışıyor ve şoförler adeta bir İngiliz kibarlığı ortaya koyuyordu.

Sakin ve şık Ebu Rumaneh semtine varınca, Barudi hayretle "İsviçre'de miyiz ne!" diye seslendi. Hiç İsviçre'ye gitmemişti, fakat düzenlilik ve kusursuzluk onun için her zaman İsviçre

bağlantılı bir özellikti. Kolundaki İsviçre saatini, liseyi bitirdiğinde babasının kuzeni hediye etmişti ve saat kırk yıl sonra bile hâlâ kusursuz çalışıyordu.

Böylece Barudi, planladığından bir saat önce hedefine vardı. Şamlılar ya erken gelir ya da geç kalırlar. Hava buz gibiydi. Gri gökyüzüne baktı ve evden paltosuz çıkma ihmalkârlığına lanetler okudu. Büyükelçiliğin yakınında bulunan "Au Bon Café"nin önüne park etti.

Büyükelçi için getirttiği fıstıklı tatlı torbasını yanına aldı, kafeye girdi ve minnettar bir ruh haliyle sıcak bir yere oturdu. Dışarıdan üşüyerek alelacele geçen yayaların görüntüsü, içini adeta sadistçe bir hoşnutlukla doldurdu.

Sokaklar burada ne kadar temizdi. Ön bahçe ve orta kaldırımlardaki çim alanların ne kadar şık ve bakımlı olduğuna şaşırdı Barudi. Merakla, rahat ve korkusuzca zemini gagalayan karatavuk ve serçeleri izledi. Kalabalık ve eski semtinde kuşlar huzur bulamaz, çocuk ve yetişkinler tarafından rahatsız edilir, bazen eğlence olsun diye korkutulurlardı. Göründüğü kadarıyla buranın kuşları bile üst tabakaya mensuptu. Ancak aniden bir kedi hiçliğin içinden atlayarak karatavukların birini yakaladı. Zavallı kuş birkaç kere kanatlarını çırptıysa da, sonra kedinin ağzında cansız bir halde asılı kaldı.

Barudi, kibar semte uygun davranmak adına garsona bir Kapuçino siparişi verdi. Sonra ceketinin cebinden katlanmış iki sayfayı çıkardı ve asistanlarının biraz sonra konuşacağı adam hakkında toparladığı bilgileri bir kez daha gözden geçirdi: Mario Saleri, altmışlı yaşlarının ortalarında, Verona bölgesinin bir köyünde doğdu. 1980 yılında papaz oldu ve ardından Roma'da hukuk ve tarih okudu. Doktorasını Çin Katolik Kilisesi üzerine yazdı. Hamisi Papa II. Ioannes Paul altında piskopos oldu ve ilkönce Viyana, ardından Afrika'da üst düzey diplomatlık yaptı. 2008 yılında Papa XVI. Benedictus onu Apostolik Elçiliğe, Vatikan'ın Suriye Büyükelçiliği'ne getirdi. Kötü Arapça konuşuyor ama her şeyi anlıyordu. Saleri ıslah olmaz muhafazakâr bir Katolik'ti. İslam'a karşı tutumu nötr-olumlu arasıydı, fakat Protestan veya Ortodoks Kilise'ye karşı öyle değildi.

Barudi sayfaları tekrar katladı ve ceketinin iç cebine geri koydu. Bakışını sokak boyunca gezdirdi, soğuktan başka hiçbir şey yoktu. Kırk beş dakika sonra ödemeyi yaptı ve kafenin sahibine lanetler yağdırdı. Bu paraya kendi semtinde dört fincan kahve veya sıcak bir yemek alabilirdi. Tanrılar belki de yayalara karşı gösterdiği sadistçe tutum nedeniyle onu cezalandırıyordu.

Komiser Barudi altın para hazinesine emekliliğinden önce dokunmak istemiyordu. Maaşı az olmakla birlikte, borçlanmadan mütevazı bir hayat sürdürmesine yetiyordu. Suriye Lirası'nın artık bir satın alma değeri kalmamıştı. Kırk yıl önce liseyi bitirdiğinde bir dolara karşı üç lira alınıyordu. Bugün bir dolar elli lira değerindeydi ve fiyatlar doludizgin gitmekteydi. Şam'da maaşıyla bir aileye bakmak zorunda olan hiç kimse, ek bir iş tutmazsa, hayatı boyunca borçlarını ödeyemezdi. Barudi rüşvetin bu sistemin bir parçası olduğunu ve iktidara kim gelirse gelsin bunun değişmeyeceğini düşündü. Sıkıntı burada yatıyordu.

Barudi'nin maaşı aşağı yukarı bir üniversite profesörünün maaşı kadardı, fakat birçok profesör üniversitedeki işinin yanı sıra şirketler için tercüman veya bilirkişi olarak çalışıyor veya özel okullarda zenginlerin oğullarına veya kızlarına ders veriyordu. Ama bir komiser esas mesleğinin yanı sıra ne gibi bir iş yapabilirdi? Küçük dolandırıcılar tutarak onları tutuklaması ve ödülü cebe indirdikten sonra tekrar serbest bırakması mı gerekiyordu?

Onu otuz yıl önce Ürdün sınırına sürgüne gönderen eski amiri Kuga daha sonraları tam da bunu yapmıştı ama maddi sıkıntılardan ziyade, kuş beyninde huzurlu bir toplumun polisi fuzuli gösterdiği gibi boş düşüncelerinden dolayı. O zamanlar Şamlılar son derece barışçıldı ve uyurken bile kapılarını açık bırakıyorlardı. Bu arada binbaşı ve Kriminal Polis'in en üst yöneticisi olan Kuga, bunu itibarına ve işine yönelik bir tehdit olarak algıladı ve küçük çetelere soygun ve hırsızlıklar, dolandırıcılıklar, esrar satıcılığı yaptırmaya başladı, bunların hepsi deyim yerindeyse "hafif suçlar"dı. Birisini öldürmek veya sert uyuşturucular satmak yasaktı. Yalnızca esrar satılabilirdi, çün-

kü Kuga esrarın zararsız olduğunu düşünüyor, her akşam mesaiden sonra kendisi de bir esrar nargilesi içiyordu.

Her şey bir tiyatroydu ve o, Kuga tüm bu tiyatronun hem rejisörü hem senaryo yazarı hem de yapımcısıydı. Küçük düzenbazları tutuklatmaktan zevk alıyordu. Ardından basında Kuga'nın bir uyuşturucu, hırsızlık veya kalpazanlık çetesini çökerttiği haberleri çıkıyor ve övgüler yağıyordu. İçişleri bakanından bir liyakat madalyası bile geldi.

Cezalar yumuşak oluyordu. Ve hatta Kuga düzenbazlara hapiste ganimetten ufak maaşlar ödeyebiliyordu. Bu durum, açgözlü bir düzenbaz daha fazlasını isteyene ama sonuçta daha fazla para değil, iyi bir dayak yiyene kadar devam etti. Küçük düzenbazın yolu, doğrudan doğruya iyi tanınmış katı bir hâkime düştü ve uzun bir itirafta bulundu. Kuga ertesi gün kovuldu, altı aylık yıpratıcı bir davanın ardından intihar etti.

Barudi'nin yasadışı yan gelirleri yoktu. Dolayısıyla parasını idareli kullanmak zorundaydı ve bakması gereken çocukları olmadığı için Tanrı'ya şükrediyordu.

Yakındaki büyükelçiliğe yürümeye başlamadan önce "Bir Kapuçino için yüz elli lira. Tam üç dolar. Sanki müşteriler evde para basıyor" diye homurdandı.

Büyükelçiliğe varınca zile bastı. Koyu mavi üniformalı bir adam kapıyı açtı ve kuşkucu bir bakışla onu süzdü.

"İyi günler, ne istemiştiniz?"

"Büyükelçiyle bir randevum var. Barudi, adım Komiser Barudi."

"Komiser Barudi, evet, buyurun. Ekselansları, Apostolik Büyükelçi sizi bekliyor" dedi adam ve amirinin doğru titrini vurguladı. Kibar bir gülümseme sert yüzü bir anlığına örtecekmiş gibi gözükse de berbat bir başarısızlıkla sonuçlandı.

Büyükelçi Mario Saleri görkemli bir yazı masasının arkasında oturuyor, gerisindeki duvardan Papa Benedictus büyük ebatlı bir resimden gülümsüyordu. Barudi odaya girince, kır saçlı adam ayağa kalktı ve Barudi'yi, rahat koltukların ve kalın camlı modern bir masanın yer aldığı oturma köşesine götürdü. Barudi adamın elini sıktı ve biraz sıkılarak fıstıklı tatlıyı uzattı.

"Ah, benim hakkımda bilgiler edinmişsiniz" dedi Saleri Arapça, aksanı hemen kulağa çalınıyordu.

Konuya çabuk girildi. Büyükelçi çok kibardı ve sürekli – Barudi'yi rahatsız etmeyen– kötü aksanı için özür diliyordu. Ancak Barudi konuşmanın seyrinden pek hoşnut değildi. Çünkü Saleri, öldürülen Kardinal Cornaro hakkındaki sorulardan ustaca kaçıyor ve Barudi'nin büyükelçilikle yakın bir irtibat halinde çalışacaklarına inandığı, bu korkunç cinayeti aydınlatmak üzere içişleri bakanı tarafından bizzat görevlendirildiği ve Papa II. Ioannes Paulus'un 2001 yılında Şam'a yaptığı tarihi ziyaretin hiç unutulamadığı gibi pohpohlamalarının üstünde durmuyordu.

Büyükelçi genelde susuyor ve yalnızca kısa yanıtlar veriyordu. Evet, öldürülen Kardinal Cornaro, kuzeye yaptığı seyahatin öncesinde neredeyse on gün büyükelçilikte kalmıştı. Hayır, kardinalin misyonu hakkında pek bir şey bilmiyordu ve yalnızca Halep yakınlarında onarılan bir kiliseyi açmak için Dera diye bir şehir veya köye gitmek istediğinden haberdardı. Hayır, kendisi ona refakat edememişti, hayır, hayır, Kardinal Cornaro bunu istememişti.

Evet, kardinal çok sayıda misafir kabul etmişti, Suriyeli ve İtalyan, Fransız, Amerikalı... Büyükelçi, Ekselansları Kardinal Cornaro'ya saygılarını sunan tüm büyükelçilerin titizlikle ayrıntılandırılmış bir listesini sayarak komiserin sıkıntıdan patlamasına neden oldu.

"Sonra? Bu misafirlerin hiçbiri kardinale, Şam'a ne için geldiğini sormadı mı?" diye araya girdi Barudi neredeyse öfkeyle.

Büyükelçi, bu sert tonu fark etmemiş gibi yaptı. "Olabilir, içlerinden biri veya diğeri bunu sormuş olabilir, fakat kimin bunu sorduğunu ve Kardinal Cornaro'nun ne cevap verdiğini ben bilmiyorum. Biz burada özel alana saygı duyarız."

Bu, Şam'daki koşullara yönelik açık eleştirel bir açıklamaydı, fakat Barudi bunu üstüne alınmamıştı. Kendisi de gizli servisler tarafından izleniyordu. Yüzünde bir anlığına soluk bir gülümseme belirdi ve hiçbir iz bırakmadan yok oldu.

Barudi, büyükelçinin sessizce, neredeyse alaycı bir tonda "Sizin Patriğiniz Bessra ve Piskopos Tabbich de geldi" dediğini

duydu ve Saleri'nin, onun Melkâni Katolik Kilisesi'ne aidiyetini bildiğini şaşırarak öğrenmiş oldu.

"Tebrikler, ekselans" dedi daha dostça ve verimli bir sohbet umuduyla. "Sizin haber kanallarınız da hiç fena değil."

Büyükelçi hiç tepki göstermedi. "İnsan mümkün olduğunca kiminle muhatap olduğunu bilmeli ve siz Şam'da tanınmış bir insansınız. Büyükelçiliğimizin bir çalışanı, kuzeninin cinayetini aydınlatmanız dolayısıyla sizi çok methetti. Arkadaşımızın adı Bassil Laham."

Barudi ismi hatırlamadı ve başıyla onaylayarak teşekkür etti, fakat sonra bu duygusunu da yersiz buldu, çünkü atmosfer yatışmamıştı. Büyükelçinin, söylediğinden çok daha fazlasını bildiği hissini kafasından atamıyordu. Adam konuşuyor, fakat sözleri, sanki konserve edilmiş ve duruma göre daha önce belirlenen bir sırada çantadan çıkarılıyormuşçasına formalin kokuyordu.

Barudi yaklaşık bir saat sonra hayal kırıklığı içerisinde büyükelçilikten ayrıldı ve o güne lanetler okudu. Fakat birkaç adımın ardından iç huzuru geri döndü. Kırk yıllık bir mesaiden sonra bir vakanın ilk zamanlarında kendisini boşlukta hissetmeye alışmış ama aynı zamanda öfkesini dizginlemeyi de öğrenmişti.

Arabada aklına aniden Katolik Patrik Bessra geldi ve birkaç yüz metre yola devam ettikten sonra kenarda durdu. Patriği otuz yıldan beri tanırdı, o zamanlar henüz sade bir rahipti. Akıllı, bazen aşırı diplomatik bir adamdı. Barudi, patriği eleştirenlerine karşı, belki böyle olmasaydı kendi Katolik cemaatinin çıkarlarını temsil edemeyeceği düşüncesiyle savunurdu. Cep telefonuna patriğin özel telefon numarasını girdi. Patrik anında telefona çıktı.

Barudi, birkaç süslü püslü nezaket lafının ardından esas meseleye geldi. "Ekselans, sizinle gizli bir konuda görüşebilir miyim?"

Patrik güldü. "Sayın komiser, telefonda günah mı çıkaracaksınız? Bu olmaz, çünkü Tanrı'nın yanı sıra birkaç şeytan da kulak misafiri olur. Bana gelin. Şu anda neredesiniz?"

"Ebu Rumaneh'te. Fakat bana zaman ayırabilecekseniz, on beş dakikada yanınızda olurum."

"Arabayı dikkatli kullanın. Bugün zamanım var. İki randevum iptal oldu, yani günah çıkarmanız boşlukları dolduracak." Patrik yine güldü.

Barudi yarım saat sonra patriğin makamının bulunduğu Saitun Sokağı'na varınca, geniş bir park yeri bulmasına sevindi. Bessra onu dostça karşıladı ve kardinalin öldürüldüğü haberi üzerine şoke oldu. Bunun hakkında kimseyle konuşmayacağına dair söz verdi ve Barudi bu söze kesin inandı. Bir milyondan fazla Katolik'i yöneten birisi, gizli haberleri kendisine tutmaya alışık olmak zorundaydı.

"Ekselans, kardinalin neden Suriye'ye geldiğini biliyor musunuz?"

"Hayır, maalesef biz meseleye dahil edilmedik" dedi Patrik üzüntüyle. "Roma'da kimse, bugüne kadar geleneksel olduğu üzere bizi bilgilendirmeye ihtiyaç duymadı. Ama en azından büyükelçiliğin kardinal için verdiği kabule davet edildik."

"Fakat bu bana garip geliyor" dedi Barudi samimiyetle. Antakya, tüm Şark, İskenderiye ve Kudüs Katolik Kilisesi'nin en üst sorumlusunun bir Katolik makam sahibinin ziyareti hakkında bilgilendirilmemesini aklı almıyordu. "Peki, bu vesileyle ona neden Suriye'ye geldiğini sormadınız mı?"

"Nezaket kuralları buna izin vermedi. Belki beni ziyaret eder ve bilgi verir diye düşündüm, bilindiği gibi kilise hiyerarşisinde onun üstünde yer alıyorum. Kuzeyde bir kilisenin açılışı için geldiği şeklindeki resmi açıklama gülünç ötesi. Orada ne yapmak istediğini kimse bilmiyor. Her halükârda resmi olarak" diye ekledi patrik ve gülümseyerek duraksadı. "Fakat Piskopos Tabbich Vatikan'daki bir arkadaşı üzerinden daha fazla bilgi edindi."

"Ne gibi?"

"Söylendiğine göre, Kardinal Cornaro Halep yakınlarındaki bir keşişin kerametlerini soruşturmak üzere gizli bir misyonla yoldaydı. Piskopos, Kardinal Cornaro'yu ziyaret etti ve ona Hıristiyan semtindeki tanınmış kadın şifacı Dumia'yı sordu. Fakat kardinal kibirli bir tavırla cevap vermekten kaçınmış."

"Piskopos Tabbich ile bizzat görüşebilir miyim?"

"Elbette, fakat şu anda Ürdün'de ve bir hafta sonra geri dönecek" diye yanıtladı Patrik Bessra.

"Siz kardinali yalnızca bir sefer mi gördünüz? Başka buluşma oldu mu?"

"Hayır, onunla yalnızca o kabulde karşılaştım ve tekrar görüşmeyi de gerçekten istemedim. Misafirin ev sahibine hakaret etmesi durumunda, misafirperverlik hoşgörüsü sona erer. Bizi resmi olarak bilgilendirmeden Şam'da ortaya çıkmak bir hakarettir. Müslümanların önünde gülünç düşmemek için bu konuyu ortalıkta açmıyoruz, fakat benim Roma'ya gittiğimi ve Papa'yı bilgilendirmeksizin orada bir kiliseyi açtığımı veya mucizevi tedaviler gerçekleştirdiğini iddia eden birtakım kişi veya şarlatanlarla bağlantı kurduğumu farz edin."

"Şarlatan mı? Derkas'daki Dağ Azizi'ni mi kastediyorsunuz? Bu bir aziz değil, tanınmış bir şifacı, fakat bir Müslüman ve bizim Hıristiyan azizlerimizle hiçbir alakası yok. Bir kardinal Roma'dan bunun için mi gelmiş? Bu batıl inanç olur."

"Evet, dostum, ona güzel şehrimizde birkaç günün tadını çıkarmasını ve sonra Roma'ya geri dönmesini tavsiye ederdim. Sevgili Barudi, onlarca senedir tanışıyoruz ve size benim de aynı öncülüm V. Maximus gibi mucize yaratan kişilerden hoşlanmadığımı söylersem, bir sır vermiş olmam. Her ne kadar piskoposum ve bazı rahipler onu kutsal bir kişilik olarak görseler de Dumia da bunlara dahil. Kadın göründüğü kadarıyla gerçekten şifa dağıtıyor, aynı sözde Dağ Azizi gibi. Bazı insanlar doğaüstü güçlere sahiptir ve şifa bulan her hasta için sevinirim, fakat Hıristiyanlığımızın tüm bu tiyatroya ihtiyacı yok."

"Fakat pek çok rahip ve piskopos buna inanıyor" diye yanıtladı Barudi, İkinci Dünya Savaşı'nın ardından mucizevi şifacı ve kerametli olayların kaynadığı güneyde geçen çocukluk günlerini hatırlayarak.

"Ve kimi papa da. Merhum Papa II. Ioannes Paulus, mucizevi şifacıların büyük bir destekçisiydi ve öncüllerinin şarlatan saydığı bazılarını azizliğe yükseltti. Bu, sıkıntılı bir mesele. Ne olursa olsun ve hasta iyileştirsin veya iyileştirmesin, kuzeyde yaşayan o Dağ Azizi bir şarlatan ve cehennem bekçisi." Bessra

eliyle aşağılayıcı bir hareket yaptı ve öfkesi ve aşağılamasını dizginlemek için sustu.

Barudi, patriğin sözlerindeki acıyı hissediyor ve hiçbir ikiyüzlülük göstermeden ona katılıyordu. Patriği yeni bir soruyla yokladı: "Vatikan'ın, kendisini üstün gördüğü için Şark Katolik Kilisesi'ni küçümsediği söylenebilir mi?"

Patrik bu tahmini ne onayladı ne de yalanladı, Barudi böylece diplomatın kendisini yine kontrol altına aldığını anladı. Avrupa seyahatlerinden ve orada kendisine egzotik bir yabancıymış gibi davranılmasından duyduğu hayal kırıklığından bahsetti. Genç bir Avrupalı teoloğun ona, tüm Şark'ın patriğine, Katolikliğin, hatta Hıristiyanlığın temel ilkelerini izah etmeye kalkışması tek bir seferle sınırlı kalmamıştı.

Kapının ağzında vedalaşırlarken patrik, Barudi'nin koluna elini koydu ve "Bir dakika" dedi, sanki o anda aklına bir şey gelmişçesine. "Kardinal Cornaro'nun Fransız Büyükelçisi Ekselans Mösyö Desens'a hitaben söylediği garip bir cümleyi hatırladım. Onlardan çok uzakta değildim ve ortalık nispeten sessiz olduğu için konuşmalarının bir kısmını yakalayabildim. Cornaro büyükelçiye 'Le Pape m'a chargé de cette mission très délicate; et je dois dire que j'exè cela.' Yani: 'Papa beni bu tatsız misyonla görevlendirdi ve şunu söylemek zorundayım ki bundan nefret ediyorum' dedi.

Fransız büyükelçi yardımını sundu, fakat kardinal kibarca teşekkür ederek reddetti. Bununla size yardım edebildim mi bilmiyorum."

"Teşekkür ederim, ekselans. Bana on beş dakikada, Vatikan büyükelçisinin bir saatte ettiğinden daha fazla yardım ettiniz, fakat bu aramızda kalsın. Kahve için de teşekkürler."

Patrik Bessra gülümseyerek başını salladı. Barudi kendisini yaşlı bir kaplumbağa gibi hissediyordu. Meselenin içyüzüne bakabilmesi için önündeki kapı daracık bir aralık halinde bile açılmamıştı. Arabasını park yerinde bıraktı ve yakında bulunan uzun zamandan beri bildiği küçük bir restorana gitti. Daha genç bir komiserken oraya giderdi ve şimdiki işletmecinin babasını tanıyordu. O zamanlar yalnızca birkaç yüz metre ötede, yaşlı bir dul kadının evinde oturuyordu.

Sert kahve midesini karıştırdı. Mide yanması hissetti ve başı hafifçe dönmeye başladı. Aniden bir kurt gibi acıktığını fark etti. İki taze sıcak pide ve bir tabak humusun yanı sıra bir köfteli sandviç istedi. Yemek, kan dolaşımını yeniden hızlandırdı; midesi besleyici nohut yemeğinden çok memnun kalmıştı.

Cep telefonu çaldığında, öğle sonrasının geç saatleri yaklaşmaktaydı. Ekrana kısa bir bakış attı, amirinin sekreteri Bayan Malik arıyordu. Restoran epey hareketli olduğu için sekreterden beş dakika izin istedi. Demli sıcak ve tatlı çayını içti, ödemeyi yaptı ve dışarıya çıktı. Arabaya giderken geniş ama sakin Saitun Sokağı'nda durarak Bayan Malik'i geri aradı. Bayan Malik, amirin Moskova'dan aradığını bildirdi. Kardinal Cornaro vakasının haberini almıştı ve iki gün sonra Şam'da olacaktı. Barudi'ye selam söylüyordu.

Barudi teşekkür etti ve asistanı Ali'nin Humus'tan geri dönüp dönmediğini sordu. Bayan Malik güldü. "Evet, geldi, on yıl yaşlanmış bir adam. Ona nasıl bir görev verdin?"

"Ah, sevgili Ayşe, küçük bir şey" diye yanıtladı Barudi ve kendi küçük yalanına Bayan Malik ile birlikte gülmek zorunda kaldı.

Ali, Humus'ta Sabuni vakası hakkında kesin bir kanaat edinecekti. Tanınmış bir tekstil tüccarı olan Salim Sabuni, büyük bir dolandırıcılığı tam ortaya çıkarmak üzere olan iş ortağını vurmakla suçlanıyordu. Öldürülenin dul karısı, iki adamın bir hafta önce tartıştığını anlatmıştı. Sabuni tutuklandı. Polisin bilirkişileri dolandırıcılığı gerçekten de kanıtlayabilmişti. Ayrıca komşular da sert tartışmayı doğruluyordu. Ancak şüpheli susuyor ve suçsuzluğunun kanıtlarını yalnızca Komiser Barudi'ye sunacağını belirtiyordu. Barudi adamı gözaltında ziyaret etti. Sabuni ona, ortağını ortak tekstil toptancılığı işinde parmağını bile kımıldatmadığı ve özellikle de gizlice silah ticareti yaptığı için zaman zaman aldattığını, fakat olay saatinde Humus'ta olduğunu anlattı. Orada kuzeninin üç gün süren düğününe katılmıştı ve bildiği kadarıyla –düğünlerde her zaman olduğu gibi– fotoğrafların yanı sıra bir video filmi de çekilmişti. Ancak bunları suçsuzluğunun kanıtı olarak sunmaya korkmuş, rüşvetçi polislerin ve yargı memurlarının fotoğraf ve filmleri yok

etmesinden çekinmişti. Sabuni, iş ortağının adi bir suçlu tarafından vurulduğunu tahmin ediyordu. Kendisi ise hayatında eline bir defa bile silah almamıştı ve hangi nedenle olursa olsun asla bir insanı öldüremezdi. Sabuni gözyaşlarına boğuldu ve Barudi'ye ona yardım etmesi için yalvardı.

Baruni ne ortaklığın içindeki dolandırıcılıkla ne de silah ticaretiyle ilgiliydi. Tek amacı kanıtları güvene almak ve şayet söyledikleri doğruysa adamın serbest kalmasını sağlamaktı. Silah kaçakçılığını ve dolandırıcılığı başkaları aydınlatmak zorundaydı. Asistanı Ali hemen Humus'a gitmeli ve orada hem tanıkları sorgulamalı hem de videoya ve fotoğraflara el koymalıydı. Ali, bu iş için en iyi adamıydı.

Barudi onu aradı. Ali'nin sesi yorgun geliyordu. Humus'tan gelmiş ve iki gündür uyumamıştı, fakat kanıtlar kasanın içindeydi. Şüpheli, düğüne gitmişti ve video çekimleri adamın, ortağı öldürüldüğü sırada yüz altmış kilometre uzakta dans edip şarkı söylediğini eksiksiz bir şekilde belgeliyordu.

"Hemen geliyorum" dedi Barudi ve arabasına bindi. Ali'de nasıl çalışkan bir eleman bulduğu için minnettardı; korkusuz ve tecrübeli bir astsubaydı ama metotları her zaman temiz olmadığı gibi, öfke nöbetleri de tehlikeli olabiliyordu. Üç çocuklu sevgi dolu bir baba olduğu için Barudi, çocuklara karşı işlenen suçlarda onu vakayla ilgili çalışmalara hiçbir zaman almıyordu. Çünkü suçlunun tutuklanması sırasında Ali'nin onun boğazına sarılacağı aşikârdı.

Ali çalışkan ve cesurdu ama aynı zamanda inatçıydı da, diğerlerinin düşüncelerini umursamayan bir insandı. İkinci asistan Nabil çok farklıydı. Çekici, şık ve bir sansar kadar çevikti. Ali nasıl çok köşeliyse, o da cam gibi dümdüz ve kaygandı. Bu nedenle Barudi'nin bölümünde bu ikisine ateş ve su denilirdi.

Polis Akademisi'nin ardından ilk senesinde genç bir teğmen olan Nabil, babası öyle istediği için ilkönce hukuk okumuştu; babası, bir davanın son mütalaasını gerçekleştirirken ölen tanınmış bir avukattı. Hâkimler onun argümanlarından etkilenmişlerdi ve mütalaayı genç bir avukatın sonuna kadar okumasına izin verdiler. Beraat kararı verdiklerinde, Şam'da çok geçmeden Nabil'in babasının ölürken bile dava kazanacak kadar

iyi bir avukat olduğu şakaları dolaşmaya başladı. Nabil için babasının ölümü bir kurtuluş oldu. Çünkü avukat olmak istemiyordu ve polise iş başvurusunda bulundu.

Barudi bürosuna geldikten sonra Ali'yi çağırdı ve onunla birlikte delilleri gözden geçirdi. Video görüntüsünün sağ alt köşesinde çekim tarihi ve saati yer alıyordu. İki saat içerisinde kanıtları toparladı, sonuç raporunu yazdırdı ve Ali'den hepsini birlikte Bayan Malik'e götürmesini rica etti. Bayan Malik şüphelinin avukatını ve savcıyı bilgilendirmeliydi. Ali'den ayrıca Salim Sabuni'ye gitmesini ve ona suçsuzluğunun kanıtlandığını söylemesini istedi. Barudi cümlenin ortasında duraksadı. "Hepsini amire götürmeden önce belgelerin kopyalarını çıkarmayı unutma. İşin bitince bugün ve yarın izinlisin. Yeterince fazla mesai yaptın."

Ali yorgunca gülümsedi. "Bana kopya yaptırmak için her oyuna başvuruyorsun" dedi ve gitti.

Barudi zavallı Salim Sabuni için seviniyordu. Ayrıca artık vakayı başından savmıştı. İşin içinde adi suçlu ve subaylar vardı ve mesele silah ticaretiydi. Gizli servisin birkaç gün içinde vakaya el koyacağından emindi. Fazla şey bilen birkaç adi suçlu, bildiklerini hayatlarıyla ödeyecek ve böylece yüksek rütbeli subaylar, yasadışı uyuşturucu veya silah ticareti için yalnızca gizli servisin şantajlarına açık kalacaktı. Yüksek rütbeli subaylar bir işe karışmışsa, bu hep böyle olurdu. Ancak bu, gizli servisin onları her zaman himaye ettiği anlamına da gelmezdi. Gizli servis zaman zaman bakan veya subayları herhangi bir yargılama olmaksızın da infaz eder, resmi açıklama olarak X veya Y'nin intihar ettiği söylenir ve vaka dosyası rafa kaldırılırdı. Alaycı Şükrü o zaman "Altı kurşunla intihar" diye fısıldardı.

Barudi, ikinci asistanını aramadan önce çabucak notlarının üzerinden geçti. Nabil anında telefona çıktı ve Barudi hemen konuya girdi: "Katolik Piskopos Tabbich, kardinali ziyaret edip onunla görüşmüş. Şu anda seyahatte ve bir hafta sonra geri dönüyor. Sekretaryasını ara ve bir randevu al. Piskoposu şahsen tanıyor musun?" Barudi, Nabil'in söylediklerini dinledi ve sonra güldü. "Bu şehirde birisini tanımayabileceğin gibi aptalca bir düşünceye nasıl kapılabilirdim? O halde bol şans... Nasıl? Hayır,

bu ne bir ifade alma ne de sorgulama. Yalnızca bir konuşma... Siz Alevilerin din adamlarınıza nasıl davrandığınızı bilmiyorum ama ona karşı kibar ol, oğlum. Adam Şam piskoposu... Hayır, çok fazla beklentim yok, fakat her bilgi faydalı olabilir."

8. Başarısızlığa Uğrayan Evlat Edinme

Komiser Barudi'nin Günlüğü

Bugün izin günüm. Kendime çok zaman ayıracak ve hayatımın en güzel zamanı ve trajik sonu, yani Basma ile geçirdiğim seneler hakkında yazacağım. Belki kederim ve suçluluk duygularım biraz olsun hafifler.

Sevgili karım Basma'nın çektiği büyük hayal kırıklığının suçlusu benim, bu hayal kırıklığı onu ümitsiz ve zayıf kıldı. Kanser böylece bedenindeki uğursuz yürüyüşüne başlayabildi.

Son derece habis ve çok zor teşhis edilebilir bir kolon kanseriydi. İlkönce bir mide bozukluğu, sonra ülser veya karaciğer iltihaplanması üzerinde duruldu, her ikisi de dışkıda kan görülmesine yol açabilir. Sonunda bir uzman doktor suçluyu bulduysa da artık geç kalınmıştı. Ölümün Basma ile acelesi vardı.

Uzman, Basma'ya karşı çok açıktı. Kemoterapi mümkündü ama çok ağırdı ve neredeyse hiç ümit yoktu. Basma yakında

öleceği haberini cesaretle karşıladı ve gururlu duruşunu korudu. Tüm ricalarıma rağmen, bir şifacıya gitmek istemiyordu.

Kesin teşhis ile ölümü arasında yalnızca yirmi sekiz kasım günü yaşandı.

Paramparça olmuştum. Büyük aşkımı böylesine çabuk yitirmekten öte, kendimi suçlu hissediyordum.

Basma ile ilk karşılaşmamdan beri cennetteymiş gibi yaşamıştım. Basma akıllı, yetenekli ve şefkatliydi. Fakat en belirgin özelliği gülüşüydü. İçten ve yüksek sesle gülerdi. "Gülmek kalbin müziğidir" diyordu hep ve ancak bana âşık olduğundan beri bu kadar içten gülebildiğini ekliyordu. Bende de durum aynıydı, ancak onunla birlikte sevgililerin ortak gülüşünün tadını almıştım.

Basma bir gün bana, yıllardır içinde taşıdığı bir sırrı açıkladı. Lisenin son döneminde yaşadığı bir aşk ilişkisi sonucunda artık bakire değildi. "Kısa ve aptalca bir ilişkiydi. Ondan sonra, bu meselenin ortaya çıkacağı anın korkusuyla hiç evlenmek istemedim. Büyük abim beni öldürürdü, tam bir delidir. Bu namus cinayeti için iki yıl hapiste kalır ve ardından bir kahraman gibi kutlanırdı."

"Sevgili Basma" dedim ona, "bu geri kafalılık büyük bir sorun. Erkekler namuslarını bilimsel araştırmalarda, felsefe yapmakta, sanat ve edebiyatta, sporda veya vatanın savunmasında aramadığı gibi, onu kadına emanete verirler, hem de bedeninin idrarını yaptığı organına. Dolayısıyla bu namus da idrar kokar".

Basma'nın gülmekten gözlerinden yaşlar geldi ve beni öpücüklere boğdu, sevinçten ve rahatlamaktan ağladı.

1980'de evlendik. O yirmi beş yaşındaydı, ben ise otuz beş yaşındaydım. Beni kendisinden önce ve sonra hiç kimsenin sevmediği kadar seviyor ve benimle yaşadığı hayatın tadını, bir cinayet masası memurunun işi buna izin verdiği ölçüde çıkarıyordu. Eve geldiğimde, Basma'nın akşam için dört başı mamur bir program hazırladığını biliyor, bunun sonunda mutlu ve memnun bir halde uyuyordum. O, kendisinden çok şey öğrendiğim bir hayat sanatçısıydı. Kendisini her şeyden soyutlama yeteneğine sahipti. Bölüm müdürü olarak çalıştığı Telekomünikasyon Merkezi'nden çıkar çıkmaz bir macerapereste, hayata

aç bir kadına dönüşüyordu. Ben çoğu zaman işimi de yatağa götürüyor, bazen gecenin ortasında uyanıyor, bir kâğıda notlar alıyor ve tekrar uyuyordum. Defter ve kalemim komodinin üzerinde duruyordu. Basma bunu sükûnet içerisinde izlerdi, bir gece yine uyandığımda yanıma geldi, beni kucakladı ve defterle kalemi bir köşeye atarak "Kollarıma gel, uykuya ihtiyacın var" diye fısıldadı.

Beni sihriyle özgürleştirdi. Bana "Eve gelince, kapının önünde üç kez 'Cinayet Masası umurumda değil' de ve bunun nasıl yardımcı olduğunu göreceksin" tavsiyesinde bulunuyor ve bunu yaparken gülümsüyordu.

Beni tek bir sözle kınamaksızın ev işlerini kendisiyle paylaşmaya eğitti. Yemek yapamıyordum ve hâlâ yapamıyorum ama temizlik yapmayı, bulaşık yıkamayı, alışverişe çıkmayı, giysileri onarmayı ve ev eşyalarını tamir etmeyi öğrendim. Bu, Basma'nın hoşuna gitti.

Basma sadeliğin ve mütevazı sevinçlerin dehasıydı. Bir film, tiyatro oyunu, bir kitap veya çay ve fıstıkla bir saatlik dedikodu onun için yeryüzündeki en büyük mutluluktu.

Sonra bana, benden bir çocuk istediğini söylediği gün geldi. O tarihi bugün bile hâlâ biliyorum, 11 Mayıs 1985 Cumartesi günüydü. Şakayla karışık, çocuğu bunun için yaşı geçmeden istediğini belirtti. Şefiyle konuşmuştu ve yarım günlük bir işe geçebilirdi. Teyzelerinden biri çocuğa veya çocuklara bakabilecekti. "Şayet üç kez arka arkaya ikizlerim olursa" diye ekledi ve güldü.

Fakat çocuk gelmedi. Sorun bendeydi. Doktor bir muayenede benim dokuz yaşındayken geçirdiğim kabakulak yüzünden kısır olduğumu söyledi. Bu acı gerçeği 1987 sonbaharında öğrendik.

Basma'nın arzusunu yerine getiremediğim için kendimi suçlu hissediyordum. Bir çocuğu evlat edinmek istemiyordu. Yanımda hâlâ mutluydu ve bu çocuk meselesini unutmuş gibi gözüküyordu. Sonra o kanlı pazartesi geldi. 10 Eylül 1990'dı. Bu tarih de beynime kazındı.

O gün polise, Hani Faruki'nin Amin Sokağı'ndaki bir binada bulunduğu bilgisi geldi. Üç yıldır nafile bir çabayla onu

arıyordum. Hani acımasız bir katildi ve çok sayıda insan öldürmüştü; olay yerinde hep bir işaret bırakır ve adıyla soyadının baş harflerini keskin bir bıçakla kurbanlarının alnına kazırdı. Üç meslektaşımla birlikte Amin Sokağı'na gittim. Hani Faruki'nin hükümetin namına öldürdüğü söylentileri işimizi zorlaştırıyordu. Hükümetin böylesi profesyonel katiller vasıtasıyla düşmanlarından ve can sıkıcı ortaklarından kurtulduğu ve polisin bunu bildiği konuşuluyordu. Öldürülenler önemli politikacılar veya tanınmış tüccarlardı, Hani ayrıca gizli bir askeri araştırmada çalışan iki profesörü öldürmüştü.

Ben tüm bunları bir hayal mahsulü olarak görüyordum ve daha sonra görüleceği gibi haklı çıktım. Hani Faruki bir psikopattı ve kurbanlarını günlük gazetelerden seçiyordu. Bu gazeteler daha sonra evinde bulundu; gazeteler düzenli bir şekilde istiflenmişti ve tanınmış kurbanların adları ve hatta bazen resimleri kırmızı keçe kalemle çembere alınmıştı.

Sivil bir arabayla siren lambasını çalıştırmadan Amin Sokağı'na giderek yakında bir yere park ettik ve binanın içine süzüldük. Fakat katil bizden haberdardı, birisi bu operasyonu ele vermişti. Hani Faruki üzerimize ateş açtı. Bir Kalaşnikof, iki tabanca ve birkaç el bombasına sahip olması bizi dehşete düşürdü.

Düz çatı üzerinden kaçmaya çalıştı. Yangın kapısı kilitli olduğu için en yakın eve daldı ve tüm aileyi rehin aldı. Komşular bize içeride otuzlu yaşlarda evli bir çiftin ve on yaşındaki oğullarının olduğunu söyledi.

Hani Faruki teslim olmak istemiyordu ve felaketler zinciri önlenemedi. Ben meslektaşlarımla birlikte sahanlıktaydım ve özel polis birliklerini çağırmak üzereydim. O anda bir kurşun genç polis subayı Teğmen Hasan'ın kolunu sıyırıp geçti. Teğmenin sigortası attı ve eve doğru koşmaya başladı. Onu tutamadım. Kurşunlar atıldı. Diğer iki arkadaşımla birlikte eve daldık. Etraf çok sessizdi. Ölü meslektaşımız koridorda, katilin canlı kalkan olarak kullandığı evli çift biraz ileride yatıyorlardı. Katilin kendisi, on yaşındaki çocukla birlikte mutfağa kapanmıştı. Mutfak penceresinden kaçamazdı, çünkü ev üçüncü kattaydı. Kanaması ağırdı ama ne teslim oluyor ne de son rehineyi serbest bıra-

kıyordu. Özel birlikler evin etrafını çevirip birkaç keskin nişancı yukarıya çıktığında katil bayılmıştı. Oğlan onun kollarından kurtuldu ve mutfaktan dışarıya çıkarak kollarıma atladı; hiç durmadan bağırıyordu ve aklını oynatmış gibiydi. Onu kendime bastırdım, sakinleştirmeye çalıştım ve başını okşadım.

Aceleyle gelen kurtarma timine yalnızca katili alıp götürmek kalmıştı.

Daha sonra yazılan raporda, katilin rehineleri vurmaya başlamasıyla birlikte Teğmen Hasan'ın eve girdiği kaydedildi. Bu doğru olmasa da ölü meslektaşımızın itibarı kurtarılmıştı ve dul kalan karısına bir emeklilik maaşı bağlandı.

Meslek hayatım boyunca ne gibi anlamsızlıklar yaşadığım sorulunca, hep Hani Faruki'nin hikâyesini anlattım, zorlukla hayatta tutulan ve toparlanıp iyileştikten sonra idam edilen katilin hikâyesini.

Oğlan benden başka kimseye gitmek istemiyordu. Birisi ona dokunduğu anda bağırmaya başlıyor ve deliler gibi etrafına vuruyordu. Bana adeta yapışmış gibiydi. O zamanki amirim benden çocuğu birkaç günlüğüne eve almamı istedi. Çocuğun hiçbir akrabası bulunamamıştı.

Meslektaşlarımın büromdan çıkarak beni çocukla yalnız bıraktıkları anı hiç unutamayacağım. Çocuk bana bir cankurtaran simidine sarılırcasına sarılmıştı. O anda kalplerimizin çarpışını hissettim. Aynı ritimle çarpıyorlardı. Ne kadar garip. Fakat bu bir hayal değildi. Çocuk da bunu hissetmişti, bana daha sıkı sarıldı, başını kaldırarak baktı ve gülümsedi.

"Haydi eve gidelim" dedim.

Dün yazamadım. Ağladım, sonra şarabı fazla kaçırdım. Bugün anlatmaya devam edeceğim.

Güzel oğlanı eve götürdüm.

"Adın ne?" diye sordu Basma ve ona bir bardak limonata ikram etti. Çocuk solukça gülümsedi ve "Şerif" diye cevap vererek ürkekçe yere baktı. Basma'nın kalbinin o anda dünyanın tüm sevgisiyle dolduğunu tahmin edemezdi. Çocuk Basma için gökyüzünün bir hediyesiydi.

Bunu izleyen günlerde Basma tepeden tırnağa değişmiş gibiydi. Şerif'in belgelerini temin etti ve onu en iyi okullardan birine yazdırdı. O zamanlar Basma'yla ikimiz Bab Tuma'da büyük ve güzel bir evde yaşıyorduk. Şerif akıllı bir çocuktu. Yaşına göre çok bilgiliydi ve söylediği her şeyi dikkat çekecek biçimde düşünerek ve olgunlukla söylüyordu. Yoksul çocukların çoğu zaman olduğu gibi oldukça bağımsızdı.

Basma'ya karşı bir kız çocuğundan daha şefkatliydi ve bana karşı arkadaşı oynuyordu. Komiser olduğum için benimle gurur duyuyor, hiç sıkılmadan her zaman yanıtlayamayacağım sorular soruyordu. Benimle hiç sorunsuz pezevenkler, uyuşturucu ticareti ve intihar hakkında konuşabilen on yaşındaki çocuğun bildikleri beni şaşırtıyordu.

"Evet, kuzum. Senden yalnızca birkaç on yıl daha küçük ve büyümüş de küçülmüş" diyordu Basma. Oğlanı o kadar seviyordu ki, gözleri bir süre başka kimseyi görmedi. Şerif hastalanınca bana bile zaman ayırmıyordu. Fakat Basma'nın büyüklüğü zaten tam da burada yatıyordu. Hiçbir zaman ikiyüzlülük yapmıyor ve Şerif öyle günlerde onun her şeyini dolduruyordu.

"Onu evlat edinmek istiyorum. Tanrı gönderdi onu bize" dedi yaklaşık bir ay sonra.

"Fakat sevgilim, o bir Müslüman" diye endişemi dile getirdim.

"O bir çocuk ve Müslüman kalabilir. Şerif'e güzel bir hayat sunacağım, o da bizim hayatımıza bir amaç katacak" dedi Basma. Onun gözlerine baktım ve bu çocuğu evlat edinmeyi ne kadar çok istediğini gördüm. Basma'ya duyduğum sevgi, dilimin ucundaki mantığı felce uğrattı. Cevabımı yuttum ve sustum.

Ancak sevgi, resmi daireler için bir argüman değildi. Kalpsiz kanun maddelerine göre davrandılar ve Müslüman bir öksüzün Hıristiyan bir aile tarafından evlat edinilmesi yasaktı. Avukatlar da çaresizdi. Yapacak hiçbir şey yoktu. Şerif bu arada okula gidiyor ve mutlu hissediyordu. Sanki bizde unutulmuş gibiydi. Basma'ya bugüne kadar olduğu gibi Şerif'le yaşamayı ve evrak işlerini bir yana bırakmayı önerdim. Bu arada Şerif iki yıldan beri bizimle birlikteydi.

Fakat Basma resmi makamların günün birinde uyanarak onu bizden almalarından korkuyordu. Şerif'e çok bağlıydı ve artık yalnızca onun için yaşıyordu. Çocuğa duyduğu şefkati giderek abartan Basma için endişeleniyordum. Şerif'in hiçbir eksiği olmamalıydı; en iyi, en pahalı kılık kıyafet ona layıktı. Şerif de Basma'ya, onun bir çocuktan beklediği sevgiyi veriyor, hatta bazen onun yardımını almak için biçare bir çocuğu oynuyordu. Şerif vicdansız değil ama kurnazdı. Bazen yalnız kaldığımızda, onun da istediği gibi kendisini uyarıyor, bu oyunları abartmamasını istiyordum, fakat genelde onunla bir arada yaşamak çok güzeldi.

Üçüncü yıl da huzur içinde geçip gitti. 1993 yılının Aralık başında Basma İslam dinine geçmeye karar verdi. Dehşete kapılmıştım. "O zaman benden boşanman lazım, bir Hıristiyan'la yaşayamazsın."

"Her şeyi düşündüm. Evet, resmi olarak boşanacak ve Müslüman olup Şerif'i evlat edinecek, sonra senin büyük evinin iki odasını kiralayacağım. Hiçbir kanun bunu yasaklamıyor." Kısa bir ara verdi. "Ve dünyanın hiçbir gücü seni sevmemi yasaklayamaz. Sen benim gözlerimin ışığısın" dedi Basma ve ağlamaya başladı.

"Hayır, seni bir saniye bile yalnız bırakmam. Ben de seninle birlikte İslam dinine geçeceğim. Din umurumda değil, fakat senin aşkın umurumda" dedim.

Aşkı, o gece hissettiğim yoğunlukta bir daha hiç hissetmedim.

İki gün sonra ani son geldi. Şerif'in amcası Suudi Arabistan'dan geri döndü ve gerekli belgelerle donanmış bir vaziyette oğlanı almak istedi. Şerif onu hiç tanımıyordu. Adam, Şerif'in babasının yarı üvey kardeşiydi ve yirmi yıldır Riyad'da yaşıyordu. Orada başarılı bir müteahhitti, üç karısı ve yirmi yedi çocuğu vardı. Onunla konuşmak mümkün değildi. Hıristiyanları hor görüyordu ve İslam dinine geçme teklifimizi "Dönmelerden nefret ederim" cümlesiyle karşıladı. Vahabilerin katı görüşüne göre cenabet olduğumuz için ne bana ne de Basma'ya elini uzattı.

Şerif karşı koydu. Ter ve gülsuyu kokan bu çirkin sakallı adamdan tiksinmişti. Fakat yapılacak bir şey yoktu, 1993 yılının

Noel'inden iki gün önce iki polis onu kararlı bir tavırla –şiddet kullanarak demek istemiyorum– havaalanına götürdü. Oğlan etrafına yumruklar atmaya başlayınca, yalnızca bana duydukları saygıdan dolayı sabır gösterdiler. Şerif'in haykırışlarını seneler boyunca uykumda duydum ve ağlayan Basma'nın görüntüsünü hiçbir zaman unutamadım. Bedenini, esaretteki bir fil gibi sağa sola sallıyordu. 1994 yılının Kasım ayında, aradan daha bir yıl bile geçmeden öldü.

Şerif'i Amin Sokağı'ndaki o çatışmanın ardından alıp eve götürdüğüm için kendimden nefret ediyordum.

Basma'nın ölümü, hayatımda aldığım en ağır darbeydi. Kalbimin müziği susmuştu.

Dört saat sonra.

Yazmaya devam edebilecek durumda değildim. Sefil hissediyordum, dışarıya çıkmak zorundaydım ve ayaklarım beni adeta kendiliğinden berbere götürdü.

"Kötü gözüküyorsun" dedi Burhan bana fısıltıyla, elimi sıktı ve çırağa bana bir çay getirmesini söyledi.

Her zamanki gibi hikâyelerini anlatıyor ve müşteriler gülüyordu. Ben de bir süre sonra kederimi unuttum ve Burhan bir müşterinin saçını, onu öfkelendirecek kadar kötü kesince kahkahalarla gülmeye başladım; adamın saçları o kadar korkunç bir vaziyetteydi ki, Burhan'dan kafasını oldu olacak sıfır numaraya vurmasını istedi. Ancak biraz zaman geçtikten sonra o bile gülüyordu.

Nihayet sıra bana geldi. Saçlarımı yalnızca düzeltmesini ve beş günlük sakalımı kesmesini istedim. Tam yüzümü sabunluyordu ki, kısa boylu bir adam yaklaştı ve önümde sırtını aynaya dönerek durdu. "Sizin hakkınızda gazetede çok şey okudum" dedi adam.

"Umarım kötü bir şey okumamışsınızdır" dedim şöhretimden endişelendiğim imasıyla.

"Hayır, hayır, yaşayan bir efsane olarak övülüyorsunuz."

"Bu, kendi içerisinde çelişkili. Efsane kahramanları her zaman ölü olur. Gördüğünüz gibi ben henüz hayattayım, fakat berberin

dikkatini dağıtmaya devam ederseniz, beni ölümcül bir şekilde yaralayabilir, işte o zaman efsane olurum" dedim. Adam etrafına ürkekçe baktı, utanarak başıyla onayladı ve yerine geçti.

Berber de güldü ve gülerken çenemi kesti. Kesiğin üzerine hemen bir kan taşı bastırdı. Canım acıdı ama ben de gülmek zorunda kaldım.

"Tüm bu hikâyeleri nereden buluyorsun?" diye sordum Burhan'a.

"Müşterilerimden. Senin anlattığın hikâyeler de hiç fena değil."

"Onlar hikâye değil, yaşadığım polisiye vakalar" dedim.

"Tamam ama biraz baharat katınca, her filmden daha iyi oluyorlar."

"Benim vakalarımı anlattığını hiç duymadım."

"Doğru, hikâyeyi anlatanın o anda burada olmamasına dikkat ederim."

"Bir hikâyeyi sana kimin anlattığını hep hatırlar mısın?" diye sordum.

"Her zaman değil ama zaten bunun önemi de yok. Benim baharat kattığım bir hikâyeyi anlatmış olan yeniden tanıyamaz."

9. Zeytinyağı Operasyonu

Barudi, adamlarının onun için toparladığı tüm bilgileri kendini vererek ve dikkatle inceledi, sayfaların kenarlarına notlar aldı ve bazı yerlere soru işareti koydu. Sonra Vatikan büyükelçisinden ölü kardinal hakkında aldığı cılız verileri içeren kâğıdı çöp sepetine attı, çünkü şimdi ölü adamla ilgili çok daha fazla bilgiye sahipti. Kardinal Angelo Cornaro –yetmiş yaşında– Venedik'in güçlü bir soylu ailesinden geliyordu. Özgüvenli bir adamdı ve Roma'da mafya karşıtı olarak tanınıyordu. Mafya mensupları, namuslu ve cesur bir hâkim olan babasını ailesinin gözlerinin önünde vurduğunda, Angelo on yaşındaydı. Kardinal başka kültürlerle diyalog yanlısı bir kişi ve İslam uzmanı olarak biliniyordu. Bu nedenle Papa XVI. Benedictus'u Yahudilik, İslam ve Protestanlık eleştirileri yüzünden keskin bir dille tenkit eden sayılı kişiden biriydi.

"Tam da bu adam burada öldürülüyor" dedi Komiser Barudi Nabil'e ve onu İtalyan ve Vatikan büyükelçiliklerinin perso-

neliyle bağlantı kurarak kardinalin seyahat nedenini ve bu seyahatin neden sakıncalı ve tehlikeli görüldüğünü ortaya çıkarmakla görevlendirdi. Nabil'e Katolik patrik ile yaptığı görüşmeden bahsetmedi; yalnızca kardinalin planlarını Suriye Katolik Kilisesi'nden bile sakladığına emin olduğunu belirtmekle yetindi. Nabil araştırmalarını fazla toz kaldırmadan yapmalıydı. Birilerinin ayağına basarsa, Barudi arkasında duracak ve suçu üstlenecekti. Nabil, Barudi'nin adamlarını asla yarı yolda bırakmayacağını biliyordu. Ali bir seferinde on altı yaşındaki bir kızın tecavüzcüsünü neredeyse ölümüne neden olacak bir şekilde dövdüğünde, Barudi bunu üstlenmiş ve içişleri bakanının uyarısını da sineye çekmişti.

Nabil üç gün sonra Barudi'nin bürosuna gelerek raporunu verdi. Barudi'nin tahmini doğruydu. Kardinalin gizli bir misyonu vardı, misyon dini sorularla bağlantılıydı, fakat kardinalin tam olarak neyin peşinde olduğunu kimse bilmiyordu. Farid, Vatikan Büyükelçiliği'nde programcı ve bir sekreterin kocası bir şeyler biliyordu, fakat Nabil'in erkek kardeşiyle yakın arkadaş olmasına rağmen konuşmak istememişti. Cinayet vakasının gizli kalması gerektiğinin ve karısının gevezelik ettiği ortaya çıkacak olursa güzel işini kaybedeceğinin bilincindeydi. Ancak baş başa yaptıkları bir sohbet sırasında, kardinalin kuzeydeki misyonunun en baştan beri başarısızlığa mahkûm olduğunu ağzından kaçırmıştı. "Ne misyonu?" diye sormuştu Nabil. Farid ise sessizce yukarıya bakmış ve "Bunu yalnızca Allah bilir" demişti.

"Dünyanın hâkimi maalesef ketumdur ve insan onu sorguya çekemez. Onun kompüter merkezine giremez misin?" diye sormuştu Nabil Farid'e. Bu, çift anlamlı bir imaydı, bir yandan Nabil'in onun gizli hacker'lık tutkusundan haberdar olduğunu gösteriyor, diğer yandan da ağzının sıkı olduğunu anlatıyordu. Ancak elbette bir şantaj unsuru da içermekteydi. Bu, Farid'in gözünden kaçmamıştı. Çok az kazandığından ve karısının maaşıyla yaşadığından, karısını tehlikeye atacak hiçbir şey söylemek istemediğinden yakınmaya başlamıştı. Nabil ipin ucunu bırakmamış ve en azından küçük bir imada bulunup bulunmayacağını sormuştu. Konuşmasına gerek yoktu, sessizce bir işaret de

verebilirdi. Politik bir misyon muydu? Farid başını hayır anlamında iki yana salladı. Ekonomik? Farid yine başını iki yana salladı. Gizli servisle ilgili bir şey? Hayır. İnsan hakları? Değil... Sonunda Nabil doğrudan sormuştu: "İstismar? Yani rahiplerin cinsel bir suçunun meydana çıkarılması mı söz konusuydu?"

Farid başını bir kez daha hayır anlamında sallamıştı. Nabil'in aklında tek bir olasılık kalmıştı. Müslüman ve Hıristiyan tarikatlarının, Suriye'de bir yer edinmek üzere antenlerini açmakta oldukları kulaktan kulağa yayılıyordu.

"Dini bir misyon mu? Yani inanca veya tarikatlara ilişkin bir şey mi?"

Farid bu sefer başını sallamamış, özür dileyip odadan hızla çıkmıştı.

"Böylece ellerim boş geri dönüyorum" dedi Nabil hayal kırıklığı içerisinde.

Barudi, elemanını teselli etti. "Tam öyle değil, dostum. En azından küçük bir adım ilerleme kaydettik. Şimdi Kardinal Cornaro'nun çetin ve belki de ümitsiz dini bir misyonda olduğundan eminiz. Ali, benim büyükelçiden öğrendiğimi doğruladı. Kardinal Halep yakınlarında bir yere, muhtemelen Derkas denilen küçük bir şehre gitti. Zeytinyağı fıçısı Halep'teki bir fıçıcıdan temin edildi. Cinayet artık o kadar keyfi ve bağlantısız gözükmüyor. Ruh hastası bir fanatiğin bilinçsiz bir eylemi değil. Daha ziyade öldürülen kişinin çözmek zorunda olduğu tehlikeli ve tatsız bir görevle bağlantılı. Kardinal muhtemelen fazla ileri gitti ve isteyerek veya istemeyerek Müslümanların duygularını yaraladı. Bunu bilmiyoruz."

Binbaşı Atıf Süleyman ancak akşam saat altıya doğru bürosuna girdi. Memurlar hâlâ işbaşındaydı, çünkü Süleyman'ın geç geleceğini gizli kanallarından haber almışlardı. Herkes çok meşgulmüş gibi yapıyor, ellerinde kâğıtlarla odadan odaya koşuyor, fotokopi çekiyor, klavyede bir şeyler yazıyor ve notlar alıyordu. Barudi eğlenerek binanın bir karınca yuvasına benzediğini düşündü. Eskiden amire gösterilen bu cıvık cıvık ikiyüzlülük onda nefes daralmasına yol açardı, şimdi emekliliğine birkaç ay kaldığından beri, tüm bunları kırk yıldır süren bir muharebenin mağlubu, bitkin bir vaziyette geriye bakan ve

artık hiçbir şeyi değiştiremeyeceğini bilen bir kaybedeni gibi izliyordu.

Şef seyahatteyken, memurların birçoğu yalnızca öğleden önce çay içmek, postaya bakmak, şahsi telefonları halletmek üzere gelir ve sonra yine yok olurdu. Barudi binada bazen yalnızca Şükrü'ye, Bayan Malik'e ve asistanları Ali ve Nabil'e rastlardı.

Elini sıkarak hoş geldin deme sırası Barudi'ye gelince, Binbaşı Süleyman "Burada kal" diye fısıldadı. Meslektaşları bir geçit töreni yaparcasına şeflerinin önünden geçerek tekrar kayboldu. Her şey belki yarım saat kadar sürdü.

Nihayet yalnız kalmışlardı. Binbaşı Süleyman Bayan Malik'e seslendi ve kapı aralığında başı gözükünce "İki moka lütfen, bunun dışında kimse rahatsız etmesin" dedi. Sonra eliyle Barudi'den yazı masasında karşısına oturmasını istedi. Barudi, binbaşının niyetinin zorlu olacağını biliyordu ve meseleyi kolaylaştırmak için ilkönce şefin sağlığını ve ailesini sordu.

"İyi, iyi, teşekkür ederim sorduğun için" diye mırıldandı Süleyman neredeyse duyulmayacak bir tonda. Ardından bir sonraki cümleyi bir robot gibi nefes almadan tek tek kelimelere böldü ve "Nasıl... bir... pisliktir... bu... içine çekilmek istendiğimiz şey?" diye tısladı.

İki adamın üzerine kurşun gibi ağır bir sessizlik çöktü.

Barudi bir anlığına, şefin silah kaçakçılığı-cinayet vakasını kastettiğini sandı, fakat Binbaşı Süleyman son kovuşturmaları henüz bilmiyordu. Demek ki bahis konusu kardinal vakasıydı.

"Gerçekten" diye yanıtladı Barudi. "Her ne kadar henüz çok az bilgi edinebilmiş olsam da çok karmaşık bir vaka."

Binbaşı Süleyman düşünceli bir tavırla başını salladı. "Bunu bir pohpohlama olarak algılama, buna ikimizin de ihtiyacı yok ama bu cevizi senden daha iyi kıracak birisinin olduğunu sanmıyorum."

"Güzel olurdu, fakat korkarım komiserlik kariyerimi, başladığı gibi ağır bir yenilgiyle sonlandırmak zorunda kalacağım. Aradan uzun yıllar geçti ama adeta içime işlemiş durumda. O günden beri ordu, silah ve subaylarla ilgili tüm vakaları geri veriyorum."

"Bunu anlıyorum, fakat burada hepimizi ilgilendiren ve ülkenin saygınlığına zarar verebilecek bir cinayet söz konusu. İşin içinde bir kardinal var, bir subay veya silahlar değil. Dini görüş veya mensubiyet umurumda değil, fakat bu vakayı bir Müslüman araştırırsa, konuyu asla senin kadar derinden ele alamaz, çünkü sen Hıristiyan'sın." Duraksadı, sonra masanın üzerine doğru eğildi ve doğrudan Barudi'nin gözlerine baktı. "Sana söz veriyorum, burada oturduğum ve kuzenim liderimiz ve başkanımız olduğu sürece sana kimse bir şey yapamayacak ve işine karışamayacak." Bu sözlerle elini masanın üzerinden uzattı. Barudi bir anlığına korkuyla tereddüt etti, şefini uzun bir süreden beri böylesine kararlı görmemişti. Sonra uzatılan eli kavradı ve bütün gücüyle sıktı.

Tam Bayan Malik bir tepside tüten iki mokayla odaya girdiği anda Barudi "Bir planım var" dedi.

"Ben çıkana kadar bekle, sevgili Barudi, yoksa planını tüm şehre davul zurnayla yayarım" diye bir şaka yaptı Bayan Malik. İki adam da gülmeye başladı.

"Senden sırrımız yok, sevgili Ayşe" dedi Barudi.

"Zekeriya, seni ne kadar sevdiğimi bilirsin, oğlum. Şefimizin seni tehlikeli bir meseleye karıştırmasına izin verme. Emekliliğinin tadını sağ salim çıkarmalısın." Bayan Malik bu sözlerle odadan çıktı.

"Ayşe Malik'in haricinde kimsenin sana Zekeriya dememesi garip değil mi?" dedi binbaşı. "Sen hepimiz için Barudi'sin. Nereden kaynaklanıyor bu?"

"Barut ve tabancayla tüfekle alakalı olması nedeniyle, Barudi adını daha çocukken sever... ve okulda bu adla iyi bir intiba vermeye çalışırdım. Zekeriya bana çok dini, çok uslu gelirdi. Daha sonraları, Şam polisinde başladığımda, Şamlılar bana büyük bir sempati gösteriyor ve meşhur Fahri Barudi'yle akraba olup olmadığımı soruyorlardı. Bilirsin, Fahri Barudi Fransa'ya karşı bağımsızlık için verilen mücadelede en zeki kişilerden birisiydi. Şair, hicivci, müzisyen, büyük bir siyasetçi ve gurmeydi. Adı bana tüm kapıları açardı. Sürgününün hikâyesini biliyor musun?"

"Hayır" diye cevap verdi kuzey sahilindeki küçük bir Nusayri köyünden gelen binbaşı.

"Fransız işgalciler onu tutukladığında, onu kuzeydeki Haseke'ye sürgüne gönderdiler. Bunun üzerine Şamlılar altmış gün boyunca genel greve çıktı ve sonunda Fransızlar Barudi ile arkadaşlarını Şam'a geri getirmek zorunda kaldı. Tahayyül edebiliyor musun, birisi sürgüne gönderildiği için bütün bir şehir felce uğratıldı. Böyle bir şeyin bugün yapılabileceğini düşünebiliyor musun?"

Şamlılardan pek hazzetmeyen ve işgalcilerin, iktidardaki diktatörlüğe kıyasla dolaylı bir biçimde övülmesini nahoş bulan Binbaşı Süleyman "Her neyse, planın ne?" diye yanıtladı.

"Vakayı mümkün olduğunca politikadan uzak tutmalıyız. Kendimizi ne kadar somut polis soruşturmasıyla sınırlarsak, o kadar iyi olur. Derhal El Kaide ve İslamcılarla uğraşırsak, vaka gizli servisin alanına girer ve CIA'nın da müdahil olması uzun sürmez. Şayet bu gerçekleşirse, beni bu görevden almanı rica ediyorum. Emekli olmama iki aydan daha az bir zaman var ve..."

"Hayır, hayır, gizli servis burnunu vakaya sokmaya kalkışırsa istifamı açıklarım. Bu meselenin adamı sensin ve ben sana söz verdim" dedi Binbaşı Süleyman ve büyük bir yudum suyun ardından mokasından da bir yudum aldı. Odanın içinde bir kakule kokusu esti.

"Beni dinleyecek olursan, İtalyanları bu barbarca cinayeti aydınlatmak için her şeyi yaptığımıza ikna etmemiz lazım" dedi Barudi "ve bunu, onlara bizimle işbirliği yapmalarını önererek yapabiliriz. Böylece İtalya ile Suriye'nin arasına bir çomak sokmak isteyenlerin rüzgârını da kesmiş oluruz. Örneğin bana refakat edecek bir komiserlerini buraya gönderebilirler. Fakat sana bir sır daha açıklamak zorundayım. Adamlarımla birlikte Vatikan Büyükelçiliği'nde bir suskunluk duvarına çarpmış durumdayız. Bize güvenmiyorlar ama adımın Barudi olduğu kadar eminim ki, söylediklerinden daha fazlasını biliyorlar. Kardinalin gizli bir misyonunun olduğunu ortaya çıkardım. Bunun ne olduğunu kimse bana söylemek istemedi. Herhalde bir diplomatı boyunduruğa alamam veya tokat atamam, oysa özellikle Vatikan büyükelçisine bunu büyük bir keyifle yapmak isterdim. Fakat bir İtalyan onları konuşturabilir. Ve bizim bu vakayı ciddiye aldığımıza tanıklık edecektir. Katillerin yaka-

lanması bizim de çıkarımıza. Bu sayede uluslararası düzlemde itibar kazanırız. Kesin kanaatim odur ki, bir misafiri öldüren katiller, ülkemizden nefret eden alçak ve korkak hainlerdir. Onları Suriye'deki cezalarını yattıktan sonra kurbanın ülkesine teslim etmek gerekir."

"Evet, işte böyle" dedi Binbaşı Süleyman ve küçük bir defttere notlar almaya devam etti. "Abartmış mıyım? Sen gerçekten en iyisisin. Hayır, bir kusurun var. Partimizde değilsin" diye sırıtarak ekledi sonra.

"Ben partilere uygun birisi değilim."

O anda Binbaşı Süleyman, normalde sağlam sinirlere sahip olan Barudi'yi şaşırtan bir şey yaptı ve bir yandan abartılı övgülerini sürdürürken, diğer yandan defterden bir sayfa koparttarak üstüne şunları yazdı: *Bürom üç haftadan beri gece gündüz dinleniyor, bunun arkasında* İçişleri Bakanlığı'ndaki düşmanlarım var. Bundan haberim yokmuş gibi davranıyorum. Düşmanlarımın kararlılığımı hissetmesi *için seninle Cornaro vakası hakkında açık konuştum. Bunu aslında bilmemen lazım ama sana güveniyor ve bu gece saat on birde başkanla buluşacağımı söylüyorum. Ona Moskova raporumu verecek ve onu bütün gizli servislerin en üst şefi olarak "Zeytinyağı Operasyonu"nda –bugünden itibaren bu vakayı ve soruşturmayı böyle adlandıracağım– hareket serbestliğimiz olması emrini vermeye ikna edeceğim, yoksa kendisine başka birisini arayabilir. Anlıyor musun?*

Barudi başıyla onayladı ve gırtlağının kuruyup sertleştiğini hissetti. Övgülere "Teşekkür ederim, yalnızca görevimi yapıyorum" diyerek tepki verirken, binbaşının önündeki kâğıda *Dinleniyor musun?* yazdı.

Binbaşı Süleyman evet anlamında başını salladı. Kâğıdı tersyüz etti ve bir yandan cinayet masasının harcamalarının yüzde yirmi oranında kısıtlanacağına dair öfkesini yüksek sesle dile getirirken, aynı anda kâğıda *Buluşmadan sonra seni ararım* yazdı.

Komiser Barudi, amirinin elindeki kalemi aldı ve kısıtlamalardan yakınırken, binbaşının yazdıklarının altına *Benim cep telefonum da dinleniyorsa ne olacak?* yazdı.

Korkma! yazdı binbaşı. *Sana hafta sonunda benim küçük partime gel dersem, her şey yolunda demektir.*

Barudi komiserlikten çıktığında ortalık kararmıştı. Gökyüzü açık ama hava buz gibi soğuk ve nemliydi. Ellerini ovuşturdu ve eve gitti. Yol boyunca amirini düşündü. Başkanın bir kuzeninin dinlenmesi inanılacak gibi değildi, fakat Barudi kırk yıldır bu rejimde yaşıyordu. Diktatörlüğün yaptığı en kötü şeyin, her şeyden ve herkesten korkulmasının körüklenmesi ve bir anlığına bile olsa korku göstermeyenlerin barbarca cezalandırılması olduğunu biliyordu. Şahsi bir görüşe sahip olmak bedeli ağır bir lüks olabilirdi. İnsanın nadiren hayatına ama çoğu zaman işine mal olabilirdi. Duvarlarda kulaklar çıkabilir ve kulakların olmadığı yerlerde, yurttaşlar onları neden korkakça sustuklarını gerekçelendirmek için uydururlardı.

Barudi'nin telefonu çaldığında, saat gece yarısını daha yeni geçmişti. "Cuma akşamını serbest bırak. Karımla ben bir akşam yemeği veriyoruz. Yalnızca birkaç arkadaş davetli. Bayan Malik de gelecek, belki sana âşık olan o güzel dul da olur."

Barudi rahatladı. Devlet başkanı, soruşturmanın üzerine koruyucu elini uzatmıştı.

Barudi ertesi sabah erkenden kalktı, alelacele kahvesini içti ve daireye gitti. Binbaşı Süleyman, hiç olmadığı kadar erkenden, saat sekize doğru çıkageldi ve ona sabah saat yedide soruşturmaya katılmak üzere resmi bir davetin Roma'ya fakslandığını açıkladı. Ayrıca her iki büyükelçiye, Suriye'nin vakanın politize edilmesini istemediğini ve bu nedenle Roma'dan bir komiserin mümkün olduğunca çabuk, en baştan itibaren soruşturmaya katılmak üzere davet edildiğini telefonla bildirmiş, büyükelçiler buna çok sevinmişlerdi.

"Fakat" diye ekledi binbaşı, "emniyet müdürü bunu bize resmi olarak bildirmek istiyor ve bu nedenle saat dokuzda onun yanında olacağız. Basın açıklaması yapılmayacak. Saat onda gizli bir görüşme için gizli servis şefinin yanına gideceğiz ve saat on birde burada kendi toplantımız var"

"Peki, ne zaman çalışacağız?" diye sordu toplantılardan pek hazzetmeyen Barudi hiddetle.

Emniyet Müdürlüğü'ne giderken, Barudi amirine tekstil tüccarı cinayet vakasının soruşturma sonuçlarını anlattı ve burada silah kaçakçılığı söz konusu olduğu için vakayı şimdi geri verdiğini söyleyerek "Fakat her halükârda zavallı adam mümkünse bugün gözetim hapsinden serbest bırakılmalı" diye vurguladı.

"Bununla saat on birdeki toplantımızdan sonra ilgilenirim. Zaten savcıyla başka bir konuda görüşmem gerekiyor."

Emniyet müdürünün yanında, en üst amirin kullanmaktan pek hoşlanmasına rağmen her zamanki gibi bir "görüşme" veya "danışma toplantısı" söz konusu değildi; burada daha ziyade bir talimat veriliyordu. Barudi ve Süleyman çalışkan öğrencileri oynayarak her şeyi not aldılar. Süleyman yalnızca birkaç cümle kurdu ve bunu yaparken kısaca düşünüyormuş ve spontane tepki veriyormuş gibi göründü. Ama Barudi onun büroda işleri yoluna koyduğunu biliyordu, bunun sonucu olarak da bu, kulağa hiç doğal gelmedi. Ama emniyet müdürü zaten dinlemiyordu ve dinlese bile bunu fark etmek için çok aptaldı.

Başbakan Berlusconi'nin Roma'dan bir komiseri Suriye'ye göndermek istediği ortaya çıktı.

"Bunu ben Berlusconi'den önce düşünmüştüm" diye böbürlendi emniyet müdürü. İtalya şimdiye değin yalnızca dönem dönem Suriye gizli servisiyle ortak çalıştığı için bu, bir dostluk ifadesi olarak görülmeliydi. Berlusconi Suriye gizli servisinin CIA ve Alman, Fransız, İngiliz ve Rus gizli servisleriyle iyi bir ortak çalışma içerisinde olduğunu biliyordu. Şimdi fırsatı iyi kullanmak ve Suriye'yle ortak çalışmaları güçlendirmek istiyordu. Emniyet müdürü Vatikan'la sorunların yaşanmasını ve İtalya'yla ilişkilerin bozulmasını istemiyordu. Komiser Barudi misafire saygılı davranmalı ama aynı zamanda gözü üzerinde olmalıydı. İtalyanların neleri öğrenmek istediğini kim bilebilirdi.

Emniyet müdürü yoğun sigara içiyor, duman düşen ışığın altında garip canavar figürleri oluşturuyor, bunlar kısa sürede masal yaratıkları gibi yok olup gidiyordu. Barudi kendisini hiçbir yerde, bu adamın yanında hissettiği gibi rahatsız hissetmiyor, bu büroya girer girmez ruhu hapsedilmiş gibi oluyordu. Her ne kadar her şeyi duysa ve anlasa da kafasının içinde büyük

bir boşluk meydana geliyordu. Bir koza gibi sessizliğe gömüldü ve yalnızca en gerekli olanı not almaya başladı.

"Barudi" diye ona döndü şişman adam aniden ve herkesin duyacağı kadar derin bir nefes aldı, "ellerinin içinde tamı tamına kırk milyon dolar kalkınma yardımı tutuyorsun. İtalyanlar polis teşkilatımızın modernizasyonu için bu meblağı taahhüt etti, senin ve benim emekliliğim ve Suriye'nin itibarı da buna bağlı." Yüksek sesle güldü ve bu arada sigara içmekten sapsarı bir renk alan dişleri ortaya çıktı.

Barudi ve Binbaşı Süleyman binadan birlikte çıktılar, yoldan geçen bir taksiyi durdurdular ve alçak sesle gizli servis merkezinin adresini söylediler. Taksi şoförü korkuyla dikiz aynasına baktı ve yola koyuldu.

"İtalyan bir komiserin soruşturmaya dahil edilmesi senin fikrindi" dedi binbaşı sessizce, "bunu ona böylece söyledim... Bu sersemin yaptığını görüyor musun? Bize bunun kendi fikri olduğunu anlatıyor.." Binbaşı, elini bir sinek kovarcasına salladı.

"Fikir demişken" diye araya girdi Barudi, "düşündüm ve İtalyan meslektaşın, gazeteci olduğunu söylerse daha korunaklı olacağı sonucuna vardım. Örneğin Vatikan büyükelçisini sorgularken komiser olarak hareket edebilir, fakat tüm diğer soruşturmalarda bir gazeteci yabancı bir polisten daha emniyette olur"

"Barudi, Barudi" diye seslendi binbaşı, "mükemmel bir fikir. Fakat aramızda kalsın, yoksa emniyet müdürü kendi buluşu olarak patent almaya kalkar... Her ihtimale karşı bana bugün bir rapor yazıyorsun ve ben raporu kendimde tutarak sana yazılı bir izin çıkarıyorum".

Gizli servisin ulusal güvenlik bölümü şefi General İmad karanlık bakışlı, zayıf bir adamdı. Sözleri kulağa bir emir gibi çalınıyordu. O da başkanın bir kuzeniydi. "Ekselansları, sevgili liderimiz beni size işinizi hiçbir engelle karşılaşmadan yapabileceğinizi bildirmekle görevlendirdi. Katili bulmak ve İtalya'yla iyi ilişkilerimizi sürdürmek istiyoruz. Fakat bu sizi, İtalyan'a karşı uyanık olmak görevinden azletmiyor. Ondan sen sorumlusun" dedi İmad ve Barudi'ye sert bir bakış attı. "Tekrarlıyorum,

biz karışmayacağız, fakat sen de İtalyan'ın düzgün davranmasını sağlayacaksın."

"Düzgün ile neyi kastediyorsun?" diye üsteledi Barudi ve öfkesini gizlemeye çalıştı.

"Ona burada –Avrupa'dan farklı olarak– herkese her türlü soruyu soramayacağını, her eve girip herkesten şüphelenemeyeceğini öğretmek zorundasın."

Barudi tam itiraz etmek istiyordu ki, amiri masanın altından hafifçe bacağına dokununca sessiz kaldı.

"Tamam, sevgili kuzen. Bunun karşılığında iyi niyetini gösterebilir ve kendi büromda dinlenmememi sağlayabilir misin?" diye sordu Binbaşı Süleyman son derece dostane bir sesle.

"Hangi orospu çocuğu başkanın kuzenini dinletiyor?" diye bağırdı General İmad ve bir düğmeye bastı.

Bir adam içeriye girdi ve zorlukla işitilebilir bir sesle "Emredin efendim" dedi.

"Hemen teknisyenleri yola çıkarıyorsun. Bir orospu çocuğu kuzenimin bürosuna dinleme cihazları yerleştirmiş. Adamların büroyu temiz tutsun" diye seslendi general. Adam sivil olmasına rağmen asker selamı verdi ve geri dönerek odadan çıktı.

Gizli servis şefi misafirlerine "Başka bir arzunuz var mı?" diye sordu.

Binbaşı Süleyman dışarıda yine bir taksi çevirdi, Barudi'yi içeriye ittirdi ve ardından kendisi de alelacele taksiye atladı.

"Böcekleri kim yerleştirdi dersin, üç kere tahmin etme hakkın var" dedi ve gülmekten neredeyse soluksuz kaldı.

Binbaşı Süleyman, olayın önemini vurgulamak için tüm çalışma arkadaşlarının konferans odasında değil, kendi geniş bürosunun büyük masasının etrafında toplanmasında ısrar etmişti. Kendisi masanın başında oturuyordu. Herkes bir İtalyan'ın kendilerine katılacağını duyunca çok şaşırmıştı. Normalde iğneleyici tarzını dizginlemekte zorlanan Şükrü bile sessiz kaldı. Binbaşı Süleyman konferansta masanın etrafında toplanan memurlara, devlet başkanının bu vakayı öncelikli konu olarak tanımladığını ve bizzat Komiser Barudi'yi soruşturmaların yönetimiyle görevlendirdiğini bildirince kulaklarına inanamadı. İtalyan meslektaş birkaç gün içerisinde gelecekti. Fakat

kimliği kamuoyundan –güvenlik nedeniyle– gizli tutulacaktı. Şimdiye kadar hiçbir toplantıda böylesi bir sessizlik meydana gelmemişti.

Amirinin zafer dolu tonu Barudi'nin dikkatinden kaçmamıştı. Binbaşı sanki bürosunu dinleyenlere, İçişleri Bakanlığı'ndaki düşmanlarına zaferin kendisine ait olduğunu bildirir gibiydi.

"Tebrikler, sevgili Barudi. Bu yükselişin şerefine fıstık, üzüm ve pilavla doldurulmuş ceylan kızartmasının olduğu bir ziyafet verecek misin?" diye sordu Şükrü toplantının ardından koridorda yürürken. Mütevazı komisere bu zaferi çok görmüyordu.

"Ceylanların canına kıymayalım, herkese köfteli bir sandviç yeter. Haydi, gidelim" dedi her şeye rağmen duygulanan ve büyük bir açlık hisseden Barudi.

Binadan dışarıya çıktıklarında, beyaz bir Ford nakil aracı binanın önüne park ediyordu. Şoför burada kesin bir durma yasağı olduğunu kasten görmezden geliyordu. Ellerinde büyük alet edevat çantaları olan üç teknisyen taşıttan indi. "Kim bunlar?" diye sordu Şükrü.

"Böceklerle mücadele" dedi Barudi ve güldü.

10. Bizi Duygulandıran Şeyler

Komiser Barudi'nin Günlüğü

Dün yazmak için çok yorgundum. Öylesine, biraz neşelenmek için berber Burhan'a gittim. Beni altüst eden acılı bir hikâye anlattı.

İki adam, bir kadının hayatına mal olan patavatsız bir şaka yapmış. İşsiz kocanın borçları vardı. Sıkıntısını şansın yardımıyla alt etmek için her hafta loto oynuyordu. Özellikle karısı yoksulluğun altında çok acı çekiyor, çok az bir para karşılığında bir hastanede çamaşır yıkıyordu. Kadının en küçük erkek kardeşi onları ziyarete gelince, iki adam günü kâğıt oynayarak geçirmiş. Kadın işten gelmeden hemen önce akıllarına bir şaka gelmiş. Haberlerde üç milyon dolarlık büyük ikramiyenin hangi numaralara çıktığını öğrenmişlerdi. Koca, loto kuponuna kısa bir bakış attı ve kuponu küfürler ederek yırttı. "Yine çıkmadı" dedi ve yeni bir kupon doldurmaya koyuldu. O şeytani fikri kimin ortaya attığı bilinmiyor ve kayınbirader ile koca, birbiri-

ni karşılıklı suçluyor. Her halükârda ikisinden biri, yeni biten çekilişin kazanan numaralarını yeni kuponda işaretledi ve kuponu oturma odasındaki masanın üzerine koydu. Kupon elbette geçersizdi, ne yatırılmış ne de ödemesi yapılmıştı, ayrıca işaretlenen numaralar daha yeni çekilmiş numaralar olduğu için gelecek çekilişte de aynı numaraların çıkması çok düşük bir olasılıktı.

Kısacası aptalca bir şakaydı. Daha sonra koca, karısına bir parça mutluluk hediye etmek niyetinde olduklarını iddia etti.

Kadın eve gelince, adamlar kahveye gideceklerini söyleyip kadından bir sonraki haberlerde loto numaralarına bakmasını istediler. Belki bir şey kazanmış olabilirlerdi.

Geri döndüklerinde, kadın yerde ölü yatıyordu, elinde sahte loto kuponu vardı. Radyo hâlâ cır cır edip duruyordu.

Zavallı kadının kalbi bu sürprize dayanamamıştı. O heyecan içerisinde kuponun damgalı olmadığını herhalde fark etmemişti.

Bu iki salak, amaçları bu olmasa bile kadını öldürdüler mi? Elbette kötü bir şey düşünmediler, fakat hem kadının kocası hem de erkek kardeşi, kadının kalbinin zayıf olduğunu ve yoksulluğun onu çaresiz kıldığını biliyordu.

Bir vakayı aydınlatma motivasyonum her seferinde farklı oluyor. Başlangıçta her vaka, çözülmesi zor bir sır gibi geliyor. Çocukların öldürülmesinde beni masum bir hayatı söndüren korkak katile karşı harekete geçiren şey öfke oluyor. Kardinalin öldürülmesinde durum farklı. Failleri, misafirperverliğin kutsal yasasını çiğnedikleri için yakalamak zorundayım. Bir misafir ev sahibinin, yani bu durumda Suriye'nin koruması altındadır. Bu beni vakaya bağlıyor ve motive ediyor. Bir misafirin öldürülmesi hepimiz için bir utanç vesilesi. Berlusconi ile başkanımız arasında ilişkilerin iyi olup olmadığı umurumda olmadığı gibi, dürüst olmam gerekirse İtalya ile ilişkilerimizin iyileşmesi veya bozulması da umurumda değil, fakat bir misafirin böylesine barbarca öldürülmesine kayıtsız kalamam. Bu bağlamda amacının ne olduğunun hiçbir ehemmiyeti yok. Tekrarlıyorum,

niyeti ne olursa olsun. Katiller ne Müslüman, ne Hıristiyan ne de Yahudi. Ne Suriyeli ne de yabancı. Onlar birer canavar.

Yargımızın temiz, adil ve bu ülkenin muktedirlerinin nüfuzundan özgür olduğunu sanmıyorum. Sonuncusunu hiç sanmıyorum.

Buna rağmen görevim, katili ipuçları ve kanıtlarla birlikte savcıya teslim ettiğim zaman sona erecek. Ancak bazen cezayı kendim kesmek istiyorum. Hatta bunu bir seferinde yaptım. Kimse böyle bir şey yaptığımı bilmiyor. Bu sırrı Basma'yla bile paylaşmadım. O anda içimdeki acımasız hâkim ve intikamcı zincirlerinden kurtulmuştu.

Üç küçük kıza tecavüz edip hunharca öldüren uzun süredir peşinde olduğumuz katil, bir kullanılmış tekerleklerin geri dönüşüm tesisinin deposundaki büroya saklanmıştı. Polis deponun etrafını çepeçevre kuşatmıştı. Bir helikopter deponun üzerinde alçaktan daireler çiziyordu. Etrafta bir cehennem gürültüsü vardı. Ali, Nabil ve ben ellerimizde tabancalarımızla depoya girdik. Büroya giden iki koridorun sağında ve solunda tavana kadar her boydan araba lastikleri istiflenmişti. Havada iğrenç bir lastik kokusu vardı. Katilin kim olduğunu bilmiyorduk. Nabil beni sol taraftan, Ali ise sağ taraftan koruyacaktı. Oldukları yerde kalmaları için bir işaret verdim, olası bir suç ortağının bana arkadan saldırmayacağından emin olmak istiyordum. Sonra büroya yaklaştım. Çok sessizdi. Son bir kez adamlarıma baktım ve sonra kapıyı hafifçe araladım. Katil yerde yatıyordu. Bana yalvarırcasına baktı ve elindeki tabancayı yana attı. Omzundan ve bacağından kan akıyordu.

Ölü küçük kız, yanında, bir kan gölünün içinde yatıyordu.

"Onu öldürmek zorundaydım, sürekli bağırıyordu" dedi katil sızlanan bir sesle. "Teslim oluyorum. Lütfen kalkmama yardım et. Babam seni ödüllendirir. Onun sözünü dinleyecek ve Londra'ya, beni çocuklara duyduğum hastalıklı istekten iyileştirecek tanınmış bir psikiyatriste gideceğim" diye ekledi ağlamaklı bir halde.

Şimdi onu tanımıştım. Gazeteler ondan ve verdiği partilerden sık sık bahsederdi. Savunma bakanının oğlu. Onun hakkında bazı şeyler biliyor, fakat çocukların hayatını mahveden bir canavar olduğunu bilmiyordum. Bir hafta bile hapiste yatmayacağı gün gibi açıktı, hasta olduğu ve yaptıklarının sorumluluğunu taşımadığı söylenecekti. Kurbanların anne ve babalarına baskı uygulanacak ve susmaya mecbur bırakılacaklardı. Basın bu konuyu sayfalarına taşımayacaktı.

Nefretten midem bulanmıştı. Sağ elini aldım ve kendi tabancasını tutturarak şakağına götürdüm.

"Ne yapıyorsun? Ne bu..." diye sordu helikopterin gürültüsünü bastırarak.

"Seni, öyle daha iyi bir psikiyatriste gönderiyorum ki, seni ve bizi senden kurtaracak" diye yanıtladım kendi sesimi bile duymadan.

Sonra tetiğe bastım, geriye doğru düştü.

Ağlamaya başladım ve kapıyı açarak dışarıya çıktım. Asistanlarım koşarak yaklaştı. "Her şey yolunda mı?" diye sordu Ali kaygıyla.

"Evet, kızı öldürdü ve intihar etti" dedim.

"Bir katil için mi ağlıyorsun?" diye sordu Nabil garipseyerek.

"Evet" dedim. Ama kendimi kastediyordum.

Tanrıya şükürler olsun, artık Şükrü gibi neredeyse her şeyimi anlatabileceğim güvenilir bir meslektaşım var. Uzun bir süre kuruntuluydum ve ondan uzak duruyordum. Diktatörlük hepimizi ürkekleştiriyor. Yalnızca arkadaş ve akrabalara birbirlerini gizlice gözettirmekle kalmayıp, sürekli ihanet hikâyeleri yaymak suretiyle insanları kimseye güvenmemek gerektiğine inandırıyor.

Kendimizi korkak koyunlar gibi hissediyoruz. Eğer bir sürüysek, başımıza da bir çoban gelir.

Gizli servis arkadaşının babasını tutukladığı için Ali sessizce lanet okudu; arkadaşı bu arada ortadan kaybolmuştu.

"Sanki oğullarının başına gelenler için duydukları üzüntü yetmezmiş gibi, şimdi de diyabetten gözleri neredeyse kör olan seksen yaşındaki bir adamı tutukluyorlar" dedi Ali, birlikte öğle yemeğine giderken. Ancak sokakta kendisini, derdinden bahsedebilecek kadar güvende hissediyordu.

Ona akrabalar üzerinden yapılan bu tür şantajların, modern Arap diktatörlüklerinin bir buluşu olmadığını söyledim. Bu, hilafetten bu yana muhalifleri vazgeçmeye zorlamak üzere uygulanan, faydası görülmüş sadistçe bir araçtı.

Fakat bir şeyler değişmişti ve üzerimizde sallanan bu korku çanı çatlaklar almış gibiydi. Eskiden hiç kimse –bırak öfkesini göstermeyi– böyle bir haberi başka birisine anlatmaya bile cesaret edemezdi.

Bize ne oldu böyle? İnsan nereye bakarsa baksın, her yerde taklit görüyor: moda, şarkılar, filmler, televizyon programları, yemekler, eğlenceler. Her şey kopya, orijinal olan hiçbir şey yok. Birey kitlenin içinde kayboluyor. Yalnızca tek bir kadın saçlarını sarıya boyatmıyor, yalnızca tek bir adam etrafta kot pantolon ve kovboy çizmeleriyle, elinde gayet becerikli bir şekilde bazen sırayla ve hatta bazen de aynı anda kulaklarına tuttuğu iki akıllı telefonla dolaşmıyor. Hayır, bir sürü adam ve kadın bir yerlerini delerek pirsing, dövme yapıyor, yırtık kotlarla dolaşıyor. "Birisi eline bir çekiç aldığı anda, diğerleri çivi oluyor" diye iğneledi Şükrü bugün aynı saç stiliyle, aynı spor ayakkabılarını ve aynı tişörtü giyen bir grup genç gördüğümüzde.

Şükrü'nün Amerika'ya karşı duyduğu antipatiyi bildiğim için "Çekiç de Amerika" dedim alaycı bir tonda.

"Hey, Barudi, ek meslek olarak düşünce okuyucu olduğunu bilmiyordum" diye yanıtladı Şükrü ve güldü.

*

11. Marco Mancini'nin Uçuşu

Komiser Marco Mancini uzun boylu, atletik bir adamdı. Ellili yaşların başındaydı ve şakakları kırlaşmıştı. Terminalde gazetesine dalmış olan gri saçlı bir Arap'a kibarca eğilerek yanındaki yerin boş olup olmadığını sordu. Arap şaşırarak baktı ve başıyla onayladı. Marco Mancini oturdu ve Roma Fiumicino Havaalanı'nın pistine bir bakış attıktan sonra tekrar adama döndü, Arapça olarak "Güzel bir panorama" dedi. Arap yine sessizce başını salladı.

Marco Mancini omuz çantasından bir kitap çıkardı. İslamcılar, Geçmişle Geleceği Yönetmek Arap ülkelerinde çok okunanlar listesindeydi. Kitabı ona bir arkadaşı Kahire'den getirmişti. Mancini henüz okumaya başlamamıştı. Yirmi seneyi aşkın süre önce üniversite öğrenimini tamamladığından beri, günlük gazetenin yanı sıra yalnızca polisiye romanlar okuyor, bunlardan çok miktarda tüketiyordu. Faili yazarın planladığından daha önce bulmak onu teşvik eden bir tutkuydu. Gazete

okumak ise milyonlarca İtalyan gibi her sabah yerine getirdiği bir ritüeldi. Buna karşın polisiye romanlarını günün her saatinde okuyordu.

Bir saatten fazla zamanı olan Mancini biraz okudu. Güçlü bir rüzgâr, yağmuru cam cepheye çarpıyordu. "Aslında güneye uçma zamanı" dedi yanındaki adama. Sesi sıcak, neredeyse melankolikti.

"Yani... Dün telefonda Şam'la konuştum. Orada yağmur başlamış bile" diye yanıtladı adam.

"Sıcaklık nasıl?"

"On dört, on beş derece."

"Şamlı mısınız?" diye sordu Mancini doğrudan.

"Evet" diye cevap verdi adam ve gazeteyi katlamaktan başka bir çare bulamadı. "Arapçayı nasıl bu kadar iyi öğrendiniz?" diye sordu sonra İtalyanca.

"Çocukken hep Arap çöllerinde yaşamayı hayal ederdim" dedi Mancini yine Arapça. "Kütüphaneden bulabildiğim tüm Arap masal ve hikâyelerini okudum. Ve çocuk şenliklerinde bir Arap prensi gibi giyinirdim. Kızları çok etkilerdi. Daha sonra İslam Bilimi, Şarkiyat ve Arapça okudum. Arapçayı sonra Beyrut'ta öğrendim. Orada bir sene yaşadım ve geçimimi İtalyan Büyükelçiliği'nde kuryelik yaparak sağladım. Harikulade bir zamandı."

"O zamanlar nerede oturuyordun?" diye sordu adam, İtalyancadan farklı olarak siz biçiminin olmadığı Arapçada.

"El Daura semtindeki eski bir evde. Ev sahibim bana acıyor ve her gün yemeğe davet ediyordu."

"Konuşmanda bir Şam rengi var. Nereden geliyor bu?" diye sordu adam.

"Bir süreliğine Şam'da, Bab Tuma'da yaşadım ve ileri düzeyde olanlara yönelik bir kursa katıldım."

Arap sevindi ve Mancini'ye orasının, büyüdüğü evden çok uzak olmadığını söyledi. Ancak annesiyle babası artık orada yaşamıyordu, bu arada adı Salman'dı.

Böylece sohbet giderek yoğunlaştı. Marco Mancini, Arap ruhunu daha iyi anlamak üzere incelemeye başladığı Arap şiiri

ve felsefesinden bahsedince, Salman meraklanarak "Bilim insanı mısın?" diye sordu.

"Hayır, maalesef değilim. Polis oldum. İki yıl işsiz kaldıktan sonra şaka olsun diye emniyetin verdiği bir gazete ilanına başvuruda bulundum. Bakalorya diplomasına sahip genç adamlar arıyorlardı. İşe alındım. Polis olarak ilk çalışma yerim Roma'ydı. İlk vakamı hâlâ hatırlıyorum. Arap bir diplomat lüks bir genelevde vurularak öldürülmüştü. Cinayetin karmaşık bir arka planı vardı. Aşiret, ihanet, İtalyan mafyası, Libya gizli servisi, Mısırlı bir dansçı kadın ve Suriyeli bir büyükelçilik görevlisi. Şefim içişleri bakanına soruşturma ekibine benim de alınmamı önerdi. Dinlenen telefon görüşmelerini analiz etmem gerekiyordu. Sıkıntılı ama çok heyecanlı bir işti. Sonunda iki adam ve bir kadından oluşan katil grubunu yakaladık ve ben terfi ettim. İtalya'nın Arap ülkeleriyle ilişkilerinin giderek artması, İtalyan polisine yalnızca İtalyancayla devam edemeyeceğini gösterdi. Bu nedenle haftada bir kere genç polislere Arap kültürü dersleri veriyor ve onları Arapça öğrenmeye teşvik ediyorum. Bunun karşılığında Arap ülkelerine ilişkin bilgilerimi devlet hesabına tazelememe veya şimdilerde artık söylendiği gibi *update* etmeme izin verildi." Mancini "update"i büyük bir hazla vurguladı ve güldü.

Salman, komiseri büyülenmiş gibi dinliyordu. Çok geçmeden iki adam aslında Roma'da da karşılaşabileceklerini keşfetti. Marco Mancini şehir dışına doğru bulunan Via Castani'de üç odalı bir evde oturuyor ve 5 numaralı tramvayı sık kullanıyordu; 5 numaralı tramvay ise Salman'a ait İthalat-ihracat firması "Oasi"nin önünden geçiyordu. Salman gıda malzemeleri ve baharat ticareti yaparak zengin olmuştu ve o da 5 numaralı tramvayı kullanıyordu. Roma'nın trafiği ona fazla yoğun ve sinir bozucu geliyordu.

Salman ile Komiser Mancini bundan da öte neredeyse aynı lokal ve barları ziyaret ettiklerini belirlediler. Hatta Marco Mancini, Salman'ın birkaç arkadaşını tanıyordu. Bunlardan birisi olan Giuseppe ile aynı ilkokula gitmişti. İki adam böylece giderek daha samimi oldu.

"O da benim gibi on yıl evliliğin ardından boşandı" diye anlattı Mancini. Salman bunun haberini almıştı, çünkü karısı Stella, Giuseppe'nin karısı Francesca ile arkadaştı.

Herkesin, yedi tanıdığı üzerinden dünyadaki her insanı tanıdığı söylenir. Bu iddia kulağa mucizevi gibi gelse de deneylerle kanıtlanmıştır ve Romalılar bu konunun dünya şampiyonudur. Onlar birbirlerini en fazla dört basamak üzerinden tanırlar.

Marco Mancini, karısı Alessia'yla 2005 Mayıs'ından 2009 Ocak'ına kadar Via Filipo Casini'de, Kennedy Lisesi'nin yakınlarında oturmuştu. Alessia orada matematik hocasıydı. Boşanana kadar bu mütevazı evde kaldılar. 2009'da Alessia onu evden kovmuştu. 2010 Ocak'ında boşanmışlardı bile. Marco Mancini boşanmadan beri Via Castani'de oturuyor, alaycı bir dille yeni evinin turistler için çıkarılan şehir haritalarının dışında kaldığını belirtiyordu.

"Ya sen? Senin özel hayatın nasıl gidiyor?" diye sordu Mancini.

Suriyeli adam "Ben hâlâ evliyim ama bazen yine âşık olmak istiyorum. Karıma karşı kardeşçe hisler besliyorum" diye yanıtladı.

Sustular ve bebeğiyle konuşan küçük bir kızı izlediler. Kızın annesiyle babası sessizce tartışıyordu.

"Aşkın, zamanı tükettiği söylenir" dedi Mancini, "fakat bizde zaman aşkı tüketti. Alessia'ya karşı hiçbir duygum yoktu, çok çekici olduğu için yalnızca seks yapmak istiyordum. Fakat o bunu artık istemiyordu... Tanrıya şükürler olsun ki çocuğumuz yoktu. Bu, boşanmamızı biraz kolaylaştırdı."

"Benim de karımla seninkine benzer bir durumum var. Fakat bizim bir oğlumuz var ve boşanmamız onu çok üzer" diye karşılık verdi Salman ve İtalyan ile ne kadar çabuk samimi olduğuna şaşırdı.

Salman, karısı ve on beş yaşındaki oğlu Paolo'yla güzel, eski bir semt olan Trastevere'de oturuyor, evi geniş Viale di Trastevere üzerinde, Mancini'nin eski evinin yakınlarında bulunuyordu.

"Bu kötü havada Şam'a mı uçuyorsun? Ailevi bir nedenle mi?" diye yokladı Mancini dikkatle, bunun yas tutmayı gerektiren bir neden olmadığını umuyordu.

"Öyle denebilir. Kırk yıldır sürgünde yaşıyorum ve başkan şimdi tüm sürgünler için bir af çıkardı. İlkönce yalnız başıma gidip durumu gözden geçirmek istiyorum; her şey yolundaysa, gelecek yaz ailemle birlikte tekrar gideceğim."

"Bir af mı? Bu rejime güveniyor musun?"

"Güven değil ama dosyalarımı incelettirdim. Bir kuzenim poliste çalışıyor ve bana karşı somut bir şey olmadığını teyit etti." Salman, kuzeni Elias'ın gizli serviste üst düzey bir görevli olduğunu açıkça anlatmaktan kaçınmıştı. Böyle bir adamla akraba olduğundan dolayı utanıyordu.

"Senin için en iyisini dilerim" dedi komiser samimiyetle. Kırk yıl boyunca sürgünde yaşamanın nasıl bir şey olduğunu tahayyül edemiyor, fakat anne ve babasından ve başka yaşlılardan, sürgünlerin birçoğunun hayata küstüğünü biliyordu. Ayrıca tüm Arap ülkelerinde, görüşleri yüzünden hapse atılan, işkence gören ve sürgün edilen insanlar olduğundan da haberdardı. "Sürgün boktan bir şey" diye ekledi.

Salman aynı görüşte değildi. Sürgünün onu kurtardığını ve ondan başka bir insan yaptığını söyledi. Kaçışı, hayatı başka bir şekilde anlamak ve bu bilgilerle yeniden başlamak için bir fırsat olmuştu. "Peki sen? Şam'a seni götüren şey ne?" diye sordu sonra konuyu değiştirmek için hiçbir amacı olmadan.

"Ah, üzüntü verici bir vaka. Bir kardinal öldürüldü ve şimdi İtalyan bir komiserin diplomatik nedenlerle soruşturmaya refakat etmesi gerekiyor. Öneri iyi niyet ifadesi olarak Suriye tarafından geldi ve bunun için ben seçildim. Fakat çok fazla bir beklentim yok, en azından Arapçamı tazeleyebilirim."

Salman bu cinayeti ne duymuş ne de okumuştu. Bu haberin kilit altında tutulması ona garip geliyordu.

"Evet, vaka sonlandırılıncaya kadar öyle kalacak" diye açıkladı Mancini.

"Peki, ne düşünüyorsun? Fail kim?" diye sordu, tahminlerini çoktan bir görüş haline sokmuş olan Salman.

"Hiç bilmiyorum. Komiserler herhangi bir şeye inanmamalı. İsabet olur zaten, ben ateistim" diye yanıtladı Mancini ve gülümseyerek omuzlarını silkti.

"Bence bunun arkasında İslamcılar var, Müslüman Kardeşler veya onlara yakın terör gruplarından biri" dedi Salman.

"İnsanın aklına tabii hemen İslamcılar geliyor. Fakat bahis konusu kardinal, Vatikan'daki az sayıda İslam uzmanlarından biri ve Peygamber Muhammet hakkında güzel şeyler yazmış. Ayrıca Papa XVI. Benedictus Eylül 2006'da, Regensburg'da Peygamber Muhammet ile ilgili o sakıncalı konuşmasını yaptığında, Roma'da onu eleştiren tek kişi, dahili de olsa yeterince ses getiren bir eleştiri. Vatikan'daki iyi bağlantılarıyla tanınan bir gazeteci, Kardinal Cornaro'nun bir toplantıda Papa'ya bu konuşma nedeniyle kibar bir şekilde itiraz ettiğini ve Papa onu baş başa bir sohbete davet ettiğinde, Papa'ya İncil'de düşmanın yok edilmesini açıkça talep eden, cinayet ve katliamı yücelten yetmiş iki pasaj gösterdiğini, ayrıca ona 'Bunun karşısında Kuran hoş bir terbiye kitabı, tatlı bir limonatadır' dediğini yazdı. Söylendiğine göre Papa buna çok öfkelenmiş, hem kardinale, hem kendine hem de özellikle söz konusu konuşmayı onun için yazan sözde İslam uzmanı Kardinal Buri'ye."

"Evet, kardinal haklı, Hıristiyan katil sürüleri iki yüz yıl boyunca Haçlı seferlerinde papaların hayırduasını alarak Arap ülkelerini yağmaladı" dedi Salman ve kendi sesinden ve radikal sözlerinden korkuya kapıldı.

"Tam da öyle" diye onayladı Mancini. "Bu nedenle katillerin İslamcı olduğunu düşünemiyorum."

"Ben düşünebiliyorum, neden biliyor musun?"

Mancini hayır anlamında başını iki yana salladı ve merakla Salman'ın tezini bekledi.

"Çünkü bu ahmaklar, düşmanlarını ve dostlarını öğrenmek için okumazlar. Mısırlı Ferec Fuda 1992'de öldürülene kadar yüzlerce makale ve pek çok kitap yazdı. Esasen liberal bir aydınlanmacıydı. Hâkim katile 'Onu neden öldürdün?' diye sorduğunda, katil 'Çünkü o dininden dönen bir kâfirdi' diye yanıtladı. Hâkim devamla 'Kafir olduğunu veya dininden döndüğünü hangi kitabında okudun?' diye sordu. Genç adam

'Hiçbir kitabını veya makalesini okumadım' diye cevap verdi. 'Nasıl yani?' diye şaşırdı hâkim. 'Ben okuma yazma bilmiyorum, fakat bana bunun böyle olduğunu şeyhimiz söyledi' diye açıkladı katil. Bunlar çocukları ve cahilleri akıllı düşünürleri öldürmeye gönderirken, başkaları arkada ipleri ellerinde tutuyor ve ceza almadan kurtuluyor. Kim bilir, belki de kardinal, birileri Papa'ya bir ders vermek istediği için ölmek zorundaydı" dedi Salman.

Komiser Mancini şaşırarak kaşını kaldırdı. Şefi de aynı tahminde bulunmuştu. Fanatik bir şeyh ayaktakımını kışkırtınca, Arap ülkelerinde Hıristiyan din adamlarına yönelik böylesi saldırılar sürekli yaşanırdı. Fakat şefinin Şam'dan aldığı kısıtlı bilgilere göre, kardinal öfkelenen ayaktakımı tarafından değil, serinkanlı profesyonel katillerce öldürülmüştü. Bu nefret değil, modern propagandaydı.

"Mamafih Vatikan şu anda Arap ülkeleri, özellikle de Suriye ve Lübnan'la dostça ve dengeli bir ilişki kurmak istiyor. Papa Benedictus, İçişleri Bakanımız Roberto Maroni'yi baş başa bir görüşmeye kabul etti. Bunun ardından bize yeşil ışık yakıldı, yola koyulabilirdim ve hiçbir masraftan kaçınmama gerek yoktu" diye açıkladı Mancini.

"Fakat kardinalin Suriye'de bu kadar korumasız bir vaziyette ne işi olabilir?" diye sordu Salman meraktan ziyade kızgın bir tavırla.

Komiser Mancini bir süre sessiz kaldı. Suskunluğunun Salman'ı daha da meraklandırdığını fark edince "Bilmiyorum. Belki de Roma, masrafları kısmak için Arap ülkelerindeki tüm Vatikan büyükelçiliklerini birleştirmeyi planlıyordu ve kardinal bu amaçla hepsini ziyaret etmek zorundaydı" dedi.

Mancini gibi Salman da sohbeti daha fazla derinleştirmek ve komiserle çok samimi olmak istemiyordu. Uçak akşam saat altıya doğru Şam'a inince birbirlerine Roma'daki adres ve telefon numaralarını verdiler.

Vedalaşırken komiser çekingen bir ifadeyle "Umarım Şam'da görüşürüz" deyince, Salman bu imayı bilerek görmezden geldi. Kırk yıl aradan sonra Şam'a yaptığı ilk ziyarette riske girmek istemiyordu. İtalyan bir polisle buluşmasının sonuçları olurdu.

Mancini, Suriyeli adamın suskunluğunu olduğu gibi, yani korku olarak anladı ve bir süre sessiz kaldı.

Sonra sessizliğin içine "Bu pek akıllıca değildi" dedi. "Bir diktatörlükte yabancılarla bağlantı kurmanın yanlış olduğunu biliyorum."

Kısa bir el sıkışının ardından vedalaşarak ayrıldılar. Salman uzaktan bir kez daha arkasına baktı ve Komiser Mancini'nin gri saçlı, iriyarı bir sivil tarafından karşılandığını gördü. Üniformalı genç bir polis, İtalyan misafirin bavulunu taşıyordu.

Salman'ın bakışı tarafından gıdıklanmışçasına, İtalyan da arkasına baktı ve el salladı. Salman, elleriyle "Vay, bak hele, sen bir VIP'sin, ben ise sıradan bir adamım" diyormuş gibi bir hareket yaptı. Mancini durdu, mahcupça gülümsedi ve gri saçlı adama bir şeyler söyledi. Adam, o anda bekleme sırasına giren Salman'a kaçamak bir bakış attı ve başını iki yana salladı. Salman, Mancini'nin arabuluculuk denemesinin sonuçsuz kaldığını derhal anladı ve elini salladı. Mancini mimikleriyle, onu beklemekten kurtaramayacağına dair üzüntüsünü belli etmeye çalıştı. Salman son bir jestle ellerini açarak bunun hiç önemli olmadığını ima etti.

12. Dil Yetenekleri

Mancini Şam havaalanında karşılaştığı nezaket, dakiklik ve kolaylıklardan çok etkilenmişti. Havaalanı çok modern olduğu gibi, hiçbir bürokratik engel hissedilmiyor, hiçbir yerde İtalya'da sık sık olduğu gibi ukala bir Carabinieri veya mali polis görünmüyordu. Nereye bakarsan bak gülümseyen insanlar vardı. Çıkışta onu Komiser Barudi teslim aldı. Elinde, üzerinde İtalyanca *Benvenuti a Damasco, Commissario Mancini* yazılı bir tabela tutuyordu. İtalya'nın bir resmi makamı, küçük bir Arap polisi karşılamak için ne zaman böylesine bir gayret göstermiştir?

Midan Sokağı'nda postanenin karşısında bulunan üç odalı lüks ev, polis merkezine yalnızca iki yüz metrelik bir mesafedeydi. Barudi İtalyan meslektaşına, ikinci kattaki bu evde diğer kiracılar arasında bütün otellerdekinden daha güvende olduğunu açıkladı.

Kendisi –yani Barudi– aynı sokakta mütevazı bir evde yaşıyordu ve Mancini ne zaman isterse kapısını çalabilirdi. Yuvalarındaki örümceklerden başka kimseyi rahatsız etmezdi.

Bu içtenlik Mancini'yi adeta duygulandırmıştı. Ev sahipleri bir espresso makinesini bile düşünmüşlerdi.

Sonra Barudi meslektaşına birlikte yemeğe gitme önerisinde bulundu. Nezih bir restoran seçmişti ve bir taksi çağırdı. İki adam evden çıktığında, motoru çalışan taksi kapının önünde bekliyordu bile.

"İtalyan mutfağı istemezsin, değil mi?"

"Gırtlağıma kadar İtalyan mutfağıyla doluyum. Şam'da yalnızca Suriye yemekleri yemek istiyorum."

Barudi şoföre Bab Şarki semtinde bir adres söyledi.

Barudi merakla "İtalyan yemekleri yapabiliyor musun?" diye sordu, eski ve güzel bir Arap evinde açılan nezih restoranda kısa bir yolculuğun ardından karşı karşıya oturduklarında. Işıklı iç avluya bakan bir pencerenin yanında yer almışlardı. Soğuk, dışarıda oturmalarına izin vermiyor, fakat Mancini hoş biçimli iç mekânın, Arap yerleşim sanatının, mekân ve renklerin oluşturduğu estetik anlayışının tadını çıkarıyordu. Restoranın ortasındaki sekiz köşeli fıskiyeli havuz bir Arap sanat eseriydi, zemin de bir tabloya benziyordu ve her bir fayans itinayla oturtulmuştu, kemerler cennet imajını pekiştirmekteydi. Salon büyüktü, üç Arap kemeri ve renkli bir kubbe ona bir kabul salonu görüntüsü veriyordu. Bir merdiven, üzerinde az sayıda masa bulunan bir balkona çıkıyordu. Mancini bir rüyadaymış gibi hissetti.

Barudi'nin, sorusunu tekrarladığını ancak şimdi idrak etti.

"Elbette" diye cevap verdi. "Ya sen? Humus ve falafel, kibbeh ve tabule pişirebiliyor musun?"

"Aslında pek değil" diye kaçamak yaptı Barudi. Hiç yemek pişiremediğini ve daha geçenlerde yemek yapmayı meslektaşı Şükrü'den öğrenmeye karar verdiğini itiraf etmek istemiyordu. "Fakat bunun yerine insanın patlayıncaya kadar yiyebileceği lezizlikte falafel ve humus sunan çok uygun fiyatlı bir restoran biliyorum."

"Peki, neden orada yemiyoruz?" diye sordu Mancini, mönüye attığı bir uzman bakışının ardından. Restoran Şam'ın en şık

ve pahalı restoranlarından biriydi. Roma'nın garsonları bile daha şık ve zarif olamazdı. Tam o anda bir garson masaya gelerek eğildi, soğuk içecekler getirdi ve Barudi'nin siparişini aldı.

"Burası şef, yani kurum tarafından ödendiği için. Yarın sabah şefin bürosunda bekleniyorsun, şef sana kahve eşliğinde hoş geldin diyecek. Seninle çalışmayı bana bırakıyor" dedi Barudi alaycı bir tonda.

Mancini içtenlikle güldü. "Yazık sana. Peki söylesene, nasıldır şef?"

"Bir şef gibi işte" diye yanıtladı Barudi iğnelercesine. "Fakat arkamızda durur ve başkanın akrabasıdır. Bu her türlü liyakatten daha değerli." Barudi ciddileşti. Misafirine İçişleri Bakanlığı'ndaki koşulları ve polis aygıtının yapısını açıkladı, bu arada kinci bir tonu bastıramadan on beş farklı gizli servisten bahsetti ve sonra İtalyan polisindeki koşulları sordu.

Şimdi Mancini anlatıyordu ve Barudi, ordu ile polisin orada ve burada birbirine ne kadar benzediğini görünce şaşırmadan edemedi. Mancini sözlerini, altmış beş yıl sonra hâlâ mafyayla baş edemeyen ve polisi hep yarı yolda bırakan egemen partilerin korkaklığı üzerine yaptığı öfkeli bir yorumla sonlandırınca, Barudi de Suriye mafyasıyla edindiği acı dolu deneyimleri dile getirdi. Garsonlar masaya yaklaştığında sözlerine ara verdi, üzerinde ünlü "mezelerin" bulunduğu yirmi oval biçimli tabak getirmişlerdi. Mancini bu mezeleri biliyordu. Uzun bir sohbet eşliğinde bir şeyler atıştırılmak istendiğinde, böylesi mezeler sipariş edilirdi.

"Ama mafya sözcüğünün Arapçadan geldiğini ve gölgedeki veya güvenli saklanma yeri anlamını taşıdığını lütfen unutma" dedi Barudi kimsenin duymaması için masanın üzerine doğru hafifçe eğilerek.

"Ah, bunu bilmiyordum" dedi Mancini, tabaktan bir falafel aldı, dip soslu kâseye bandırdı ve falafeli ısırdı. Sonra eski Şamlıların çok coşkun olduklarında yaptığı gibi gözlerini kapayıp "Ya aini" diye zevk içerisinde inledi.

"İtalyanların bu kadar iyi Arapça konuşması nereden geliyor?" diye sordu Barudi.

"İtalyanların mı?" dedi Mancini şaşırarak, güldü ve tabağına bir kaşık tabule salatası aldı.

"Evet" dedi Barudi ciddi bir sesle, "üç yıl önce bir manastırda bir ay geçirdim, manastırın kurucusu ve yöneticisi Paolo Siriano adında İtalyan bir Cizvit'ti. O da kusursuz Arapça konuşuyordu".

"Manastırda mı kaldın?" diye sordu Mancini şaşırarak.

"Evet, ağır bir bunalım geçiriyordum ve huzura ihtiyacım vardı. Haziran ortalarıydı ve o zamanlar dağlar serin olur. Şam'ın sıcağında kavrulmaya katlanamadım ve izin alarak bu güzel yerde dinlenmeye çekildim. Biliyor musun oraları?"

"Hayır, maalesef" diye yanıtladı Mancini.

"Etiyopyalı kutsal Musa'nın manastırı, Arapça Musa el Habaşi, defalarca yıkılmış. Fakat Paolo Siriano manastırın enkazının arasında huzur bulmuş ve burayı restore etmeye karar vermiş. Başlangıçta herkes ona gülmüş, fakat cesareti çok geçmeden birçok genç erkek ve kadına coşku vermiş, böylece manastırı tekrar inşa etmişler. Siriano manastırı İbrahim'in tüm çocuklarının, Yahudilerin, Hıristiyanların ve Müslümanların diyalog mekânı olarak ilan etmiş. Şimdi orada büyük bir topluluk yaşıyor.

Benim için eşsiz bir deneyim oldu. Siriano ve manastırın ziyaretçilerine armağan ettiği huzurun gücü hakkında yalnızca iyi şeyler duymuştum. Fakat yaşadıklarım, duyduklarımı gölgede bıraktı.

İlk günü hiçbir zaman unutamam. Aşağıdaki vadiye vardım. Manastır bir dağın üzerindeydi. Üç yüz otuz basamakla yukarıya çıkılıyordu. Saflığıma lanetler okudum. Elli basamak sonra geri dönmek üzereydim ki, yaşlı bir kadın beni geçti, üst tarafımda durdu ve bana dönerek 'Genç adam, herhalde burada bırakmayacağız, değil mi? En yukarıya çıkmaya değer' deyip hiç zorlanmadan tırmanmaya devam etti. İçimi kadına, şehirlilerin tembelliğine ve manastırı yapanlara duyduğum bir öfke kapladı. Fakat yaşlı kadın abartmamıştı, yukarıda bizi bir rahip soğuk suyla karşıladı, bir diğeri çay getirdi. Kendimi bir kartal gibi hissettim. Geniş vadi göz alabildiğince uzanıyordu.

Fakat insanı özellikle buraya hâkim olan o ruh etkiliyor. İnsan Cizvit Paolo gibi biriyle yalnızca yüz yılda bir karşılaşır. Onunla üç saatten fazla konuşma mutluluğuna eriştim. İşim onu ilgilendirdi ve bana Müslüman bir ülkede Hıristiyan bir komiser olarak çalışmakta zorlanıp zorlanmadığımı sordu. Dürüst davrandım ve örneğin muhafazakâr Müslüman bir evde gerçekleşen bir cinayette elbette çok zorlandığımı, fakat edep ve kibarlık sayesinde işin altından kalktığımı belirttim. En zor şeyin ne olduğunu sordu. Ben ise insanlara olan güvenimi giderek yitirdiğimi söyledim. Her akşam kendime, hâlâ uğruna mücadele etmeye değer insanların olduğunu söylemek zorunda kalıyordum. Böyle olmasaydı işimden ayrılmak veya kendimi vurmak zorunda kalırdım. Benim yerimde olsa ve benim yaşadıklarımı yaşasaydı, o da insanlığa olan inancını yitirirdi. Babalar kendi çocuklarına tecavüz ediyor, anneler bebeklerini öldürüyor, kardeşler komik bir miras için kardeşlerini boğazlıyordu. Bir yanda suç işlemekte giderek mükemmelleşen failler, diğer yanda iliklerine kadar rüşvetçi olan polisler vardı. Polis aygıtı ve İçişleri Bakanlığı dolandırıcı, yalancı, ikiyüzlü ve aptallarla doluydu. Bana bıraksalar bir soruşturmaya başlamadan önce, bunların hepsini tutuklardım. Cizvit'e tüm bunları anlattım. Beni sessizce dinledi ve gözlüğünün ardından bana büyümüş gözlerle baktı.

Sonra 'Bu gerçekten zor' dedi sessizce.

Her gün konuştuk. Manastırda bir ay kaldım. Amirim rahibi tanıyordu. İzin istediğimde bana, orada geçireceğim zamanı rahip olmamam koşuluyla çok görmeyeceğini belirtti, yoksa Paolo'yu komiser olarak atayacaktı. Bunu Paolo'ya anlattığımda, güldü.

Günler uçarcasına geçti. Orası başka bir dünya. Manastır bir iyilik vahası. Her gün çalışmak, manastırdaki hayatın sürdürülebilmesine katkıda bulunmak zorundaydım. Manastır bu önlemler ve mutlak bir sükûnetle turistleri kendinden uzak tutuyor.

Veda bana çok zor geldi. Paolo beni içtenlikle kucakladı ve arkadaşı olduğumu söyledi. Bir çocuk gibi ağlamak zorunda kaldım. Hiç böyle dinlenmemiştim. Bunca yıl boyunca her

türlü adilikle yüz yüze olduktan sonra, insanlara inanmayı tekrar geri kazanmak için bir huzur ve düşünme zamanına ihtiyaç oluyor."

"Kulağa güzel geliyor, benim de böyle bir şeye ihtiyacım olabilir."

"Evet ama özür dilerim, konuyu dağıttım. O zamanlar Paolo gibi senin de bu kadar iyi ve aksansız Arapça konuşmana şaşırdığım için bunları hatırladım. Siz ne kadar akıllı bir halksınız. Ben bir yıl Londra'da Scotland Yard'da bulunduğum için şöyle böyle İngilizce biliyorum. Amirimin İngilizcesi ise insanın İngilizlere acıyası geleceği bir düzeyde."

"Hiç de sandığın gibi akıllı değiliz, her halükârda Suriyelilerden, Güney Afrikalılardan veya Çinlilerden daha akıllı veya aptal değiliz. İtalyanların çoğu doğru dürüst İtalyanca bile bilmez. Spor gazetelerinin dışında bir şey okumaz ve kendi şivelerinde gevezelik ederler. İtalyancanın şiveleri tarihsel köklere sahiptir ve bazıları ayrı bir lisan olarak kabul edilir. Senin, Arapça'yı seven ve iyi öğrenen iki İtalyan'la muhatap olman belki de bir tesadüf. Her ne kadar kazanan numarayı iki kere çekmiş olsan da dünyada yetmiş milyon İtalyan olduğunu ve bunlarda hep boş numara çekeceğini unutma."

Barudi güldü. "Ben doğduğumdan beri hep boş çekiyorum. Tanrı benim iyi bir kadınla uzun bir hayat yaşamama bile izin vermedi."

"Nasıl yani?" diye sordu Mancini.

"Basma'yla çok mutluydum, fakat aniden kötü hissetmeye başladı. Bir bağırsak iltihabı olduğunu ve bu nedenle hiçbir şey yiyemediğini düşündük. Fakat metastaz yapan habis bir kolon kanseri çıktı ve dört hafta sonra öldü. Hayatımın şokuydu bu. Anlıyor musun?"

"Elbette, elbette" dedi Mancini.

"Sen evli misin?"

"Üç kez, şimdi doğru kadını nihayet bulabileceğimi umuyorum" dedi Mancini ve güldü. Fakat Barudi, meslektaşının bu gülüşle kederinin üstünü örtmeye çalıştığını sezinliyordu.

"Bu belki de mesleğimizle bağlantılı. Birçok suçluyu mutsuz ediyoruz. Bunlar bize lanet okuyor, yukarıdaki bu ricaları du-

yuyor ve bizi mutsuz yapıyor. Fakat senin gibi çok iyi eğitimli biri neden polise gider? Dosyanda hukuk ve şarkiyat diplomaların olduğunu okudum. Neden polise gittin?"

"Uslu bir inektim ve sınavları birbiri ardına başarıyla verdim ama bu arada çok sıkıldım. Arapça öğrenmek ise beni hiç sıkmadı. Tam tersine tutkum oldu. Sözcüklerin telaffuzuna dikkat ediyor ve deliler gibi en zor harfleri –örneğin ذ, ع, ق, ظ, ص, ح, ض, غ harflerini– söylemeye çalışıyordum, bunu yaparken bazen boğazım yara oluyordu. Suriyeli ve Lübnanlı arkadaşlarımdan bana kelime ve cümleler okumalarını rica ediyor, bunları kasete alıyor, kaseti eski bir alette gece gündüz dinliyordum. Sonra bir gün komşum olan İngiliz bir öğrenci kapımı çaldı ve nazikçe birisini mi boğduğumu, yoksa tıbbi yardıma mı ihtiyacım olduğunu sordu, kendisi tıp okuyordu. O andan itibaren egzersizlerimi daha düşük bir tonda yapmaya başladım.

İtalya dışındaki ilk kursuma Beyrut'ta gittim. İlk ayın sonunda çok huzursuzdum. Lübnanlı öğretmenime âşık olmuştum ve pasif formları öğrenmekten ziyade ona ilanı aşk yapmaya gayret gösteriyordum. Fakat âşık olmak dilimi çözmüştü. Akşamları güzel öğretmenime söylemek istediğim cümleleri formüle ediyor, ertesi gün sahilde bir kafede buluştuğumuzda, bunların dörtte birini bile kullanamıyordum. Öğretmenim yanında her seferinde birtakım adamlar –bazen akrabalarını, bazen de tanıdıklarını– getiriyordu. Benimle hiçbir zaman yalnız buluşmak istemiyordu. Böylece bir Arap kadınına ilanı aşk yapılabilecek tüm ifade kalıplarında tam bir profesyonel olmakla birlikte, Arapça bana güzel ama kilitli bir ev gibi kapalı kaldı.

Geri dönüşümden kısa bir süre önce Lübnanlı bir yakınıma yeterince Arapça öğrenmediğim için yakındığımda, bana Şam'daki kursların özellikle iyi olduğunu söyledi. Şam o zamanlar çok ucuzdu. Böylece bir sonraki sene Şam'a gittim ve âşık olmayacağıma, bunun yerine sürekli fiilleri çekeceğime dair yeminler ettim. Bab Tuma'da hoşsohbet bir ailenin yanında kalıyordum ve bir ay geçtikten sonra, kalışımı bir aylığına uzattım. Hayatımın en güzel zamanlarından biriydi. Arapçanın kapalı evine adım atmayı başarmıştım. Arapçam giderek iyileşti ve Roma'da da geliştirmeyi sürdürdüm. Her gün Arap kanal-

larını dinliyor, Arapça internet sayfalarında sörf yapıyor ve YouTube'da tiyatro oyunları ve şarkılar seyredip dinliyordum. Böylece farklı şiveleri de öğrendim. Bu durum, şefim benim üzerimden hava attığı için bakanlıkta da duyuldu ve Arap ülkeleriyle ilgili her işi bana vermeye başladılar. Tunus, Beyrut, Kahire, Cezayir, Dubai ve Bağdat'a gittim."

"Fakat soruma cevap vermedin" diye itiraz etti Barudi. "Neden bu mükemmel eğitimle polise gittin?"

"Ah, evet, özür dilerim, daha çocukken bir adalet fanatiğimdim. Hukuk okumamın nedeni buydu, haklarından yoksun bırakılanları savunmak istiyordum, yani bir nevi hukuk Robin Hood'u. Fakat İtalya'da avukat olabilmek için ilişkilere ihtiyacın olur, oysa ben küçük burjuva bir aileden geliyorum... Şarkiyat o zamanlar ekmek getirmeyen bir bilimdi. Böylece polis akademisi için bir ihale açılınca başvuruda bulundum. Bu bir yarışma, aynı..."

"İhale mi? Yarışma mı?" diye araya girdi Barudi, "herhalde bir görev için başvurmayı kastediyorsun, öyle değil mi?"

"Hayır, bu bir ihale, işe giriş için bir tür yarışma."

Barudi güldü. "Yarışma! Kulağa bir müsabaka gibi geliyor, kazananın boğa olacağı bir müsabaka."

"Fakat bu iş böyle, biz İtalyanlar için concorso tanımının hiçbir gülünç yanı yok. Diplomalı başvuruculların yarattığı izdiham bazen o kadar büyük olur ki, sınav komisyonu çok seçenekli sorularla bir tür ön eleme yapmak zorunda kalır. Her halükârda bütün sınavlardan ve bedensel ve psikolojik yetenek testlerinden geçtim. Ardından Roma'da Polis Akademisi 'Scuola Superiore di Polizia'da iki yıl okudum ve polisin çeşitli birimlerinde staj gördüm. Sonunda Commissario Capo oldum. Şimdi bana güleceksin. Mafyaya karşı mücadele etmek için yanıp tutuşuyordum. Hatta üniversitede iki arkadaşımla birlikte bir yeraltı örgütü kurmayı ciddi bir şekilde düşündük, örgütün tek görevi mafya mensuplarını takip etmek, ele geçirmek, teşhir etmek, hatta öldürmekti. Yani yetişkin hayalperestler için bir tür Robin Hood. Öğrenciliğimde ve daha sonra komiser olarak Falcone ve Borsellino'nun resimlerini adeta bir nazarlık gibi hep yanımda taşıdım."

"Kim bunlar? Vatikan'ın kutsallık bahşettiği komiserler mi?" diye sordu Barudi hınzırca. Kırmızı şarap onunla sempatik İtalyan arasındaki son yabancılık kırıntılarını da yok etmişti.

"Hayır, iki çok meşhur mafya avcısı. Devlet onları yüzüstü bıraktı, onlara ihanet etti. Büyük başarılar elde ettiler, sonra mafya tarafından öldürüldüler, devlet yalnızca izledi. Her halükârda tüm bu zaman boyunca polisteydim ve işimi severek yapıyordum, sonra bir yıllığına mafyayı soruşturan bir bölümde çalışma fırsatım oldu. Bölümün adı DIA, Direzione Investigativa Antimafia. Bölümün temel taşını bu iki kahraman, Falcone ile Borsellino koydu. Bu arada öldürülmelerinden sonra Palermo Havaalanı onların adını aldı.

Oradaki işim çok sıkıcı ve tehlikeliydi. Daha farklı hayal etmiştim. Belki film ve romanlar, tahayyüllerimi romantik bir renge büründürmüştü. Çok zahmetli ve ağır araştırma işleri vardı, özellikle de bilgisayar başında. Dinliyor, değerlendiriyor, araştırıyor, izliyor, kuşku uyandırıcı ve güvenilmez muhbirlerle işbirliği yapıyor, bu şekilde mafyanın çekirdeğine ulaşmayı umuyorduk.

Doksanlı yıllarda ağırlıklı olarak Kalabriya'da görevliydim ve burada Kalabriya mafyası Ndrangheta ile uğraşıyorduk. En azından Mammoliti klanının tutuklanmasında ben de vardım. Tutuklanmaya yol açan vaka, zeytinliklerini haydutlara satmayı reddeden Antonio Cordopatri dei Capece'nin 10 Temmuz 1991'de evinin önünde öldürülmesiydi.

Mafyanın yeraltı kadrolarıyla bağlantı kurmaksızın klanın tepesini yakalamamız mümkün değildi, fakat bu tiplerle her buluşma aynı zamanda bir tuzak olabilir ve ölümcül sonuçlanabilirdi. Bu vaka beni ve yaşama içgüdülerimi eğitti. Bu arada çalışma masamın üzerinde duvarda asılı olan *Korkan insan her gün ölür, korkmayanlar yalnızca bir kez ölür* cümlesi Borsellino'ya ait."

"Ne kadar doğru. Bu, Şam için de geçerli, çünkü Suriye mafyası, güçlü politikacıların yardımıyla ülkeden milyarlar kaçırıyor ve senin bir tehlike oluşturduğunu görürlerse yandın" diye destek verdi Barudi.

Garson çok sayıdaki küçük ve bu arada silip süpürülmüş tabağı kaldırırken nazikçe beyefendilerin başka bir arzusu olup

olmadığını sordu. Mancini karnına vurarak "Bu bana bir hafta için yeter" dedi.

"Hayır, olmaz, yemek Şam'da tatlısız ve sert bir mokasız bitmez" diye itiraz etti Barudi, garsona döndü ve ünlü Şam tatlılarının birkaç seçkin türünden sipariş verdi.

Lokal giderek sakinleşiyordu, masaların yalnızca üçte biri hâlâ doluydu. Kahveden bir yudum aldıktan sonra Mancini sohbeti yeniden başlattı. Barudi'nin nasıl bir adam olduğunu daha etraflıca öğrenmek istiyordu.

"Görevimiz hakkında ne düşünüyorsun? Bizden ne yapmamızı istiyorlar?"

Barudi bir süre düşündü, tereddüt etti; aralarında oluşan tüm samimiyete karşın bu tümüyle yabancı adama nasıl davranacağını bilemiyordu. Mancini'ye yıllar gibi gelen birkaç dakika sonra "Bak, beni iyi dinle, dostum" dedi ve İtalyan meslektaşına ilk büyük yenilgisini, yalnızca gerçeğin peşinde olduğu için nasıl Ürdün sınırına sürüldüğünü anlattı. Mancini merakla dinledi.

Barudi, hikâyesinin sonuna gelince küçük bir ara verdi, kırmızı şarabından bir yudum aldı ve doğrudan Mancini'nin gözlerine baktı. Sonra "Bugün emekliliğimin hemen öncesindeyim" diye devam etti. "Ülkemin bir misafirini alçakça öldüren o iğrenç katilleri mahkeme önüne çıkarmak için bütün gayretimi gösterecek ve sonra huzur içinde emekliye ayrılacağım. Yeni bir sürgün olmayacak, anlıyor musun?"

Mancini başıyla onayladı. O da bir meslektaşının ihanetine uğramış, hayatını kaybedebileceği bir tuzağa düşmüştü. Vurulmuş ama birinci katın penceresinden atlayarak kendisini kurtarabilmişti. Karnındaki yara ona bunu sürekli hatırlatıyordu.

"Buna rağmen bu son vakamda da temiz kalmak istiyorum" diye açıkladı Barudi. "Görev kolayca açıklanabilir: Amirim benden fail olarak bir İslamcıyı yakalamamı –en azından buradan hareket ediyor– ve sana çok iyi davranmamı bekliyor, böylece sen işbirliğimizden memnun kalacak ve Roma'ya döndükten sonra bizim hakkımızda yalnızca iyi şeyler anlatacaksın. Bu arada içişleri bakanının beklentisi de farklı değil, hatta devlet başkanının düşüncelerinin de böyle olduğu gizlice

konuşulmakta. Başkan, Kaddafi'nin arabuluculuğu vasıtasıyla Berlusconi ile bağlantı kurdu ve en azından bir Batı Avrupalı partner edinmeyi umuyor. Berlusconi ise –ne kadar yolsuzluğa batmış olursa olsun– Suriye'nin neredeyse hiç petrolü olmaması ve başkanımızın Hizbullah ile yakın ilişkiler içerisinde olması nedeniyle bununla pek ilgili değil. Kaddafi'nin desteği –belki de kasasındaki milyarlar– iki ay önce meyvelerini vermeye başladı. Yüksek İtalyan politikacılar son bir yıl içerisinde Suriye ziyaretlerini yoğunlaştırdı. Bu arada kardinalin öldürülmesi çok zamansızdı. Hükümetimizin alışık olunmadığı üzere bir İtalyan komiseri soruşturmalara katılması için davet etme içtenliği de bununla açıklanabilir. Hükümet bu suikastın İtalya ile ilişkileri bozmasından korkuyor.

Benim buna bir itirazım yok. Başkan, rahatsız edilmeden soruşturma yapabileceğimize ve gizli servisin işimize karışmayacağına dair şahsi sözünü verdi. Herkes faillerin İslamcılar olduğundan emin. Bu, onlara en azından uygun gelir. Yani başkan bizi tümüyle özgür bırakıyor ve soruşturmaların finansmanı açısından birdenbire çok da bonkör gözüküyor. Her halükârda gelmenden ve vakanın aydınlatılmasında bizimle birlikte çalışacağından dolayı mutluyum" diye sözlerini tamamladı Barudi; bunları söyledikten sonra rol yapmak zorunda kalmayacağı için garip bir rahatlık hissediyordu.

"Sevgili meslektaşım, açık sözlülüğün için teşekkür ederim. Bana verilen talimat, sana verilenden farklı değil. Benim şefim de sizin davetinizi dostça bir yakınlık ifadesi olarak görüyor. Vatikan'a gitti ve vakanın hızlı bir şekilde aydınlatılmasını arzuluyor. O da cinayetin arkasında İslamcıların olduğunu tahmin ediyor, fakat katil kim olursa olsun, önemli olan bunun politik bir arka planının bulunmaması. Ben sizin nasıl çalıştığınızı izlemek niyetindeyim ve kendimi senin muhatabın olarak görüyorum. Ne ben ne de şefim herhangi bir şeyi kontrol etmek peşindeyiz. Bu sömürgecilik olurdu ve böyle bir vazife için kendimi kullandırtmazdım, çünkü ben Suriye'ye ve Arap kültürüne saygı duyduğum gibi her ikisini de seviyorum. Ben ülke ve dile dair bilgilerimi pekiştirmek, güzel bir tatil yapmak ve tabii bu arada güzel para kazanmak istiyorum."

"Ah, tabii, yurtdışı görevlerinde verilen ek ödemeler..." diye atıldı Barudi.

"Aynen. Gelirim bu sayede dört binden sekiz bin Avro'ya çıkıyor" dedi Mancini ve garsondan bir kahve daha istedi. Barudi aynısını yaptı.

"Pekâlâ, böylece her şeyi konuşmuş olduk. Tek bir şey daha var" dedi Barudi ve Mancini sandalyesinde hafifçe doğruldu. "Senin için bir gazeteci rolünü uygun gördük. Bir İtalyan gazetesinin muhabirisin ve benim veya herhangi bir şey hakkında bir yazı yazmak için bana refakat ediyorsun. Böylece Batılı bir polise göre daha güvenli hareket edebilirsin. Sömürgecilik, arkasında izler bıraktı ve yabancı askerlerden hoşlanmayız. Hep aldatıldık ve ihanete uğradık. Yüz binlerce Arap, Osmanlılardan kurtulmak için savaş alanlarında can verdi. O zamanlar ülkelerinin çoktan Fransız ve İngiliz sömürgeciler arasında paylaşıldığını bilmiyorlardı. Suriye'nin 1949 yılındaki ilk demokratik hükümetine karşı yapılan darbe de CIA ve Amerikan Büyükelçiliği tarafından planlanmıştı vs vs vs... Bu liste çok uzun, seni sıkmak istemiyorum. Sokaktaki sıradan adam bir komiser ile İtalyan ordusunun bir subayını ayırt edemez. Ve bu durum senin için tehlikeli olabilir.

Vatikan ve İtalya büyükelçilikleri bu bağlamda istisna, oradakiler senin burada olduğunu biliyor. Hatta Vatikan büyükelçisinden bana vermediği bilgileri belki sen alabilirsin. Tüm diğer mekânlarda bir gazeteci olarak gözükmen daha iyi olur. Bizim için her şeyden önce senin güvende olman önemli. Yarın büroda basın kimliğini istediğin gibi hazırlattırabilirsin. Dünyanın en iyi sahtecileri bizdedir. Kendi kimliğinin tüm izlerini silmek için kimliğe başka bir isim de yazdırabilirsin."

"Çok iyi, gerçekten çok iyi düşünülmüş" dedi Mancini hayranlık içerisinde, sonra gülümsedi. "Demek bir gazeteciyi oynuyorum. Nihayet en sevdiğim isimleri alabilirim. Mastroianni. Çocukluğumdan beri Marcello Mastroianni'yi severim, ön isim olarak da Roberto diyorum. Roberto Benigni harikadır. Ayrıca mafyaya karşı mücadele eden en cesur adamlardan birinin adı da Roberto Saviano'ydu."

"Kitabı *Gomore*'nin Arapça baskısını okudum" dedi Barudi. "İki gecede bitirdim. İtalyan limanında bir konteynırın açıldığı ve içinden Çinli cesetlerin döküldüğü satırlar aklımdan çıkmıyor, korkunçtu."

"Fakat şimdi mafya değil, cesur Saviano hayatından endişe ediyor" dedi Mancini acıyla. "Suçlulardan değil, onlara karşı savaşanlardan kuşku duyuluyor. Aynı senin burada devlet tarafından izlendiğin, engellendiğin ve frenlendiğin gibi, failleri adlarıyla andığı ve böylece konumlarından hareketle bunu kendileri yapabilecek durumda olanların vicdan azabı çekmelerine neden olduğu için Saviano da şüpheyle izleniyor."

"Her neyse, sen benim için bu andan itibaren Roberto'sun" dedi Barudi.

"Peki, senin ön adın ne?" diye sordu Mancini.

"Zekeriya."

"Hayır, Barudi daha güzel, ben sana Barudi demeye devam edeceğim" diye açıkladı Mancini.

"Memnun olurum" diye yanıtladı Barudi ve garsona, ödemek istediğini belli eden bir işaret yaptı.

"Peki, yarın şefin bizi kabul ettikten sonra ne yapacağız?"

"Senin Vatikan büyükelçisini sıkıştırman fena olmaz. Büyükelçi çok şey biliyor, fakat bana neredeyse hiçbir şey söylemedi."

İki komiser arasında bir anlık bir sessizlik meydana geldi, sonra aniden kapı ardına kadar açıldı, dört adam içeriye girerek herkesi tepeden tırnağa süzdü ve barın önüne geçti. İçlerinden biri akıllı telefonunu çıkararak bir numarayı aradı.

"Birazdan kesinlikle önemli birisi geliyor" dedi Barudi sessizce. Mancini kapıya baktı. Gerçekten de o anda içeriye üç kişi girdi. İki iriyarı koruma, kısa boylu solgun bir adama uzak kenardaki bir masaya kadar refakat etti. Birkaç garson, hizmetlerini sunmak üzere alelacele koşturdu.

"Bu, Malfuf" dedi Barudi ve Mancini, Malfuf'un kim olduğunu bilmediği için Suriyeli olan herkesin bildiği şeyi ekledi: "Başkanın bir kuzeni. Kardeşi, gizli servisin başında. Bu, milyarder olan."

Barudi hesabı ödedi ve misafiriyle birlikte bir taksiye bindi. Bir anlığına İtalyan komiseri bir bardak şarap içmeye evine

davet etmeyi aklından geçirdiyse de sonra evinin o anda bir çöplüğe benzediğini hatırladı. Meslektaşını eve davet edebilmek için temizlik yapması gerektiğine karar verdi.

13. Sürpriz

Komiser Barudi'nin Günlüğü

Uzun zamandır yazmadım. Çok olay oldu ve uyku düzenim kötü durumda. Karmakarışık rüyalardan uyandım ve zaten hep gürültü yapan yan komşularım yine eğleniyor. Duvarlar o kadar ince ki, aptalca konuşmalarını bile dinlemek zorundayım. Konuşmuyor, bağırıyorlar. Emekli olur olmaz bu evden çıkacağım. Yine o güzel Hıristiyan Bab Tuma semtine dönmek istiyorum.

Belki yine kendimi çok zorladığım için böyle huzursuzum. Kardinal cinayeti gibi karmaşık bir vakayı emeklilikten kısa bir süre önce kabul etmek, düşüncesizliğin hemen sınırında. Fakat bir misafirin öldürülmüş olması beni utanca boğuyor. Her ne pahasına olursa olsun katilleri yakalamalıyım.

Cinayetin aydınlatılmasına katkıda bulunacak olan İtalyan komiser için endişeleniyorum. Başına bir şey gelirse ne olacak?

Beni bir tek Şükrü anlıyor. Bana "Garibim" dedi ve omzuma vurdu. Şükrü yanımda olduğu için gerçekten şanslıyım.

Bugün Şükrü'yle Emevi Camii'nin yakınlarındaki baharat pazarına gittik. Hava soğuk ama güneşliydi ve insanlar önceki günlere göre çok daha keyifliydi. Bu benim için de küçük bir rahatlama oldu. Şükrü bol bol kişniş, kakule, karabiber ve hindistancevizi aldı ve satıcıyla şakalaştı. Genç adamın gözlerinden birinin açık mavi, diğerinin siyah olması dikkatimi çekti. Garip görünüyordu.

Bunu Şükrü'ye söylediğimde, sırıttı. "Adam Ayn Lilsama köyünden geliyor, orada herkes böyle."

Tek başına köyün adı bile –Gökyüzüne Bir Göz– bana tuhaf gelmişti, fakat orada herkesin gözlerinin farklı renkte olduğu iddiasının bir şaka olduğunu düşündüm. "Hayır, şaka değil" dedi Şükrü. Ve sonra babasını anlatmaya başladı. Babası, hayatının son yıllarında çok varlıklı ve tanınmış bir doktordu. Fakat genç bir doktor olarak yirmili yıllarda, büyükbabasının istediği gibi Şam'ın zengin bir semtinde muayenehane açmamış, tam tersine biriktirdiği parayla ilaç, sargı malzemesi, dezenfektan, vitamin ve cerrahi enstrümanlar alarak küçük bir arabayla güneye doğru yola koyulmuştu.

Beş yıl boyunca Suriye'nin en yoksul bölgelerinde dolaşmıştı. Şükrü, nerelere gittiğini tam olarak bilmiyordu, fakat babasının daha sonraları anlattıkları bir masal gibiydi. Güneydeki sefil yoksulluktan bahsediyordu. Osmanlı padişahının tek düşüncesi, insanları birer köle gibi sömürmekti. Osmanlı askerleri Birinci Dünya Savaşı'nda ortalığı barbar haydutlar gibi kasıp kavuruyor, insan ve hayvanlardan her şeylerini söküp alıyor ve toprağı son tanesine kadar sömürüyordu. 1918 yılında savaş sona ermiş ama sefalet bitmemişti. Yunan, Roma ve Arap medeniyetlerinin ardılları olan bu insanların birkaç yüzyıllık Osmanlı iktidarının sonunda nasıl zavallı, yokluk içinde ezilen ve batıl inançlar yüzünden giderek daha derin bir karanlığa gö-

mülen bir kitleye dönüştüğünü görmek, duyarlı doktoru kahrediyordu. Genç doktor her şeye rağmen, köylülerin bildiği ve yeni ilaçlardan daha iyi etki gösteren çok eski şifalı otlara ilişkin deneyimler edindi.

Şükrü'nün babası günün birinde, yalnız başına tablo gibi bir güzelliğin içinde, verimli ve engebeli bir arazide bulunan bir köye rastladı. Köyün adı ona gizemli geldi. Ayn Lilsama'ydı.

Köyün meydanına vardığında, meraklı köylüler arabanın etrafına toplandı. Her yaştan kadın ve erkek vardı. Genç veya yaşlı herkes şaşırtıcı derecede birbirine benziyordu ve hepsinin gözlerinin biri siyah, diğeri mavi renkteydi.

Şükrü'nün babası köyün ileri gelen yaşlısına davet edildi ve orada kısa zamanda muayenehanesine dönüşen güzel bir odaya yerleşti. İnsanlar içten ve yumuşaktı. Doktor onların hastalıklarını ciddiyetle tedavi ediyor, para veya hediye almayı reddediyor ve köyün yaşlısının ailesi tarafından bir prens muamelesi görüyordu.

Ayda bir kere Şam'da anne ve babasını ziyaret ediyordu; anne ve babası onun idealistliğini gülümseyerek karşılıyor, fakat bonkörce maddi destek vermekten geri durmuyorlardı; Şükrü'nün babası böylece bir doktor olarak ihtiyaç duyduğu tüm tıbbi malzemeleri temin edebiliyordu.

Bir gün çay içerken şaşırtıcı iki farklı göz rengi fenomeninin nasıl meydana geldiğini sorunca, köyün yaşlısı ona inanılmaz bir hikâye anlattı.

Köye yaklaşık kırk yıl önce dünyanın ve insanların içini dışını çok iyi bilen bir sihirbaz gelmişti. Yaz mevsiminde gelen sihirbaz, çadırını, köyün güney çıkışındaki büyük tepeyi taçlandıran küçük Roma harabesinin içinde kurmuştu.

Yalnızca elini koyarak hastaları iyileştirebiliyordu. Çok geçmeden yabancının bir şifacı değil, gökyüzüyle doğrudan bağlantı halinde olan bir aziz olduğu söylentisi yayılmaya başladı. Mavi gözüyle gökyüzünün yedinci katını, siyah gözüyle ise cehennemin en derin zindanlarını görebiliyordu.

İnsanlar giderek etrafını sarmaya başladı, fakat o tüm davetleri reddediyordu. Gökyüzünden ve cehennemden haber getiren melekler ona bu harabede yaşamayı emretmişlerdi. Daha üç ay

bile geçmeden yüzlerce erkek ve kadın, Aziz'in kışın üşümemesi için harabeyi görkemli bir eve dönüştürdü.

Köylüler bir gece karanlık evlerinden, Aziz'in düz çatısının üzerinde parıldayan bir şekil gördüler. Cisim güneş ışığı gibi bembeyaz yanıyordu. Birkaç dakika çatının üzerinde dans edercesine dolaştıktan sonra karanlığın içinde kayboldu.

"Bu, ilahi bir mesaj getiren bir melek. Bir kadın benim tarafımdan gebe bırakılacak ve size kurtarıcıyı getirecek. Ben onun babası ve kölesi olacağım. Sizin hastalıklarınızı ben iyileştirsem de, sizi doğumunun yirminci yılında varlıklı ve mutlu kılan o olacak."

Kadınlar ilkönce gizlice gelmeye başladı. Hepsi bu kurtarıcının annesi olmak istiyordu. Sonra erkekler karılarını, kızlarını, teyzelerini getirdi. Aziz ile yatağa girmek onları gururlandırıyordu.

Bir gece meraklı bir adam Aziz'in evine yaklaşınca, bahçe çitinin dibinde görünmez bir güç onu çarptı. Adam ölesiye korktu. Bir yılan ısırığı gibi şeytani bir hisse kapılmış, damarlarına binlerce iğne saplanmış gibi olmuştu.

O günden itibaren kimse Aziz'in evini gözetlemeye cesaret edemedi. Fakat düz çatının üzerinde parıldayan melekler sürekli dans ediyordu.

İki yıl içerisinde yaklaşık dört yüz kadın hamile kaldı ve Aziz'e benzeyen çocuklar doğurdu. Aziz'in kendisi bir beyin kanaması geçirerek öldü. Dört yüz çocuğun ve bunların çocuk ve torunlarının gözleri aynı onunkiler gibiydi.

Mezarı küçük bir mabede benziyordu.

Evinin bir odasında birkaç ağır siyah kutu, bolca tel ve herkesin şaşırmasına neden olan üzerine küçük ampuller dikilmiş bir palto bulundu.

Birkaç ay sonra tesadüfen köyün içinden geçen bir kamyon şoförü, toplanan köylülere bunların ışık üreten bataryalar olduğunu açıkladı ve hayretler içinde bakan insanlara paltonun nasıl yanıp söndüğünü gösterdi.

Bahçe çitindeki gaddar yılan ısırığı da bir açıklama buldu. Bataryaya bağlanan ince, çıplak bir tel, değen herkesi çarpıyordu. İnsanlar buna da ancak, nasıl çalıştığı kendilerine gösterilince inandı.

Kamyon şoförü köylülere, koyun otlağının büyük parmaklığını bu elektrikli çitle korumalarını tavsiye etti. Kendisi buradan her geçişinde bataryaları dolduracaktı. Böylece köye elektrik geldi ve kurtlar otlaktan uzak durdu.

Dün gece öfkeli komşumun yüksek sesle kayınvalidesine lanetler okuduğunu duydum. Ona her türlü hastalığı, bu yetmezmiş gibi en korkunç ölümü ve bu da yetmezmiş gibi cehennemin ateşinde sonsuza değin yanmayı diliyordu.

Gülmek zorunda kaldım. Ancak aniden her lanetin, sözcüklerin doğrudan bir etkisi varmış gibi bir batıl inanca dayandığı aklıma geldi. Nefret ettiğimiz bir insana ölümü dileyince, onun çabucak ve mümkün olduğunca acı çekerek öleceğini düşünürüz. Bu batıl inançta, aslında İncil ve Kuran'da farklı halklara hiddetiyle lanetler okuyan Tanrı'dan başka kimseyi örnek almıyoruz.

Bugün pazarların, turistlerin girmediği dar sokaklarında gezindim. İçimizde bir şeyler bozuldu. İnsanların ve şehirlerin görüntüsü beni ne kadar çok kedere boğuyor. Onları görünce aklıma gelen sözcük bezginlik. İnsanlar sokaklarda sürünürcesine yürüyor, dükkânlarının önündeki pisliğin üzerine koydukları oynak sandalyelerde vakit geçiriyor ve kendilerini, evlerini ve sokaklarını ihmal ediyorlar. Hem kendi bedenlerini hem de şehirlerini hor gördükleri fark ediliyor. Suları, sabunları, tarakları ve tıraş malzemeleri, deterjanları ve süpürgeleri veya ön cepheleri boyamak için birkaç kova boyaları eksik değil. Eksik olan yaşam sevinçleri. Şayet bu bir şey gösteriyorsa, o da hiç bitmeyen yenilgimizdir. Bedenlerimiz ve şehirlerimiz bunun aynası.

Kadınların hiçbir dinin şart koşmadığı örtünmesi, yenilgimizin en alt basamağını meydana getiriyor. Kadınları yok ediyoruz. Böylece çirkin sokaklarımızda artık yalnızca çirkin adamlar ve yüzü olmayan kadınlar görülüyor.

Bugün bir gazetede bir dolandırıcı tarafından batırılan birkaç kişi hakkında bir yazı okudum. Dolandırıcı, bu kişilere bir servet karşılığında güya Afrika'dan gelen altın veya mücevher satmış ve bu dangalaklar paralarını ona katlayacaklarını sanıyorlarmış. Ancak ellerinde bu onun yalnızca sıfırı kalmış.

Herkes, daha dün bir dilenci kadar yoksul vaziyette köylerinden gelen ve bugün otuzlu yaşlarında Rus idolleri gibi milyarder olan muktedirlere benzer şekilde çabucak zengin olmak istiyor. Kim sekiz saat bir fırıncı olarak, kiraya bile yetmeyen düşük bir ücret karşılığında çalışacak? Fırıncılara zaten artık ihtiyaç yok. Plastik paketli tatsız tuzsuz ekmeklerimiz artık fabrikadan geliyor. Rüşvet aldı başını gitti. Her ailede, yeni kuşağı bozan bir kötü örnek var.

Sürekli önümüze koyulan sefalet resimleri bizi duygusuzlaştırıyor mu? Eskiden Afrika'daki aç çocukları görünce ağlardım. Çaresizce yardım isteyen o kocaman gözler...

Bugün yalnızca başımı iki yana sallıyor ve bir sonraki sayfaya veya başka bir kanala geçiyorum.

Fakat şimdi İtalyan geldi. Adı Marco Mancini. Şanslıyım. Commissario Mancini sempatik ve esprili ve gerçekten çok iyi Arapça biliyor. Şam şivesiyle, sanki Şamlıymış gibi aksansız konuşuyor. HARİKA!

Hemen çok iyi anlaştık. Restoranda spontane bir kararla her şeyi açıkça dile getirdim. Sanki çok uzun bir zamandır tanışıyor gibiydik. Hemen fikir birliği oluştu. İşbirliğinin nasıl gelişeceğini ve soruşturmaya katkıda bulunup bulunmayacağını merakla bekliyorum.

Dairede en zekilerden biri olmayan Komiser Mamluki, sabah toplantısında Şükrü'yü sinik olmakla eleştirince, Şükrü hiç

umursamadan "Evet, haklısın. Ben iğrenç derecede siniğim. Fakat yalnızca bir aynayım, en büyük sinik ise dünya ve sen bu dünyanın bir parçasısın" diye cevap verdi.

Bu adama hayranım. Mamluki adi bir gammaz. Onunla karşılaşmamaya çalışıyorum, Tanrıya şükürler olsun ki, ortak bir işimiz pek olmuyor.

Dün eski Hıristiyan semtinde biraz gezdim ve genç bir komiserken bir oda kiraladığım eve nostaljik duygularla baktım. İçinde ibadet (ne tuhaf bir sözcük, sanki Tanrı kargaları kaçırtacak berbatlıktaki ilahilerimizde ibadete benzer bir şey bulacakmış gibi) yapılan bir kilisenin önünden geçerken, canım her nasılsa mum ve tütsü kokusu çekti. Bunun tadını çıkarmam beş dakikadan fazla sürmedi, sonra vaaz başladı. Papaz "evlilik öncesi aşkı" kötüledi ve bunun ölümcül bir günah olduğunu söyledi. Salyalarını akıtarak yağdırdığı tehditler ve günahkârları bekleyen cehennem azaplarının listesi bitmek tükenmek bilmedi.

Kaçarcasına kiliseyi terk ettim ve dışarıda derin bir nefes aldım. Biz zavallı insanlara, sınırlı hayatlarında işledikleri birkaç günah için ebedi bir ceza yükleyen bu Tanrı nasıl bir Tanrı? İnsan, Tanrı'nın bizim Arap diktatörlere benzediğini sanabilir, yani acımasız ve gaddar. Hayır, Tanrı bu değil. Bunlar onun dünyevi memurları.

Basma'nın ölümü benden ümitlerimi aldı. Hayatım da dahil, diğer her şey küçüldü. Muhtemelen bunun için başkalarının gözüne "daha cesur" görünüyorum, şefim de sık sık gözü pekliğimi övüyor ve hayatımı mesleğim uğruna tehlikeye atmamı örnek bir davranış olarak niteliyor. Hiçbir şeyi tehlikeye atmıyorum. Ölümü arıyorum ama o korkak benden saklanıyor.

Ali bugün "Adaletsizliğe karşı mücadele eden hiç kimse sıkılmaz" dedi. Haklı. Ben hayal kırıklığı, sevinç, tatmin, manevi

haz, bitkinlik, moral bozukluğu ve pek çok başka şey hissederim ama sıkılmak diye bir şey bilmiyorum.

Şükrü bana bir hikâye anlattı, doğru olup olmadığını bilmiyorum. Kuzeni bir ambulans şoförüymüş ve işinde sürekli trajedi ve komediler yaşıyormuş.

Bir eczacının aşk hayatı bir komedinin ana konusu olmuş. Elli yaşındaki eczacı, çok sık gizlice porno seyrediyormuş. Bir yerde, seks bir macera olarak yaşanırsa, bunun cinselliği çok canlandırdığını okumuş. Artık karısıyla sıradan bir ölümlü gibi yatağa girmek istemediği için bir çöl savaşçısının kıyafetiyle küçük bir dolabın üstünden, yatağa bağlı karısının üstüne, onu hayali bir kötü petrol şeyhinin pençesinden kurtarmak üzere atlamaya kalkışmış. Ancak aşk çılgını eczacı yatağı tutturamamış, yatağın metal köşesine çarparak bacağını kırmış ve yere düşerek bayılmış. Elleri kolları bağlı çıplak kadın, kocası gözlerini de bağladığı için hiçbir şey görememiş ve yalnızca sert düşüşü ve kocasının feryadını duymuş. Sonra da elinden, komşular yetişene kadar imdat diye bağırmaktan başka bir şey gelmemiş.

Bunu dinleyince o kadar güldüm ki, Sinbad büfesinin sahibi olan arkadaşımız bana sessizce "Bir doktor çağırayım mı?" diye sordu. "Yok, bana değil, bana değil, eczacıya" dedim ve Şükrü'yle ikimiz kahkahalara boğulduk. O kadar güldük ki, büfenin diğer müşterileri sonunda bize katılmak zorunda kaldı.

Büfenin sahibi diğer müşterilere "Aynasızlar bugün esrarlı sigarayı fazla kaçırmış" diye seslendi.

*

14. Marco Mancini'nin Öfkesi

Kabul olağanüstüydü. Tüm memurlar onu beklemiş gibi görünüyordu. Mancini etkilenmişti. Barudi, meslektaşların bir Arap kralı için bile böylesine dakik ve özellikle gönüllü toplanmayacağı şeklinde şakalar yapıyordu. Suriyeliler İtalyanları seviyordu. Bunun duygusal bir yanı yoktu, Arapların iyi hafızasıyla ilgiliydi. Suriye'nin özellikle Venedik ile her zaman iyi ilişkileri olmuştu ve İtalya Suriye'yi hiçbir zaman işgal etmemişti. Suriyeliler Haçlı Seferleri'ni İtalyanların değil, Vatikan'ın hesabına yazıyordu.

Binbaşı Atıf Süleyman, İtalya'yla iyi işbirliğini vurgulayarak "Selfmademan" Berlusconi'yi övdüğü kısa bir konuşma yaptı ve çalışkan Komiser Mancini'ye hoş geldin dileklerini bildirdi. Sonra "Sinyor Mancini, yanınıza Komiser Barudi'yi verdik. Barudi en iyi komiserlerimizden biri olmakla kalmayıp ayrıca büyük bir İtalya taraftarıdır ve haftada üç kere buraya pizza siparişi verir" diye ekledi ve herkes kahkaha atmaya başladı; en

çok da Barudi gülüyordu, çünkü işin uzun sürdüğü zamanlarda, yakınlarda bulunan Sinbad büfesine gerçekten de falafel, humus veya pizza siparişi verilirdi. Atıf Süleyman memurlarını misafire karşı şakadan uyardı, çünkü Mancini, söylendiğine göre seneler önce Şam'da Arapça öğrenmiş ve insanların sonsuz küfür edebildiği Bab Tuma'da oturmuştu. Yakınlarda bulunuyorsa dikkat etmelilerdi. Mancini güldü, ağzından neredeyse bu yalakaya ve Berlusconi'ye karşı bir küfür kaçıracaktı, fakat kendini tuttu ve dilini dudaklarının üzerinde gezdirdi.

Kahve ve soğuk içeceklerin yanı sıra ufak tefek atıştırmalıklar ikram edilmişti. Mancini bu kadar içtenlik karşısında duygulandı. Sonra meslektaşlar Mancini'nin gerçekten hangi küfürleri bildiğini öğrenmek istedi ve Mancini bunun sonucunda özellikle karmaşık küfürlerde hâlâ öğrenmesi gereken çok şey olduğunu anladı. Barudi örnek bir davranış sergiliyordu. Mancini onun, buranın ruhu olduğunu fark etti. Aynı zamanda Barudi'nin –şayet parti kimliği ve başkana akrabalık yakınlığı eksik olmasaydı– çoktan tüm dairenin yönetimine getirilmiş olacağını öğrendi.

Mancini bu kurumda özellikle iki kişinin Barudi'ye yakın olduğu izlenimini edindi: Bayan Malik ile Olay Yeri Araştırma'nın şefi Şükrü. Ayrıca her ne kadar Bayan Malik yalnızca şef sekreter olsa da Mancini herkesin ona bir anne gibi saygı duyduğunu hissetti. Şükrü espriliydi, iğneleyici bir tarza meyilliydi ve Mancini'nin yemek yapmayı sevdiğini öğrenince, kendi evinde bir Arap-İtalyan yemek akşamı düzenlemeyi önerdi, elbette Barudi de davetliydi. Ancak Mancini kapının eşiğinde, yemekte ne diş ameliyatları ne de cesetler hakkında konuşulacağına dair yemin etmeliydi. Mancini güldü ve dişlere ilişkin şartı kabul edebileceğini, fakat hiçbir akşamı ve yemeği cesetler olmaksızın geçiremeyeceğini söyledi.

İki memur daha Mancini'nin dikkatini çekti. Bunlar Barudi'nin etrafında dönüyor ve talimatlarını yerine getiriyorlardı. Mancini'ye Barudi'nin ayak işlerini hallediyor gibi görünmüşlerdi. Barudi'nin asistanları... Bir yanda Astsubay Ali, ellili yaşlarda, kısa boylu, sıska, kır saçlı ve boksör suratlı bir adam... Ali Mancini'ye biraz saf gibi gelmişti. Diğer yanda ise genç

komiser Nabil vardı, akıcı İngilizce konuşan yirmili yaşların ortalarında çekici, uzun boylu bir adam. Bu ikisi pek iyi anlaşamıyor gibiydi. Odalarında sırt sırta oturuyorlardı. Tanışma eğlencesinin ardından Vatikan Büyükelçiliği'ne giderken bu konu açılınca, Barudi, Mancini'nin iyi bir gözlemci olduğunu belirtti. "Ali haricinde söylediğin her şey doğru. Ali akıllı, inatçı ve güvenilir bir araştırmacı. Bir vakaya yoğunlaşınca, her zaman meselenin önemli noktalarını çekip çıkarır. Yüzünün saf görünmesi, en iyi maskesi. Maalesef büyük bir zayıflığı da var. Çok fevri ve şiddet eğilimli. Bu nedenle defalarca ceza aldı. Kişiliği, kendi kariyeri açısından en sert freni meydana getiriyor. Bir yıl önce neredeyse kovulacaktı. Şeften onun lehine tavır alması ricasında bulundum. Sonunda bana bir iyilik yapmak için kabul etti. Kolay olmadı."

"Ne olmuştu?"

"Ali sirenle operasyona gidiyordu. Önüne, yolunu kesen şımarık bir delikanlı çıktı. Ali yanından geçmeye çalışıyor, fakat pahalı bir spor araba kullanan bu sosyete züppesi onu bırakmıyordu. Bir kırmızı lambada olan oldu. Ali indi, adamı o pahalı arabasından çekerek dışarıya çıkardı ve sokağın ortasında evire çevire dövdü. Fakat adam bir üniversite rektörünün oğluydu"

Mancini güldü. "Ali iyiymiş, böyle birisi Roma'da işime yarardı" dedi.

Büyükelçiliğe vardıklarında Barudi vedalaştı.

"Nasıl yani? İçeriye gelmeyecek misin?" diye sordu Mancini biraz şaşırarak.

"Hayır, siz rahat rahat İtalyanca konuşun. Büyükelçinin bildikleri beni ilgilendiriyor. Kardinal Suriye'de ne arıyordu? Misyonu neydi? Büyükelçinin bunlara ilişkin çok sözü olduğunu sanıyorum. Fakat sana da söylediğim gibi, benimle konuşmak istemiyor. Diplomatik suskunluğunun arkasına saklandı... Seni çok iş bekliyor, dostum." Barudi bu sözlerle meslektaşına elini uzattı.

"Korkak, sıkıcı olunca, beni yarı yolda bırakıyorsun, değil mi?" dedi Mancini gülümseyerek ve Barudi'nin elini sıktı.

Mancini arabadan indi ve kapıyı kapattı. O anda Barudi yolcu tarafının camını indirdi. "İşin bitince beni cep telefonun-

dan ara. Yakınlarda olacağım. Ali ile Nabil rutin bir konuyu araştırıyorlar. Genç bir adam kablolarla uğraşırken ölümcül bir elektrik çarpmasına uğradı. Daha bir ay önce yüksek meblağlı bir hayat sigortası yaptırmıştı."

"Mesele açıkça ortada. Bunu yapan, adamın kaynanasıydı. Kızını güvenceye almak istiyordu" dedi Mancini ve arkasını dönüp gitti. Barudi güldü, kendi kendini dinleyince mutluluk gibi bir şey hissediyordu. Bu İtalyan, hayatına belli bir lezzet katmıştı.

Daha Vatikan Büyükelçiliği'nin önüne geldiğinde, Mancini'nin içi öfke doluydu. Barudi'ye karşı bu kadar suskun kalmaları, nedenlerden yalnızca biriydi. İkinci neden, büyükelçilik birinci sekreterinin telefonda kendisine gösterdiği utanmaz soğukluktu. Sekreter önce ona randevu vermek istememişti. Mancini kibarlığını korusa da sekreter daha ileri gitti ve Mancini'nin ertesi gün tekrar aramasını, belki birkaç gün içerisinde bir imkân bulunabileceğini, ekselanslarının çok dolu olduğunu belirtti.

Bunun üzerine Mancini'nin sabrı taştı. "Şimdi söyleyeceklerimi iyi dinleyin. Bir saat içerisinde ekselanslarının yanında olacağım, buluşmayı sakın engellemeye kalkmayın. Bunu Roma'ya bildiririm. Buraya eğlenmeye değil, İçişleri ve Dışişleri Bakanlıklarının görevlendirmesiyle geldim. Anladınız mı?" Cevabı beklemeden, büyükelçilik birinci sekreterini bir bezelye tanesi boyutuna küçülten ikinci bir soru ekledi: "İtalyan Büyükelçiliği size benim geleceğimi bildirmedi mi? Bildirmediyse, hemen büyükelçiyi ararım, çünkü bu durumda bana yalan söylemiş olur. Bildirdiyse, bu da sizin cinayeti örtbas etmek istediğinizi gösterir."

"Tanrı aşkına, hayır, ben... fakat..."

"Fakat yok, acelem var ve yitirilen her gün vakanın aydınlatılmasını zorlaştırıyor. İzin verirseniz, katili yakalamak istiyoruz. Arrivederci, sinyor" dedi Mancini ve telefonu kapattı.

Bu görüşme sırasında Barudi hemen yanında durmuş, "arrividerci" dışında tek bir kelime anlamamıştı, fakat Mancini ona konuşmayı anlatınca çok memnun kalmış ve "Kiliseden aforoz edileceksin" diye şaka yapmıştı.

Genç bir kadın kapıyı açtı ve nezaketle "Buongiorno, Signore Commissario Mancini?" diye sordu.

"Evet, iyi günler."

"Ekselansları sizi bekliyor" dedi kadın ve büyükelçinin odasına yöneldi. Kapıya vurdu ve açtı. Büyükelçi bir şeyler yazıyordu. Gülümseyerek doğruldu. "Signore Mancini, yolculuğunuz nasıldı?"

Üç buçuk saat sonra Barudi'nin cep telefonu çaldı. Barudi derhal açtı. "Neredesin? Neredeyse bir kayıp ilanı verecektim... Nerede?" Barudi bir el hareketiyle, asistanlarına sessiz olmalarını belirtti. Ali ve Nabil vaka üzerine hararetli bir tartışma içindeydi. Anında sustular. "Hemen geliyorum. 'Au Bon Café'nin girişinde bekle. Espressoları çok iyidir, fakat on tane içersen, ayın geriye kalanında kuru ekmek yemek zorunda kalırsın."

"Konuşma bir süre hiç ilerlemedi" diye başladı Mancini anlatmaya. Barudi'nin bürosunda karşı karşıya oturuyorlardı ve dijital bir teyp ses kaydı yapıyordu. "Nedenini bilmiyorum, fakat ilkönce büyükelçinin konuşmak istemediği kanısına vardım. Gerçi kesin olarak bilemem, fakat vakanın büyükelçiliğe ve çalışmalarına zarar vereceğinden korktuğunu sanıyorum. Belki ne kadar az konuşursa, meselenin o kadar çabuk biteceğini düşünüyordur. Ona kibarca çekingen tutumunun işi sadece uzatacağını açıkladım. Sonra atağa geçtim ve ona öldürülen Kardinal Angelo Cornaro'nun Papa'yı eleştirdiğini ve bu ölümcül misyonun Kutsal Papa'yı da zor bir konuma sokacağını bilip bilmediğini sordum. Büyükelçi benim iddiamı hafifletmeye çalıştı. Kardinal Cornaro Papa'yı eleştirmemiş, pek çok tartışmada ona destek vermiş, yalnızca İslam hakkında yanlış bilgiler vererek ona zararı dokunan bazı danışmanlarını sertçe eleştirmişti.

Devamla Kardinal Cornaro'nun burada kaldığı süre boyunca onunla iyi anlaşıp anlaşmadığını sordum. Daha önceden yaptığım araştırmalara göre büyükelçi, kardinali uzun yıllardan beri tanıyor ve böylece özel görüşlerinin bir kısmını da mutlaka biliyordu. Kendisini bu harikulade adamın bir öğrencisi gibi gördüğünü, onu çok sevdiğini ve kardinalin kendisine 'Tanrı'nın lütfu üzerinizde olsun, dostum' sözleriyle veda etmesinden dolayı gurur duyduğunu söyledi."

Mancini boğazını temizledi ve devam etti: "Ona 'O halde çekincelerinizi bırakın ve bu soylu adamın bir arkadaşı olarak, aşağılık katilini bulmama yardım edin' diye yalvardım.

Kardinal Cornaro'nun aynı onun ve benim gibi bir İtalyan olduğunu vurguladım ve Vatikan'ın defalarca suçları ortaya çıkarmayarak, tam tersine üstünü örttüğünü belirttim. Ona Vatikan Bankası'nın kara para aklama ve başka mafya bağlantıları yüzünden İtalyan polisince tutuklama emriyle aranan direktörünü ve İsviçreli Muhafız Kıtası komutanının evinde üç kişinin öldürüldüğü cinayetleri hatırlattım. Bu korkunç üç cinayet bugüne değin aydınlatılmadı.

Büyükelçi bir süre sessiz kaldı, kendi kendisiyle mücadele ediyor gibiydi. Sonunda nihayet 'Tamam' dedi, vakanın aydınlatılmasına yardım etmeye hazırdı. Suriye makamlarına güvenmediği için seninle açık konuşamamıştı. Bu bana çok muğlak bir açıklama gibi geldi ve daha fazla baskı yaptım. Benimle açıkça konuşmak istemesi doğru bir karardı, yoksa Roma'da herhangi bir gazeteci er ya da geç Vatikan Büyükelçiliği'nin cinayetin üstünü örttüğünü yazardı.

Büyükelçi ancak şimdi her şeyi ortaya dökmeye başladı. Stenoda iyi bir eğitim almama rağmen sözlerine yetişemiyordum. Tecrübelerim beni her ihtimale karşı akıllı telefonumla her şeyi kaydetmeye yöneltti. Bir şeyi yanlış anlama riskine girmek istemiyordum. Daha sonra 'Ekselansları böyle bir şey söylemedi' diye bir durum olmamalıydı. Önemli bir noktayı gerçekten de rahat rahat yeniden dinlemem lazım, belki gözümden bir şey kaçmış olabilir."

"Nereye bakman lazım?"

"Büyükelçinin, kardinalin hayal kırıklığından bahsettiği cümlelere. Bana misyonun gizli amacını anlattığında, aradan neredeyse bir saat geçmişti."

"Ne? Gerçekten mi?" diye sordu Barudi.

"Evet, fakat ilkönce büyükelçinin anlattıklarına devam etmeme izin ver, bu konuya geri döneceğim" diye rica etti Mancini notlarına bir bakış atarak. "Kardinal büyükelçiliğin misafiriydi ve fazla dikkat çekmemek için birinci kattaki küçük bir ekleme dairede kalıyordu. 5 Kasım'da ayrılana kadar orada

kaldı, sonra kuzeye, Halep'in kırk kilometre kadar güneybatısında bulunan Deirkas veya Derkas diye bir yere doğru yola çıktı. Buranın nüfusunun yarısı Katolik Hıristiyanlardan, dörtte biri ise Sünnilerden oluşuyor. Geriye kalanlar Dürzi ve Şiilerden meydana geliyor.

Ceset bildiğin gibi 15 Kasım'da bir zeytinyağı fıçısının içerisinde Vatikan değil, İtalya Büyükelçiliği'ne gönderildi. Fakat başka bir ilginç not daha var. Kardinal her gün büyükelçiyle telefonda görüştü, son kez 10 Kasım'da. Sonra bir daha aramadı ve cep telefonu da cevap vermedi. Ona refakat eden Cizvit'ten de hiçbir iz yok."

"Nasıl? Bir de ortadan kaybolan bir Cizvit mi var? Bundan neden hiçbir haberimiz yok?"

"Neden bilmiyorum, fakat kardinal büyükelçiliği bir Cizvit'in refakatinde terk etti. Buna sonra daha ayrıntılı değineceğim. Kardinal hiç Arapça bilmiyordu. Beş lisana hâkimdi ama tek kelime Arapça bilmiyordu, bu nedenle güvenilir bir tercümana ihtiyacı vardı. Eğer büyükelçiyi doğru anladıysam, bunun için Şam'daki Cizvit merkeziyle bağlantı kurdu. Tecrübeli bir adamlarını refakatçi olarak göndermeyi kabul ettiler. Kardinalin bu zor misyon için altı-sekiz hafta zaman koyduğu ve mutlak bir gizlilik talep ettiği göz önünde bulundurulursa, Cizvit merkezinde muhtemelen hiç kimsenin kardinalin ölümünden haberi yok, olsaydı büyükelçiliğe sorular sorulurdu. Mutlaka çok şey görmüş olan ve bilen refakatçinin de büyük bir ihtimalle ölmesi zorunlu oldu."

"Bekle biraz" diye rica etti Barudi ve telefonla asistanı Ali'yi aradı. Mancini dijital teybi durdurdu ve notlarını incelemeye koyuldu. Çok geçmeden kapıda Ali gözüktü.

"Küçük bir ilerleme kaydettik" diye açıkladı Barudi. "Kardinale bir Cizvit refakat etmiş. Ortadan kayboldu, muhtemelen o da öldürüldü. Lütfen Cizvit merkezine git ve onun hakkında bilgi topla. Fakat genel sekretere karşı kibar ve saygılı ol. Adama ne olduğunu kimse bilmiyor. Noel'den kısa bir süre önce geri dönmesi bekleniyor. Soruşturmanın çok gizli yürütüldüğünü söyle. Meseleyi aydınlatacak ve onu zamanı geldiğinde bilgilendireceğiz."

Ali düşünceli bir yüz ifadesiyle başını salladı ve sessizce odadan çıktı.

"Bir kahve ister misin?" diye sordu Barudi, onun da canı çekiyordu.

"Evet, iyi olur, bol kakuleli" diye yanıtladı Mancini.

Barudi masa telefonunun tuşlarına bastı ve "Büyük bir ibrik moka, lütfen, çok bol kakuleli" dedi.

Ahizeyi yerine koydu ve Mancini'ye sırıttı. Sonra "Dinliyorum" dedi ve Mancini teybin kayıt tuşuna tekrar bastı.

"Şimdi Kardinal Cornaro ve ardından kardinal ile büyükelçi arasındaki bu garip dostluktan birkaç cümleyle bahsedelim. Bu bilgiler, kardinalin güçlü kişiliğini ortaya koyduğu gibi, neden büyükelçinin kardinalin ölümü hakkında konuşmak istemediğini de açıklıyor.

Öldürülen kardinal, güçlü Venedikli Cornaro ailesinden geliyor. Papaz olduktan sonra uzun süre ortaçağ üzerine çalıştı. Sonunda piskopos olarak takdis edildi ve Verona Piskoposluğu'na getirildi. On yaş daha küçük olan 1954 doğumlu Mario Saleri papazlık takdisini 5 Temmuz 1980 günü Cornaro'nun elinden aldı. İki adam hemen iyi anlaştı ve genç papaz piskoposun düzgün duruşundan büyülendi. Çok geçmeden piskoposun tavsiyesiyle Roma'ya gönderildi. Orada seneler sonra eski şehrin kuzeyindeki Santa Maria della Vittoria Kilisesi'nde tekrar karşılaştılar. Mario Saleri oranın papazıydı, bu arada nüfuz sahibi bir kardinal olan Cornaro ise her pazar ayine geliyordu. Öldürülen kardinalin bir atası barok kilisesinin sol çapraz sahnında, günümüze kadar Cornaro adını taşımaya devam eden bir şapel inşa etti. Tanınmış heykeltıraş Bernini bu şapel için en güzel heykelini yarattı: *Kutsal Teresa'nın Esrimesi*. Yan duvarlarda Cornaro ailesinin, tiyatro localarında otururcasına Kutsal Teresa'yı izleyen üyeleri yer alıyor."

Genç bir memur mokanın yanı sıra fincanlar ve iki bardak suyla içeriye girince, Mancini bir ara verdi. Barudi mokaları koydu ve Mancini kocaman bir yudum aldı. "Pekâlâ, kardinal Roma'da bulunduğu her pazar günü heykelin önünde diz çökerek bir saat dua ediyor, sonra kahve içiyor ve bir süre Saleri ile konuşuyordu. Genç papazın yeteneklerini görerek ona hukuk,

özellikle devletler hukuku okumasını tavsiye etti. Mario Saleri bu tavsiyeye büyük bir coşkuyla uydu. Hukuk ve tarih okudu ve eğitimini etkileyici bir doktora çalışmasıyla sonlandırdı. Çalışmada Çin'in geleceğin bir süper gücü olacağını ve Vatikan'ın da bunu dikkate alması gerektiğini yazıyordu. Yaşlı kardinaller ona güldüler, hatta bir Maocu olduğu hakaretlerinden bile geri durmadılar. Fakat dâhi diplomat II. Ioannes Paulus, genç Mario Saleri'nin zekâsını anladı ve 1994'te onu Birleşmiş Milletler Viyana ofisine Papalık Daimi Gözlemcisi olarak atadı. Saleri burada endüstriyel gelişme ve nükleer enerjinin sorunlarıyla da ilgiliydi. Sonra Papa XVI. Benedictus onu, Afrika'daki uzun yıllarının ardından Şam Büyükelçiliği'ne getirdi."

"Apostolik Elçi" diye düzeltti Barudi gülümseyerek.

"Ah, git başımdan bu şişirilmiş formalitelerle. Saleri benim için bin nüfuslu, dünyanın en küçük devletinin bir büyükelçisi. New York'taki bir gökdelen bile daha fazla nüfusa sahip. Fakat dinle. Mario Saleri ile Angelo Cornaro arasındaki özel dostluğu anlatmaya devam ediyorum. Bu sana Mario Saleri'nin kardinal hakkında konuşmaktan neden hoşlanmadığını açıklayacak. Başta benimle de konuşmak istemedi. Kendisinin de onun ölümünde sorumluluk taşıdığını düşünüyor."

"Nasıl yani?" diye şaşırdı Barudi.

"Bana bunu neredeyse ağlayarak açıkladı. Saleri papazlık takdisinden beri, zeki Cornaro'nun bir hayranı ve öğrencisiydi ve onun tavsiyelerini izledi. Cornaro ise Saleri'yi seviyordu, böylece bir arkadaşlık, bir mektup arkadaşlığı meydana geldi. Birbirlerini neredeyse hiç görmüyor ama birbirlerine neredeyse her hafta uzun mektuplar yazıyorlardı. Büyükelçi bana mektuplarla dolu on iki dosyadan birini gösterdi. Bu mektuplarda her şeyden bahsediyorlardı: politika, teoloji, sanat, edebiyat, Tanrı, Tanrı'nın elçileri ve şeytan. Mektupların en önemli özelliği açık sözlü olmalarıydı. Sonra bu yılın ocak ayının başında, Cornaro'nun arkadaşına gizli bir konuyu açtığı o mektup geldi. Papa Benedictus'un başı beladaydı, Suriye kökenli Alman Kardinal Teophil Buri'nin liderliğindeki muhafazakâr arkadaşları, Vatikan'ın keramet sahibi Suriyeli birkaç kişiye bir takdirname, bir anlamda bir nitelik onayı vermesini istiyordu. Fakat Papa,

Kardinal Buri'ye karşı tetikteydi, çünkü Buri, Papa'nın 2006'da Regensburg'da Muhammet Peygamber'e karşı yaptığı bir konuşmadan sorumluydu ve kendisinin yazdığı bu konuşmayla Papa'nın başına sorunlar açmış, burada İslam diniyle Muhammet Peygamber'e karşı nefretini dile getirmişti. Papa Benedictus İsa Peygamber konusuna çok hâkim olmakla birlikte, Muhammet hakkında Avrupalı bir lise mezununun bildiğinden fazlasını bilmez. Kardinal Buri'ye güvenmiş ve faka basmıştı. Şimdi ise Kardinal Buri ve çevresi, Suriye'deki mucizeleri, Katolik inancını tüm Şark'ta güçlendirmek için bir imkân olarak görüyor. Papa Benedictus, güçlü Buri grubundan çekindiği için bu isteği reddedemedi, fakat konuyu ayrıntılı bir şekilde incelemeden kabul etmek de istemedi. Bunun dışında, Vatikan'ın binlerce yıldır Asya, Afrika veya Latin Amerikalı azizlerden hoşlanmadığını da belirtmek gerekir. Azizler Avrupa'nın tekelindedir."

"Tüm bunları büyükelçi mi söyledi?" diye üsteledi Barudi inanamadığını belli eden bir sesle.

"Hayır, bu sonuncusu benim kendi görüşüm. Bu, daha lise sonda dikkatimi çekmişti" diye cevap verdi Mancini ve güldü. "Ama şimdi Papa Benedictus'a geri dönelim. Bu zor görev için düşünüp taşınarak Cornaro'yu seçti. Cornaro bir bahaneyle Suriye'ye gidecek ve bu mucizelerin gerçekliğini yerinde inceleyecekti. Fakat o gitmek istemedi. Misyon ona göre başarısızlığa mahkûmdu. Keramet sahipleri için hangi kararı verirse versin, tartışma çıkacaktı."

"Ama Papa Benedictus neden özellikle Kardinal Cornaro'yu seçti?"

"Düşmanları bile güçlü karakterini, titizliğini, derin inancını, cesaretini ve çalışkanlığını takdir ediyor, Papa ise Cornaro'nun keramet sahiplerini hor gördüğünü ve mealen, İsa'nın yüceliğinin bu şarlatanlara ve ahmak taraftarlarına ihtiyacı olmadığı şeklindeki sözlerini biliyordu. Tam bu noktada Saleri oyuna dahil oldu ve arkadaşına Suriye ziyaretinin Tanrı'nın bir lütfu olduğunu, Cornaro'nun bu sayede Şam'da birkaç gün geçirerek kendisini onurlandırabileceğini, ayrıca Suriye'de mantar gibi yerden biten bu şarlatanlara hayatı dar edebileceğini yazdı."

"Kardinalin, araştırmalarının sonucuna bakılırsa en önemli keramet sahibinin Derkas'ta yaşayan ve Dağ Azizi denilen bir Müslüman olduğu şeklindeki itirazına..."

"Bu Dağ Azizi gerçekten farklı" diye araya girdi Barudi. "Kendisi ve şifa veren elleri hakkında televizyonda bir program izledim."

"Her halükârda büyükelçi, bu azizin yaşadığı bölgenin son derece güvenli olduğunu bildirdi ve kardinale, Müslüman keramet sahibinin, sunağın arkasındaki bir mağarada yaşadığı Derkas'taki küçük tarihi kiliseye yaptığı gezintinin fotoğraflarını gönderdi. Saleri kendi ifadesine göre o kadar büyülenmişti ki, Aziz'in bir müridi olmamak için mağaradan bir an önce çıkmaya gayret etmişti. Tüm bunlar bir şarlatanın oyunu olsa bile, hayatta bir kere oraya gitmeye değerdi. Büyükelçi işte tüm bunları arkadaşı Cornaro'ya yazdı ve şimdi bu ikna girişiminin yükünü bir suç gibi sırtında taşıyor.

Kardinal Cornaro da Saleri'ye bir mektupla cevap verdi ve korkaklığından dolayı utandığını bildirerek büyükelçiye içten daveti için teşekkür etti. Bir saat önce Papa'ya onayını iletmişti ve yola çıkıncaya kadar üç ay içerisinde dört 'vaka' ile ilgili belgeleri inceleyecekti. Ona göre ilk sırada, hakkında çok şey duyduğu ve okuduğu Derkas şifacısı geliyordu. Bu adam, yağ ve alamet gibi saçmalıklara başvurmadığı, sayısız hasta iyileştirdiği ve bir Müslüman olarak İsa'yı örnek aldığı için ona da sempatik geliyordu. Bu yeterince heyecanlıydı. Ancak Vatikan'da en bilinen vaka Şam'daki bir kadınla ilgiliydi (ellerinde ve alnında işaretler, zeytinyağı salgılaması ve Kutsal Meryem'le konuşmalar). Kardinal Buri bu kadından yüzde yüz emindi ve elini onun için ateşe sokabilirdi. Cornaro belgeleri okumuştu ve muhafazakâr Kardinal Buri'nin elinin yanmayacağını umuyordu. Ona göre kadın kuşku uyandırıyor ve daha kuşku uyandırıcı çevreler tarafından destekleniyordu."

"Bunu kim söyledi şimdi? Büyükelçi mi, yoksa yine sen mi?" diye sordu Barudi ve gülümsedi.

"Ne o ne de ben. Kardinal Cornaro."

"Tam böyle mi demiş?" diye üsteledi Barudi.

"Evet, gerçekten. Büyükelçi bunu anlatırken üzüntülü ve çaresiz gibiydi. Sonra kardinalin Suriye seyahatini ekim ayında ayrıntısıyla planladığını söyledi. Resmi seyahat gerekçesi, Suriye, Lübnan, Ürdün ve Mısır'daki Vatikan büyükelçiliklerinin daha yakın çalışmalarını sağlamak ve Derkas'taki yeni onarılan kiliseyi takdis etmekti.

Son mektup ve elektronik postaların birer kopyasını protokole ekleyeceğim. Büyükelçi belgelerin gizli tutulmasını rica ediyor.

Büyükelçi Saleri kendisini kardinalin ölümünden sorumlu tutuyor. Bu elbette rasyonel değil, fakat vicdan azapları mantıktan hiçbir zaman izin istememiştir."

Mancini, sanki aklına bir şey gelmişçesine duraksadı. Bu düşünme arası Barudi'ye çok uzun geldiyse de meslektaşına zaman tanıdı. "Kardinalin yalnızca bir kilise veya aziz için ülkenin kuzeyine gitmediğine, bunun yanında nüfuzlu Kardinal Buri'nin karanlık işlerini de aydınlatmak niyetinde olduğuna dair bir izlenime sahibim" diye devam etti sonunda. "Büyükelçi laf arasında Buri ailesinin, Dağ Azizi'nin yaşadığı Derkas'ta çok güçlü olduğunu belirtti. Biraz deşmeye çalıştım, fakat çok fazla bir şey söyleyemedi. Buri ailesi hakkında daha ayrıntılı bir şey bilmiyordu. Söylendiğine göre bir İtalyan gazeteci İtalyan mafyasının, Kardinal Buri'nin ailesine dahil Suriyeli uyuşturucu baronlarıyla ilişkisi üzerine bir haber yapmak istemiş, fakat işinden olmuş ve kısa bir süre sonra intihar etmişti.

Saleri, kardinalin büyükelçilikte geçirdiği on günün, hayatının en güzel günlerinden olduğunu belirtti. Arkadaşına bir prens muamelesi yapmıştı. Gerçi Kardinal Cornaro büyükelçiliğin verdiği şatafatlı kabulden pek memnun kalmamıştı ama ev sahibinin gayretlerini sorgulamaya kalkışmayacak kadar da nazikti. Saleri davetlilerin önünde bir karşılama konuşması yaptı ve Vatikan'ın çalışmalarını daha verimli kılmak için kardinalin sözde planlarını da açıkladı. Kardinal elbette bu huzursuz zamanlarda Hıristiyanların durumu hakkında bir fikir de edinmek niyetindeydi."

"Bir dakika" diye araya girdi Barudi. "Çok hızlı gidiyorsun. Vatikan kardinalin esas misyonunu neden kesinlikle gizli tutmak istiyordu?"

"Anladığım kadarıyla bunun iki nedeni vardı. İlk olarak Vatikan uyuyan köpekleri uyandırmak istemiyordu; Vatikan'ın yüksek bir temsilci göndererek –diyelim ki– doğaüstü görüntüleri incelemek istediğinin kamuoyunda yayılacağını ve bunun sonucunda nelerin olacağını düşün. Binlerce insanın gözeneklerinden, Vatikan tarafından incelenmek zevkine kavuşmak için zeytinyağı, şarap ve kan fışkıracağından emin olabilirsin. İkinci neden ise kardinalin güvenliğinin her ne pahasına olursa olsun korunma zorunluluğuydu. Dağ Azizi, İsa'ya saygı duyan bir Müslüman... Müslümanlar bunu nasıl algılarlardı? İsa'ya saygı gösteren ve Muhammet Peygamber'den tek bir kelimeyle bahsetmeyen bir adama özellikle değer vermek Vatikan'ın bir müdahalesi olarak görülmez miydi? İnancından dönen bir şifacı veya azize yapılan ziyaret bunun için gizli tutuldu. Kardinalin büyükelçilikten kıyafet değiştirerek çıkmasının ve bir filozof ve inançlı, zengin bir turist olarak görünmesinin nedeni de buydu."

"Nasıl? Şam kardinali olarak seyahat etmiyor muydu?"

"Hayır, rahip cüppesiyle şapkası hâlâ büyükelçilikte. Büyükelçiden bunları güvenli bir yerde muhafaza etmesi ricasında bulundum ve belki ihtiyacımız olabileceğini söyledim. Fakat soruna geri dönecek olursak. Gizlilik bir maskaralıktı. Papa'yla birlikte bu misyonun kararını veren dört kardinalden biri, gizliliğe ve Kardinal Cornaro'ya ihanet etti. Şam Katolik Kilisesi her şeyi biliyordu. Tekrar dinlemek istediğim konu da bu zaten. Anladığım kadarıyla daha Kardinal Cornaro yirmi beş Ekim'de Suriye toprağına adımını atmadan önce, Şam Katolik Kilisesi'nden en az iki kişi misyondan haberdardı."

Mancini bu sözlerle cep telefonunun yeniden dinleme fonksiyonunu aramaya başladı. Barudi bu fırsatı tuvalete gitmek için kullandı. Bu arada koridorlar sessizliğe bürünmüştü.

Yalnızca Nabil hâlâ masasında oturuyordu. Başını kaldırdı. Barudi onu birçok kez aşırı gayretli olmaması ve özellikle genç komiserlere musallat olan bir hastalığa, "suçun kanıtlanması hezeyanına" yakalanmaması konusunda uyardığı için çabucak "Tasalanma, yalnızca oynuyorum" dedi. Barudi güldü.

Tuvaletten döndüğünde, Mancini pencerenin önünde durmuş jimnastik egzersizleri yapıyordu. "Yanılmamışım. Kardinal

öyle demiş. Fakat şimdi acıktım. Yakınlarda falafel, tabbule ve humus yenilebilen bir yer var mı?"

"Bir mi? Yüzlerce var."

Barudi dışarıda koridorda asistanı Nabil'i de davet etti ve Nabil ceketini kaparak iki adamın arkasına takıldı.

"Lokal fakir görünümlü ve sahibi bir korsana benziyor" diye uyardı Barudi meslektaşını, "fakat yemekleri tüm Midan semtinin en iyileri". Lokalin sahibi bir çam yarmasıydı, meslektaşların tabiriyle "yara izli iki çarpı bir metre". Alnının ortasından korkunç bir yara izi başlıyor ve çapraz biçimde sol gözün ve yanağın üzerinden kulak memesine kadar uzanıyordu.

Fakat Barudi bu adamdan hoşlanıyor ve adam meşhur komiserin onun yerinde yemek yemesinden gurur duyuyordu.

"Yemeğimiz gelene kadar, kontrol etmek istediğin o bilginin ne olduğunu anlat lütfen" dedi Barudi sesini kısarak. Nabil, yabancı bir meslektaşla birlikte yemeğe gittiği için kendisini onurlandırılmış hissediyordu.

"Büyükelçiye misyonun gizli kalıp kalmadığını sordum. O da Şam'da en az üç kişinin misyondan haberdar olduğunu söyledi. Bunlardan biri bir piskopos, diğeri ise bir papaz. İsimlerini büroda not aldım. Bunlar kardinali birkaç kez ziyaret etmişler ve kardinalin sabrı, her seferinde misyona burunlarını sokmak ve dikkatini yerel azizelerine, yani mucizeler kadınına çekmek istedikleri için sonunda taşmış. Kardinal bu iki adamı 'şifacı Dumia'nın vaftiz babaları' olarak niteledi. İsmi doğru telaffuz ettim mi?"

"Kusursuz" dedi Nabil.

Barudi ona uyarıcı bir bakış attı, bu "Sus!" anlamına geliyordu. "O halde patrik bana yalan söyledi" dedi sonra acıyla.

"Neden?" diye sordu Mancini. Nabil, dilinin ucuna kadar gelen bu soruyu son anda yutmuştu.

"Çünkü bana kardinali yalnızca bir kez gördüğünü söyledi."

"Hayır, hayır, yalan söylemedi" diye itiraz etti, Barudi'nin düşüncelerinin başka bir konuya kaydığını ve dikkatle dinlemediğini fark eden Mancini, "kendisi gerçekten yalnızca o bahis konusu resmi kabule geldi, fakat bir piskopos ile bir papaz

kardinali daha sonra iki kere daha ziyaret etti ve rahatsızlık verdi".

"Nabil de Piskopos Tabbich'in yanına gitti" diye araya girdi Barudi ve asistanına dönerek, "fakat o bir tartışmadan bahsetmedi, öyle değil mi?" diye sordu. Nabil başıyla onayladı. "Hayır, tam tersine, piskopos hayranlık duyduğu kardinalden büyük bir saygıyla bahsetti. Farklı bir fikirde olmanın bile, bu kadar büyük bir şahsiyete duyulan saygıyı bulandıramayacağını belirtti. Tüm bunlar raporumda yazıyor" dedi Nabil ve vurgularcasına yine başıyla tasdik etti, "fakat bu nokta çok önemliyse, tekrar yanına gidip biraz daha kurcalayabilirim".

"Hayır, hayır" dedi Barudi hafif bir sıkkınlıkla, "ilkönce her şeye bir bütün olarak bakalım ve yeni adımlar atmadan önce her yönde soruşturalım. Bu bir mayın tarlası. Fakat üçüncü kişi ne oldu? Üç ziyaretçiden bahsetmiştin. Üçüncü ziyaretçi kim?"

"Bu benim için büyük sürpriz oldu" dedi Mancini. "Kardinali ayrıca bir şeyh ziyaret etmiş, adını aklımda tuttum, Ahmed Farcha."

"Bu beni şaşırtmadı" diye yanıtladı Barudi. "Ahmed Farcha Emevi Camisi'nin en tanınmış vaizi ve bir şeriat profesörü. Bir konuşmasında başkandan 'ülkemiz için Allah'ın bir lütfu" diye bahsetmesinin ardından onlarca yıl onun danışmanı olmuştu. Tam da o sırada Hama şehrinde otuz bin Sünni'yi öldüren bir Alevi için Sünni bir hocanın ağzından çıktı bu sözler. Bu, diktatör için Tanrı'nın bir armağanı olmuştu. Her neyse. Şehirdeki Müslümanların en tanınmışının büyük misafire bir hoş geldin ziyareti yapmasında aslında bir gariplik yok."

"Evet, misafir listesi çok uzun ve içinde her türlü makam sahibi yer alıyor. Bu, bizim için ilgi çekici değil. Fakat şeriat profesörünün de ikinci bir kez geldiğini ve kardinal ile tartıştığını öğrendim. Bu beni çok şaşırttı. Vatikan büyükelçisi tartışmanın nedenini bilmediğine yemin etti ve o gün önemli randevuları olduğu için onları yalnız bırakmak zorunda kaldığına hayıflandı. Bu ziyaret kardinalin gelişinin altıncı veya yedinci günündeydi. Onlara kahve götüren sekreter, daha sonra büyükelçiye birbirlerine Fransızca dilinde bağırdıklarını ve dolayısıyla hiçbir şey anlamadığını anlattı. Tartışma uzun sür-

müştü. Şeyh büyükelçilik binasından ayrılırken çok öfkeliydi, fakat kardinal bu olay hakkında hiç kimseyle konuşmak istemedi, yalnızca şeyhin misyondan korktuğunu ima etti. Ancak esas gariplik, şeyhin de misyondan haberdar olması. Bana Şam'daki bir şeyhin, bir kardinalin, Vatikan'daki kardinallerin çoğunun hiçbir şey bilmedikleri bir misyonundan nasıl haberdar olabildiğini söyleyebilir misin?"

Barudi düşündü. Sonra "Lütfen daha sonra büroda her şeyi bir kez daha teybe kayıt almayı unutma, raporun tam olmalı. Ayrıca şeyh ile kardinal arasındaki ikinci görüşmenin tam hangi gün olduğunu bilmemiz lazım. Üçüncü nokta ise şeyhin, kardinalin gizli misyonu ile ilgili bilgilere nasıl ulaştığı, bunun için kimlerle bağlantısı olduğunu ortaya çıkarmamız gerekiyor. Tüm bunlar için en iyi adam Nabil" dedi ve asistanına döndü: "Şeyh hakkındaki bütün bilgileri topluyorsun... Kuzeninin desteğini de al."

"Tabii" dedi Nabil. Bu önemli görevi aldığı için sevinçten uçuyordu. Çok geçmeden yemeye başladılar. Mancini en sevdiği yemekler olan humus ve falafelin tadını çıkarıyor, Barudi ise her lokmada bir orgazm yaşıyormuşçasına inleyen İtalyan meslektaşına gülüyordu.

Çay servisi yapıldığında, Barudi'nin cebindeki telefon çaldı. Barudi çay bardağını masanın üzerine koydu ve ekrana baktıktan sonra "Evet?" dedi. "Ali, döndün mü? Her şey yolunda mı?.. Evet, Sinbad büfesinde. Aç mısın?.. Gel o halde." Konuştuktan sonra telefonu tekrar cebine koydu.

"Ali iyi iş çıkarmış" dedi ona sorarcasına bakan Mancini'ye. Nabil gözlerini tabağa dikmişti ve çatalıyla son kırıntıları topluyordu.

Mancini konuşmasını sürdürdü: "Belki kardinalin sıkıntı yaratan ziyaretçilerini planlandığı gibi gazeteci olarak kendim ziyaret etmeliyim, hem de hepsini, hem piskoposu, hem papazı hem de şeyhi. Belki böylece kardinal hakkında, büyükelçinin, saygıdan gözleri kamaştığı için alamadığı birkaç bilgi daha ediniriz. Belki kardinal, hareketlerinde kaba, fazla düz ve bazen asık suratlıydı ve çoğu insan bunu kendini beğenmişlik olarak görüyordu. Fakat kibirli değildi, yalnızca anlamsız konuşma-

lardan ve zamanı boşa harcamaktan nefret ederdi. Roma'da duyduğum kadarıyla hayatta hep acelesi varmış gibiymiş. Bu onu sabırsız, hatta burnu büyük gösterirdi ve belki serinkanlı bir İslam uzmanı olarak Muhammet Peygamber'e saygı duyuyor ama onu taparcasına sevmiyordu, bu ise İslamcılar için çok ölümcül bir günah olabileceği gibi, hiç şüphesiz bir cinayete de yol açabilirdi. Zaten bana anlattığın kadarıyla, kardinale daha havaalanının yakınlarında pusu kurulmuş."

Barudi, "Bana kalırsa gazeteci olarak herkesi ziyaret edebilirsin, fakat Şeyh Farcha'yı bana bırakıyorsun. Gerekli bilgileri toplar toplamaz ona gideceğim. Ona nasıl şantaj yapabileceğimi biliyorum" dedi; oportünist şeriat profesöründen hiç hazzetmiyordu. "Tezine geri dönecek olursak... Şayet kardinal vurulmuş, bıçaklanmış veya arabasıyla birlikte havaya uçurulmuş olsaydı, ben de bunu İslamcıların yaptığını düşünürdüm. Fakat burada, aralarında bir cerrahı bile barındıran modern bir katiller şebekesinin buz gibi serinkanlı profesyonelliğiyle hareket edilmiş" diye itiraz etti Barudi.

"İslamcıları küçümseme" diye uyardı Mancini.

"Hayır, hiç küçümsemiyorum. El Kaide'nin çalışma yöntemleri üzerine bir kitap okudum. Bir bilimkurgu romanı okuduğunu sanıyorsun. Afganistan'daki mağaraları en son bilgisayar tekniğiyle donatılmıştı ve bu sayede Amerikalıları bile aldatabiliyor ve atlatabiliyorlardı. Fakat burada, Suriye'de hiçbir zaman güçlü bir tabanları olmadı."

Ali sanki takip ediyormuşçasına hızlı adımlarla kapıdan içeriye girdi, barın önünden geçerken bir falafel sandviçiyle bir bardak çay siparişi verdi ve masaya ulaşır ulaşmaz kendisine bir sandalye aldı.

"Kardinalin refakatçısı Peder José Camillieros'tu" diye hemen anlatmaya başladı, sürekli küçük not defterine bakarak. "Suriyeli İspanyol melezi bir Cizvit. İki lisanlı büyüdü ve Arapça ile İspanyolcanın yanı sıra üç lisanı akıcı konuşuyor. Fransızca, İngilizce ve Farsça. Şam'da bazı elit okullarında Arapça ve Fransızca dersi vermiş. Sonra Sami lisanlar üzerine bir kitap yazmak istediği için okuldan bir yıl izin almış. Fakat bundan önce ruhunu arındırmak için bir ay Musa el Habaşi Manastırı'nda

meditasyon yapmak istiyormuş. Orada Peder Jack adında çok iyi bir arkadaşı varmış. Şaşırdım ve pederin ruhunu neden temizlemek istediğini, ruhunun başına ne geldiğini sordum. Genel sekreter bana, yalnızca zenginlerin oğul ve kızlarına ders vermenin Peder José'yi yorduğunu ve kendisini bomboş ve çaresiz hissettiğini açıkladı. Kendi kendisiyle ruhsal bir çatışmaya düşmüş ve tarikatı neredeyse terk etmek üzereymiş. Bu nedenle ruhunun arınması önemliymiş. Tam o sırada Peder José'ye kardinale refakat etme görevi verilmiş. Peder José yalnızca itaat etmekle kalmayıp bu göreve çok sevinmiş."

"Genel sekreter, ortadan yok olduğu haberine nasıl bir tepki verdi?" diye sordu Barudi.

"Şoke oldu. Cizvit Merkezi'nin direktörünün yardımcısı bir çocuk gibi ağladı. Genel sekreter de ağzından tek bir kelime çıkaramadı. Bana kelimesi kelimesine 'Kaybımızı tahayyül edemezsiniz, José kardeşimiz bu evin ruhuydu' dedi.

Herkesin onu sevdiği ve şoke olduğu intibaını edindim ve onlara bu nedenle, soruşturmalar açısından akıllarına önemli bir şey gelirse beni aramalarını söyledim ve kartımı verdim."

Masaya ağır bir sessizlik çöktü.

Lokal sahibi sandviçle çayı getirince, bakışlarını herkesin üzerinde gezdirdi ve "Yemeklerim iyi gelmedi mi?" diye şaka yaptı. Mancini gülümsedi. "Hepsi mükemmeldi, fakat üzücü bir haber aldık."

"Ooo" dedi adam, "şimdi burada kurşunlar mı uçuşacak?"

"Hey, bu kadar çok Amerikan polisiyesi seyretme" diye yanıtladı Barudi alay ederek. Adam sessizce uzaklaştı.

"Bugünlük yeter." Bir süre sonra sessizliği ilk bozan Barudi oldu. Ali ağzındaki lokmayı çiğniyordu. "Bana gidiyoruz. İki şişe şarap ve fıstık var. En önemlisi ise evimi temizleyip ortalığı toparladım. Her zamankinden daha berbat gözüküyor" dedi Barudi ve hesabı ödemek üzere bara gitti.

Ali çayından son bir yudum aldı ve ayağa kalktı. O anda cep telefonu çaldı. Sonra diğerlerine onu beklemeleri için bir işaret yaptı ve konuşmaya odaklandı.

"Ne gibi bir tehlike içerisindeydi?" diye sordu endişeli bir yüz ifadesiyle.

"Bunu böyle mi söyledi? Kardinal hakkında da mı? Siz ona nasıl bir tavsiyede bulundunuz? Evet, anlıyorum... Hayır, sizin suçunuz değil. Hayır, gerçekten değil. Bu doğruydu, evet, tavsiyeniz doğruydu. Sonsuza değin kaçılmaz. Günün birinde yüzleşmek gerekir... Teşekkür edecek bir şey yok, bu önemli bilgi için ben size teşekkür ederim... Tabii, çok önemli."

Barudi tekrar geri dönmüştü ve sabırla bekliyordu. "Ne oldu?" diye sordu. Mancini ile Nabil yanlarına geldi. "Direktörün yardımcısı bu arada sakinleşmiş ve bana Peder José'nin, kuzeye vardıktan üç-dört gün sonra onu aradığını anlattı. Bir tür günah çıkarmış. Kendisini çok zayıf hissediyormuş ve ruhu tehlikedeymiş. Direktörün yardımcısı, arkadaşının hayati bir tehlikeyi kastettiğini düşünmüş, fakat Peder José, Dağ Azizi'yle karşılaşmasının hayatını değil, ruhunu tehlikeye soktuğunu belirtmiş. Adam en şaşırtıcı mucizeleri gerçekleştiriyormuş. Elinin tek bir temasıyla kardinal Arapça konuşmaya başlamış ve kendisini orada çok iyi hissediyormuş. Peder José, manastıra dönüp dönemeyeceğini sormuş ve kardinal onu her türlü yükümlülükten özgür bıraktığını söylemiş. O zaman arkadaşı, kardinalin yanında kalmasını ve dayanmasını, kardinali bu yabancı bölgede bir saniye bile yalnız bırakmamasını rica etmiş. Şimdi ise kendisini arkadaşı José'nin ölümünden dolayı suçlu hissediyormuş. Onu sakinleştirdim."

"Söylediklerini duydum. Doğru davrandın. Ancak bu bilgi vakaya çok farklı bir bakış açısı getiriyor" dedi Barudi. Ali, şefinin ne gibi bir bakış açısından bahsettiğini anlamadı. "Fakat bugünlük yeter. İş günümüz sona erdi."

Diğer üç adam güldü ve hep beraber restorandan çıktılar. Dışarıda buz gibi bir rüzgâr esiyordu. Barudi kaşkolünü boynuna sıkı sıkıya bağladı.

15. Hareketli Günler

Komiser Barudi'nin Günlüğü

Mancini bir nimet. Tek bir günde Vatikan büyükelçisinden öğrendiklerini, biz yarım senede ortaya çıkaramazdık. Büyükelçiyle görüşmesi üzerine on sayfalık bir rapor yazdı. Korkunç disiplinli. Ben büyükelçiyi ziyaretimde başarısızdım. Ona hediye ettiğim birinci sınıf tatlılara yazık oldu. Mancini büyükelçinin kabuğunu kırdı ve tüm önemli bilgilere ulaştı. Raporu yönümüzü belirlememe yardımcı oldu.

Kardinal, içeriği ve hedefini –ben de dahil– kimsenin tam olarak anlamadığı gizli bir misyondaydı. Vatikan büyükelçiliklerinin işbirliğinin güçlendirilmesinden, mucizelerin yerinde incelenmesinden (yağ, alametler ve şaraptan ziyade Dağ Azizi'nin mucizeleri), bir kilisenin takdis edilmesinden ve özellikle de göründüğü kadarıyla İtalyan mafyasıyla birlikte çalışan güçlü Buri aşiretinin entrikalarının detaylı bir araştırılmasından bahsediliyordu. Bu sonuncusu beni şaşırtmazdı, çünkü iktidar kla-

nının birçok mensubu da mafyayla ve silah ve uyuşturucu tüccarlarıyla ortak iş yapıyor. Her ne kadar seyahatin amacını bugüne değin gerçek anlamda çözemediysek de kardinalin Suriye seyahati Vatikan'daki sızıntı vasıtasıyla birkaç kişiye ifşa edildi.

Gariptir ki, El Kaide de bunlardan haberdardı ve kardinali havaalanının yakınlarında kaçırmaya kalkıştı. Kalkışan grubun adı "Selahattin Tugayları". İç bünyemizde El Kaide'den ayrılan bir grup olarak geçiyor. Bunlar Arap ve İslam ülkelerindeki bütün Avrupalıları kovmak istiyor. Suç listelerinde iki Amerikalı diplomatın öldürülmesi ve bir Fransız kadın etnoloğun kaçırılması yer alıyor, kadın etnolog Suudi Arabistan'ın arabuluculuğuyla, bu grubun Fransız hapishanelerinde yatan üç üyesi karşılığında serbest kaldı.

Şükrü ve ben o zaman değiş tokuşa karşı çıktıysak da bu düşüncemizle yalnız başımıza kaldık. Şantajcıların açlığının hiç bitmeyeceğinden endişe ediyorduk.

Fakat bu terör grubu kardinalin gelişinden nasıl haberdar oldu? Bu durum çok esrarengiz.

Kardinalin geleceğini bilen Şeyh Farcha ile El Kaide arasında bir bilgi alışverişi mi mevcut? Yoksa bu yine gizli servis ve terör örgütlerinin bir işbirliği miydi?

Antenlerimizi her yöne uzatmak zorundayız. Dört yön bana oldukça ümit verici geliyor: Dağ Azizi, İslamcılar (özellikle onlara dahil terör grupları), Buri klanı ve hayal kırıklığı yaşayan mucize şifacıları.

Acaba gizli servisimiz işin içinde mi? Bunu çok düşünüyor ve endişeleniyorum. Belki de bu mesele çok nahoş bir hikâye ve Avrupa'da belli bir şeye ulaşmak için hazırlığı yapılan bir komplo. Arap hükümdarların resmi olarak davet ettikleri veya iltica tanıdıkları misafirlerini aşağılaması, iade etmesi, onlara şantaj yapması veya hatta Kaddafi iktidarında olduğu gibi ortadan kaybetmesi ilk defa olmuyor.

Fakat bir kardinal de mi? Hayır, bu imkânsız. Bu politik komplo fikrini kafamdan atmak ve denenmiş yöntemlerime geri dönmek zorundayım.

*

Bir telefon dün beni böldü ve yazmaya devam edemedim. Arayan Ali'ydi. Sarhoş ve kederliydi. Onu teselli etmeye çalıştım, fakat boğulan biri, başka bir kazazedeyi kurtaramaz...

Mancini'ye geri dönelim. Bana yeni bir büyüleyici bilgi verdi. Kardinal Cornaro mucizelere ilişkin akıllı bir tavır takınmış ve Şam'da onu ziyaret eden adamlara açık açık böylesi mucize gösterilerinden hoşlanmadığını söylemiş. Neden mi? Çünkü Hıristiyanlığı panayırlardaki şarlatan ve sihirbazların, sahte hekim ve hokkabazların seviyesine indiriyorlardı, akıllı Hıristiyanların buna ihtiyacı yoktu, onların Tanrı'nın oğlu İsa'ları vardı...

Uzun bir gezintinin ardından:

Bir komiserin bir suç ile ilgili bilgileri toplaması, yapboz parçalarını toplamaya benzer. Her biri tek başına önemsiz görünebilir, yan yana yerleştirilince resim ortaya çıkar ve vaka çözülmüş olur.

Henüz başlangıçtayız, fakat birkaç yapboz parçası daha şimdiden edindik. Buna hepimiz katkıda bulunduk, Mancini, ben, Nabil, Ali ve bir anlamda bize özgürlük sağlayan şef. Tek başına çalışan komiser, ucuz polisiyelerin bir uydurması. Tüm bu aygıt, yardımcılar, teknisyenler, Olay Yeri İnceleme'nin elemanları, adli tıpçılar ve asistanlar olmaksızın doğru yöne nasıl tek bir adım bile atabileceğimizi düşünemiyorum.

Kardinalin öldürülmesi bir şeyi bir kez daha çok açık bir biçimde ortaya koyuyor: Suçun büyük bir hünerle işlenmiş gibi gözükmesinin nedeni failin becerisinden değil, kurbanın aptallık veya saflığından kaynaklanıyor. Kendisini koruyan refakatçiler olmaksızın, kardinalin yabancı bir bölgede tek bir adım bile atmaması gerekirdi. Kardinal fazlasıyla gururluydu ve kardinallik statüsünün, soylu kökeninin veya Kutsal Ruh'un onu koruyacağından öylesine emindi ki, ona tuzak kuran ve sonun-

da onu öldüren kişilerin (bunların İslamcılar olması şartıyla) belki bir kardinalin ne olduğundan bile habersiz bulunduklarını bilmiyordu. Bu ahmakça tedbirsizliğin sorumlusu kimdi?

İki gün sonra.

Dört kişi olarak, gerekli gördüğümüz her adımı inceliyor, fakat ilerleme kaydedemiyoruz.

Dün yazmaya devam edemedim. Şarap şişesini bitirdim, sonra yatağa gitmek zorunda kaldım.

Şükrü, özenle kamufle ettiği yalnızlığında yaşıyor. Bugün bana dürüstçe ve gururla, bir kadını baştan çıkararak yatağa çekmek için ne gibi ince metotlar uyguladığını anlattı. Ancak tüm bu çabalar, özgür olmadığını gösteriyor. O müthiş bir adam, fakat bir şey, bir kadını sevmesini engelliyor. Beni felç eden şey yas, o ise hep kendi kendisiyle dalga geçercesine "Bende aşk geni eksik, bunun yerine iki kat daha fazla seks genine sahibim" deyip bir de buna gülüyor. Zavallı Şükrü.

Ali bugün bana sessizce ama aynı zamanda garip bir gurur ve adeta neşeyle, komşusunun tutuklandığını anlattı.

Yazar Mahmud Şerif tutuklandı. Neden mi? Kendinden önce hiç kimsenin sahip olmadığı ince bir zekâyla bir sansürcüyü rezil ettiği ve sansür sisteminin maskesini düşürdüğü için. Bahis konusu sansürcü, Şerif'in sunduğu dosyayı neredeyse üçte iki oranında kısaltmış ve birçok hicivli ifadeyi metinden çıkarmıştı.

Yayımlama onayını aldıktan sonra, Şerif dosyayı matbaaya götürdü. Ana başlığın üzerinde kendi adı ve hemen yanında Abdoh Murtasek adı yazılıydı. Küçük matbaanın saf sahibi "Siyah şeritler de mi?" diye sordu. Evet, dedi yazar ve böylece metin, siyaha boyanmış sayfa, satır ve kelimelerle birlikte basıldı.

Şerif sorguya çekilirken, adalet duygusu temelinde böyle davrandığını açıkladı. Sansürcü, romanda o kadar radikal de-

ğişiklikler yapmıştı ki, yeni hikâyenin orijinaliyle en ufak bir alakası kalmamıştı. Bu nedenle sansürcü de –adil olmak gerekirse– yeni hikâyenin ortak yazarı olarak belirtilmek zorundaydı.

Hâkim her ne kadar gülmüş ve akıllı yazara hayranlık duymaktan kendisini alamamışsa da Sansür Dairesi'ne hakaret fiiliyle onu altı ay hapis cezasına çarptırmak zorunda kalmıştı.

Bulunabilen tüm kitaplar toplatıldı. Fakat sansürcü, hakareti fark edene kadar baskı neredeyse tükenmişti. Ali, elindeki torbadan bir nüsha çıkardı. Gerçekten.

"Bunu bir hatıra olarak sana aldım. Hikâyenin yüzde yetmişi siyaha boyandığı için çabucak okuyabilirsin. Benimki evde" dedi.

"Komşun kodesten çıkınca, onu Sinbad'da yüzde yüz sansürsüz bir yemeğe davet ediyorum" diye yanıtladım.

Garip değil mi? Basma'yla çok mutlu anlar yaşadım, yalnızca sevişirken değil. Bazı gezintilerimiz de adımı adımına hafızama kazındı. Fotoğraflar bunun yanında ne kadar sönük kalıyor. Basma'yı yanı başımda gülerken, (kışın hep buz gibi olan) eliyle benim elimi ararken, avuçlarının arasına alıp dudaklarına götürerek öperken görüyorum. Bana bakıyor ve gözlerinde dünyanın tüm neşesi beliriyor. Ve bu kadar güzel bir anıyı bir kez daha görmek için çaresizlik içinde sürekli tekrar tuşuna basıyorum.

16. Mancini'nin Yeni Kimliği

Barudi mokasını çabucak içti. Gece kısa olmuş, daha saat altıda bir kâbusla uyanmıştı. Saat yedide bürosunda oturmuş evrakını düzenliyor ve sessizliğin tadını çıkarıyordu. Kapıcı her zamanki gibi merhamet göstermiş ve onun için kakuleli bir kahve pişirmişti. Daire bu saatte neredeyse bomboş olur, yalnızca şefin sekreteri Bayan Malik, dairedeki kaosa karşı hazır olmak üzere erken gelirdi. Böyle diyordu hep.

Barudi bu akıllı kadından çok hoşlanıyor ve bu aptal işe senelerce katlanmasının nedeninin o olduğunu söylüyor, Bayan Malik ise neredeyse her seferinde, böylece fazladan birkaç katilin parmaklıklar ardına koyulmasına katkıda bulunduysa mutluluk duyacağını belirtiyordu.

Barudi Bayan Malik'i saat sekize gelmeden kısa bir süre önce her zamanki gibi bir şaka eşliğinde aradı. Bayan Malik alışılmamış bir şekilde sessizdi ve göründüğü kadarıyla şefin keyifsiz olduğunu, çoktandır bürosunda oturduğunu belirtmekle yetin-

di. Barudi, soruşturmaların son durumuyla ilgili raporunu vermek üzere hemen Binbaşı Süleyman'a koştu. Asansör çok uzun bir zamandan beri çalışmıyordu. Büro ise dördüncü katta bulunuyordu. Merdivenlerde, nefes nefese küfürler ederek yukarıya tırmanan üçüncü kattaki Bilgisayar ve Elektronik Bölümü'nden meslektaşlara ve ikinci kattaki Şükrü'nün Olay Yeri İnceleme'den sağ kolu olan İsam'a rastladı.

Barudi ön odaya girince, Bayan Malik yüzünde geniş bir gülümsemeyle "Hayırlı sabahlar, gecen herhalde oldukça kısaydı" dedi.

"Yorgunluğumu karımdan gizleyebiliyordum, fakat sana karşı korumasızım. Sen bir röntgen bakışına sahipsin" diye yanıtladı Barudi ve güldü.

"Büyük bir derdi var" diye fısıldadı Bayan Malik sonra.

"Niye? Daha bana dün, başkanın şahsen bundan böyle kimsenin onu dinlememesi talimatı verdiğini söyledi."

"Orası öyle" diye araya girdi Bayan Malik ve "uzmanlar da zaten geldi ve o dinleme böceklerini kaldırdı, fakat konu farklı. Kahire'deki kardeşi yine bir haltlar yemiş" diye ekleyerek yüzünü ekşitti.

"Tanrım" diye ofladı Barudi ve şefinin kapısına vurdu. "Girin" sesini duyduktan sonra içeriye girdi. Binbaşı Süleyman, önündeki dosyaları –göründüğü kadarıyla hiç okumadan– imzalamakla meşguldü. "Komiser Barudi! Yeni bir şey var mı?" diye sordu deneyimli bir tavırla ve başını dosyalardan kaldırmadan. Bu, keyifsiz olduğu zamanlardaki karşılamasıydı.

"Evet, seyahatin ön hikâyesini ve kardinalin misyonunu artık oldukça iyi kurgulayabiliyoruz."

"Gerçek olgular" dedi Süleyman neşesiz bir sesle.

"İstersen daha sonra yine geleyim. Sanırım şu anda uygun değilsin" diye yanıtladı Barudi yumuşakça. Düşünceli görünmek istiyordu, çünkü şefin keyifsiz olduğunu fark etmemek mümkün değildi.

"Sevgili Zekeriya, uygun zaman hiç olmayacak, iyisi mi işe girişelim ve sen bana soruşturmaların ne durumda olduğunu anlat. Bu bana, dünyanın ne kadar boktan olduğunu unutturur.

Bazı bahtsızlıklar hiç beklemediğin bir anda üstüne çöker ve buna karşı hiçbir şey yapamazsın."

"Evet, olur böyle şeyler, karımın hızlı ve feci ölümünün haricinde her türlü felakete hazırdım, biliyorsun. O zamanlar birileriyle konuşmak bana çok iyi geliyordu ve sen beni hep dostça dinledin. Hatırlamıyor musun bunu?"

"Tabii, tabii" dedi Atıf Süleyman sessizce ve neredeyse mahcup, "bir felaketti. Senin için gerçekten endişelendim. Her neyse, kardinal neden..."

"Bırak şimdi kardinali... Ne oldu? Seni dinlemek isterim. Kardinal hakkında yeterince konuşuruz" diye araya girdi Barudi ve daha alt düzeydeki bir memur gibi değil, yaşça büyük bir akraba gibi davrandı.

Binbaşı Süleyman bir anlık bir tereddüdün ardından elindeki tükenmezi masanın üstüne attı. "Düşünebiliyor musun, erkek kardeşimi köyden buraya alıyor ve masraflar bana ait olmak üzere okutuyorum. Sonra bu beyefendi, Şam'da hukuk okumak yerine Kahire'de tıp okumak istediğini söylüyor. Anneme bir iyilik yapmak için onu Kahire'ye gönderiyor ve öğreniminin tüm masraflarını yine karşıladığım gibi, ona her ay para yolluyorum. Dört yıldır beni aldatıyormuş. Bana ilkönce mektuplar, sonra da elektronik postalar yoluyla öğrenimi hakkında hikâyeler anlattı. Bana ve anneme hastaneden beyaz önlük ve stetoskopla fotoğraflarını gönderdi. Güya olağanüstü notları sayesinde daha şimdiden asistan doktor olarak çalışmasına izin verilmişti. Her şey yalan ve dolanmış. Uyuşturucu satarken yakalanmış. Üniversiteye üç yıldır adımını bile atmamış. Şimdi de Kahire Büyükelçimiz Dr. Şaffat'ı meselenin içine çekmeye çalışıyor ve polise Şaffat'ın uyuşturucu mafyasının beyni olduğunu iddia ediyor. Büyükelçi doğrudan başkana şikâyette bulundu. O da aynı benim gibi, başkanın kuzeni. Tahmin et bakalım, kabak kimin başına patlayacak. Başkan beni bugün saat onda çağırdı."

"Yaşlı bir adamın tavsiyesini duymak ister misin?"

"Evet, tabii" diye yanıtladı Atıf Süleyman merakla.

"Seni şoke edecek olsa da mı?" diye emin olmak istedi Barudi.

Binbaşı başıyla onayladı.

"Hiçbir şey için özür dilemene gerek yok. Başkana git ve ona dümdüz yirmi beş yaşındaki bu ahmaktan sorumlu olmadığını, her Mısır vatandaşı gibi cezasını çekmek zorunda olduğunu söyle. Onun için merhamet dileme. Böylece seni mazeretler bataklığına giderek daha fazla çekecek her türlü suçtan kurtulmuş olursun. Kardeşini açıkça başından defet ve başkana kardeşinin seni ve anneni nasıl kandırdığını anlat. Ona her ailede bir bataklık olduğunu söyle. Başkan yeterince akıllı ve seni anlayacaktır."

"Öyle mi diyorsun?" diye sordu binbaşı emin olmayan bir sesle.

"Başkanın, kendi ailesindeki suçlu ve düzenbazlarla yeterince deneyimi olduğuna eminim" diye cevap verdi Barudi. Süleyman'ın yüzünde bir rahatlama belirdi. Kendisinin de mensubu olduğu iktidar aşiretini tanıyordu. Gülümsedi, Bayan Malik'e iki kahve siparişi verdi ve sonra sakinleşmiş bir vaziyette tecrübeli komiserinin raporuna kulak kabarttı. Öğleden sonra içişleri bakanıyla yapacağı görüşmede önemli ayrıntıları unutmamak için notlar alıyordu.

Barudi biraz sonra bürodan çıkınca, Bayan Malik ona gülümsedi. "Büyük hipnozcu, iki kahve yeterince açıktı. Şef şu anda mutlu bir çocuk gibi. Ne yaptın ona?" Barudi daha omuzlarını silkerek etkisini önemsiz gösteremeden, Malik araya girdi: "Mancini aradı. Roma'yla önemli bir telefon görüşmesi varmış ve uzun sürebilirmiş. Fakat sonra gelecek."

Bu da iyi diye düşündü Barudi ve merdivenden inmeye başladı. Birinci kata gelince, asistanlarının odasının kapısına vurdu ve tam "Buyurun" denildiğinde kapıyı açtı.

"Nabil, bana bir zamanlar o genç rahibenin öldürüldüğü vakada mucizeciler hakkında topladığın tüm evrakı temin et. Özellikle alametler hakkında her şeyi bilmek istiyorum, bir de heykellerle resimlerden akan yağ ve şarap hakkında... Lütfen şifacı Dumia kitapçığını ve bir bal ile kırmızı pancar karışımını İsa'nın kanı olarak yutturan o iki şarlatan hakkında yazdığın raporu unutma. Ve ayrıca Mancini için her şeyin bir fotokopisini çıkar."

Barudi ardından diğer asistanına döndü. "Ali, lütfen kurumumuzun büyük taklitçisi Hüseyin'e, Roberto Mastroianni adına kusursuz bir basın kimliği hazırlat. Seneler önce, bir uyuşturucu mafyasının beyniyle ilgili Fransız bir meslektaş için böyle bir kimlik hazırlamıştı. Ona son seferinde olduğu gibi bir 'Uluslararası Basın Kartı'na ihtiyacım olduğunu söyle ama bu sefer İtalya'da tanzim edilmiş olacak."

"Üzerinde normalde EU yazar" dedi Nabil. Ali yüzünü ekşitti ve her şeyi not aldı.

Barudi tam gidecekti ki, aklına bir şey geldi. "Dün fotoğraf çektiniz, değil mi?"

"Onlar işe yaramaz, Mancini hep yüzünü buruşturdu. Ayrıca ülke adresi lazım. Bu tür kimliklerde hep bulunur."

"Tamam, gelince kıçına öyle bir tekme atarım ki, bir daha sırıtmaz. Sen Hüseyin'den kimliğin üzerinde nelerin olması gerektiğini öğren. Fakat o tembel herifin seni oyalamasına sakın izin verme. Kimliğe hemen ihtiyacım var. Ancak o zaman büyükelçiye gidebilir ve ondan işbirliğini rica edebilirim."

"Yaklaşık bir saat içinde elinde olur" diye söz verdi Ali gurla. Nabil'in yüzünde alaycı bir gülümseme belirdi.

Barudi her ikisine de teşekkür etti. Tüm zamanların en şanslı komiserlerinden biri olduğunu ama aynı zamanda da bu hissin uzun sürmeyeceğini biliyordu. Böylece o anın tadını çıkarmaya karar verdi.

Odasına döndüğünde, telefonu çalıyordu.

"Selam, neredeydin?" diye sordu Şükrü doğrudan.

"Şefe rapor verdim, sonra da asistanlarıma iş yükledim, yoksa sıkıntıdan kavga ediyorlar."

"Uğrayabilir miyim?"

"Her zaman" diye yanıtladı Barudi.

Beş dakika sonra Şükrü yanındaydı. Mancini'yi akşam yemeğine davet ettiğini ve onu da çağırmak istediğini söyledi. Barudi teşekkür etti, Şükrü'nün İtalyan meslektaşın önüne koyacağı yemeklere şimdiden sevindiğini belirtti.

Fakat sonra Şükrü duraksadı, uygun kelimeleri arıyor gibiydi. "Belki becerikli Ali'yi de davet edebileceğimi düşündüm" dedi sonunda.

Barudi, Şükrü'nün bunu söylemekte neden zorlandığını hemen anladı ve "Peki, Nabil?" diye sordu.

"Yaşadığım sürece benim evime adım atamaz. Ondan hoşlanmıyorum" diye yanıtladı Şükrü sessizce fakat alışılmadık bir saldırganlıkla. O anda kapı açıldı. Barudi daha sonra da aklına geldiğinde kapıya vurulup vurulmadığını bilemeyecekti. Mancini gülümseyerek başını içeriye uzattı. "Rahatsız mı ediyorum?" diye sordu gergin suratları görünce.

"Hayır, hayır" diye ifadesini yumuşattı Barudi ve "fakat Ali'nin basın kimliği için yeni fotoğraflarına ihtiyacı var. Öncekilerde suratını ekşitmişsin. Seni bekliyor... Sanırım Roma'daki adresin de lazım" dedi.

Mancini, tatsız bir olayın içine daldığından emin olarak gitti.

Hem Şükrü hem de Barudi, odalarının muhtemelen dinlendiği varsayımıyla hareket etmek zorundaydılar, böylece Şükrü'nün antipatisinin arkasında nelerin durduğunu dile getirmediler.

Barudi, Şükrü'nün içten içe, Nabil'in gizli servisin bir muhbiri olduğundan şüphelendiğini biliyordu. Bir eğlence sırasında köşeye çekilmiş baş başa görüşürlerken Şükrü, başkanın rüşvetçi kuzeni Rami Malfuf hakkında ileri geri konuşmuştu; Malfuf'a, her ithalat veya ihracatta ve her yeni firma kuruluşunda bir pay aldığı ve daha otuzuna bile varmadan milyarder olduğu için Bay Yüzde Yirmi deniliyordu. Bahis konusu konuşmada Barudi'nin yanı sıra yalnızca Nabil oradaydı. Aradan kısa bir zaman geçtikten sonra, emniyet müdürünün Şükrü'yü mükemmel çalışmalarından dolayı resmen ödüllendirme teklifi reddedildi. Binbaşı Süleyman'ın Olay Yeri İnceleme Bölümü'nün çalışkan müdürünü terfi ettirme teklifi de geri çevrildi. Oysa emniyet müdürü, polisin bu bölümünün daha ziyade üvey evlat muamelesi gördüğü kanısındaydı. Olay Yeri İnceleme sessiz sedasız çalışıyor ve her zaman diğer bölümlerin gölgesinde kalıyordu ama onlar olmadan bir cinayetin aydınlatılması, hatta bir soruşturma yapılması bile mümkün değildi.

Barudi, Şükrü'nün ödüllendirilmesi ve terfi görmesini gizli servisin durdurduğunu biliyordu, fakat bunun arkasında o kibar

Nabil'in olduğundan emin değildi. Gizli serviste elbette akrabaları vardı ama bu, Barudi için hiçbir zaman Nabil'i mahkûm etmeye yetecek bir neden olmamıştı, hatta bazen bunun faydası bile oluyordu. Nabil'in, duraksayan bir soruşturmayı akrabaları vasıtasıyla tekrar harekete geçirmesi hiç de ender rastlanan bir durum değildi. Şükrü, her Alevi'nin rejimin bir ajanı olmasından şüpheleniyordu. Barudi bunu haksız buluyordu. Çünkü yalnızca Aleviler değil, pek çok Hıristiyan, Dürzi ve Sünni de hükümetle el ele çalışmaktaydı. Barudi'nin amcası, damadı onu gizli servise ihbar ettiği için bir yıl hapis yatmıştı. Ve bu herif, "Düşmanlarınızı sevin" sözüyle sürekli onun başını ağrıtan dindar bir Katolik'ti. Bir aile buluşmasında yine bu lafı dile getirdiğinde, Barudi hınzırca "Ama kayınpederinizi değil" diyerek lafı gediğine oturtmuştu.

Adam kuyruğunu kısmış, Barudi'yi ihbar etmeye cesaret edememişti. Muhbirler kimi ihbar edebileceklerini ve kimi edemeyeceklerini de öğrenir, bunun kokusunu alırlardı. Barudi'nin her türlü terfiye karşı kayıtsızlığı, ona sahip olmadığı bir gücün kokusunu veriyordu.

Barudi asistanlarından birinin davet edilirken diğerinin edilmemesini kabul etmek istemiyordu. "Bu, ikisi arasında zaten her zaman gergin olan atmosferi daha da zehirler. Peki, fatura kime çıkar? Üç tahminde bulunabilirsin" diye yanıtladı Barudi alışılmadık bir sertlikte. Şükrü'yü çok sevmekle birlikte, bu kadarı fazlaydı.

Sonunda ikisini de davet etmemeye ve üç kişi olarak huzurlu bir akşam geçirmeye karar verdiler.

Mancini geri döndüğünde, Şükrü gitmişti.

"Ne vardı demin?" diye sordu Mancini.

"Yok bir şey, küçük bir özel anlaşmazlık. Sende ne var?"

"Bu sabah idrak ettim. Bildiğin gibi, onu rahatsız eden ziyaretçilerle konuştuktan sonra, kardinal hakkında daha fazla bilgi edineceğimi umuyorum. Sen Şeyh Farcha'yı alırken, ben de Katolikleri alacağım. Nihayetinde kardinal, Piskopos Tabbich ile Papaz Gabriel'in ilgilendiği ve Suriye kökenli Kardinal Buri'nin kayırdığı bu şifacı Dumia ile buluşmayı reddetti. Bu kadının hamileri olduğu söylenen kişilerle kardinal arasında

bir şeyler geçmiş olması gerekiyor. Şimdi gazeteci kılığında olsa bile aniden karşılarına çıkarsam, kesinlikle şüphelenir ve benim hakkımda bilgi edinmek isterler. Bilgi toplamak günümüzde çok hızlı oluyor. Fakat çok iyi bir arkadaşımdan bir ricada bulundum, arkadaşımın adı Giuliano Conte. Birlikte okula gittik ve yıllarca aynı kulüpte futbol oynadık. Kendisi, Silvio Berlusconi'nin kardeşi ve aynı zamanda *Il Giornale* gazetesinin sahibi Paolo'nun dostu ve önemli bir iş arkadaşı. Giuliano bu arada etkili bir redaktör oldu. Arkadaşım Vatikan'a antipati duyduğu için bana bu iyiliği yaptı. Babası komünistti. Vatikan onu ellili yıllarda aforoz etti ve kiliseden attı. Bu, Katolik ailesi için bir felaketti. Arkadaşım antikomünist ve Silvio Berlusconi taraftarı, fakat Vatikan'a karşı duyduğu antipatiyi yüzde yüz babasından devralmış.

Giuliano, gazeteci olarak takma adım Roberto Mastroianni'nin, gazetenin hem baskılı hem de elektronik edisyonunda yazı işleri kurulunun Ortadoğu'dan sorumlu üyesi olarak yer almasını sağladı. Eskiden bir muhabir vardı, fakat neredeyse tüm yazı işleri kurulları yurtdışı muhabirlerinin sayısını azalttı. Şef redaktör ve yayımcının imzalarını taşıyan resmi bir onayı, bugün elektronik posta eki olarak aldım. Giuliano her zaman güvenilir bir arkadaştı.

Bu onay *Il Giornale*'de gazeteci olarak çalıştığımın kanıtı ve şimdi Suriye Enformasyon Bakanlığı tarafından yalnızca tasdiklenmesi gerekiyor." Mancini, raporunu bu sözlerle bitirdi.

"Bunu hemen işleme koyarız. Ayrıca İtalya büyükelçisini de bilgilendirmemiz lazım, tabii meseleyi gizli tutması ricasıyla. Böylece birtakım hafiyeler orada bir şeyleri eşelemek isterse, gazetecilik kanıtın büyükelçilikte de resmiyet kazanmış olur. Ayrıca büyükelçinin ayrıntılı bir şekilde bilgilendirilmesi adil olur, kendisini kandırılmış hissetmemesi gerekir. Büyükelçilik Basın Bürosu'nun, Roberto Mastroianni'nin büyükelçilik tarafından bilinen bir İtalyan gazeteci olup olmadığına dair tüm soruları inandırıcı bir evet ile yanıtlaması bizim de çıkarımıza" diye açıkladı Barudi.

"Evet, arkadaşım Giuliano da aynı fikirde. Belgeyi senin için bu USB belleğinde yedekledim" dedi Mancini ve Barudi'ye kü-

çük veri belleğini uzattı. "Arkadaşım da buradaki soruşturmalarımızı desteklemek istiyor" diye sürdürdü sonra. "Ona Kardinal Buri'yi aramasını ve Beyrut'ta yaşamış ve birkaç ay önce vefat edene kadar Şam'daki kadın şifacıya hayranlık beslemiş teyzesinden bahsetmesini rica ettim, ölü şahitlerin her zaman yararlı olduğu söylenir. Kardinale, şimdi teyzesinin anısına minnettarlıkla, Lübnan ve Suriye'deki şifacılar üzerine bir haber yazmak istediğini, *Il Giornale*'nin bir muhabirinin orada yaşayan şifacılarla fotoğraflı röportajlar yapmasının yazıyı harika bir şekilde tamamlayacağını, yeni kuşakların artık hiçbir şeye inanmadığı göz önünde bulundurulursa, İtalya'da bunun gibi makalelere çok ihtiyaç olduğunu belirtecek. Şayet kardinal zokayı yutarsa, *Il Giornale* muhabirinin Şam ve Beyrut'ta dostça kabul edilmesini sağlar.

Arkadaşım Buri ile konuştuğunu bugün veya yarın haber verir vermez, bu şifacı kadını koruyan Papaz Gabriel'i arayacak ve ondan kardinal ile yaptığı tartışma hakkında bir şeyler öğrenebilmek için bir randevu isteyeceğim. Derkas'a yola çıkmadan önce her detay için minnettarım."

"Çok iyi düşünmüş ve yapmışsın" dedi Barudi coşkuyla. Not defterini eline aldı, sayfalarını karıştırdı, sonra Manchini onu izlemekteyken İtalya Büyükelçiliği'nin numarasını çevirerek kendisini direkt büyükelçiye bağlattı ve ona mükemmel bir İngilizceyle, şu ana kadar elde edilen sonuçları görüşmek için randevu istediğini bildirdi, ayrıca üstü kapalı kelimelerle "belli bir konuda işbirliği yapmak üzere" birtakım belgeler iletmek niyetinde olduğunu ima etti. Mancini Suriyeli meslektaşının, konuşmanın dinlendiği varsayımıyla böyle konuştuğunu hemen anladı. Göründüğü kadarıyla büyükelçi yardıma hazırdı. Barudi teşekkür ederek telefonu kapattı.

"Kabul etti" dedi Barudi.

"Çok iyi" diye yanıtladı Mancini.

"Basın kartın yarım saatte hazır. Bekle bir dakika..." dedi Barudi ve kendi kendisini böldü. Tekrar bir numara çevirdi. "Benim, kim olacak? Hüseyin'e gittin mi? Daha iyi ya. Buna gerçekten ihtiyacı olup olmadığını bilmiyorum. Fakat yaz şimdi: Gazeteci Roberto Mastroianni *Il Giornale* gazetesinde çalı-

şıyor. Arapça olarak 'El Gurnali' yazıyorsun, tamam mı?" Barudi sustu ve karşıdakinin dediğini dinledi. "Bu zahmete neden mi gerek var? Kimlikte hiçbir boşluk olmamalı. Bir yazı hazırlayabilirsin. Gazeteci Roberto Mastroianni *Il Giornale* için mucizevi şifacılar üzerine bir röportaj yazmayı planlıyor. Şefe imzalat ve sonra Enformasyon Bakanlığı'na götür."

Barudi bir süre daha gülümseyerek dinledi. "Teşekküre gerek yok. Can sıkıntını defetmek için her zaman gayret gösteririm." Sonra ahizeyi yerine koydu. "Artık kimliğinde hiçbir delik yok" dedi Mancini'ye.

"Çok iyi İngilizce konuşuyorsun. Nerede öğrendin?"

"Yıllar önce birkaç şantajcıyı yakalayarak İngiliz kültür ataşesinin on yaşındaki kızını sağ salim kurtarana kadar İngilizcem berbattı. Londra bana bunun için bir yıl New Scotland Yard misafirliği hediye etti. Bir tür ileri eğitim. Buna hazırlık olarak burada, Şam'da iki yoğun İngilizce kursunu tamamladım, fakat tabii çoğunu Londra'da öğrendim. İş yoğunluğu çok fazla olan bir seneydi, fakat gençtim ve Londra muhteşem bir şehir. Geri dönünce havaalanında karım Basma'yla tanıştım." Barudi durdu. "Bırakalım bu eski hikâyeleri. Büyükelçi gerçekten çok yardımsever. Daha önce onunla hiçbir bağlantım olmamıştı. Daha birkaç seneden beri burada. Öğleden sonra ikide buluşacağız. O zamana kadar kimliğin ve verilerinin bulunduğu bir yazı hazır olacak."

"Çok iyi, çok iyi" dedi Mancini etkilendiğini gösteren bir sesle.

Saat on ikide Nabil, şifacılar üzerine bilgilerle dolu iki küçük dosya getirdi. Her iki dosyaya da, söylentilere göre Kutsal Meryem ile konuşan ve alametler gösteren Dumia'nın hikâyesi ve yaşadıklarını içeren bir kitapçık eklenmişti. Barudi kendi dosyasını yanına koyarken, Mancini merakla sayfaları karıştırmaya başladı ve "Bir süreliğine yeterince okuma malzemem var" dedi minnettarlıkla.

Barudi ona bol kakuleli moka söyledi ve tam asistanlarına gitmek istiyordu ki, telefon çaldı. Arayan Ayşe Malik'ti. "Şefimizin yeni bir azizi var" dedi şakacı bir sesle. Çok neşeli ve seni

hemen görmek istiyor. Lütfen hemen yukarıya gelir misin? Yarım saat sonra müdürlüğe gitmek zorunda."

"Tabii, seve seve" dedi Barudi.

Bayan Malik abartmamıştı. Binbaşı Süleyman sevinçten deliye dönmüştü. "Tavsiyen dâhihaneydi. Başkan beni teselli bile etti, ailesinde de hapse tıkılması gereken herifler olduğunu söyledi. En az beş dakika boyunca beni cesaretlendirmeye çalıştı. Düşünebiliyor musun, ülkenin en güçlü adamı beni teselli ediyor. Barudi, sen bir dâhisin. Her şey senin düşündüğün gibi oldu. Sana minnettarlığımı nasıl gösterebilirim?"

"Sevinerek ve rahatlayarak. Sana yardım etmek benim için bir onur. Sen dürüst bir adamsın."

"Bir şeye ihtiyacın olursa bana bildir. Bu arada, seni erkenden heyecanlandırmak istemiyorum ama emniyet müdürü senin onuruna büyük bir eğlence planlıyor, emekliye ayrılışında yani. Müdürlüğün balo salonunda yapılacak ve sana Palmiye Dalı Nişanı verilecek. Belki bilirsin, bu bir memurun alabileceği en yüksek nişan. Fakat bu vaka sonuçlanana ve hizmetin sona erene kadar aramızda kalsın. Bu nişanı alan ilk komiser olacaksın. Bu da emekli maaşını en azından üç yüz lira arttırıyor."

Barudi duygulanmıştı. Bayan Malik'in getirdiği mokayı sakince içti ve sonra amiriyle Mancini'nin güvenliği konusunu görüştü. Binbaşı Süleyman alınan önlemleri onayladı. İtalyan meslektaşın başına ne olursa olsun hiçbir şey gelmemeliydi.

"Doğru bulduğun her şeyi yap. Bakanlık İtalyan'la ilgili her konuda çok hoşgörülü."

Barudi destek için teşekkür etti ve kapıya yöneldi. Kendisini kontrol etmekte zorlanıyor ve merdivenlerden aşağıya adeta süzülerek iniyordu. Yüzünde sanki uyuşturucu almış gibi geniş bir gülümseme vardı. Yolda karşılaştığı kimi memur şaşırmış olmalıydı.

Bürosuna geri dönünce saatine baktı. Saat yarıma geliyordu. Mancini hâlâ evrakı inceliyor ve küçük bir deftere notlar alıyordu. Barudi, masasının üzerinde duran bir zarfı açtı ve içinden otopsi raporunu çıkardı. Ayrıca basın kartı ve içinde gazeteci Roberto Mastroianni hakkında önemli her şeyin İngilizce ve Arapça olarak yer aldığı bir yazı da zarftan çıktı.

Barudi oturdu ve otopsi raporunu dikkatle okudu. Okuması bitince, Mancini'yi Sinbad'da küçük bir atıştırmalığa davet etti.

"Ama bugün ben ödüyorum" dedi Mancini kararlı bir ifadeyle ve not defterini, kalemini ve belgeleri düzenli bir şekilde masanın kenarına koydu. "Bu andan itibaren bir misafir değil, Suriye polisinin faal bir çalışanıyım."

Yola koyulurken, Barudi "Kimliğin kusursuz" dedi. "Fakat kendi güvenliğin için ilerdeki günlerde daireye gelmemelisin. Şam'da hiç kimse senin gerçek kimliğini ortaya çıkaramamalı. Artık sen gazeteci Roberto'sun. Şam'da yalnızca birkaç gün daha kalacak ve sonra Derkas'a doğru yola çıkacağız. Evinde kal veya gez, fakat dairede tehlikedesin. Cep telefonun üzerinden ilişkide kalacağız ve acilen buraya gelmek zorunda kalırsan sana Ali'yi gönderirim. Takip eden birini atlatma konusunda en iyimiz Ali. Seni zemin altı garajına götürür ve oradan asansöre binerek bana gelirsin. Şayet çalışıyorsa tabii."

"Gerçekten her şeyi düşünmüşsün" diye şaşkınlığını belirtti Mancini. "Fakat bunlar sahiden gerekli mi? Benimle ilgili çok zahmete girmiyor musunuz? Aslında benim sizin yükünüzü hafifletmem gerekiyordu."

"Misafiri korumak dünyanın en doğal şeyi. Ayrıca şefin de talimatı. Hayır, tasalanma, seni yeterince sömüreceğiz" diye yanıtladı Barudi ve güldü. "Bizimle tek bir fotoğrafın seni ele verebilir ve bunu istemiyoruz. Şef de aynı fikirde. Bu nedenle İtalya-Suriye işbirliği raporunda senin bir fotoğrafının çıkmasını da yasakladı."

Mancini şaşkınlıktan kurtulamıyordu. "Amirin de mi beni düşünüyor? Roma'dan istifa etmeme ve sizde başlamama ne dersiniz?"

"Tavsiye etmem" dedi Barudi ve bu anlamda elini salladı. "Misafirimiz olduğun sürece sana iyi davranırız. Ama bizden biri olduğun anda üstüne çullanırız." Yüksek sesle bir kahkaha attı.

Büfenin ne kadar küçük ve mütevazı olduğunu, Mancini ancak bu gelişinde fark etti. Girişin üstünde, Şamlıların haset dolu bakışları savuşturmak için mülklerine koydukları bir de-

yişin yazılı olduğu bir tabela asılıydı, *Kıskananlar Kör Olsun* yazıyordu.

Büfenin sahibi, müdavim müşterisi Barudi'yi iyi tanıyordu ve onu "Her zamanki gibi salamlı pizza mı?" sözleriyle karşıladı.

"Hayır, bugün bir ziyafet var. Salata yanında içliköfte. İtalyan ödüyor. Fakat sonra uyarmadın deme! Kendisi gazeteci ve mafyayla çalışıyor. Yalnızca sahte para kullanır."

"Kardeşim, tek sözüne bile inanma" diye itiraz etti Mancini gevrek bir Şam şivesiyle.

"Bu mu İtalyan?" diye şaşırdı büfeci. "İtalyan gibi gözükmüyor ve konuşmasına bakacak olunursa, eski Şagur semtinden olmalı."

"Çok doğru" diye tasdikledi Mancini. "Gözlerin çok iyi, kulakların süper. Meslektaşım Barudi çok fazla pizza yiyor ve her gelen geçende bir mafya mensubu görüyor. Benim için de içliköfte ama cacıkla."

Bu saatte henüz bomboş olan büfenin bir köşesine oturdular. Barudi "Bu sabah Şükrü'yle ne hakkında konuştuğumuzu anlatayım" diye başladı. "Dairede bunu yapamam. Biz sivil polisler, güç piramidinin çok altlarında bir yere sahibiz, altımızda yalnızca trafik polisleri ve gece bekçileri var. Cinayet masasının bizde çöplerin toplanmasıyla benzerlikleri bulunur. Yurttaşların –özellikle varlıklı yurttaşların– daha iyi uyuyabilmesi için toplumu suçlulardan temizleriz. Fakat bunun ötesinde hiçbir gücümüz yoktur ve kimse bizimle ilgilenmez. Dünyada Suriye gizli servisinden daha ince örgütlenmiş bir sistem yoktur. On beş bölümün her biri tam tanımlanmış bir kesime yönelik faaliyet gösterir. Ordu, üniversiteler, kültürel kurumlar ve sanatçılar, camiler, sendikalar, partiler, fuhuş ve bir biçimde iktidara tehlikeli olabilecek herkes. Biz kriminal polisler tehlikeli sayılmayız, fakat dairede politik söylemlerde bulunmamak daha iyidir. Belki dinlenmiyoruz, fakat çalışanlar arasında pekâlâ bazı ajanlar olabilir. Bu nedenle dikkatli olman için seni uyardım." Büfeci iki bardak çay getirince, Barudi ara verdi. "Şagur İtalyan'ı için bir hoş geldin" diye şaka yaptı büfeci ve çayları masanın üstüne koydu.

Büfecinin uzaklaşmasından sonra "Şükrü, asistanım Nabil'in gizli servisin muhbiri olmasından şüpheleniyor" diye devam etti Barudi. "Onay verilen terfiinin ve bir ödüllendirmenin gizli servis tarafından durdurulmasında onu sorumlu görüyor. Görevim süresince bunu ben de üç-dört kez bizzat yaşadım. Şayet gizli servis bir şeye engel olursa, içişleri bakanı sesini keser ve onayını geri çeker. Şükrü bana Nabil'i davet etmek istemediğini söyledi. Bunu onun bir muhbir olduğunu düşündüğü için değil, ondan hoşlanmadığı için istemiyordu. Belli bir nedeni olmasa da birinden hoşlanmamana ne gizli servis ne de Tanrı itiraz edebilir. Ancak Ali'yi davet etmek istiyordu. İşte ben de buna onay veremem, çünkü o zaman asistanlarım arasındaki düşmanlık daha da derinleşir. Buna ne olursa olsun engel olmak niyetindeyim."

"Anlıyorum" dedi Mancini.

"Bu nedenle iyi çalışma arkadaşları olarak bir uzlaşmaya vardık. Her ikisi de davet edilmeyecek. Yani bu akşam benimle ve Şükrü'yle yetinmek zorundasın."

"Seve seve, ayrıca bana gösterdiğin bu büyük güven için teşekkür ederim" diye yanıtladı Mancini.

"Önümüzde tehlikeli bir soruşturma var. Kardinali her kim öldürmüşse bir profesyonel ve deşifre edilmemek için her şeyi yapacak. Onun için en kolayı, ikimizi haklamak olurdu, bu nedenle hiçbir hata yapmamalıyız. Örneğin faile onun foyasını meydana çıkardığımızı erken bir aşamada belli etmememiz lazım. Ayrıca birbirimizden kesin bir şekilde emin olmamız gerekiyor ve bunun önkoşulu büyük bir güven duymak. Benim sana bu güvenim var."

Mancini elini uzattı. "Benim de sana."

İki adam güçlü bir şekilde el sıkıştılar.

"Ne oldu? Hesabı sahte parayla ödemeye karar mı verdiniz yoksa?" dedi büfeci o anda ve yandaki boş masaya büyük bir tepsi koydu. Sonra ikisine de büyük birer porsiyon içliköfteyle Barudi'ye karışık salatasını, Mancini'ye ise bir kâse cacığını verdi.

"Ya salam, harika kokuyor" diye seslendi Mancini keyifle.

Barudi ise ellerini ovuşturdu. "Aç değil, açlığın bizzat kendisiyim" dedi. Ağzına tam bir marul yaprağı atıyordu ki, Mancini'nin akıllı telefonu çaldı.

Ekrana bakıp arayanın kim olduğunu görünce "Pronto" dedi Mancini. Uzun uzun İtalyanca konuştu, arada bir gülüyordu. Barudi ona mimik ve jestlerle, içliköfte soğumadan önce yemeye başlamasını ima etti. Mancini başıyla tasdiklese de hiç anlamamış gibi konuşmaya devam etti.

Büfeci şaşırmış bir halde yaklaştı. "Demek gerçekten İtalyan. *Salute, ciao, grazie* ve *amico* dedi, bunlar İtalyanca. Demek Şagur semtinden değil."

"Seni hiç aldattım mı?" diye yanıtladı Barudi sessizce. Büfeci başını iki yana salladı. Barudi'nin mütevazılığını seviyordu, oysa bir halk kahramanı gibi saygı görürdü. Mancini, telefonunu nihayet tabağının yanına bırakmadan önce, defalarca *ciao*, sonra tekrar *si, grazie* ve yeniden *ciao, ciao* dedi.

"Çok iyi. Giuliano güvenilir bir adam" diye seslendi coşkuyla, sonra içliköfteden bir parça kesip ağzına attı. "Giuliano, Kardinal Buri'yi ikna etmiş. Bu akşam Papaz Gabriel ile Piskopos Tabbich'i arayacak ve bana güvenebileceklerini, açıkça mucizevi şifacı kadından bahsedebileceklerini söyleyecek. Kardinal Buri, haber verilen *Il Giornale* röportajını daha şimdiden kadın şifacısının düşmanlarına karşı elde ettiği bir zafer olarak kutluyor. Sen büyükelçilikten döner dönmez" diye devam etti Mancini, "onu arayıp yarın için bir randevu alacağım. Bilirsin, benim gibi bir gazeteci vakit kaybetmeyi sevmez". Güldü ve ağzına tekrar bir parça içliköfte attı.

"Peki, arkadaşının Kardinal Buri'yi yanılttığı ortaya çıkınca ne olacak, onun için tehlikeli olmaz mı? Gazetede herhangi bir yazı veya röportaj çıkmazsa, işini tehlikeye atmış olmaz mı?"

"İki nedenden dolayı hayır. İlk olarak yazı kuruluna samimi olarak tüm hikâyenin uydurma ve bir sahtekârlık olduğunu bildirebilir ve kardinale ise nazikçe *Il Giornale*'nin meseleyi nazarı dikkate almadığını iddia edebilir. Biz İtalyanlar mucize olmayan mucizelere alışkınız. Devir ne kadar sertse, insanların doğaüstü güçlere ihtiyacı o denli fazla olur. İtalya ise İkinci Dünya Savaşı'ndan beri hep sert zamanlar yaşamakta. Bu ko-

nularla normalde ciddi gazeteler değil, magazin basını ilgilidir. Roma'dan en fazla altmış kilometre mesafede olan küçük liman şehri Civitavecchia'da geçenlerde bir heykelden kanlı gözyaşları gelince, insanlar şehre akmaya başladı ve belediye başkanı sevince boğuldu. Çok geçmeden Kuzey İtalya'dan Sicilya'ya kadar yirmi Meryem Ana ağlıyordu. Oysa bir laboratuvar testi, kanın bir adama ait olduğunu kanıtlamıştı. Heykelin sahibi, kanına bir DNA analizi yaptırmayı reddetti. Heykellerden birinin foyası meydana çıkınca diğeri ağlamaya başlıyordu. Çaresiz yığınlar ise boyalı basının refakatinde ürkütülen bir koyun sürüsü gibi bir şehirden diğerine koşturuyordu. Binlerce insanın hacca gidercesine üşüşmesine rağmen, Napoli'nin kan mucizesi de bir saçmalıktan başka bir şey değil."

"Ne demek kan mucizesi?" diye sordu Barudi.

"Napoli Katedrali'nde, Januarius da denilen Koruyucu Aziz Gennaro'nun güya kurutulmuş kanının bulunduğu on dördüncü yüzyıldan kalma cam bir ampul var. Senenin üç gününde bu kan, kendinden geçmiş dindarların gözlerinin önünde sıvılaşıyor."

"Gerçekten mi?" diye sordu Barudi inanamayarak.

"Evet ama bu fenomenin nedeni teolojide değil, kimyada yatıyor. Yalnızca bugün değil, on dördüncü yüzyıldan beri, bu ampulün içinde 305 yılında öldürülen azizin kanının tek bir damlasının bile bulunmadığı biliniyor; ampulün içinde birkaç maddeden oluşan ve soğuk ortamda katılığını koruyan, fakat yirmi dokuz derece sıcaklıkta en ufak bir sarsıntı halinde sıvılaşan bir karışım var. İtalya'nın havasında, yakılmış yüzlerce mumun ortasında ve kalpleri batıl inançla alevlenen binlerce insanın arasında katedralin bazen ne kadar sıcak olduğunu tahayyül edebilirsin. Katedrale akın eden bütün o insanların küçük bir sarsıntıya sebep olmasıyla söz konusu karışım bir sıvı halini alıyor."

"Ne tür maddeler bunlar?"

"Tam bileşimi unuttum, fakat on dördüncü yüzyılda bile bilinen ilkel tuzlardan oluşan şeyler. Araştırıp sana bilgi veririm. Bunu bu kadar iyi hatırlamamın nedeni, ketçabın da bu bileşim grubuna dahil olduğunu okuyunca çok şaşırmam. Ketçabın da

daha akıcı olması için sallanması gerekir. Buzdolabında jöle gibi kalınlaşır."

"Kilisenin bunun gibi garip mucizelere karşı kararsızlığına şaşırıyorum" diye araya girdi Barudi. "Suriye'de piskoposun ve birkaç rahibin haricinde hem Ortodoks hem de Katolik Kilisesi'nin yönetimi Dumia'ya karşı tavır aldı. İtalya'daki mucizelerde de öyle değil mi?"

"Tabii, tabii, hem de nasıl! Vatikan bunlara karşı büyük kuşku besliyor."

"Vatikan mı?"

"Evet, aklı başında kardinaller bu şarlatanlardan ve olumsuz etkilerinden korkuyorlar. İşin sonunda kilise itibarsızlaşır ve parsayı başkaları toplar. Bu arada uzaktan kumandayla ağlayan Meryem Analar var. Fakat Vatikan'ın sert tutumunun arkasında başka bir şey daha var: Bu şarlatanlar, popülariteleriyle kilisenin temel figürlerini arka plana itiyor. Herkes biliyor ki, İtalya'da Padre Pio –birtakım alametler ve şifayla öne çıkan kuşku uyandırıcı bir şahıs– en sevilenler listesinde ilk sırada, Kutsal Meryem onun arkasından geliyor. İsa bu arada aynı listede üçüncü sıraya düştü. Cornaro ve Levada gibi aydınlık kardinaller çok endişeli."

Barudi meslektaşının sözünü kesti: "Demin Kardinal Buri'nin, onu yanılttığınızı ortaya çıkarmasının arkadaşını iki nedenden dolayı korkutmadığını belirttin. Ama şimdiye kadar yalnızca tek bir neden dile getirdin."

"Tanrım, sen gerçekten inanılmaz bir dinleyicisin. Doğru, ben de, arkadaşım da Kardinal Buri'den korkmuyoruz. Kendisi belki Alman Papa'nın etrafındaki iç çemberde güç sahibi olabilir, fakat basında ne arkadaşları ne de etkisi var. İkinci neden bu."

17. Yalnız Adamların Dili

Komiser Barudi'nin Günlüğü

Saat sabahın altısı. Yalnızca beş saatlik bir uykunun ardından neşeliyim. Garip bir rüya gördüm. Bir sürü mezar taşı, devrilmiş dikili taş ve paslı haçın bulunduğu bir parkta yürüyordum. Bir çalılığın yanından geçerken korkuyla, çalılığın hemen arkasında Mancini'nin devasa bir yılanın ağzının içinde oturduğunu gördüm. Bağdaş kurmuştu ve kucağında bir laptop vardı. Neşeyle ıslık çalıyor ve tuşlara basıyordu. Yılan ağzını kapatamıyordu çünkü Mancini bir gezinti bastonunu canavarın gırtlağına diklemesine yerleştirmişti. Sanki bir çadırın içinde oturuyor gibiydi. Yılan tüm gücüyle ağzını kapatmaya çalışıyor, baston esneyerek neredeyse yarım daire şeklini alıyor, fakat yılan biraz gevşeyince yeniden dikleşiyordu. Mancini tüm bunların farkında değildi ve seslenmelerimi de duymuyordu. Bir anlığına dikkatim dağıldı, sonra bastonun kırıldığını duydum ve irkilerek uyandım.

Rüyanın kaynağı belki dolunaydı. Pencereden bakıyorum. Gökyüzünde büyük ve biraz soluk bir halde süzülüyor, bulutlar ona alacakaranlıkta ince bir peçe hediye ediyor.

Mancini ile uzun uzun, İtalya'da Suriye'de olduğu kadar yaygın görünen batıl inançlar hakkında konuştuk. Ona çocukken batıl inancı nasıl yaşadığımı anlatınca, sesli bir kahkaha attı.

O zamanlar azizlerin, dindarların arzularını yerine getirdiğini duymuştum ve böylece Ejderha Avcısı Aziz Georgios'a mütevazı arzularımı anlatmaya başladım. Yüz liralık bir banknot bulmak istiyordum. Hiçbir şey olmadı. Aziz Barbara, Vaftizci Yahya ve birçok başka aziz de arzumu yerine getirmedi. Hatta şefkatli Meryem bile mütevazı isteğimi duymadı. Meblağı giderek bir liraya kadar indirdim, bu bile o zamanlar bir paket çikolata almaya yetiyordu. Yine hiçbir şey olmadı. Sonra komşum Faris bana, kimi azizin yalnızca sert sözlerden anladığını söyledi. Her birine küfür ve tehditler yağdırmalıydım, o zaman korkar ve arzumu dikkate alırlardı. Böylece hepsine küfürler etmeye başladım ama hiçbir şey olmadı. Hayal kırıklığından öfkelenerek Kutsal Meryem'in resminin karşısına geçtim ve onu da azarlamak ve aşağılamak istedim. Daha "Meryem, sen bir aziz değil, aptal bir hatunsun" demiştim ki, enseme bir tokat yiyerek öne devrildim. Yalnızca başım dönmüyordu, tokadın nereden geldiğini anlamadığım için ürkmüştüm de. Yavaşça başımı çevirdim ve dağ gibi bir adam olan zangoç Yusuf'un hafif alık suratını gördüm. Bana şeytani bir sırıtmayla baktı ve "Kutsal Meryem kızar, küfür yok, anladın?" dedi.

Zar zor toparlandım ve eve koştum.

Şükrü bana bugün komşularının başından geçen çok üzücü bir hikâye anlattı. Şükrü, anne ve babasının ölümünden beri onların evinde oturuyor. Ev çok nezih ve komşular orada birbirini tanıyor.

Haddad çifti seksen yaşının üzerinde. Oğulları Elias Kanada'da tanınmış bir yazar. Romanlarında diktatörlük ve aşiretin gücü hakkında eleştirel şeyler yazdı ve burada itibar kaybına uğradı. Tam olarak neler yazdığını bilmiyoruz, çünkü ülkemizde tanın-

mamış yavan yabancı yazarların kitapları muhalif Suriyeli yazarlara göre tercih ediliyor. Sanki anne ve babanın tek oğullarını görememesi yeterince kötü değilmiş gibi –her ikisinde de kalp yetmezliği olduğu için (Şaşılacak bir şey mi?) uçmaları yasak– bütün akraba ve komşular onlara uzak duruyor. Şükrü hariç. Şükrü onları haftada bir ziyaret ediyor ve ihtiyaçları olduğu zaman alışverişlerini yapıyor.

Yaşlı Haddad ona gözyaşları içerisinde "İnsanlar sanki veba veya koleraya yakalanmışız gibi bizden kaçıyor" demiş.

Bugün kendimde garip bir özellik gözledim. Üzerinde çalıştığım vakanın beni böylesine etkilediğini ancak şimdi fark etmem ne kadar garip. Bir seferinde çocukları kandırıp onlara tecavüz eden bir katili yakalamak zorundayken, küçük çocukların sokakta akrabaları veya yakınları tarafından öpülüp sevilmesini görmeye –bu bizde sıradan bir durum olmasına rağmen– katlanamıyordum.

Başka bir sefer, her kasklı bir adam gördüğümde neredeyse isterik oluyordum. Kaskı kamuflaj olarak kullanan bir cani, biz onu yakalayamadan bir banka memurunu vurmuştu. Bir yıl boyunca badem kokan hiçbir şey yemeyince Şükrü benimle dalga geçmişti. Bunun öncesinde, siyanür asidinin önemli bir rol oynadığı bir cinayeti aydınlatmıştım. Şükrü ve diğer bazı meslektaşlar siyanür asidini çok boğucu bir koku olarak algılarken, ben bir acıbadem kokusu alıyordum. Siyanür asidiyle bağlantılı hiçbir cinayette yanılmadım.

Ya bugün? Öldürülen kardinal vakası üzerinde çalıştığımdan bu yana, her yerde şarlatan, sahte hekim ve her şeye inanan insanlar görüyorum. Hasedin kurbandan çok faile zarar veren bir suç olmasına karşın, her yerde hasede karşı deyiş ve nazarlıklarla karşılaşıyoruz. İnsan sürekli ve özellikle berberlerde bir evliliği çökerten, güzel bir çocuğu hasta yapan veya zengin birini bir gecede yoksul hale getiren kötü ruhlar hakkında hikâyeler duyuyor.

Bu hep böyle miydi, yoksa toplum krizler yüzünden mi batıl inanca daha açık bir hale geldi? Hiçbir fikrim yok.

Bugün kendimize bir soluklanma molası aldık, Mancini Şam kahvehanelerini seviyor. Şehrin yeni kesiminde bir otobüs durağına yakın modern bir kafenin pencere kenarına oturduk.

Büyük bir insan grubu otobüsü bekliyor, görüntü neredeyse bir protesto gösterisini andırıyordu. Ama otobüs gelmek bilmiyordu. Her gün rastlanan bir hayal kırıklığı...

"Şuraya bak" dedim Mancini'ye ve sokağı işaret ettim. Mancini olayın çoktan farkına varmıştı. Bir taksi, otobüs durağının önünden yavaşça geçti ama durmadı. Yaklaşık on kadın ve adam taksinin arkasından koşmaya başladı. Birkaç metre sonra geriye yalnızca yedi, sonra beş kişi kaldı. Taksi hâlâ frene basmıyordu. Bu yarıştan zevk alıyor gibiydi. Geride kalanlar vazgeçerek taksinin ardından lanetler yağdırdı ve sonra durağa geri döndü. Geriye yalnızca iki kişi kalmıştı: takım elbiseli, kısa boylu, sıska, gözlüklü ve evrak çantalı bir adamla üzerinde mavi bir iş önlüğü olan, güçlü kuvvetli görünen ve kocaman kafasını kazıtmış olan uzun boylu bir işçi. Sıska adam biraz daha hızlıydı ve taksiye rakibinden on saniye önce ulaştı. Taksi durdu. Durakta bekleyenler, kıskançlıktan gerilmiş yüzleriyle olan biteni seyrediyordu.

Kısa boylu adam tam arabanın kapısını açacaktı ki avantaj kaçtı, diğeri yetişti ve onu omzundan tutarak geriye savurdu. Yere düşen kısa boylu adam toparlanmaya çalıştı, fakat taksi şoförü, galip gelenle birlikte uzaklaşmıştı bile.

Binbaşı Süleyman'ı hiçbir zaman, Mancini ile ilgili konularda olduğu kadar candan görmedim. Bu dostane tavrın yukarıdan bir talimat olarak mı geldiğini, yoksa iyi bir ev sahibi olmak niyetiyle kendisinden mi kaynaklandığını bilmiyorum. Bunu ona soramam. Her halükârda Mancini için rica ettiğim her şeye sorgusuz sualsiz onay veriyor. Bugün ayrılırken şakayla karışık bir şüphelinin olup olmadığını sordu. "Hatta iki" dedim, "sen ve ben".

İtalya büyükelçisiyle telefonda konuşurken, Mancini özellikle Londra'da öğrendiğim İngilizceme hayran kaldı. Lisan öğrenmede kulağın gözden daha önemli olduğuna eminim. Kulak dili eğitiyor.

Mancini'ye Londra'dan anlatmaya başladım ama Şam'a gelip havaalanında Basma'yla tanıştığım yerde durdum.

Londra'da iki ilişkim olmuştu, bunlardan biri komşum Daisy ile gelişmişti ve tamamen erotikti. Daisy, nadiren evde olan ve ona çok soğuk davranan bir pilotla evliydi. Ben de tam doğru zamanda gelmiştim. Gerçekçi bir değiş tokuş söz konusuydu, bir Arap'la erotizm yaşama karşılığında yabancı bir ülkede güven duygusu.

O zamanki amirimin sekreteri Alice ile durum farklıydı. Alice ciddiydi, ben ise başarısızlıktan duyduğum korkuyla onu sevmeye karşı koyuyordum. Londra'da yalnızca üç ayım kalmıştı ve bir profesör ile çok tanınmış bir kemancının kızı olan Alice'in Şam'da yaşamaya dayanamayacağını çok iyi biliyordum. Biraz burnu büyüktü ve işte sanki gerçek şef kendisiymiş gibi davranıyordu. Londra'yı bile beğenmiyordu. Neden tam da bana âşık olduğunu bilmiyorum. Onda sahte umutlar yaratmamak için her şeyi yaptım, kendimi bir korkak olarak görüyordum. Daisy, böylesi günlerde sevişirken ortaya koyduğum vahşiliğe şaşırıyordu. Nedenini ona elbette açıklayamazdım.

Bir gün tüm cesaretimi topladım ve Alice'i St. James Parkı'nda uzun bir yürüyüşe davet ettim. Her şeyi açıkça dile getirdim, o da beni sevdiğini söyledi. Fakat Suriye'de yaşayamayacağına emindi. Benim Londra'da kalacağımı umuyordu ve şefin benden çok memnun olduğunu söyledi. Ben Şam'a geri dönmeye karar verince şoke oldu.

Arkadaş kaldık ve bir yıldan fazla yazıştık. Sonra yaşlı ve zengin bir hâkimle evlendi, adam çok kıskançtı ve her mektupta olay çıkarıyordu. Alice bunun üzerine bana yazmayı kesti.

Ben de bu arada Basma'yla birlikteydim ve o hiç kıskanç değildi. Kendi kendisine saygı duyan birisinin kıskanç olmaya ihtiyacı olmadığını söylerdi.

Basma, o zamanki adıyla Telefon ve Telgraf Müdürlüğü'nün Hicaz İstasyonu yakınlarındaki merkezinde yönetici bir konuma getirilen ilk kadınlardan biriydi. Fransa'da gittiği bir eğitimden geri dönüyordu ve havaalanında pasaport kontrolü sırasında arkamda dururken tesadüfen tanışarak dünyaca tanınmış Suriye bürokrasisi üzerine sohbete başladık. Bu arada çok güldük. O zamanki amirime olan öfkem süpürülüp gitmişti. Bana telefonda, havaalanı pasaport kontrolünden beni hızla geçirmek üzere bir şoförün bekleyeceğini, ne de olsa tüm Cinayet Masası'nın gururu olduğumu belirtmişti.

Ama kimse yoktu. Neredeyse bir saat sırada bekledik. Gişelerin arkasındaki memurlar adeta trans halinde çalışıyor ve yolcularla her türlü göz kontağından kaçınıyorlardı. Buna efektif bir çalışmanın haricinde her şey denilebilirdi. Tanrım, diye düşündüm, Alice için tek başına bu bile boşanma davası açmak için yeterli olurdu. Bir yabancı olarak Londra'da, memur bana kibarca orada güzel günler dileyene kadar beş dakikadan fazla beklememiştim. Dışarıdaki büyük salonda ise beni alacak olan şoför bekliyordu. Kendi ülkemde bir Suriyeli komiser, yani devlet memuru olarak bir saattir bekletiliyordum.

Tam o anda üniformalı bir adam "Üsteğmen Barudi" diye seslendi.

"Ah, kurtuldun" dedi Basma.

"Fakat ben sohbetimizi bitirmek istemiyorum" diye yanıtladım, kalbim deli gibi çarpıyordu. Basma hafifçe kızardı.

"Beklemek zorunda değilsin" dedi şoför kendini beğenmiş bir havada yüksek sesle ve bacaklarını açarak karşıma dikildi. Sanki bir emir verecekmiş gibi davranıyordu.

"Bir saat geciktin. Şimdi bu nedenle tek başına şehre geri dönüyorsun" dedim kaba bir tonda, Basma'ya döndüm ve yan gözle şoförün bir an ne yapacağını bilemeden durduktan sonra gittiğini gördüm.

"Bu çok iyiydi" dedi Basma ve elime dokundu.

Formaliteler nihayet bittikten sonra havaalanında bir restorana oturduk, yemek yedik, güldük ve gece yarısına kadar sohbet ettik. Ardından bir taksi tuttuk, taksi ilkönce onu, sonra da beni eve götürdü.

Birbirimize tutulmuştuk. Her yeni buluşma, tutkuyu giderek büyük bir aşka dönüştürdü. Birbirimizi bulduğumuza emindik.

Londra'ya gitmeden önce yapayalnız bir adamdım. Yalnızlık sadist bir canavar. Beni öldürmüyor, zamanı acı verici bir derecede uzatıyordu. Kitap okuyor, sinemaya gidiyor, televizyon izliyordum ama hep yalnızdım. Mutlu çiftlerin olduğu eğlence ve buluşmalardan uzak duruyor, arkadaş ve tanıdıklarımın gözlerindeki acıma belirtisine katlanamıyordum. Evlenmeye hiç mi niyetimin olmadığı sorusu belki iyi niyetli oluyor, fakat bana bunca zamandır bir eş bulmakta başarılı olamadığımı acı acı hatırlatıyordu. Sonra bir akşam bir bardak şarap içmek için tesadüfen bir lokale gittim ve orada daha sonra "çevrem" olarak tanımladığım insanları buldum. Burası sıradan halkın sevdiği türden bir meyhaneydi, zarif görünmeye çalışan ama yalnızca zavallı birer fahişe olan konsomatris kızlarla dolu bir bar değildi.

Meyhane ve barlarda, resmi daire, fabrika, aile, okul veya sokaklardan farklı kural ve ahlak beklentileri geçerlidir. Başlangıçta komiser olduğumu gizlemeye hiç gerek görmüyordum, fakat o zaman insanlar aniden suskunlaşıyor ve bana korkuyla bakıyorlardı. Meseleyi önemsizleştirme çabalarım tam bir başarısızlığa uğradı, çünkü ben vergi kaçırma, uyuşturucu kaçakçılığı veya siyasi suçlara bakmıyorum, cinayet masasındayım deyince daha da korkuyor, "Neden buradasın? Bir iz üzerinde misin? İçimizden birinden mi şüpheleniyorsun? Doğru söyle, burada birini mi arıyorsun?" gibi sorular soruyorlardı.

Sonra günün birinde kendimi nüfus müdürlüğü veya tapu kadastrodan bir memur olarak tanıtmaya karar verdim.

Bu kararım tuttu ve insanlar bana hemen güvenmeye başladı.

Bu geleneksel meyhanede her akşam şu kişiler buluşuyordu: Öğretmen İsmail, tam bir palavracı, vücut geliştirici Georg, narin bir kadının sesi ve ruhuna sahip Herkül adaleli utangaç bir eşcinsel ve artık "çalışanı" olmayan yaşlı pezevenk Abdo. Güç bela geçimlerini sağlayabilen dört yaşlı fahişe merhameten Abdo'nun arak ve sigarasını ısmarlıyor, Abdo ise gözleri gör-

meyen kız kardeşinin yanında kalıyordu, kız kardeşi anne ve babasından miras kalan evin küçük bir odasını ona bırakmıştı. Abdo yemek ve kira olarak kız kardeşinin bütün getir götür işlerini hallediyor, yemek yapıyor, çamaşır yıkıyordu. Sık sık, genç fahişeler sağladığı güçlü ve zengin kişilerle yaşadığı maceralı deneyimlerini anlatırdı. Uydurma mı, yoksa gerçek mi bilinmez, fakat Abdo'nun hikâyeleri, yazarlarımızın cinsiyetsiz kahramanlı hikâyelerinden daha heyecanlıydı. Bir de kısmeti hiç açılmayan Daniel vardı. En az on iflas yaşadığı söyleniyordu. Geçimini neyle temin ettiğini kimse bilmiyordu, hatta kendisi bile. Şamlılar, para kaynakları yasadışıysa "Bunu Allah bilir" derler. İçimizde en gencimiz bir Kazanova olmaya özenen Samuel'di. Nereye giderse gitsin, kadınların etrafında pervane olduğunu anlatırdı. Yalnızlığı, yalanlarının kanıtıydı. Fakat güzel anlatabildiği için havayı erotikleştirirdi, çoğunlukla gizli bir şey anlatıyormuşçasına fısıldayarak konuşurdu.

Bizi birbirimize bağlayan, yakınlaştıran şey yalnızlığımızdı. Gerçekten de bu komik adamlarla bir araya geldikten sonra, genelde birkaç saatliğine sıkıntılarımı unutuyordum. Gülüyor ve herkes ortaya bir fıkra atmaya çabalıyordu. Hırsım arttı ve dairede ve berberde anekdot, fıkra ve hikâyeler toplamaya başladım. Bir gün, hiç işi olmayan bir memur hakkında fikrimi dile getirdim ve cümlenin ağzımdan nasıl çıktığını anlamadan "Huzurevinde kalan bir pezevenk kadar az işi var" dedim. Şaşırtıcı olan ise pezevenk Abdo'nun o andan itibaren beni her gördüğünde gülmeye başlamasıydı. "Çok iyiydi, huzurevinde bir pezevenk" diye hep tekrarlıyordu neşeyle.

Bazı akşamlarda adamların dilleri, aç yılanlar gibi ağızlarını terk edip kadın arayan, çocuk yapan penislere dönüşüyor, bunlar dördüncü bardak araktan sonra artist ve dünya starlarıyla çiftleşiyor ve sonunda bitkinlik ve alkolden peltekleşerek, ortaya ağır bir alkol ve sigara kokusu yayan ağızlarına geri dönüyordu.

Ancak Londra'dan dönüp Basma'ya âşık olduktan sonra yalnızlığımın arkadaşlarına veda ettim. Herkese son bir arak ısmarladım, bazıları veda sırasında garip bir şekilde ağladı, ben de duygulanmıştım.

"Seni huzurevindeki pezevengin müşterilerini özlediği gibi özleyeceğim" dedi Abdo ve omzumda burnunu çekti. Teselli amacıyla onun sırtına vurdum.

Yalnızca kendisini Kazanova sanan Samuel bir zafer kazanmış edasıyla gülümsedi, güçlü bir şekilde elimi sıktı ve "Sevgilin için endişelenmene gerek yok, arkadaşların karıları benim bacımdır" diyerek şişindi.

Ama ben "Sen kendi kız kardeşine bile atlarsın" diye cevap verdim. Onun haricinde herkes güldü.

Şu şeriat profesörünü bir an önce karşıma alıp sıkıştıracağım. Kardinalin geleceğinden haberdar olması bana çok garip geliyor. Belki de kardinali havaalanında kaçırmak isteyen teröristlerle bir bağlantısı vardır.

Yazı yazarken komşunun osurduğunu duyuyorum. Yakında yatak odasıyla oturma odasını değiştireceğim. Gerçi oturma odası sokağa bakıyor ama yukarıya çok fazla araba gürültüsü gelmiyor. Burada komşuların yatak odasındaki her hareketi ister istemez duyuyorum. Ve bunların çoğu mide bulandırıcı.

Adamın kadını hırpalamasına çok öfkeleniyorum. Bu hiç de nadiren olmuyor.

Mancini ile büfeye giderken yine Şamlıların "Kayıp Prens" dedikleri o deliyi gördüm. Adam kısa boylu, zayıf ve üzerinde zamanın izlerini bıraktığı beyaz bir takım elbise var. Ceketinin düğme deliğinde her zaman körpe bir karanfil takılı. Parlak saçlarını ucuz bir boyayla renklendiriyor. Şamlılar onunla dalga geçse de bazıları acıdıkları için ona para ve yemek de veriyor ve "Kayıp Prens" her seferinde abartılı bir reveransla teşekkürlerini sunuyor.

Sık sık tahttan düşürülen bir kral olduğunu iddia ettiği babasından bahsediyor ve büyük bir ordu donatıp babasının tahtına çıkacağını söylüyor. O kadar kaçık ki, çeşitli gizli

servislerin ajanları bile onu ciddiye almıyor. Hiç tutuklanmadı ve son derece kibar. Kadınların önünde reverans yapıyor ve hep aynı cümleyi söylüyor: "Chère madame, quand je vous vois, c'est une plaisir pour moi."

*Arada sırada ağır adımlarla sokakta yürüyor ve kollarını sanki uçuyormuş, yüzüyormuş veya hatta görünmez düşmanlarla savaşıyormuşçasına havada sallıyor; bunu yaparken tek bir insanın bile anlamadığı garip bir şeyler söylüyor. Böylesi günlerde hiç kimseyi selamlamadığı gibi, gözlerini büyük tehlikelerin yaklaştığını görüyormuşçasına kocaman açıyor.

Bu deliyi uzun zamandır tanıyorum ve ona defalarca para verdim. Fakat zıvanadan çıktığı zamanlarda ona hiçbir şey söylemiyorum. Bugün kulaklarına pilot kulaklıkları takmıştı ve kablonun ucu sokakta arkasından zıplayarak geliyordu. Mancini kaldırımın ortasında büyülenmiş gibi kalakaldı.

"Devam et, şu anda bir kriz geçiriyor" dedim adama acıyarak. Yayalar ona gülüyorlardı.

Bir kadın aşağılayarak "Ne kadar aptalca şeyler konuşuyor" dedi arkadaşına.

"Hiç de değil" dedi Mancini ve kadının önünde durdu.

"Öyle mi, sen anlıyor musun söylediklerini?" diye yanıtladı daha büyükçe olan kadın, ki o da yirmisinden yukarı değildi.

"Hayır, ama ben Çince ve Rusça da anlamıyorum, bu Çinlilerin ve Rusların deli olduğu anlamına gelmez."

Daha küçük olan "Çince ve Rusça normal diller, fakat Kayıp Prens'in ağzından çıkanlar bir dil değil, hayvani sesler" deyip kıkırdadı.

"Tahayyül edebiliyor musun, fantezisinde uçan bir halıyla bir sürü ülkenin üzerinden uçuyor ve bu ülkelerin halklarını kendi lisanlarında selamlıyor? Farsça iki cümle, İbranice üç cümle ve Japonca dört cümle söylüyor, sonra da Fince selam veriyor."

"Gel, Magda" dedi daha büyük olan, "gidelim, bu adam Kayıp Prens'in kardeşi". İki kadın gülüşerek uzaklaştı.

"Haydi, yemeğe gidelim artık, yoksa açlıktan düşüp kalacak ve şeytanca zırvalar söylemeye başlayacağım" dedim ve Mancini'yi ceketinin kolundan çektim.

* (Fr.) Sevgili Madam, sizi görmek benim için bir zevk. (ç.n.)

"Fakat daha büyük olan çok çekiciydi" dedi Mancini ve isteksizce beni izledi.

"Kutsal Meryem, bu kendini bilmez İtalyan'ı koru" diye inledim. Mancini yalnızca güldü.

*

18. Barudi'nin Yeni Müttefiki

Barudi İtalya Büyükelçiliği'nin girişinde garip bir hisse kapıldı. Komiseri tanıdığı için selama duran bekçi, Barudi'nin yürümeye devam etmeyerek durmasına şaşırdı. Barudi'nin bakışı arka girişe dönmüştü. O anda iç gözünün önünde yine kardinalin yerde yatan cesedi belirdi ve ağlayacak gibi oldu.

Kafasından bu resimleri silip attı ve zile bastı.

Büyükelçi Barudi'yi şaşırttı. Aslında deneyimli komiser yalnızca büyükelçinin soruşturmaları destekleyeceğini ve Mancini'nin rahatça çalışabilmesi için gazetecilik rolünü koruyacağını ummuştu. Fakat Francesco Longo, Vatikan Büyükelçisi'nden farklı bir şekilde yardıma çok hazır ve açıktı. İki adam hemen çok iyi anlaştı. Belki birbirlerine hemen ısınmalarının nedeni, ortak Londra sevgileri ve Büyük Britanya'da hoşlandıkları bazı şeylerdi yahut belki kendi kendilerini dalgaya alma eğilimleri de onları birbirine bağlayan şeydi.

Büyükelçi, Basın Bürosu'na Roberto Mastroianni'yi hemen gazeteci olarak tescil etme talimatını verdi. Barudi biraz da çekingenlikten, kardinalin öldürülmesinden dolayı çok mahcup olduğunu ve bu olaya çok üzüldüğünü belirtti. Vatikan'ın birkaç hilekâr şifacı yüzünden neden böylesi bir şahsiyeti Suriye'ye gönderdiğini anlamıyordu. Barudi büyükelçiye açıkça, kendisinin bir Katolik olarak bunun gibi mucizeleri tiksindirici bulduğunu itiraf etti. Bir insanın, kendisini İsa veya Meryem ile konuşabilecek kadar seçilmiş görmesi bile tek başına, dindar, namuslu ve temiz kalpli milyonlara bir hakaret anlamına gelirdi.

"Ruhumun sesini dile getiriyorsunuz, sayın komiser" dedi büyükelçi ve güldü. Barudi'ye, tüm hayatın bir yaratıcısının olduğuna inandığını, bir İsa'nın da var olduğunu ve Filistin adında tozlu bir eyalette Romalılara karşı cesurca bir ayaklanma başlattığını pekâlâ tahayyül edebildiğini belirtti. "Onun dâhiyane stratejisi şuydu: Düşmanını o kadar içten kucakla ki, sana karşı savaşamasın. Roma İmparatoru Tiberius'un gaddar ve rüşvetçi Valisi Pontius Pilatus tehlikeyi gördü ve devrimci İsa'yı hemen ölüme mahkûm etti. Hızla gerçekleştirdiği davalarıyla tanınıyordu. Sonuçta bu onun da kötü akıbeti oldu; gaddarlığı ve rüşvetçiliği yüzünden görevden alındı. Daha sonraları İsa'nın mahkûm edilip edilmemesini Yahudilere bıraktığı iddiası bir kocakarı masalından başka bir şey değil. Pilatus Yahudileri hiçe sayıyordu. Ayrıca bir sömürge valisinin bir isyancıyı bizzat ölüme mahkûm etmeyip kararı köleleştirilen bir halka bıraktığı nerede görülmüştü?"

"Fakat İsa'nın dâhiyane stratejisi başarıya ulaştı" diye devam etti büyükelçi. "Roma İmparatorluğu'nu barışçıl yoldan fethetmek üç yüzyıl zaman aldı. Sevgi, her düşmanı savaşsız alt eder. Dâhiyane fikir işte buydu ve İsa bunun için Pilatus tarafından çarmıha gerildi."

Büyükelçi bir süre sessiz kaldı. Barudi ona zaman tanıdı. Seneler ona, karşısındakinin iç süreçlerini vakitsiz kesmemeyi öğretmişti.

"Sizinle aramızda kalması koşuluyla konuşabilir miyim?" diye sordu sonunda Büyükelçi Longo alçak bir sesle.

"Ama elbette, ekselans" diye yanıtladı Barudi ve kalbi hızla çarpmaya başladı, kalbi şimdi önemli bir şeyin geleceğini beyninden daha hızlı sezmişti.

"Kardinal burada bizim misafirimizdi. Onun onuruna bir yemek vermek istedik. Fakat o çok fazla insanın gelmesini istemiyordu, bu nedenle yalnızca Vatikan büyükelçisini, birinci sekreterini ve kendi en önemli memurlarımızı davet ettik. Bundan hoşnut kaldı. Gizlice hangi yemekleri sevdiğini araştırdık. Bildiğiniz gibi Venedikliydi. Aşçımız yapabileceğinin en iyisini yaptı ve Kardinal Cornaro çok duygulandı. Neşeli bir akşamdı. Samimiyetle inanç ve batıl inanç hakkında konuştuk ve kardinal, daha ziyade sert politik gerçekliğin içinden gelen bir politikacının batıl inançla ilgilenmesinden çok etkilendi. Ona Amerika'da bir tarikata katılan ve hayatını mahveden ağabeyimden bahsettim. Sonunda bir akıl hastanesine düştü. Ben o zaman on altı yaşındaydım. Anneme her şeyin nasıl bu noktaya gelebildiğini açıklamak için bilgiler edindim. O zamandan beri her türlü batıl inanca karşı büyük bir antipati besliyorum.

Yemek neşeli bir havada sona erdi. Vedalaştık ve kardinal Vatikan Büyükelçiliği'ne geri götürüldü. Sürpriz ertesi gün geldi. Kardinal Cornaro aradı. İlkönce güzel akşam ve yoğun sohbet için teşekkür etti, sonra doğrudan benimle baş başa görüşmenin kendisini sevindireceğini belirtti. Onu aldırmak için derhal şoförümüzü yolladım.

Şu anda sizin oturduğunuz yerde oturuyordu ve bana adeta imkânsız misyonundan bahsetti. Şikâyet etmiyordu, hayır, zor bir araştırma görevi alan ve görevi yerine getirmek için yanıp tutuşan genç bir bilim insanı gibi heyecanlıydı. Meraktan misyonunun neden imkânsız olduğunu sordum. Gülümsedi ve Papa'nın bu görevi ona, yalnızca iki kardinalin –Kardinal Levada ve kendisi– mucizevi şifacıları kuşkuyla karşıladığı için verdiğini belirtti. Gerçekten de Vatikan'da, mucizevi şifacıların taraftarlarıyla karşıtları arasında geçen sert bir tartışmanın basına yansıdığını hatırlıyorum. Böylesi tartışmalar çok nadiren kamuoyuna yansır. Adını unuttum ama bir kardinal, İtalyanların zayıflayan inançlarını sağlamlaştırmak için bu mucizelere ihtiyaçları olduğunu söylemiş. Kardinal Cornaro ise 'İtalyanlar

yeterince mucizevi, fakat sizin beyninize, kardeşim, acilen bir mucize gerekli' diye yanıtlamış. Kardinale olayı doğru mu hatırlıyorum, diye sordum. Biraz utandı ve basının abarttığını belirtti, fakat buna benzer kelimeler o öfke anında gerçekten ağzından çıkmış olabilirdi.

Sonunda Papa ona bu görevi vermişti. Gerçi Papa daha ziyade, 2006'dan bu yana Ruhaniler Meclisi'ni yöneten Levada'nın arkadaşıydı, fakat Levada daha yaşlı ve hastalıklı olduğu için geriye yalnızca o –Kardinal Cornaro– kalmıştı. Görevin imkânsızlığının nedeni, çok fazla Suriyeli ve birkaç kardinalin olumlu bir rapordan çıkarları olmasıydı. Bunlar Suriyeli mucize şifacılarının kabul görmesini umuyordu. Ancak bu durumda kendilerine ait şifacılara sahip olan Mısırlılar, Lübnanlılar, Ürdünlüler, Filistinliler ve Iraklılar hakarete uğramış hissederlerdi. Onlarda da Meryem görüntüleri olduğu gibi, onlar da her türlü delikten zeytinyağı ve şarap akıtabiliyorlardı."

Barudi içten bir kahkaha attı ve büyükelçi de kendi tabirine güldü.

"Cornaro açıklamalarına devam etti ve Papa Benedictus'un şifacılara daha ziyade kuşkuyla baktığını, fakat her iki kesimde de arkadaşları olduğunu ve kimseyi kızdırmak istemediğini, bunun için onu görevlendirdiğini söyledi.

Ayrıntılı bir incelemenin ardından Suriye, Lübnan ve Ürdün'deki diğer vakaları listeden düşürmüştü. Bunların çoğu küçük bir sirk gösterisini bile beceremeyecek türden düzenbaz ve sihirbazlardı. Ancak bu Derkas vakası onu en baştan beri büyülemişti. Raporlar coşku doluydu. Kuşkucular bile, adamla karşılaştıktan sonra teslim oluyordu. Hatta Monsenyör Saleri –Vatikan'ın Şam elçisi– başka kimlik altında Derkas'a gitmiş ve tamamıyla ikna olmuştu. Saleri'yi onlarca yıldan beri büyük bir rasyonalist olarak tanıyordu."

Büyükelçi duraksadı. Bakışını, sanki uygun kelimeleri arıyormuşçasına görkemli döşenmiş odanın içinde gezdirdi. Yalnızca bir duvar saatinin hafifçe tıkırdaması sessizliği bozuyordu. Sonunda bakışını tekrar Barudi'ye çevirdi ve sözlerine devam etti: "Sorun, Kardinal Cornaro'nun bana açıkladığı gibi kuzeydeki şifacının bir Müslüman olması. Kimse Sünni mi, Şii mi,

yoksa Alevi mi olduğunu bilmiyor ama her halükârda kesinlikle bir Müslüman. Bir Müslüman... İsa'nın alametleriyle ilgisi olmayan biri... Fakat İsa'yı Muhammet'ten üstün tutuyor ve bir kilisede kalıyor. Kardinal bu sözleri o kadar ağır ağır söyledi ki, heyecandan boğazım kurudu. Benimle neden konuşmak istediğini daha yeni anlıyordum. Kardinal sözlerini sakince sürdürdü ve ne zeytinyağı ifraz eden ne de vücudunda izler taşıyan bu şifacının yalnızca Suriye'nin değil, dünyanın en önemli vakası olduğunu belirtti. Bu arada izlerle ilgili olarak, okumuş ve dini danışmanlarla çalışan sahtekârların bile yara izlerini avuçlarında taşıdığını, oysa bunun kanıtlanmış biçimde yanlış olduğunu, İsa'nın buralardan çarmıha çivilendiğini söyleyerek bileklerini gösterdi."

Barudi şaşırdı. "Fakat yara izleri tüm resim ve heykellerde avuçlarda görülüyor."

Büyükelçi gülümsedi ve aynı itirazı kendisinin de dile getirdiğini söyledi. Sonra "Bu arada bunun gerçekte mümkün olamayacağını biliyorum" diye devam etti. "Çünkü elin içi, çarmıha gerilenin ağırlığını taşıyamaz ve el kopar. Bunu bir yana koyacak olursak, çarmıha gerilen insan yaralardan ve kan kaybından ölmez, ölüm nefes alamamaktan meydana gelir. Kollar yana açık olduğu için kafa uzun süre dik tutulamaz ve göğsün üzerine düşer. Böylece nefes borusu tıkanır ve insan gaddarca bir ağırlıkta boğulur. Çoğu zaman kan dolaşımının çöküşü ve kalp yetmezliği de ölüme yol açar. Ancak ressamlar, avuç içlerini çivilerle delmeyi daha estetik buldu."

Barudi düşünceli bir ifadeyle başını salladı ve bir Hıristiyan olarak şimdiye değin bu konuda hiç düşünmemesine fazlasıyla şaşırdı.

"Ama biz esas sorunumuza geri dönelim" diye devam etti büyükelçi. "Kardinal Derkas şifacısının gerçekten mucizevi bir şifacı olduğunu belirleseydi, Müslümanların tepkisi nasıl olurdu? Kardinal önüme bir dizi olası tepki serdi ve böylece bu konuya ne kadar yoğun kafa yorduğunu fark etmiş oldum."

"Ne gibi tepkiler?" diye sordu Barudi.

"Kardinal Cornaro bana her bir dini topluluğun nasıl tepki vereceğini açıkladı. Ön araştırmalarında gerçekten hiçbir zah-

metten kaçınmamıştı. Birçoğunu unuttum; fakat müritlerinin öne sürdüğü gibi Derkaslı adamın gerçekten mucizevi bir şifacı, bir ermiş olduğunu farz edelim, bu durumda pek çok Hıristiyan hakarete uğramış hisseder, inançlarının incitildiğini düşünürdü. Tanrı insanlığa mesajını yollamak için tek bir dürüst Hıristiyan bulamamış mıydı? Peki, içlerinden biri aniden Hıristiyan mucizelerinin habercisi olsaydı, Müslümanlar bunu nasıl bulurdu? Şayet mucizevi bir şifacı olmadığı belli olursa da kendisini hakarete uğramış hisseden bir sürü insan ortaya çıkardı. Kardinale neden Vatikan'ın özellikle en önemli kardinallerinden birinin, hem de yetmiş yaşına gelmiş birinin bu iş için görevlendirildiğini ve bu görevi neden delege etmediğini sordum."

Barudi "Evet, tam da bu! İşte bunu duymak istiyorum" diye ev sahibinin konuşmasını kesti.

"Hatta daha da öteye gittim ve doğrudan kardinali bekleyen tehlikelerden bahsettim, o bölgede birçok huzursuzluk ve kalkışma yaşanmıştı. Ona misyonun hayati tehlike taşıdığını söyledim."

"Takdiri hak ediyorsunuz. Suriyelilerin yarısının o bölgede neler olduğu hakkında bir fikri yoktur, fakat siz biliyorsunuz" diye şaşkınlığını ifade etti Barudi.

"Yalnızca ben değil. Vatikan, İtalyan gizli servisinden bilgi aldıktan sonra kardinali, ülkenin kuzey bölgelerine seyahat etmemesi için uyardı, kardinal bunu bana kendisi söyledi. Ona bu uyarıya neden riayet etmek istemediğini sorunca, bir süre sessiz kaldı, sonra yavaşça, sanki kendi kendisiyle konuşur gibi anlatmaya başladı. Bu seyahati kendisi ve inancı için yapıyordu. Şifacılarla ilgili her şeyi uzun bir zamandır reddediyordu. Daha teoloji ve felsefe öğrencisi olarak tarihi kerametler üzerinde çalışmış ve bu bağlamda gülünç, hatta bazı bazı kriminal olaylarla karşılaşmıştı. Ancak giderek tüm bu yıllar boyunca kardinaller arasında hep iki farklı fraksiyon olduğunun farkına varmıştı. Bugün de bunlardan biri, batıl inanca gerek duymayan ve yalnızca İsa'nın öğretisine dayanan açık, çağdaş bir Hıristiyanlık talep ediyor, Kardinal Buri liderliğindeki grup ise Hıristiyanlığı, mucizeler yaratan kişilerin dini olarak görüyordu. Bunlar için Tanrı'nın yaratım eseri ilk mucizeydi ve Tanrı'nın

oğlu İsa attığı her adımda mucizeler yaratmış, hastalara şifa vermişti. Daha da ileri gidiyorlar, mucizeleri reddeden herkesin, Katolik kilisesinden bir Protestan kilisesi yapmak amacını taşıdığını ileri sürüyorlardı. Bu yüzden yol sonsuzluğa kadar azizlerle döşenmeliydi. Bu ateşli çatışma bugüne değin devam ediyordu."

Büyükelçi bir süre sustu. Sonra neredeyse duyulmayacak bir şekilde fısıldayarak şöyle dedi: "Kardinal Cornaro bir anlamda bir inanç krizine girdi. Elbette Roma'da kalabilir ve Suriye'deki incelemeleri genç bir elemanına devredebilirdi, fakat uzmanların görüşünü değil kendini sınamak istiyordu. En azından ben böyle düşünüyorum. İnancı sarsılmıştı ve bu mucizevi şifacılar hakkında süren tartışmalarda kendi önyargılarının kurbanı olup olmadığını düşünmekten kendini alamıyordu. Bu nedenle seyahati bizzat kendisi yapmak ve bilgileri ilk elden toplamak istiyordu."

"Size, kendisine burada yaptıkları ziyaretlerle rahatsızlık veren Hıristiyan ve Müslüman din muhafızlarından bahsetti mi?"

"Hayır, onda muhtemelen çok büyük bir etki bırakmamışlar. Fakat benden bir tavsiye istedi. Vatikan Büyükelçiliği'nin Papalık elçisinden, benim yalnızca olağan bir tarih öğrenimi yapmış olmakla kalmayıp hayatımın birkaç yılını tarihi muharebelerin ve bunların arkasındaki stratejilerin incelemesine adadığımı duymuştu. Benden hareket tarzına ilişkin en iyi taktiğin ne olabileceğini ve incelemelerini tamamladıktan sonra fazla telaş ve öfkeye yol açmadan kendisini nasıl geri çekebileceğini öğrenmek istedi. Ona ilkin Müslüman gruplar arasındaki tartışmalara asla karışmamasını, bunların birbirlerine aynı bizdeki mezhepler gibi düşman olduğunu söyledim. İkinci olarak bir komutan gibi davranmasını tavsiye ettim, niyet hakkında düşmanın ne kadar az bilgisi varsa o kadar iyiydi. Yani hiçbir bilgi vermemeli, hatta ima bile etmemeli ve hangi yönde olursa olsun hiçbir tahminde bulunmamalıydı. Üçüncü olarak ise meseleyi fazla toz kaldırmaksızın bir anda sonlandırması ve gizlice geri dönmesi tavsiyesinde bulundum. Söylediklerim onu ikna etti. Görüşme için teşekkür etti. Ah, bir dakika, neredeyse unutu-

yordum. Tam kalkmak üzereydi ki, bana Buri klanı hakkında bir şeyler bilip bilmediğimi sordu. Bu beni biraz şaşırttı."

"Neden?" diye sordu Barudi.

"Bilmiyorum. Bilgi toplamayı önerdim fakat reddetti. Birinci sekreterim daha sonra Roma'dan, Kardinal Cornaro'nun, Vatikan'ı İtalyan mafyasının pençesinden kurtarma gayretleriyle tanındığını öğrendi. Ayrıca İtalyan mafyasının, kuzeydeki uyuşturucu ve silah ticaretine hâkim olan Buri klanıyla birlikte çalıştığına dair söylentiler vardı."

"Ve böylesine dürüst ve angaje bir adam öldürüldü" diye yanıtladı Barudi öfkeyle.

Büyükelçi başını sallayarak üzüntüyle tasdik etti. Barudi ayağa kalktı, saat beşi geçiyordu. "Sayenizde önemli bir ilerleme kaydettik. Vaka benim için şimdi biraz daha berraklaştı. Kardinal tutkuyla gerçeğin peşindeydi, kendi gerçeğinin de. Ve ne şifacı kadının Şamlı destekçilerinin ısrarcılığından ne de şeyhin öfkesinden etkilendi. Kuzeye gitmek ve her şeyi kendi gözleriyle resmetmek istiyordu."

"Aynen" dedi büyükelçi ve vedalaşırken Barudi'nin elini sıkı sıkıya kavradı. Barudi yeni bir müttefik kazandığını biliyordu.

Büyükelçi kapıda kısa bir an komiserin kolunu tuttu. "Katilin kim olduğuna dair bir şüpheniz var mı? Gerçekten meraklı görünmek istemem ama hedefinizde birisinin olmasını isterdim."

"Yalnızca bir kişi mi?" dedi Barudi ve güldü. "Çok fazla şüpheli var. Benim işim bir keskiyle meseleye yaklaşarak çekirdeği gizleyen her şeyi oradan ayırmaktan ibaret. Ayrıca karşımızda tek bir failin olmadığına eminim."

Büyükelçi aslında komiserin neden birkaç katilden hareket ettiğini bilmek istiyordu, fakat bu soruyu sormayarak yalnızca "Sohbetimizin devamına şimdiden seviniyorum" demekle yetindi.

19. Bir Üstlenme Yazısı

Mancini saat sekize gelmeden kısa bir süre önce zile bastı. Kapı, Barudi hemen arkasında duruyormuşçasına açıldı. "Sör Şükrü mutfakta" dedi Barudi ve misafire gülümsedi. "Krallığında yemek yaparken ziyaretçi istemiyor, bu nedenle ben kapıcı oldum. İçeriye gel." Barudi sanki evin uşağıymış gibi bir reverans yaptı.

Mancini içeriye girdi. "Mersi, mösyö" dedi insanların Fransız saraylılarının abartılı telaffuzunu kafasında canlandırdığı gibi ince bir sesle.

Şükrü, Mancini'yi elindeki hediye torbasıyla görünce güldü. Mancini, eskiden tanıdığı şarküteriyi yeniden bulunca çok sevinmişti. Oradan seneler önce, Şam'da kaldığı süre içerisinde ona kendi oğlu gibi davranan ev sahibesi için bir veda yemeği hazırlamak üzere İtalyan yemek malzemeleri ve şarap satın almıştı. Mancini Şükrü'ye, içinde iki şişe şarap –Apulya bölge-

sinden aromalı bir Primitivo di Manduria ile Friuli bölgesinden bir Pinot Grigio– bulunan torbayı verdi.

"Ah, bu gerçekten gerekli değildi" dedi Şükrü, şişeleri masanın üzerine koyarken. Yemek için Daria ve Malule bölgesinden, Mancini'nin getirdiklerinden daha az soylu olmayan iki kırmızı şarap tedarik etmişti. Şükrü, midesi yandığı ve ayrıca iyi uyuyamadığı için beyaz şarap içemiyordu. Fakat bunu Mancini'ye söylemedi. Friuli beyaz şarabını başka birisine hediye edecekti.

Başarılı hobi aşçısı çeşitli yemekler hazırlamıştı: kıymalı ve ayrıca vejetaryen harçlı yaprak sarma, içliköfte, humus, mutabbal, tabbule, kızartılmış sebze ve üç farklı sos. Masada ayrıca toprak kokan çıtır çıtır pide vardı ve Şükrü tüm bu harikulade yemeklerin arasına zeytin, yerfıstığı, fıstık ve ekşi salatalık, küçük patlıcan gibi turşularla dolu küçük tabaklar yerleştirmişti.

"Bütün daireyi mi davet ettin?" diye sordu Mancini tıka basa dolu masayı görünce. Gerçi Şükrü bürodan henüz öğlenken ayrılmıştı, fakat en fazla zaman gerektiren yemeklerden üçünü sevgilisi Feride'nin yaptığını kendine sakladı. Feride iki bina ötede oturuyordu. Kocasının bir nakliye şirketi vardı ve zengin bir hödüktü, Feride ise büyük taleplerde bulunmayan ve onu şımartan zarif Şükrü'yü seviyordu. Onunla yalnızca yatakta iyi anlaşmıyordu. Şükrü, hayatında ona eşit davranan ve yemekler yapan ilk erkekti. Ancak Feride, kocasının hem Ürdün hem de Kuveyt'te birer karısı ve birkaç çocuğu olduğunu bilmiyordu ve bunu on sene sonra öğrenecekti. Üç kadın birbirleriyle adamın cenazesinde tanıştı, fakat bu farklı bir hikâye.

Kocası bir haftalığına Körfez ülkelerine bir iş seyahatine çıktığı için Feride Şükrü'ye yardım etme olanağı bulmuş ve Barudi gelmeden hemen önce oradan ayrılmıştı.

Üç adam yemeğe oturmadan önce, Mancini eve biraz göz gezdirdi. Ev şık ve bakımlıydı. Mancini Barudi'den, Şükrü'nün kimseyle birlikte yaşamak istemediğini öğrendi. Şükrü'nün okumayı sevdiği hemen görülüyordu, kütüphanesi altı metre uzunlukta büyük bir duvarı dolduruyordu. Kitapların arasında dünya edebiyatından seçkin çeviriler ve eski dönem Arap şairlerinin deri ciltli yapıtları vardı.

Sonra büyük bir zevkle Şükrü'nün hazırladığı leziz yemekleri yediler.

Mancini elini karnında gezdirirken "Yemek yapmayı nerede öğrendin?" diye hayranlıkla sordu.

"Annemin yanında" diye cevap verdi Şükrü. "Çocukken sık sık hastalanırdım ve annem heyecanla leziz yemekler tarif ederek beni oyalardı. Yemeklerini en küçük ayrıntıya varıncaya değin tarif eder ve bazen yemek yaparken bakmama izin verirdi. Arada sırada iyi dinleyip dinlemediğimi denetler ve bana herhangi bir tarif sorardı. İlk başlarda kekeleyip durur ve çoğunu unutmuş olurdum. Sonra bir gün her şeyi aklımda tutmaya ve tarifi öğreninceye kadar tekrarlamaya karar verdim. O zamanlar yemek kitapları yoktu ve annem basit malzemelerle en egzotik yemeklerin hazırlanması ve bir şey yanlış yapıldığında yemeğin nasıl kurtarılabileceği açısından bir defineydi. Çok geçmeden yurtsever şiirlerden daha fazla yemek tarifi biliyordum. Annem benimle gurur duyuyor, misafir gelince teyzelerin ve komşuların önünde bana ezbere öğrendiğim tarifleri anlattırıyordu. Kadınlar o zaman gülüyorlardı. Babam sık sık benden bir kız yapacağı yollu şakalarla annemi uyarıyordu."

Şarap çok iyiydi, fakat Mancini yavaş içiyordu. Ayık kalmak ve kafasını kurcalayan bazı soruları açığa çıkarmak istiyordu.

Sohbet, böylesi davetlerde çoğu zaman olduğu gibi konudan konuya sıçrıyordu. Üç adam defalarca İtalya'nın koşullarını Suriye'dekilerle karşılaştırdı. Barudi ile Şükrü bazı politikacılar ve dairedeki meslektaşlar üzerine konuşurlarken, Mancini konuya gerçekten yoğunlaşmak zorunda kaldı. Sürekli Sünniler, Şiiler, Dürziler, Aleviler, Hıristiyanlar ve Yahudilerden bahsediliyordu. Geldiğinden beri sokaklarda, dükkânlarda, otobüslerde ve dairede aynı durum söz konusuydu. Aradan geçen zamanda ne olmuştu diye kendi kendine sordu Mancini. Beş sene önce Arapça öğrenmek için Suriye'ye geldiğinde, bir akşam boyunca en fazla bir kez birisinin falanca dine veya milliyete mensup olduğundan söz edilirdi.

Barudi ile Şükrü arasındaki konuşmayı daha fazla takip etmedi; konu kadın erkekten farklı bir dine mensup olduğu için kabul edilebilir gözükmeyen bir aşk ilişkisiydi. Mancini'nin

düşünceleri şehirde öğleden sonra yaptığı gezintiye geri döndü. Birçok şey ona garip gelmişti. Şehirde bir sürü yüzü kapalı kadın ve peçe satan dükkân vardı. Bunu dünyaya açık bir metropol olan Şam'da beklemiyordu. Suk el Hamidiye'de, "moda peçeler" diye rengârenk ve yapma taşlı, püsküllü basit bezler sergileyen bir vitrini absürt buldu.

"Misafirimizi sıkıyoruz" dedi Şükrü o anda ve Mancini'yi düşüncelerinden kopardı.

"Hayır, hiç değil" diye yanıtladı Mancini. "Yalnızca sokaklarda gezerken izlediğim değişiklikleri düşünüyordum." Biraz duraksadıktan sonra Barudi'ye döndü. "Bu arada detaylı belgeler için teşekkür ederim. Yapılan analiz inandırıcı ve bilgilendirici. Sen mi hazırladın?"

"Hayır, bir süre önce okudum, fakat bazı bölümlerin üzerinden yeniden geçmem lazım."

"Hangi analiz?" diye araya girdi Şükrü.

"Batıl inancın, mucize yaratanların ve hilelerinin değerlendirilmesi" diye yanıtladı Barudi. "Yaklaşık altı yıl önce öldürülen genç rahibeyi hatırlarsın herhalde."

"Kutsal eşyaların korunduğu yerde çarmıha gerilen rahibe mi?"

"Evet, o. Bir bilmeceyle karşı karşıyaydık. Kim bu sevgi dolu genç rahibeden, onu canlı canlı çarmıha gerecek kadar nefret ediyordu?"

"Doğru mu bu, Tanrım, ne kadar korkunç" diye fısıldadı Mancini ve iki eliyle başını tuttu.

"Evet, maalesef. Rahibe İsa'nın alametlerine sahipti ve elleriyle güya hastaları iyileştiriyordu. Ortaya çıktığına göre, annesini iyileştiremediği için derin bir hayal kırıklığı yaşayan fanatik bir taraftarı, rahibenin başka insanları iyileştirmesini engellemek istedi. Uzun süre zifiri karanlıktaydık. O zamanki asistanım Elias Barkil inançlı bir Katolik'ti. Mucize yaratanlardan hoşlanmıyor ve soruşturmayı sürekli engelliyordu. Polise gelmeden önce psikoloji ve tarih okuduğunu bildiğim için onu en tanınmış keramet sahiplerinin bir analizini hazırlamakla görevlendirdim. İşinin hakkını verdi ve analizi okuduktan sonra, failin rahibenin düşmanları arasından değil, taraftarları

arasından çıktığını sezinledim. Soruşturmanın ilk belirleyici adımı bu oldu. Çok geçmeden failin yaklaşık profilini çizdik: tek başına hareket eden bir kişi, fanatik, rahibeden aşırı derecede hayal kırıklığına uğramış. Neyse ki manastır rahibeye gelen herkesi kaydetmişti. Bu isimlerin arasından iyileşme görülmeyenleri süzüp çıkardık. Basın açıklamaları vasıtasıyla ateist ve İslamcı çevrelerde yoğunlaştığımızı duyuruyor ve failin kendisini güvende hissetmesini sağlamaya çalışıyorduk. Aynı zamanda bir eleme yöntemiyle şüpheliler listesini giderek daralttık ve çok geçmeden faili yakaladık." Barudi tekrar Şükrü'ye döndü: "Ve sen mükemmel çalışmalarınla failin suçunu kanıtlayan tek parmak izini bize sağladın. Fail her şeyi itiraf etmek zorunda kaldı."

"Yine kendi başarını başkalarına devretme. En küçük şüpheyi bile ciddiye alma ve bu izleri kombine etme özelliğin bu arada efsanevi bir nitelik kazandı."

Barudi "Boş ver" anlamında elini salladı ve konuyu değiştirmek için Mancini'ye "Analizin en beğendiğin yanı ne oldu?" diye sordu.

"İki-üç nokta gerçekten fevkalade, fakat bana ilkönce bu asistanın şimdi nerede çalıştığını söyle. Desteğine ihtiyacımız olabilir."

Bu soru bir sessizlik yarattı ve Barudi ile Şükrü göz göze geldi. Sonra Şükrü kısık bir sesle konuşmaya başladı: "Elias maalesef üç yıl önce bir takip sırasında kaza geçirdi. Birkaç kişiyi öldüren ve ölüm listesinde başkaları da bulunan bir çete liderinin peşindeydi ve maalesef arabayı hızlı kullanıyordu. Bir virajda kontrolü kaybetti, takla attı ve bir beton direğe çarparak durdu."

"Benim suçumdu" dedi Barudi, sesi kırıldı ve öksürmek zorunda kaldı. "Takibe katılmasına izin vermemeliydim."

"Lütfen yapma bunu" diye yalvardı Şükrü. "Bu hepimizin başına gelebilir. Ona kayma tehlikesini dikkate almamasını da mı sen söyledin?"

"Hayır, fakat otuz yıldır çalıştığım adamların en iyilerinden birini yitirdim. Böylesine güçlü bir adalet tutkusu fazla görülmez" dedi Barudi üzgün bir sesle.

"Buna üzüldüm" dedi Mancini. "Keramet sahipleri ve batıl inanç hakkında yaptığı çalışma gerçekten çok iyi. Daha eski Mısırlı ve Yunanların bile, heykel ve resimleri kan ağlatmaya yarayan hileler bildiğini okumak beni çok şaşırttı. Fakat asistanın bazı vakalarda doğaüstü bir şeylerin söz konusu olması gerektiğini itiraf edebilecek cesarete de sahipti."

"Nasıl, eski Yunanlar mı?" diye araya girdi Şükrü şaşırarak.

"Evet, hem de neredeyse kusursuz. Tek başına İskenderiyeli Heron'un yaptıkları bile inanılmaz" diye cevap verdi Mancini.

"İskenderiyeli Heron mu? Hiç duymadım" diye mırıldandı Şükrü.

"En son araştırmalarıma kadar ben de duymadım" diye itiraf etti Mancini, "fakat matematikçiler tanıyorlar, adam muhtemelen İsa'dan sonra ilk yüzyılda Mısır'da yaşayıp araştırmalar yapmış. Matematik, optik, otomatlar, hidrolik, silah teknikleri ve arazi ölçümleri üzerine on üç kitap yazmış. Tanrılar için bir ateş yakılır yakılmaz gizli bir kazanın içinde yeterince buhar ve dolayısıyla basınç meydana getirerek kapıları 'Tanrıların görünmez eli vasıtasıyla' açan otomatlar bulmuş. İnsanlık tarihindeki ilk buhar makinesinin kâşifiymiş, ancak bu makineye o zamanlar garip bir oyuncak olarak bakılmış. Endüstri olmadığı için buharı makinelerin harekete geçirilmesine yönelik kullanmak söz konusu değilmiş. Ancak İskenderiyeli Heron bir orgu çalıştıran ilk rüzgâr makinesi de geliştirmiş. Ve işte, seyircilerin heyecanlandırılmasına yönelik tuzlu, kan renginde gözyaşları döken heykeller de... Saklı küçük kanüllerden meydana gelen basit bir sistemle basınç oluşturarak sıvıyı harekete geçiriyormuş".

"Napoli Katedrali'ndeki mucizeyi de Google'da aradın mı?" diye sordu Barudi İtalyan meslektaşına.

"Hayır, unuttum. Fakat belki şimdi bakabilirim" diye önerdi Mancini.

"Tabii, gel benimle. Bilgisayar çalışma odasında" diye yanıtladı Şükrü. Mancini onun peşinden gitti.

Şükrü geri dönünce, Barudi'ye Napoli mucizesinin ne olduğunu sordu. Barudi ona kapalı ampulün içindeki güya katılaşmış kandan ve dindarların önünde nasıl sıvılaştığından bahsetti. Şükrü başını iki yana salladı.

Daha beş dakika bile geçmeden Mancini, elinde küçük bir kâğıtla geri döndü. Henüz oturmadan anlatmaya başladı: "Ampulün içindeki karışım, doğada mineral molisit olarak bulunan demir klorürden meydana geliyor, buna mermer tozu da denilen kalsiyum karbonat veya yumurta kabuğu ve biraz sofra tuzuyla birkaç damla su ekleniyor. Çorba hazır! Karışım soğuk ortamda kurumuş kan gibi görünürken, yirmi dokuz derecenin üstünde kalın ve kırmızı bir sıvıya dönüşüyor. Daha basit bir dalavere olamaz."

Mancini şarabından bir yudum aldı ama daha oturamadan Barudi "Şifacı Dumia hakkındaki küçük mavi kitapçığı da okudun mu?" diye sordu. Şükrü'nün yüz ifadesini görünce devam etti: "Birkaç yıl önce elemanlarımızdan biri birkaç nüsha getirdi. Kendisi bugüne değin Dumia'dan tamamen emin."

"Evet, absürt ama aydınlatıcı bir kitap. Birkaç soru formüle etmeme yardımcı oldu. Sen de okudun mu?" diye bir karşı soru yöneltti Mancini.

"Evet, medya delisi bu Dumia üzerine okuduklarım beni çok güldürdü" diye cevap verdi Barudi. "Dumia benim için inancın bir karikatürü. Kendisi oldukça ilkel, fakat piskoposun ve papazın şahsında ağzı laf yapan iki koruyucu veya insanların saygıyla dile getirdiği üzere iki baba bulmuş. Bunlar bence Sicilya türü baba. İnsanları her türlü hile ve Dumia'nın kutsal Meryem'le yaptığı sözde konuşmalarla uyutmak istiyorlar. Sanki Meryem Ana'nın bu kadınla konuşmaktan başka bir işi yokmuş gibi... Fakat ne olursa olsun, Şam on yıllarca gelişme içerisindeydi ve böylesi hokkabazlıklara ihtiyacı yoktu. Otuz yıl önce başlayan kriz bu işi yeniden canlandırdı.

Bu dolandırıcılar taşrada elli yıldan fazla bir zamandır var. Acı bir yoksulluk ve cehalet insanları batıl inançlara bağlıyor ve tutunacak bir dal arıyorlar. Ben kendim on-on bir yaşlarında bir çocukken güneydeki yoksul Hıristiyan köyümüzde böyle şarlatanlar gördüm. Teyzemin çok para karşılığında kutsal yağı nasıl satın aldığını hiç unutamam. İçinde zeytinyağına bandırılmış pamuk bulunan küçük bir şişeye üç lira ödemişti. Bizim gibi yoksuldu. Üç lira! Bu, o zamanlar kocasının günlük ücretiydi ve yağdan beklentisi çok büyüktü. Hastalıkları iyileştirecek,

felaketlere mani olacak ve sihirli güçler verecekti. Annem onunla alay etti.

Ben çok dindardım ve Kutsal Meryem'e dua ediyordum. Bir gün teyzeme gittim ve güç kazanması için ellerime kutsal yağ sürmesini rica ettim. Rakibim Butros'u tek bir kez de olsa yere çalmak istiyordum. Yalnızca tek bir kez... Butros beni her zaman dövüyordu. Benim yaşımdaydı ama benden iki kat daha iriydi. Dışarıda beni beklediğinden çekindiğim için evden çıkmaya korkuyordum.

O gün başımı dik tutarak Butros'un yanına gittim, iki elimle yakasına yapıştım ve 'Kutsal Meryem, bana yardım et' dedim. Butros'u yere çalmak ve daha önce düşündüğüm gibi 'Şimdi tozları yutabilirsin' diye bağırmak niyetindeydim, ancak Butros etten bir dağ gibiydi ve en ufak bir korku göstermedi. Gülmekten kırılarak beni tek eliyle, gözünün içindeki kırmızı damarcıkları görünceye kadar kendi hizasına kaldırdı ve sonra o koca kafasıyla tam alnıma öyle bir vurdu ki, bir anlığına sersemleyerek birkaç metre geriye uçtum. Acıyla kıçımın üstüne düşünce kendime geldim ve sendeleyerek eve gittim. O ise arkamdan gülüyordu.

Evde alnımdaki şişliği gizleyemedim. O güne kadar Butros'tan korktuğumu hep saklamış ve yara berelerimi nereden aldığım sorulunca yalan söylemiştim. Fakat aynı gün kuzenim Girgi şehirden bize ziyarete gelmişti. On altı yaşındaydı ve bir araba tamircisinin yanında çalışıyordu. Annemi çok severdi. Alnımdaki şişliği gördü ve baş başa kaldığımızda 'Ne oldu? Annene düştüğünü ve alnını bir ağaca çarptığını söylemişsin. Şimdi bana gerçeği söyleyeceksin' dedi.

Utançtan ağladım, fakat ona teyzemin kokmuş yağı da dahil olmak üzere her şeyi anlattım. Beni öptü ve bana on kuruş vererek bakkala gidip kabak çekirdeği almamı ve sonra Butros'u çağırmamı söyledi. 'Sonra duvara yaslanıp rahat rahat çekirdek çıtlatacaksın. Geri kalan her şeyi bana bırak.'

Bakkala koştum. Geri dönerken Butros'un, kendi evlerinin duvarına yaslanmış vaziyette durduğunu gördüm. 'Bana çekirdek mi getiriyorsun? Getir, getir, severim' dedi.

Kendi evimizin yarı açık kapısına baktım ve kuzenimin kapının gölgesinde elinde bir sopayla durduğunu gördüm. Butros onu göremiyordu. Girgi bir işaretle o canavarı çağırmamı ima etti.

'Bir araba dolusu sopa istiyorsan gel. Çekirdeğin de yalnızca kabuklarını alabilirsin' dedim heyecandan kısık bir sesle. Titreyen dudaklarımın arasından bu sözleri nasıl çıkardığımı bugün hâlâ bilmiyorum.

Butros gerçekten geldi. Evimizin önüne vardığında, kapı tamamıyla açıldı ve Butros ile aynı boyda ama çok daha atletik olan kuzenim Girgi onun üzerine bir panter gibi atlayarak elindeki sopayla hiç acımadan vurmaya başladı. Çok geçmeden Butros yere yatmıştı ve bir bebek gibi zırlıyordu. Girgi durdu. 'Şimdi beni iyi dinle. Bundan böyle gölgen bile Zekeriya'nın ayaklarına değerse, bugün yediğin dayağın iki mislini yersin. Anladın mı? Gölgen bile onun ayaklarına değerse.'

'Lütfen vurma' diye inledi Butros, ona neredeyse acıyacaktım. 'Evet, anladım.'

İşte hepsi bu kadar. Bundan sonra ne zaman karşılaşsak, gölgesinin bana değmesinden korkarak kaçıyordu. Özellikle gölgelerin uzadığı akşam saatlerinde. Ben ise yağlara, gözyaşlarına ve kutsal resimlerin kanlarına dair her türlü inancımı kaybetmiştim. Ancak seneler sonra –ben bu arada polis akademisindeydim– Malule'de kutsal resimlerden yine yağ akmaya başladı ve bugün Şam'da ve her yerde ortaya Kutsal Meryem'le sohbet edenler çıkıp bazen yağlı, bazen yağsız şifa dağıtıyor. Aynı kardinalin Derkas'ta ziyaret ettiği Dağ Azizi gibi."

"Bir dakika" diye araya girdi Mancini, sesinde itiraz hissediliyordu, "şifacı Dumia'yla Dağ Azizi vakalarının –en azından eldeki belgelere göre– bir basamak daha ciddi... veya Arapça nasıl demek lazım... ah, evet, daha ince ele alınması gerekiyor. Şam Katolik Kilisesi, piskoposu ve garip papazıyla bu şifacı kadına kalkan oluyor. Yalnızca Patrik Bessra renk vermiyor. Piskopos Tabbich ve Papaz Gabriel ise büyük bir çabayla işin içindeler ve CD, DVD ve kitaplarla kadının reklamını yapıyorlar. Hatta ortalıkta Savunma Bakanı Ballas'ın, gizli servis ve ordunun önde gelen subaylarıyla birlikte kutsanmak ve kutsal yağ sürün-

mek üzere kadına gittiği söylentisi dolaşıyor. Dağ Azizi vakası ise biraz daha karmaşık. Adam Müslüman ve..."

O anda Barudi'nin cep telefonu çaldı. Barudi ekrana bir bakış attıktan sonra "Evet, Ali, iyi akşamlar, ne var ne yok?" dedi. Bir süre sessizce dinledi. Sonunda "Tanrım, hayır" dedi. "Emin misin? Teşekkür ederim, hayır, evde kal, yarına kadar zamanı var. Bu saatte zaten bir şey yapamayız... Biliyorum, biliyorum, teşekkür ederim, fakat gerekli değil... Tamam, yarın görüşürüz. Selam."

Barudi bir tuşa basarak konuşmayı sonlandırdı ve telefonunu masanın üstüne koyarak "Bir felaket" dedi.

"Ne oldu?" diye sordu iki meslektaşı koro halinde.

"Televizyonda biraz önce bir üstlenme yazısı okunmuş. Kendilerine 'Haçlılara Karşı Savaş' adını veren İslamcı bir grup kardinal cinayetini üstlenmiş. Bu gerçekten berbat. Vaka hakkında tek kelime açıklamıyor, meslektaşlarımıza bile bir şey söylemiyor, konuyu gizli tutmak için ölü kardinal yerine yalnızca 'Maher'den bahsediyoruz ve şimdi bu... İçişleri bakanı tüm gazete ve özeller de dahil olmak üzere radyo ve televizyonların sorumlularına, Mancini ile ben soruşturmaları tamamlayana kadar bu konuda hiçbir haber yapmama talimatı verirken ben de oradaydım."

"Bu, meselenin arkasında gizli servisin olduğu anlamına gelir. Başka kimse, içişleri bakanını atlamaya cesaret edemez. Garibim, Barudi" dedi Şükrü sessizce ve sevecen bir hareketle Barudi'nin omzunu okşadı.

"Sanki yeterince sorunumuz yokmuş gibi, şimdi de bacaklarımızın arasına bu üstlenme yazısı bir bomba gibi atılıyor" dedi Barudi ve midesine kramplar girdiğini hissetti.

"Kalkalım" diye önerdi Mancini.

"Hayır, oturun. Yemek kahveyle biter. Sonra birlikte yirmi üç haberlerini dinleyebiliriz" diye seslendi Şükrü ve mutfağa koştu. Barudi'nin protestosunu duymadı.

Barudi ile Mancini evden çıkarken, saat gece yarısına gelmek üzereydi. Taksi bekliyordu. Barudi arka koltuğa, meslektaşının yanına oturdu ve şoföre Mancini'nin Midan Caddesi'ndeki adresini söyledi.

"Şifacı kadından randevu aldın mı?"

"Evet, yarın öğleden sonra üçte. Daha önce Papaz Gabriel'e gitmem gerekiyor. Onun onayı olmadan hiçbir gazeteciyle görüşmüyormuş, kocası telefonda öyle dedi. Görüşmenin bize yararlı olacağını umuyorum."

Taksi şoförü araya girdi: "Kadın size yardım edemezse, bir kız kuzenimin içinden üç cin çıkaran bir şeyh tanıyorum. Kuzenim kör, sağır ve üstelik deliydi. Şeyh üç seansta onu iyileştirdi, şimdi görüyor, duyuyor ve oldukça da mantıklı."

Her iki komiserin de dili tutulmuştu.

"Yoksa onunla evlendin mi?" diye sordu Barudi hınzırca.

"Hayır, ama bir arkadaşım evlendi" diye yanıtladı direksiyondaki geveze.

"Bekle hele. Arkadaşın çok yakında kör, sağır ve tımarhane için hazır olacak. Fakat benim orada ilişkilerim var, onun için bir şeyler yapabilirim."

Şoför dikiz aynasından ürkekçe Barudi'ye baktı ve başka hiçbir şey söylemeden hızla Midan Caddesi'ne doğru sürdü. İki beyin gizli servisçi olduğuna emindi.

Yağmur yağmaya başlamıştı, Barudi şehrin ışıklarının zevkini çıkarıyordu. "Ali Baba" restoranının renkli neon yazısının önünden geçerlerken, Barudi melankoliye kapıldı. Basma'yı ilk kez burada tutkuyla öpmüştü. Birlikte yemek yemiş ve çok gülmüşlerdi. Sonra Barudi vestiyerde paltosunu tutarken güzel kokusuna dayanamamış, Basma'nın korkacağından çekinmesine rağmen onu öpmüştü. Arkalarında bekleyen bir kadın hafifçe öksürene kadar Basma da aynı tutkuyla karşılık vermişti. "Paltomu alabilir miyim, taksi bekliyor" demişti kadın ve bunun üzerine Barudi mahcup bir yüz ifadesiyle gülümsemişti.

Midan Caddesi'ne girmeden önce Mancini Barudi'ye nazikçe yukarıda bir bardak şarap içmek isteyip istemediğini sordu.

"Seve seve" dedi Barudi.

Çok geçmeden Mancini'nin oturduğu binaya geldiler. Barudi ödedi ve Mancini'nin ardından taksiden indi.

"İtalyan büyükelçi beni açık sözlülüğüyle şaşırttı" diye söze girdi Barudi, Mancini'nin mutfağındaki küçük masada yer al-

malarının ardından. İtalyan meslektaşı ona sek bir Cabernet Sauvignon ikram etmişti.

Kardinal ve üstlenme yazısı üzerine uzun uzun konuştular. Gece haberlerinde yazı gösterildi. Metin İslamcı teröristlerin her yazısı gibi "Bismillahirrahmanirrahim" diye başlıyordu. Spiker kadın bu arada ortaya çıkmış bazı ayrıntılar bildirdi. Yazı bilgisayarda yazılmış, sonra basılmış ve SANA Haber Ajansı'na postayla gönderilmişti. Ancak internette hiçbir yerde rastlanmıyordu.

"Bu, gönderenin ileri yaşlarda olduğunu gösteriyor" diye mırıldandı Mancini sanki kendi kendine konuşurcasına.

"Nereden çıkarıyorsun bunu?"

"İnternette çabucak bulunmaktan korktuğu için" diye yanıtladı Mancini.

"Ama o zaman on beş milyon Suriyeli ihtimal dahilinde olur. Ben de internete güvenmiyorum" diye itiraz etti Barudi.

Barudi bir süre sonra Mancini'nin evinden çıkınca, paltosunun yakasını kaldırdı ve soğuğun içine işlememesi için sıcak kaşkolü boynuna sardı. Sonra eve bir an önce varmak için adımlarını hızlandırdı.

Sonunda yatağa girdiğinde saat ikiyi geçiyordu, fakat Barudi uyuyamadı. Sahanlıkta evinin kapısını açmadan önce aklına aniden Papa Benedictus'un gelmesine belki de şarap neden olmuştu. Papa farklı yön ve kardinaller tarafından çekiştirilmekteydi. "Böyle dostlara sahip olan bir papanın ömrü uzun olmaz" dedi Barudi kendi kendine ve bu fikri kafasından atmak istercesine başını salladı.

Ertesi gün durum görüşmesinde unutmaması gereken noktaları not almak için yataktan bir kere daha kalktı. Fakat bundan sonra da uyuyamadı. Nihayet oturdu ve kafasından geçenleri yazmaya başladı.

20. Gün Başlamadan Önce

Komiser Barudi'nin Günlüğü

Bardaktan boşalırcasına yağmur yağıyordu. Köylüler mutlaka seviniyorlardı. Ben değil.

Yarın çok işim var. Özellikle Şeyh Farcha ile yapacağım o nahoş görüşme. İğrenç bir tip. Neyse ki şef de ondan hoşlanmıyor.

Ancak keyfimi yalnızca bu görüşme değil, hiçbir şeyi değiştirememe duygusu da bozuyor. Felç olmuş gibiyim. İçinden uyanamadığım bir kâbus gibi...

Şeyh ile görüşmeye hazırlıklı olmak için asistanım Ali'yi Farcha'nın kuzenlerinden birine, Şeyh Salim'e gönderdim; Farcha'nın onunla kavgalı olduğu kamuoyunda da biliniyor. Ali'yi, üstlenme yazısına rağmen öldürülen kardinalden tek kelimeyle bile bahsetmemesi konusunda uyardım. Ali bunu becerir. Şeyh Salim ona Farcha'nın uçarılıkları hakkında birçok ayrıntı anlatmış ve ilişkide olduğu üç kadının adını vermiş. Ali

onu bir bulvar gazetesinden değil, kriminal polisten geldiğine dair uyarmış ve kuzeninin silahlı İslamcılarla yakın bir ilişkisi hakkında bir şey bilip bilmediğini sorarak tutuklanan bir İslamcıda bazı ipuçları bulunduğunu ama bunların bir tutuklama için yeterli olmadığını belirtmiş. Şeyh Salim bir şey bilmediğini söylemiş ve hakarete uğramışçasına yine önündeki kâğıtlara dönmüş. Bunlar iktidarsızlığa karşı muskalara yazılan sihirli formüllerin nüshalarıymış ve üstüne yalnızca dilekçe sahibinin adının kaydedilmesi gerekiyormuş. Ali şaşkınlığını belli edince, adam ona vurdumduymaz bir tavırla, günde yüz hastanın her şeyini elde hazırlarsa elinin felce uğrayacağını açıklamış.

Nabil'i, Şeyh Farcha hakkında daha fazla bilgi toplaması için görevlendirmem lazım.

Şef için elemanlarım hakkında hazırlamam gereken yıllık rapor zamanı geldi. Yine! Her ikisi hakkında da birçok şey biliyorum, fakat onlara zarar verecek hiçbir şey yazmayacağım. Bu ise tam bir eziyet.

Ali: İçine kapalı, fevri, rejimden özel nedenlerle nefret ediyor. Sarhoş bir general arabayla erkek kardeşine çarptı ve kardeşi iki hafta sonra, aldığı yaralardan dolayı öldü. Mahkeme generali suçsuz buldu.

Ali aceleci tepkilere eğilimli, bu özelliğiyle bazen soruşturmayı engelliyor. Güvenilir ve cesur olmakla birlikte sık sık izin verilenin veya meşruluğun sınırında geziniyor. Bir yüz metre koşucusu gibi kısa sürelerde güçlü. Bir vaka fazla uzun sürerse morali bozuluyor, ayrıca kısa soluklu ve sabırsız. Ali'nin en büyük sorunu metodik düşünememesi ve hatalarından öğrenmemesi. Bazen nokta atışı yapsa da bu daha ziyade tesadüfen oluyor.

Nabil dikkatli, neredeyse korkak. Yavaşlıkla keyfine düşkünlük arası bir yerlerde. Bir maraton koşucusunun uzun soluklu luğuna sahip. Yarışı bitirecek ve kayda değer bir kariyer yapacak.

Gizli servisin bir ajanı olduğuna dair tahminler var. Böyle olduğunu sanmıyorum. İktidar çevreleriyle bağlantıları sık sık yararlı oluyor. Bayan Malik, insanlara dostluk gösterip aynı zamanda herkes hakkında raporlar yazdığından şüpheleniyor. Ali'yi her ihtimale karşı uyardım. Ali bunu zaten uzun zaman-

dır bildiğini iddia etti. Nereden bildiğini sorunca kaçamak cevaplar verdi, geri çekildi.

Nabil ile Ali kör topal birbirleriyle geçinebilseler de kıskanç rakipler.

Neyse ki Şükrü hakkında bir şey yazmak zorunda değilim. Şükrü bu arada tek güvenilir müttefikim oldu ve bana o kadar büyük bir güven besliyor ki, yanımda hiç çekinmeden rejime küfrediyor. Mükemmel bir teknisyen ve doğru izi hemen fark eden duyarlı bir burnu var. Fakat seks delisi bir adam. Şehirde dört sevgilisi olduğunu öğrendim. Aynı zamanda tanıdığım en yalnız insan. Dürüst olmam gerekirse "benim dışımda" diye eklemeliyim. Uzaktan yüksek bir yetkiliyle akraba, bu nedenle kimse ona yaklaşmaya cesaret edemiyor. Sanırım zorluklar yaşarsam, bana yardım etmek için elinden gelen her şeyi yapar.

*

Dün büroda mucizevi belirtiler hakkındaki radyo programını dinlerken, aklıma bir düşünce geldi:

Sorun, resimlerden gerçekten yağ, kan veya şarap akıp akmaması değil. Veya bir şifacının kendisine kasten yaralar açarak, her süpermarketin kozmetik bölümünde bulunabilecek bir kan taşıyla kanı durdurması ve bunu yaptıktan sonra yarayı ovalamak suretiyle dindarların şaşkın bakışları arasında tekrar kanatması. Sorun, alametlerin doğru yerde bulunup bulunmaması da değil. Tam tersine sorun, Tanrı'nın, İsa'nın veya Meryem'in, sade ruhlu bir kadınına veya kurumlu bir papaza acı ve yaralarla sadistçe eziyet ederek ilahi mesajlarını iletmeye ihtiyaçlarının olup olmadığı... Hayır, bu tam bir saçmalık. Atomları, yıldızları ve gezegenleri dengede tutan her şeye kadir bir Tanrı'nın buna ihtiyacı olamaz.

İkinci önemli soru şu: Burada gerçek anlamda ne gibi bir mesaj veriliyor? Şöyle düşünelim: İddia edildiği kadarıyla Tanrı, mucizevi şifacı Dumia'dan farklı dinlere mensup insanların artık kavgayı bitirip birlik olmalarını sağlamasında yardım ricasında bulunuyor. Tanıtım broşüründe kelimesi kelimesine böyle yazılı. Bu, Tanrı'ya hakaretten başka nedir? Papazlar, piskoposlar ve patrikler nasıl bir teoloji okudular?

Mancini'ye güvenim her gün biraz daha artıyor. Akıllı ve dürüst bir adam. Üstelik gözü pek ve esprili. Bu açıdan bana çocukluk arkadaşım Gibran'ı hatırlatıyor.

Gibran zeki bir çocuktu. Pek fazla dindar olmasa da her pazar, Kutsal Meryem Katolik Kilisesi'nde çok güzel kokan bir ekmek ile kırmızı şaraptan oluşan komünyona giderdi. Ekmeği hayatının son gününe değin köyün Katolik fırıncısı pişirdi ve bağışladı.

Ben on altı yaşımda gittiğim son komünyona kadar bir insanın bedenini yiyip kanını içmekten hep tiksindim. Her seferinde ekmeğin et ve ter koktuğu hissine kapılırdım ve bazen ekmek lokması boğazımda tıkanıp kalırdı.

"Papazların dırdırlarını kafana takma" tavsiyesinde bulunurdu bana Gibran. "Bunların bir zevk imparatorluğuna girebilmek için gerekli olan gizli kelimeler olduğunu tahayyül et. İsa keyfini severdi. Acı çekmeyi değil, herkes için ekmek ve şarap, gıda ve neşe istedi."

Hem de bunu on iki yaşında söylüyordu.

İki gün önce yine berbere gittim. Burhan benim için tek bir kişilikte kahvehane hikâyecisi, psikoterapist ve lafebesi. Üç kez hapse girmiş ama hep birkaç aylığına...

Birkaç kişi yobazlarla dalga geçiyordu, bu sırada başka birisi "Yobazlık demişken" diye söze girdi. "Geçenlerde karımla birlikte bir binanın önünden geçiyorduk, binanın girişinin üstündeki mermere *Tanrının Lütfuyla Alındı* yazısı kazılıydı. Bilindiği gibi tüccarlar da böyle yazıları asarlar.

'Şeytan bunu okusaydı, ağlardı' dedi karım. 'Eski kitaplarda şeytanın, verdiği hizmet için insanlardan hep bir karşılık talep ettiği söylenir. Kimini sesi karşılığında, kimini güzelliği, çocuğu, karakteri veya hatta gölgesi karşılığında zengin yapar.'

Bugün insanlar, sahip oldukları her şeyi Tanrı'ya bağlıyorlar, sanki Tanrı etrafa para saçan bir petrol şeyhiymiş gibi. Oysa burada ölümüne çalışan şeytandan başkası değil."

Falcı Abdullah'ın bürosu evimin yakınındaydı. Randevu almak için Abdullah'ı en az bir ay önceden aramak gerekiyordu. Müşterileri arasında her türden insan vardı. Fark gözetmiyordu, dilencileri de bakanları da aynı nezaketle karşılar, çocukların geleceğinden, henüz gerçekleşmeyen bir evliliğin başarı ve mutluluk şansına kadar her şeye bakardı.

Abdullah birçok müşterisini teselli eder ama bazen onlara geleceğin karanlık resimlerini de çizerdi, bunun için sevilirdi. Hep pembe zamanlar vaat eden birisi, giderek sıkıcı olur.

Politik açıdan çok dikkatliydi ve yanlış yorumlanabilecek bir şey söylemekten hep kaçınırdı. İki kere sorguya çekildi ve birkaç tokatla paçayı kurtardı. Bu, Şam'da felaketin içinde talih olarak kabul ediliyordu.

Oğlu Hüseyin onun gibi değildi. Nedendir bilinmez ama hükümetten nefret ediyordu. Baba, akıllı ve duyarlı oğlunun güvenliği için çok endişeleniyor, ruhlara gece gündüz oğlunu korumaları için yalvarıyordu. Fakat gizli servis tüm iyi ruhlardan daha hızlıydı. Oğul üç arkadaşıyla birlikte, yeraltında yapılan bir toplantıda ortadan kayboldu.

Kimse nerede gözaltında tutulduğunu bilmiyordu.

Falcı Abdullah alay ve sinsi bir sevinçle karşılaştı. Oğlunun tutuklanacağını göremediyse ve nerede tutulduğunu bile bilmiyorsa, müşterilerinin geleceğini nereden bilecekti? Bekleme odası giderek boşaldı, çok nadiren bir yabancı yolunu şaşırıyordu. Ayrıca oğulun tutuklandığını bilen herkes, babasıyla görülmekten korkuyordu.

Falcılardan hiç hazzetmememe rağmen adamı sempatik buluyor ve onu her zaman kibarca selamlıyordum, fakat hiç konuşmadık.

Falcı Abdullah dört yıl oğlunu aradı. Nafile. Soğuk bir şubat günü oğlunun cesedi getirildi. Abdullah tam bir ay boyunca bağırarak ağladı. Sonra evinden çıktığında, kör olmuştu.

Onu kör bastonu ve güneş gözlüğüyle sokaklarda yürürken görüyordum. Bastonuyla kapı ve duvarlara vuruyor ve "Hüseyin" diye sesleniyordu.

Ortalıkta körlüğünün nedeni hakkında kimi söylentiler dolaşmaktaydı. Bir gün kimse fark etmeden şehri terk etti ve onun hakkında bir daha hiçbir şey duymadım. Resmi makamlar dün eşyalarını bir kamyona yükleyerek götürdü.

21. Kaos

Gün kötü başladı. Barudi cep telefonunun sesiyle uyandı. Binbaşı Süleyman, uykusunu alamamış bir sesle "Üstlenme yazısını duydun mu?" diye onun kulağına böğürdü. Barudi daha cevap veremeden, şefi öfkeyle devam etti: "Bokun içindeyiz. Bana kimin bu yazıyı yayına serbest bıraktığını söyleyebilecek kimseye ulaşamıyorum. Emniyet müdürü, dişi ağrıyormuş gibi yakınıp duruyor ve içişleri bakanı yerinde olmadığını söylettiriyor, oysa bürosunda olduğunu biliyorum."

"Haberi gece yarısından kısa bir süre önce aldım" diye yanıtladı Barudi acıyla. "Zaten hiçbir şey yapamayacağımız için seni rahatsız etmek istemedim. Hemen büroya geliyorum. Şu anda neredesin?"

"Nerede olacağım?" dedi Süleyman kabaca. "Rivyera da mı olacağım veya Sankt Moritz'de? Altı buçuktan beri bürodayım."

"Hemen geliyorum. Bürona kahve iste" dedi Barudi.

Süleyman hâlâ büyük bir telaş içerisinde "Gazetecilerden kurtulmaya çalış. Bizi kuşattılar, girişin önünde göstericiler gibi duruyorlar" dedi.

"Benim için endişelenme. O serserileri atlatırım nasıl olsa" diye yanıtladı Barudi ve bol keseden attığını biliyordu.

Barudi daireye ulaşınca, Binbaşı Süleyman'ın meseleyi olduğundan küçük gösterdiğini anladı. En az altmış gazeteci girişi ablukaya almıştı. Büroya her gün yaya gelen Barudi ağır adımlarla kalabalığa yaklaştı. Daha merdivenlere bile varmadan sürü etrafını çevirmişti. "Merdivenlerin en üstüne çıkarak hepinizle birden konuşmama izin verin" dedi kurnazca.

En sevdiği gazeteci Yusuf Chalaş'a hafif bir işaret yaptı. Chalaş bir zamanlar keşişti. Bir kadına âşık olunca, tarikatı terk ederek gazeteci olmuştu. Barudi onunla zaman zaman şakalaşırdı. Birbirlerini otuz yıldan beri tanıyorlardı ve Barudi bu mütevazı adama bazen küçük bir öncelik tanırdı. Fakat bugün böyle bir şey söz konusu olamazdı.

Rengârenk bir mikrofonlar yumağının önüne varıncaya kadar gazetecileri itiştirerek ilerlemeye devam etti ve buradan cam giriş kapısına bir bakış attı. Kapıyla arasında iki büyük adım ve iriyarı bir gazeteci vardı. Bunu başarabileceğini düşündü ve ses karmaşasına bir son vermek için elini kaldırdı. Gazetecilerin soruları yağmur gibi yağmaya başladı.

"Polisin elinde katiller hakkında ipuçları var mı?"

"Bu saklambaç oyununun nedeni ne?"

"Polis kendisini halka karşı artık sorumlu hissetmiyor mu?"

"Kim bu grup?"

"Selefiler mi? Milliyetçiler mi?"

Ve bunun gibi başka sorular...

"Değerli gazeteciler, şimdiye kadarki soruşturmalarımızın sonuçları, ipuçları ve tahminler somut bir görüş belirtmek için yeterli değil. Üstlenme yazısına ilişkin henüz detaylara sahip değiliz. Bu yazıyı ben de yalnızca televizyondan öğrendim. Size bir tüyo vereyim, içişleri bakanının yazıdan haberi olması gerekiyor. Vakit kaybetmeyin, burada size kimse bu konuya ilişkin başka bir şey söyleyemez."

Bir curcuna baş gösterdi. Bazı gazeteciler içişleri bakanına küfür ediyor, bazıları da sükûnete davet ediyordu. Barudi kapıya ulaşmak için bu kaostan faydalandı. İki kapı görevlisi gazetecilerden kimsenin binaya girmemesini sağladı.

Barudi bürosunda paltosunu çıkararak çantasını yere koydu ve amirini aradı. "Sanırım kahveyi isteyebilirsin, henüz hayattayım" dedi. Atıf Süleyman güldü, fakat gülüşü zoraki oldu.

Barudi odaya girdiğinde, Binbaşı Süleyman odada bir ileri bir geri yürüyordu. Bu, iyiye alamet değildi. Barudi'yi fark edince aniden durdu. Tıraş olmamıştı ve yorgun görünüyordu. Barudi şişman insanların, bakımlı olduklarında daha hoş ve neşeli göründüklerini düşündü, ayrıca dış görünüşleri daha çabuk bozuluyordu.

"İçişleri bakanı bir yalaka" diye başladı Binbaşı Süleyman sanki üşütmüş gibi kısık bir sesle. "Bana şairane kelimelerle dostluğunu temin ediyor ve en iyi adamlarımdan birini yakında bir halk kahramanı yapacağını hatırlatıyor. Fakat şimdi gizli servisle ayrıntılı bir şekilde üstlenme yazısını görüştüğünü öğreniyorum."

"Nasıl? Ayrıntılı bir şekilde görüşmek ne anlama geliyor? Yazıdan ne zamandan beri haberleri var?" diye sordu Barudi öfkeyle.

"Yazı bir haftadır içişleri bakanıyla gizli servisin terör bölümü şefinin elinde."

"Gerçekten inanılmaz" diye bağırdı Barudi, o sırada Bayan Malik, üzerinde büyük bir moka ibriği ve iki küçük fincan duran tepsiyle içeriye giriyordu.

"Bu kadar sinirlenme" dedi Bayan Malik Barudi'ye kaygıyla. "Beni emekli olduğunda arada sırada yemeğe davet edecektin, öyle değil mi? Böyle devam edersen, seni oksijen hortumuna bağlarlar, ben de başımın çaresine bakmak zorunda kalırım."

Barudi gülümsedi. Gerçekten de Bayan Malik'e, emekli olduktan sonra zaman zaman uğramaya ve onu yemeğe çıkarmaya söz vermişti.

"Teşekkür ederim, Bayan Malik. Lütfen Barudi'nin adamlarına, İtalyan'ı gelir gelmez bana yollamalarını söyleyin" diye araya girdi Binbaşı Süleyman.

Daha Bayan Malik bir şey söyleyemeden, Barudi şefine döndü. "İtalyan gelmeyecek."

Süleyman hatasını fark etti.

"Ah, evet, teşekkürler. Çıkabilirsiniz Bayan Malik."

Barudi, Bayan Malik'in kapıyı kapamasının ardından, Süleyman'ın kötü hafızasının üzerinde tepinmek istemedi.

"Gerçekten kafam karışık" dedi Süleyman sessizce. "Onu ara lütfen, fakat ilkönce kahveni iç." Bu sözleri söylerken kendisine ve Barudi'ye kakule kokulu kahve koydu.

Barudi Mancini'nin numarasını çevirdi. Meşgul. Kahvesini bitirdi ve fincanını yeniden doldurdu. Süleyman istemedi ve son zamanlarda çok kahve içtiğini belirtti. Barudi bir kez daha Mancini'yi aradı. Meşgul.

"Kafandan ne geçiyor?" diye sordu Barudi şefine.

"İçişleri bakanı beni atladı, bunu öylesine kabullenemem. Yükselmek isteyen herkes uzlaşmalar yapmak ve köşeleri törpülemek zorunda, fakat hepsini değil, yoksa bir küreye dönersin ve küreler her zaman en dip noktaya yuvarlanmaya meyillidir. Dolayısıyla içişleri bakanına iki saat içerisinde, suçluluk duygusu hissettirmeden hata yaptığını göstermek zorundayım. Onun gibi kibirli zavallılarda suçluluk duygusu, hatalarını yüzüne vuran kişiye karşı saldırganlığa yol açar."

Barudi, şefinin sözlerinden, katıksız oportünizmini filtreledi. Buradan güçlü bir şahsi fikir çıkarmak beyhude bir çabaydı. Hem de kriminal polis sağlam bir tokat yemiş olmasına rağmen...

Mancini'ye ulaşmayı bir daha denedi, karşı tarafın telefonu bu sefer çalmaya başladı.

"Mastroianni" diye cevap verdi Mancini.

"Kesinlikle sevgilinle konuşuyordun" diye şaka yaptı Barudi.

Mancini güldü ve sanki tüm Suriyeli kulak misafirlerini bilgilendirmek ister gibi yüksek bir sesle, neredeyse iki saat boyunca amiriyle, içişleri bakanının yardımcısıyla ve Dışişleri Bakanlığı'nın Yakındoğu bölümünün şefiyle konuştuğunu belirtti. Her üçü de bir üstlenme yazısının katili ortaya çıkarmayı zorlaştırdığını, fakat yine de ciddi bir engel teşkil etmediğini söylemişti. İtalya'da her adam kaçırma vakasında birkaç üstlenme yazısı gelirdi. "Dolayısıyla soruşturmalara ara veremem. Ve

Dışişleri Bakanlığı bir saat içerisinde bu meseleye ilişkin resmi görüşünü açıklayacak."

Barudi'nin ağzı kulaklarına varmıştı. "Lütfen tüm bunları şefimize de anlat. İki saat sonra içişleri bakanıyla bir görüşmesi var." Karşıdan bir yanıt beklemeden cep telefonunu Binbaşı Süleyman'a uzattı, kahvenin kokusunu zevkle içine çekti ve kahveyi ağır yudumlarla içti.

Süleyman'ın yüzü bir maskeye dönüşmüş gibiydi. Sessizce dinledi ve yalnızca arada sırada "evet, evet" dedi. Barudi onu merakla izliyordu.

Fakat sonra şefin gözleri parladı ve Barudi'nin epeyce şaşırmasına neden olacak bir şekilde "Çok iyi, çok iyi, içişleri bakanının bu soğuk hezimetten sonra gece bir sıcak su torbasına ihtiyacı olacak, zavallı" diye seslenerek Mancini ile vedalaştı ve Barudi'ye cep telefonunu geri verdi.

"Yalaka belasını buldu. Dışişleri bakanı şimdi onu geri çekecek. İtalyanlar üstlenme yazılarını umursamıyor ve komiserleri işini bitirmeden suçlulara ihtiyaç duymuyor."

Barudi amiriyle sakince bundan sonraki adımları görüştü ve yarın veya ertesi gün kuzeye, olayın meydana geldiği yere gitmeyi teklif etti.

"Asistanlarından birine ihtiyacın var mı?"

"Hayır, kalmaları daha iyi. Meseleyi daha küçük bir boyutta sürdürmemiz lazım. İtalya'dan gelen bir gazeteci Suriyeli şifacılar hakkında bir araştırma yapmak istiyor ve Hıristiyan bir polis ona refakat ediyor. Asistanlarım şu anda harıl harıl iki başka vaka üzerinde çalışıyorlar. Gerekirse onları yoldan bizim vakamızla ilgili konularda görevlendiririm."

"Tamam, bugün ne yapacaksın?"

"Üstlenme yazısı geldiğine göre, Şeyh Farcha'yı sağlamca bir ele almak isterdim. Kardinal ile sert bir tartışma yaptığı söylendi, fakat bu görüşmeyi özellikle benim yapmama ilişkin kuşkularım var."

"Kuşkuların mı var? Ne gibi kuşkular?" diye sordu Süleyman.

"Şeyh muhafazakâr bir Sünni, şeriat profesörü ve büyük Emevi Camii'nin cuma vaizi, ben ise küçük bir Hıristiyan polisim. Şeyhin konumunu unutma. Yakın zamana kadar başka-

nın danışmanıydı" diye açıkladı Barudi; her şeyi bekliyor ama Süleyman'ın umursamaz bir tavırla verdiği yanıtı beklemiyordu.

"Sevgili Barudi, birincisi sen küçük bir polis değil, Suriye'nin en iyi kriminal komiserisin. İkincisi, senin de dediğin gibi, başkanın danışmanıydı ve bu geçmişte kaldı. Başkan onu paket yapıp gönderdi, nedenini biliyor musun? Şeyh Farcha, Suudi Arabistan'dan gizlice para aldığı için. Seni temin ederim ve Şeyh Farcha'nın tutuklanmaktan kıl payıyla kurtulduğunu ilk elden biliyorum. Başkanımız akıllıdır. Şeyhi, olduğundan daha önemli göstermek istemedi. Dosyasının ağırlığı bu arada birkaç kiloyu buldu. Bunların hepsi, en az on sene onu parmaklıkların arkasına tıkacak suçlar. Şimdi ona git ve istediğin gibi konuş; inatçılık eder veya sana hakarette bulunursa bana söylemen yeterli, onu iki ateist tarafından devriye arabasıyla aldırırım. Başka bir şeye ihtiyacın var mı?"

"Hayır, sana çok teşekkür ederim. Bana çok yardım ettin" diye yanıtladı Barudi ve bunu söylerken çok ciddiydi.

Barudi içten bir vedalaşmayla ayrıldı ve bürosuna gitti. Orada asistanlarını yanına çağırdı ve kuzey yolculuğunun haberini verdi. Sonra onlarla, yokluğunda halletmeleri gereken işleri görüştü, tüm sorularını yanıtladı ve asistanları tam kalkarken "Bu arada, Komiser Mancini binadaki *tüm* meslektaşlar için konsültasyonlarda bulunmak üzere İtalya'ya uçtu. Ben kuzeye bir gazeteciyle birlikte gideceğim. Üstlenme yazısı, cinayetin arkasında İslamcıların olduğuna işaret ediyor, fakat hiçbir şey henüz belli değil. Nabil, bu bilgilerin gazetelerde çıkmasını sağlayacaksın" dedi.

Nabil Barudi'ye Şeyh Farcha hakkında bir rapor uzattı ve sessizce "Pisliklerinin bir özeti" diyerek anlamlı bir şekilde gülümsedi. Barudi küçük dosyayı açtı ve Nabil'in en önemli yerleri sarı keçeli kalemle işaretlediğini görünce rahatladı.

"Çok iyi, okumaya hazır" dedi. Sonra ayağa kalktı ve asistanlarıyla tokalaştı. "Beni unutmayın. Güzel seslerinizi her gün duymak istiyorum." Sesinden adeta ironi damlıyordu. Her ikisi de Laurel ve Hardy'nin asker rollerindekine benzer bir biçimde abartılı bir selam vererek "Başüstüne, şef, emredersin!" dedi.

"Ne garip" diye seslendi Barudi arkalarından. "Aniden bir oldunuz. Herhalde bana karşı."

Asistanları döndüler, gülüp tekrar selama durdular. "Başüstüne, şef!"

Barudi güldü, tekrar masasının başına oturdu ve Mancini'yi aradı. "Seni tebrik ederim. Çok başarılı bir iş çıkardın" dedi içtenlikle. Tecrübeli bir komiser olarak, amirlerinin bu kadar somut bir tavır almasını sağlamanın ne kadar büyük çaba gerektirdiğini biliyordu. Bu arada İtalya dışişleri bakanı lafı hiç uzatmadan soruşturmanın sürdürülmesini talep etmişti. Bunun haricinde atılacak her adımın politik sonuçları olabilir ve Suriye ile İtalya arasındaki ilişkilerde sıkıntı yaratabilirdi.

Mancini ona görüşmeleri hakkında bilgi verdi. "Üstlenme yazısını, çalışmalarımızın engellenmesine yönelik ağır bir girişim olarak görüyorum. Henüz küçük bir adım ilerleyebildik, fakat bu bile failleri alarma geçirmeye yetti ve bizi derhal susturmaya yeltendiler. Bu bana, yedekte her zaman bir şeyler gizleyen sihirbazları anımsatıyor. Hilelerinden birini çözdüğünde hemen bir sonrakine geçer ve seni şaşırtırlar. Bunu şefime de söyledim. Hemen arkadaşı içişleri bakanına haber verdi. Ona bu üstlenme yazısını lanse eden her kimse, bize karşı iyi düşünceler beslemediğini söyledim. Güldü ve 'İtalya'da her üstlenme yazısından sonra katilleri aramayı bırakırsak, işsiz kalırız' dedi bana, çünkü her cinayete üç ile beş arası üstlenme yazısı düşüyordu.

Bir saat sonra beni geri aradı ve şunları aktardı: İçişleri Bakanı Roberto Maroni –bu arada eski bir radikal solcu, şimdi ise radikal bir sağcı– hemen Dışişleri Bakanı Franco Frattini ile bağlantıya geçmiş. Frattini, Berlusconi'nin sadık bir taraftarı ve gizli servisler uzmanı. Her şey ortaya çıkana kadar benim burada kalmamı onaylamış. Çünkü Roma'da, herhangi bir seçim mücadelesinin tam ortasında bir gazetecinin eline bu cinayet vakasında yeni bilgiler geçmesi ve hükümeti gerçek failleri gizlemekle suçlaması gibi ihtimallerin önüne geçmek istiyorlarmış. Dışişleri Bakanlığı, daha önce de dediğim gibi Suriye Dışişleri Bakanlığı'na, Frattini'nin tarzında kibar ama sert bir yazı göndermiş."

"Sevgili Mancini, bu yazıyı lanse eden her kimse, sen ona ağır bir darbe indirdin ve bizi dizginlenme korkusundan özgürleştirdin. Şimdi failleri aramaya yoğunlaşabiliriz" dedi Barudi büyük bir saygıyla.

"Benden bu kadar kolay kurtulamazlar. Bu benim için bir macera izni gibi. Mesleğimden çok nadiren burada, Şam'da aldığım hazzı aldım, özellikle de seninle birlikte olduğum için."

"Pekâlâ, genç adam. O halde sen şimdi kadın şifacı ve iki hamisiyle konuşuyorsun. Ben ise Binbaşı Süleyman'dan Şeyh Farcha'ya baskı yapmak üzere izin aldım. Farcha'nın kahramanlıklarının bir özeti elimde."

Gerçekten mi? Onu sorgulamana izin var mı? Sen mi, yoksa Sünni bir meslektaşın mı?" diye sordu Mancini şaşırarak.

"Ben, Sör Barudi bu zevke nail olacağım" diye cevap verdi Barudi. "Sen de şimdi ıvır zıvırını topluyorsun, bunların arasında kimliğini ele veren hiçbir şey olmasın. Ve kayıt cihazını unutma. Ben de şeyh ile yapacağım görüşmeyi kaydedeceğim. Ardından görüşmeleri rahatça analiz etmek için yeterince vaktimiz olacak.

Bu arada sabahtan beri gazetecilerin ve bazı meraklıların gözü sürekli üzerimde, bu nedenle Şam'dan ayrı ayrı çıkmamız lazım. Senin Malule otobüsünü almanı öneriyorum. Malule Şam'ın yaklaşık elli kilometre kuzeyinde. Orada dağlarda, Otel-Restoran Malule'de buluşalım. Biliyor musun orasını?"

"Tabii biliyorum. Şam'da Arapça öğrenirken yazın defalarca gittim. Çok pahalı. Otel kaya platosunun üzerinde."

"Evet, tam da öyle. Ben yarın sabah sekizde paslı arabamı tamirhaneden alacağım. Kuzey seyahatimizde sorun çıkarmaması için sağını solunu hizaya getiriyorlar. Saat ona doğru yola çıkarım. Peşime kimsenin takılmaması için birkaç mola verip dikkatle etrafımı kolaçan ederim. Öğlen Malule'de buluşur, yemek yer ve benim külüstürle kuzeye doğru yola devam ederiz. Yolda Musa el Habaşi Manastırı'na uğrayacağız, kardinalin öldürülen refakatçısı Papaz José'nin arkadaşı Papaz Jack orada yaşıyor. Ali, José'nin neredeyse her gün onunla telefonda konuştuğunu öğrendi. Belki bize bazı ayrıntılarla yardım edebilir. Manastır, Malule'ye uzak değil, El Nabka diye bir şehrin yakınında. İki oda rezervasyonu yaptım."

"Manastırda mı geceleyeceğiz?"

"Hayır, hayır. El Nabka'da bir pansiyonda iki geceliğine iki oda ayırdım. Gelince orada kalırız. Manastırın eteğindeki park yerine kadar arabayla yarım saat sürer, manastıra çıkmak için bir yarım saate daha ihtiyacımız olur, Papaz Jack ile konuştuktan sonra geri döneriz. Şimdilik en iyisi yine pansiyonda kalmak. Vakayı çözdükten sonra da keşiş oluruz. Tamam mı?"

"Tamam, şef, öyle olsun" dedi Mancini gülerek.

"Unutmadan söyleyeyim, bugün kendine sağlam ayakkabılar ve sıcak tutan giysiler al. Derkas bölgesi dağlıktır ve buz gibi soğuktur. Yani ince kıyafetli İtalyanlar oralarda yapamaz."

"Tamam, büyükbaba, hallederim" dedi Mancini ve yine güldü. Fakat meslektaşının gösterdiği ihtimam onu duygulandırmıştı.

"Şayet arabada gecelemek zorunda kalırsak diye, yanıma her ihtimale karşı iki uyku tulumu alıyorum."

"Ben horlarım, o yüzden horultumu duymaman için motoru çalıştırmanı tavsiye ederim" diye yanıtladı Mancini.

Şimdi de Barudi güldü. Sonra telefonu kapattı ve Şeyh Farcha görüşmesi için hazırlıklara koyuldu. Telaş içerisinde kayıt cihazını aradı. Bir süre sonra Ali'yi aradı. "Benim için küçük bir kayıt cihazın var mı?"

"Ne için? Her şeyi zaten akıllı telefonunda kaydedebilirsin" diye açıkladı asistanı.

Barudi "Lanet olsun, hepiniz bilgisayar ve internet firmalarının temsilcisi misiniz? Bir kayıt cihazı istiyorum" diye o kadar yüksek sesle bağırdı ki, Ali telefonu kulağından bayağı bir uzaklaştırmak zorunda kaldı. İflah olmaz eski moda şefinin ne istediği zaten koridordan da duyuluyordu. Böylece teknik bölüme doğru yola koyuldu ve küçük, kolay kullanılabilir bir cihazla geri döndü.

"Teşekkür ederim" dedi Barudi, bağırtısı yüzünden biraz mahcup olarak. "Bu yeni aletleri kullanmaya bir türlü alışamadım."

"Olsun, şef" diye yanıtladı Ali ve yüzünde öylesine geniş bir sırıtma görüldü ki, Barudi neredeyse tekrar kükremeye başlayacaktı.

22. Aşağılama

Barudi, Mancini ile konuştuktan sonra, geleceğini haber vermek üzere Şeyh Farcha'yı aradı. Sekreter kadın onu deneyimli bir kayıtsızlıkla atlatmaya çalıştı ve bir ziyaretin bugün mümkün olmadığını söyledi. Fakat Barudi geri adım atmadı.

"Bir cinayet söz konusu ve şefinizin kurbanla bir görüşmesi oldu, kısa ve yoğun bir görüşmesi, bu nedenle onunla derhal konuşmam lazım. Yoksa onu aldırmamın sorumluluğunu üstlenecek misiniz?" Barudi'nin ses tonu fazlasıyla büyüklenme yüklüydü, öyle ki günde yirmi otuz insanı telefonda kıvrak bir dille geri çeviren ve "Üzgünüm" deyişi bir papağan tarafından da tekrarlanabilecek sekreter, şimdi yelkenleri hızla suya indirmesi gerektiğini anlamıştı. "Bir dakika lütfen, sorup hemen döneceğim." Ardından, bekleyenin öfkesini yumuşatması istenen uyuşturucu bir müzik duyuldu. Barudi bir anlığına telefonu kapatmayı düşünse de sekreter hemen geri döndü.

"Sayın Profesör Farcha sizi bekliyor" dedi. Barudi kötü sesli bir otomat gibi duygusuz bir teşekkür etti ve telefonu kapadı.

Yarım saat sonra yaklaşık otuz yaşlarında, başı tam kapalı güzel bir kadın tarafından şeyhin ön odasında karşılandı. Kadın başını eğerek soğuk bir yüz ifadesiyle gülümsedi ama Barudi'nin Hıristiyan olduğunu bildiği için elini sıkmadı. Mensup olduğu mezhep Hıristiyanları "cenabet" olarak görüyordu. Barudi bir anlığına, sekreterin elini sıkmamasını bir hakaret olarak değerlendirmeyi düşünse de sonra vazgeçti. Şeyhle yapacağı görüşme zaten yeterince zor olacaktı.

Kadın, ceviz ağacından yapılmış koyu renkli ağır kapıyı açtı. Eski binalarda sık sık görüldüğü üzere, bu şef odası da içeriyi meraklı kulaklara karşı koruyan çift katlı bir kapıya sahipti. Binanın inşaatı sırasında henüz elektronik böcekler veya başka haşereler yoktu. Sekreter, vurduktan sonra ikinci kapıyı da açtı.

Devasa bir yazı masasının arkasında ufak tefek bir adam oturuyordu. Duvarda, bütün resmi dairelerde, okullarda ve üniversitelerde olduğu gibi başkanın resmi asılıydı.

Barudi'nin ilk dikkatini çeken şey, profesörün alnındaki büyük kahverengi leke oldu. Bu, binyılın başlarında Suriye'de erkekler arasında ortaya çıkan bir modaydı. Leke çoğunlukla bronzlaştırıcı bir krem veya taze ceviz kabukları vasıtasıyla elde edilir ve ibadet coşkusunu ima ederdi. Bir adam seneler boyunca alnını kendinden geçerek yere bastırırsa, "namaz lekesi" veya "kuru üzüm" denilen böyle bir kahverengi lekenin meydana geldiği söyleniyordu. Her ne kadar kadınlar erkeklerden çok daha fazla namaz kılsa da hiçbir Arap kadının alnında böylesi bir kahverengi leke bulunmuyordu.

Şeyhin saçları bembeyazdı. Üzerinde koyu renk, şık bir elbise vardı ama kravat takmamıştı. Bu da İslamcılar arasında bir modaydı, böylece o kişinin inançlı bir Müslüman olduğu ve Avrupai kravatı hor gördüğü ifade ediliyordu. Barudi bu tavrı oldukça gülünç, hatta şizofrenik bulmaktaydı, çünkü bu adamların diğer her şeyi, yani elbisesi, saati, İtalyan ayakkabıları, akıllı telefonu, arabası, ilaçları Avrupa'dandı, hatta alınlarındaki leke için kullandıkları özel kremleri Fransız bir markanın adını taşıyordu.

"Komiser Barudi" diye seslendi Farcha güçlü, sıcak bir tonda, ayağa kalktı ve Barudi ile tokalaşmak üzere masanın arkasından öne geçti. Sonra koltuklu bir köşeyi işaret etti ve sekreterden iki fincan kahve getirmesini istedi. Havada iğrenç bir koku vardı. Barudi, şeyhin naftalin tozu, bayatlamış yağ ve kirli çorap karışımından oluşan böylesi bir kokuda bütün gün nasıl çalışabildiğine şaşırdı.

Barudi oturdu ve kayıt cihazını masanın üstüne koyduktan sonra "Yalnızca kendim için bir hafıza desteği" diyerek kayıt düğmesine bastı.

Şeyh ona hiç kıpırdamadan baktı, yalnızca sağ kaşının hafifçe oynaması şaşkınlığını ifade eder gibiydi. Bir maskeye benzeyen yüzü, sakin sesi, hiç kıpırdamadan masanın üzerinde duran elleri hiçbir duygusunu açığa vurmuyordu.

Sonunda Şeyh Farcha, sanki beceriksiz bir öğrenciye burada kimin söz sahibi olduğunu göstermek ister gibi kendini beğenmiş bir sesle "Size nasıl yardım edebilirim, komiser?" diye sordu.

"Soru tersinden sorulmalı, Şeyh Farcha. Şahitlerin sizinle kardinal arasında meydana gelen bir tartışmadan bahsettiği düşünülecek olursa, ben size yardım etmek için geldim. Size buna ilişkin bazı sorular sormak istiyorum. Belki böylelikle her ikimize de yardım edilmiş olur. Kim bilir?"

"Buyurun, başlayın" dedi şeyh kupkuru bir tonda ve koltuğuna biraz daha gömüldü.

"Kardinali neden ziyaret ettiniz ve tartışmanızın konusu neydi? Bir kadın şahit, sizin odadan çıkarken küfrettiğinizi iddia ediyor. Kardinale 'haçlı' dediğiniz doğru mu? Havaalanında pusu kuran İslamcılar da ona bu şekilde hakaret etmişti."

"En sondan başlıyorum" dedi şeyh, tam sekreter kahveyi getirdiğinde alçak bir sesle. Kahve yalnızca ısıtılmış diye düşündü Barudi, bu kadar kısa bir sürede taze kahve yapılamazdı. Sekreter kayıt cihazını kuşkuyla fark etti ve şeyhe anlamlı bir bakış attı.

"Merak etmeyin, konuşmayı yalnızca bir şey unutmamak için kaydediyorum, bir gazeteci gibi" diye açıkladı Barudi tekrar ve gülümsedi. Bu şakacı tavırla atmosferi yumuşatmak istediy-

se de bunu hiç başaramadı. Şeyh, cihaza biraz öncesine nazarla daha büyük bir kuşkuyla bakıyordu.

Barudi kahveden bir yudum aldı, kahve ıslak deri koktuğu gibi, küflü ve acıydı. Böylece şüphesi tasdiklenmiş oldu ve bu tek yudum ona yetti.

"Bu bir sorgulama mı olacak?" diye sordu Şeyh Farcha kızgınca, sekreter odadan çıktıktan sonra.

"Tanrı aşkına, hayır, sizi sorguya çekmek için bir nedenimiz yok, olayla ve her şeyden önce kardinalle ilgili görüntüyü netleştirmek istiyoruz, bu bir sohbet" diye yanıtladı Barudi ve yalan söylediğinin bilincindeydi. Bunu şeyh de biliyordu. "Fakat sevgili komiser, sorularınız deşici" dedi aniden, "bu kesinlikle bir sorgulama."

"Şeyh Farcha, zamanı boşa harcamayın, ne kendinizinkini ne de benimkini. Görüşmeyi nasıl istiyorsanız öyle tanımlayın. Kardinal Cornaro'dan edindiğim resmi netleştirmem gerekiyor. Maalesef ona artık soru soramam, dolayısıyla onunla bağlantıya giren kişilere muhtacım." Barudi'nin sesi sakindi ama hoşnutsuzluğu açıkça belli oluyordu.

Şeyh Farcha biraz düşündü. "Doğru" dedi sonra. "Haçlı sözcüğünü kullandım, fakat bunun o teröristlerle bir ilgisi yoktu. Suya *su* derseniz ve bir terörist de aynısını yaparsa, bu sizi terörist yapmaz, öyle değil mi? Her türlü şiddeti reddediyorum. Sofilik nedir biliyor musunuz?"

"Evet ama Sofiler de türlü fraksiyonlara bölünmüştür. Çeşitlilik semazen dervişlerden ve farklı mürşitlerin taraftarlarından, kendilerini en kötü zulme köle kılan devrimcilere kadar gider. Bilgimi yeterince kanıtlayabildim mi, sayın profesör?"

"Bu kadar alıngan olmayın. Ben yalnızca her türlü şiddeti reddeden inançlı bir Sofi olduğumu belirtmek istedim. Selefiler benden, sizden nefret ettiklerinden daha fazla nefret ederler. Siz bir kafa vergisi ödediğiniz sürece onların iktidarı altında yaşayabilirsiniz, fakat benim işimi kısa yoldan bitirirler, çünkü biz Sofiler onlar için hain sayılırız."

Barudi aslında sabırlı bir insandı, fakat bu şeyh nefesinin tıkanmasına neden oluyordu.

"Değerli vaktinizi çok fazla almamam için lütfen sorularımı mümkün olduğunca doğrudan yanıtlayabilir misiniz?"

"Evet, kardinal haçlı şöhretini hak etti. Kim ona bizim Hıristiyanlarımıza yukarıdan bakma ve bir mucize şifacısını denetleme hakkını verdi? İki milyon Suriyeli Hıristiyan, birisinin bir şarlatan mı, yoksa bir aziz mi olduğunu kendi başlarına tespit edemez mi?"

"Söylediğinizin haklı bir yanı var, fakat herhalde Hıristiyanlar için kaygılandığınızdan dolayı onunla tartışmadınız, değil mi?"

"Hayır, fakat kimin iyi, kimin kötü olduğuna hep Avrupalıların karar vermek istemesi, bu devletin tüm dürüst yurttaşları için bir hakaret. Bir şeyh Paris, Londra veya Roma'da kimin kutsal olduğuna karar verebilir mi? Ben Hıristiyanların birtakım mucizeler yaşayıp yaşamadığıyla ilgili değildim. Bu kardinal İslam'a bir tokat atmak niyetindeydi. Kendisine Dağ Azizi diyen ve İsa Peygamber'e ya da sizin deyişinizle Mesih'e hayranlık besleyen o dönek Müslüman, Vatikan'dan büyük bir saygı görüyor. Elleri elbette sihirli güçlere sahip, bu durum defalarca kanıtlandı. Fakat hastaları bir camide değil, bir kilisede iyileştiriyor. Zaten orada yaşıyor. Mekke'den değil, Roma'dan takdir bekliyor. Bunun biz Müslümanlar için ne anlama geldiğini düşünebiliyor musunuz?"

"Tanrı'nın, çocukları arasında bir ayrım yapmadığının haricinde bu ne anlama gelebilir?"

"Bunu çok şiirsel söylediniz, fakat gerçekler çoğu zaman bu kadar şiirsel olmaz ve gerçek dinin –yani bu durumda Hıristiyanlığın– başka dinlere mensup olanlar arasında da mucizeler yarattığı söylenecektir."

"Tamam, bu sizin fikriniz. Bunu kardinalle görüşmenizde ona da söylediniz mi?"

"Evet, onun da benim kadar hâkim olduğu Fransızca dilinde. Ona ayrıca mucizeler yaratan yeterince Hıristiyan erkek ve kadın varken neden özellikle bir Müslüman'ın üzerinde durduğunu sordum."

"Nasıl tepki verdi?"

"Kimin mucize yaratıp kimin yaratamayacağını belirlemenin onun görevi olmadığını söyledi. Buna yalnızca, Müslümanları,

Hıristiyanları, Yahudileri ve Budistleri aynı şekilde seven Tanrı karar verebilirmiş. Onu yalnızca bu cümle için bile neredeyse tokatlayabilirdim."

"Haa, demek bir Sofi de şiddete başvurabiliyor" dedi Barudi ironik bir tonda ve o anda bu profesöre duyduğu her türlü saygıyı yitirdi.

"Ne demek 'Haa'? Siz Hıristiyan olarak Yahudi ve Budistlerin Tanrı tarafından size eşit görülmesini kabul eder misiniz?"

"Neden olmasın? Herhalde yüce Tanrı'nın bu kadar dar kafalı olduğuna ve Sünnilerin veya hatta arkadaşlarınız Suudi Vehhabilerin tarafını tuttuğuna inanmıyorsunuz. Yoksa yanılıyor muyum? Fakat uzun yılların liberal bir Sofi'si İslamcılarla nasıl arkadaş olabilir?"

Şeyh sustu. Suçlama tam hedeften vurmuştu.

"Yahudi, Hıristiyan ve Müslümanları eşit tuttuğunuz birçok konuşmanızı dinledim" diye sürdürdü Barudi. "Bunların her biri için İslamcıların inancına göre ölüm cezasını hak etmiştiniz, çünkü onların gözünde bu dinlerin hiçbir değeri yok. Ve ayrıca sevgili başkanımızın Tanrı'nın bir lütfu olduğu görüşünde değil miydiniz?"

Barudi odanın dinlendiğine emindi, rejim bu yalakaya güvenmiyordu.

Şeyh başıyla onayladı, fakat bu daha ziyade zoraki bir onaydı, inandırıcılıktan uzaktı.

"Fakat başkan bir Alevi" diye devam etti, şeyhi köşeye sıkıştırmaktan zevk alan Barudi. "Alevi ve Şiiler de dostlarınız Suudiler için ölümü hak eden dönekler."

Şeyh suskun kaldı. Bu komiserin, işinin gerektirdiğinden çok daha fazlasını bildiğini sezinliyor ve içini korku kaplıyordu.

"Fakat bize gelelim. Suudi Arabistan ile çok yakın ilişkileriniz var ve refahınızı onlara borçlusunuz" dedi Barudi. Şeyhin büyük bir villası ve üç adet değerli limuzini vardı. Londra'da çok pahalı bir evi olduğu da söyleniyordu. Kendi profesörlük maaşıyla böyle bir lükse sahip olamazdı.

Barudi doğrudan şeyhin gözlerine baktı. "Teröristlerin de Suudilerle yakın ilişkileri var. Şimdi neden burada olduğumu biliyorsunuz. İki şey öğrenmek istiyorum. Birincisi, kardinalin

gizli misyonunu nereden biliyordunuz? Ve ikincisi, Kardinal Cornaro ile tartışmanızın konusu neydi?"

Barudi kibarlığını korudu ve her türlü ironiye uzak kaldı, çünkü cevabın ne kadar büyük bir önem taşıdığını biliyordu.

"Tartışmamızda, kardinali Dağ Azizi denilen Derkaslı bu şarlatanı ziyaret etmekten vazgeçirmeye çalıştım, bir ziyaret bu gâvura değer vermek anlamına gelirdi."

"Gâvur mu? O bir Müslüman. Bunu kendiniz vurguladınız" dedi Barudi biraz şaşırarak.

"Resmi olarak Müslüman. Fakat aslında bir piç, Şii bir kadın ile bir Dürzi'nin oğlu, hepsi dinden çıkmış. Şimdi ise taraftarları onu bir peygamber gibi el üstünde tutuyor. Kardinalin değil, *onun* öldürülmesini isterdim."

"Bir kez daha soruyorum, kardinalin Suriye'ye geldiğini nereden biliyordunuz ve ne için geldiğini nasıl öğrendiniz?" diye üsteledi Barudi, şeyhi nihayet şah mat etmek umuduyla.

"Anonim bir yazı vasıtasıyla."

"Gerçekten mi?" Barudi şaşkınlığını gizlemek için bu defa kendisini ironiyle kamufle etti.

Şeyh Farcha hiç konuşmadan kalktı ve ağır adımlarla yazı masasına giderek bir çekmeceyi çekip içinden bir zarf aldı.

"İşte burada mektup" dedi. Barudi hemen tepki verdi, ceketinin iç cebinden küçük bir plastik torba çıkardı ve şeyhe doğru tuttu. Şeyh zarfı torbanın içine bıraktı.

"Belki birkaç iz bulabiliriz" dedi Barudi. Başka sorusu olmadığı için kartvizitini masanın üstüne bıraktı ve doğruldu. "Bizi katillere götürebilecek bir şey aklınıza gelirse, beni arayın."

"Allah yardımcınız olsun." Şeyh bu sözlerle elini uzattı. Barudi, içinden gelmemesine rağmen adamın elini sıktı. Her tarafla bağlantısı olan bir yalancıyla vedalaştığına emindi.

Barudi dışarıda derin bir nefes aldı. Temiz bir kuzey rüzgârı ciğerlerindeki küflü kokuyu alıp götürdü. Külüstür arabasına binmeden önce Şükrü'yü aradı. "Sıkılıyor musun, oğlum?" diye sordu endişeli bir annenin ince sesiyle.

"Sıkılmaya zamanım mı var? Göründüğü kadarıyla, senin iki hiperaktif asistanın tüm sonuçlanmamış vakaları sen yol-

dayken çözmek niyetinde. Tam birini gönderiyorum, diğeri birtakım kan ve parmak izleriyle içeriye dalıyor."

"Güzel, güzel" dedi Barudi ve güldü. "Buna rağmen bana ayıracak beş dakikan var mı? Elimde bir mektup var ve üzerinde parmak izleri olup olmadığını kontrol etmeni istiyorum. Asistanlarımı arayıp seni on beş dakika rahat bırakmalarını söylerim."

Şükrü güldü. "Mükemmel, görüşürüz."

Barudi bürosuna dönünce İtalya büyükelçisini aradı ve kimsenin gazeteci Roberto Mastroianni'yi sorup sormadığını öğrenmek istedi.

"Evet, Piskopos Tabbich'in sekreterliğinden arayarak basın büromuza, büyükelçiliğin Roberto Mastroianni adında bir gazeteciyi tanıyıp tanımadığını sordular. Basın büromuz, Mastroianni'nin *Il Giornale* gazetesinin bir muhabiri olduğunu tasdikledi."

"Çok teşekkür ederim, ekselans. Bana çok yardımcı oldunuz" dedi Barudi ve telefonu kapattı. Sonra Şükrü'ye gitti ve ona içinde mektubun olduğu plastik torbayı verdi.

Şükrü ellerine ince mavimsi tek kullanımlık eldivenleri geçirdi, mektubu zarfın içinden çıkardı ve açtı. Mektup ve zarfın üzerindeki yazı bir bilgisayar yazıcısından çıkmıştı. Metin kısaydı. Haçlı Kardinal Cornaro'ya gitme ve onu Derkas şarlatanını ziyaret etme niyetinden vazgeçirme çağrısını içeriyordu. Mektup "Haçlıların Düşmanları" şeklinde imzalanmıştı.

"Çok fazla ümitlenme. Gerçi kâğıt, parmak izi almak için çok iyi bir malzemedir, fakat profesörünkilerin haricinde, kimlere ait olduğunu Tanrı'dan başka kimsenin bilmediği bir sürü parmak izi bulacağımızı tahmin ediyorum."

Barudi hayal kırıklığını gizleyemedi.

"Fakat bu olayda başka bir şansımız daha var" diye devam etti Şükrü. "Gönderen kişi zarfı ve pulları, Suriyelilerin yüzde doksan dokuzu gibi diliyle ıslatmış ve sonra yapıştırmış olabilir. Pulların arkasında veya zarfın açılır kapanır kısmında kalmış olabilecek mikro düzeyde mukoza ve tükürük partikülleri vasıtasıyla adli tıpçılar DNA tespiti yapabilir. Ayrıca bilgisayarı veya yazıcıyı da belirleyebiliriz."

Barudi rahatlamış bir tavırla "Sensiz ne yapardım" dedi ve minnettarlık içerisinde meslektaşının omzuna hafifçe vurdu. "Önümüzdeki günlerde daha ayrıntılı bilgi için yine gelirim. Fakat bu akşam zaten görüşeceğiz. Bana yemek yapmayı göstereceksin. Restoranlardan bıktım. Yarından itibaren yoldayım, bu yüzden bugün alışveriş yaptıktan sonra tamirhaneye gitmem lazım." Barudi bu sözlerle Şükrü'nün yanından ayrıldı ve şeyh ile yaptığı görüşmeyi rapor etmek üzere şefin bürosunun yolunu tuttu.

Ancak Bayan Malik ona Binbaşı Süleyman'ın hâlâ içişleri ve dışişleri bakanlarıyla toplantıda olduğunu bildirdi.

"Sevgili Ayşe, şeyh ile yaptığım görüşmenin metnini çıkarabilir misin acaba? Çok memnun olurum" dedi Barudi ve kayıt cihazını masanın üzerine koydu. "Acelesi yok. Metne ancak yarın sabah erken ihtiyacım var. Bana elektronik postayla yolla. Yarın yolda olacağım."

"Tabii" dedi Bayan Malik ve küçük cihazı eline aldı. Diktafon veya kayıt cihazı görüşmelerini yazıya dökmekten nefret ediyordu.

Barudi ona doğru eğildi. "Eee? Tahminin ne?" diye sordu, Bayan Malik'in onu anladığını biliyordu. Aydınlatmaktan sorumlu olduğu her cinayette ona bu soruyu yirmi yıldan bu yana sorardı. Bayan Malik tutkulu bir polisiye okuruydu. Bu yıllar içerisinde birkaç kere soruları vasıtasıyla Barudi'nin dikkatini önemli bir ayrıntıya çekmiş ve doğru bir iz sürmesini sağlamıştı.

"Henüz erken" dedi Bayan Malik, "fakat cinayeti İslamcıların işlediğini sanıyorum".

Barudi aynı yerde durmaya devam etti. Bir maruzatı daha vardı. Bayan Malik başını kaldırdı. "Eee? Cinayeti aydınlatmış sayılırım, senin için başka ne yapabilirim?"

"Senden bana bir kâğıda içliköfte malzemelerini yazmanı rica ediyorum. Bugün Şükrü'yle birlikte yemek yapacağım ve malzemeleri temin etmem gerekiyor, fakat neleri..."

"Tamam, tamam, hallederiz hemen" dedi Bayan Malik, bir kâğıt aldı ve bu harika yemek için gerekli olan az sayıdaki malzemeyi alt alta yazdı. Sonra "İşte burada" dedi.

Barudi kâğıdı teşekkür ederek aldı ve büyük bir nezaketle onun elini öptü.

"Hayır, hayır, bu yeterli değil" dedi Bayan Malik. "Şükrü bana yarın bir adet içliköfte getirsin. Kaliteyi test etmek istiyorum" diye ekledi ve güldü.

Barudi bir hafta önce çamaşırlarını götürdüğü kuru temizlemeye gitti. Sonra alışverişini yaptı ve dana etinin yağsız ve en iyi kalite olmasına dikkat etti. Bayan Malik bu noktanın altını çizmişti. Ardından Şam'ın kuzey kenarında bulunan Kabun semtindeki tamirhaneye gitti ve nazik bir adam olan tamirhane sahibinden uyku tulumlarını bagajda bırakmasını rica etti.

"Altın ve esrardan başka bir şey çalmayız" dedi dedi adam ve güldü. "Ceset olmadığı sürece sorun yok."

"Ceset mi? Sürüyle. Uyku tulumlarını yıllardan beri açmadığım için içlerinde yüzlerce pire açlıktan ölmüş olmalı."

Tamirhanede çalışan bir adam onu Şükrü'ye götürdü. Arabadan indiğinde güneş, evlerin arkasında kaybolmadan önce son kez mahcup bir selam verdi.

23. Olağanüstü Bir Gün

Komiser Barudi'nin Günlüğü

Sabah saat yedi.

Bugün Şam'dan ayrılıyorum. Maceralı bir seyahat olacak. Marco Mancini'nin başına bir şey gelmemesini umuyorum. Bir insanın kalbime bu kadar çabuk girmesi garip değil mi?

Ne gündü dün ama. Böyle bir şey on senede bir meydana gelir. İlkönce şeyhin yanında. İkimiz de bürosunun dinlendiğinden emindik ve böylece ikimiz de diktatöre methiyeler düzdük.

Sonra Şükrü'deki güzel akşam. Şükrü çok iyi bir arkadaş. Bana sabırla içliköftenin nasıl yapıldığını öğretti ve tek bir sefer bile beceriksizliğimle dalga geçmedi. Sözünü verdiğim gibi Ayşe Malik'e bugün o mükemmel içliköfteden bir porsiyon götürecek. Sonra yaptığımız sohbetler. Tabii şeyh konusu açıldı ve ben safça, Suudi Arabistan'ı ana düşman olarak gören bir rejimin neden Şeyh Farcha gibi adamları tutuklamadığını sordum.

"Rejim sanıldığından daha akıllı" dedi Şükrü. "İnsan sürekli onun yardakçılarıyla karşı karşıya geldiği için rejimin kendisini hafife alıyor. Bu çok yanlış. Ahtapotun kollarının akıllı olması gerekmiyor ve kollar hayvanın zeki beyninin emrettiği şeyleri yerine getiriyor.

Şeyhte kalalım. Sistemin beyin merkezi, Suudilerin onu rüşvete alıştırmasına izin veriyor ve serbestçe dolaşmasına göz yumuyor. Böylece istediği zaman şeyhe şantaj yapabileceği gibi, Suudi ajanlık ağının filigran yapısının röntgenini çekebilmek imkânını da elde ediyor. Böcekler, muhbirler, şeyhin görünürde saf sekreteri veya bir komşu, imkânlar sınırsız... İnsan onlar için cam gibi saydam ve faydalı. Fakat ihtiyaç bittiği anda söz konusu zavallının haberinin bile olmadığı sözde bir dolandırıcılık, gizlice kaydedilen seks sahneleri veya bir uyuşturucu tüketimi gün ışığına çıkıyor. Bu, bir tutuklamadan çok daha verimli."

Şükrü'nün kafası ne kadar berrak.

Saat on sularında bana bir taksi çağırdı ve yağmur o anda çiselemeye başladı. Daha yavaş gitmesi ricasında bulunmama rağmen yarışırcasına süren taksi şoförü beni on beş dakikada evime götürdü.

Biraz önce küçük bavulumu hazırladım. Giysiler ve tuvalet çantasının yanı sıra 2010/3 başlığını taşıyan yeni bir defteri de bavula koydum. Neredeyse dolan ikinci günlük defterimi zulama gizledim.

Gece yarısına doğru üst kattan bağırma çağırmalar ve boğuk darbe sesleri gelmeye başladı. Merdivenlerden koşarak yukarıya çıktım, girişte veya sahanlıkta hep gülümseyerek selam veren ve iki kat üstümde oturan kibar kadın komşum da oradaydı. "Aşağıdan çığlıklar duydum ve dayanamayıp geldim, fakat kapının önüne gelince cesaretimi kaybettim. İyi ki geldiniz. Ben de size gelip yardım rica etmeyi düşünüyordum."

İçeriden yine bir kadın çığlığı geldi ve adam öfkeyle küfretti, ayrıca darbe sesleri de duyuldu. Hiç ara vermeden zile basmaya başladım.

Kapı aniden ardına kadar açıldı. Pijamalı bir cüce suratıma küfürler savurarak elini tehdit eder gibi kaldırdı. Polis kimliği-

mi adamın burnunun dibine tutarak "Kriminal Başkomiser Barudi" dedim. "Karınızı ne hakla döversiniz? Bunun için altı ay hapse gireceğinizi bilmiyor musunuz? Elinizi bana karşı kaldırdığınız anda, sizi görevli polise ve devlete hakaretten derhal tutuklattırırım."

Adam ağzı açık kalakaldı. Sonra pazarda annesini kaybeden bir çocuk gibi ağlamaya başladı. Şaşkınlık içerisinde kadın komşuma baktım.

Komşum ağlayan cüceyi "Tamam, tamam" diyerek sakinleştirdi. "Şimdi karınıza gidin ve ona iyi davranın. Ben komiserle konuşacağım." Kadın bu sözlerle adamı evine soktu. Ben ise adam kapıyı kapamadan önce "Ama karınıza bir daha vurmayın, yoksa suç duyurusunda bulunurum" diye ekledim.

Sempatik komşum bana aniden sarıldı ve "Çok iyi yaptınız" dedi, gözlerinde sevinç gözyaşları parıldıyordu.

Zayıf ışıklı sahanlıkta bir süre daha konuştuk. Kadın beni kendisine davet etti, fakat bir seyahate çıkacağım için erken kalkmam gerektiğini söyleyerek özür diledim. Ancak kadın bildiğinden şaşmadı ve konuşmaya devam ettik. Benim hakkımda bir sürü şey biliyordu.

"Takdire şayan" dedim. "Gizli servisiniz çok verimli çalışıyor. Ben de burada kimliğimi gizlediğimi sanıyordum. Adınızı bile bilmiyorum" diye ekledim ve büyüleyici gülümsemesini fark ettim. Ayrıca kahve ve yaseminden oluşan kokusunu...

"Neriman" dedi, "adım Neriman. Bu kadar hoş, meşhur ve ayrıca bekâr bir polis olmanız, buradaki kadınların arasındaki kabloları harekete geçiren üç önemli neden".

"Neriman güzel bir isim. İran'dan mı geliyorsunuz?" diye sordum, çünkü son yıllarda oradan Şam'a giderek daha fazla insanın göçtüğünü biliyordum.

"Hayır, ama büyükdedem halı tüccarıymış, Şamlı bir kadına âşık olmuş ve burada kalmış."

Neriman genç gözüküyor, fakat kırk beş yaşında olduğu ortaya çıktı. Annesiyle babası eczacıymış ve emekli olana kadar Şam'daki en büyük eczaneyi işletmişler. Kendisi ressam olmak istiyormuş ama sonra komşusu olan bir inşaat mühendisine âşık olmuş. "Henüz on yedi yaşındaydım ve kafamda aşk hakkında

televizyonda her gün gösterilen filmlerden oluşan bir yama bohçasından, yani romantik resimlerden başka hiçbir şey yoktu. Kalbim o kadar boştu ki, adam hiçbir dirençle karşılaşmadan oraya taşınarak yerleşti."

İnşaat mühendisiyle birlikte on beş yıl bütün Arap ülkelerini dolaşmış, fakat günün birinde yorulmuş, seyahat etmekten değil, sürekli uyum sağlama zorunluluğundan. "Ve hep aşağıya, hep geriye" dedi Neriman ve eliyle zemini gösterdi. "Burjuva, liberal bir evde büyüdüm. Babam hiç dua etmezdi. Yirmi yaşında liseyi bitirmiştim ve ehliyetim vardı. Fakat aniden Suudi Arabistan'dasın, hiçbir özgürlüğün yok ve her tarafını kapatmak zorundasın. Orada kocamın her türlü hakkı, benim ise bir sürü yükümlülüğüm vardı. Hayır, bunu istemiyordum. Fakat Hasan beni isterik buluyordu. Her şeyin yolunda olduğunu söylüyor ve bu durumun ileride gelecek olan gerçek hayat için bir test olduğunu düşünüyordu, oysa o hayat hiçbir zaman gelmedi. Eski komünist sakal bıraktı, kravatını çıkardı ve bronzlaştırma kremiyle alnını boyamaya başladı."

Gülmek zorunda kaldım. Gün, şeyhin boyalı alnıyla başlamıştı.

"Ve sanki tüm bunlar aramızı yeterince açmamış gibi, ayrıca ikinci bir kadınla evlenmek istiyordu" diye devam etti Neriman. "Dört kadının masraflarını bile karşılayabilecek kadar çok kazandığını söyleyerek beni rahatlatmaya çalıştı. Hatta bana bir Suudi kadın dergisi bile getirdi. Parlak kâğıda basılmış bir pislik. Dergide bir adamın ikinci bir kadınla evlenmesi durumunda, bunun adamı daha yumuşak ve saygılı kılacağı söylenerek kadınlar uyutuluyordu. Bu benim için her şeyin sonu oldu. Üç ay önce boşanma dilekçemi verdim. Her şeyin yoluna girmesi belli bir zaman alacak, fakat onunla asla bir daha aynı çatı altında yaşamayacağım. Kalbimi ve yatağımı kimseyle paylaşmayacağım" diye bitirdi azimli bir tavırla. Sonra bana bir süre sessizce baktı ve elini yanağımda gezdirdi. "Ya siz? Bekârlığınızın ve hüzünlü gözlerinizin ardında neler yatıyor?"

"Çok fazla bir şey değil. Mesleğim yıllarca tüm zamanımı aldı. Ayrıca kadınlara karşı utangacım. Ve büyük aşkımı buldu-

ğumda, bize yalnızca kısa bir mutluluk verildi. Basma çok erken öldü."

"Üzüldüm" dedi Neriman, "bilmiyordum".

"Önemli değil. Zaten burada hiç kimseye anlatmadım" diye yanıtladım ve biraz duraksadıktan sonra "Şimdi sizin haricinizde" diye ekledim.

Sahanlıkta zamanın nasıl geçtiğini hiç anlamamıştım. Neriman aniden "Aman Tanrım, saat üçe çeyrek var ve siz yarın erkenden kalkmak zorundasınız" diye seslendi.

"Sorun olmaz, ben hep araba sürerken uyurum" diye şaka yaptım ve gerindim. Ancak şimdi havanın soğuduğunu fark ediyordum.

Neriman beni kucakladı. Benden biraz kısaydı. Sonra birdenbire ağzımdan öptü. Gitmek isterken onu tuttum ve ilkönce gözlerinden, sonra uzun uzun dudaklarından öptüm. "Sana ne söyleyebileceğimi bilmiyorum, fakat senin yanında kendimi çok iyi hissediyorum."

Güldü. "Kalbimi okuyor gibisin" dedi ve beni bir daha öptü. Onu iyice kendime doğru çekmek istiyor, fakat korkutmaktan çekiniyordum.

"Ne zaman dönüyorsun?" diye sordu.

"En geç bir hafta sonra."

"Kendine dikkat et. Geri döndüğünde, seni davet edeceğim" dedi.

"Tamam, fakat bir koşulum var. Yemek yapmana yardım edeceğim. Şu anda öğreniyorum" dedim ve Neriman arkamdan bakarken merdivenden aşağıya indim.

Eve gelince, ona gitmediğime daha şimdiden pişman olmaya başlamıştım.

Fakat buna fazla kafa yormadım. Çok yorgundum ve huzursuz bir uykuya daldım. Çalar saat beni biraz sonra yataktan kaldırdı.

24. Dâhiyane ve Safça Yanlış Yerde

Marco Mancini'nin evi nispeten yeni bir binadaydı. Burada görece daha iyi kazanan memur, tüccar ve akademisyenler yaşıyordu. Ancak binanın diğer sakinleri Mancini ile konuşmaya korkar gibi gözüküyorlar, karşılaştıklarında kibarca selam verip hızla yollarına devam ediyorlardı. Mancini bazen en azından kendi katındaki üç komşusuyla ilişki kurmak için gerekçeler yaratıyordu. Ama nafile, gerçekte ihtiyacı olmadığı halde rica ettiği tuzu, dikiş iğnesini, ekmeği alıyor, fakat komşular, daha bir sohbet meydana gelemeden mahcup bir gülümsemeyle yanından ayrılıyordu. Onun hakkında yalnızca kusursuz Arapça konuşan bir İtalyan gazeteci olduğunu biliyor, bu da onları göründüğü kadarıyla daha da ürkek yapıyordu.

Mancini elindeki belgeleri ayrıntılı bir şekilde incelemiş ve internette mucizevi kadın şifacı ve hamilerini araştırmıştı. Tek başına Papaz Gabriel'in çıkardığı kitap, içinde barındırdığı binlerce çelişkiyle birkaç röportaj için malzeme sağlamaktaydı.

Rahat giysiler seçti: bal renginde bir kadife pantolon, kahverengi bir balıkçı yakalı kazak, kalın bir açık kahverengi ceket ve beyaz bir kaşkol. Barudi'nin onun için temin ettiği pahalı kamerayı omzuna astı ve cep telefonunu, not defterini ve birkaç kalemi şık omuz çantasına sıkıştırdı. Son olarak da basın kimliğini, herkesin görebileceği bir şekilde ceketinin yakasına iliştirdi.

Dışarıda hava biraz ısınmıştı. Yakındaki polis merkezine girip çıkan meslektaşlar tarafından tanınmamak için Midan Caddesi'nde birkaç yüz metre ters yöne, büyük "Dawood Sweets" pastanesine kadar yürüdü. Orada bir taksiye bakındı. O anda sokağın tam ortasında bir Ferrari durdu ve uzun sarı saçlı şık bir genç kadın arabadan inerek pastaneye girdi. Her taraftan korna sesleri yükseldi. Ferrari bir orta refüjmüş gibi araçlar öfkeyle etrafından dolaşıyorlar, bu arada şoför hiç umursamadan oturmaya devam ediyordu. Doğrudan bir moda kataloğundan çıkmış sonradan görme bir züppeye benziyordu. Bir süre sonra genç kadın, elinde büyük bir tatlı paketiyle geri dönerek arabaya bindi. Şoför, yeni yaktığı sigarasını arabanın açık penceresinden dışarıya fırlattı. Sigara yaşlı, yoksul bir adamın ayaklarının dibine düştü. Adam sigaraya uzandı ve eğilerek teşekkür etti, bunu yaparken bir teslimiyet jesti olarak sağ elini başının üstüne koydu. Ferrari'nin şoförüyle yanındaki kadın gülerek hızla çekip gitti.

Mancini nihayet bir taksi buldu. "Saitun Caddesi'ndeki Katolik Patriklik Makamı'na" dedi ve genç şoför anlamamış gibi bakınca "Bab Şarki semti" diye ekledi.

"Ah, evet, Hıristiyan semtinde" dedi adam ve yalnızca üç saniyeliğine sustuktan sonra "Duydunuz mu? Müslüman Kardeşler bir İtalyan politikacıyı öldürmüş. Bunu duydunuz mu?" diye sordu.

"Gerçekten mi? Ben de bir İtalyan zeytinyağı tüccarının öldürüldüğünü duydum. Şu sıralar İtalyanlardan öç alınıyor gibi" diye cevap verdi Mancini.

"Bana sorarsanız bu Yakuza, Çin mafyası, hiçbir rakip istemiyorlar."

Mancini bu kadar aptallığa güldü. "Hayır, Yakuza Japon mafyası, Çin mafyasına Triadlar deniyor."

"Hayır, bunlar *Ya Kuza* ve Arapçada bu 'Oo, kabak' anlamına geliyor. Bu onların kamuflajı, Çinliler Japonlardan nefret ettiği için kendi haydutlarına Japon isimleri vererek onların şöhretini bozmak istiyorlar, anlıyor musunuz? Bu bir komplo."

Mancini, adama laf anlatmanın mümkün olmadığını anladı. "Bu kadar gizli bilgiyle başınıza bir şey gelmesinden korkmuyor musunuz?" diye sordu.

"Yok, hayır, Çinliler taksi şoförleriyle ilgilenmezler. Parolaları bakan, bankacı, mültimilyoner ve üstünü satın almak veya gebertmektir. Tek bir günlüğüne iktidarda olsam, bu serserileri yok ederim. Öldürülen her Suriyeli için bin Çinli öldürürüm."

Mancini gülmekten ölecekti. "Suriye'de yalnızca dokuz yüz Çinli bulursanız ne olacak?"

"O zaman Ürdün'den getiririm. Amman'daki kız kardeşim orada çok Çinli olduğunu ve yakında Çince öğrenmek zorunda kalacağını söylüyor. Bayım, Ürdünlüler bana minnettar kalır."

Mancini geriye yaslandı ve gözlerini kapattı. Ne garip, diye düşündü, bir seferinde Roma'da Suriyeli bu taksi şoförünün İtalyan ikiz kardeşine rastlamıştı. O da gizemli bir biçimde hayatını kaybeden her İtalyan'a karşılık bin Çinli öldürmek istiyordu. Şam'da kendini hemen evinde gibi hissetmeye başlamasında şaşılacak bir şey yoktu. Sonra bir anlığına içi geçti.

"Geldik" diye gerçeklerin dünyasına geri çağırdı onu şoför. "Patriğin makamı. Giriş kapısının üstünde yazılı."

Mancini ücreti ödeyip arabadan indi.

"Peder Gabriel sizi bekliyor" diye karşıladı onu mavi elbiseli, yaşlı bir adam, elbisesi daha iyi günler görmüş gibiydi. Mancini adamın zangoç veya kapıcı olduğunu tahmin etti. Göründüğü kadarıyla kapıda onu beklemişti. Mancini büyük arazinin ve yakındaki kilisenin fotoğraflarını çekti, sonra adamı izleyerek bir park yerini geçti; park yerinde birkaç lüks ve büyük taşıt ve pahalı spor araba park edilmişti. İkinci bir kapıdan geçerek şık giriş salonuna adım attılar.

"Birinci katta" diye mırıldandı adam nefes nefese ve ağır adımlarla basamakları tırmanmaya başladı. Mancini saygıdan adamın arkasında kaldı. Yaşlı adam sol taraftaki üçüncü kapıya tıkladı ve içeriden "Girin" sesini duyunca kapıyı dikkatle açtı.

Mancini eşiği geçerek büyük, aydınlık bir büroya girdi. Kısa boyluca ve tıknaz, başının üst tarafı kel, yanlar ise kısa kesimli gri saçlarla kaplı papaz, ona doğru yürüdü. Gözünde büyük bir gözlük ve üzerinde siyah bir cüppe vardı. Yüzü küçük akne izleriyle doluydu. Mancini'yi hoş geldiniz diyerek karşıladı ve köşedeki koltuklara götürdü. Mancini papazın güzel sesini hemen fark etti.

Kamerasını alçak cam sehpanın üzerine koyduktan sonra yumuşak kanepeye oturdu ve "Röportajdan sonra birkaç fotoğrafınızı çekebilir miyim? Belki yazı masasında?" diye sordu.

"Elbette" dedi papaz ve duraksadı. "Çok iyi Arapça konuşuyorsunuz" diye devam etti sonra takdirle. "Atalarınız Arap mı?"

"Hayır, hayır. Çocukken Şark'ı severdim ve Şark bana Kuzey Avrupa'dan daha çekici gelirdi. Her çocuk şenliğinde bir Arap prensi olmak isterdim. Daha sonra İslam Bilimleri ile Arapça okudum ve İtalyan basını için Kahire, Cezayir ve en uzun da Beyrut'ta çalıştım. İsrail'in Lübnan'a 2006 saldırısı sonrasında şefimle fikir ayrılığına düştüm. Şefim İsrail'den yanaydı ve benim fazlasıyla Arapların tarafında olduğumu düşünüyordu. Bu nedenle beni Kanada'ya göndermek istedi. Ben ise Akdeniz bölgesini terk etmek istemiyordum. *Il Giornale* gazetesi tesadüfen Suriye ve Lübnan için bir muhabir arayışındaydı. Böylece Beyrut'ta kaldım ve iki yoğun Arapça kursuna katıldım" diye yanıtladı Mancini. Araştırmalarında Gabriel'in milliyetçi olduğu ve İsrail'den nefret ettiği ortaya çıkmıştı.

"Takdire şayan" dedi papaz.

"Takdiri siz hak ediyorsunuz, monsenyör. Öğretmenlik yaptınız, sonra bir tiyatro kurdunuz ve oyunlar yazdınız. Ardından izcilere benzer bir gençlik örgütü meydana getirdiniz ve üstelik bir de 'Neşe Korosu'nu kurarak başkanın eşi, yani Suriye First Lady'sinden yüksek bir ödül aldınız." Mancini eliyle duvarda asılı olan, papazın öğrencileri, himayesindeki çocuklar ve First Lady ile birlikte yer aldığı fotoğrafları işaret etti. "Ve bu da yetmezmiş gibi yaklaşık otuz yıldır Bayan Dumia'ya refakat ediyorsunuz. Araştırmalarım sırasında Youtube'da sizinle ilgili videolara rastladım, Fransızca ve Arapça olarak harika konuşmalar yapıyordunuz. Mükemmel, gerçekten mükemmel."

"Çok teşekkür ederim" diye mırıldandı papaz, fakat bakışları hâlâ huzursuzdu.

"Bana mucizevi şifacı hakkında her şeyi anlatacağınızı ve zaman ve sabır tanıyacağınızı umuyorum. Gönülsüz yazılmış ve kötü araştırılmış bir makale beni tatmin etmez. *Il Giornale* bir hikâyenin doğru ve iyi araştırılmış olmasını şart koşar. Gazete Berlusconi ailesine ait. Kendisi değil, kardeşi sorumlu olmasına rağmen her hata başbakanın hesabına yazılır. Yazı kurulu bana makale için tam bir sayfa sözü verdi."

"Başlayın. Elimden geleni yaparım" dedi Papaz Gabriel bir söz verircesine, fakat Mancini kuşkuları olduğunu hissediyordu.

"Konuşmamızı akıllı telefonumla kaydetmemde bir mahzur var mı? Bu bana notlarımın yanı sıra her şeyi doğru yansıtmama yardımcı olur."

"Tabii, yapabilirsiniz" diye yanıtladı Gabriel.

O anda bir rahibe, üstünde keklerle dolu bir tabak ve kahve fincanlarının bulunduğu bir tepsiyle içeriye girdi. Mancini başıyla teşekkür etti, soruların yazılı olduğu küçük defteri kalemlerle birlikte yanına koydu ve telefonunu kayıt moduna getirdi.

"Makalemin tek konusu mucize şifacısı olacak, fakat sizi ve arka planınızı da biraz daha yakından tanımak istiyorum. Şifacının hamisi ve ruhani refakatçisisiniz..."

"Ah, ilkönce kahvenizi için" diye araya girdi papaz ve güzel kokan mokadan büyükçe bir yudum aldı. Sonra "Nasıl olsa röportaj soğumaz" diye ekledi ve gülümsedi. Bakışları şimdi daha sakin ve dostçaydı.

"Gazeteci Anna Aziz ile yaptığınız bir görüşmede yoksulların tarafında olduğunuzu belirttiniz. Sosyalist misiniz?"

"Hayır, fakat Efendimiz İsa gibi her zaman mağdurların tarafındayım."

"Daha öğrenciyken tiyatroyla ilgiliydiniz ve bugün kırk yıl sonra hâlâ yazar olarak faaliyet gösteriyorsunuz. Beş ciltlik bir *Tiyatro Tarihi*'ni Fransızcadan çevirdiniz. Tiyatroda sizi büyüleyen şey ne?"

"Tiyatro toplumsal sorunları, insanların beyin ve kalplerini harekete geçiren canlı bir biçime aktarmak için verimli bir araç. Edebiyat bu noktada ağır kalırken, tiyatro doğrudan etkide

bulunuyor." Mancini, papazın sesinde ilk defa tutku gibi bir şey hissetti.

"Maalesef oyunlarınızın hiçbirini görmedim, fakat internette eleştirileri okudum. 'Kaçışın Korkaklığı' adını taşıyan ilk büyük tiyatro oyununuzda aydın ve akademisyenlerin yurtdışına kaçmalarını işliyorsunuz. Bu, genel olarak bütün Üçüncü Dünya ülkelerinin bir sorunu değil mi? Akıllıların paçayı kurtarmak üzere sıvışmasında, yoksulluk ve oyununuzda suçladığınız akademisyenlerin kendini gösterme arzusu veya kibriyle hırsının yanı sıra baskılar da bir rol oynamıyor mu?"

"Bizde kırk yıldır baskı yok. Gördüğünüz gibi burada sanki Roma'daymış gibi özgürce ve hiç kimse tarafından engellenmeden konuşabiliyoruz. Fakat Batı en yetenekli beyinlerimizi baştan çıkarmak suretiyle bizi kan kaybına uğratıyor." Papazın sesi acı bir tona bürünmüştü.

Mancini gazetecilik rolünü pek iyi beceremediğini fark etti. Karşısındakini rahatlatıp güvenini kazanarak önemli sorulara geçebilmek yerine, papazı giderek huzursuzlaştırıyordu. Bu nedenle farklı bir taktik uygulamaya karar verdi.

"Kamuoyundaki en büyük sahnenizi 'Neşe Korosu'yla gerçekleştirdiniz ve çocuk ve gençlere şarkı söylettiniz. Bu projeyle büyük bir sempati topladınız. Bu fikrin arkasında neler yatıyor?"

"Kardeşlik üzerine yalnızca konuşmak değil, bunu neşeyle gerçekleştirmek istedim ve bu şarkılar vasıtasıyla mümkündü ve mümkündür. O güne kadar dini müzik, kilise duvarlarının arasında tutsaktı. Onu dışarıya çıkardım ve din, cinsiyet ve yaştan bağımsız olarak çocuk, genç ve yetişkinleri ona ortak ettim. Çok küçük çapta başladık, bugün dört koromuz var. Şarkılar kalbe seslenir ve müzik, insanları sözcüklere ihtiyaç duymaksızın birbirine bağlar."

"Kilise yönetimi nasıl tepki verdi?"

"İlkönce reddetti ve kilise müziğinin itibarından endişelendi, fakat sonra mantık galip geldi."

"Ne kadar garip, bir zorluğu başarıyla sonuçlandırdığınız anda projeyi devrediyor ve tüm gücünüzü yeni bir umutsuz vakaya veriyorsunuz. Sizi harekete geçiren şey ne?"

"Kutsal Meryem. Bana Kutsal Meryem güç geriyor. Bazen kendimi tükenmişlikten ölesiye yorgun hissediyor ve önümde dağ gibi yığılmış çözümsüz sorunlar ve halledilmemiş görevlerle karşı karşıya görüyorum. Fakat o zaman Meryem'in yardımıyla aniden tekrar on sekiz yaşında bir genç gibi hissediyorum." Papazın sesinden gurur ve hoşnutluk yansıyordu.

"Kendi kendime ne zaman uyuduğunuzu soruyorum. Tüm bu faaliyetlerin yanı sıra birçok örgütün de üyesisiniz. Ayrıca 1982'den bu yana mucizevi şifacı Dumia'nın hamisisiniz. Hatta onun hakkında üç ciltlik bir eser yazdınız ve onunla birlikte Norveç'ten Kanada ve Güney Afrika'ya kadar seyahatler yaptınız. Otuz yıldan beri herhangi bir resmi takdir almaksızın bu projeye angajesiniz. Buna değdi mi?"

Gabriel uzun bir süre tereddüt etti. Bu yalnızca bir his değildi. Mancini röportajı kâğıda dökerken söz konusu zamanı ölçtü ve bu sorunun ardından gelen sessizliğin birkaç dakika sürdüğünü saptadı.

"Bilmiyorum. Hayatım sona erdiğinde, buna yalnızca Tanrı karar verebilir. Fakat yanılıyorsunuz" dedi Gabriel ve bakışında incinmiş bir gurur belirdi. "Dünya çapında binlerce insan bizi takdir ediyor, yalnızca resmi görevliler bu takdirden kaçınıyor."

"Evet, mucize kadının kabulü için ne kadar büyük bir çaba harcadığınızı okudum. Fakat Suriye'deki Ortodoks ve Katolik kiliselerin yönetimi böyle bir kabulü reddetti. Hatta iki büyük Hıristiyan topluluğun patrikleri misafirlerin önünde mucizevi şifacıyı alaya aldılar. Siz ise sevgili Papaz Gabriel, bütün dünyada yaptığınız konuşmalarla cesurca çaba gösterdiniz. Konuşmalarla yetinmeyip tıp insanlarını ve iyileşen hastaları tanık olarak çağırdınız ve kitabınızda tarif ettiğiniz gibi bir yağ musluğundan akarcasına akan zeytinyağını analiz ettirdiniz. Mucizevi şifacıda İsa gibi belirtiler gelişti. Meryem ve İsa'yla konuştu. Vatikan buna rağmen kadını otuz sene sonra bile kabul etmedi. Kardinal Buri'den Kardinal Cornaro'nun Dumia'ya değil, kuzeydeki Dağ Azizi'ne gideceğini öğrenmeniz sizi şoke etmiş olmalı. Roma'dan gelen haberi nasıl karşıladınız? Şaşırdınız mı?"

"Üzüntüyle karşıladım, fakat arkadaşımız Kardinal Buri'nin tersine şaşırmamıştım. Bir yüzyılda bir kere Doğulu bir aziz ortaya çıkınca, Roma soğuk ve eleştirel olur. Oysa gökyüzü sınanmamış Avrupalılarla doludur. Hiç Avrupalı azizlerin hayat hikâyelerini okudunuz mu?"

Mancini hayır anlamında başını salladı.

"Çok fazla bir şey kaçırmadınız. Kimilerinin ait olduğu yer gökyüzü değil, adi birer suçlu olarak hapishaneler, kimileri daha ziyade Vatikan'daki iktidar mücadeleleriyle bağlantılı aldatıcı ambalaj ve kimileri de aslında tımarhaneye gönderilmeli. Bazen de bir hükümdarın gazını çıkarması, Vatikan'ın şifacıyı aziz ilan etmesine yetiyordu. Fakat iki yüz on yedi kanıtlanmış iyileşen hasta Roma'ya kabul edilmeye yetmedi."

"Çok cesursunuz, peki hâlâ Katolik misiniz?" diye sordu Mancini hayranlık içerisinde.

"Katolik olduğum ve en baştan beri mücadele etmem gerektiğini bildiğim için cesurum. Biz Şark Hıristiyanları Vatikan için Müslümanlardan daha beteriz. Orada Haçlı Seferleri'nde hayatta kalmamıza üzülürler. Haçlı Seferleri Konstantinapol ve Kudüs'ü ve bunların liderliğini yok etti. Roma o ana kadar birçok kutsal şehirden bir tanesiydi, fakat Kudüs Hıristiyanlığın kalbiydi. Şimdi artık yalnızca işgal altında bir turizm şehri."

"Kafamı kurcalayan başka bir şey var. Kutsal Meryem'in tek bir kişiye, yani Dumia'ya görünmesini nasıl açıklıyorsunuz? Kitabınızda onunla ilkönce yüksek standart Arapça, sonra şiveli bir Arapça konuştuğunu okudum, fakat hiçbir şahit yoktu. Sorum için özür dilerim, fakat Kutsal Meryem bizimle saklambaç mı oynuyor?"

"Zeki sorularınız için özür dilemek zorunda değilsiniz. Kutsal Meryem veya daha doğrusu Yüce Tanrı bu sade, mütevazı insanı seçti. Tanrı'nın iradesine akıl ermez. İşte tam bu noktada kilise yönetimiyle tartışma çıktı. Meryem'i altara çağırmak istediler, konuşmalarını orada yapması gerekirdi, ancak Kutsal Meryem başka bir karar verdi."

"Fakat neden? İtalyan okurlar Meryem'in neden herkes tarafından anlaşıldığı ve hedefine ulaştığı bir meydan veya kilisede görünmediğini soracaktır."

"Bunu sizin gibi biz de bilmiyoruz. Fakat Dumia'nın küçük evinde meydana gelen doğaüstü olayların sahtekârlık kokan bir büyü olmadığına eminiz."

"Kitabınızda belirttiğiniz gibi, bu otuz yıl içerisinde çok sayıda Vatikan elçisini davet ettiniz ve Dumia ile konuşmasını sağladınız, bazen bu konuşmalar sırasında bile yağ akıyordu. Bazıları ikna oldu, fakat çoğu çekingen kaldı veya olumsuz tavır aldı. Şimdi Vatikan'ı ikna etmek için son bir imkân çıktı. Arkadaşınız ve destekçiniz –aynı zamanda XVI. Benedictus Hazretleri'nin de yakın bir arkadaşı– Kardinal Buri Vatikan'dan bir kardinalin Papa'nın doğrudan görevlendirmesiyle konuyu ele almasını sağladı. Fakat bu kardinal sonradan kadını görmeyi reddetti. Onunla karşılaştınız mı? Nasıl bir kişiydi? Ona fikrinizi söylediniz mi?"

"Ayrıntılı araştırmalarınız beni şaşırtıyor. Evet, bu bizim için çok acıydı. Dumia, kocası, ben ve birkaç yüz inançlı ağladık ve bütün bir gece boyunca Kutsal Meryem'e bize destek olması için yalvardık. Sonra Piskopos Tabbich ve ben büyük umutlarla Kardinal Cornaro'ya gittik. İlkönce son derece nazikti, fakat talebimizi duyunca kendisini bize kapadı. Vatikan'ın Suriye'deki temsilcilerine tüm bu seneler boyunca verdiğim tüm rapor, kitap, video, CD ve DVD'leri incelediğini söyledi."

"Vatikan'ın bazı büyükelçilerini kitabınızda ismen bile belirttiniz: Eccoli, de Nicolo ve mucize şifacıyla gayri resmi bir buluşma gerçekleştiren Retunno. Retunno'nun ona hayran kaldığını, belge, fotoğraf ve videolarını istediğini ve bunları 1988 yılında bugünkü Papa, o zamanki Ruhaniler Meclisi Başkanı Josef Ratzinger'e gönderdiğini yazıyorsunuz. Kitabınızda belirttiğiniz gibi Kardinal Buri de son yirmi beş yıl içerisinde otuz kereden fazla buraya geldi ve ilgili Papalık elçisini Papa'ya gitmesi için ikna etmeye çabaladı. Tüm bunlar neden hiçbir şey getirmedi?"

"Bunu demin açıkladım. Maalesef daha fazla bir şey bilmiyorum."

"Dumia'nın kendisi de 1993 yılında o zamanki Papa II. İoannes Paulus'a etkileyici bir mektup yazmış ve dokunaklı bir

dille tanınma rica etmiş. Bunların hepsi kitabınızda yazıyor, yoksa yanılıyor muyum?"

"Hayır, yanılmıyorsunuz, fakat orada bu mektubu yazmasına benim karşı olduğum da yazıyor, çünkü insan takdir edilmek için yalvarmaz. Kitabımdan yalnızca Piskopos Tabbich'in bu mektubun arkasında durduğunu da öğrenebilirsiniz."

"Kardinal Cornaro'ya mucize şifacısına karşı Vatikan'daki bu antipatinin nereden kaynaklandığını sordunuz mu?"

"Bu soruyu sormak isterdim, fakat yeterli cesaretim yoktu. Piskopos Tabbich daha cesurdu. Vatikan'ın Şark kiliselerine karşı yaptığı hataları kardinalin yüzüne vurdu."

"Kardinalin tepkisi ne oldu?"

"İnce bir alayla karşıladı. Yalnızca Ligurya bölgesinde Taggia'nın erken hasat zeytinyağıyla ilgilendiğini, başka zeytinyağlarına elini bile sürmediğini söyledi. Bu bize bir hakaretti. İçimden kardinalin bu kadar kibirli davranmaması için dua ettim, fakat piskoposumuz buna göz yummadı. Sert bir tartışmaya girdiler ve en azından Hıristiyanlara yakışır bir biçimde vedalaşmamız için büyük bir çaba gösterdim. Daha sonra bir kez daha buluştuk ve piskopos, misafirle barışmaya gerçekten hazırdı. İlkin her şey yolunda gitti. Kardinal Cornaro gayet keyifliydi ve beraber küçük bir şişe kırmızı şarap içtik. Fakat sonra sözü yine kuzeydeki o şarlatana getirdi. Piskoposumuz kibarca onu bu seyahatten vazgeçirmeye çalıştı ve o bölgenin şarlatanın dinsiz taraftarları tarafından işgal edildiğini söyledi. Hatta yanına koruma olarak birkaç Hıristiyan genç adam vermeyi teklif etti ama kardinal dinlemek istemiyordu. Yine bir tartışma çıktı ve ben piskoposa daha fazla üstelememesi ricasında bulundum."

"Kardinal Cornaro'nun bir sömürgeci, bir Haçlı gibi davrandığı kanaatini edindiniz mi?"

"Hayır, bir saniye bile böyle bir şey düşünmedim. Sert ama adil bir tartışmaydı. Dumia'nın kabul göreceği umudumuz artık tümüyle sona ermişti. Kardinal ise hayatını riske attı ve kaybetti. Bir sömürgeci başka türlü davranır. Kabul etmek gerekir ki,

Kardinal Cornaro inatçı ve gözü pek bir adamdı ve yeterli güvence olmaksızın tehlikeli bir atlama gerçekleştirerek bunu hayatıyla ödedi."

"Şeyh Farcha da onunla tartışmış. Nedenini biliyor musunuz?"

"Hayır dersem yalan söylemiş olurum. Şeyh Farcha ile arkadaşız. Bana kardinali bir kışkırtıcı olarak gördüğünü anlattı. Ona buraya gelip her şeye karıştığı ve İslam'a karşı gelen bir dinsize değer verdiği için 'Haçlı' diyen de oydu."

O anda telefon çaldı. Mancini kaydı durdurdu. Gabriel yazı masasına gitti, telefonu kaldırdı ve sessizce konuşmaya başladı: "Neden olmaz? Hemen gelebiliriz... Yazık, fakat nasıl istersen." Vedalaştı ve biraz ezik bir vaziyette geri döndü. "Sayın piskopos sizi maalesef kabul edemeyecek. Hemen önemli bir toplantıya gitmesi gerekiyor."

"Ah, çok yazık."

"Bu durumda şimdi Kutsal Meryem'in Evi'ne gidebiliriz. Mucize şifacı orada oturuyor."

"Tamam ama ilkönce sizin birkaç fotoğrafınızı çekmem lazım" dedi Mancini ve papazdan masaya oturup çalışır gibi görünmesini rica etti. Ardından bir sürü fotoğraf çekti ve samimi görüşme ve kahve için içtenlikle teşekkür etti.

Papaz "İtalya'ya sizin gibi gazetecilere sahip olduğu için gıpta ediyorum" diye yanıtladı ve önden yürüdü.

25. Yalnız Başına Bir Şifacı Kadın

Şoför, evin önünde beklemesi gerekip gerekmediğini sorunca, Papaz Gabriel soruyu Mancini'ye iletti. Mancini hayır dedi, görüşmeden sonra arkadaşları için hediye satın almak istiyordu. Yalanın ağzından ne kadar kolay çıktığına şaşırdı. Gabriel ise görüşmeden sonra bir kuzenini ziyaret etmek istiyordu ve büroya yaya dönecekti. Bunların uzun mesafeler olmadığını belirtti.

Mancini, Papaz Gabriel'e önden gitmesi ricasında bulundu. Kendisi çevre, sokak ve evin birkaç fotoğrafını çekmek istiyordu. Küçük mülk kutsal bir mekân halini almıştı ve insanlar buraya "Kutsal Meryem'in Evi" diyorlardı. Evin hiçbir masraftan kaçınmadan onarıldığı belli oluyordu.

Yaklaşık altmış yaşlarında bir adam Mancini'yi izliyordu. Kısa boylu ve güçlü kuvvetliydi, sık gri saçları ve aynı tarzda bir bıyığı vardı. Yüzünde acılı bir ifade hâkimdi.

"Şuradaki evi görüyor musunuz?" diye sordu adam ve yaklaştı. Mancini adamın gösterdiği yöne bakınca süssüz üç katlı gri bir bina gördü.

"Ne olmuş o eve?" diye sordu.

"Onun resmini çekmelisiniz. İkinci katta bir fahişe oturuyor. Bedenini satarak beş çocuğunu namusuyla doyuruyor. Kocası onu çocuklarla bırakıp gitti. O kadın gibiler, yirmi birinci yüzyılın gerçek azizleri, buhurlu ve yağlı dolandırıcılar değil. Dumia ve kocası, evlerini kurtarmak için ilkönce yalan söyledi. Sokak genişletilecek ve evleri yıkılacaktı. Sonra kendi yalanlarına inanmaya başladılar. Yedi mesleğe rağmen bir baltaya sap olamayan ve şimdi dünyayı gezip aptalların hediyelerini toplayan beş para etmez bir adam."

"Yedi meslek mi?"

"Evet" diye yanıtladı adam, "palavracı, güvenilmez kişilere Şam'da böyle denir, fakat bunda yedi meslek bile yetmez. Şimdilerde mucize şifacı bir kadının kocası diye etrafta havalı havalı dolanıyor ya, eskiden polis, büfeci, erkek berberi, kadın berberi ve hüküm giymiş suçluydu. Sonra Almanya'ya göçtü ve dört yılın ardından elleri boş geri döndü. Suudi Arabistan'da çalıştı ve söylendiğine göre emlakçi olarak milyonlar kazandı, fakat Suudi kraliyetine karşı bazı laflar ettiği için paraya el koyuldu. Sonra restoranlar açıp batırdı ve sonra..."

Mancini özür diledi, adamı sonu gelmez verip veriştirmesiyle baş başa bıraktı ve mucize şifacının evine yöneldi.

Daha sonra, evin önünde kimsenin durmadığını hatırlayacaktı. Kapı açık duruyordu.

Mancini tam içeriye girecekti ki, karşıdan gelen kısa boylu bir adam gülümseyerek ona yaklaştı. "Buongiorno, Senyör Mastroianni, hoş geldiniz, ben Salim Asmar, Dumia Asmar Sargi'nin kocası" dedi. Sonra sokakta duran komşusuna döndü. "Burada yine ne işin var? Polis sana misafirlerimizi rahatsız etmeyi yasaklamadı mı?"

"Burada oturuyorum ve kulağı olan herkese bir şey söylemeye hakkım var" diye yanıtladı adam.

"Hemen defolmazsan polisi çağırırım" diye tehdit etti koca ve ayrıca işaretparmağını salladı.

Komşu yere tükürdü ve hiçbir şey demeden yürüyüp gitti.

"İşi gücü yok" dedi Salim Asmar Mancini'ye. "Kıskançlıktan başkalarının itibarını kirletiyor. Lütfen rahatsızlığı bağışlayın."

Mancini içinden sırıttı. Asmar biliyordu. Roberto Mastroianni'nin Arapça konuştuğunu biliyordu.

Mancini adamı evin içine, sonra da Kutsal Meryem'in resim ve ikonlarıyla dolup taşan minik iç avluya izledi. Papaz Gabriel ile boyalı siyah saçlı, kısa boylu, tıknaz bir kadın orada onu bekliyorlardı. Demek meşhur Bayan Dumia buydu.

Mucize şifacı kırklı yaşlarının sonlarındaydı ve kocası gibi resmi giyinmişti, her ikisi de ilk komünyonlarına gider gibi görünüyordu. Mancini kadınla el sıkıştıktan sonra küçük bir büfe masasının yanına oturdu. "Bana bu imkânı verdiğiniz için..."

"Sevgili Bay Mastroianni, sizin hakkınızda her şeyi anlattım" diye araya girdi Papaz Gabriel ve babacan bir tavırla elini onun koluna koydu. "Hemen başlayabilirsiniz."

Başka bir ricaya gerek bırakmayan Mancini, akıllı telefonunu kayıt moduna getirdi. "Bayan Dumia" diye başladı. "Okurlarım sizin hakkınızda hiçbir şey bilmiyor. Kendinizden ve neler yaşadığınızdan bahseder misiniz?"

Mucize şifacı doğrudan anlatmaya başladı. Mancini, kadının hikâyesini anlatmada ne kadar rutinleşmiş olduğunu fark etti. Kutsal Meryem ona ilk kez göründüğünde, yirmi yaşında basit ve deneyimsiz, evli bir kadındı. Kocası eski resimlerle dolu bir albümü açık bir vaziyette masanın üstüne koydu. Bu kadında artık hiçbir şey doğal değil diye düşündü Mancini. Kadın özel bir çekiciliği olmayan, fakat profesyonel bir divanın cazibesini sergileyen bir yıldızdı. Bir zamanlar güzel olduğu, kocasının gururla işaret ettiği eski resimlerden anlaşılıyordu. Fakat aradan geçen zamanda iki katı bir ağırlığa ulaşmıştı ve gözleri, gözaltı yastıklarının içinde kayboluyordu.

Mancini hiçbir şey unutmamak için hazırladığı soruları yazdığı not defterine baktı. Gabriel sanki onun dinlemediğini tahmin eder gibi yine şüpheyle baktı. Kadının kocası tam anlamıyla sessizdi. Bir süre sonra umursamaz, hatta isteksiz bir görüntüye büründü. Dumia, en sonunda, mucizevi yağ akışının ilk günlerinin ardından Kutsal Meryem'in resminin dini bir

alayla yakınlarda bulunan Kutsal Haç Ortodoks Kilisesi'ne götürüldüğünü anlatırken, Mancini onun sözünü kesti: "Bildiğim kadarıyla siz Katolik'siniz. Resim neden Ortodoks Kilisesi'ne götürüldü?"

O anda Salim Asmar, içinde bulunduğu letarjiden uyandı. "Çünkü İncil'in ve tüm kutsal kitapların öğrettiği gibi, bir kadın olarak kocasının izinden gitmek zorundadır ve ben Ortodoks kilisesine mensup olduğum için resmin yeri orasıdır."

"Fakat Kutsal Meryem sizinle konuşmadı ki" diye itiraz etti Mancini.

"Ne önemi var?" diye yanıtladı Asmar kızgın bir sesle. "İçinden daha sonra kerametli yağ akan bu küçük resmi karıma ben hediye ettim."

"Gerçekten mi?" Tanıtım broşüründe bunu okumasına rağmen Mancini şaşırır gibi yaptı.

"Evet. Bu nedenle ben de bu konuya dahilim. Kutsal Meryem evliliğimizi kutsamak istedi ve beni karıma hediye ettiğim bu resme gö..."

Gabriel bir işaret yapınca, Asmar cümlenin ortasında durdu. Mancini, Gabriel'in kontrolü ne kadar büyük bir ustalıkla elinde tuttuğunu ve ekibin bunca röportaj ve gösteriden sonra ne kadar uyumlu olduğunu şimdi anlıyordu.

"Resimden nasıl bir yağ akıyordu?" diye sordu Mancini.

"Zeytinyağı" diye yanıtladı hepsi birden tek bir ağızdan.

"Ellerinizden de zeytinyağı mı akıyordu?" diye sordu Mancini.

Üçü birden başıyla tasdikledi. "Laboratuvar bunu onayladı, saf zeytinyağı."

"Neden özellikle zeytinyağı?" diye sordu Mancini şaşkınlık içerisinde.

"Belki zeytinyağı eski Şark'ta sembollerle dolu olduğu için. Zeytinyağı ışık, gıda, şifa, barış bağışlar ve kutsal yağlamada kullanılır. Ayrıca İsa, Kutsal Ruh tarafından zeytinyağıyla yağlanmıştır, Mesih veya Yunancadaki Christos sözcükleri bunu ifade eder" diye yanıtladı Papaz Gabriel.

O anda evin kapısında bir gürültü duyuldu. Papaz Gabriel bir işaretle Asmar'ı kapıya gönderdi. Asmar dışarıya çıktı. Kısa

bir süre sonra Mancini, Asmar'ın sessiz olunmasını, mucize şifacının Roma'dan bir ziyaretçisi olduğunu söylediğini duydu.

"Roma'dan mı? Gerçekten Roma'dan mı?" diye karmakarışık sorular soran sesler duyuldu. Mancini kendisini kötü bir filmin içindeymiş gibi hissediyordu.

"Susun!" diye seslendi Asmar ve herkes aniden sustu. Asmar sonra iç avluya geri döndü. "Bassil geldi, epilepsi ve migren şikâyetleri var. Seninle randevusu olduğunu söylüyor. Ona ne diyeyim?"

Gabriel başını hafifçe eğerek yine bir işaret verdi. Bunun üzerine kadın "İçeriye al, Senyör Mancini kendi gözleriyle görsün" dedi.

Böylece Asmar tekrar evin kapısına gitti ve kısa bir süre sonra yürümekte zorlanan sıska, yaşlı bir adamla geri geldi. Şişman genç bir kadın adama destek oluyordu.

"Bassil" diye fısıldadı Dumia, "zavallı Bassil'im". Kendi kendisine konuşuyor gibiydi. Adam Dumia'nın önünde, dizlerinin üzerine çöktü. Dumia yaşlı gözleriyle ona baktı. Tiyatroyu ironik bir mesafeden seyreden Mancini adeta büyülenmişti. Dumia, ellerini güçsüz adamın başına koydu ve "Kutsal Meryem, Tanrı'nın Annesi" diyerek büsbütün ağlamaya ve adamın başını okşamaya başladı. Mancini aniden adamın başının yağdan parladığını gördü. Üç-dört fotoğraf çekti. Dumia yüksek sesle dua ediyor ve Kutsal Meryem'in yardımını istiyordu. Bir süre sonra sandalyesinden aşağıya kayar gibi oldu. Papaz Gabriel ile Asmar onu kollarından tuttu.

"Geçti, geçti" dedi Gabriel ve Dumia'yı ayağa kaldırdı. Hasta adam doğruldu ve şifacı kadının elini öpüp kocasına bir deste Suriye banknotu verdikten sonra güçlü adımlarla yalnız başına kapıya doğru yürüdü. Asmar ilkin biraz nazlansa da ardından parayı çabucak pantolonunun cebine koydu.

Kapıda yine gürültüler oldu, Mancini yine Asmar'ın herkesi uyardığını duydu. Roma'dan önemli bir ziyaret gelmişti, sabırlı olmalı ve sessiz kalmalılardı.

Sessizlik sağlandıktan sonra Asmar geri döndü ve karısına bir işaret verdi. Dumia ayağa kalktı, evin içinde kayboldu ve

birkaç dakika sonra yeni bir elbiseyle ve ferahlamış ve saçları taranmış bir vaziyette tekrar içeriye girdi.

"Şimdi hikâyenize geri dönelim" dedi Mancini ve biraz önce izlediği sahneyi atladı. "Kutsal resim bir alay halinde Ortodoks kiliseye taşındı. Ondan sonra ne oldu?"

Üçü de birbirine baktı. Dumia ile kocası başlangıcı yapmak istemiyordu. Mancini, Dumia'ya doğru cesaretlendirici bir hareket yaptı.

"Resim ilk saatten itibaren tek bir damla yağ akıtmadı ve tam kırk üç gün orada kaldı, sonra gerçekten küçümseyici bir biçimde geri gönderildi."

"Bu ne anlama geliyor?" diye sordu Mancini. Dumia yalvarırcasına Gabriel'e baktı.

"Kutsal resim kilise yönetiminin görüşüne göre 'çalışmadığı için' geri gönderildi. Fakat bir alay halinde değil, genç bir papaz vasıtasıyla ve bir alışveriş poşetinin içinde."

"Bir alışveriş poşetinde mi?" diye ağzından fırladı Mancini'nin ve kendini gülmekten alamadı. Asmar ona öfkeli bir bakış attı. "Özür dilerim" dedi Mancini derhal kendini toparlamaya çalıştı.

"Genç papazı bunun için mi hastanelik ettiniz?" diye sordu Mancini Asmar'a. Bunu kitaplarda değil, internette okumuştu.

"Bunu hak etti, bu..." diye başladı Asmar, fakat Papaz Gabriel elini kaldırınca durdu.

"Bu bir hataydı, çünkü şiddet şeytanın işidir ve papaz ne olursa olsun kilise yönetiminin emriyle gelmişti" dedi Gabriel.

"Bunu anlıyorum. Fakat broşürünüzden okuduğum tarifi anlamıyorum. Kutsal Meryem, resminin kiliseye götürülmesinden önce Dumia'ya görünmüş ve ağlayarak *ma'lesh*, yani boş ver demiş. Şamlılar bunu, hoşlanmadıkları bir şeye katlanmak zorunda kalınca söylerler. Meryem, resminin o kiliseye götürülmesini istemiyor gibiymiş. Sonra Ortodoks papaz resmi geri getirmiş, dayak yemiş ve bir gece sonra Kutsal Meryem tekrar görünmüş ve Şam şivesinde Dumia'ya 'Aramızda kalsın ama eve döndüğüm için sevinçliyim' demiş. Herhangi bir şeyi yanlış anladıysam, beni lütfen düzeltin."

"Hayır, hayır, her şey doğru" dedi Papaz Gabriel.

"Yani böylece Kutsal Meryem kiliseyi eleştirdi. Bu bana garip geliyor, fakat 'aramızda kalsın' klişesini kullanması daha da garip geliyor. Özür dilerim ama Beyrut'ta Şamlı bir arkadaşım vardı ve o arkadaşım bana, bir Şamlının bunu duyduğu anda haberi elinden geldiğince büyük bir hızla yayacağını söylerdi. Burada da başka bir şey olmadı: 'Boş ver' cümlesi broşürünüzde yazılı ve herkes için ulaşılabilir. Dolayısıyla Kutsal Meryem Ortodoks kiliseyi kamuoyu önünde açıkça kötü göstermeyi mi istiyordu?"

Papaz, yüzünde bir gülümseme meydana getirmeyi başaramadı. Salim Asmar, sanki bambaşka şeyler düşünüyormuşçasına havaya bakıyordu. Dumia gözlerini kapadı. Yüzü bir maske gibiydi. Hiçbir cevap gelmedi.

"Bunlar Kutsal Meryem'in kelimeleri ve biz bunların içyüzünü araştırmaksızın yalnızca olduğu gibi yazdık" dedi Gabriel sonunda ama sesi yorgun çıkıyordu.

Mancini notlarına baktı. İşi şimdi zorlaşıyordu, çünkü Dumia'ya nahoş bir soru sormak zorundaydı. Ortodoks ve Katolik kiliselerinin birbirine yüzyıllardır düşman olduğunu biliyordu. Ortodokslar Papa'yı tanımıyordu, hem de 1054 yılından beri. Her iki kilise, dini bayramları ayrı tarihlerde kutluyordu, biri Gregoryen takvimine, diğeri Jülyen takvimine göre. Yalnızca Dumia konusunda her iki patrik de aynı görüşteydi.

Mancini doğrudan Dumia'ya döndü. "Şark'ın en önemli iki patriğinin sizi tanımamasını nasıl karşıladınız?"

Dumia ağlamaya başladı.

"Nasıl olacak" diye bağırdı Asmar sinirle. "Biz kutsal davanın hizmetine girdik ve yalnızca aşağılamayla karşılaştık. Kutsal Meryem'in sözleri bunun için doğru. Bu sözleri Ortodoks Kilise'nin yönetimine karşı söyledi. Katolikler ve Katolik Kilisesi bugün Piskopos Tabbich ve Papaz Gabriel'in şahsında arkamızda dursa da Vatikan bizi tanımıyor, fakat bir Avrupalı, lavanta osurduğu anda azizlik mertebesine çıkarılır."

Mancini, Dumia'nın öfkeli kocasının Katolik piskoposu bilerek dışarıda bıraktığını biliyordu.

"Lütfen ama lütfen..." diye uyardı Gabriel öfkeli adamı, fakat o, öfkeden kudurmuş gibiydi.

"Dumia ile dünyanın her tarafına gittim ve yalnızca Vatikan'ın müdahil olduğu yerlerde, programlarımız sanki Hıristiyanlık karşıtı bir propaganda yapıyormuşuz gibi iptal edildi." Gabriel yine elini kaldırdı fakat Asmar onu dikkate almadı. "Bu evde Müslümanlar ve Hıristiyanlar, Dürziler ve Budistler, Yezidiler ve Hindular dizlerinin üstüne çöktü ve hepsi etkilenmişti. Hatta eski Savunma Bakanımız Yasser Ballas, ordunun ve gizli servisin tüm yönetim kadrosuyla gelerek çocuklar gibi diz çöktüler ve alınlarını kutsal yağla ovdurdular... Gerçek erkekler, milletin kahramanları... Sonra Roma'dan, evimize adımını atmaya bile tenezzül etmeyen biri çıkageliyor ve bizi dolandırıcılıkla itham..."

"Salim!" diye uyardı Papaz Gabriel kocayı sinirli bir sesle.

"Lütfen" diye seslendi Dumia kocasına kırık dökük bir sesle ve böylece konuşmasını böldü.

"Dumia'ya gösterilen sempati bütün dünya basınında gündem oldu" diye devam etti Papaz Gabriel teskin edici bir tonda, tekrar sakin bir atmosfer yaratmak istediği görülüyordu. "İtalya'nın büyük gazeteleri de bunları yazdı, fakat kimseyi zorlayamayız. İnanç, kalbin özgür bir kararıdır."

Mancini, papazın abarttığını biliyordu. *Il Giornale*'nin redaktörü olan arkadaşı Giuliano'dan, İtalyan basınında Dumia ve hamileri hakkında haberler çıkıp çıkmadığını araştırmasını rica etmişti. Ama İtalyan basını, mucizevi şifacıdan neredeyse hiç bahsetmemişti.

Ancak Mancini papaza itiraz etmedi. Gergin atmosferi daha da ısıtmak istemiyordu.

"Birkaç fotoğraf çekebilir miyim?" diye sordu. Dumia yeniden parıldamaya başladı ve Asmar da hoşnutluk içerisinde gülümsedi. Mancini'ye evin içi gezdirildi ve Mancini farklı odalarda Dumia, kocası ve Papaz Gabriel'in fotoğraflarını çekti. Her yerde çiftin, dünya üzerinde yaptıkları seyahatlerin anıları olarak fotoğrafları asılıydı. Mancini ne kadar şık ve pahalı giysiler içinde olduklarını fark etti. "Şık, çok şık" dedi hayranlık içerisinde. Bu sözler, Asmar'ın yüzünde memnuniyet dolu bir gülümseme yarattı.

Sonunda Mancini karı kocayla vedalaştı. Papaz Gabriel onu bir çanta dolusu kitapla izledi ve gülümseyerek "Sizin için" dedi. "Kabul görmemiş bir azizenin savunmasını içeren iki kilo yazı."

Mancini teşekkür etti, bir taksi durdurmak istiyordu. Fakat sokağa çıktığında, karşısında onu alkışlayan ve yaklaşık yirmi erkek ve kadından oluşan bir kalabalık buldu.

Gabriel'e bu insanlarla konuşup konuşamayacağını sordu.

"Elbette."

Mancini telefonuyla kayda geçti ve genç bir kadına "Neden buradasınız?" diye sordu.

"Doktorlara gitmekten bıktığım için. Bir yığın para alıyor ve ishalden başka hiçbir etkisi olmayan ilaçlar yazıyorlar."

"Ya siz?"

"Şifacı, kalbimi iyileştiren tek insan. Onun yanına geldikten sonra, iki hafta rahat ediyorum" dedi yaşlıca bir adam.

"Siz?"

"Ben hasta değilim, fakat azizeye haftada bir kere dokunmak zorundayım, o zaman daha iyi hissediyorum. Yoksa herhalde kederden ölürdüm. İlkönce karım sevgilisiyle kaçtı, sonra oğlum intihar etti. Doktorlar ise bana uyku ilacı veriyor. Fakat ben uyumak istemiyorum. Kalabildiğim kadar uyanık kalmak ve kederimi yaşamak istiyorum."

"Peki siz?"

"Tüm birikimlerimizi çalan hırsızın bulunmasına yardımcı olacağını umuyorum" dedi yaşlı bir adam. Gabriel yüzünü ekşitti.

"Ya siz?"

"Ben nişanlımdan hiçbir haber alamadığım için buradayım. Nişanlım Kanada'da ve bana her hafta yazmaya söz verdi."

Mancini telefonunu kapadı ve Gabriel ile içtenlikle vedalaştı. Bu adama ve bu bataklıktan anlamlı bir şeyler kurtarma çabalarına acıyordu. Oysa mücadele ettikçe daha fazla batıyordu. "Size dürüst olabilir miyim, Peder Gabriel?"

"Tabii, oğlum" dedi Gabriel, aniden çok yaşlı görünüyordu.

"Yanlış ülkede dünyaya gelmişsiniz. Sizin gibi birisi Hıristiyanlığa liderlik etmeli ve burada böylesine küçük insanlarla uğraşmamalıydı."

Gabriel mahcup bir ifadeyle güldü. "Fakat İsa da buna benzer bir yerde dünyaya geldi ve özellikle mağdurları, içi nefret dolu olan günahkâr küçük insanları sevdi. Bunun için çarmıha gerildi. Sağlıcakla kalın" dedi. Mancini, papazın gözyaşlarını son anda tutabildiği hissine kapıldı.

Mancini duygulanmış ve aynı zamanda bu kadar akıllı ve okumuş bir adamın böylesine saf olabilmesinden dolayı dehşete kapılmıştı. Fakat acıma hissi şaşkınlığını yendi. Papazın elini iki eliyle birlikte bir kez daha sıktı.

Önünden yolcu arayan bir taksi geçiyordu. Şoför Mancini'ye bakınca, o da elini kaldırdı. "Midan Caddesi'ne, Bab Musala Meydanı yakınlarında" diye seslendi.

"Yoksa mucizevi şifacıdan mı çıktınız?" diye sordu şoför yola koyulunca.

"Evet, tanıyor musunuz onu?" diye sordu Mancini arka koltuktan.

"Evet, tabii. Yakınlarda oturuyorum. Şifacının etrafı son zamanlarda biraz sakinleşti. Papa'nın onu tanımadığı haberi birkaç yıl önce duyulduğundan beri, insanlar o eve uzak duruyor. Karımın bana anlattığına göre, umutlarını kardinale bağlamışlardı, fakat o da oraya gidemeden öldürüldü. Zavallı Salim. Şans hiç yanında değil."

"Neden? Yirmi beş yıl boyunca bu işten gayet iyi yaşadılar, öyle değil mi?"

"Evet, öyle, topladıkları bağışlar büyük bir sülaleyi geçindirebilirdi. Fakat kumar, dipsiz bir kuyudur, anlıyor musun? Sürekli içini doldurabilirsin ama arkanı döndüğün anda yine boşalır. Ayrıca Salim Asmar yanlış yatırımlar da yaptı. Bunu bana gizli kalması koşuluyla anlattılar, yani aramızda kalması lazım. Bu nedenle çok fazla borcu var."

Mancini, defterine "Koca çok borçlu" diye not aldı. "Mucizevi şifacı, aptal bir adamın pençelerine esir düşmüş" diye devam etti taksi şoförü. "Birisi kocayı poker masasında kandırıyor, koca şifacıyı kandırıyor, şifacı sıradan insanları kandırıyor ve düzenbaz çift papazı kandırıyor. Tüm bunlar bana amatör oyuncuların oynadığı ucuz bir komedi gibi geliyor."

Taksi şoförü, Mancini'nin eve varmadan kısa bir süre önce öğrendiği üzere işsiz bir edebiyat bilimcisi, ateist ve beş çocuk babasıydı.

Mancini eve gelince bavulunu hazırladı ve sonra dört buçuk saat boyunca bir rapor yazdı. Raporun birer kopyasını elektronik postayla Barudi ve asistanı Ali'ye yolladı ve ayrıca Ali'den, sarıyla işaretlediği iki-üç noktayı açıklığa kavuşturduktan sonra raporu kardinalin dosyasına koyması ricasında bulundu.

Evin bulunduğu semtte bir gece gezintisi yaptı, küçük bir restoranda akşam yemeğini yedi ve o saatlerde Şükrü'den ilk yemek dersini alan Barudi'yi düşündü. Öğrenmekten hiç vazgeçmeyen yaşlı komisere hayranlık duyuyordu.

Tekrar eve gelince içtiği bir bardak kırmızı şarap onu çok yorgun yaptı. Oyunculuk çok yorucu bir şey diye düşündü ve bugün fotoğraf çektirirken poz veren kibirli koca aklına gelince eğlenerek güldü. Kadın, fotoğraflarda gerçekte olduğu gibi hantal görünüyor ama adamın gözleri kendini beğenmekten ışıl ışıl parlıyordu. İtalyanlar onu çekici bulurdu.

26. Haset

Barudi kısa bir uykunun ardından erkenden kalktı. Arabasını yirmi yıldır tamire götürdüğü tamirhane, evinden neredeyse on kilometre mesafede şehrin kuzeyinde bulunuyordu. Oraya ne asistanı tarafından götürülmek ne de bir taksi çevirmek istiyordu. Neyse ki oturduğu Midan Caddesi'nden bir otobüs doğrudan, tamirhanenin bulunduğu Kabun semtine gidiyordu. Acele etmek zorundaydı, bir kahve için bile vakti yoktu.

Dışarısı soğuktu ama gökyüzü açılıyordu. Barudi daha bu saatte neredeyse tıka basa dolu olan otobüse bindi. Fakat şansı vardı ve pencerenin yanında bir yer kaptı. Yolcuların capcanlı gürültüsü içinde oturdu ve pencereden dışarıya baktı. Otobüs sabahın trafik kaosunun içinde yavaşça ilerledi.

Yanında oturan sıska, tıraşsız, kırklı yaşlarda bir adam, kucağına koyduğu bir sırt çantasından kalın bir sandviç çıkardı; etrafındaki hışırdayan kâğıdı yavaş hareketlerle açtı ve ekmeği büyük bir zevkle ısırdı. Etrafa mutabbal ile patlıcan püresinden

oluşan bir koku bulutu yayıldı. Barudi malzemeleri biliyordu: kızartılmış veya közlenmiş patlıcan, tahin, limon, kimyon, karabiber, sarımsak ve yoğurt. Kahvaltı yapmadan otobüse bindiği için kendine söylendi.

Yine pencereden dışarıya baktı.

Bakışlarını keskinleştiren şey açlığı mı, yakında olacaklara dair merakı mı, yoksa kısa uykunun gerdiği sinirleri miydi? Genelde atladığı şeyler keşfediyordu. Otobüs oldukça yavaş ilerliyordu. Barudi ne kadar çok heykel olduğuna, evlerin cephelerindeki büyük rölyeflere ve hükümdarın devasa fotoğraflarına şaşırdı. Başkan sanki bir ressam, hattat ve heykeltıraş ve şehir de adeta onun atölyesiydi. Resim ve fotoğrafları bazen yedi kat yüksekliğe varıyordu. Tüm ülke bu heykel ve afişlerin binlercesiyle doluydu.

Ne kadar garip diye düşündü Barudi. İnsan radyoyu açıyor, başkanı dinliyor, televizyonu açıyor, başkanı seyrediyor ve her şeyi kapatıp yalnızca gökyüzüne bakmak isteyince, küçük bir uçağın, başkanın otuz metre uzunluğundaki bir sözünü havada dolaştırdığını görüyordu. Gazete ve dergilerin kapak sayfaları okurların suratına, daha sabah kahvesini içmeden onun sırıtan yüzünü dayıyordu. Bir kitaba sığınmak isteyenler ise daha ilk sayfada bu yolun da kapalı olduğunu anlıyor ve yazarın başkana yazdığı uzun bir ithafla karşılaşıyorlardı.

Nereye bakarsan bak ve neyi dinlesen dinle, her yerde başkan vardı. Peki, Suriye neredeydi? Bu uygar, köklü halk neredeydi? Yalnızca harabeler ve arkeolojik kazılar bu halkın harikulade saraylar, tapınaklar, amfitiyatrolar ve kaplıcalar yarattığına işaret etmekteydi. Bu büyük halk hâlâ var mı? Yoksa karıncalar gibi sokaklarda koşuşturan bu zavallı insanlar mı bu halkı meydana getiriyor? Fakat hiç tek bir karıncanın resmini yukarılara kaldıran bir karınca sürüsü gören oldu mu? Yani biz bir diktatörlüğün altında, karıncalardan daha ilkel bir türe mi dönüştük?

Heykellerin yanında, bunların boyayla veya başka türlü deforme edilememesi için dikkat çekmeden dikkatleri çeken bekçiler duruyordu. Barudi'nin kuzeni daha geçenlerde fısıltı halinde, bir partinin ardından idrar kesesinin baskısına tam da

başkanın heykelinin dibinde pes eden bir sarhoşun nasıl vurulduğunu anlatmıştı.

Barudi, 2003'te Amerikalılar Bağdat'a girdikten sonra bütün dünyada dolaşan resimleri hatırladı. Saddam Hüseyin'in heykelleri yıkılıyor ve insanlar enkazın üzerinde tepiniyordu.

Barudi o anda güçlü bir falafel kokusu aldı ve yanında oturan adama döndü. Adam kolasından büyük bir yudum aldı, şişeyi tekrar sırt çantasının içine koymadan önce kapağını kapadı ve kendisini ikinci sandviçine vermek üzere geğirdi. Barudi kıtır kıtır dilimlerin ve leziz baharatların tadını adeta dilinin üzerinde hisseder gibiydi.

Bir çocuğun "Anne, ben de falafel istiyorum" diye bağırdığını duydu.

"Otobüste sana nereden falafel bulayım?" dedi annesi sinirli bir sesle.

"Adama sor, onda var."

Barudi içinden sırıttı. Yanındaki adam zevkten inliyordu.

Medeniyet bizi korkak yapıyor, diye düşündü Barudi. Şayet otobüs bir kanunsuzluk ormanında olsaydı, adamın sandviçini elinden alır ve yarısını çocuğa verirdi. Yarısını mı? Ufaklığa dörtte biri yeter, dörtte üçünü kendim götürürdüm.

Otobüs yoluna döne döne devam etti, nihayet şehrin karmaşasını geride bıraktı ve çevre yoluna çıkarak hızlandı. Barudi aniden yeni bir hışırtı duydu. Doymak bilmeyen komşusu üçüncü sandviçini ambalajından çıkarmak üzereydi. Bu seferki mortadella kokuyordu.

"İştahınız çok iyi maşallah" dedi Barudi, yüzüne zoraki bir gülümseme yerleştirdi ve pisboğaza hazımsızlık diledi. Adam hıçkırmaya başlayınca, yüksek sesle gülmek zorunda kaldı. Aşağılık arzusunu tanrıların biraz yumuşatarak yerine getirdiğine emindi.

Sonunda Kabun'a vardılar ve Barudi rahatlayarak otobüsten indi. Yaklaşık bir saat sonra sağlam arabasının direksiyonunda oturuyordu. Otoyolun Malule çıkışına kadarki kısa mesafede doğru dürüst yemek yiyecek bir yer bulamayacağına emin olduğu için doymak bilmez Şam tarafından yutulmadan önce küçük bir şehir olan Kabun'da gelişigüzel dolaşmaya başladı ve

çok geçmeden bir lokalin tabelasını keşfetti. Arabasını park etti, pencerenin yanındaki boş bir masaya yerleşti ve bol çeşitli bir kahvaltı siparişi verdi.

"İki kişilik mi?" diye şaka yaptı garson.

"Evet, ben ve açlığım için" diye yanıtladı Barudi ve güldü.

Yarım saat sonra mokasından son yudumunu aldı ve yüksek sesle "Dünya, artık karşıma çıkabilirsin" dedi. Sonra saatine baktı. Hâlâ vakti vardı, Malule yolu kırk dakikasını bile almazdı.

Barudi tek müşteriydi. İşletmeci kapıda duruyor, bir kadın tezgâhı siliyor ve arada sırada ona bakıp gülümsüyordu.

"Bir ibrik kakuleli kahve alabilir miyim?"

"Elbette" diye yanıtladı işletmeci dostça.

Barudi laptopunu masaya koydu ve elektronik postalarına baktı. Mancini'nin ona attığı dosyayı açtı ve şifacı Dumia ile hamisi Papaz Gabriel hakkında yazdığı raporu okumaya başladı.

Biraz sonra işletmeci onu böldü. "Karım size kahveyi ikram etmek istiyor. Misafirimiz olduğunuzdan dolayı gurur duyuyoruz. Sizi tanıyamadığım için beni bağışlayın, fakat karım size tapıyor. Kız kardeşinin katilini müebbet hapse siz gönderdiniz."

Barudi bir anlığına şaşırdı ve tezgâha baktı, kadın mahcup bir gülümsemeyle ona elini salladı.

"Hatırlamama yardım edin. Hangi cinayetti bu?"

"Düzmece bir araba kazası söz konusuydu, kazada araba alev aldı."

Bir Renault mu? Beyrut yolunda?"

"Evet, ama bir Fiat'tı."

Barudi hatırladı ve düşünceli bir ifadeyle başını salladı. Adli Tıp ve Olay Yeri İnceleme, vakanın aydınlatılmasında aslan payına sahipti. Ancak basın, Komiser Barudi'nin alçak katili yakaladığını yazmıştı. Barudi teşekkürünü belirtmek için elini kaldırdı ve kadına gülümsedi.

"Teşekkür ederim. Çok naziksiniz" dedi işletmeci adama.

Kahve çok iyiydi. Barudi tekrar Mancini'nin heyecanlı raporuna döndü.

Bir saat sonra dışarıdaki temiz havayı içine çekerken, ilk kez tekrar Neriman'ı düşündü.

27. Mancini'nin Yolculuğu

Marco Mancini de erken kalktı. Alelacele bir Espresso içti, iki kek yedi ve bavulu ve bir çantayla yola koyuldu.

Cep telefonu, kamera ve laptop yanındaydı, fakat tabancası dolapta kalmıştı. Hem yararı olmaz hem de daha ziyade şüphe uyandırırdı.

Bir taksiyle büyük sebze pazarının yanında bulunan Sablatani Caddesi'ndeki otobüs garına gitti. Orada şehirlerarası yolcuları alan dolmuşlar bekliyordu. Mancini bunlardan hoşlanmıyordu. Bilet vermezlerdi ve şoför nakit alırdı. Bu nedenle rahat koltuklara sahip küçük modern minibüslerden birini tercih etti. On dört koltuğun yarısı henüz boştu. Duraktaki çiçekçi, çiçeklerin güzel bir hediye olduğunu söylüyordu. "Özellikle kaynanayla yapılacak bir barış için." Evli bir çift, çiçekçinin önünde durdu ve kadın cüzdanında madeni bir para aradıktan sonra bir gül satın aldı. "Büyük bir bıçak daha iyi

olurdu. Kaynanam çiçek sevmez" dedi kocası gülerek ve bunun karşılığında kaburgalarının altına karısının dirseğini yedi.

Minibüs nihayet yola koyuldu. Mancini çantasıyla birlikte kamera ve laptopu yanındaki boş koltuğa koydu, bavulunu şoför daha önceden arka taraftaki bagaja yerleştirmişti. Koridorun öbür yanında, Mancini'ye sürekli gülümseyen gri saçlı bir adam oturuyordu. Elinde selofan kâğıda sarılı bir çiçek demeti vardı, demeti sevgi dolu bakışlarla süzüyordu. Ancak minibüs yola çıktıktan sonra çiçeği itinayla yanına koydu.

Çalışkan çiçekçi Mancini'ye Roma'daki evini hatırlattı. Via dei Castani'de üç odalı bir evde oturuyor, balkonu "Il Paradiso dei Fiori"* gibi güzel isimli bir çiçekçi dükkânına bakıyordu. Çevre çok canlı ve üstelik hesaplıydı. Şehrin merkezinde bu paraya ucu ucuna tek bir oda bulurdu. Turistler yollarını çok nadiren bu semte düşecek şekilde şaşırırlardı. Nerede oturduğu sorulunca, Mancini hep "Şehir planının ötesinde" diye şaka yapardı.

"Eskiden ben burada okurken otobüsler çok daha büyüktü ve oldukça bakımsızdı. Otobüs şoförleri sürekli korna çalar ve yoldan da yolcu toplardı. Şimdi tam zamanında yola çıkıyor ve yalnızca yarı dolu" dedi Mancini gri saçlı adama.

Adam başıyla tasdik etti. "Ve yeterince yolcu olmazsa, şoförler koyun ve tavukları da alırdı. Neyse ki artık kontroller var. Şoför ehliyetini, işletmeci de bir yığın para kaybediyor otobüsün içinde hayvan olursa" dedi adam ve kısaca duraksadı. Sonra özgüvensiz bir sesle "Vous êtes... un... Français?"** diye sordu.

"Hayır, İtalyan" diye cevap verdi Mancini Arapça. "İslam bilimcisiyim ama burada tatil yapıyorum. İnsan bir turist olarak Malule'yi mutlaka görmeli. Oraya son kez gideli seneler oluyor."

"Evet, güzel bir köy. İnsanlar hâlâ Aramice konuşuyor, İsa'nın dilini."

"Siz o köyden değil misiniz?" diye sordu Mancini.

"Yok, hayır, ben Şamlıyım, fakat kızım kocasıyla birlikte orada yaşıyor ve bir çocuğu oldu" dedi adam ve çiçeklere yeniden sevgiyle baktı.

---

* (İt.) Çiçek Cenneti. (ç.n.)

** (Fr.) Siz... siz Fransız mısınız? (ç.n.)

"Güzel çiçekler" dedi Mancini.

Adam gülümseyerek başını salladı. Gri saçları ve utangaç tarzıyla Mancini'ye Alessandro'nun babasını hatırlatıyordu. Onu düşününce Mancini gözlerini kapadı ve geriye yaslandı. İlk çocukluğunun resimleri gözlerinin önüne geldi.

Mancini Milano'da, 1960 yılının soğuk şubat ayında, Via Ferdinando Bocconi 9'da, Via Salasco'nun köşesindeki evde dünyaya gelmişti. Babası Luigi Mancini başarılı bir optikçiydi. Annesi Rosanna Abruzzo'dan geliyordu ve ailesinin orada yüzyıllardır ürettiği zeytinyağı gibi topraksı, güçlü ve özgündü. Kocasıyla, teyzesine yaptığı bir ziyaret vesilesiyle Milano'da tanışmıştı.

Capri'de mütevazı bir düğün yapıldı. Sonra anne pedagoji öğrenimini bitirdi ve ilkokul öğretmeni oldu. Üç düşüğün ve ilk yılını tamamlayamadan vefat eden bir kız çocuğun ardından, evliliğin yedinci yılında Marco dünyaya geldi. Marco sorunsuz ve olaysız büyüdü. Annesi komplikasyonsuz doğumu sihirli yedi rakamına dayandırıyordu. Çiftin evliliği yolunda gidiyordu. Birlikte çok gülüyor, okumayı ve dans etmeyi seviyorlardı.

Marco büyük şık bir binanın üçüncü katındaki güzel evi severek hatırlıyordu. Evin yuvarlak pencere kemerleri ve hafızasında kocaman ve hep bitkilerle, çiçeklerle süslenmiş bir balkonu vardı. Köşede Viale Bligny'de oturan arkadaşı Alessandro her sabah onu beklerdi ve birlikte Via Quadronno'da bulunan ilkokula giderlerdi.

Alessandro'nun kız kardeşi Allegra onu dördüncü sınıfta yaş gününe çağırdı. Bir kıyafet balosu yapılacaktı.

Alessandro'nun annesi, çocukların farklı kıyafetler giyinmelerini arzu etmişti. Annesi Marco'ya, meslekten terzi olan bir kuzeninde renkli artık kumaşlardan bir şark pelerini ve bir türban diktirdi, türbanın alın kısmına büyük ve parlak yeşil bir taş oturtulmuştu.

Kostüm Marco'ya o kadar yakıştı ki, Allegra bunun bir kostüm olmadığını, Marco'nun gerçek bir prense dönüştüğünü söyledi. Genelde herkese uzak durmasına rağmen, o gün sürekli Marco'nun elini tutmak istiyordu. Bıraksalardı Marco ertesi gün okula prens kostümüyle giderdi.

Mancini o günü hatırlayarak güldü. Otobüsle otoyoldan kuzeye doğru giderken, Allegra şimdi ne yapıyor acaba diye kendi kendine sordu.

Onu öpen ilk kız olmuştu. Marco'nun altdudağını uzun uzun emdikten sonra, "Evli çiftler böyle öpüşür" demişti. Marco öpüşmeyi pek de güzel bulmamıştı. Fakat Allegra'nın nefesini seviyordu. Allegra'nın nefesi garip bir şekilde kişniş kokuyordu.

Marco'nun kalbine Şark'a karşı özel sevgisinin ilk tohumlarını atan insan herhalde Allegra olmalıydı. Altıncı sınıftayken Marco'ya gizli planlarını açmıştı. Marco'yla beraber Şark'a kaçmak ve orada bir çadırda yaşamak istiyordu. O zamanlar Marco, hiç var olmayan ama kesinlikle bir çadır ve bir prens çiftine yeterince yer sunan bir Şark'ın hayallerini kurmaya başlamıştı.

Sonraki bütün açıklamalar, yalnızca İslam Bilimleri okuma kararını mantıklı argümanlarla güçlendirme çabalarıydı. Yabancı dil öğrenebilme becerisi yolunu açtı. Öğreniminin sonunda İbranice, Arapça ve Farsça biliyordu. Latince ve İngilizceyi daha önceden okulda öğrenmişti.

İlk aşkı Allegra, yaklaşık iki yıl sonra onunla bağlarını neredeyse koparmıştı. Bir müzik öğretmeninden ders alıyor ve çello çalışıyordu. Marco öğretmenine âşık olduğunu sezinledi. Farkında olmadan öğretmenine hayranlığını anlatıyordu. Marco kıskançlığını belli edince, ona mesafeli ve soğuk bir bakış atarak "Sen de Alessandro gibi bir çocuksun" dedi, sanki kendisi yaşını başını almış bir öğretmenmiş gibi. Bu kadar.

Alessandro'nun anne ve babası Viyana'ya taşındı. Babası orada Birleşmiş Milletler'de iyi bir iş bulmuştu. Marco, Alessandro'yu on yıl sonra son bir kez gördü. Alessandro sessiz bir genç adam olmuştu. Viyana hakkında çok az konuşuyor ve kaptan pilot olmayı hayal ediyordu. Yirmi üç yaşında çığ altında kalarak öldü. Mancini daha sonraları annesinden, Allegra'nın tanınmış bir çellist olduğunu ve Japon bir besteciyle evlendiğini öğrendi.

Kendi öğrenimi aklında belli belirsiz kalmıştı. Marco'nun babası bonkördü ve bu nedenle Marco para kazanmak için hiç çalışmak zorunda kalmadı. Okulu bitirdikten sonra bir süre

işsiz kaldı ve düşünmeden alınan bir kararla, çok uzun sürmeyecek bir evliliğe sığındı.

Marco'nun işsizliği ve Carola ile yaptığı ilk evliliğindeki başarısızlığı göründüğü kadarıyla anne ve babasının huzurunu kaçırmamıştı. Fakat kendisi, onların çok tasalandığını biliyordu. Carola, bıraksalar on çocuk yapmak isterdi. Fakat Marco özgür olmak, Arap ülkelerine yapacağı uzun bir seyahat için hep hazır bulunmak istiyordu.

Giana ile yaptığı ikinci evlilik de çok geçmeden fark ettiği üzere acele alınmış bir karara dayanıyordu. Giana maliye memuruydu ve Marco'nun annesinin gözdesiydi. Fakat çok geçmeden bedensel uyumsuzluklar baş gösterdi. Daha düğünden bir yıl sonra Marco'nun birkaç geçici ilişkisi oldu. Giana peşine aptal bir dedektif takınca da Marco boşandı.

Annesi çökmüştü. Babası onunla dalga geçti: "Umarım İtalya'da bir kadını evlenmeden de sevebileceğini ve onunla birlikte yaşayabileceğini biliyorsundur."

Anne ve babasıyla ilk gerçek kavgasını, Polis Akademisi sınavını geçtiğinde yaşadı. Annesi sınavdan geçememesi için Kutsal Meryem ve Aziz Pio'ya gizlice mumlar adamıştı. Fakat Marco polis teşkilatına alındı. Babası iki arada bir derede kalmıştı. Marco'nun kriminal polis olma ve suçlara karşı mücadele etme kararına saygı duyuyor, fakat aynı zamanda karısının tek oğlu için kaygılanmasını da anlıyor ve ona acıyordu. Herkes İtalya'da organize suçla mücadelenin ne anlama geldiğini biliyordu. Öldürülen hâkim, savcı, politikacı, gazeteci ve polislerin sayısı, öldürülen suçlulardan daha fazlaydı.

Tartışma uzun sürdü ve annesi onu isterik bir vaziyette "Ya ben, ya polis" kararıyla karşı karşıya bırakınca, Marco Milano'ya uzak kaldı. Babasının Noel'de bir barışma sağlaması iki yıl sürdü. Annesi, oğlunun durumunun iyi olduğunu giderek daha iyi anlamaya başladı. Marco'nun bu arada, kendinden on yaş küçük Alessia ile evlenmiş olması, babasının iğnelemeleri için malzeme sağlamıştı. Alessia matematikçiydi ve J. F. Kennedy Lisesi'nde ders veriyordu.

Kısa bir süre sonra anne ve baba, mutlu çifti Roma'daki evlerinde ziyarete geldi. Marco ve Alessia o zamanlar Kennedy

Lisesi'nin yakınlarında, Via Casini'de oturuyordu. Annesinin açısından tek kusur Alessia'nın radikal bir vejetaryen olmasıydı. Her fırsatta "Nasıl olabilir? Nasıl olabilir?" diye hayıflanıyordu.

Marco ile Alessia dört yıl sonra ayrılıp bunun ardından boşandıklarında, annesi bu evliliğin yürümeyeceğini başından beri bildiğini iddia edip durdu. Fakat ayrılığın esas nedeni, Marco'nun işiyle evli olması ve nadiren eve gelmesiydi. Ya Alessia? Alessia sabrın vücut bulmuş haliydi, fakat evde kısaca göründükten sonra haftalarca yok olan bir polisle yaşamaktan bıkmıştı.

Babası yalnızca gülümsemekle yetindi.

Marco akıllıydı ve annesiyle babasına yalnızca küçük suçlarla uğraştığını anlatıyor, yurtiçi ve yurtdışında mafyaya karşı verilen görevleri gizliyordu. Anlattığı basit suçları, dolandırıcılık ve cinayet hikâyeleriyle dolu bir kitaptan ödünç alıyordu. Buradaki aptal komiserler, daha da aptal suçluların foyasını meydana çıkarmak için yüz sayfaya ihtiyaç duyarken, okur her şeyi yirmi sayfa sonra çözmüş oluyordu.

Aradan geçen zaman içerisinde annesiyle babası yaşlanmış ve güçten düşmüşlerdi, fakat hâlâ evlerinde oturuyorlardı. Paullo'dan gelen elli yaşında dul bir kadın yanlarına taşınmış ve bakımlarını üstlenmişti.

Şoförün, bir meslektaşını selamlamak için bastığı neşeli kornası, Mancini'yi şimdiki zamana geri getirdi ve İtalyan komiser hedefe varmak üzere olduklarını fark etti.

Minibüsten inerken, müezzinin öğle namazına çağırdığını duydu. Dua etme ihtiyacı hissetmese de güzel bir falafel sandviçi hiç fena olmazdı. Böylece otele gitmeden önce, köyde bir yemek büfesi aramaya karar verdi.

28. Duyulabilir Bir Sessizlik

Barudi arabayı hızlı sürmüyordu. Sürekli otoyol park yerlerinde kısaca duruyor, takip edilip edilmediğine bakıyor ve sonra kuzeye doğru yola devam ediyordu.

Çoğu Şamlı gibi Malule köyünü biliyordu. Orada iki kere uzunca yaz tatili yapmıştı, bir seferinde Basma ile yalnız başına, diğerinde ise Basma ve onun taparcasına sevdiği Şerif ile birlikte. Köy ve çevresi o kadar güzeldi ki, insan Tanrı'nın burayı filmlerine sahne olarak seçtiğini düşünebilirdi.

Şerif çoğu zaman bütün gün ortadan kaybolur, köyün çocuklarıyla oynardı. Akşam yorgun argın geri döner ve köy çocuklarının tüm cesaret denemeleri ve meydan okumalarından kentli olarak alnının akıyla çıktığı için mutlu ve gururlu olurdu. Basma hep coşku rolü yapar ama sağı solu çiziklerle eve geri dönen oğlan için çok kaygılanırdı.

Barudi'nin hafızasında garip bir anı belirdi. Şam'da bir sinek veya arıdan iğrenen ve yemekten önce kendi isteğiyle ellerini

yıkayan Şerif, onu kendi çocuklarıyla birlikte cömertçe sofraya oturtan köylülerde yemek yerdi. Bu o kadar sık oluyordu ki, Basma Şerif'in oyun arkadaşlarını haftada bir öğle yemeğine davet etmeye ve onlara Şam'dan getirdiği tatlıları ikram etmeye başlamıştı. Şerif'in köylü çocuklar tarafından sevilmesinde bunun da payı olmuştu.

Çocukların çabucak uyum sağlaması ve her şeyle başa çıkabilmesi gerçekten inanılmaz, diye düşündü Barudi otoyolun Malule çıkışına saparken.

Mancini Malule Oteli'nin restoranında oturuyordu bile. Gülerek Barudi'ye el salladı ve "Usandırıcı bir gölgen var mıydı?" diye sordu.

"Hayır, neyse ki yoktu" diye yanıtladı Barudi ve yiyecek bir şeyler söyledi. Mancini de yemeğine devam etti.

"Raporu okudum, fakat senin izlenimini duymak isterim" diye konuyu işe getirdi Barudi.

"Söylemesi zor. Bu Dumia gerçekten şifalı bazı güçlere sahipmiş gibi gözüküyor. Bir şey, ellerinden zeytinyağı akmasını sağlıyor. Giysilerinin kolları bile ıslanıyor. Bunun fotoğrafını çektim. Fakat bir azize olmadığını kendisi de biliyor. Böylece dolandırıcılığın bir parçası. Yetenekli papaz ise dürüst. Fakat inancı onu düzenbaz çiftin kolay bir kurbanı yapıyor ve istemese de onların suç ortağı oluyor. Bir komşuyla bir taksi şoföründen, Dumia'nın kocası hakkında garip bilgiler aldım. Bu kısımlar raporda işaretli. Belki asistanların buna ilişkin araştırmaları derinleştirebilir. Koca, bir kumarbaz ve oldukça fazla borçları var."

"Ya Piskopos Tabbich?"

"Piskopos, görüşmemizi başka bir randevu yüzünden iptal etti."

"Ah, bu da garip. Mucizevi şifacının çok taraftarı gelmiş miydi?"

"Hayır, yalnızca birkaç zavallı figür. Göründüğü kadarıyla artık büyük kitlelerin ilgisini çekmiyor. Gelenlerin de neredeyse özel olarak çağrıldığı hissine kapıldım. Broşürden okuduğum kadarıyla Kutsal Meryem ile son konuşma 2003'te olmuş ve İsa 1993'ten beri karşısına çıkmamış."

"İtalya'dan önemli bir gazeteci gelince, bütün sülalesini oraya toplayacağını düşünmüştüm" diye yanıtladı Barudi. "Birbirinden daha farklı olamayacak iki erkek kardeşi var. Biri bütün şehirde tanınan bir serseri, daha kırk yaşında on kereden fazla hapse girmiş ve hepsi şiddet yüzünden. Diğeri ise tanınmış bir estetik cerrahı. Şam'daki kadın burunlarının yarısını o küçültmüş. Fakat konumuza geri dönecek olursak. Bu Papaz Gabriel bana çok tuhaf geliyor, onu hiçbir yere koyamıyorum. Ama her neyse. Seni tebrik ederim. Amirim dün bana İtalya dışişleri bakanının, sen soruşturmalarını tamamlayana kadar hiçbir şüphenin kamuoyuna açıklanmayacağı talimatında bulunduğunu bildirdi. Bir hafta sonra Roma'ya uçacak olan dışişleri bakanımız, içişleri bakanının kulağını çekti ve içişleri bakanı, ondan hiç hoşlanmayan amirimin büyük bir keyif duymasına vesile olarak sesini kesti. Yani işimizi sürdürmemize yeşil ışık yakıldığı gibi, sen de birkaç hafta daha falafel ve humusun tadını çıkarabilirsin."

"Teşekkürler" dedi Mancini ve güldü. Yine Barudi ile birlikte olduğu için mutluydu.

Otoyola geri döndüler. Buradan El Nabek'e yalnızca otuz kilometre vardı, fakat Barudi bütün gücüyle uykuya karşı direnirken, Mancini beş dakika sonra horlamaya başlamıştı. Barudi şarkı söylemeye başladı ve sol omzu buz gibi olana kadar camı açık tuttu. Yanındaki İtalyan, yumuşacık bir yataktaymışçasına huzur içinde uyumaya devam etti.

Barudi'nin aklına yine aniden Neriman geldi, içindeki kilit ve barikatlar onun karşısında ne çabuk çökmüştü.

Barudi uyanık bir vaziyette ve hiçbir sorun yaşamadan El Nabek'te iki oda ayırttığı küçük pansiyonu buldu.

Mancini ile Barudi bir restorana sipariş vererek akşam yemeklerini getirttiler. Yemeğin yanında bir şişe de kırmızı şarap içtiler. Yemekten sonra Barudi yorgunluktan ölü gibiydi. Yine de birlikte Olay Yeri İnceleme ve otopsi raporunun üzerinden geçtiler ve asistanların, kardinalin Vatikan Büyükelçiliği'ndeki misafirliği hakkında öğrendiklerini okudular. Ancak kurbanın, fıçının içinde donatıldığı eşyaların sembolizmasına geldiklerinde, Barudi uyuyakaldı. Mancini onun uyumasına izin vere-

rek oturmayı sürdürdü. Meslektaşına bakarken, uykunun Tanrı'nın en iyi buluşlarından biri olduğunu düşünüyordu.

Barudi yarım saat sonra kendine gelince mahcup oldu. Mancini'ye gülümsedi ve dolu dolu bir esnedi. "Dün gece ne yaptığımı söylersem, bana gülersin" dedi ve tekrar esnedi. Mancini merakla baktı.

"Bir kadınla beş saatten fazla merdiven sahanlığında oturdum."

"Sahanlıkta mı? Neden? Anahtarı içeride mi unuttunuz?"

"Hayır, hayır, merdivenlerin üzerinde oturduk ve birbirimize saat üçe kadar hayatımızı anlattık, iki öğrenci gibi" diye yanıtladı Barudi, aslında meslektaşını hikâyesiyle sıktığından biraz endişeleniyordu, fakat birisine bunu anlatmak ihtiyacı daha güçlüydü.

"Ama bu harika. Sanırım aşk kalbinin kapısını çalıyor. Hoşuma gitti, tebrikler. Çalışmak için yarın yeterince vaktimiz var, dostum" dedi Mancini ciddi bir tavırla. Barudi rahatlamıştı ve odasına gitti.

Orada cüzdanından bir kâğıt çıkardı ve kâğıdın üzerindeki numarayı aradı. Telefon yalnızca üç kere çaldı.

"Benim, sana iyi geceler dilemek ve yakında tekrar görüşürsek sevineceğimi söylemek istedim."

Neriman ona çok yorgun olmasına rağmen, onun vardığını duymadan uyumak istemediğini söyledi ve telefondan bir öpücük gönderdi. Barudi uzun zamandır hiç olmadığı kadar iyi bir uyku çekti.

Sabah yedide gözlerini açınca ilk düşüncesi Neriman'dı ve onun da kendisini düşündüğünü umdu. Tıraş olduktan sonra kahvaltı odasına gitti. Pansiyonun sahibesi, dul Asisa, misafirlerine mükemmel bir kahvaltı hazırladı. Mancini'nin keyfi yerindeydi ve sabah haberlerini dinlediğini, on derece civarında yağmursuz bir gün olacağını anlattı.

"Dağın tepesinde daha soğuk olur" dedi dul kadın ve büyük çay ibriğini masaya bırakarak çabucak tekrar mutfağa döndü.

Geniş kahvaltı salonunda yalnızlardı, fakat yine de kısık sesle konuşmak zorunda kalıyorlardı, çünkü pansiyonun sahi-

besi sık sık mutfaktan geliyor ve bir istekleri olup olmadığını soruyordu.

Mancini ve Barudi tüm olasılıkları gözden geçirdi. Mancini, şifacı kadın, kocası ve Papaz Gabriel'in zararsız kaçıklar olduğuna emindi. Barudi, Papaz Gabriel'den Mancini'ye nazaran biraz daha kuşkuluydu. Mancini ise Şeyh Farcha'yı, köktendincilerle belirsiz ilişkiler içerisinde olan kurnaz bir adam olarak görüyordu. Barudi, Papa Benedictus'un eleştirici Kardinal Cornaro'yu son tahlilde ondan kurtulmak için bu tehlikeli misyona göndermiş olup olamayacağını sorunca, Mancini şiddetle itiraz etti.

"Böyle bir şey tahayyül bile edilemez" dedi. "Hatta Papa Benedictus'un Cornaro vasıtasıyla bir yükten kurtulmayı umduğu kanısındayım. Nedenini de anlatayım: Papa, akıl hocası ve önceli II. İoannes Paul'un kutsanması dışında kutsamalarda bulunmak ve bunlarla bağlantılı mucizeleri tanımak istemiyor ve Cornaro'nun da mucizelere karşı çok kuşkulu durduğunu biliyordu. Fakat aynı zamanda Kardinal Buri'nin etrafında kümelenen güçlü fraksiyondan çekiniyordu."

İki komiser kahvaltının tadını çıkardıktan sonra saat sekize doğru pansiyondan çıktı. Manastırda gecelemek istemedikleri için bavullarını odada bıraktılar. Kot pantolon ve balıkçı yaka kazaklarıyla rahat giyinmişlerdi. Barudi'nin üzerinde zeytin yeşili parkası, Mancini'nin üzerinde ise dolgulu ve kapüşonlu mavi bir ceket vardı. Mancini kamera, laptop ve akıllı telefonunu bir sırt çantasında, Barudi ise not defteri, kalemler ve cep telefonunu bir omuz çantasında taşıyordu.

Barudi'nin arabası sorun çıkarmadan çalıştı. "Bir sansasyon" dedi Barudi ve içinden araba tamircilerine teşekkür etti. Doğuya doğru yola çıktılar. Gökyüzü kapalıydı ve yalnızca kısa aralıklarla çekingen bir şekilde mavi yüzünü gösteriyordu.

"Yarım saat sürer. Son engel, bir kartal yuvası gibi her şeyin üstüne çöreklenmiş manastıra çıkan üç yüz otuz basamak" dedi Barudi.

"Yani her şeyi bir daha gözden geçirmek ve konuşmak için yeterince vaktimiz var" diye ekledi Mancini.

"Tüm yolu yürümek isterdim, fakat dört saat sürer, bu kadar vaktimiz yok."

"Ben de zor konuları yürürken konuşmayı severim. İnsanın kafası ağır düşüncelerden temizlenir. Ayrıca sana daha şifacı kadınla buluşmamı anlatmam lazım."

"Evet, ben de sana Şeyh Farcha hakkında edindiğim izlenimleri anlatacağım."

Yaklaşık beş kilometre sonra Barudi durdu. Etraflarını saran sessizlik kusursuzdu. Asfalt yolun solunda ve sağında yalnızca kum ve moloz dökümtüsü vardı. Keskin köşeli ve adeta tehditkâr kayalar vadiden yukarıya yükseliyordu. Mancini araziden büyülenmişti. Musa el Habaşi Manastırı bir kaya çıkıntısının üzerinde duruyordu.

"Birisinin hiçbir çıkarı olmaksızın kendisini bir şeye böylesine kurban ettiğini hiç görmedim" diye başladı Mancini. "Papaz Gabriel'i kastediyorum. Bana kutsal bir budala gibi göründü. Çok yetenekli ama aynı zamanda inanılmaz saf bir insan. İyi kalpli, dâhi bir kaçık. Gabriel, kibirli piskopostan ve basit çiftten farklı olarak çok fedakâr. Bu mucizelerin ve şifacı Dumia'nın kilise tarafından kabul edilmesi düşüncesi onda bir takıntı haline gelmiş. Defalarca başarısızlığa uğramasına rağmen çabaları giderek artmış. Bu mesele ona huzur vermiyor.

İnsan yazdıklarını üstünkörü okuyunca bile, her şeyi onun besteleyip yönettiğini fark ediyor. Mucizenin şahitleriyle bir araya gelmesi ve tanıklıklar gülünç. Her şey ucuz bir bulvar tiyatrosu gibi algılansa da kendisi her kanıtın peşinden koştuğu ve Vatikan'ın her yeni kanıtla daha kuşkucu bir tavır takındığını sezemediği için tüm bunları fark edemiyor. Vatikan'ı tanımıyor ve bu nedenle naif davranıyor.

Dürüst olmak gerekirse, aşağı yukarı 1400 sayfayı gönül rahatlığıyla atlayabilirsin, fakat Gabriel'in kendi görüşlerini sıralamasını çok dikkatli okumalısın, çünkü insan o zaman neden başarısızlığa uğradığını görüyor. Bunu kendisi de biliyor ve yazdıklarındaki esas akıl almaz nokta bu. Meselenin umutsuzluğunu sarih bir şekilde ortaya koyuyor ve buna rağmen devam ediyor.

Bazı kişilerden, Gabriel'in diğer işlerini ihmal ettiğini, ayinlere nadiren katıldığını ve patrik için neredeyse hiç konuşma yazmadığını duydum. Oysa bunlar onun resmi görevi. Genç bir papazın bana anlattığına göre, Gabriel'in konumu Katolik kilisenin merkezinde bir tür lütuf olarak görülüyor. Patrik Bessra, yanına genç bir teolog aldı ve konuşma ve vaazlarını ona yazdırıyor, Papaz Gabriel'i ise rahat bırakıyor. Araştırmalarımdan çıkardığım kadarıyla patrik kurnaz bir diplomat, fakat kutsamalara hiç sıcak bakmıyor ve başlangıçta gösterdiği bir heyecanın ardından kadını kabul etmeyi reddediyor. Gösterilen tüm çabaların zembereği Piskopos Tabbich. Bu, yazıdan da anlaşılıyor.

Karı koca bana tuhaf geliyor. İkisi de oldukça aptal. Adam biraz daha kurnaz, kadın ise çok duygusal ve hemen ağlamaya hazır. En küçük bir nedenle ağlamaya başlıyor. Bildiğin gibi iki erkek kardeşi var. Bana soracak olursan, sana dün de söylediğim gibi, şifacı, kocası ve hami zararsız, fakat fanatik bir taraftarın, yasadışı parmağını işin içine sokup sokmadığını kim bilebilir. Asistanlarının, ailenin çevresini araştırmaları yerinde olur." Mancini raporunu bu sözlerle tamamladı.

Barudi özenli özet için teşekkür etti. Vaka bu özet sayesinde daha elle tutulur bir hale gelmişti. Yola devam ettiler, Barudi ayrıntılar hakkında sorular soruyor ve İtalyan meslektaşının sağlam araştırmalarına hayranlık duyuyordu. Sonunda manastırın eteğindeki park yerine vardıklarında, Barudi motoru stop etti, çantasından cep telefonunu çıkardı ve Ali'yi aradı.

"Ali, oğlum, manastıra doğru yoldayız. Binbaşı Süleyman'dan başka bunu bilen olmasın... Evet, ketum tarzını biliyor ve takdir ediyorum, fakat dindarlara duayı hatırlatmanın bir zararı olmaz... Tamam, tamam. Dinle, şifacı Dumia'nın ailesi hakkında her şeyi bilmek istiyorum ve ayrıca taraftarlarının arasında fanatiklerin olup olmadığını. İzlemeyi güvenilir arkadaşlara yaptırıyor ve sen yönetiyorsun. Beni gelişmelerden sürekli haberdar et... Hayır, bugünlük hepsi bu kadar... Kime? Komiser Mancini diye birisini tanımıyorum" dedi ve güldü. Sonra telefonu kapatarak Mancini'ye "Ali'nin selamı var" diye ekledi.

"İyi bir adam. Net ve kararlı" diye yanıtladı Mancini.

"Evet, bazen fazla kararlı" diye sınırladı övgüyü Barudi ve sonra Şeyh Farcha ile yaptığı görüşmeyi ayrıntılarıyla anlatmaya başladı. Mancini, şeyhin aldığı ve onu kardinalin gizli misyonu hakkında bilgilendirdiğini iddia ettiği anonim mektuba oldukça şaşırdı.

İtalyan komiser dikkatle dinledi ve Barudi sözlerini bitirdikten sonra "Bu şeyhin ağzından çıkan tek bir kelimeye inanmıyorum" dedi. "Bu mektup bir düzmece ve kurnazca bir hileden başka bir şey değil. Kendisine, kardinalin geldiğini nereden haber aldığının sorulacağını biliyordu. Nitekim sen sordun. İslamcılarla birlikte çalıştığına eminim. Bunların bir de haber alma örgütü var. Bana sorarsan..."

"Tamam, aynı fikirdeyim, onu gözetlememiz lazım" diye güldü Barudi ve yine cep telefonuna davrandı. Bu sefer Nabil'i aradı.

"Eee, nasılsın? Sıkılıyor musun? Ah, gerçekten mi? Ben de sizi özledim. İyi ilişkilerin üzerinden Şeyh Farcha'ya yaklaşabilir misin? Kiminle bağlantıda olduğunu bilmek istiyorum... Evet, telefonunu da, fakat Süleyman'a git ve buna ihtiyacımız olduğunu, bunu benim istediğimi söyle. Şef o ve bu senin için de iyi olur. Şeyhi kovuşturduğun ortaya çıkarsa arkanda durur. Farcha'nın sekreterini de mercek altına alabilirsin ama ona Alevi olduğunu söyleme, yoksa seninle tokalaşmaz... Hayır, hayır. Bugünlük bu kadar... Bir şey değil, bir şey değil. Böyle tavsiyeler her zaman alabilirsin... Tabii, hemen yaparım. Yanımda cennet bahçesinde oturuyor" diye bitirdi Barudi ve yine güldü.

"Nabil'in selamı var. Şeyhi 24 saat izleyecek. Bunu yapabilir. Gizli serviste birkaç kuzeni var."

"Onu fazla sevimli buluyorum" dedi Mancini yüzünü ekşiterek.

Şimdilik her şey konuşulduğu için arabadan inerek tırmanmaya hazırlandılar.

Barudi abartmamıştı. Devasa bir yılan gibi dağın etrafında kıvrılan merdiven bitmek bilmiyordu. İki yüz ellinci basamakta Mancini saymayı bıraktı.

29. Peder José'nin Yerine Getirilmeyen Arzusu

Karşılama son derece dostaneydi. Genç bir rahip onlara bir bardak soğuk su sundu. Barudi Mancini'ye, bu manastırın birer Hıristiyan öğesi olan dua ve çalışmanın yanı sıra Arap ilkeleri misafirperverlik ile diyaloğu da koruduğunu anlatmıştı.

Bu kış gününde az sayıda ziyaretçi vardı; iki turist dönüş yoluna çıkmadan önce birkaç fotoğraf çekiyordu.

Peder Paolo Siriano kollarını açarak kapıdan çıktı ve Barudi'yi coşkuyla kucakladı. "Hoş geldin, kardeşim Zekeriya" diye seslendi gülerek.

"Adımı unutmamışsın" diye şaşkınlığını dile getirdi, bir süre önce bir ay burada kalan Barudi. O zamanlar kendini çok kötü hissediyordu. Harika asistanı Elias Barkil, korku salmış bir katilin takibi sırasında hayatını kaybettiğinde, kendisini çok suçlamıştı.

Manastırdaki huzur, tekrar kendisini bulmasına yardımcı olmuştu. Bir keşiş gibi hizmet edip çalışmış ve burada geçirdiği zaman ona yine yaşama cesareti bağışlamıştı.

Peder Paolo sonra, kendisini her ihtimale karşı muhabir Roberto Mastroianni olarak tanıştıran İtalyan'ı selamladı. Paolo Siriano iki adamı içeriye buyur etti, hava güneşli olmasına rağmen 1.300 metre yükseklikte buz gibi bir soğuk vardı. Sonra onları kiliseye götürerek on birinci yüzyıla ait duvar resimlerini gösterdi. Mancini hayatında ilk defa bir kiliseye girerken ayakkabılarını çıkarmak zorunda kaldı. Biraz bakındıktan sonra, Siriano onlara kilisenin batı duvarındaki resimleri açıkladı. Özellikle devasa bir resim iki adamı büyüledi, resimde kıyamet günü, cennet ve cehennem tasvir edilmişti. Siriano doğrudan ama ikircikli mizah anlayışıyla, o zamanın ressamlarının çok cesur olduğunu ve piskoposlarla diğer kilise mensuplarını da cehennemin yolcuları arasında gösterdiğini vurgulayınca Mancini güldü.

"Sanat tarihi okuyan bir arkadaşım bana bunu çoğu zaman ressamların bizzat değil, kalfalarının yaptığını ve iyi bir maaş almadıkları için piskoposları günahkâr veya soytarı şeklinde devasa resmin içinde gizlediklerini anlatmıştı" diye sürdürdü Peder Paolo.

Kiliseden tekrar çıkarlarken, karşı taraftan genç bir adam yaklaşarak selam verdi. Barudi onu tanımıştı. "Yanlış hatırlamıyorsam Peder Jack, öyle değil mi?"

Peder gülümseyerek başıyla onayladı ve "Birkaç gün önce telefonda konuşmuştuk" dedi.

Peder Paolo onu İtalyan misafire "Jack Ferhat kardeşimiz" diye ve Mancini'yi diğerine "Roberto Mastroianni, gazeteci. Benden daha iyi Arapça konuşuyor" diye tanıttı.

Mancini eliyle "Yok canım" der gibi bir hareket yaptı, Peder Paolo aksansız bir Arapça konuşuyordu.

Manastırın içinde yürürken, Mancini rahibeler de görerek şaşırdı, bu İtalya'da bile mümkün değildi. Barudi ona bunun Peder Paolo tarafından hayata geçirilen eşsiz bir deney olduğunu açıkladı ve bir ironi olarak "Fakat ayrı binalarda geceliyorlar" diye ekledi.

Küçük müzeye ve kayda değer kütüphaneye yaptıkları küçük bir ziyaretin ardından Peder Paolo üç adamı yalnız bıraktı. Elemanı Ebu Riyad ile birlikte keçilerle ilgilenmesi gerekiyordu.

Barudi ile Mancini, Peder Jack'le birlikte, misafirlerin alındığı sade ama zevkli döşenmiş oturma odasına geçtiler. Zemin sade köylü halılarıyla kaplıydı. Odanın ortasındaki soba fazlasıyla sıcaklık veriyordu.

Çay verildi. Mancini, içinde garip bir sükûnet hissediyordu.

Rahat koltuklarda yer aldıktan sonra Barudi "Peder José'yi iyi tanıyordunuz, değil mi?" diye sordu. "Size, soruşturmada bize yardım edebilecek bir şey anlatıp anlatmadığını veya bir şey fark edip etmediğinizi bilmek isterdim. Onun ve Kardinal Cornaro'nun aynı failler tarafından öldürüldüğünü düşünüyoruz. Kardinalin cesedini aldık, pederinkini almadık. Roberto İtalyan basınına birinci elden malumat verecek. Böylece herhangi bir yanlış anlaşılma meydana gelmez."

Peder Jack başıyla onayladı ve anlatmaya başladı. "Kardeşimiz Peder José, buraya geldiğinde yorgun ve bezgin bir vaziyetteydi. Zengin çocuk ve gençlere lisan dersi veren birinin Cizvit yolu için uygun olduğuna dair kuşkuları ona azap veriyordu. Paolo kardeşimiz gibi farklı dillere hâkim olduğunu belki biliyorsunuzdur. Ayrıca Paolo'nun, dinlerarası diyalog girişimini barışa önemli bir katkı olarak görüyor ve hayranlık duyuyordu. José burada bizimle beraber yaşıyor ve her şeyi bizimle paylaşıyordu. Çalışıyor, ziyaretçilerle tartışmalar yürütüyor, ayinler yapıyor ve kütüphanede dillerin başlangıcı üzerine araştırmalar sürdürüyordu. Giderek kendini toparlamaya başlamıştı. Onu canlı, heyecanlı, azimli bir kardeş olarak görüyorduk ve burada yanımızda kalsaydı sevinirdik. O sırada Şam'dan arandı. Kardinale Derkas seyahatinde refakat edecekti. Seyahatin yarattığı merakla, yalnızca tercüman olarak kullanılma endişesi arasında kararsız kaldığını söylemeliyim. Paolo onunla uzun bir konuşma yaptı ve onu..."

"Ama Şam Cizvit Merkezi'nde bize, kardinale refakat edeceğine çok sevinmişti ve sabırsızlanıyordu denildi" diye araya girdi Barudi. Mancini onun hafızasına hayran kaldı.

"Hayır, sevinmesi söz konusu değildi" diye itiraz etti Peder Jack. "Burada kalmak istiyordu. Yalnızca benim değil, Paolo kardeşinin de tavsiyesini istedi ve Peder Paolo ona –ben de oradaydım ve asla unutmayacağım– hiç kimsenin onun, José kardeşin yerine karar veremeyeceğini söyledi.

Peder Paolo ona, 1982 yılında bu harabeyi yeniden eski haline getirme kararını verdiğinde kendini ne kadar özgüvensiz hissettiğini de anlattı. Roma'daki yönetim burada kalmasını istemediği için tarikattan neredeyse çıkarılacaktı. Derhal Roma'ya dönmesi isteniyordu. Fakat Paolo savaştı ve sonunda kilise yönetimini ikna etti" diyerek sözlerini bitirdi.

"Yani Peder José, kardinale refakat etmeye zorlandı mı?" diye sordu Mancini.

"Hayır, kardinalle gitmeye kendisi karar verdi. Ayrıca seyahat sırasında, gelecekte ne yapacağı konusuna da netlik kazandırmak istiyordu" diye açıkladı Jack. "Böylece ilkönce Şam'a, oradan da kardinalle birlikte Derkas'a gitti. Beni neredeyse her gün arıyor ve kardinalle birlikte olmanın ne büyük bir sevinç olduğunu anlatıyordu. Sonra üçüncü veya dördüncü gün geldi, Dağ Azizi'yle buluştukları gün. Onun mağarasında veya doğru anladıysam sunağın arkasındaki duvara açılmış hücresindelerdi.

Başına Dağ Azizi'nin tek bir dokunuşuyla kardinalin Arapça konuşmaya başladığını ciddi olarak iddia etti." Peder Jack durdu ve kuruyan boğazını ıslatmak için bir yudum çay içti. "José kardeşin delirdiğini sandım ve ona defalarca her şeyin yolunda olup olmadığını sordum. Kendisini hiç bu kadar iyi hissetmediğini söyledi. Dağ Azizi'nin müritleri onları sanki gökten inmişler gibi şımartıyormuş. Kardinalin su gibi Arapça konuştuğunu tekrarladı ve benim de inanmam için telefonu kardinale verdi. Yaşlı bir ses duydum. Bana 'Merhaba, Jack kardeş, ben Kardinal Cornaro, nasılsınız?' dedi dostça. Neredeyse bayılacaktım. José telefonu tekrar aldı ve 'Eee? Abartmış mıyım? Şimdi bana inanıyor musun?' diye sordu.

'Peki, şimdi ne yapacaksın?' diye sordum. José kardeş duraksadı, sonra Cizvit Merkezi'ni aradığını ve buraya geri dönüp dönemeyeceğini sorduğunu söyledi, çünkü kardinalin artık onun tercümanlığına ihtiyacı yoktu. Fakat orada kalması söy-

lenmişti, çünkü kardinal artık Arapça konuşabilse bile yine de yaşlı bir adamdı ve ayrıca o tehlikeli bölgede bir yabancıydı."

"Tehlikeli mi? Dağ Azizi'nin müritlerinin bölgeyi kontrol ettiğini düşünüyordum. Dolayısıyla neden tehlikeli olsun?" diye sordu Mancini şaşırarak.

Jack kuşkuyla etrafına baktı, oda dolmaya başladığı için anlatmaya devam edip etmemeyi düşünüyor gibiydi. Bu arada sessizce ve neredeyse hiç fark edilmeden aralarına katılan Peder Paolo, onu başıyla bir hareket yaparak cesaretlendirdi.

"Eskiden dağın tümü otoyol girişlerine kadar, bölgeyi hükümetin desteğiyle kontrol eden Dağ Azizi'nin taraftarlarının elindeydi. Yani insan otoyoldan çıkar çıkmaz güvende oluyordu. Fakat sonra İslamcılar geldi. Bunlar 2008'e kadar, hükümet tarafından kontrol edilen eğitim kamplarına yerleştirilmişti. İslamcıların neden ve hangi kamplarda eğitildiğini bilmiyorum, fakat José'yi anladığım kadarıyla onları o zamana kadar finansal ve lojistik açıdan destekleyen Şam hükümetiyle sorunlar yaşıyorlardı. İslamcılar ülkenin kuzeyinde birkaç küçük ve orta büyüklükte şehri ve yaklaşık altı ay önce dağları da, yani Dağ Azizi'nin bütün taraftarlarının hareketinin merkezi ve sığınma yeri Derkas haricinde tüm bölgeyi ele geçirdiler. Şehrin nüfusu eskiden yirmi bin civarındaydı, bugün seksen binin üzerinde. Bu nedenle İslamcılar şehre saldırmaya cesaret edemiyor. Dağ Azizi'nin taraftarları son adama kadar savaşacaklar." Peder Jack çayından tekrar büyük bir yudum aldı.

Barudi kendini çok kötü hissediyordu. Kimse ona bu şiddet dolu ve tehlikeli gelişme hakkında tek kelime bile söylememiş, onun ve İtalyan meslektaşının hayatını tehlikeye atmıştı. Mancini'ye bir bakış attı, fakat o endişeli gözükmüyordu.

"Bu nedenle José, kardinalin yanında kaldı" diye devam etti Peder Jack. "Bana söylediğine göre, kardinal Dağ Azizi'yle çok iyi anlaştığı için misyon iki hafta daha sürecekti. José çok seviniyordu, çünkü ona buna karşılık ödül olarak bizim yanımızda bir yıl daha kalabileceği sözü verilmişti. Arzusu buydu ama yerine getirilemedi."

Peder Jack'in yanaklarından aşağıya gözyaşları süzülüyordu. Mancini ayağa kalktı, onun önünde çömeldi, elini tuttu ve onu teselli etti.

"Zavallı, zavallı" dedi Peder Jack hafifçe hıçkırarak. Peder Paolo da yanına geldi ve sadık kardeşine sevgi dolu sözler söyleyerek bir bardak su ikram etti. Peder Jack teşekkür etti ve suyu içti, yavaş yavaş sakinleşiyordu.

Barudi ile Mancini göz göze geldiler, sanki Peder Jack'e bir soru daha sorup soramayacaklarını istişare ediyor gibilerdi. Sonra Barudi Peder Paolo'ya baktı ve Peder Paolo, sanki Barudi'nin düşüncelerini okumuşçasına başıyla onayladı.

"Size son bir şey sorabilir miyim? Yani kardinal Dağ Azizi'yle mükemmel anlaştı, bu nasıl oldu?"

"Evet" diye cevap verdi Peder Jack. "Kardinal, José'ye gizlice, şayet bu ülkede herhangi bir aziz yaşadıysa, bu kesinlikle Dağ Azizi'dir, demiş. Bunu José anlattı."

Peder Jack sustu, bir keder denizinde batıyor gibiydi.

"Ya sonra?" diye üsteledi Barudi.

"Hiçbir şey. Son telefon konuşmamız buydu" dedi Peder Jack neredeyse duyulmayacak bir sesle.

Barudi büyük bir hayal kırıklığı yaşıyordu. Geri dönerken sessiz kaldı. Mancini onun içinde bulunduğu ruh halini anladı ve onu rahat bıraktı.

Arabaya varınca, Barudi durgunluğunu üzerinden attı. "Üzgünüm" dedi, "tongaya getirildik. İslamcılar ile Dağ Azizi'nin taraftarlarının birbirleriyle savaştığı ve bunun muhtemelen devam ettiği bize söylenebilirdi, o zaman davayı reddeder ve senden sağlıklı bir şekilde İtalya'ya geri dönmeni rica ederdim. Bu meselede artık tek bir adım bile atamam. Çok tehlikeli". Barudi'nin sesi öfkeden titriyordu. Şefi de dahil herkesi, bu bilgileri ondan gizlemekle suçluyordu. Mancini'nin buna karşı verdiği cevap bekleyebileceği en son şeydi.

"Ne olmuş? Esas şimdi meseleye heyecan geldi" dedi Mancini. "Eğer seni sakinleştirecekse, buraya benimle gelmen için seni zorladığıma dair bir açıklama yazar ve imzalarım. İlkönce sakinleş, sonra şehirde bir yerde yemek yiyelim. O kadar çaydan midem bulandı."

"Sen delirmişsin." Barudi dehşete kapılmış gibi yapıyor ama öte yandan sevincini gizleyemiyordu.

30. Özel İnsanlar Üzerine

Komiser Barudi'nin Günlüğü

Gençliğimden beri kısa uyurum, beş, en fazla altı saat bana yeter. Sekiz saatten az uyumuşsa, Mancini'yle konuşmak mümkün olmaz.

Son üç, dört günde ne kadar sıra dışı insanla tanıştım ve hepsi benim çok takdir ettiğim üzere kendi tarzında cesur.

Neriman dün bana telefonda, benim de onun için hissettiğim ama söylemeye cesaret edemediğim bir şey söyledi. Bir saatten fazla konuştuk ve konuşmanın sonunda bana şöyle dedi: "Fazla hızlı, hatta düşüncesiz olduğumu biliyorum, fakat seni sevdiğime ve on yedi yaşımdan beri hep aradığıma yüzde yüz eminim... Ve yalnızca seninle yaşamak istediğimi biliyorum."

Nutkum tutuldu. Neriman beni korkuttuğunu düşünmeye başlamıştı ki, onu rahatlattım. Ben de onu seviyorum, yalnızca bunu bu kadar açık dile getirmeye cesaretim yoktu. Onunla birlikte harikulade bir hayat sürdüreceğimize eminim.

Bana kocasıyla yaşadığı hayatı açıkça anlattı. "Nasıl bazıları aç kalmamak için kemerini sıkıyorsa, ben de sevgiye aç kalmaması için kalbimi sıktım." Kocasını terk etmeye karar verdiğinde, ikinci sorun ortaya çıkmış. "Kalbimin bağlarını çözdüm ve bir kurtarıcı aramaya koyuldum, fakat yalnızca kendilerini bile kurtaracak durumda olmayan suya batmışlarla karşılaştım. Tam aramaktan vazgeçmiştim ki, seni gördüm; sen içine kapanıktın, fakat bu büyük kapının ardında şefkat dolu bir insanın beklediğini biliyordum."

Ona, karşılaşmamızdan beri kendimle sert bir hesaplaşmaya giriştiğimi itiraf ettim. Daha önceden de arkadaşların bazı imaları oldu, fakat bunlar bana ulaşmadı. Kadınlardaki başarısızlığımın sorumlusunun kendim olduğunu anladım. Basma için kalbimde bir tapınak inşa ettim ve ona tapındım. Elbette o tüm saygıyı hak ediyor. Fakat bu tapınak var olduğu sürece hiçbir kadının bir şansı yok. Kim günlük hayatta bir azizeyle yarışabilir?

Neriman ile konuşurken lafımı esirgemedim. Eskiden yarı şaka şöyle cümleler söylerdim: "Hayatımın kadınını zaten buldum" veya coşkuyla karışık "Ölüm bile beni Basma'dan ayıramaz". Sadakatim için acıma ve hayranlık dilenirdim. Her sabaha "Günaydın, Basma" diyerek onunla başlar, her gece uyumadan önce "İyi geceler, Basma" diye fısıldardım.

Basma hep kalbimde kalabilir, fakat tapınak gitmek zorunda. Aşkın gücü, tapınağı yok etmeme yardımcı oluyor. Şimdi olmazsa, hiçbir zaman özgür olamam. Neriman'ı olduğu gibi ve kimseyle karşılaştırmadan sevmek istiyorum.

Peder Paolo Siriano, şimdiye kadar karşılaştığım en sıra dışı insanlardan biri. Yerliler için bir diyalog merkezi kuran bir yabancı, başlangıçta alaycı bir tebessümle karşılanan ve tehdit edilen ama büyük bir cesaretle tüm şüphecilere karşı sözünü geçiren bir köprü kurucu.

Basından İslamcıların onu tehdit ettiğini biliyordum, çünkü İbrahim'in çocuklarından bahsederken Müslümanları, Hıristiyan ve Yahudilere eşit tutuyor ve Müslümanların tek gerçek mümin olduğunu savunan ideolojilerini boşa çıkarıyordu.

Şükrü bana birkaç gün önce, mantıklı bir düşmanı aptal bir dosta tercih ettiğini söyledi, fakat aptal bir düşmandan daha kötü bir şey var mıdır? İşte bunlar dinci fanatiklerdir ve bunlar Peder Paolo'nun hayatını tehdit ediyorlar.

Mancini de sıra dışı bir insan. Ona hayatımızın tehlikede olduğunu anlatıyorum, o ise meseleye ancak şimdi heyecan geldi gibi şeyler söylüyor. Fakat dahası da var. Pansiyona geri dönerken bana –aramızda kalması koşuluyla– İtalyan mafyasının suçlarını ve yasadışı yatırımlarını aydınlatmak üzere sık sık yurtdışında görevlendirildiğini ve zaman zaman savaş bölgelerinde de soruşturmalar yürüttüğünü anlattı. Cezayir, Nijerya, Libya, Kongo, Lübnan, Nikaragua ve Arjantin'e gitmiş. Üç kere vurulmuş (hatıradan söz ediyor), bir kere kolundan, bir kere sol omzundan, bir kere de sağ bacağından. Neyse ki ağır yaralar değil.

"Bunlar benim nişanlarım. Bunun dışında her şey gizli kaldı. Bu görevlerde birkaç bankacı, silah kaçakçısı ve seksenden fazla mafya mensubu tutukladık. Hepsi müebbet yatıyor" diyor.

Cesur bir adam. Ne kadar şanslıyım. Bu vaka nasıl sonuçlanırsa sonuçlansın, bu adamla birlikte çalışmak paha biçilmez bir zevk.

31. Yeni Bir İz ve Ani Bir Son

Restorandaki akşam yemeğinde Barudi aniden garip bir hisse, tuhaf bir şüpheye kapıldı. Kardinal belki de ne bir kutsama ne de başka bir dini konuyla ilgili olarak kuzeye gitmiş, hatta Peder José'nin önünde rol yapmıştı. Sonunda kusursuz Arapça konuşabiliyor ve sanki Dağ Azizi'nin eli bunu meydana getirmiş gibi davranıyordu. Peder José'ye yalnızca –her kime olursa olsun, Vatikan'a veya şeytana– kanıtlamak istediği bir şey için ihtiyacı vardı.

Mancini meslektaşının huzursuzluğunu hissetti ve "Kafanda neler kuruyorsun bilmiyorum ama yemin ederim, ben değildim" dedi, sonra suçsuzluğunu ifade etmek için oyuncuktan ellerini kaldırdı.

"Kardinal acaba daha önceden Arapça biliyor olabilir mi?" diye sordu Barudi.

"Nereden çıkarıyorsun bunu?" diye bir karşı soru sordu İtalyan komiser.

"Böylece Peder José'yi tercüman olarak yanına aldığı iddiası anlamsız kalır ve biz de en baştan beri, faile çıkması mümkün olmayan yanlış bir yol izlemiş olurduk. Yanlış önkoşullardan hareket ettiğimiz için yanlış insanları sorguladık. Kardinal belki de kuzeyde bambaşka bir şey arıyordu, Vatikan büyükelçisinin bile bilmediği, çok tehlikeli bir şey ve bu da sonunda öldürülmesine neden oldu."

"Tanrım, bu..." Mancini sustu. "Bekle, hemen bir kez daha dinleyeceğim" dedi sonra ve elçinin özel numarasını çevirdi.

Barudi, Mancini'nin ne kadar sinirli olduğunu fark etti, hatta arada bir gerçekten öfkeli konuşuyor, fakat Barudi konuşmanın tek kelimesini bile anlamıyordu.

Göründüğü kadarıyla elçi, Mancini'ye de yalakalık yapıyor, bu da onu fena halde öfkelendiriyordu. İlkönce iki önemli soruya –kardinalin Arapça bilip bilmediği ve kuzeye seyahatinin esas amacının ne olduğu sorularına– cevap vermekten ustalıkla kaçınmıştı.

Fakat Mancini elçiyi baskı altına almış ve kardinalin daha önceden Arapça bildiğini öğrenmişti.

"Böylece Dağ Azizi'nin, Kardinal'i Arapça konuşturma mucizesinin bir kamuflaj, bir sis örtüsü olduğu ortaya çıkmış oldu, anlıyor musun? Peder José başka bir şeye şahitlik yapmak için kardinalin yanındaydı... Elçi, kardinalin kuzeyde Derkas'taki kiliseyi açmak ve Dağ Azizi'yle tanışmak haricinde bizce şu ana dek bilinmeyen başka bir amacının olup olmadığını öğrenmek için büyük bir gizlilik içerisinde Vatikan'a başvuracağına söz verdi."

"Peki, ona neyle şantaj yaptın?" diye sordu Barudi.

"Ona açık açık, şayet meselenin aydınlatılmasına katkıda bulunmazsa, Peder José'nin öldürülmesinden kardinali ve de kendisini, büyükelçiyi sorumlu kabul edeceğimi, Vatikan bana yirmi dört saat içerisinde tüm bilgileri iletmezse, içişleri bakanına başvuracağımı söyledim. Bu durumda bir skandalın önüne geçilemez."

"Cevapları Vatikan'dan alabileceğini düşünüyor musun?"

"Hayır, Vatikan'dan değil. Muhtemelen orada kardinalin amacının ne olduğunu kimse bilmiyor, fakat büyükelçi yanıtı

zaten biliyor. Vatikan'ı işe dahil etmemin nedeni, saygınlığını koruyabilmesini ve sanki gizli misyon hakkında hiçbir şey bilmiyormuş gibi davranabilmesini kolaylaştırmak."

Barudi kendisini tutamayarak Mancini'yi alnından öptü ve "Annenin sütü helal olsun, ne büyük kadınmış" dedi.

Mancini gülmekten kırıldı.

Geç saatte pansiyona geri döndüler. Mancini Barudi'ye, pansiyon sahibi kadının temin ettiği güzel bir sek şarabın eşliğinde, Avrupa'da ve özellikle İtalya'da, İsa'nın rivayete göre Paskalya'dan önceki pazar günü Kudüs'e üzerinde girdiği eşeğin dışkısına hürmet eden birçok kilise bulunduğunu anlattı. Başka kiliseler İsa'nın bedeninden tek bir kutsal emaneti, sünnet derisini muhafaza ettiklerini iddia ediyorlardı, İsa bilindiği gibi Yahudi bir çocuk olarak sünnet edilmişti. Göğe çıktığı için arkasında kemik veya saç bırakmayan İsa'nın sünnet derisi böylece kutsallık kazanmıştı. Sünnet derisine yüzyıllar boyunca hamilelik ve doğumda sihirli bir etki atfedildi. Bugün Katolik kilise bu konuda susuyordu.

Başka yerlerde insanlar Kutsal Meryem'in sütünü küçük şişelerde muhafaza ediyorlardı. İki komiser buna öylesine gülmeye başladı ki, pansiyonun yandaki misafiri duvarı yumrukladı.

Mancini ertesi sabah ancak saat onda uyandı. Sabah üçe kadar çalışmıştı. Barudi ile şarap içip gülmesine rağmen, Vatikan büyükelçisiyle yaptığı görüşme onu o denli altüst etmişti ki, uyuyamamıştı.

Barudi bu arada Neriman ile telefonlaşmış ve amiri ve asistanlarıyla da konuşmuştu.

Kahve içerken güzergâhı görüştüler ve tüm önemli eşyalarını, Barudi'nin yıllar önce arka koltuğun altına yaptırdığı gizli bölmeye koydular. Bölme çelik levhadan yapılmıştı ve yalnızca motor kaputunun altındaki göze çarpmayan bir kolla açılabiliyordu. Laptoplar, Barudi'nin henüz neredeyse boş yeni günlüğü, Barudi'nin polis kimliğiyle Mancini'nin basın kimliği haricindeki tüm önemli belgeler ve kamera bölmeye yerleştirildi.

"Tabancan?" diye sordu Mancini.

"Tabancam, politika ve dinle alakası bulunmayan bir polis olduğum iddiasını vurguluyor."

Küçük şehirde biraz gezindiler. Saat on ikiyi birkaç dakika geçiyordu ki, Mancini'nin telefonu çaldı.

"Buongiorno, Eccellanza"* dedi Mancini, bir süre sonra Barudi'ye göz kırptı ve sağ elinin başparmağını yukarıya kaldırdı. "Come? Un attimo."**

Barudi yakında duruyor, fakat Mancini'nin arada sırada tekrarladığı isimler haricinde hiçbir şey anlamıyordu.

Sonra Mancini'nin sesi çatallaştı; duygulanmış, gözyaşlarına hâkim olamıyormuş gibiydi. Barudi elini gayri ihtiyari meslektaşının omzuna koydu.

Sonunda Mancini, büyükelçiye teşekkür etti ve konuşmayı sonlandırdı. Sessizce yan yana yürüdüler. Barudi Mancini›ye zaman tanıdı.

"Barudi, aklına gelen düşünce dâhiceydi" dedi Mancini bir süre sonra. "Kardinal gizli bir misyonla yoldaydı. Roma'daki baş düşmanı Kardinal Buri, İtalyan mafyasıyla yakın ilişkiler içerisinde; bunu herkes tahmin ediyor, fakat kimse kesin bir şey bilmiyor. Yaklaşık bir yıl önce bir gazeteci, İtalyan mafyası, Vatikan ve Kuzey Suriye'deki uyuşturucu baronları arasında bir ilişkiyi açığa çıkardı ve açıkça Buri klanının buradaki uyuşturucu ticaretiyle bir bağlantısı olup olmadığını sordu. Ertesi gün ölmüştü. Kardinal, resmi misyonun kamuflajı altında kuzeye gitmek ve burada Kardinal Buri'nin klanıyla İtalyan mafyası arasındaki işbirliğine ne ölçüde bulaşmış olduğunu öğrenmek istiyordu. Zavallı Peder José'nin bu meseleyle hiçbir alakası yoktu ama yine de ölmek zorunda kaldı."

Uzun bir süre daha konuştular, birbirlerini teselli ettiler ve katillerden hesap soracaklarına dair yemin ettiler. Bu, onlara adeta çocuksu bir umut veren bir yemindi.

"Bir dakika" dedi aklına bir şey gelen Barudi aniden. "Bir mensubuyla tek bir kelime bile konuşmadan önce bu klan hakkında her şeyi bilmem lazım." Sonra hemen asistanı Ali'yi aradı.

"Beni özledin mi?" diye sordu ve Manchini güldü. Zavallı asistanın hâlâ Dumia'nın ailesi ve taraftarlarının izlenmesiyle meşgul olduğunu biliyordu. "Dinle" dedi Barudi, "seni sıkıştır-

* (İt.) Günaydın, Ekselans. (ç.n.)
** (İt.) Nasıl? Bir dakika. (ç.n.)

mak istemiyorum ama acilen Buri ailesiyle ilgili bir rapora ihtiyacımız var... Ne? Evet, klan, yalnızca Kardinal Buri'nin ailesi hakkında. Klanı soruşturmanın odak noktasına getiren yeni bilgilere ulaştık... Nasıl? Abdullah kim? Ha, evet! Tamam, o zaman senin için o yapsın, fakat rapora çok çabuk ihtiyacım var... Kim burada köle taciri? Mancini'yi kastetmiyorsun değil mi? O halde sorun yok".

Küçük bir restoranda yedikleri güçlü bir yemeğin ardından arabalarına binerek Halep otoyoluna girdiler.

"Bana Derkas hakkında bir şeyler anlat" dedi Mancini.

"Anlatılacak çok fazla bir şey yok" diye yanıtladı Barudi. "Halep'e kırk kilometre mesafede, dağlık bir bölgede bulunan ve İdlib'e dahil olan bir şehir. Tüm bölge zeytinyağından yaşıyor. Türk sınırı yalnızca seksen kilometre uzaklıkta. İslamcı savaşçılar tarafından durdurulmazsak, tahminen üç saat sonra oradayız."

Yaklaşık iki buçuk saat sonra otoyoldan çıkarak batıya giden genişletilmiş bir yola girdiler. Uzaklarda dağlar belirdi. Göz alabildiğince zeytinlikler sürüp gidiyordu.

"En çok zeytin ağacının İtalya'da olduğunu sanırdım" diye şaşkınlığını belirtti Mancini.

"Tabii ama Suriye zeytinyağı üretiminde ne de olsa dünyada altıncı sırada" diye yanıtladı Barudi, "ve bu bölgenin zeytinyağını özellikle severim. Toprak, dağ havası ve Akdeniz tadı vardır, Akdeniz kuş uçuşuyla buraya en fazla yetmiş kilometre mesafede".

Barudi ve Mancini güneşli günün ve arazinin tadını çıkarıyordu. Görünürde hiçbir kontrol noktası, bariyer, zırhlı araç veya polis devriyesi yoktu. Fakat aniden, bir dönemecin hemen arkasında önlerine siyah giysili, maskeli bir adam çıktı ve Kalaşnikof'u önünde olmak üzere elini kaldırdı. Barudi frene bastı ve durdu. Daha pencereyi aşağıya indiremeden, arabayı her taraftan maskeli ve silahlı adamlar çevirmişti.

"Ne arıyorsunuz burada?" diye sordu nereden çıktığı belli olmayan sakallı bir adam. Maskeli değildi ve grubun lideri gibi görünüyordu.

"Ben Şam'dan Kriminal Başkomiser Barudi ve bu ise gazeteci Roberto Mastroianni. Kardinal Cornaro'nun öldürülmesini açığa çıkarmak üzere buradayız. Derkas'a gitmek istiyoruz, kardinal canlı olarak en son Dağ Azizi'nin yanında görüldü."

"Peki, neden bir polis arabasıyla değil de bu külüstürle yoldasınız?" diye sordu adam kuşkuyla.

"İşimizi bu şekilde daha iyi yapabileceğimizi düşündük" dedi Barudi sakince, zaten gerçek de buydu.

"Siz ajansınız" diye itiraz etti adam kabaca ve tek bir kelime bile anlamamışçasına.

"Vuralım mı?" diye sordu maskelilerden biri ve tüfeğinin emniyet tetiğini açtı. Genç sesi heyecandan titriyordu.

Grubun lideri reddeder gibi elini kaldırdı.

Barudi hemen araya girdi. "Ajan mı? Kimin ajanı? Ama lütfen, emekliliğimin hemen öncesindeyim ve bu adam bir hafta sonra Roma'ya geri dönecek. Mümkünse, ülkemiz hakkında iyi bir intiba edinsin." Barudi'nin sesi yüksek ve buyurgan olmakla birlikte, rica eder bir yanı vardı.

"Sıçarım bir Haçlı'nın intibaına. Siz ajansınız. İnin, yavaşça inin! Bir aptallık yapmayın!" diye bağırdı sakallı adam emir tonunda.

Barudi ve Mancini arabadan inerek kollarını arabanın çatısına dayadılar ve bacaklarını açtılar. Barudi içinden güldü, hayatında ilk defa karşı taraftaki şüpheliydi ve onlardan istediği şeyleri şimdi kendisi yerine getirmek zorundaydı. İki adam üstünü yokladı ve cep telefonunu, tabancasını, cüzdanını, polis kimliğini, ehliyetini ve arabanın anahtarlarını aldı. Mancini'nin de üstünde taşıdığı her şeye el koydular.

Maskelilerden biri telefonda yüksek sesle konuşmaya başladı. "Evet, ajanlar... Nasıl? İki, evet, yalnızca iki... Tamam, söylerim."

Sonra lidere gitti, kulağına bir şeyler fısıldadı ve eliyle Barudi ile Mancini'yi gösterdi.

Her ikisinin de elleri bağlandı ve küçük bir taşıyıcının içine sokuldular. Sağ ve sollarında siyah kask ve Kalaşnikof'lu iki adam oturuyordu. Barudi'nin yanındaki adam sigara ve ter kokuyordu.

"İsmail sizi bekliyor. Kaza yapma, ajanlar değerli" dedi sakallı adam şoföre ve uzaklaştı.

Taşıt hızla kalktı ve harikulade arazi içerisinde ilerledi. Her kontrol noktasında aynı oyun oynanıyor, tek bir adam yolun ortasında duruyor, diğerleri ise korkutucu büyüklükteki tüfekleriyle zeytinliklerin içinde gizleniyorlardı.

Neler oluyor bu ülkede? Neredeyiz? Burası hâlâ Suriye mi, yoksa bilmeden düşman bir ülkeye mi girdik? Barudi kendisine bunları soruyor ama bir yanıt bulamıyordu. Bu insanlar Arapça konuşuyor ama bize, başka bir gezegenden gelmiş gibi davranıyorlar. Ajanlık! Gülünç ama çok tehlikeli.

"Sizi kim gönderdi?" diye sordu Mancini'nin sağındaki adam.

"Kaynanam" dedi Mancini ve bir tokat yedi.

"Hey, ne oluyor?" diye bağırdı Barudi. "Biz sizin esiriniz ve peygamber esirlere eziyet edilmesini kesinlikle yasakladı." Her ne kadar peygamberin böyle bir şey söyleyip söylemediğini bilmese de adamların çok ilkel olduğunu ve kolayca etki altında kaldığını fark etmişti. Yanındaki adam diğerini, kendisine hâkim olması için uyardı.

"Bir şey daha söylemek istiyorum" diye ekledi Barudi. "Elleri bağlı bir adama vurmak korkaklıktır."

Mancini Barudi'ye minnettar bir bakış attı.

Yolculuk uzun sürmedi. Barudi yol tabelalarından, Derkas'a yaklaşık on kilometre uzaklıkta olduklarını çıkarmıştı. Sonunda taşıt küçük bir köyün içinden geçti ve büyük bir binanın önünde durdu. Binanın önündeki siyah bayrakların üzerinde İslami sözler yazılıydı.

Barudi ve Mancini, girişteki iki bekçiye bildirildikten sonra içeriye sokuldular.

"Ayrı ayrı sorgulanacaklar" dedi simsiyah uzun sakallı bir adam. Barudi giriş katındaki bir geçide götürüldü, Mancini ise bekçilerini bodruma doğru izledi.

Oda çıplaktı. Ortada kamuflaj elbiseli bir adam bir masanın başında oturuyordu. Bekçi Barudi'yi adamın karşısındaki boş sandalyeye götürdü.

Protokolü tutulan uzun bir sorgulama yapıldı. Adam Barudi'yi, yalan söylediği ortaya çıkarsa işkenceyle tehdit etti,

fakat bunun dışında şaşırtıcı ölçüde kibar kaldı. Bir ara söz Mancini'ye geldi; adını, soyadını, doğum yılını, uyruğunu, nerede ve ne olarak çalıştığını, nerede oturduğunu ve başka ayrıntıları sordu. Barudi ile Mancini buna iyi hazırlanmışlar ve tüm verileri ezberleyip içselleştirmişlerdi, sarhoşken bile söyleyebilirlerdi.

"Bitti" dedi adam ve doğruldu.

"Bayım" diye söze girdi Barudi, "lütfen adamlarınıza bana eziyet edebileceklerini, fakat misafirimize etmemelerini söyleyin. Buraya, İtalyanların bize daha fazla saygı duymalarını sağlayacak bir makale yazmak için geldi. İtalyanlar onun sayesinde, biz Suriyelilerin bir misafirin öldürülmesini hiçbir zaman kabul etmediğimizi öğrenecek. Size yalvarıyorum".

Odayı terk etmek üzere olan adam duraksadı, Barudi'ye doğru bir adım attı, durdu ve arkasını dönerek gitti.

İki maskeli adam içeriye girdi, Barudi'nin ellerini çözdü ve onu bodruma, geçici olarak tasarlanmış bir hücreye götürdü. Duvarların dibinde iki döşek duruyordu. Pencere, üstünkörü kaynaklanmış parmaklıkla kapatılmıştı. Tavandan aşağıya çıplak bir ampul sarkıyordu.

Barudi kirli döşeğe oturdu ve el bileklerini ovdu. Plastik bağlar, acı veren izler bırakmıştı.

İleri geri yürümeye başladı. Pencere, geniş bir bakış açısına izin vermiyor, yandaki binanın beton duvarı görüşü engelliyordu.

Yaklaşık yarım saat sonra kapı gürültüyle açıldı ve Mancini içeriye girdi.

Bekçi Barudi'ye iki büyük şişe su uzattı. "Yemek akşam namazından sonra" dedi ve gitti.

Bekçi kapıyı arkadan kilitlerken, Barudi işaretparmağını dudaklarının üzerine koydu. Mancini anladı. Birbirlerine karşılıklı suçsuz olduklarını temin ettiler ve adamların davranışını saygıyla övdüler.

Bekçi bir tencere mercimek çorbasıyla büyük bir parça ekmek getirdi. Ayrıca onlar hakkında kararın ancak yarın sabah verileceğini bildirdi, aynı zamanda hâkim olan büyük liderleri şu anda askeri bir operasyondaydı.

Çorba şaşırtıcı derecede iyiydi. Mercimek ve soğanlar, kimyon, karabiber, kekik ve zeytinyağıyla lezzet kazanmıştı. Ekmek taze ve kıtır kıtırdı, içi Barudi'nin sevdiği gibi yumuşak ve hafifti.

"Yemek kimi restorandan daha iyi" dedi Mancini.

"Ama Roberto" dedi Barudi bilerek yüksek ve abartılı bir sesle, "İslam'da misafirperverliğe Hıristiyanlığa nazaran daha fazla önem biçilir". Bunu söylerken yüzünü öylesine çarpıttı ki, Mancini gülmek zorunda kaldı.

Döşek çok kötü kokuyordu ama Barudi ölesiye yorgundu. Kokuya aldırmadı ve çok geçmeden Mancini'nin horlamasını duydu. Bu tehlikeli tuzağa yakalanan zavallı İtalyan'a acıyordu. Binbaşı Süleyman tüm bunları ondan neden saklamıştı? Ancak aklına aniden temel bir soru takıldı: Amiri bu bölgede son aylarda yaşanan gelişmelerden haberdar mıydı? Gizli servis acaba kontrol altında tutamadığı İslamcıların isyanını ondan da gizlemiş olabilir miydi? Burada, aynı Lübnan'daki Hizbullah gibi devlet içinde bir devlet meydana gelmişti.

Gözleri kapanmaya yüz tuttuğunda, Barudi Şam'da çok az insanın burada yavaş yavaş ortaya çıkan felaketten haberdar olduğuna kanaat getirdi ve amiriyle sessizce yeniden barıştı.

32. Şanssızlıkta Şans

Saat yediye doğru kapıya vuruldu ve bekçilerden biri kapıyı açtı.

"Günaydın. Kalkmanız ve üstünüzü başınızı düzeltmeniz lazım. Yarım saat sonra sizi emir ve hâkimimize götüreceğim." Bekçi çekip gitti ve kapıyı açık bıraktı.

Barudi doğruldu. Bir anlığına nerede olduğunu hatırlamadı. Sonra çıplak ayakla kapıya gitti, küçük bir koridor hücreyi bir banyo ve tuvalete bağlıyordu. Yine geriye döndü, Mancini ayağa kalkmak üzereydi.

"Hâkime gitmemiz gerekiyor" dedi Barudi sessizce.

Bekçi geri geldiğinde, her ikisi de üstünü başını giyinmiş ve saçlarını taramıştı.

"Gidelim" dedi adam. Mancini ve Barudi, elleri bağlanmadan adamın peşinden yürüdü. Barudi, şüphe duyulan ajanlar olarak silahsız bir bekçiye öylesine teslim edilmelerine şaşırmıştı.

"Durum fena değil herhalde" diye fısıldadı Mancini.

Sokağın karşı tarafındaki bir binanın kapısında Kalaşnikof'lu ve siyah giysili iki bekçi duruyordu. Binanın cephesinde siyah bir bayrak dalgalanıyordu. Bekçiler bilgilendirilmişti, terbiyeli biçimde başlarını eğerek girişi açtılar.

Barudi ve Mancini birinci katta bulunan büyük bir büroya götürüldü. Yazı masasının haricinde duvara bitişik duran üç döşek görünüyordu. Oda bir operasyon merkezi gibi görünüyordu. Ortadaki masanın yanında atletik, sakallı bir adam durmuş gülümsüyordu. Masa üç kişi için hazırlanmıştı. Beyaz peynir, zeytin, otlu süzme yoğurt ve ekmekle mütevazı bir kahvaltıydı.

Adamın ince bir yüzü ve bir piyanistinkine benzeyen elleri vardı. Sakalına rağmen, her gün ölüm cezaları veren terörist İslamcıların lideri gibi değil, daha ziyade iyi kalpli bir Cizvit pederi gibi görünüyordu.

Adam onları nezaketle selamladı ve oturmalarını rica etti. Barudi ve Mancini şaşkınlıktan adeta donmuş gibiydi. Mancini bir anlığına, bunun belki son yemeği olacağını düşündü, Barudi ise masada en sevdiği kahvaltının bulunmasına şaşırdı. Yazın buna küçük taze salatalıklar ve olgun domatesler eklenmiş olurdu.

Siyah giysili başka bir sakallı adam büyük bir ibrik dolusu çay getirdi, bardakları doldurdu ve ibriği masanın ortasına koydu. Sonra iki adım geri çekildi ve abartılı bir selam vererek "Emirim, başka bir isteğiniz var mı?" diye yapmacık bir sesle ve eski konuşma tarzıyla sordu. Ev sahibi haşmetli bir biçimde cevap verdi: "Hayır, Sadık İnsan, Allah razı olsun, ellerine sağlık."

Adam geri döndü ve gitti.

Ev sahibi bir dua etti ve misafirlerine afiyet diledi. Barudi yavaş, Mancini daha da yavaş yiyordu. "Beni tanımadın mı Zekeriya?" diye sordu sakallı adam sonra ve gülümsedi. Lokma Barudi'nin neredeyse genzine kaçacaktı. Hâlâ kendisine gülümseyen adama baktı. Mancini alçıdan bir figür gibiydi.

Barudi lokmayı yutup üstüne büyük bir yudum çay içtikten sonra "Maalesef hayır" dedi.

"Benim, şerif. Beni hatırlamıyor musun? Basma beni kesin hatırlar. Beni ona Allah'ın gönderdiğini söylerdi."

Barudi'nin kalbi korkudan duracak gibi oldu. "Şerif, hayır! Şerif, sen Şerif misin?"

"Evet, dün gece geç saatte geri döndüğümde –doğuda üç saldırıyı savuşturduk ve hükümet kuvvetlerini geri çekilmeye zorladık– bana askerlerin iki ajan yakaladığını anlattılar. Biri İtalyan olduğu için benim onayıma ihtiyaçları vardı. Son zamanlarda yabancılarla bir sürü sorun yaşadık. Benim liderliğim altında bu dağlarda hiçbir masumun başına bir şey gelmemesi lazım. İtibarımızı korumamız gerekiyor. Ve bir karar vermeden önce, her şeyi incelemek zorundayız.

Diğerinin kim olduğunu sordum ve bana senin adın söylendi, Zekeriya Barudi. Belgelerini ve polis kimliğini gösterdiler, o zaman emin oldum. Adamlarıma sizin ajan olmadığınızı temin ettim, uykunuzu alana kadar rahat bırakılmanızı ve benim korumam altında olduğunuzu söyledim. Size eziyet edilmeyeceğine dair sözlerini aldım." Şerif kısa süreliğine duraksadı ve sonra "Annem Basma nasıl?" diye sordu. Mancini'nin ağzı açık kaldı. Ne? Annesi mi? İtalyan komiser ancak o zaman, Barudi'nin ona anlattığı Şerif adındaki küçük oğlanın başarılamayan evlat edinme hikâyesini hatırladı.

Barudi o anda ağlamaya başladı. Mancini ayağa kalktı ve arkadaşını omuzlarından tuttu. "Sensiz yaşamayı beceremedi. Elimden gelen her şeyi yaptım ama kalbi kırılmıştı" dedi Barudi ve bir çocuk gibi ağladı.

"Hayır" diye bağırdı Şerif, "hayır, bunu hak etmedi o" dedi ve o da ayağa kalktı. Barudi'nin yanına gitti, sandalyesinin yanına çömeldi ve sağ elini kendi ellerinin arasına aldı. "Hayır, bunu sen de hak etmedin."

Barudi yavaşça toparlandı. Kayıp oğlunu tekrar bulmuş bir baba gibi, Şerif'in biçimli başını okşadı.

"Ne oldu sana, ne yapıyorsun?" diye sordu büyük bir şaşkınlık içerisinde, oysa Şerif'in nasıl terörist olduğunu bilmek istiyor, fakat ağzından çıkan sözcükler karmakarışık düşüncelerini yansıtıyordu.

"İlkönce kahvaltımızı yapalım, sonra birbirimize her şeyi anlatırız, tamam mı? Lütfen" diye yanıtladı Şerif.

33. Bir Allah Savaşçısının Kariyeri

Çaydan sonra adamlar masayı topladı ve duvara yasladı. Onun yerine küçük yuvarlak bir büfe masası ve Şerif ile iki misafirinin oturması için üç rahat sandalye getirdiler. Sükûnet hâkim oldu.

Şerif kendi içine dönük bir halde sessizce oturuyordu.

Suskunluğa dayanamayan Barudi "Bana hayatın hakkında bir şeyler anlat" dedi.

"Anlatacak çok fazla bir şey yok" diye başladı Şerif. "Senin ve Basma'nın yanında geçirdiğim günler, gerçekten şehit olursam gideceğim cennetin bir ön belirtisiydi. Fakat sonra yeryüzünde cehennemi yaşadım. Babamın başarılı bir müteahhit olan üvey kardeşi beni resmi olarak evlat edindiyse de aslında üç nefret dolu kadının ve amcamın hiç ilgi duymadığı yirmi beş kinci çocuğun eline düşmüştüm. Suudi Arabistan'da hafta cumartesiyle başlar. Amcam kadınlardan birine, cumartesi ve pazarları onun yanına gittiği için Cupa diyor, ikincisini Pasa diye çağırı-

yor ve üçüncüsüne Çape diye sesleniyordu. Cumaları kimseyi düzmek istemiyordu. Daha sonra olanlar dahil, toplamda kaç çocuğu olduğunu bilmiyorum. Çocuklar annelerinin nefretini bana yönlendirdi.

On dokuz yaşıma geldiğimde, bir komşunun kızına delice âşık oldum. Kızın adı Dalia'ydı ve gizlice buluşuyorduk. Geceleri herkes uyurken. O zamanlar liseyi bitirmek üzereydim. Tıp okumak ve Allah'ın bize emrettiği gibi yoksullara yardım etmek istiyordum.

Günün birinde babalığımın karılarından biri bizi gördü. Dalia ile benim bundan haftalar sonra haberimiz oldu ama artık çok geçti. Babalığım üç karısı tarafından Dalia'yı dördüncü kadın olarak alması için adeta zorlandı, bilindiği gibi şeriat buna izin veriyor. Kadınlar, gece gündüz biz çocukların önünde bile babalığımın nasıl doymaz bir boğa olduğunu ve dördüncü kadının onların işini hafifleteceğini konuşuyorlardı. Babalığım kibirli bir horoz gibi davranmaya başladı ve bir süre sonra komşuya gidip Dalia'yı istedi. Dalia'nın küçük bir memur olan babası, başlık parası olarak avucuna sayılan yüksek meblağa çok sevindi. Dalia, kaçmamız veya birlikte intihar etmemiz için bana yalvardı. Fakat nasıl ve nereye kaçacaktık? Tek kuruşum yoktu. Ve ölmek istemiyordum.

'Sen bir korkaksın ve her gün yüz kere öleceksin' dedi Dalia. Fakat ben ne demek istediğini anlamadım. Babalığım onunla evlendi ve diğer üç karısı benim odamın üzerindeki katı yeni kadın için boşalttılar. Dalia'ya 'Hegü' adını verdiler, bu 'her gün için' anlamına geliyordu. Babalığım her gece onun yanında kalıyordu, tavanın sallanması ve çıkardıkları sesler beni mahvediyordu. Ancak o zaman, Dalia'nın ne demek istediğini anladım.

Ölmek istiyordum.

Kadınlar benimle ve giderek sararıp solmamla alay ediyor, Dalia da onlara katılıyordu. Bana eziyet etmek için zevkten çığlıklar atıyormuş gibi yapıyordu. Bu beni o kadar öfkelendirdi ki, bir gece yukarıya çıkarak ikisini de öldürdüm.

Dalia ile benim, kocalarından kurtulmak isteyen o üç kurnaz kadının elinde yalnızca birer oyuncak olduğumuzu çok

sonraları öğrenecektim. Fakat o zaman çoktan Afganistan'daydım.

O gece öğretmenim ve idealim Şeyh Ömer'in yanına saklandım. Şeyh Ömer şeriat öğretiyordu ve en iyi cuma vaizlerinden biriydi. Binlerce taraftara sahipti. Onun camisinde eskiden beri teselli arar, saatlerce okur ve ilahi metinler arasında dünyevi cehennemimi unuturdum. Şeyh Ömer benim en iyi, en sadık dostum oldu, onu bir baba olarak görüyordum. Beni kirlerimden aklayan ve işin özünü görmemi sağlayan o oldu. Beni hemen anladı ve birkaç başka savaşçıyla birlikte Taliban'ı desteklemek üzere Afganistan'a kaçmamı organize etti.

O sırada 2000 yılıydı. Eylül 2001'de Afganistan'daki durumumuz kötüleşti ve Amerikalıların 2001 kışında Tora Bora'ya saldırısında bombalardan kıl payı kurtularak Pakistan'a ve İran'a kaçtım. Orada esir düştüm. İki yıl boyunca herhangi bir iddianame olmaksızın öylesine hapis tutuldum, işkence de görmedim. Buna şaşırıyordum, fakat nedenini daha sonra anladım. İranlılar medeniyetin en başından beri halı dokurlar ve bu zanaat sayesinde sabır ve dayanıklılık kazandılar. Amerikalılar 2003'te Irak'a girip İran ve Suriye'yi de tehdit edince, nihayet zamanımız geldi. Gizli servis bizi hapisten çıkardı, binlerce mümini sahte Irak belgeleriyle sınıra götürüp meydana gelen kaostan faydalanarak iyi silahlandırmış olarak ülkeye soktu. Beni grup lideri olarak seçmişlerdi. Hapiste her birimizi teker teker izlemiş ve yeteneklerini değerlendirmişlerdi. Halı dokuyucular hiçbir şeyi aceleye getirmez. İki yılın sonunda hepimizi en ince ayrıntıya varıncaya değin tanıyorlardı. Subay bana uçuştan önce, büyük birliklere liderlik edebilecek yeteneklere sahip olduğumu, fakat emirlere daha iyi itaat etmem ve bu kadar dik kafalı olmamam gerektiğini, en büyük zafiyetimin bu olduğunu söyledi. Haklıydı. Diğer yetmiş uzmanla birlikte Tahran'a giden uçağa bindim. Oradan bizi doğruca törenle karşılandığımız Şam'a götürerek görevimizi açıkladılar. Irak sınırının çok uzağında, Halep'in güneybatısındaki bu bölgede Iraklı savaşçıları Amerikalılara karşı koymak üzere eğitecektik. Şam rejiminin kâfir Alevilerden meydana gelmesi hepimizi elbette kuşkulandırıyordu. Fakat çok geçmeden durumu anladık. George W. Bush, Haçlı seferinin

–Irak'a girişini böyle tanımlıyordu– henüz sona ermediğini ilan etmişti. Bir sonraki adımında, Yakındoğu'yu yeniden düzenlemek üzere Şam rejimini devirmek niyetindeydi. Buna karşın Suriye'nin planı ise Amerikalıları Irak'ta kanlı bir bataklığa çekmek ve böylece Suriye hakkında planlar kurmalarının önünü almaktı. Dâhiyane bir plan.

Daha 2003 yılından itibaren bize genç Iraklı ve Suriyeliler gönderiliyordu ve biz de onları mükemmel gerilla savaşçıları olarak eğitiyorduk. Giderek daha fazla Iraklı ülkelerinin bir Amerikan sömürgesi haline geldiğini anlayınca, gönüllülerle neredeyse başa çıkamaz bir duruma geldik."

"Bu tam olarak ne zamandı?" diye sordu Mancini.

"2004 yılı. Amerikalıların yeni Irak bayrağını tanıtmalarını bugün gibi hatırlıyorum. İsrail bayrağının bir kopyası gibi mavi ve beyazdı, fakat Davud yıldızının yerine tam ortaya bir hilal oturtulmuştu. Bush'a göre yeni Yakındoğu dinlere göre düzenlenecekti. Bu büyük bir kepazelikti. Binlerce Iraklı, Amerikalılara karşı savaşmak istiyordu. Tüm gönüllüler Şam'da katı bir sınavdan geçmek zorundaydı. Ajanların birliklerimize sızması engellenmek isteniyordu."

"Sen de hiç Irak'a gittin mi?" diye sordu Barudi merakla.

"Tabii. İki yıl sonra dört eğitim kampından sorumlu emir olmuştum. Yalnızca emir olarak değil, eğitici olarak da senede bir ay Irak'ta savaşmak zorunluydu. Bağdat, Felluce ve Basra'da bulundum.

Suriye'nin planı tuttu. Bush'un misyonu fiyaskoyla sonuçlandı. Obama yönetiminde her şey bitti. Fakat o zaman Suriye rejimi gerçek, çirkin yüzünü gösterdi. Biz yalnızca başkanın iktidarını korumak için oradaydık ve artık bize ihtiyacı kalmamıştı. 'Zenci görevini yaptı, zenci gidebilir' kuralına göre binlerce savaşçı gönderildi. Fakat gizli servis, İran örneği temelinde önemli emirleri imtiyazlı tutsak olarak elinde tutmak, onlardan daha sonra her türlü savaşçıyı eğitmeleri için faydalanmak ve bu savaşçıları Şam'daki iktidarını sürdürmek için yeri geldiğinde kullanmak istiyordu. Dolayısıyla emirler ve önemli savaşçılar sır ortakları olarak serbest bırakılmadı. Bunu kabul edenler seçkin bir hapishaneye gönderilerek orada görevini

bekliyordu. Reddedenler ise öldürülüyordu. Biz bu kâfir dolandırıcılarla her türlü pazarlığı reddettik. Bizler, şişeden çıkardıkları cindik ve oraya geri dönmeyi istemiyorduk.

Eğitim kamplarında kalan az sayıda adamla birlikte bir isyan başlattık. Çok geçmeden doğru dinin yolunu savunan çok sayıda zavallı, yoksul ve hayal kırıklığı yaşayan köylü bize katıldı. Ve zaman içinde Suriye ordusunu ve dağ şarlatanının taraftarlarını bölgemizden defettik. Onları öldürmek istemiyorduk, bizim yalnızca tek bir düşmanımız var: Şam rejimi."

"Buradaki köylüler şeriatla yönetilmeyi kabul ediyor mu? Bir hırsızlık yapınca ellerinin kesilmesine ve bir kaçamakta recmedilmeye ses çıkarmıyorlar mı? Hıristiyanlar da mı?" diye sordu Barudi ve öfkesini gizleyemedi.

"Yavaş, yavaş" diye cevap verdi Şerif, "kimse burada bir şey kesmiyor ve kimse Hıristiyanlara dokunmuyor bile. Biz adil kanunlara sahip bir İslam Cumhuriyeti istiyoruz. Hıristiyanlar... Hıristiyanların hepsi Derkas'ta, onlara şimdiye kadar hiçbir şey yapmadık..."

"... şimdiye kadar. Ne kadar bonkör" diye hiddetlendi Barudi ve Mancini'nin hakaret etmemesini ima eden el hareketlerine aldırmadı. Ne de olsa onun insafına teslim edilmişlerdi. Hiçbir zaman bir oğlu olmayan Barudi ise Şerif ile sanki kendi çocuğuymuş gibi konuşuyordu. Şerif hiç öfkelenmeyip yumuşaklığını sürdürünce, Mancini'nin şaşkınlığı daha da arttı.

"Hayır, sevgili Zekeriya, bonkörlük değil, doğallık. Sana ve Basma'ya hayatımı borçlu olduğumu unutma. Hayatım boyunca taraftarlarıma hepimizin, yani Hıristiyan ve Yahudilerin de İbrahim'in çocukları olduğunu hatırlatacağım. Bunu küçük broşürümüzde okuyabilirsin." Şerif bu sözlerle ayağa kalktı, üzerinde deste deste broşürler olan bir masaya gitti ve iki nüsha getirdi.

Mancini bu fırsattan faydalanarak Barudi'ye "Kendini birazcık kontrol edemez misin? Bu lanet olası bölgeye ne için geldiğimizi unutma" diye sessizce homurdandı ve bunu yaparken gülümsemeyi de ihmal etmedi.

Barudi düşünceli bir halde broşürü aldı, fakat okumaya başlamadı. "Sevgili Şerif, seni oğlum gibi sevdiğimi biliyorsun.

Sana yalnızca diğer İslamcıların İslam adına neler yaptığını hatırlatmak istedim."

"Bunu elbette biliyorum" diye yanıtladı Şerif ve Mancini derin bir nefes aldı.

34. Beklenmedik Yardımcı

Barudi sakinleştikten ve kendi kendini buraya iktidar oyunlarını ayarlamak değil, bir cinayeti aydınlatmak için geldiğine dair uyardıktan sonra, burada zeki ve minnettar Şerif'in yanında Mancini ile birlikte çok iyi bir koruma altında olduğunu idrak etti. Görevleri hakkında daha ayrıntılı bilgi edinmek isteyen Şerif'e, kendisinin ve gazeteci Roberto'nun neden bu dağlara geldiğini anlattı. Şerif dikkatle dinledi, arada sırada sorular sordu ve bakışlarını ardından Barudi'ye dikti.

"Sevgili Zekeriya, sana hayatımı borçluyum. Bunu biliyorsun. Fakat Basma'ya olan borcum daha büyük, o bana şimdiye değin hiç kimsenin vermediği kadar çok sevgi verdi. Ama şimdi size planımı açıklamak istiyorum. Tüm dağlık bölge kontrolümüz altında, Derkas şehri, yani Dağ Azizi'nin son kalesi haricinde. Şehri neden ele geçirmek istemediğimizi de size birazdan anlatacağım. Ancak şimdi burada başka bir soruyu ortaya atmamız gerekiyor: Kardinali kim kaçırdı ve öldürdü ve refakatçisi ne-

rede? Siz burada istediğiniz gibi hareket edemezsiniz, tabii şayet hayatınıza susamadıysanız. Burada, Özgür İslam Cumhuriyetimizin merkezinde, bir yabancıyı, ister Hıristiyan, ister polis veya ister İtalyan bir turist olsun hemen öldürmekten imtina eden temkinli ve ölçülü savaşçılar bulunuyor. Fakat bölgenin içlerinde herhangi bir haydudun size zarar vermesi veya cumhuriyetimizin ilkel, tecrübesiz veya heyecanlı bir taraftarının ilkönce tüfeğini ateşleyip, sonrasında cesetlere burada ne aradıklarını sorması pekâlâ muhtemel." Şerif gülümserken, Mancini yüksek sesle gülmeye başladı. Bu deyişi ucuz bir İtalyan polisiye güldürüsünden biliyordu.

"Yok, en iyisi ilkönce burada kalın. Bende kalabilirsiniz, evimin üst katı boş. Telefon edebilir ve yazabilirsiniz, benim korunduğum gibi korunacaksınız. Katilleri ben bulacağım."

"Bunu nasıl yapacaksın?"

"Anlattıklarınıza bakılacak olursa, katiller profesyonel olmalı. İlkönce bizimkilerden birinin bu meseleyle alakası olup olmadığını araştıracağım. Aslında sanmıyorum, çünkü bunu öğrenirdim. Sonuçta, öldürülen kişi bir kardinal. Fakat bunu çabucak açıklığa kavuşturabiliriz. Çok daha umut verici bir iz var. Burada hâlâ bir devlet olmamasından yararlanarak çevrede dolaşan çapulcu çeteler var. Biz henüz özgürlüğümüzü dışa karşı koruma safhasındayız. Müminler ayağa kalkıp şehirlerde rejime savaş ilan etmezse, İslam Cumhuriyeti'nin hiçbir şansı yok. Bu arada suçlular yağmalıyor, tecavüz ediyor ve önemli şahsiyetleri, siyasi olarak aktif olup olmadıklarına bakmadan kaçırıyor. Önemli olan tek şey, fidyenin ödenmesi. Bu nedenle suçlularla bizim devrimcilerimiz arasında aktif ilişkiler mevcut. Yani bir tür gri alan. Bazen tek bir el ateş edilmeden bize bir düşmanımızı teslim ederler veya kaçırdıkları birini, kendilerine bir numara büyük geldiği için bize devrettikleri de olur. Onlara iyi bir prim öderiz ve kaçırılan kişiyi, şayet iktidar sülalesine dahilse kendi savaşçılarımızla değiş tokuş ederiz. Örneğin başkanın kayınbiraderine karşılık tamı tamına yüz tutukluyu özgür bıraktırdık. Tek koşulları, kaçırmayı da bu anlaşmayı da kamuoyuna açıklamamamızdı ve biz de buna uyduk.

Biz daha iyi taktik ve strateji yaparız ama suçluların iletişim ağları daha güçlüdür. Onlar bölgenin köy ve şehirlerinden geliyor, her çakıl taşını ve fare deliğini tanıyorlar. Bizler burada yabancıyız. Ben daha altı, yedi yıldır buradayım. Çoğunlukla yeraltında veya eğitim kampında çalıştım, buradaki insanları tanımadığım gibi, onların şivesinde de konuşmuyorum. Çetelerle ilişkiye geçersek, vaka hakkında daha kesin bilgiler edineceğimizi düşünüyorum" diye bitirdi Şerif. Kapıya gidip açtı ve koridordaki bir adamla konuştu. Sonra geri döndü. "Gizli servis şefimizle operasyonlar komutanımıza gönderdim" dedi.

"Buri klanı hakkında bir şeyler biliyor musun?" diye sordu Mancini.

"Tabii ama onların hepsi Derkas'ta. Ne olmuş onlara?" diye yanıtladı Şerif.

"Azmettirici onlar olabilir. Öldürülen kardinal, Roma'daki kardeşlerinin bir düşmanıydı" diye cevap verdi Barudi.

"İtalya'daki kardeş muhtemelen klanla mafya arasındaki bağlantıyı oluşturuyor" diye ekledi Mancini.

"Bunu tahmin edebilirim. Buradaki uyuşturucu baronlarıydı bunlar, fakat biz buna müsamaha göstermeyiz, uyuşturucu ticaretinin cezası ölüm. Klan bu nedenle, adamları dağ şarlatanıyla birlikte Derkas'a taşındı. Buna rağmen, emri her kim vermiş olursa olsun, failleri yakalamak için imkânlarımız var."

O anda Şerif'in telefonu çaldı ve rahatça konuşmak için pencereye gitti.

Beş dakika bile geçmemişti ki, kırk yaşlarında iki adam içeriye girdi, ikisi de diğerleri gibi siyah giysiliydi ve uzun sakalları vardı.

Biraz daha topluca olan "Selamünaleyküm" dedi.

Şerif konuşmasını bitirdi, cep telefonunu göğüs cebine koydu ve tekrar onlara katıldı. "Kardeşimiz Muhsin Komutan, tüm askeri operasyonların lideri" diye tanıttı adamlardan birini ve sonra çilli suratıyla daha ziyade bir İrlandalı'yı andıran kızıl saçlı zayıf adama döndü. "Bu da kardeşimiz İsmail, gizli servisimizin şefi, görünmez ruhumuz."

Adamlar oturdu ve Şerif Barudi'den onlara kardinalin ve refakatçisinin öldürülmesiyle ilgili her şeyi anlatmasını rica etti.

Barudi bitirdikten sonra, gizli servis şefi sakin bir sesle konuşmaya başladı: "Sizi daha şimdiden bir konuda temin edebilirim ki, bizim hiçbir adamımız kardinalin kılına bile dokunmadı. Güneyden bir emir gerçekten onu kaçırmayı ve on savaşçımıza karşı serbest bırakmayı teklif etmişti, fakat tüm Batı dünyasının bize karşı ayağa kalkacağını biliyorduk. Bu kardinalin İslam'a karşı özellikle adil bir duruş sergilediği bilgim dahilindeydi. Bu nedenle onun kaçırılmasını kesinlikle yasakladım. Fakat size söz veriyorum, kırk sekiz saat içerisinde olayı aydınlatırız." Adam yumuşak bir vaiz gibi konuşmuştu, bu özelliği Barudi'yi gelecek günlerde sürekli şaşırtacaktı. Hiçbir şey sakinliğini bozamaz gibi görünüyordu.

Barudi afallamıştı. Mancini'ye baktı ve onu bakışlarıyla, soru sorması için teşvik etmeye çalıştı. Fakat Mancini hiç kıpırdamadı.

Komutan, Şerif'e "Kardeşim, yola koyulmamız gerekiyor" dedi.

Şerif ayağa kalkarak Kalaşnikof'unu omuzladı. Diğer iki adam, Barudi ve Mancini ile samimi bir el sıkışmasıyla vedalaştı, emirleri Şerif'in önünde selama durdu ve odadan çıktı.

"Güney cephesinde, bir grup –her nedense– ayrıldıktan sonra sorunlar çıktı. Bunu kontrol altına almak için elimden gelen her şeyi yapmak zorundayım.

İkinci katta yalnız başınıza kalabileceğiniz bir daire var. Civarda keşif yapmak istiyorsanız, lütfen yalnız başınıza gitmeyin. İki refakatçi yirmi dört saat hizmetinizde olacak. Burada hâkimiyet bizde, fakat her türlü güvenlik önlemine rağmen sınırdan sızan küçük düşman gruplar oluyor. Bunlar çok tehlikeli."

Şerif, Mancini'yle el sıkışarak vedalaşınca, Barudi de elini uzattı, fakat Şerif ona sıkı sıkıya sarıldı. "Canlı olarak geri dönüp dönmeyeceğimi hiçbir zaman bilmiyorum" diye fısıldadı ve kapıdan çıktı.

Barudi ile Mancini henüz kendilerini toparlayamadan, kapıda genç bir adam belirdi. "Size dairenizi gösterebilir miyim? Benim adım Müfit ve kardeşim Ahmet'le beraber sizin hizmetinizdeyiz. Yalnızca seslenmeniz yeterli, hemen gelirim."

Bu, abartma değildi. İkinci katın merdiveninin başında bir bekçi kabini vardı. Diğer delikanlı orada oturuyordu ve Barudi koridora adım atar atmaz hazır ola geçerek onun emrini bekledi.

Dairede iki aydınlık oda, bir banyo ve bir tuvalet vardı, donanım sade, fakat her şey temizdi. Barudi ile Mancini'nin eşyaları –iki cep telefonu, iki laptop, arabanın anahtarı, iki cüzdan, kimlik ve belgeler ve Barudi'nin yeni günlüğü– masanın üstüne düzgün bir şekilde koyulmuştu. Bavulları masanın yanındaydı. Yalnızca Barudi'nin tabancasıyla Mancini'nin kamerası eksikti.

"Arabadaki gizli bölmeyi açıp içindekileri buraya getirmişler" dedi Barudi şaşkınlık içerisinde.

"Arabayı parçalara ayırmış olmaları gerekiyor" diye yanıtladı, el koyulmuş mafya taşıtlarında defalarca bu gibi eylemleri yöneten Mancini. Yönettiği eylemler çoğu zaman oldukça verimli olmuştu.

"Meselenin en şaşırtıcı yanı ise" dedi Barudi ve günlüğünü okşadı, "aldığım notları okumaları ama sayfaları yırtmamaları... Yine de tüm bunlar hoşuma gitmiyor..."

Mancini onun düşüncelerini okumuşçasına dostça omzuna vurdu ve "Kendini suçlama. Bir haydut devlette polis de kuşkulu müttefiklerin yardımına başvurabilir" dedi.

"Fakat..." diye endişelerini dile getirmek istedi Barudi.

"Fakat yok. Soğukkanlı bir şekilde işlenmiş bir suçla karşı karşıyayız ve onu açıklığa kavuşturmak zorundayız. Maalesef sana yardımcı olarak Cizvit öğrencilerini veya Rahibe Teresa'yı getiremem. Şerif bize, sana ve Basma'ya duyduğu minnettarlıkla yardım etmek istiyor. Ne yapalım? Yardımını kabul edecek ve yardımına karşılık ona başka bir şey vermeyeceğiz. Mafya mensupları işin içinde olduğunda hep böyle davrandım."

Barudi minnettarlıkla güldü. Hayatı boyunca ne kadar katı bir ahlak anlayışını takip ettiğini daha iyi anlıyordu.

Barudi ferahlatıcı bir duşun ardından uzun uzun Neriman'la ve kısaca şefi ve adamlarıyla telefonlaştı. Manchini ise her hafta yaptığı gibi, son durumu Roma'daki "Comando Damasco" grubunun yöneticisiyle görüştü ama aynı Barudi gibi İslamcıların misafiri olduğuna dair tek kelime bile etmedi.

İki adam biraz temiz hava almak isteyince, etraflarını hemen dört savaşçı çevirdi. İçlerinden yalnızca biri Suriye şivesiyle konuşuyordu, ikisinin Arapçası neredeyse hiç anlaşılmıyordu, kahve tenli ve duygusuz bakışlı dördüncüsü ise yalnızca İngilizce biliyordu. Adamlar Barudi ile arkadaşını engellemiyor, fakat onlarla beraber hareket eden bir tür çember oluşturuyorlardı.

Binanın önündeki park yerinde Barudi'nin arabası duruyordu.

Barudi bekçilerden birine "Niyetiniz ne?" diye sordu.

"Sevgili emirimiz bunu istemek. Sonra size bir şey olmamak. Biz sizi rahatsız etmemek, siz nereye istemek oraya gitmek, fakat biz hep burada."

"Nereden geliyorsun?" diye sordu Barudi.

"Ben Pakistan" diye cevap verdi adam, dudaklarının etrafında gururlu bir gülümseme görülüyordu.

"Bir Pakistanlının bizim ülkemizde, neye inanıyorlarsa inansınlar veya ne yaparlarsa yapsınlar Suriyelileri öldürmesi sana garip gelmiyor mu?"

Mancini Barudi'yi kolundan tutarak çekiştirdi. Pakistanlı soruyu anlamadı. Suriyeli İslamcı ona yardıma yetişti.

"Efendim, Suriye, Lübnan, Irak, Sudan, Pakistan, bunların hepsi Avrupalı sömürgecilerin uydurması. Bunlar bizim için geçerli değil. Biz hepimiz İslam kardeşleriyiz."

Mancini Barudi'nin kolunu o kadar güçlü çekti ki, Barudi yanıtını son anda yutmak zorunda kaldı.

"Geri dönelim, daha fazla yürümek istemiyorum" dedi Mancini. "Laptopumda birkaç klasikleşmiş film var. Seyretmek ister misin?"

"Aaa tabii, birkaç saat gevşemek iyi gelir. Ne gibi filmler?"

"Fellini, Visconti, Rossellini, Pasolini ve..."

"Fellini'yi hep sevdim. Ondan ne var?"

"Dört, beş filmi."

"*La Dolce Vita* da var mı?

"Elbette" diye yanıtladı Mancini.

Dairelerine gelince, Barudi bir ibrik çay istedi. Genç bir adamın çayı getirmesinin ardından, Barudi daireyi içeriden

kilitledi. İslamcılarda aşk filmlerinin yasak olduğunu biliyordu. Mancini'nin, arkadaşı için Arapça alt yazıları seçtiği film, her ikisi için de büyük bir dinlenme oldu. Film bitince Barudi Neriman'ı bir kez daha aradı.

Neriman, "Ah, ne kadar sevindim bilemezsin, seninle sürekli konuşmak istiyorum, fakat ne kadar az telefon edersem, o kadar çabuk geri döneceğini de biliyorum" dedi ve güldü.

"Bu korkunç günler bitince, seninle bir aylığına Roma'ya gideceğiz. Gazeteci olduğunu sanan çok iyi bir turist rehberimiz var."

"Ve senin arkadaşından daha iyi yemek yapabiliyor" diye bağırdı Mancini, Neriman'ın duyabileceği bir sesle.

Kısa bir uykunun ardından Barudi ile Mancini tekrar bir araya geldiler ve tüm belgelerin madde madde üstünden geçtiler. Barudi arada sırada Şam'daki meslektaşlarını arıyor ve ona önemli gelen ipuçlarını ve detayları soruyordu.

Çay ve kekler açlıklarını unutturdu.

Kapıya vurulduğunda hava kararmıştı. Barudi kapıya koştu ve açtı. Sakallı bir savaşçı kibarca selam verdi ve Şerif'e gelmelerini rica etti.

"Her şey yolunda mı?" diye sordu Barudi.

"Allah'a şükür evet. Bitkin geldi ama biraz ferahladıktan ve akşam namazını kıldıktan sonra, yeni doğmuş gibi oldu. Bu, müminlere bahşedilen bir mükâfat" diye cevap verdi adam, Barudi'nin kendisine açıklayamadığı gözle görülür bir sevinçle.

Adamın şivesinin ona çok yabancı gelmesi nedeniyle "Nereden geliyorsunuz?" diye sordu Barudi.

"Filipinler'den, fakat on yıl Suudi Arabistan'da yaşadım ve Kuran'ı ezbere okuyabilirim" diye açıkladı adam gururla.

Şerif'in oturduğu oda bir arı kovanını andırıyordu. Ortada büyük ve uzun bir masa duruyordu. Şerif masanın başında yer almıştı. Masanın etrafında yaklaşık yirmi adam oturuyor, yirmisi de arkalarında ayakta duruyordu.

"Hoş geldiniz" diye seslendi Şerif yüksek sesle. Adamlar aynı anda sessizliğe gömüldü. Korkutucu bir sessizlikti bu. Aynı, adamların çirkin görüntüsü gibi adeta bir kâbus, bu adamların doldurduğu bir cennete gitmektense, yeryüzünde gece gündüz

günah işlerim, diye aklından geçirdi Mancini. Barudi sessizce "Selamünaleyküm" deyince, adamlar koro halinde "Ve aleykümselam" diye bağırdı.

Şerif'in sağındaki iki adam kalkarak yerlerini Barudi ve Mancini'ye sundu. Yemek getirildi. Masada yalnızca su içiliyordu.

"Nasıl gitti misyonun?" diye sordu Barudi alçak bir sesle.

"Yorucu, fakat savaşçıları yine birleştirdik ve güney cephesi artık sağlam."

Barudi ile Mancini tavuklu pilavın tadını çıkardılar. Yüksek sesle konuşan diğerlerinin gürültüsü her şeyi örttüğü için neredeyse hiç konuşmuyorlardı. Adamlardan bazıları Mancini'yi merakla süzüyor, Arapçasını methediyor ve onu İtalya'daki hayata dair soru bombardımanına tutuyorlardı. Vatikan'ın yanında büyük bir cami inşa edilmesi mümkün müydü? Mancini yalnızca gülmekle yetindi.

"Evet" dedi, "kolayca yapılabilir, aynı Mekke'de bir kilise inşa etmek kadar kolay".

Bazıları güldü, bazıları da onu öfkeyle yandan süzdü.

Sonra ilgi, İtalya'da erkek ve kadınların hayatına yöneldi. Mancini şimdi daha dikkatliydi. Adamlara İtalya'da ahlakın, Arap ülkelerindekinden daha iyi veya kötü olmadığını anlatmaya çalıştı. Adamlar ona dostça gülümsüyordu, fakat Mancini onların gözlerindeki kederli yalnızlığı gördü. Bazıları neredeyse kırk yaşındaydı ve hayatlarında tek bir kez bile bir kadına dokunmamışlardı.

35. İmkânsızlığın İhtimali Üzerine

Komiser Barudi'nin Günlüğü

Soruşturma beni tekrar tümüyle esir almadan önce bir şeyler yazmaya çalışacağım. Fakat dünyanın hiçbir kelimesinin kapsayamayacağı bazı şeyleri yazıya dökmem mümkün değil.

Neriman beni her açıdan şaşırtıyor. Bu aşk kalbimi ne kadar çabuk fethetti, böyle bir şeyin olabileceğini asla tahmin edemezdim. Günde birkaç kere onunla telefonlaşmak, sıcak sesini duymak zorundayım. Sesi hep hafif bir soğuk algınlığına yakalanmış gibi geliyor. Gülüşü çocukların saf gülüşünü andırıyor.

Neriman beni, yenilgilerinden öğrendiği için büyülüyor. İnsanların yüzde doksanı yenilgilerden öğrenmez. Bir seferinde umursamaz bir tavırla, başkalarının hükümlerini dikkate almadığını söylemişti. Ona ironiyle karışık canından bezmiş olup olmadığını sordum. Hayır diye yanıtladı, insan başkalarını provoke etmemeli ama hayatını dürüst ve dimdik yaşamalıydı. Bunun da önkoşulu kendi ayaklarının üzerinde durabilmek

ve kendisini başkalarının görüşünden bağımsız kılabilmekti. Çoğu zaman bir insan –basit veya bilgili olması fark etmez– kendi görüşünü dile getirmez, tam tersine çok eski geleneksel fikirlere tabi olur. Çoğu insan bir ananeler ve miras kalmış kurallar ağının içinde tutsaktır. Böylece insanın onurunun değil, toplumun korunması sağlanır.

Hayatta o kadar çok şey yaşadım ki, bazen beni artık hiçbir şeyin şaşırtamayacağını düşünüyorum. Sonra hayat bana bir fiske vuruyor ve başıma imkânsız gördüğüm bir şey geliyor. Narin ve ince düşünceli çocuk Şerif, merkezi gücün elinden koparıp aldığı şehir ve köylerde bir İslam Cumhuriyeti ilan eden terör örgütünün emiri olmuş.

Şerif güzel çehresi ve ince elleriyle büyüleyici ve genç bir atlet. Basma'nın hep öptüğü o ince eller... Yazarken yine ağlıyor ve bu sebeple kendimden nefret ediyorum.

Bir Dünya İslam Cumhuriyeti'nin hayalini kuruyor, oysa yerel ve uluslararası güçlerin oyunları içerisinde yok edilecek. Tüm Arap ve İslam ülkelerinde insanların sefalete, yolsuzluklara ve diktatörlüklere karşı ayaklanacağı hayalini görüyor, fakat bu hayal, ondan önce Fransız, Rus ve Kübalı devrimcileri felakete sürükleyen bir yanılsama. Askerleri, sel sularının bir araya getirdiği yarı cahillerden ibaret; sefalet bazılarında fantezilerin gelişmesine yol açmış, fakat Arapçaları Kuran'ı anlamaya bile yetersiz. Şerif'in yönetim kadrosu akıllı adamlardan oluşuyor; mühendisler, avukatlar, filologlar, teologlar, internetle büyüyen genç insanlar. Fakat bu, İran tarafından desteklenen süper modern bir orduya karşı ne kadar dayanabilir?

Eskiden birisi bana, suçlular sana bir suçun aydınlatılmasında yardımcı olacak deselerdi, gülmeye bile tenezzül etmezdim. Gözüme bu kadar imkânsız görünürdü böylesi bir durum. Bugün bunu kâğıda döküyor, iki cinayeti aydınlatmak için suçlularla birlikte çalışıyorum. Kendi başımıza ilerlemeye devam etseydik, hiçbir sonuca ulaşamadan ölür veya Şerif'in adamları tarafından otoyola kadar götürülür ve bir tekmeyle Şam'a geri gönderilirdik, elbette elimiz boş olarak.

Mancini benden çok daha gerçekçi ve dinamik. Polisin bir haydut devlette, bir suçu aydınlatabilmek için her türlü yardımı

kabul edebileceğini söylüyor. Şerif onun gözünde, insanların el üstünde tuttuğu kimi kravatlı devlet suçlusunun tersine soylu bir suçlu. Haklı olmasına haklı ama katil ve fidyecilerin bana yardım etmesini hazmedemiyorum.

Oysa hiçbir seçeneğim yok.

Mancini bana İtalya hakkında çok şey anlattı. Bugün yine batıl inancı konuştuk. Bana şöyle dedi: "Barudi, gençliğimde büyükannemle büyükbabamı, batıl inançlı oldukları için alaya alırdım. Evleri kıskançlığa ve kem gözlere karşı nazarlıklarla doluydu. Boş bir cenaze arabası geçerken, hemen demire dokunurlardı. Büyüye ve sihre inanırlardı.

Fakat bugün İtalya'ya bakınca, batıl inancın o zamanlara kıyasla çok daha yaygın olduğunu görüyorum. İtalya'da kâhin, astrolog, falcı, üfürükçü, el falcısı olarak mükemmel bir yaşam sürdüren yüz binin üzerinde kadın ve erkek var. Medya ise bu şarlatanların yükselişini destekliyor ve mahkemelerin dolandırıcılık, mücrim davranış, tecavüz, resmi makamları yanıltmak ve vergi kaçırmak nedeniyle verdiği yüzlerce hüküm fayda etmiyor. Tarihte hiç bu kadar çok sayıda İtalyan –yalnızca lotoda kazanacak numaraları önceden öğrenmek için olsa bile– büyücülere başvurmamış.

Katolik kilisesi, inançlıların sayısının giderek azalmasından çok rahatsız, aynı zamanda şarlatanlar Kutsal Meryem veya İsa'dan daha popüler. Bu durumun suçlusu Katolik kilisesinin bizzat kendisi, çünkü yüzlerce yıl boyunca suçlu ve sahtekârları aziz ilan etti.

İtalyanların yirmi birinci yüzyılda hâlâ on yedi sayısından korktuğunu tahayyül edebiliyor musun?" diye Mancini bir soru yöneltti.

"Neden on yedi? Bizde on üç" diye yanıtladım.

"On yedi sayısı güya felaketlere yol açtığı için. On yedi sayısının Romen rakamlarla yazılışının bir anagramı olan VIXI Latince'de *Ben yaşadım, yani ölüyüm* anlamına geliyor.

Fransızların *Renault 17*'si bu yüzden İtalya'da *Renault 177* oldu. Otellerde ne 17, ne 117, ne de 217 numaralı bir oda vardır.

Kâhinler televizyon ekranlarının ve renkli basının gözdeleri ve loto rakamlarını, başarı ve başarısızlığı, karı kocalar ara-

sında, sevgili ve akrabalarla yaşanacak kavga veya barışmayı önceden haber veriyorlar. Hatta bunlardan bir tanesi bir müşterisi için cennette bir daire bile rezerve etmiş. Bir hafta sonra polis tarafından tutuklanacağını ise görememiş ve yıllarca hapis cezasına çarptırılmış.

Teyzem, Tanrı'nın ondan cennette izinsiz emlak komisyonculuğu nedeniyle desteğini çektiğini iddia ediyor."

Batıl inanç meselesi doğduğumdan beri bana refakat ediyor. Annem olmasa da büyükannemle büyükbabam ve komşuların hepsi batıl inanca sahipti. Yeni doğan bir bebeği nazardan korumak için elbisesine bazen görünür, bazen görünmez bir şekilde mavi boncuk dikerlerdi.

Bazı anne babalar, oğlanları öldürmekten hoşlanan şeytanı kandırmak için oğlan çocuklarını kız gibi giydirir ve saçlarını uzatırdı.

Büyükannem, rahatsızlık veren misafirler evden çıkınca, cinlerin bunların bir daha gelmemelerini sağlaması için topraktan bir su ibriğini kırardı. Geceleri yerin süpürülmemesi için uyarırdı; çünkü ona göre bu, melekleri uykusundan uyandırır ve evi terk etmelerine yol açardı.

Okumayı ve toplama çıkarmayı öğrenmeden önce, siyah kedilerin şeytanın uzak durulması gereken kızları olduğunu bilirdik.

Çocukken en korktuğum şey, avlunun karanlık bir köşesinde bulunan dış tuvaletti. Birkaç yoksul aile tarafından birlikte kullanılıyordu. Komşu kadının sürekli anlattıklarına bakılırsa hela çukurunda en kötü cinler yaşıyordu. Bir gece acilen tuvalete gitmek zorundaydım. Gaz lambam bana yolu az buçuk aydınlatıyordu. Deliğin üstüne çömeldim, altımdaki çukur kapkaranlıktı ve kokuyordu. Sanki aşağıda birisi hareket ediyormuşçasına sesler duyuyordum. Sonra çıplak kıçıma aniden bir şey dokundu. Daha sonra bunun yolunu şaşırmış bir kelebek olduğunu anladım, fakat o anda çığlıklar atarak kaçıp gittim.

Batıl inançtan kaynaklanan her davranış beni büyülüyordu. Bir evin önünden bir cenaze alayı geçince, kapının önüne tuzlu su dökülürdü. Ölülerin kendilerini toprak altındaki ilk gecelerinde çok yalnız hissettikleri ve bu yüzden kendilerine bir ar-

kadaş almak için geri döndükleri, fakat tuzlu suyun onlara engel olduğu anlatılırdı. Toprak altındaki ilk geceyi her tahayyül ettiğimde, tüylerim hâlâ diken diken olur.

Tüm bunlar bundan altmış yıl önce dünyanın ıssız bir köyünde hayatımızı ve düşüncelerimizi belirleyen etkenlerdi. Fakat batıl inanç konusunda bugün ne durumdayız?

Günümüzün şarlatanları, hizmetlerini en üst teknik düzeyde sunuyor ve batıl inançlı müşterilerini Facebook ve Twitter üzerinden yönetiyor. Fiyat listesi ise internet sayfasında yer almakta. İnsan burcuna göre fal için 10 ile 100 dolar arasında, özlemi duyulan koca için 100 dolar, gerdek gecesinde garantili cinsel güç için 200 dolar, koca üzerinde mutlak bir hâkimiyet için 300 dolar ödüyor. Birkaç hafta önce bir imam radyoda, cennette Arapça konuşulduğunu iddia etmekten bile sıkılmadı.

Şükrü bana birkaç hafta önce bir şarlatanın kurnaz bir hilesini anlattı. Zengin bir kadın illa ki bir çocuk istiyordu. Art arta geçen evlilik yıllarının ve alınan sayısız ilacın ardından kendini çok çaresiz hissediyordu. Sonunda bir komşusunun tavsiye ettiği bir şeyhe başvurdu.

Şeyh atletik bir genç adamdı. Kadının adını, yaşını ve adresini sordu ve sonra ruhlara danışacağını söyleyerek kadını kibarca evine yolladı. Kadın bir hafta sonra tekrar gelecekti. Bir haftanın ardından geldiğinde, şeyhin bu arada kendisi hakkında ne çok bilgi edindiğine şaşırdı. Şeyh kadının hasta annesini ve kocasının birkaç sevgilisinden haberi olup olmadığını sordu. Kadın bunu biliyordu, fakat şeyh onun arkadaşlarının ve düşmanlarının da adlarını saymaya başlayınca korkuya kapıldı.

Şeyhin tanıdık bir özel dedektifi kendisinin peşine taktığını elbette bilmiyordu.

Kadın artık yalnızca onu dinliyordu ve tümüyle ona bağlıydı. Şeyh büyük bir meblağ talep etti ve kocasıyla cinsel ilişkiye girmeden önce bazı sihirli sözler söylemesini istedi. Bunun da faydası olmayınca, şarlatan Şeyh kadının içini incelemek ve bunu ruhlara aktarmak zorunda olduğunu belirtti. Kadın cuma günü saat on bire doğru gelecekti, kendisi de cuma namazının

ardından ruhunu arındırmış olur ve bu zor görevi başarıyla çözebilirdi. Kadın cuma günü on bire çeyrek kala geldi. Şeyh ona umursamaz bir tavırla yan odada soyunmasını ve yatağa uzanmasını söyleyerek duasını okumaya devam etti. Yan oda karanlıktı. Kadın küçük bir lambanın sayesinde yatağın yolunu gördü. Bakır bir kâsenin içinden tütsü yükseliyor, ateş cızırdıyordu. Şeyh çıplak bir vaziyette içeriye girdiğinde, kadın sersemlemiş gibiydi. Şeyh onu, kendisinin yalnızca ruhlarla onun içerisi arasında bir aracı olduğunu söyleyerek sakinleştirdi. Sonra kadının içine girdi ve ruhlarla kadının anlamadığı bir lisanda bir konuşma yaptı. Kadın, arzusunun yükseldiğini hissetti, çünkü şeyh kocasından çok farklı olarak yumuşak ve düşünceliydi. Kadın orgazmın tadını çıkardı.

"Efendim, ilkel bir insan bizi seyretmiş olsaydı, ruhlarla içim arasındaki aracılığınızı düzmek olarak tanımlardı" dedi adeta utanarak.

"Bu yalnızca görünüşte öyleydi. Gerçekte seninle ruhlar yattı. Benim tüm hareket ve davranışlarımı onlar yönetti. Ben yalnızca onların aracıydım."

Gel gör ki, kadın hamile kaldı ve zengin arkadaşları arasında şarlatanın reklamını yapmaya başladı. Şeyh, talepler karşısında başını kaşıyacak vakit bulamıyordu.

Bu hikâyeyi Mancini'ye anlattığımda, katıla katıla güldü ve kendisini uzun süre gülmekten alıkoyamadı.

Bugün yalnızca gülüşünü duymak için Neriman'ı aradım. Dünyada böyle bir gülüş ondan başkasında yok. O gülünce içimdeki gücün arttığını hissediyorum. Neriman'ın aşkı benim akaryakıt istasyonum. O benim içimi umutla dolduruyor.

Tabancam ve Mancini'nin fotoğraf makinesi haricinde bütün eşyalarımızı geri getirdiler. Mancini görünürde umursamaz bir tonda Şerif'e bunun nedenini sordu. Şerif her zamanki gibi lafı eğip bükmeden net bir cevap verdi. Tabancayı, benim güvenliğimi düşünerek muhafaza altına almıştı. Benim öfke nöbetle-

rimi biliyor, önemsiz bir tartışma anında sinirlerimi kontrol edemeyerek tabancama davranacağımdan ve böylece hayatımı tehlikeye atacağımdan endişeleniyordu. Fotoğraf makinesine ise gizli servis şefinin emriyle biz bölgeyi terk edene kadar el koyulmuştu. Bu, savaşçıların güvenliği açısından gerekliydi. Fotoğraf çekmek kesin bir şekilde yasaktı.

Gözaltına alınmamız ve Şerif'in misafirperverliği üzerine tek bir kelime bile etmeden Binbaşı Süleyman ile telefonda konuştum. Birkaç cümle sonra Atıf'ın keyifsizliğini fark ettim ve nedenini sordum. Bana başkanın, onun, yani Atıf'ın kardeşinin hapisten çıkarılmasını sağladığını söyledi. Fakat kardeşi daha aynı gece bir gece kulübünde şiddete başvurmuş ve onunla gelmek istemeyen bir dansözü dövüp dansöze yardıma koşan barmeni de öldüresiye yaralamıştı.

"Dediğimi dinleyecek misin?" diye sordum ona.

"Tabii, seve seve" diye cevap verdi Süleyman. Sesi çok yorgun çıkıyordu.

"Saldırıya geç, başkana git ve ona kardeşini, belasını bulana kadar hapse atması ricasında bulun. Sonra bizzat dansöze ve yaralı barmenin ailesine git ve iyi bir avukat vasıtasıyla kardeşinden şikâyetçi olmalarını iste. Binbaşı Süleyman'ın kardeşini, yani başkanın bir kuzenini kendi başlarına suçlayamazlar. Kimse senin desteğin olmadan buna cesaret edemez."

"Hey, Barudi, ilkini ben de düşünmüştüm ama ikinci fikrin dâhiyane. Tavsiyeni izleyecek ve hatta onları kendi avukatıma yönlendireceğim. O da başkanın kuzeni ve kardeşimden hiç hoşlanmaz. Bu pislik herifi durdurmam lazım, yoksa beni mahvedecek. Çok teşekkür ederim. Kuzeyin zeytinliklerinin keyfini çıkar" dedi binbaşı. Ben de sırıttım.

Asistanım Nabil'i aradım. Nabil şeyhin 24 saat gözlenmesinin henüz yararlı ipuçları vermediğini anlattı. Yalnızca sekreteriyle bir ilişkisi olduğu ortaya çıkmıştı.

Fakat bu beni ilgilendirmiyor.

Nabil'in Piskopos Tabbich hakkında yaptığı son araştırmalar ve onunla görüşmesi, piskoposun yumuşak yaradılışlı bir insan olduğu ve kardinalin ziyaretine büyük bir kuşkuyla yaklaştığı

ama buna rağmen ona çok saygı duyduğu haricinde bir sonuç getirmemiş.

Neredeyse unutacaktım. Şerif, Mancini ve ben uzun uzun Şark'taki gelişmeleri tartıştık. Tüm argümanları artık tekrarlayamam, fakat sonunda ortaya bölgedeki gelişmeleri açıklayan bir resim çıktı: Arap ülkelerinin tüm kaynakları az sayıda kişi tarafından sorumsuzca satıldı, kime satıldığı önemli değildi, önemli olan kendi ceplerinin dolmasıydı. Tahayyül edilmesi bile mümkün olmayan bir meblağ görkemli saraylar ve prestij projeleri için pencereden dışarıya atıldı. Kaddafi çölün ortasında, kilosu elli dolar değerinde domatesler yetiştirdi. Arap hükümdarlarının Avrupa'daki hesap ve kasalarında inanılmaz miktarda altın ve mücevherleri saklı, halkları ise bu arada büyük bir sefalet içerisinde yaşıyor. Günün birinde Amerikalılar veya Avrupalılar bu hesaplara el koyacak. Bir gerekçe her zaman bulunur.

Sefalet içinde yaşayan insanların sabırsızlığı ve öç alma fantezileri, mantıklı ve cesur reformistlerin çabalarını boşa çıkarıyor. Tam bu noktada işin içine silahlar giriyor. Silahlar, gençlerin gözünde her derde deva gibi gözüken bir araç, bu nedenle genç insanlar kitleler halinde savaşçılara katılıyor. Her şeyi değiştirmek istiyorlar, şiddet kullanarak ve çok çabuk. Bu nedenle başarısızlar. Bir savaş birliğinin içi ve dışındaki yapılar birbirinin aynı. İnsan onurunu hiçe sayıyorlar ve gericiler. Şerif'in "İslam Cumhuriyeti", Şam, Kahire veya Riyad rejiminden bir nebze bile daha iyi veya insan onuruna yakışır değil.

Mancini bana biraz önce şöyle dedi: "Fanatikler kuşku tanımaz, bu nedenle okulda çocuklara birinci sınıftan itibaren kuşku duymanın felsefesi öğretilmelidir."

36. Özgürleştirilenlerin Köleleştirilmesi

Barudi sabahın erken saatlerinde uyandığında, Şerif korumanın dediğine göre bir görev gereği batıya doğru yola çıkmıştı. Daha fazla bilgi edinemedi. Açık havaya çıkma ihtiyacı duydu ve korumaların ortasında yürümeyi göze aldı. Ancak yalnızca Suriyelilerin ona refakat etmesi koşuluyla... Korumaların emiri, Midan semtinden bir Şamlıydı. Barudi'ye dalkavukça gülümseyerek "İsteğinizi emir telakki ediyorum, komşum" dedi.

Barudi hızlı adımlarla yürüyordu ve binalardan uzaklaştıkça, çevre daha bir huzurlu oldu. Hava bu güneşli kış gününde, ona Halep'te hukuk okurken kırk yıl önce buralara yaptığı eski ziyaretleri anımsatan garip bir kekik, yabani nane ve reçine aromasıyla doluydu. Uzaklarda göz alabildiğince yeşil gümüşi bir deniz gibi uzanan zeytinlikler ve aralarda küçük, parlak yeşil çam adaları görünüyordu.

Bu bölge, meşhur İpek Yolu'nun buradan geçmesi nedeniyle milattan önce üçüncü binyıldan beri bilinirdi. Buradan yal-

nızca ticaret kervanları değil, kuzeyden gelen fetihçiler de geçerek bugün kısmen hâlâ ayakta duran küçük şehir ve köyler kurdular. Romalı arkeologlar Paolo Matthiae'nin yönetiminde, milattan önce üçüncü binyılda güçlü bir şehir devleti olup Fırat ile Akdeniz arasında hüküm süren efsanevi Ebla şehrini keşfetti. Bir arşivde gelişmiş bir kültürün kanıtları olarak çivi yazılı yirmi bin toprak levha muhafaza ediliyor.

Barudi yaklaşık bir saat yürüyerek Kulmakan köyüne vardı ve köy meydanında bir kahvehanenin açık olmasına sevindi. Kendisine ve birkaç metre ötedeki masaya yerleşen üç bekçiye birer peynirli sandviçle çay söyledi ve sandviçini yavaş yavaş yemeye koyuldu. Kısa bir süre sonra sesler duyuldu. Siyah giysili askerler, arkalarında bağırıp çağıran kadın ve çocuklar olmak üzere köy meydanına üç tutsak getirdi. Askerler bir çember oluşturdu, çemberin ortasında bir adam diz çökmüş tutsakların yüzüne, Barudi'nin gürültüden dolayı neredeyse hiç anlamadığı bir karar okudu. Yakalayabildiği kadarıyla köylülerden ikisi sigara içmiş, üçüncüsünün evinde yapılan aramada ise bir şişe şarap bulunmuştu. Hâkim sinirle elini kaldırdı ve askerler seyircileri bağırarak susturdu. Meydana kasvetli bir sessizlik çöktü.

Barudi ayağa fırladı, bekçiler bir gölge gibi peşine takıldı.

"Ne oluyor orada?" diye seslendi Barudi hâkime. Hâkim onu hiç dikkate almadı ve kırbaçlı iriyarı bir adama bir işaret verdi. Adam bunun üzerine tutsakları birbiri ardına kırbaçlamaya başladı.

Barudi bir kez daha "Ne oluyor orada?" diye bağırdı ve toplanmış kalabalığın arasından geçmeye çalıştı.

İlk askerin yanına vardığında, asker tüfeğini ona doğrulttu ve hissiz bir ifadeyle "Bir adım daha atarsan, ölürsün" dedi. Barudi'nin arkasından gelen üç bekçi onu geri çekti. O anda kırbaçlananlardan biri, kasvetli sessizliğin içine "Bu mu sizin özgürlüğünüz?" diye bağırdı. Sesi acı doluydu. İki kırbaç daha yedikten sonra "Diktatör bize acı çektirdi, siz de aynısını yapıyorsunuz, bizler nereye kaçalım? Allah cezanızı versin" diye seslendi ve yüksek sesle ağlamaya başladı.

"Kapat çeneni, günahkâr" dedi hâkim buz gibi bir sesle.

Bu arada bekçiler Barudi'yi kalabalıktan uzaklaştırmıştı. Bekçilerden biri "Bağışlayın ama durum çok tehlikeliydi, buna izin veremeyiz. Emirimizin talimatı böyle" dedi.

Barudi adamın yüzüne baktı; fazla sakallı, solgun yüzlü bir okul çocuğu diye düşündü ve bekçileriyle birlikte köy meydanından ayrıldı.

Eve döndüğünde, Mancini kahvaltıya başlamıştı bile. "Neredeydin?"

"Cehennemde" dedi Barudi ve Mancini'nin uzattığı çay bardağını aldı.

"Bir şeyler ye" diye teşvik etti onu Mancini.

"Canım istemiyor."

Barudi'nin telefonu çaldı. Binbaşı Süleyman'dı arayan. Özel radyo Dunia, İslamcıların ikinci bir üstlenme yazısını haber vermişti, yazıda kardinalin cesedine dair yine ayrıntılı bilgiler yer almaktaydı. Binbaşı bunları poliste yalnızca küçük bir ekibin bilebileceğini belirtti.

"Hayır, öyle değil" diye itiraz etti Barudi ve "bu arada vaka ile ilgili herkes her şeyi biliyor. Sızıntının nerede olduğunu saptamak neredeyse imkânsız. Bizde, adli tıpta, gizli serviste, İçişleri ve Dışişleri Bakanlığı'nda, İtalyan veya Vatikan Büyükelçiliği'nde olabilir. En iyisi yazıyı görmezden gelerek çalışmaya devam etmek" diye ekledi. Fakat amiri tam tersini söyleyerek onu şaşırttı.

"Evet, sen meslektaşınla birlikte şimdiye kadar olduğu gibi nasıl istersen öyle devam edeceksin. Fakat ben burada İslamcılara yönelik bir soruşturma başlatacağım. Benim emrime verilen karma bir grup yalnızca İslamcılarla meşgul olacak. Karma grup, gizli servisin İslamcılar bölümünden üç adam ve içişleri bakanının 'Yasadışı Gruplarla Mücadele' bölümünden bana tahsis ettiği üç asistan anlamına geliyor. Bu arada, İtalyan bunu bilmeyecek, bu emir yukarıdan geldi."

"Tanrı'dan mı?" diye sordu Barudi hınzırca.

"Barudi, sevgili dostum. Şaka kaldıracak durumda değilim. Bir gün, aramızda kalması koşuluyla sana her şeyi anlatırım."

Barudi öylece kalakaldı. Süleyman tüm bunları onun arkasından pişirmiş ve hatta gizli servisle ve güya hiç hoşlanmadığı

içişleri bakanıyla bir olmuş, gizli servisin karşısında muhtemelen oportünistlikten iki büklüm eğilmişti. Resmi bir tavırla vedalaştı ve telefonu kapattı.

İlk düşüncesi havlu atmak oldu. Kendisine, Süleyman'a, ülkeye ve kadere lanetler okudu, fakat sonra sakinleşti. Başka bir düşünce kafasında yer edinmişti ve Mancini'yle açıkça konuşmak istiyordu. Şayet o Suriye'yi derhal terk etmek isterse, mesele kapanmış olacaktı.

Barudi ona şüphelerini anlattıktan sonra, Mancini "Niye kızıyorsun? Bu gayet iyi" dedi. "İslamcı grupların içine girmek bizim için çok zor. Bırak gizli servisle birlikte politika, mafya ve aşiretlerin bataklığında uğraşsın. Yeni bilgiler edinmenin zararı olmaz. Aslında benim de bir şüphem var. Şerif değil, fakat belki de başka bir rakip İslamcı grup, ses getirecek eylemler vasıtasıyla kendini tanıtmaya çalışıyor." Kısa bir süre düşündü. "Süleyman'ın baskı altında bulunmasından dolayı, ayrıca seninle dayanışmak ve gizli servisin veya can düşmanı içişleri bakanının yalanlar yaymasını engellemek için bu aptalca grubun yönetimini üstlenmiş olması da mümkün. Bu açıdan bakınca davranışı övgüye değer bir davranış olur. Böyle durumları İtalya'dan biliyorum. Bu grubun başına geçmek ve böylece bize hareket serbestliği sağlamak, bir de aynı zamanda arkamızı güvenceye almak hayati bir tehlike taşıyabilir. Bunu da İtalya'dan biliyorum."

Barudi afalladı ve başını sallamakla yetindi. Süleyman'a gösterdiği tepkinin, polislik deneyiminden ziyade gizli servise ve iktidar partisine duyduğu antipatiden kaynaklandığını itiraf etmek zorundaydı.

"Sen kurnaz bir şeytansın" dedi Barudi, sesinden derin bir minnettarlık hissediliyordu.

"Sen de bir azizsin, yakında taraftarların senin için bir dağı işgal edecek ve ben sana danışmaya gelen zavallılardan danışma ücreti toplayacağım. Şimdi bir şeyler ye, yoksa bozuk çalacağım."

Barudi güldü ve aniden açlığını hissetti. Ekmeğe uzandı, Mancini ise sırıttı.

Fakat yine de Barudi'nin kötü önsezileri bir kirpinin iğneleri gibi kafatasına içeriden batıyordu.

37. Ali'nin Raporları

Barudi ve Mancini saat on bire doğru Barudi'nin laptopunun başına oturdular. Ali elektronik postayla bir haber göndermişti: Tanrı nezdinde günün 36 saate uzatılması için başvuruda bulundum. Başvurum reddedildi. Sevgiler, Ali.

Elektronik postanın ekinde iki ayrı rapor vardı: "Şifacı Dumia'nın ailesi" ve "Kardinal Buri'nin ailesi."

"Ali çalışkan ve güvenilir bir adam" dedi Mancini takdirle.

Barudi bu sözleri başıyla onayladı ve kendisini o kadar minnettar hissetti ki, cep telefonunu alarak asistanını aradı. "Sana teşekkür etmek istedim... Hayır, henüz değil, şimdi başlayacağız, fakat gün beni yiyip bitirmeden, içimden sana güzel bir şeyler söylemek geldi... Evet, İtalyan beni terbiye ediyor" diye gülerek konuşmayı bitirdi.

"Hangisiyle başlayalım?" diye sordu Mancini.

"Buri klanı hakkındaki raporla" diye cevap verdi Barudi ve okumaya başladı: "Papa'nın danışmanı ve uzun yıllardır arka-

daşı Kardinal Buri, yarı Suriyeli. Babası Derkaslı, annesi Alman'dı. Buri'nin babası yirmili yılların sonunda Paris'te tıp okudu ve orada kendisinden hamile kalan Alman tıp öğrencisi Marianne Förster ile evlendi. Birlikte Suriye'ye döndüler. Marianne öğrenimini yarıda bıraktı. Buri ailesi tarafından hiçbir zaman kabul görmedi. Dünyaya üç çocuk getirdi: Georg, Samia ve Theophil. Theophil'in 1946'daki doğumunun ardından, babası bir araba kazasında öldü. Ailenin nefreti Marianne için dayanılmaz boyutlara ulaştı. Hamburg'da yaşayan ailesini ziyaret etmek vesilesiyle çocuklarla birlikte kaçmak istedi, fakat aşiret yalnızca Theophil bebeği yanına almasına izin verdi. Georg ile küçük kız Samia Suriye'de kalacaklardı. Marianne bir daha geri dönmedi. Almanya'da öğrenimine devam etti ve doktor oldu, fakat şansı erkeklerden yana iyi gitmedi. Theophil, annesiyle yaşadığı bozuk bir ilişki içerisinde büyüdü. Annesinin hafif meşrep hayat tarzından ve kısa ilişkilerinden dolayı utanç duyuyor ve aynı zamanda ona acıyordu. On dokuz yaşında Münster'de teoloji ve felsefe okumaya başladı. İslam üzerine çalışan az sayıdaki Alman teologdan biriydi. Münster'de, daha sonra papa olan Josef Ratzinger ile arkadaş oldu. Buri, Papa'nın Arap ve İslam dünyası ile ilgili danışmanlığına getirildi.

Annesinin ölümünün ardından Derkas'taki akrabalarıyla bağlantı kurdu. Derkas'ta herkes onunla gurur duyuyordu. Ağabeyi Georg bir palavracı ve güçlülerin dostuydu. İki kardeş çok geçmeden can ciğer oldu. Aynı durum ablası Samia ile ilgili olarak söz konusu değildi. Samia annesine çekmişti ve Şam'da çok mütevazı koşullarda yaşıyordu. Sülale onunla görüşmüyordu. Theophil de ablasıyla bağlantısını kesti.

Theophil Buri, Josef Ratzinger ile birlikte Roma'ya gitti ve akıllı ve son derece kıvrak olduğu için Vatikan'da hızla güç kazandı. Kısa bir süre içerisinde güçlü bir lobisi oldu veya düşmanlarının belirttiği gibi etrafına kardinal, uzman, bankacı, asker, politikacı ve gazetecilerden meydana gelen belalı bir grup topladı. Bu bağlamda Ratzinger'in zayıf bir kişiliğe sahip olması ona yardımcı oldu.

Ratzinger, Buri'nin güçlenmesini seyretti ve onun kanatlarını budamak yerine ondan giderek daha fazla korkuya kapıldı.

Bu arada Derkas'ta Theophil'in abisi Georg da zengin olmuş ve güç kazanmıştı. Başkanın bir kuzeniyle birlikte kuzeyin ekonomisinin yarısına hükmediyordu. Yalnızca kız kardeşi değil, Şam'ın Katolik patriği de Buri klanına karşı kuşkular besliyordu. Patrik, açıkça olmasa da uyuşturucu ve silah ticaretinin büyük ölçüde Georg tarafından yürütüldüğünü söylüyor ama bu konuda resmi bir açıklamada bulunmaktan kaçınıyordu."

Barudi'nin okuması bitince, cep telefonu çaldı. Şerif onunla konuşmak istiyordu.

Barudi tereddüt edince, Mancini "Gidebilirsin, sorun yok" dedi. "Belki özel bir meseledir. Bu arada ben şifacının ailesiyle ilgili raporu gözden geçiririm."

Barudi iki saat sonra geri döndüğünde, Mancini laptopu kapatmıştı ve bekçilerin birinden ödünç aldığı bir dergiyi okuyordu.

"Biraz dışarıya çıkalım, temiz havaya ihtiyacım var" diye önerdi Barudi. Mancini hemen anladı ve ayağa fırladı. Koridorun sonunda duran bekçiye dergiyi iade etti ve yalnızca biraz temiz hava almak istediklerini bildirdi. Bekçi başıyla onayladı ve hemen telefonunu çıkardı.

Dışarıda daha yeni birkaç adım atmışlardı ki, iki silahlı muhafız belirdi, dostça selam verdiler ve belli bir mesafede onları izlemeye başladılar.

"Öngörün doğruydu" diye başladı Barudi. "Şerif gerçekten de benimle özel olarak görüşme ihtiyacı hissetmiş."

"Şayet çok özelse, bana anlatmak zorunda değilsin. Kendini buna mecbur hissetme."

"Sevgili dostum" diye alçak bir tonda devam etti Barudi, "seni kaygılandırmak istemiyorum. İkimizin de bir suçu aydınlatmak üzere ahlaki bir yükümlülüğümüz var, hepsi bu. Ancak bu bağlamda hayati bir tehlike içinde bulunuyoruz. Bu gibi anlarda kendimi sana herkesten fazla yakın hissediyorum... Neriman haricinde. Dolayısıyla seninle her şeyi paylaşacağım".

"Teşekkür ederim, ben de sana karşı aynısını hissediyor ve bu fanatiklerden kaynaklanan tehlikeyi fark ediyorum. Şerif bizim koruyucu meleğimiz, fakat bir çarpışmada hayatını kaybederse ne olacak? Bizi en kısa sürede gebertmezler mi?"

"Dinle, Şerif benimle Basma, vefat eden karım hakkında konuşmak istedi. Bir saat boyunca onunla ilgili sorular sordu ve soruları bitmek bilmedi. Arada bir çocuk gibi ağlıyor ve ona neşeli bir anı hatırlattığımda, kalpten gülüyordu. Soğukkanlı bir strateji uzmanı ve büyük bir bölgenin emirinin, anneliğiyle geçirdiği mutlu günleri düşünmesi ve adeta bir çocuğa dönüşmesi çılgınca değil mi? Ama esas çılgınlık sonra geldi." Bekçilerden birinin yaklaştığını gören Barudi sözlerine ara verdi.

"Bağışlayın" diye sordu bekçi nazikçe, "emirimizle akraba olduğunuz doğru mu?"

"Evet" dedi Barudi ve gülümsedi.

"Peki, sizin Hıristiyan ve onun Sünni olması nasıl mümkün?"

"Ben Sünni bir Hıristiyan'ım" dedi Barudi ciddiyetle. "Şimdi bizi rahat bırakın, önemli bir şey konuşmamız gerekiyor." Barudi'nin sesi emir tonunda çıkmıştı.

Genç İslamcı başını iki yana sallayarak uzaklaştı.

"Şerif'in dört karısı var ve kendisini hiçbirisiyle mutlu hissetmiyor."

"Dört karısı mı var?" diye şaşırdı Mancini.

"Evet, dört ayrı köyde, ayrıca yirmiden fazla çocuğu var. Fakat hepsi çok güzel olmasına ve her dediğini dinlemesine rağmen, ona kalsa tümünü terk edermiş."

"Neden?"

"Umutsuz bir şekilde büyük aşkı, kendi Basma'sı olabilecek bir kadını arıyormuş."

"Zavallı ahmak" dedi Mancini.

"Ahmaklık bir yana, burada hüküm süren ikiyüzlülüğü görüyorsun. Kanaatkârlık vaaz etmek ve tavşanlar gibi düzüşmek."

"Her yer erkeklerle dolu" dedi Mancini. "İslamcılar, kamuoyundan ve toplumdan kadınları dışlamak için her şeyi yapıyorlar. Kadınların tek görevi erkekleri tatmin etmek ve bu amaçla duvarların arkasında esir tutuluyorlar. Böyle bir toplum er ya da geç karaya oturmak zorunda, çünkü bizim Avrupa'da kadınlı erkekli ortaklaşa zar zor başarabildiğimiz şeyleri, onlar burada yarım güçle sağlamaya çalışıyorlar."

Barudi ile Mancini geri döndüler ve bir çay molasının ardından Ali'nin raporunu okumaya devam ettiler.

38. Bir Bukalemunun Renkleri

Henüz, katillerin kardinal ile refakatçisinin kaybolduğu bölgede aranması üzerine pek bir bilgi yoktu. Dört gün sonra Şerif, adamlarının şimdi bir iz üzerinde olduğunu haber verdi.

Barudi ve Mancini telefonda sık sık Roma ve Şam'daki meslektaşlarıyla konuşuyorlardı. Tüm tecrübesine karşın Barudi kendisini sürekli bir çıkmaz sokaktaymış gibi hissediyordu. Tek umudu, fail veya faillerin günün birinde bir hata yapması ve Mancini ile birlikte karşı karşıya kaldıkları duvarın kendi içine çökmesiydi.

Altıncı günün sabahında Barudi, Şerif'ten Derkas'a gidip Dağ Azizi ile görüşmek için izin istedi. Şerif afalladı. "Bu sahtekâra mı gitmek istiyorsun?"

"Evet, kardinali ve refakatçisini en son o gördü. Tahminimce cinayetin siparişi, orada hüküm süren ve kardinali can düşmanları olarak gören Buri klanı tarafından verildi."

"Buri klanından nefret ederim" diye açıkladı Şerif. "Bu bölgeyi özgürleştirmemiz sırasında bize rejimden daha fazla sorun çıkardılar, fakat onları ve paralı askerlerini alt ettik. Bunun üzerine o sözde azizi yanlarına alarak Derkas'a geri çekildiler.

Yanınıza güvenilir bir adam vereceğim. Sizinle gelecek ve Derkas'tan iki kilometre önceki ilk kontrol noktasında, siz dağ şarlatanlarının yanındayken bekleyecek, ardından tekrar buraya getirecek. Söz konusu kardeşi çağırtıyorum. Bu biraz sürebilir. Lütfen onu bekleyin." Şerif bu sözlerle odadan çıktı.

Barudi ile Mancini uzun süre bekledi. Soruşturmanın şimdiye kadarki sonuçlarını ve pek çok cevapsız soruyu görüştüler. Öğlen olunca iki adam, üzerinde yemekler bulunan büyük bir tepsi getirdi. Pilav, sebze, küçük köfteler ve yemek sonrası için bir portakal. Yemekten sonra konuşmaya devam etmelerine karşın herhangi bir ilerleme kaydedemediler.

Mancini aniden ayağa fırladı ve elinin içiyle alnına vurarak "Bunca zamandır kör müydük biz?" diye bağırdı.

Barudi güldü. "Hayır, en azından ben değilim ve şu anda da karşımda tamamen delirmiş bir İtalyan görüyorum."

Mancini onu duymazdan geldi. "İşte Ali'nin ikinci raporunda yazıyor. Biraz önce seninle bunun hakkında konuşmak istiyordum ama sonra unuttum" dedi heyecanla. "Ceset... Kardinalin cesedi bir profesyonel tarafından yeniden dikilmişti, öyle değil mi? İşte burada yazıyor." Adli tıbbın raporunu gösterdi. Barudi'nin yeniden okumasına gerek yoktu, metni neredeyse ezbere biliyordu. "Dumia'nın erkek kardeşi" diye devam etti Mancini, "tanınmış bir estetik cerrah. Ali'nin raporunda vardı. Oydu... Cesedi yeniden diken oydu".

"Evet, erkek kardeş bir cerrah. Ama aynı zamanda ilkin, raporda da belirtildiği gibi tam bir korkak ve ikinci olarak da Şam Kaza Cerrahisi Başkanı Profesör Amjad'ın bana temin ettiği üzere böylesi bir müdahaleyi her ortalama cerrah yapabilir. Fakat..." Barudi kısaca duraksadı, "şayet bu görüşteysen, bu meselenin biraz daha derinine gidebiliriz..."

Barudi Nabil'i aradı ve ondan Dumia'nın cerrah kardeşinin kasım ayının ilk yarısında Şam'dan uzun süreliğine ayrılıp ayrılmadığını ortaya çıkarmasını istedi. Fakat uyuyan köpekleri

uyandırmamak için adamın sekreterini aramamalıydı. "Ne diyorsun? Başka bir yol var mı?" diye sordu Barudi sahte bir masumiyet ifadesiyle ve bu arada Mancini'ye sırıttı.

"Bir arkadaşımla muayenehanesine gidip randevu defterinin fotokopisini alabilirim" diye cevap verdi Nabil, soğukkanlı gözükmeye çalıştığı fark ediliyordu. Barudi doğrudan suç olarak görülecek bir vazife vermeksizin tam da bunu amaçlamıştı. Nabil'in yasaları umursamadığını ve bir cezadan korkmasına gerek olmadan istediği gibi hareket edebileceğini biliyordu.

"Peki, bunun için ne kadar zamana ihtiyacın var?" diye sordu Barudi.

"Tahminen sekiz-on gün" diye yanıtladı Nabil.

"Nee? Tanrı dünyayı yedi günde yarattı."

"Olabilir" dedi Nabil, "ama onun benim kaypak akrabalarımın yardımına ihtiyacı yoktu".

Barudi telefonu gülerek kapattı ve Mancini'ye Nabil'in dediğini anlattı.

"Sevgili dostum" diye yanıtladı Mancini, "suçlulara özgü metotları uygulamayı çok çabuk öğreniyorsun ve hayatımda karşılaştığım en iyi kamufle olmuş tilkisin. İnsan sana bakınca, bir manastırda büyüdüğün hissine kapılıyor..."

"Manastır mı?" diye seslendi Barudi ve hakarete uğramış gibi yaptı. "Tanrı aşkına, bu kadar kötü mü?" diye ekledi ve güldü. "Ama dürüst olmak gerekirse, gerçekten her yönü kurcalamamız lazım."

Barudi ile Mancini, refakatçilerinden çok etkilenmişti. Altmışlı yaşlarının ortalarında, gri saçlı, yine siyah giyimli ve zorunlu Kalaşnikof'la donanmış adam, kendisini Kasım Kardeş olarak tanıttı ve onları dostça selamladı. Şivesi çok belirgindi, o da Barudi gibi güneyden geliyordu.

"Sevgili emirimiz Şerif, dağ şarlatanını kırk yıldan fazla bir süredir tanıdığım için size refakat etmek üzere beni seçti. Şimdiye kadar kuzey cephesindeydim, fakat Şerif'in isteğini emir telakki ediyorum. Sizi çaya davet edebilir miyim? Ben henüz bir şey yemedim. Aşağıdaki kantinde öğle yemeği daha yeni bitti. Mutlaka bir şeyler kalmıştır."

Adamı izlediler ve ilk kez bodrumdaki kantine girdiler. Burası parlak zeminli ve büyük masalı kocaman bir salondu. Yemek verilen tezgâh da iştah açıcı bir görünüme sahipti, fakat tezgâhın arkasında durmuş servis yapan sakallı adamlar için aynısı söylenemezdi. Adamlar terli ve bakımsız görünüyordu. Refakatçi tezgâha giderken, Barudi ile Mancini bir masaya oturdu.

"Ortada tek bir kadın yok, artık giderek Tanrı'nın eserinden ümitsizliğe kapılıyorum. Bu bölgede yalnızca Adem'leri mi yaratmış?" diye söylendi Mancini hınzırca, refakatçileri kendisi için yemek ve Barudi için çay getirirken. Mancini hiçbir şey istememişti.

Yemekten sonra Barudi'nin arabasıyla yola koyuldular.

"Dağ Azizi'ni tanıdığını söyledin" diye söze başladı Barudi.

"Hem de nasıl" diye cevap verdi Kasım ve güldü. "O şarlatanı yaklaşık kırk yıl önce bu dağlarda tanıdım. Güneyde Dera yakınlarında bir köyden geliyorum ve daha on beş yaşımda komünist gençlikteydim. Allahsızların yanında geçirdiğim zaman sıkıcıydı, sürekli Sovyetler Birliği'nin birtakım kazanımlarını geviş eder dururduk. Sonra Maocu bir gruba katıldım. Yalnızca dokuz üyemiz vardı ve Ruslardan nefret eder, kâğıttan kaplanlara karşı –Mao Amerikalıları böyle tanımlıyordu– kâğıtların yardımıyla savaşırdık. Bu bana bir süreliğine eğlenceli geldi, fakat grup sonra iki düşman partiye bölündü. Bunlardan birisi, kendisine Marksistler diyor ve Şahin aşiretinin dört oğlundan meydana geliyor, Badran aşiretinin dört oğlunun oluşturduğu diğer parti ise kendisini Marksist/Leninistler olarak adlandırıyordu. Ben iki sülaleye de dahil değildim ve artık bir yerim yoktu. Yirmi yaşında Şam'da 'Kızıl Özgürlük' grubuna katıldım; bunlar içinde bulunduğumuz sefaleti anlamışlar ve tek çareyi rejimi silah zoruyla devirmekte görüyorlardı. Şarlatanla burada tanıştım. Genç olmasına karşın örgütte yönetici bir konuma ve karizmaya sahipti. Ancak cinsel maceraları hakkında çok konuşuluyordu. Gizli servis seksenli yılların sonunda 'Kızıl Özgürlük' örgütünü paramparça edince, Ürdün'deki Filistinlilere ve oradan da Usame bin Ladin'in önderliğinde Ruslara karşı savaştığım Afganistan'a kaçtım. Yaklaşık on yıl sonra, İslam adına verilen mücadelede çok geçmeden en önde

gelen emirlerden biri olan Şerif'le tanıştım. Allah onu, insanlara liderlik etmesi için özel bir yetenekle donatmış. Aradan geçen zaman içerisinde ayrılmaz bir bütün olduk."

"Peki, Dağ Azizi hakkında neler biliyorsun?" diye sözünü kesti Barudi.

"Ancak daha sonraları anladığım üzere, şarlatan bir devrimci değil, hızlı ve iyi satılabilen her şeyi satan bir tüccar, bir seyyar satıcıydı. Üçüncü Dünya'da her şeyi silahla düzenlemenin moda olduğu zamanlarda devrimci, diktatörün başına buyruk hüküm sürdüğü zamanlarda özveri virtüözü, hastalıkların baş gösterdiği dönemlerde şifacı ve hatta toplumun çürümeye yüz tuttuğu sıralarda aziz olduğunu iddia ediyordu. Çevresine uyum sağlamakta bir bukalemundan daha beceriklidir, bir dönüşüm ustasıdır. Sık sık tutuklanmasına rağmen bunları hep küçük cezalarla ucuz atlatıyordu.

Bir süreliğine devrimci Sofi oldu ve kendilerine 'Özgeciler' diyen devasa bir taraftar grubuna sahipti. Bunlar yönetimsiz ve partisiz sade, ilkel bir sosyalizmi savunuyor ve yalnızca feragat etmenin insanlığı kurtaracağını, yalnızca feragat etmenin adaleti sağlayacağını benimsiyorlardı. Aslında hiç de kötü bir fikir değil. Fakat şarlatanımız, onu hâlâ sevip sayan ve öldürüldüğünü sanan cemaati aniden terk etti. O ise bir tırtıl gibi kozaya dönüştü. Öğretisi her şeyden önce hayvani arzuların tatminine odaklanan 'Aydınlanmış' isimli bir kelebek ortaya çıktı. Bu, Çin, Hint, eski Fars, Arap ve Yunan bilgeliklerinin yamama usulüyle meydana getirilen bir karışımıydı. Beden, yalnızca ruhun taşıyıcısı veya evi olarak değil, en önemli öğesi olarak görülüyordu. Öğrenmenin yerini masaj, duanın yerini seks, felsefi idrakin yerini alkol ve uyuşturucu almıştı. Ruhun arındırılması pişmanlık veya cezayla değil, zarif giysiler ve lüks parfümler vasıtasıyla gerçekleştiriliyordu. Ayrılırken, şarlatan burada da arkasında mahvolmuş bir ruhlar ordusu bıraktı.

Başka bir yerde vuku bulan üçüncü yeniden doğuşunda iç değerlerin bir ustası oldu. Dış dünya onu artık ilgilendirmiyordu. Cennet artık öteki dünyada veya adil bir yeryüzü toplumunda değil, yalnızca ve yalnızca her bir insanın kendi içindeydi. Bu, hatta diktatör tarafından da kabul gören karanlık bir görüş-

tü. Beden şimdi de, ruhun ölümsüzlüğü ve yeniden doğuşunun zindanı olma özelliğiyle mekruh bir nitelik taşıyordu.

Böylesi dönüşümlerden sağlam çıkmak için insanın, her şeyin üzerinden akıp gittiği teflon veya seramikten bir vicdanının olması gerekir. Dün söylediğini bugün tepetaklak etmek herifin umurunda değildi. Ve ardından şimdi sihre ve hastalara şifa vermeye de el attı. Çok geçmeden o kadar tanındı ki, artık odak noktasında bir hareket veya felsefe ya da birtakım idealler değil, bizzat kendisi yer almaktaydı. Benim için bu aşama en kurnazca hazırlanmış bir yeniden doğuş oldu. Evrenin merkezinde yalnızca kendisi vardı. Fakat yine kayıplara karıştı ve taraftarlarını iç cennetlerindeki acılarla baş başa bıraktı.

2005 civarında burada bir dağ köyünde bir aziz olarak ortaya çıktı ve o andan itibaren Dağ Azizi olarak anılmaya başlandı. Taraftarları çok geçmeden civardaki köylerin tüm resmi makamlarını ele geçirdi. Onlarca yıldır birbirleriyle savaş halinde olan iki en güçlü klanı –Buri klanıyla İsmail klanını– barıştırmayı başardı. İşlerini birlikte yürütmeye ikna ettiği gibi, uyuşturucu, silah, zeytinyağı ve şarap ticaretini yeniden düzenleyerek klanlara milyarlar tutarında kazanç sağladı. Bunun karşılığında klanlar onu korudu ve onun için propaganda yaptı.

Adam aziz değil ama dürüst olmak gerekirse, gerçekten gizemli bir güce, sihirli bir biçimde şifa veren ellere sahip olduğunu söylemek gerekir."

"Gerçekten mi?" diye emin olmak istedi Mancini.

"Evet, öyle. Ateist olmasına rağmen kuzenimin beyin tümörünü iyileştirdi" diye cevap verdi Kasım. Barudi başıyla onayladı, televizyon programını hatırlıyordu.

"Fakat bu arada farklı bir boyuta ulaştı. Küçük bir kitap yazdı, ben de okudum. İçinde kendisinden hiçbir şey yok. Dünyanın bütün filozof, peygamber ve reformcularının bilgelik ve sözlerinden meydana gelen bir karışım. İçinde Einstein olduğu gibi, Buda, Muhammet, İsa ve Sokrat da var.

Hükümetin de desteğini aldı, çünkü bu riyakâr herif sürekli bir şekilde, diktatörün sıradan bir hükümdar olmadığını, Tanrı tarafından oraya getirildiğini vurguluyor. Bazen adamın haklı olduğunu düşünüyorum, çünkü Tanrı'nın yalnızca iyi

değil, çok kötü bir niyeti de vardır. İncil'inizi okudunuz mu? Orada, aynı bizim Kuran'ımızda da olduğu gibi, yalnızca birkaç yüz –veya hadi hatırın için birkaç bin– insan günah işlediği için çocuklar da dahil tüm bir halkı yok eden nefret dolu bir Tanrı'dan bahsedilir."

"Fakat bu dediğin Eski Ahit." Barudi bir Hıristiyan olarak araya mesafe koymak istedi.

"Peki, Yeni Ahit'te, İncil'inizde ne yazıyor? Tanrı, kendi oğlunun katline, eziyet görmesine ve çarmıha gerilmesine göz yummadı mı? Oğlundan o denli nefret etmiş olması gerekiyor ki, Romalıların onu öldürmesine izin verdi, oysa küçükparmağıyla Roma İmparatorluğu'nu bir saniyede bataklığa ve tüm Romalıları birer karıncaya dönüştürebilirdi. Bu nedenle biz Müslümanlar O'nun İsa'yı son anda kurtardığına ve canlı bir biçimde kendi yanına, gökyüzüne aldığına inanıyoruz. Onun yerine ona benzeyen bir adam çarmıha gerildi ve kimse bunu anlamadı."

"İnanılmaz" dedi Mancini etkilenerek.

"Ve bugün" diye sözlerine devam etti Kasım, "şarlatan, insanların koyun gibi peşinden gittiği bir aziz haline geldi. Gözlerinize inanamayacaksınız. Osuruğunu bile satıyor"

"Şimdi abartıyorsun ama" dedi Mancini ve eliyle "Yok artık" dercesine bir hareket yaptı.

"Hayır, kesinlikle abartmıyorum. Dağ Azizi'nin sindirim sorunu var ve bünyesi sürekli gaz yapıyor. Fakat kendi kendisini iyileştiremiyor, bu da başka bir ilahi ironi. Mağarasının kabul odası çok geçmeden iğrenç bir kokuya büründüğü için becerikli mühendisler, kokuyu odadan emen sessiz bir makine kurdu. Bir kimyagerden zeki bir fikir geldi. Farklı osurukların her zaman birbirine benzer bir kimyasal bileşime sahip olmasına karşın, hiçbir zaman tamamen aynı değildir. Her osuruğun kendine özgü bir ses ve koku özelliği bulunur. Bir analiz aleti sayesinde, her osuruğun farklı öğelerini gösteren bir diyagram eğrisi elde edildi. Bir ay içerisinde beş yüzden fazla diyagram vardı ve hiçbiri diğerinin aynı değildi. Böylece her amaç için muska hazırlanabiliyordu. Örneğin bir ziyaretçi kazalara karşı bir muska isterse, ona en fazla 2x2 santimetre ebadında dikili

bir bez kese veriliyor ve ayrıca koruma gücünü kaybedeceği için kesenin dikişini asla açmamasına ilişkin uyarılıyor.

Bazı meraklılar yine de keseyi kalp çarpıntıları eşliğinde açtı ve içinde, üzerinde garip bir eğri çizili katlanmış bir kâğıt parçası buldu. Yine bunlardan bazıları, koruyucu meleğin o anda nasıl geri çekildiğini hissettiğini iddia etti. Hatta bazıları meleğin kanatlarını çarpmasını bile duymuştu."

Kasım, hikâyesini anlattıktan sonra güldü ve bariyeri gösterdi. Barudi'yi durdurdu ve arabadan indi. "Bu son kontrol noktamızda sizi bekliyorum" dedi ve arkalarından uzun uzun el salladı.

"Akıllı bir adam" dedi Mancini.

"Evet ama aynı zamanda bir şey öğretilmesi mümkün olmayan bir fanatik. Ona bakınca, çok bilginin insanı daha iyi yapmadığını anlıyorsun. Yazık." Barudi kısaca düşündü. "Fanatizm ruhu ele geçirdiği anda bilgi ölü bir malumata dönüşüyor ve artık ruhu etkileyemiyor."

"Aynısı zenginlik için de geçerli" diye tamamladı Mancini. "Bir sınırı aştığı anda, insanları aptallaştırıyor. Bunlardan bazılarına ekranda salatalık veya acı çeken çocuklar gösterebilirsin, hep aynı umursamazlık içinde kalıyorlar."

Kontrol noktası, araba sürücülerini durmaya mecbur eden birkaç ağır beton bloktan meydana geliyordu. Silahlı ve maskeli bir sivil yaklaştı. Üzerinde, arkada duran üç adam gibi kahverengi bir üniforma vardı ve göğsünde büyük bir gümüş haç sallanıyordu.

"Nereye?" dye sordu selam vermeden.

"Selamünaleyküm" diye yanıtladı Barudi. Adam, kulağa kimlik gibi gelen bir şeyler mırıldandı. Barudi ona görev kimliğini ve Mancini'nin basın kimliğini uzattı.

"Demek bizden birisin, hoş geldin, kardeşim" dedi adam şimdi dostça bir tavırla. "Bir Hıristiyan" diye ekledi. Barudi tepki vermedi. "Seni buraya ne getirdi, kardeşim?"

"Dağ Azizi'yle görüşmek istiyorum ve arkadaşım Roberto onun hakkında Roma'da bir yazı yazacak."

"Arapça biliyor mu?" diye sordu adam.

"Evet, hatta benden daha iyi. İtalyanlar böyle. Daha doğduklarında üç, dört lisan bilirler" diye yanıtladı Barudi. Mancini güldü, adam da gülmeye başladı.

"Merkeze kadar gidiyorsun, daha uzaktan kilise kulesini görürsün. Kilisenin içindeki mütevazı mağarasında yaşıyor. İyi yolculuklar. Ciao" dedi adam, kimlikleri geri verdi ve bir adım geriledi. Sonra arkadaşlarına bir el işareti yaptı ve arkadaşları bariyeri yukarıya kaldırdılar. Barudi yavaşça yola koyuldu.

Çok geçmeden kilise göründü ve bir tabela onları büyük bir park yerine yönlendirdi. Oradan kiliseye giden beş yüz metrelik yolu yürüyerek geride bıraktılar. Hava güneşli ama buz gibi soğuktu. Barudi ile Mancini'nin neşesi kilisenin önünde ani bir son buldu. Meydan geniş bir şekilde kapatılmıştı. Boyunları gümüş haçlı yirmiden fazla kahverengi üniformalı adam, devasa bir dindar ve taraftar kitlesini kontrol altında tutuyordu. Kadınlar çığlık atıyor, birisi bağıra çağıra karısının bayıldığını, Aziz'in ona dokunması gerektiğini haykırıyordu. İnsanların arasından süzülerek geçmesini bilen Barudi ve Mancini zar zor bariyerin başındaki subaya ulaştılar.

Barudi duyulmak için bağırmak zorunda kaldı. "Aziz ile randevum var, onunla konuşmamız lazım, İtalyan arkadaşım Roma'da onun hakkında bir haber yapacak" diye kendisini yüksek sesle duyurdu ve kimliğini gösterdi.

Subay güldü. "İnsanların aklına neler geliyor" dedi sonra tıknaz astsubay meslektaşına.

Mancini Barudi'ye "Bu salak, İtalya'nın nerede olduğunu bile bilmiyor" diye fısıldadı.

"Bakın" diye ikinci bir deneme yaptı Barudi, "Aziz'le konuşmamız lazım, arkadaşım bunun için özel olarak Roma'dan geldi, anlıyor musunuz, Papa Benedictus? Amirinizi çağırın, acil!"

Başka bir subay geldi, ilkönce Mancini'yi, sonra basın kimliğini süzdü ve kısaca düşündü. "Bekleyin burada" dedi ve kilisenin içinde yok oldu. Bekleyen dindarlar karmakarışık bağırıyor, dua ediyor ve şarkılar söylüyordu. Binlerce insan soğuğa direniyor, kiliseyi her taraftan çevreleyen rengârenk bir deniz oluşturuyordu. Kafaların üzerindeki hava dalgalanıyor, ayakların altındaki toprak titriyordu.

"Bu kadar sevilen birisinin ayrışmasına ve kendisini bir Tanrı gibi hissetmesine şaşırmamak lazım" dedi Mancini.

Subayın, yanında beyazlar içinde birisiyle dönmesi on beş dakika sürdü. Bu arada Barudi, bekleyen birisinden, Dağ Azizi'nin biraz önce fanatik bir taraftarının bıçaklı saldırısına uğradığını öğrenmişti. Adam, gözyaşları içerisinde "Azizimiz suikasttan bir mucize sonucunda kurtuldu" dedi.

"Suikastçıya ne oldu?" diye sordu Barudi, fakat subayın onu kolundan çekmesi nedeniyle cevabı bekleyemedi.

"Doktor Bulos Musa" diye tanıttı adamı. Sonra "Mukaddes Azizimizin birinci bekreteri" diye ekledi. Beyazlı adam yumuşak ve sakin bir tavırla gülümsedi.

"Azizimiz bugün maalesef kimseyle konuşamaz. İlahi bir havaya girdi. Bu bir hafta sürebilir. Geri döndüğünde bir mesajı olacak. Fakat bu kadar beklemeniz gerekmiyor. Ben birinci sekreteri olarak sorularınızı yanıtlayabilirim, ayrıca yeterince foto malzemesine de sahibiz. Büroma gidelim. Orada rahatsız edilmeden konuşabiliriz. Uzak değil."

Barudi, kalabalığın saygıyla bir koridor açtığı sekreteri izledi.

"Denizi ortadan ikiye ayıran Musa Peygamber gibi. Sayın doktorun soyadının Musa olmasına şaşırmamak lazım" diye bir şaka yaptı Mancini. Barudi gülümsedi.

Birinci sekreter, bürosuna varınca her türlü detaya girerek anlatmaya başladı. Fakat Barudi ona kardinali sorunca, verdiği cevap oldukça hayal kırıcıydı. Birinci sekreter, kardinali İslamcıların öldürdüğüne emindi, çünkü kardinal bir Müslüman'a, Hıristiyan bir azizlik tanımak istiyordu. Bunu kendileri de Şam'da tahmin etmiş olmalıydı. Psikoloji ve felsefe doktoru olan Musa, aynı zamanda tecrübeli bir diplomattı ve Aziz ile ilgili soruları ustaca geçiştirerek kelimelerden oluşan bir sis bulutu oluşturuyordu.

Bir saat sonra Barudi ile Mancini göz göze geldiler ve tek bir kelime bile etmeye gerek kalmadan burada zaman kaybından başka hiçbir şeye ulaşılamayacağını anladılar.

"Mukaddes Azizinize selamlarımızı ve gökyüzüne yaptığı ziyaretten geri dönene kadar onu otelde bekleyeceğimizi bildirin" dedi Barudi dudaklarını büzerek ve Musa onu anladı.

"Deneyeceğim" dedi, "fakat size bir söz veremem".

Herhangi bir iş tamamlayamadan geri döndüler ve Derkas'ta güzel bir pansiyon bulana kadar bir saat daha geçti.

Barudi, kendini ve İtalyan arkadaşını "Göreceksin, şarlatandan çok yakın bir görüşme tarihi alacağız" sözleriyle cesaretlendirdi.

Sekreterin soğukluğunu iliklerinde hâlâ hisseder gibi olan Mancini "Sanmıyorum" diye yanıtladı.

39. Sürpriz

Her iki oda da oldukça küçüktü. Zaten bu pansiyonda her şey küçüktü, pansiyonun sahibesi, köpeği, masalar, merdiven, lavabo ve ortaya çıktığı üzere kahvaltıları.

Barudi erkenden uyanmıştı. Garip bir rüya görmüştü, uyandığında yalnızca rüyada Neriman'ın da olduğunu biliyordu. Onu aradı. Neriman güldü ve tam o anda ne gibi bir bahaneyle onu arayabileceğini düşündüğünü söyledi.

Barudi neşeyle birinci kattan, giriş katındaki kahvaltı salonuna indi. Salon tıka basa doluydu. Mancini bir köşeden ona el salladı, iki sandalyeli küçücük bir masada, sokağa bakan pencerenin yanında oturuyordu.

"Günaydın" diye selam verdi Barudi ona, "iyi uyudun mu?"

"Ölü gibi" diye cevap verdi Mancini. Konuşmadan kahvaltılarını yaptılar. Kendi sorunları veya Dağ Azizi hakkında konuşan misafirlerin çıkardığı gürültüde konuşmak zaten neredeyse imkânsızdı.

"Kahvaltıdan sonra küçük bir gezinti yapalım, belki sakin bir kafe buluruz."

Arabayı pansiyonun önünde bıraktılar ve kilisenin yanından şehrin tarihi bölgesine yürüdüler. Daha uzaktan meydana toplanmış insanlar görülüyordu. Sonra Mancini birkaç dükkân da gördü ve Barudi'yi kolundan tutarak "Gel, osuruk diyagramlı bir muska almak istiyorum" dedi.

Barudi şaşırdı. "Hediyelik eşya dükkânından mı?"

"Tabii, kilisenin çevresindeki bu dükkânların başka ne sattığını sanıyorsun? Bu çirkin yerin kartpostallarını mı? Gel haydi."

Gerçekten de dükkânda muskaların yanı sıra koyu renkli bardak ve küçük şişelerin içinde çeşitli şifa malzemeleri satışa sunulmuştu. Bir rafın tamamı Dağ Azizi'nin kitapları ve çerçeveli resimleriyle doluydu. Bir kadın tezgâhta muskaları satıyor, bir adam başka müşterilere şifalı toz ve tentürler hakkında bilgi veriyordu.

Mancini alımlı kadın satıcıya "Tehlike ve kazalara karşı bir muska var mı?" diye sordu.

Kadın deneyimli bir hareketle, sarı keselerin bulunduğu ayaklı bir sehpaya uzandı ve bir robotu andıran monoton bir sesle "10 dolar" dedi.

"Neden dolar? Suriye Lirası olmaz mı?"

"Hayır, maalesef." Fakat kadının sesinde teessürden eser bile yoktu.

"Kıskançlığa karşı bir muska da var mı?"

"Elbette" diye yanıtladı kadın ve arkasındaki üçgen mavi keselere uzandı.

O anda erkek satıcının etrafı boşalmıştı. Barudi ciddi görünmeye çalışarak "Cinsel güce karşı bir şey var mı?" diye alçak bir sesle sordu.

"Tabii" dedi adam ve küçük bir porselen kutu getirerek hemen açtı. Kutunun içinde yerfıstığı ve zerdeçal kokan sarı bir toz vardı.

"Altmış yaşındaki erkekler bununla harika deneyimler yaşadı. Cinsel güçleri üç haftanın sonunda on dokuz yaşında bir gencinki gibiydi."

"Beni yanlış anladınız, beyefendi. Bana cinsel gücü azaltmak, bir anlamda soğutmak için bir şey lazım. Şu anda bayan meslektaşınızla konuşan kardeşim, bir deliği olan her şeye atlıyor. Onun bu hali beni çok endişelendiriyor."

"Soğutmak, buz parçalarını bir..."

Barudi adamın sözünü "Bunu denedik" diye kesti. "Buzla dolu bir plastik poşet... Beş dakika sonra sıcak suyla çay yapabilirdik."

Adam Mancini'ye hırslı bir bakış attı, sonra Mancini'nin tesadüfi bir hareketmiş gibi elini okşadığı genç, güzel kadını endişeyle süzdü.

"Hayır, buna karşı bir şey yok, beyefendi" dedi, Barudi'ye sırtını döndü ve hızla kadın çalışanının yanına gitti.

Mancini ödemesini daha yeni yapmıştı.

Tekrar sokağa çıktıklarında, Mancini "Adama ne oldu? Bana korkuyla aval aval baktı" diye sordu.

"Senden korktu" diye cevap verdi Barudi ve öyle bir güldü ki, genzine bir şey kaçtı ve sonunda öksürmeye başladı.

Bu arada kilisenin önündeki meydanda dünkünün iki misli sayıda insan toplanmıştı. İki komiser durdu ve garip bir oyun izlemeye koyuldu.

Ucunda itfaiyeninkilere benzer bir sepeti olan büyük, kırmızı bir vinç kilisenin önüne yerleştirilmişti ve sepetin üstünde kahverengi üniformalı bir adam durmuş, bir kartonun içinden aldığı mendilleri aşağıya atıyordu. Mendillerden bazıları insanların kafalarının üzerinde bir süre süzülüyor ve topluluğun dikkatini çekiyor, kimileri mendillere doğru uzanıyordu. Bazı mendiller ise hiç süzülmeden dosdoğru yere düşüyordu. Barudi bunun nedenini anladı. Yere düşen mendiller ıslaktı. Mendiller nasıl ve nereye düşerse düşsün, kargaşa ve bağrışma meydana geliyor, bu da sepetteki adamı eğlendiriyor, adam ortalık sakinleşene kadar bekliyor ve yeni bir mendili yola çıkarıyordu.

"Bu ne?" diye sordu Barudi arkalarında duran ve gergin bir tavırla sigara içen sıska bir adama.

"Bunlar Mukaddes Aziz'in dün kullandığı mendiller. Üstlerinde teri, idrarı ve balgamı var. Her hastalığı iyileştiriyorlar."

Sepetteki adamın, atışları vasıtasıyla idare ettiği insan denizi dalgalar halinde gidip geliyordu. Barudi ve Mancini, sergilenen bu oyundan tiksinerek oradan ayrıldı.

O anda Barudi, üzerinde *Kucaklaşma Salonları* yazılı bir tabela gördü. Mancini gülümsedi, "Bakalım, neymiş bunlar" dedi ve birlikte tabelaları izlemeye başladılar. Daha uzaktan beş yüz metre mesafede üç yeni pavyon gördüler. Parlak plastik ve alüminyumdan yapılmışlardı ve fuar salonlarına benziyorlardı. Çatılarında modern klima tesisatları parıldıyordu. İki komiser ilk salona yaklaşınca, girişin üzerinde geniş bir pano keşfetti. Panonun üzerinde *Sevgi sana şifa verir* yazılıydı. İçerisi en son koltuğa varıncaya dek tıka basa doluydu. Ön tarafta bir rampa üzerinden ulaşılan hafif yükseltilmiş ve halılar serilmiş bir sahnede beyaz elbiseli bir adam bağdaş kurmuş bir vaziyette oturuyordu. Sahnenin sağında, kahverengi giysili korumaların sert bakışları altında bekleyen insanlar itişip kakışıyordu. Sahnedeki adama dizlerinin üstünde sürünerek yaklaşmadan önce, üstlerinin ciddi bir biçimde aranması gerekliydi. Ağızlarını bile ardına kadar açmak zorundalardı. Bekçiler sanki içinde bir silah gizlenebilirmiş gibi, ağzın içine bir el lambası tutuyordu. Sahnede beyazlı adam, dizlerinin üstünde gelen her insanı yaklaşık bir dakika boyunca kucaklıyor ve sonra ayağa kalkmasını söyleyip sahnenin solundan birkaç basamakla tekrar aşağıya gönderiyordu. Salonun sağ kanadında oturan iki kadın kucaklama başına yirmi dolar tahsil ediyordu. Biraz daha dar olan sol kanat ise kucaklananların çıkışı için ayrılmıştı. Bunlar başka bir boyuta geçmişçesine dans ediyorlar, hoparlörlerden yumuşak bir müzik çağıldıyor, salon sahnenin arka tarafından bulutlar halinde tavana yükselen tütsünün kokusuna bulanıyordu.

Barudi ile Mancini halin sol kanadına gittiler. Birkaç bekçi, kimsenin oradan sahneye çıkmamasına dikkat ediyordu.

"Sahnedeki adam kim?" diye sordu Mancini, tam o anda kendine gelmeye çalışan bir kadına.

"Dağ Azizi'nin seçilmiş bir müridi" diye açıkladı kadın.

"Aziz neden bizzat gelmiyor?" diye sordu Barudi.

"Önemli ibadetlerle meşgul. Sabahın erken saatinde müritleri kucaklıyor ve onlar Aziz'in sevgisinin gücünü bize aktarıyor" dedi kadın ve süzülürcesine uzaklaştı.

"Sizin mesleğiniz ne?" diye sordu Barudi, tam o anda daireler çizerek dönmeyi bırakan bir adama.

Adam, "Bilişimci" dedi ve Barudi'nin adeta dili tutuldu.

"Mürit sizi kucaklarken ne dedi?" diye bilmek istedi Mancini.

"Beni sevdiğini ve benim de kendimi sevmem gerektiğini" diye cevap verdi yaklaşık otuz yaşlarındaki adam. "Ah, ne kadar mutluyum."

Diğer iki salon, ilkinin kopyalarıydı. İki komiser orada hizmet yapan hiç kimsenin bir ücret almadığını öğrendi.

Fakat bir kadın kasiyer "Nihayet anlamlı bir iş yaptığım için çok mutluyum" dedi.

"Aklımı tümüyle kaçırmadan buradan gidelim" dedi Barudi. Mancini'nin niyeti de farklı değildi.

Çok geçmeden bir yan sokakta küçük bir kafe buldular. İşletmecinin kendisi servis yapıyordu. Oturdular ve iki fincan kahve istediler.

"Dağ Azizi'nin beni ne en kadar meşgul ettiğinin farkına varıyorum" diye söze girdi Mancini. "Çalışkan elemanlarının sağladığı tüm belge ve araştırmaları okudum. Gerçekten de doğa, Tanrı veya şeytanın sihirli güçler bahşettiği bazı şifacılar mevcut. Onlar aslında hep vardı. Zaten Hıristiyanlık şifacılara ümit bağlar. İsa bir devrimciydi, fakat her şeyden önce o nadiren görülen mükemmel şifacılardan biriydi. Ama gerçekten şifa veren çok az sayıda insan vardı, bu hâlâ böyle. Bunların karşısında ise hile ve vaatlerle aptal insanların aklını çelen ve ceplerinden paralarını çekip alan bir sahte şifacılar ve şarlatanlar ordusu yer alıyor. Bu, en zahmetsiz yapılabilecek türden bir dolandırıcılık. Bir de seçilmiş birisi olarak bir misyona sahip olduğu saplantısına kapılmış çok tehlikeliler var. Bazıları basit bir dolandırıcı olarak başlayıp fanatik bir misyoner olarak son buluyor ve burada yalan ile kendi kendini aldatma arasındaki sınır geçiliyor. İdrar ve balgamını kitlelerin üzerine attıran Dağ Azizi bu sonunculara dahil. Bunu yapması, bu insanlara nasıl

baktığını da gösteriyor. Kadınlara ne yaptığını mutlaka okumuşsundur, değil mi?"

"Hayır. Ne yapmış?" diye bir karşı soru sordu Barudi.

"Üç, dört sene öncesine kadar ilk gece hakkını kendine sakladı, yani gelinlerin kızlığını bozuyor ve bunu onların içini temizlemek için yaptığını iddia ediyordu. Aşağılık herif! Anlıyor musun? İçini temizlemek... Bu hakkı yüzyıllar önce derebeyleri kendinde görürdü. O zamanlar serfleriyle istedikleri her şeyi yaparlardı. Ama bugün? Yirmi birinci yüzyılda? Bunun kendilerine yapılmasına ne tür kadınlar ve erkekler rıza gösterir?" diye öfkelendi Mancini.

"Dağ Azizi veya Bhagvan Osho veya buna benzer kişilerin, kölelerini görünce kendilerini Tanrı gibi hissetmeleri hiç şaşırtıcı değil. Halep'te okurken bir tarihçiyle tanışmıştım. Bana eski azizler, rahipler, çöl keşişleri ve inzivaya çekilmiş sofular hakkında inanılmaz şeyler anlattı."

"İşte şimdi meraklandım."

"Bu tarihçi, din dersinden edindiğim tasavvurları düzeltti. Keşişlerin çölde oturduğunu, tek başlarına mağaralarda yaşadıklarını, gece gündüz su, kuru ekmek, kökler, yabani bal ve kaktüs inciriyle beslenip dua ettiklerini sanırdım. Bunların hiçbirisi doğru değil. Dağ Azizi gibi büyük kitleler tarafından ziyaret ediliyor ve zaman zaman kazançlı işler de çeviriyorlardı. Sahtekârlar, mıknatısla çekilircesine toplanıyor, ayyaşlardan oluşan topluluklar meydana geliyor, keşişlik ve yalnızlığın esamesi bile okunmuyordu.

Saf kitleler kimi rahibi kuşatıyor ve bazen de saldırganlaşıyor, onu, insanlara uzak ve gökyüzüne yakın olması için bir sütunun üzerine çıkmaya zorluyordu. 'Sütun Azizleri' denilen bu keşişler özellikle Suriye'nin kuzeyinde görülüyordu.

Sütunlar başlangıçta iki-üç metre yüksekliğindeydi. Azizler, sütun başlığının üzerinde bulunan ve iki metreye iki metreden daha büyük olmayan bir platformun üstünde yaşıyor ve seyirciler kendinden geçerek onlara armağanlar atıyorlardı. Bir zaman sonra azizler daha yüksek sütunlar talep ettiler. Böylece sütunlar giderek yükseldi ve yirmi metreye kadar ulaştı. Azizler orada yaşıyorlardı. Bazılarının başı döndü ve kendilerine platformun

etrafına koruyucu korkuluklar yaptırdılar. Su ve yiyecekler, halat ve çıkrıklarla yukarıya çekildi. Müritler bazen yüzlerce kilometre uzaklıktan geliyor ve yukarıdan yağan idrar ve dışkılara katlanmak zorunda kalıyorlardı. Sert esintiler ve hava koşulları azizlere zor anlar yaşatıyor, bazıları delirerek aşağıya, ölüme atlıyordu. Bilinen en meşhur Sütun Azizi Simon Stilit'ti."

Mancini dinledi ve dinlerken kaza muskasının dikişini çakısıyla dikkatle söktü. Kesenin içinde, Kasım'ın tarif ettiği gibi, üzerinde renkli bir diyagram olan katlanmış bir kâğıt vardı. İkinci muska mavi bir boncuğun yanı sıra üzerinde bir el ile Kuran'dan hasede karşı bir sözün yer aldığı katlanmış bir kâğıt parçası içeriyordu. El, kem gözleri durduracaktı, boncuk ise tüm Arap coğrafyasında hasedi geri tepen bir nesne olarak kabul edilirdi.

"Hepsi endüstriyel üretim" dedi Mancini.

"Muhtemelen Çin malı" diye ekledi Barudi hınzırca.

İşletmeci ikinci kahvelerini getirdiğinde, Barudi'nin cep telefonu çaldı. Barudi ekrana baktı ve cevap vermeden önce, Mancini'nin bakışını "Bilmiyorum" diye yanıtlayarak kupkuru bir sesle "Evet, buyurun" dedi.

Yabancı bir ses "Merhaba, Komiser Barudi'yle mi görüşüyorum?" dedi.

"Evet, buyurun, siz kimsiniz?" diye sordu Barudi.

"Ben Josef Kâtip, Bay Georg Buri'nin sekreteri. Bay Buri sizinle görüşmek istiyor."

"Evet, buyurun" dedi Barudi.

"Hayır, telefonda değil, rahatça sohbet edebilmek için sizi öğle yemeğine davet etmek istiyor."

"Tabii gelirim, fakat gazeteci Roberto Mastroianni ile birlikte."

"Elbette o da davetli, hatam için özür dilerim. Bay Buri ikinizi de davet etmek istiyor. Bay Mastroianni'den haberdar."

"Peki, size nasıl geliriz?"

"Şoförümüz şu anda, geceyi geçirdiğiniz pansiyonun önünde bekliyor. Görüşmek üzere" diye yanıtladı adam ve telefonu kapattı. Barudi şaşkınlıktan neredeyse telefonu elinden düşürecekti.

"Ne oldu?" diye sordu Mancini.

"Kardinal Buri'nin kardeşi yalnızca cep telefonumun numarasını değil, nerede gecelediğimizi de biliyor."

"Eee, ne var bunda? Hâlâ yaşıyoruz, bu da onun misafirperverliğini kanıtlıyor. Bizim işimizi bitirebilirdi. Bu karmaşada kimsenin dikkatini çekmezdi. Fakat belki de bize ihtiyacı vardır."

"Sanırım kardeşi Kardinal Buri, Roma'da gazeteci arkadaşınla temasa geçti. Adı neydi arkadaşının?"

"*Il Giornale*'den Giuliano'yu kastediyorsun."

"Evet, aynen. Şifacı kadın hakkında güya yapacağın röportajla kardinalin iştahını kabartmış olmalı. Bu nedenle büyük patron, bizim başımıza bir şey gelmemesine dikkat ediyor." Barudi başka bir düşünceyi kafasında tartıyormuşçasına biraz düşündü ve sonra devam etti: "Her şeye rağmen güvenliğimizle ilgili küçük bir önlem almak istiyorum."

Ali'yi aradı. "Ali, Georg Buri ile bir görüşmeye götürülüyorum... Evet, aynen, fakat nerede olacağını bile bilmiyorum. Masum bir öğle yemeği de olabilir, fakat bir saat içerisinde seni aramazsam, bizi bulmak için her imkânı kullan. Lütfen ilkönce gidişimizi izlettir ve gidilen yeri tespit ettir. Akıllı telefonumu yanıma alıyorum... Teşekkür ederim, tamam."

"Bu Suriyeliler de kimseye güvenmiyor" diye seslendi Mancini, Barudi telefonunu kapattıktan sonra. "Yemeğe davet etmek bile mümkün değil, polis hemen çorba tenceresinin yerini lokalize ediyor."

Pansiyona yürüyünce, daha uzaktan siyah limuzini gördüler.

Araca bindiler. Şoför on beş dakika sonra beyaz bir villanın önünde durdu ve "Geldik, baylar" dedi.

Demir kapının hemen arkasında bir merdiven, daha yüksekte olan binaya çıkıyordu. Binanın önünde Arap tarzında kemerler bulunan devasa bir teras vardı, kemerler terasa abartılı oryantal bir hava veriyordu. Mavi elbiseli bir adam onları bekliyor olmalıydı, hızla yaklaştı.

"Hoş geldiniz, Bay Buri sizi bekliyor" dedi ve iki komiserin elini sıktı. Sonra onları salona götürdü.

Salon zevksiz ve aşırı süslüydü, uyumsuz gözüken bir sürü abartılı porselen figürüyle doluydu. Kocaman bir masanın bir

ucuna yerleştirilen ve diğer uçtaki çok çirkin bir Jaguar'a bakan balerinin burada ne işi vardı? Avrupa kökenli reprodüksiyon tablolarının yanında palalar asılıydı. Bunlar hiç güzel bir görüntü sunmuyor, yalnızca "Ben zenginim" diyordu.

Georg Buri, yirmi yaş daha genç gösteren çok dinç bir seksenlikti ve büyük bir asilzadenin böbürlenen tavırlarına sahipti. Keyifli ve kendinden son derece emin hareketleriyle de bir mafya babasını andırıyordu. Bir düzineden fazla çocuğun vaftiz babası olduğunu ve bunların anne ve babalarının kendisinin yanında ekmeklerini kazandığını iki kere tekrarladı. Mancini ister istemez Kalabriya'daki klan ve mafya patronlarını düşünmek zorunda kaldı.

Masada sunulan öğle yemeği de çok gösterişliydi. Buri bonkör bağışçı, misafirler ise ricacı konumundaydı. Barudi ile Mancini'nin hiçbir iştahı kalmamıştı.

Ancak Buri bu kadarıyla yetinmedi ve küçümser bir bakışla Barudi'ye, bu şehirde hiç kimsenin kendisinin onayı olmadan bir eylemde bulunamayacağını açıkladı. Davetin esas amacı bu açıklama olmalıydı. Buri "Buna Dağ Azizi de dahil" diye ekledi.

Barudi öfkeden çıldırmak üzereydi, fakat kendini beğenmiş yaşlı adamı bir tuzağa çekebilmek ümidiyle sabretti.

"Madem bu kadar güçlüsünüz, egemenlik alanınızda bir kardinalin ve dahası refakatçisi iyi kalpli bir Cizvit'in gaddarca öldürülmesine bir Katolik olarak nasıl göz yumdunuz? Bu cinayeti onayladığınız duyulursa, kardeşinizin nasıl bir tepki göstereceğini bilemiyorum."

Yaşlı adam yumruğunu masaya indirdi ve "Hiçbir şeyi onaylamadım" diye bağırdı. Mancini felç edici bir korku hissetti.

"Sakin olun. Daha biraz önce bu şehirde onayınız olmadan hiçbir şeyin yapılamayacağını söylediniz" dedi Barudi kesin ve neredeyse kibirli bir tonda. Mancini hayranlıkla ona baktı.

"Kardinale burada şımartılma derecesinde iyi davranıldı. Hatta Dağ Azizi'yle arkadaş bile oldu."

"Kardeşiniz Kardinal Buri bundan muhtemelen pek hoşnut kalmazdı, Kardinal Cornaro'dan hoşlanmıyordu."

"Biliyorum" dedi yaşlı adam kontrollü bir sesle. "Ben de hoşlanmıyordum, fakat benim bölgemde bir misafirdi. Ben

geçmişe bağlı bir insanım ve misafirlerimin güvenlik haklarına saygı duyarım."

"Düşmanlarınız olsalar bile mi?" diye üsteledi Barudi kışkırtıcı bir tavırla ve Mancini'nin onu küçük bir el hareketiyle ölçülü olması için uyarışını görmezden geldi.

"Düşmanların da misafir olarak kutsal bir korunma hakkı vardır. Fakat ajanlık yapma hakları yoktur. Kardinal burada benim işlerim hakkında bilgi toplamak istiyordu. Bunu çabucak anladık ve bunun üzerine mutlak bir bilgi yasağı koydum. Restoran görevlisinden Dağ Azizi'ne varıncaya kadar hiç kimse benim ve ailem hakkında tek bir kelime konuşmayacaktı. Bu, yani eli boş geri göndermek, onu öldürmekten bin kere daha etkili değil mi? Onu şehitlik mertebesine yükselten ve cinayetten politik bir olay yaratan bu ilkel katilleri lanetliyorum. Oysa kardinal, kibirli bir sömürgeciydi."

Ev sahibinin açık sözlülüğü Barudi'yi etkilemişti. "Bu barbarca cinayeti kimin işlemiş olabileceğine ilişkin bir fikriniz var mı?" diye sordu biraz daha saygılı bir tonda.

"Maalesef hayır. Teröristlerin bizi bölgeden çıkarmalarından bu yana, orada artık hareket edemiyorum. Bana soracak olursanız, bunu bir İslamcının yaptığını düşünüyorum, çünkü İslamcılar Dağ Azizi'nden nefret ediyor. Kardinal onların gözünde büyük bir günah işledi ve ziyaretiyle Dağ Azizi'ni tanımış oldu. Dağ Azizi, yaptıklarıyla İsa'ya, Muhammet'e nazaran daha yakın duruyor. Hastalara şifa verme konusunda da öyle. Peygamber Muhammet dahi bir devlet adamıydı ama şifa vermiyordu."

Hizmetliler masayı toplarken, Barudi kısa bir süreliğine terasa çıktı ve rahatlatmak amacıyla Ali'yi aradı.

Asistanının elinde yeni bir bilgi vardı. "Şifacı Dumia'yı kanatlarının altına alan Piskopos Tabbich'in de Derkas'tan geldiğini biliyor muydun?"

"Hayır" dedi Barudi ve "Bu, şu anda pek ilgi çekici değil" diye ekledi, bu bilgiyle ne yapabileceğini bilemiyordu.

Tekrar diğerlerinin yanına döndüğünde, Mancini, şifacı Dumia'yı bir azize olarak gördüğünü ve onun hakkında bir makale yazmak istediğini anlatıyordu. Barudi gülümsedi, bu

yanlış haberin daha bu akşam Roma'ya iletileceğini ve Kardinal Buri'nin, aptal gazetecinin niyetine sevineceğini biliyordu.

İki komiser kahveden sonra izin istedi ve şoföre, kendilerini pansiyona geri götürmesini söylediler. Oraya varınca Barudi, onları hâlâ İslamcıların kontrol noktasında bekleyen Kasım'ı aradı ve yarım saat içinde yanında olacaklarını bildirdi.

Pansiyonun sahibesi onlardan yalnızca tek bir geceleme ücreti almak istedi, fakat Barudi bunu kabul etmeyerek odayı ikinci günün öğleden sonrasına kadar dolu tuttuklarını söyledi.

Barudi, pansiyonun önündeki park yerinden Neriman'a ulaşmaya çalıştı ama başaramadı. Ardından yola koyuldular.

Barudi ile Mancini arabadan inip sıcak biçimde selamlaştıkları Kasım içtenlikle güldü ve "Kısa bir ziyaret oldu bu" dedi. Şehirde en az birkaç gün kalacaklarından yola çıkmıştı.

"Yeterince uzundu" diye cevap verdi Barudi kupkuru bir sesle. Neriman'a bir kere daha ulaşmaya çalıştı. Yalnızca mesaj kutusu cevap verdi. Mancini ile Kasım garip batıl inanç vakaları anlatıp eğlenirlerken, Barudi dönüş yolunda suskun kaldı.

Barudi arabayı yavaş kullanıyor, karanlık bir ifadeyle uzaklara bakıyor ve şanssızlığına lanetler okuyordu. Bu akşam onu nelerin beklediğini bilseydi lanet okumaz, tam tersine gaza basardı.

40. Ümit ve Şüphe

Komiser Barudi'nin Günlüğü

Yolculuk kısa sürdü. Neriman'a nihayet ulaştım. Neyse ki her şey yolundaydı. Akıllı telefonu bozulmuş ve yeni bir telefon almak zorunda kalmıştı. Onsuz geçen birkaç saat bitmek bilmedi. Bana o kadar çok ümit bahşediyor ve yansıttığı huzur beni o denli güçlendiriyor ki...

Şerif henüz dönmedi ve Mancini ölü gibi yorgun. Fakat ben Neriman'la konuştuktan sonra çok zindeyim.

Çok uzun zamandır günlüğüme hiçbir şey yazmadım. Her gün o kadar çok şey oluyor ki, akşamları bir yere oturduğum anda gözlerim kapanıyor. Mancini ile birlikte son günlerde yaşadıklarımızı tahayyül bile edemezdim. Kendi kendime sık sık hâlâ Suriye'de miyiz, yoksa yabancı bir ülkede mi diye soruyorum.

Şerif geri dönene kadar birkaç meseleyi kâğıt üzerinde saptamak istiyorum, yoksa unutulup gidecekler.

Her şey gerçekdışı: Dağ Azizi, aşiret reisi, Şerif, İslam Cumhuriyeti. Yüce Tanrım, bunun sonu nereye varacak?

Bugün şefi aradım. İlk defa, beni ve Mancini'yi yüzüstü bırakacağına dair bir hisse kapıldım.

Mancini'yi bu konuda bilgilendirdim. Güvenim onu duygulandırdı. Bütün soruşturma sonuçlarını ve belgeleri mümkün olduğunca dikkat çekmeden İtalyan Büyükelçiliği'nde saklamaya karar verdik.

Şayet Binbaşı Süleyman ve efendileri soruşturmanın sonuçlarını manipüle ederse, Mancini İtalyan kamuoyunu ve öncelikle Vatikan'ı bilgilendirebilir. Böyle bir tedbir almış olmamız o zaman işe yarayacaktır.

Bugün bana –tarzı olduğu gibi laf arasında– Neriman ile ikimize Roma'yı gezdirmeye çok sevineceğini söyledi. Kendi evi çok küçük ve dağınıkmış ve bize Trastevere diye romantik bir semtte hesaplı bir ev bulacakmış. Roma, ilkbahar ve sonbaharda çok güzel olurmuş.

Bugün dönüş yolunda, Neriman'a ulaşamadığım için endişelenir ve korkunç şeyler tasavvur ederken, Mancini'nin batıl inançlarla dalga geçmesini dinledim. Mancini, İtalyan kiliselerinde muhafaza edilen ve kutsal sayılan garip emanetlerden bahsedince, Kasım katıla katıla gülmeye başladı. İsa'nın kundaklarına ve sandaletlerine, Kutsal Meryem'in Mısır'a kaçarken, üzerinde dinlendiği söylenen taşa bile tapılıyordu. Bir yerde, Alman şehirlerinden birinde Üç Bilge Kral'ın kemiklerinin –veya kemikleri olduğu sanılan şeylerin– kutsal emanet olarak görüldüğünü okumuştum. Başka bir ülkede de insanlar, İsa'nın, havarileriyle birlikte son akşam yemeğini yerken masanın üzerinde serili olan örtüye sahip olduklarını iddia ediyorlardı.

Kasım, Arapların mezarlıklardan nasıl korktuğunu anlattı. Bir batıl inanca göre öldürülenler veya haksız yere ölüme mahkûm edilenler, gece olunca mezarlarından kalkar ve öçlerini mezarlığı ziyarete gelenlerden alırlardı. Kasım pek çok anekdot anlattı. Bir seferinde bir kuzeni ne kadar cesur olduğunu göstermek için gece mezar taşının üzerinde kızarmış bir tavuk yiyecek ve buna cesaret edip tavuğun sıyrılmış kemiklerini yanında getirirse yüz dolar alacaktı. Zavallı kuzen mezarın üzerine oturup

yemeye başlayınca, arkasında birinin "Ben tavuğu ve adamın iç organlarını alırım, geri kalanlar senin" diye fısıldadığını duydu. İki iblis konuşuyor gibiydi. Gerçekte elbette arkadaşlarından biri, bir şaka yapmıştı. Kuzen hemen oturduğu yerden fırladı ve hayatı için koşmaya başladı. Arkadaşlarının onu beklediği berber dükkânına varınca herkes saçlarına bakakaldı. Kıvırcık saçları bir cetvelle ikiye ayrılmış gibiydi. Sol tarafı bembeyaz bir renge bürünmüşken, sağ tarafı siyah kalmıştı.

Mezarlıklardan ben de hep korkar, Londra'da bir yıllığına Scotland Yard'da görevliyken, güneşli günlerde mezarlıklarda gezintiye çıkan İngilizlere şaşkınlıkla bakardım. Orada birçok tanınmış mezarlık vardı.

Merak ettim ve Londra'nın en güzel mezarlığını ziyaret ettim. Highgate Cemetery İngiltere başkentinin kuzey bölgesinde bulunuyordu. Batıl inançlarımdan ve korkumdan dolayı yanıma bir İngiliz meslektaşımı almıştım. Bir düşünmek lazım: Orada mezarlıkları gezmek için giriş ücreti ödeniyor! Harikulade bir parktı ve Alman filozof Karl Marx gibi tanınmış şahsiyetler burada yatıyordu. Ya bizde? Aman Tanrım! Binbaşı Süleyman'a coşkuyla Londra'nın mezarlıklarından bahsettiğimde, bana bir mezarlığa yalnızca bir kere gideceğini ve yanında bir dönüş bileti olmayacağını söylemişti.

Aslında cesur bir adam olan Şükrü, akşam yemeklerinde komik mezarlık hikâyelerini bile kaldıramıyor ve yatınca kâbuslar gördüğünü söylüyor. Geçenlerde Mancini'ye Londra mezarlıklarını anlattığımda, bu nedenle ayağa kalktı ve evinin giriş kapısının arkasında yere tuz döktü. Söylediğine göre tuz, ölü ruhların içeriye girmesini önlüyormuş. Ben bunu daha çocukken biliyordum.

Şerif ile yaptığım bir sohbetten sonra şunları düşündüm: Kaybedecek hiçbir şeyi olmayan birisine meydan okuma. Ve bir ayağı cennette olan birisini tehdit etme. Çünkü o, ölümden korkmadığı gibi, ölüme kavuşmak için can atar.

Şerif bize coşkuyla İslam Cumhuriyeti'nden bahsedince, onu daha şimdiden kaybettiğimizi düşünüyorum. İslamcılık için

ölmek istiyor. Fakat İslamcılık, milyonlarca insanın gizlice veya açık açık bağlı olduğu batıl bir inançtan farklı bir şey mi? Dini politika haline getirmek ve bununla toplumun sorunlarını çözmek istiyorlar. Bu "İslam Cumhuriyeti" tek bir sorunu bile çözmeyecek. Sorun kendisi.

Fakat tehlikeli olan ise bu batıl inançlıların milyarlara varan para kaynaklarına ve silahlara sahip olması.

41. Karanlığın İçindeki İlk Işık

Akşamın erken saatleriydi. Bir nöbetçi, Barudi ile Mancini'ye Şerif'in geri döndüğünü bildirdi. Dışarıya çıktılar ve Şerif'in büyük giriş kapısında durduğunu gördüler. İki siyah giysili koruma, bir gezegenin etrafında dönen uydular gibi, onun etrafında sönüyordu. Şerif kocaman bir gülümsemeyle Barudi'ye baktı.

Bir selam yerine "Aldık onları" dedi.

Barudi ile Mancini bir koro halinde "Kimi aldınız?" diye sordular.

"Kardinal ile refakatçisini kaçıran haydutları. Sandığımızdan daha kolay oldu. Kaçırmada uzmanlaşmışlar."

"Nasıl? Kim kaçırmada uzmanlaşmış?" diye sordu Barudi devam ederek. Mancini düşünceli görünüyordu. Bu gerçekten olayın çözümü müydü, yoksa rakip gruplar eski hesapları mı kapatıyordu?

"Benim orada bir çay içelim, o zaman size her şeyi sırasıyla anlatırım. Sonra da onları alabilirsiniz" diye önerdi Şerif.

"Size anlattığım gibi bu dağlarda Irak'ta insan kaçırmada uzmanlaşmış iki suç örgütü var" diye başladı Şerif sıcak odada otururlarken. "2003'te gelişigüzel Amerikalıları ve Iraklı dostlarını kaçırıp fidye talep etmeye başladılar. Fakat çok geçmeden kaçırdıkları her kişinin otomatik olarak para getirmediğini anladılar ve uzmanlaşıp taktik ve gözlemlerini geliştirmek suretiyle hem av sayılarını hem de avın kalitesini arttırdılar. Ayrıca aynı zamanda başkalarının görevlendirmesiyle kaçırma eylemleri yapmaya da başladılar. Size bir örnek vereyim: Politik bir örgüt dikkat çekmek, para veya tutuklu üyelerinin serbest bırakılmasını istiyor ve bu gözü kara profesyonelleri önemli bir politikacının kaçırılmasıyla görevlendiriyor. Buna karşılık iyi para ödüyor ve esiri teslim alıyor. Kaçıranlar ise arkasını dönüp gidiyor ve bir sonraki işe bakıyorlar. Onların politik bir görüşü yok ve silah tüccarları gibi herkese çalışıyorlar. Kaçırmayı bir iş olarak görüyorlar ve ölü kalplerinde acıma duygusu için yer yok. İşin en tehlikeli yanı olan fidye ve serbest bırakma koşullarının çetin pazarlığını, işi kim verdiyse ona bırakıyorlar.

Gözetleme ekibinden kardeşlerimiz her iki suç grubunu hedefe aldı. Onlara bizim bölgemizde adam kaçırma izni vermiyoruz. Bizim için henüz özgürleştirmediğimiz şehirlerde işler yapıyorlar. Geçen ay onların yardımıyla başkanın bir amcasını kaçırdık. Yani gerçekten iyi bir av. Şimdi Halep'te bir bodrumda tutuluyor ve örgütümüzün gizli bir hücresi tarafından bekçiliği yapılıyor. Onu, ordumuzun önemli bir emirinin gizli servisin eline düşmesi ihtimaline karşı esir tutuyoruz. İşbirliği işliyor."

"Peki, kaçıranları nasıl yakaladınız?" diye sordu Mancini.

"Farklı şahitler birbirinden bağımsız olarak bize, çetelerden biriyle birlikte çalışan kişiler hakkında kesin ipuçları verdi. Bu çetenin liderlerine, kardinali kaçıranları bize teslim etmelerini emrettik. Bizim iznimiz olmadan bir eylemde bulundular ve İslam'a sıcak bakmasına rağmen kardinali ölüme gönderdiler. Bu bize zarar veriyor, bu nedenle failleri bize teslim etmek zorundalar. Liderlerini, bana maşalar göndermemesi için uyardım.

Failleri istiyorum. Ayrıca ona bu işin liderler düzeyinde ele alındığını söyledim. Akıllı bir adamdır ve güya izni olmadan hareket ettikleri için kaçıranlara kendisi de kızgındı. Bu nedenle adamları hiçbir koşul ileri sürmeden ve mümkün olan en kısa zamanda teslim edecekti. Güvenilir bir adam, fakat her ihtimale karşı tek çocuğunu, çok sevdiği on yaşındaki oğlunu esir aldım. Şimdi geldiler. Adamlarım onları sorguya çekti. Onlar yaptı. Kendiniz de görebilirsiniz."

"Neredeler şimdi?"

"Hapiste, tek kişilik koğuşlarda. Onları buraya getireceğiz. Burada sorguya çekebilirsiniz. Şimdi aşağıdaki kantinde İslam Cumhuriyeti'nin bütün emirlerinin katıldığı önemli bir toplantım var."

Yirmi ile otuz yaş arasındaki üç adam elleri bağlı bir vaziyette Barudi ile Mancini'nin dairesine getirildi. Barudi adamları kısaca süzdü ve bağlarının çözülmesini istedi. Hepsi birbirinden ayrı tutulacak, birbirleriyle tek bir kelime konuşmayacak ve bekçiler üzerinden haberleşmeyecekti. Barudi her birini ayrı ayrı sorgulayacaktı. Adamların ikisi hücrelerine geri götürüldü ve söylendiğine göre bu grubun lideri olan üçüncü adam odada kaldı.

Adamın sorgulaması beş saat sürdü ve gece yarısından kısa bir süre önce sona erdi. Ardından Barudi ve Mancini kendilerini bitkin hissetmekle birlikte, adamın gerçeği anlattığına emindiler. Ancak kaçırma eylemini itiraf ederken gösterdiği umursamazlık Barudi'ye şüpheli geliyordu. Acaba adam, rolünü bütün ayrıntılarıyla kafasına mı kazımıştı? Barudi yirmi yıl önce böyle bir vaka yaşamış, bir adam, tanınmış azmettiriciyi korumak için bir cinayeti üstlenmişti. Olay yeri, silah ve kurbanla ilgili tüm ayrıntıları biliyordu. Ancak yorulduğu zaman her şeyi karıştırmaya başladı. Barudi, görünürde aptalca sorular vasıtasıyla ulaşılan sinir bozucu yıpratma sürecine ileri düzeyde hâkimdi. Araya çok iyi kamufle edilmiş can alıcı bir soru sıkıştırınca, yorgun şüpheliyi hazırlıksız yakaladı.

Bugünkü adam da bitkindi. Barudi ona laptopta yaklaşık otuz adamın, üzerinde oynanmış fotoğraflarını gösterdi. Yalnızca yüzler gerçek, bedenler hepsinde birbirinin aynıydı. Adam

Kardinal Cornaro ile refakatçisi Peder José Camiliero'yu hemen tanıdı.

"Onlarla birkaç gün geçirdim, gerçekten karakteristik tipler" dedi. Sipariş üzerine kaçırdığı kurbanları götürdüğü bir kulübeden de bahsetti. Kulübe, Saitunya adını taşıyan küçücük bir köyün güneyindeydi ve zeytinlikleriyle tanınıyordu.

"Neden orası?" diye sordu Mancini.

"Kulübe küçük bir ormanın içinde korunaklı olduğu ve bir tarla yolu üzerinden kolayca ulaşılabildiği için. Ayrıca Şam-Halep otoyolu uzak değil ve otoyol çıkışının adı da Saitunya."

"Teslimat yerini kim belirledi?"

"Genelde olduğu gibi siparişi veren."

Barudi henüz siparişi verenin kim olduğunu sormak istemiyordu. Fakat birisi koku alarak izleri manipüle veya yok etmeden önce, delilleri koruma açısından acele davranmak zorundaydı.

Şükrü'yü aradı. "Edepsiz bir saatte aradığımı biliyorum ama sana duyduğum özlem..." diye başladı ama sonra gülmek zorunda kaldı.

Şükrü de güldü. "Esas olayın bu gönül okşamanın ardından geldiğine eminim. Bayım, kulak kesilmiş olarak emrinize amadeyim. Ancak bir mahzuru yoksa pijamalarımla..."

"Edepli bir şekilde her tarafı ilikliyse sorun yok. Dinle, bayağı büyük bir ilerleme kaydettik. Bunu lütfen kendine saklıyorsun, vaka henüz tam olarak aydınlatılmadı. Kardinalin ve refakatçısının canlı olarak götürüldüğü kulübenin yerini muhtemelen biliyoruz. Adamlarını, şef bir şey duymadan oraya gönderebilir misin? Burası büyük bir ihtimalle aynı zamanda suçun işlendiği yer."

"Neden bu kadar zor ve karmaşık? Halep Olay Yeri İnceleme şefi arkadaşım Mitri bana borçlu. Geçen sene onu üç kez zor bir durumdan kurtardım. Sana iş bilir bir ekip gönderebilir. Yarım saat içinde yanında olurlar. Buradan üç-dört saate ihtiyacımız var. Ayrıca Halep'tekilerin donanımı süper modern. Hatta bazı cihazlarda bizden daha iyiler."

"Kulağa mantıklı geliyor" dedi Barudi, "ona benim cep telefonumu ver. Buraları tanıyanlardan bilgi alıp ona kulübeye ekibiyle birlikte en kolay yoldan nasıl geleceğini söylerim".

"Tamam, patron, kendine dikkat et."

"Sağ ol, ederim" dedi Barudi. Sonra ilk katın nöbetçisine, Şerif'le kısaca görüşmesi gerektiğini, onu aşağıda, evin önünde beklediğini söyledi.

Nöbetçi hemen yola koyuldu, Barudi ise ağır adımlarla aşağıya indi. Mancini bu arada adamdan ek bilgiler almaya çalışacaktı.

Şerif hızla bodrumdan yukarıya çıktı. Barudi ona kulübeden bahsedince, nerede olduğunu hemen anladı ve orayı derhal muhafazaya aldıracağını söyledi. Ayrıca Olay Yeri İnceleme'ye refakat edecek adamlar da gönderecekti.

"Teşekkür ederim" dedi Barudi ve Şerif'in elini sıktı. Şerif el sıkışına karşılık verdi.

Barudi henüz merdiven sahanlığındaydı ki, telefonu çaldı. Mitri arıyordu, yardıma hazır olduğunu bildirdi. Barudi onun idolü ve polis teşkilatına katılmasının nedenlerinden biriydi. Şükrü'nün ona ricada bulunmasına gerek olmamıştı. Barudi duygulandı. Anlaşılan her şeye rağmen hayatı ve işi boşa gitmemişti.

"Çok naziksiniz, burada önemli bir meseleyle karşı karşıyayız. Suçun işlendiği yeri nihayet tespit edebildik, bu nedenle Olay Yeri İnceleme'ye ihtiyacımız var. Yarın sabah hemen gelebilir misiniz? Ve lütfen tam bir gizlilik sağlamalıyız. Mümkün mü?"

Mitri her şeyi onayladı. Barudi ona otoyol çıkışını söyleyince, telefonda afalladı. "Korkmayın" diye devam etti Barudi, "İslamcıların yönetimi, soruşturmayı engellenmeden sürdürmemize izin verdi. Bizim politikayla bir alakamız yok. Onların iki adamı size kulübeye kadar refakat edecek. Bana yalnızca ne zaman gelmeleri gerektiğini söyleyin, onlara hemen bildiririm."

Mitri otoyolun Saitunya çıkışında sabah saat sekizde buluşmayı önerdi.

"Tamam, yarın görüşürüz, teşekkürler" dedi Barudi ve hemen Şerif'i aradı. Şerif, Halep'ten gelen Olay Yeri İnceleme ekibinin dostça karşılanacağını ve kulübeye götürüleceğini temin etti.

Barudi, ertesi sabah saat altıda, Mancini daha uyurken evden dışarıya süzüldü. Daha bir adım bile atmamıştı ki, bekçiler et-

rafını sardı. Onlara Saitunya yakınlarındaki bir kulübeye gitmesi gerektiğini söyledi. Her ne kadar adamlar kibar davransalar da içlerinden birinin ona refakat etmesi ısrarını sürdürdüler. "Size bir şey olursa, sevgili emirimiz bunu bağışlamaz. Hamad sizinle bulunursa, başınıza bir şey gelmeyeceğine emin olabilirsiniz." Barudi kulübeye giden yolun tarifini aldı ve yola koyuldu. Yanında bir sfenks gibi susan Hamad oturuyor ve kucağına koyduğu Kalaşnikof'uyla kaskatı bir vaziyette çevreyi süzüyordu.

Barudi saat dokuzda geri döndü. Mancini daha yeni uyanmıştı. "Kulübe bizde. Şayet tüm bunlar, bizim birer figüran olarak sahnede bulunduğumuz büyük bir oyunun parçaları değilse, çok yakında tatilimizin tadını çıkarabiliriz. Öldürülen kardinalin giysileri –gri bir kot pantolon, kazak, ceket– ve iç çamaşırları orada duruyor. Halep'ten gelen ekip çok çalışkan ve titiz. Daha şimdiden operasyonun orada yapıldığını kesinlikle söyleyebiliyorlar. Failler, kardinalin paslı bir kovaya doldurulan iç organlarını ve kan izlerini yok edememiş. Buz gibi soğuk her şeyi muhafaza etmiş."

İkinci adamın sorguya çekilmesi de memnun ediciydi. Kardinali ve refakatçisini teşhis edebildiği gibi, kulübenin yerini de bir haritada gösterdi. Ancak ilk sorgulanan adam gibi o da kulübede nelerin olduğunu bilmiyordu.

Çetenin üçüncü ve en genç üyesi kekelemeye başladı, çelişkilere saplandı ve öldürülenlerin kilise adamı değil turist olduğunu iddia etti. Barudi, bu adamdan hareketle kaçırma hikâyesini devirebilmek üzere bir imkân yakalanabileceğini hissederek "Senin söylediğin hiçbir şeye inanmıyorum" diye bağırdı ve onun bir yalancı olduğunu söyledi. Arkadaşlarının onu kurtaracağını sanmamalıydı. Örgütünün lideri, Şerif'e üç failin asla teslim edilmeyeceğine dair söz vermişti. Bu nedenle muhtemelen ölüm cezasına çarptırılacaktı. Bu da yazık olurdu. Dolayısıyla en iyisi gerçeği söylemekti. Kendisi onu koruyacak ve ona yeni bir kimlik sağlayacaktı.

Genç adam Barudi'ye kısa bir bakış attı. "Eğer kekeliyorsam, bunun nedeni çocukluğumdan kaynaklanıyor ve bazen de her şeyi karıştırıyorsam, bu da bir yıl önce geçirdiğim kazayla ilgi-

li. Hiçbir şey uydurmadım. Ben oradaydım ve bunu kanıtlayabilirim."

"Nasıl kanıtlayacaksın?" diye sordu Mancini.

"Yaşlı adamın pahalı bir kol saatini ve güzel küçük bir defterini aldım. Defter deri kaplı. Deftere zaman zaman şiirler yazıyorum. Her ikisi de evimde, gardıropta çamaşırlarımın altında duruyor. Defterin yarısı, Latin harfleriyle yazılmış yazılarla doluydu. Kâğıdı çok güzel."

Adam adresini söyledi ve on dakika içerisinde bir motosikletli, ekibin üçüncü üyesinin sahte kimlikle küçük bir ev tuttuğu köye doğru yola çıktı.

Barudi onu tekrar kışkırttı ve aptal olduğunu, şimdi boş yere öleceğini söyledi. İslamcıysa cennete gitme ihtimali vardı ama bu şekilde cehennemde yanacaktı. Adam güldü. "Cennet beni ilgilendirmiyor. Ben örgütüme güvenirim. Örgüt, öldürülen bir üyesinin duluna veya anne babasına şimdiye kadar hep büyük bir para meblağıyla yardım etti."

"Aynı İtalyan mafyasındaki gibi, mafyanın emekli maaşları İtalyan devletininkilerden daha sağlam" dedi Mancini. Böylece sorgulama sona ermişti.

Barudi ve Mancini ilk iki adamı ayrı ayrı tekrar sorguya çektiler ve onlara tuzaklar kurmaya çalıştılar, ancak bu tuzakların hiçbiri işe yaramadı.

Son sorgulamayı bitirdiklerinde hava kararmıştı. O anda kapıya vuruldu ve bekçilerden biri kafasını içeriye sokarak kardinalin küçük defteriyle kol saatini uzattı.

Kanıtlar eziciydi. Barudi'ye yine de her şey fazlasıyla açık görünüyordu. Bu üç adamdan vaz mı geçilmişti, bunlar bir satranç tahtasının üzerindeki piyon kurbanlar mıydı? Eğer böyleyse, kim onlardan vazgeçmiş, onlara bu işi kim vermişti? Mancini, kaçıran ekibin bu üç adamdan meydana geldiğine kesin bir şekilde emin olduktan sonra, bu sorunun cevabını soruşturmak istiyordu.

Şimdi sırada esas soru vardı: Kardinali kim ve neden öldürmüştü? Barudi ve Mancini bunu uzun uzun görüştüler ve sonunda şimdilik ne Şam ne de Roma'yı, soruşturmada elde ettikleri önemli ilerleme hakkında bilgilendirmeye karar verdiler. Belki de bu bir hileydi ve gülünç duruma düşerlerdi.

42. Karanlık Bir Geçmiş

Barudi ertesi sabah erkenden asistanı Ali'yi aradı ve onu soru ve acil görevlerle adeta bombardımana tuttu.

"Kuzeye doğru gittikçe sertleşiyorsun, şef" dedi Ali.

Sonra Nabil'i aramak istedi ama o anda telefonu çaldı, telefonun öbür ucunda Nabil vardı.

"Günaydın, tam sana baskın yapmak üzereydim" dedi Barudi ve güldü. Nabil, Şeyh Farcha'nın kasım ayında hangi randevuları olduğunu araştıracaktı.

Nabil telefonun öbür ucundan üzgün bir sesle "Şeyh Farcha maalesef sekreterini de alarak kaçtı, muhtemelen Suudi Arabistan'a. Bunu bana akrabalarımdan biri anlattı. Farcha'nın sekreteriyle yıllardan beri bir ilişkisi var" dedi.

"Ya randevuları?"

"Kaçmadan önce her şeyi temizlemişler. Bilgisayarda yalnızca bilimsel belgeler kalmış. Şeyh bu konuda her zaman çok özenliydi."

"Hay aksi" dedi Barudi ve telefonu kapatarak hiç ara vermeden Ali'yi aradı, onu şifacı kadının ailesinin üzerine göndermek niyetindeydi.

Ali güldü ve "Sırf can sıkıntısından komşuları biraz dolaşıp kulak kabarttım" dedi. Sonra "Şifacının bir komşusu 'Yalnızca aptallar onun bir azize olduğuna inanır' dedi. 'Ben onun şifacı olduğuna bile inanmıyorum, olsaydı ilkönce kocasını iyileştirirdi. Kocası çok zorba ve bütün semtte tanınmış bir zampara.' Bu bana, çok para karşılığında aptalların geleceğini okuyan ve sonra bir muz kabuğunun üstüne basarak düşen ve boynunu kıran kâhini hatırlatıyor. Onu biliyor musun?" diye ekledi ve tekrar güldü.

Barudi o şarlatanı gayet iyi hatırlıyordu. Sadık asistanına, Binbaşı Süleyman'ın, soruşturmalarında gizli servisin yardımıyla bir sonuca ulaşıp ulaşmadığını sordu.

"Evet, diğer bölümlerin alay konusu olduk" dedi Ali cevap olarak.

"Ah Ali, hepimizin hedefi aynı. Bırak çalışkan gizli servisçiler bizi şaşırtsın. Ayrıca gerçekçi olmak lazım: Bütün dünyada cinayetlerin büyük bir çoğunluğu aydınlatılamıyor."

Ali gülümsedi, Barudi'nin bunu ona değil, böceklere söylediğini biliyordu.

"Tamam, şef. Dağlarda üşütmemeye bak. Oralar çok soğuk, her gün kuzey için söylenen hava raporunu dinliyorum" dedi Ali ve Barudi bu ilgiye teşekkür etmeye fırsat bulamadan telefonu kapattı.

Hava soğuktu ama güneş vardı. Barudi girişin önündeki eski püskü bir sandalyeye oturdu ve sıcak ışınların keyfini çıkardı.

Sonra Neriman'ı aradı. Neriman görevinin ne zaman biteceğini sordu, onun için yanıp tutuşuyordu. Fakat Barudi ona nerede olduğunu söyleyemezdi ve ayrıca herhalde ocağın ikisinden veya üçünden önce gelemeyeceğini belirtti.

"Yazık, yeni yıla seninle başlamak istiyordum" dedi Neriman üzgün bir sesle ve Barudi sık sık olduğu gibi, işinin onu asosyal bir yaratığa dönüştürdüğü hissine kapıldı. Yutkundu ve "Neriman" dedi sonra, "aslında ben de seni çok özlüyorum. Ocak sonunda emekliye ayrılacağım, sonra bütün zamanım sana ait. Biraz sabret. Son düzlükteyim artık".

"Kendine dikkat et, sana ihtiyacım var" diye yanıtladı Neriman.

"Ederim, yalnızca senin için değil, kendim için de ederim. İtalyan arkadaşım bizi Roma'ya davet etti. Hiç fena olmaz, öyle değil mi?"

Saat ona doğru Mancini de kalktı ve Barudi'nin yanına geldi, uykusunu alamamış gibi görünüyordu. Barudi ona şüpheli Şeyh Farcha'nın kaçmasından bahsetti, fakat Mancini bunu pek umursamadı. "Bu gece kardinalin bütün notlarını İtalyancadan çevirdim" dedi. "Dağ Azizi hakkında ilgi çekici görüşleri var. Kardinal Dağ Azizi'ne gerçekten hayranlık duymuş gibi gözüküyor. Ayrıca Buri klanının çevirdiği dolaplar üzerine de anlattıkları var. Bazı kısımları okuyayım mı?"

"Evet, lütfen, ama dairemize gidelim, orası daha sakin" dedi Barudi ve Mancini'yi izledi. Daha henüz tam oturmamışlardı ki, kapıya vuruldu.

Bekçilerden biri "Emirimiz sizi yarım saat sonra yanına bekliyor" dedi.

"Geliriz" dedi Barudi ve sonra Mancini'ye dönerek "Oku lütfen, meraklandım" diye devam etti.

"*Not 1: Buri klanı hakkında yaptığım araştırmalara maalesef son verdim*" diye başladı Mancini. "*Zaman kaybıydı. Klan, diğerleri gibi yolsuzluklara batmış ve ayrıca ülkenin hükümdarıyla yakın bir ilişki içerisinde. Kardinal Buri'nin karanlık işlerini ve Buri klanının İtalyan mafyasıyla işbirliğini burada aydınlatmak, İtalya'da aydınlatmaktan daha imkânsız. İnsanlar kardinalin en büyük kardeşi Georg Buri'den korkuyor. Bir soru sormaya yeltendiğim anda susuyorlar. Hatta Dağ Azizi bile. Elini kaldırarak konuşmayı reddetti. Klanın patronu Georg Buri hakkında konuştuğunda, insan Tanrı'dan bahsettiği izlenimine kapılıyor. Bu nedenle tüm bunlardan vazgeçmem gerekiyor. Bu eşsiz Dağ Azizi'yle meşgul olmak daha iyi. Misyonum maalesef başarısız oldu.*

Not 2: Dağ Azizi'nin inandığı din, sevgi dini. Mesajının özü: Cenneti beklemeyin, onu burada ve şimdi kurun. Dünyadaki cenneti adalet. Dağ Azizi bana olumlu anlamda eski Hıristiyanları ve olumsuz anlamda tarihteki tüm dini ve politik fanatikleri

hatırlatıyor. Ona şaka olarak, sonunun İsa gibi çarmıhta mı olmasını istediğini sordum. Gülümsedi ve yumuşak bir sesle 'İsa'dan daha mı iyiyim ki?' diye sordu.

Bir müddet sonra söz arasında 'Sevgi birleştiriyor, din ayrıştırıyor' dedi. Bu cümle beni uyutmadı. Maalesef doğru.

Not 3: Bugün şunu üç kez tekrarladı: Hiçbir şeye sahip olmayanın sahibi de olmaz. Dürüst olmak gerekirse, iyi propaganda. Taraftarları, peygamberlerinin yoksul olduğunu ve malı mülkü olmadığını sanıyor. Bana göre riyakârlık yapıyor. Çok şeye sahip ve küçükparmağını hareket ettirse, istediği her şey önüne koyuluyor. Bu güçtür ve güç mülkiyet demektir."

"Bu bana sultanları ve halifeleri hatırlatıyor" diye araya girdi Barudi. "Okulda onların ne kadar mütevazı olduğunu okuduk. Ölürken ceplerinde güya yalnızca bir dinar bulunurdu. Fakat fısıltı halinde bile canlarının Şam kayısısı çektiğini ima etseler, Şam'dan Bağdat veya Kahire'deki halifeye, her biri bir ağın içinde iki kayısı taşıyan üç yüz posta güvercini uçurulurmuş."

Mancini güldü ve "*Not 4*" diye devam etti. "*Dağ Azizi'nin 'İsa düşmanını sevmekten ne yi anlıyordu?' sorusuna yaptığı garip açıklama.*

Düşmanını sevgiyle ve sıkı sıkıya kucaklarsan, onu felç edersin. Romalılar bunu anlayınca, onu öldürmeye karar verdiler. Romalıların onu kendi halkından daha çabuk anlaması, İsa'nın trajedisi oldu.

Not 5: Geçenlerde Bayan Dumia'nın gösterdiği alametler hakkında söylenmiş akıllı bir söz okudum, bu arada böyle alametleri yalnızca o değil, dünyanın bütün şarlatanları gösteriyor. Bizim meşhur Padre Pio'muz da bunlardan biri. Söz İrlandalı yazar Oscar Wilde'a ait: Hayat sanatı, sanatın hayatı taklit ettiğinden daha fazla taklit ediyor. *Şarlatanlar böylece avuçlarına, sanatçıların estetik nedenlerle canlandırdığı alametler çiziyor.*

Dağ Azizi bana bu alametler oyununun, aptal bir seyirci topluluğu önünde başvurulan hokkabazlık hünerleri olduğunu söyledi. Seyahatlerinde gördüğü Hint fakirleri birkaç kuruş karşılığında çok daha iyilerini sunuyorlardı. Mucizevi şifalar üzerinde tartıştık, Dağ Azizi bana güldü. Bunun kutsallıkla hiçbir ilgisi yoktu ve birisi sahip olduğu doğa güçleri vasıtasıyla hasta-

ları ya iyileştirebilirdi ya da iyileştiremezdi. Kendisi bu güce sahip. Ben üç günde on vaka yaşadım.

Not 6: Ahenk hakkında konuştuk ve Dağ Azizi bilge bir söz söyledi: Ahenk yalnızca özgürlükte mümkündür, çünkü farklılıklardan yaşar. Bu farklılıkların kompozisyonu canlı bir ahenk yaratır. Diktatörlük farklılıklara, hele zıtlıklara hiç müsamaha göstermez. Ahenk olduğu izlenimi yaratmak için eşitçiliği dayatır, fakat burada ahenk değil, tekdüzelik, sığ bir tektipleştirme, can sıkıntısı meydana gelir.

Dağ Azizi'nin güçlülerle bağlantıları hakkında hiçbir şey bilmeseydim, söylediklerini tümüyle özgür olan bir insanın bilgelikleri olarak görürdüm. Fakat burada da durum İtalya'da ve muhtemelen bütün dünyada olduğu gibi: Ruhun yarısı erdem ve insaniyetin etki alanlarında süzülürken, diğer yarısı kötülüğünü ve açgözlülüğünü toplumun çukurlarında doyuruyor. Dışarıya karşı Assisili Françesko gibi münzevi görünen, ama gizli hayatında iflah olmaz bir Kazanova olan bir kardinal tanıyorum. Kuzenim Carlo radikal bir komünist, fakat aynı zamanda bir ırkçı ve antisemit. Eskiden bunun bir maskeleme olduğunu düşünürdüm, fakat bugün çok daha kötü bir şey olduğu kanısındayım. Bu, akıllı insanların ruhunun ikiye bölünmesidir.

Not 7: Dağ Azizi bugün taraftarlarının önünde bir vaaz verdi: Tanrı'ya cezadan veya cehennemden korkarak dua etmeyin, bunu yalnızca köleler ve korkaklar yapar. Dünyadaki veya öteki dünyadaki cennet arzusuyla da dua etmeyin, bunu çıkarcılar ve tüccarlar yapar. Sevgili bir arkadaşınızla konuşurcasına dua edin. Hatta zaman zaman onu, iyi bir arkadaşınıza dürüstçe fikrinizi söylemek zorunda kaldığınız gibi kınayabilirsiniz de.

Şayet Suriyeli bir aziz varsa, bu Dağ Azizi olmalı, fakat İtalyan büyükelçisinin tavsiyesine uyacak ve Roma'ya dönene kadar bu konuda resmi bir yorum yapmayacağım."

Barudi ve Mancini derin düşüncelere dalmışlardı, kapı vurulunca ikisi de irkildi. Birinci kata indiler. Mancini merdivende Barudi'yi kolundan tuttu ve "En önemli yeri sana henüz okumadım" dedi.

"Ne o?" diye sordu Barudi ve yoluna devam etti.

"Şam piskoposu üzerine yazdığı bir not" diye cevap verdi Mancini.

"Neymiş? Yoksa o da mı bir azizmiş?" diye güldü Barudi ve Şerif'in odasının kapısına vurdu.

"Hayır, hayır, tam tersine" dedi Mancini ama Barudi odaya girmişti bile ve onu duymuyordu.

Şerif, birleşik bir İslam dünyası hayalini anlatmaya başladı. Ne Barudi ne de Mancini onu gerçek anlamda dinliyor, yalnızca arada bir başlarıyla kibarca onaylıyorlardı. Fakat Şerif şehit düşmenin ne güzel olduğunu anlatmaya başlayınca, Barudi kulak kabarttı.

"Ne güzel, ne güzel" diye alaya aldı Şerif'in, nehirlerden süt, bal, hatta şarap aktığı ve her şehide yetmiş iki bakire verildiği cennet güzellemelerini. "Özür dilerim ama siz Tanrı'nın, adamlarınıza hiç durmadan kadın temin eden bir çöpçatan olduğunu mu sanıyorsunuz? Öte yandan birliğindeki adamların çoğu, bir kadına bırak dokunmayı, bir sevgi sözü bile söyleyemeden ölüp gidiyor. Yetmiş iki kadınla nasıl başa çıksınlar ki?" Şerif'in sinirlendiği görülüyordu, fakat Barudi sözlerini sürdürdü: "Peki, bana bir kadın şehide cennette ne verileceğini söyler misin? Yetmiş erkek mi?"

Mancini'nin midesine korkudan kramplar giriyor, bu nedenle herhangi bir yorum yapmaktan kaçınıyordu. Aslında o da inançlı Müslümanların neden cennette şarap içebileceğini ama yeryüzünde bunun yasak olduğunu sormak isterdi.

Şerif yine sakinleşerek cenneti anlatmaya devam edince, iki komiser hafif baş sallamalarıyla meseleyi savuşturmaya çalıştı. Çayları bitince, Şerif vedalaşarak tekrar cepheye doğru yola çıktı.

Merdivende Mancini Barudi'nin kolunu yine tuttu ve "Sana en önemlisini henüz anlatmadım" diye tekrarladı. "Kardinal not defterine bir şey daha yazmış: Piskopos Tabbich hakkındaki görüşünü."

"Piskopos mu? Ah, evet, sanırım kardinali iki kere ziyaret etmiş ve onunla tartışmıştı."

"Evet, aynen. Garip olan şey ise kardinalin de Papaz Gabriel'i bir kurban olarak görmesi. Gabriel ile karşılaşmadan önce onun

şifacı Dumia'nın arkasındaki azmettirici olduğunu sanıyordum. Hatta kardinal bu kadar hassas, akıllı bir adamın bu dolandırıcılarla birlikte olmasına ve kendisini onlara kullandırmasına üzülüyor. Fakat piskopos, kardinalin gözünde bir suçlu."

"Suçlu mu? Bu kelimeyi kullandığına emin misin?"

"Evet, bunu iki yerde kullanıyor, bir yerde *criminale*, bir yerde de *penale* yazmış, her ikisi de suçlu anlamına geliyor."

"İnanılmaz, onun hakkında bir an bile böyle bir şey aklıma gelmedi. Gabriel'in, aynı Şeyh Farcha gibi her şeyi yapabilecek bir fanatik olduğunu sandım. Papaz veya şeyh fark etmez diye düşündüm. Ali'nin verdiği, piskoposun Derkaslı olduğu bilgisini kayda değer bulmamıştım."

"Nerede yazılı bu bilgi? Ali'nin raporunda mı? Hiç hatırlamıyorum" diye afalladı Mancini.

"Hiçbir yerde yazılı değil. Georg Buri'nin evinde, her şeyin yolunda olduğunu söylemek için terasa çıkarak Ali'yi aramıştım. Laf arasında, Piskopos'un Derkas'tan geldiğini söyledi. Beni pek ilgilendirmemişti."

"Fakat bu çok önemli. Belki de Buri dolaylı olarak oyunun içindedir. Bu piskopos bana giderek ürkütücü gelmeye başladı."

Mancini düşünceli bir yüz ifadesiyle Mancini'nin arkasından daireye girdi. Masaya oturunca Barudi "Georg Buri'yi arayarak konuşmayı hoparlöre vereyim" dedi. Sonra numarayı telefona girdi ve karşıdan Georg Buri'nin sesi duyulunca "İyi akşamlar" diledi.

"Rahatsız ediyor muyum?" diye sordu Barudi.

"Hayır, kesinlikle etmiyorsunuz. Beni sıkıcı bir filmden kurtardınız. Televizyonu kapatıyorum. Tamam. Buyurun?"

"Biraz önce Piskopos Tabbich'in Derkas'tan geldiğini öğrendim. Onu tanıyor musunuz?"

"Evet, tabii, daha yoksul, genç bir adamken onu tanıyordum. O zamanlar kontrolünü çok çabuk kaybederdi ve bir gün kız kardeşi Teresa'nın nişanlısını bıçakladı."

"Bıçakladı mı?" diye sordu Barudi dehşetle.

"Evet, bıçakladı. Nişanlısı Teresa'yı öpmüş ve bacaklarını okşamıştı. Kardeşi, saklandığı yerden onları izlemiş ve sonra

her şey çok çabuk olup bitmiş. Bu cahil tabakalarda böyle şeyler yaşanır. Babası benim yanımda bağda çalışıyordu; sade, dindar ve sadık bir adamdı. Olayı bir kazaya çeviren iyi bir avukat tuttum. Kız kardeşini, tek şahit olarak çocuğu suçlamamaya ikna ettim. Zaten ne söylerse söylesin, nişanlısı hayata geri dönmeyecekti. Kız çok dirençliydi ve bunun karşılığında Kanada'ya göç etmesini sağlamamı talep etti. O zamanlar bu zor değildi. Hâlâ orada yaşıyor ve çok mutlu. Fakat kardeşiyle hâlâ tek kelime bile konuşmak istemiyor.

Genç Tabbich'ten hiç hoşlanmazdım ve burayı terk edip günahının cezasını çekmesi için bir manastıra girmesini şart koştum.

Kabul etti ve o andan itibaren onunla hiç ilişkim olmadı. Kilise'de iyi bir kariyer yaptı, fakat bu da beni ilgilendirmedi."

"Oysa kardeşiniz Kardinal Theophil Buri'nin piskoposla çok yakın bir ilişkisi var" diye üsteledi Barudi.

"Olabilir, fakat kardeşimle pek çok meselede aynı görüşte değiliz."

"Verdiğiniz bilgiler ve bana gösterdiğiniz sabır için teşekkür ederim" dedi Barudi ve bunu söylerken çok ciddiydi.

"Her zaman yaparım. Sizden hoşlandım" dedi Georg Buri. "Özellikle bu kadar naif bir şekilde iyiliğe inandığınız için." Buri güldü ve telefonu kapattı.

"Yalan söylemiyor. Kendini beğenmişliği piskoposa çok sempati kaybettirdi. Şimdiye kadar kapalı olan bir kapı böylece önümüze açılmış oluyor" dedi Mancini sessizliğin içine.

Barudi bir tepki vermedi.

Bir süre sessizce oturdular. Her ikisi de olasılıklar labirentinde el yordamıyla ilerlemeye çalışıyordu.

"Ali'yi arayacağım" dedi Barudi sonra. "Piskoposu araştırsın. Nabil başaramadı. Elleri boş döndü ve hatta piskoposu övdü. Ali, Piskopos Tabbich'in kasım ayında kuzeye gidip gitmediğini öğrensin. Soğukkanlı bir öç için temsilci yollanmaz. Aydınlattığım öç cinayetlerinin hepsinde katiller işkenceyi, son kurşunu sıkmayı veya bıçak darbesini vurmayı bizzat yapmak için yanıp tutuşuyordu."

"Fakat Ali çok dikkatli olsun. Şimdi bir hata yaparsak her şeyi kaybederiz. Burada bir piskopos bahis konusu ve mayın sahasında hareket ediyoruz" dedi Mancini.

"Ona bu tavsiyede bulunacağım" dedi Barudi ve Ali'yi aradı. Elindeki bütün işleri başkalarına aktarmasını ve piskoposun araştırılmasını kendi eline almasını istedi.

Ali ise şifacı Dumia'nın ailesinde bir şeylerin döndüğünü belirtti. Piskopos Tabbich sık sık kadının kocasıyla görüşüyordu ve daha dün onunla ve Dumia'nın erkek kardeşiyle gizlice buluşmuştu. Sivil kıyafetle geldiği için Ali Piskopos'u neredeyse tanıyamayacaktı. Şehrin bir kenar mahallesindeki salaş bir kafede buluşmuşlardı. Ali ve adamlarının gölge gibi takip ettikleri koca orada bekliyordu. Piskoposla bir süre şakalaşmışlardı ve çok keyifli görünüyorlardı, sonra Dumia'nın erkek kardeşi gelmişti.

"Hangi kardeşi? Kavgacı mı?" diye sordu Barudi.

"Hayır, cerrah olan. Kavgacının Dumia ile arası iyi değil, onun iktidarsız kocasıyla dalga geçiyor. Ona bir bardak arak ısmarlamamdan sonra, Venüs Bar'da bana ve içeride olan herkese onun bir adam değil, kene olduğunu söyledi. Kız kardeşi bir dolandırıcıydı, daha çocukken daha fazla harçlık alabilmek için bayılma numaraları yapardı. Ve ayrıca Peder Gabriel ile piskoposu Dumia'nın azmettiricileri olarak tanımladı. Hayır, bu kardeşin herhangi bir sırrı yok, diğeri, yani güzellik uzmanının var, o garip bir tip" dedi Ali. "İki adamım işçi giysileriyle, onların masasına yakın bir yerde oturuyordu. Fasulyelerini yiyor ama aynı zamanda kulak kabartıyorlardı. Pek bir şey anlamasalar da benim uzaktan el işaretleri ve mimiklerinden yaptığım çıkarsamaları onayladılar. Koca, kayınbiraderiyle tartıştı ve onu korkaklıkla suçladı, piskopos ise onları barıştırmaya çalıştı. Bir saat sonra Dumia'nın kocası öfkeyle çekip gitti. Piskopos ise kardeşe, babacan bir sevecenlikle spor arabasına kadar refakat etti."

Barudi şaşırdı.

"Şimdi ne yapacağız? Bence piskoposu izlemeye devam etmek lazım. Estetik cerrahı ve kocayı da izlemeye alsak mı acaba?" diye sordu Ali.

"Bana biraz zaman ver. Seni yeniden ararım" diye yanıtladı Barudi. Bu konuyu Mancini ile konuşmak istiyordu.

Vedalaşırken Ali ona mutlu Noeller dileyince, Barudi irkildi. Bu lanet olası yerde Noel'i tamamıyla unutmuştu.

43. Devir Teslim

Marco Mancini, geç saatte yatmasına rağmen istisnai olarak erkenden uyandı. Bunun nedeninin, Barudi'nin Neriman'la yaşadığı ateşli mutluluk mu, yoksa kendi yalnızlığı mı olduğunu bilmiyordu. Yatakta kaldı ve anılara dalıp gitti. Bir kadını daimi sevmekte neden hep başarısız oluyordu? Neden onu olduğu gibi, tüm kusurlarıyla kalbine alan bir kadın yoktu?

Akıllı bir öğretmen olan üçüncü karısı Alessia ile tanıştığında, içinde hayat boyu aşkı bulduğu umudu uyanmıştı. Fakat mesleği aşkı yok etti. Alessia'da fark etmediği yorulma işaretleri, duymadığı imalar, ciddiye almadığı iğnelemeler baş göstermişti. Sonunda onunla yalnızca seksi kurtarmak istedi ve her şeyi kaybetti. Sonra hiçbir zaman unutamayacağı o gece geldi. Kalabriya'dan, mafyaya karşı hayati tehlikenin söz konusu olduğu bir operasyondan dönmüştü. Üç hafta boyunca büyük gerginlikler yaşamış ve ölüme hiç olmadığı kadar yakın olmuştu. Meslektaşı Luca bir çatışmada hemen yanı başında

hayatını kaybetmişti. Geç bir saatte eve geldi, Alessia'yı çok özlemişti. Fakat o yorgundu, çok sıkıntılı bir gün geçirmişti ve ona gününü anlatmak istiyordu. Marco henüz giyinik bir vaziyette karısına düşüncesizce saldırdı. Alessia istemedi, direndi, fakat o, bu direnci kendisine zorla sahip olması için bir davet olarak yorumladı. Alessia gözyaşlarına boğuldu. Marco ertesi gün Kalabriya'ya dönmek zorundaydı. Bir hafta sonra yine geldiğinde, kapıdaki asma kilide şaşırdı ve zile bastı. Alessia kapıyı aralayarak ona ölü gözlerle baktı, "Ne arıyorsun burada?" diye sordu ve kapıyı çarparak kapadı. Telefonunu açmıyordu. Marco bürosuna gitti ve burada tüm eşyalarının içinde olduğu dört büyük koliyle karşılaştı. Bir zarfın içinde bir haber bırakılmıştı. Anahtarı posta kutusuna atması isteniyordu. Alessia'nın avukatı onunla boşanma davası için irtibata geçecekti. Nokta. Son.

Babası ona acımadı ve "Evlilik ya çok zeki ve soylu bir kalbe sahip insanlar ya da kalın kafalılar için uygundur, sen ikisi de değilsin" dedi.

Mancini yatakta doğruldu ve neden yalnızca en korkunç anıların gözlerinin önüne böylesine canlı geldiğini düşündü. Tanıdığı kadınlarla yaşadığı pek çok mutlu an, zamanın sisi içerisinde yok olup gitmişti. Yalnızca yenilgilerinin sivri uçlu kayalıkları anıların içinden dışarı taşıyordu.

Buna verebileceği bir cevap yoktu.

Kahvaltıdan sonra Barudi, ilkönce iki daha yaşlı adamı ayrı ayrı bir kez daha sorgulamayı, sonra da birlikte, grubun en zayıf ve genç halkasını karşılarına oturtmayı önerdi. Devir teslimin tam şeklini, konumunu, koşullarını ve orada bulunanları ortaya çıkarmak söz konusuydu.

Ancak birbirlerinden ayrılmadan önce Barudi'nin telefonu çaldı. Kulübeyi mercek altına alan Halep Olay Yeri İnceleme şefi Mitri arıyordu.

"Merhaba, sevgili Barudi, ben Mitri, iyi haberi senden fazla gizlemeyeyim. Göründüğü kadarıyla katiller paniğe kapılarak kulübeden alelacele ayrılmış. Arkalarında bir sürü iz bırakmışlar: kullanılmış tek seferlik eldivenler, tek kullanımlık şırıngalar, belirgin parmak izleri, şırıngalarda zehir kalıntıları ve daha pek

çok şey. İzleri ve malzemeleri güvenceye aldık. Her şeyi inceledikten sonra seni tekrar ararım" dedi.

"Çok teşekkür ederim" diye yanıtladı Barudi ve telefonu kapattı. "Şans, yüzünü bize doğru dönmeye başlıyor" dedi sonra Mancini'ye.

Barudi ile Mancini, diğerinden daha yaşlı olan iki adamla ayrı ayrı birer saat geçirdikten sonra bir araya gelerek grubun genç üyesini iki saat sorguladılar. Onu masaya oturtup sorularını ardı ardına sıralamaya başladılar. Sabırsız görünüyor, onu bir an bile rahat bırakmıyorlardı, fakat genç adam kontrolü kaybetmedi. Anlattıkları en küçük ayrıntıda bile, diğer ikisinin anlattıklarıyla örtüşüyordu. İşi Şam'dan üç adam vermiş ve bu, güvenilir birisi tarafından şeflerine iletilmişti. Ne kadar para ödendiğini bilmiyorlardı, fakat kaçırma işi pek zor olmadığı için çok fazla olamazdı. Kurbanlar silahsızdı ve korumasız dolaşıyorlardı.

Devir teslim kulübede gerçekleşti. Üçlü grup, elleri bağlı adamları sipariş sahiplerine teslim etti. Kurbanları tanımıyorlar, yalnızca bunun bir öç eylemi olduğunu biliyorlardı. Hepsi bu kadardı.

Sipariş sahipleri kiralanmış arka kapılı beyaz bir minibüsle gelmişlerdi. Bu tarif, Şam'daki nakliyecinin tarifine uyuyordu. Ebu Ali denilen o adam soruşturmanın başında, beyaz minibüslü –muhtemelen bir Mercedes Sprinter– şık bir beyefendinin, fıçıyı İtalyan Büyükelçiliği'ne teslim edecek birisini aradığını, bunun büyükelçiye bir sürpriz olduğunu belirtmişti.

"Beyaz minibüsün markasını biliyor musun?" diye sordu Barudi.

"Elbette biliyorum" dedi genç adam, "bir Mercedes Sprinter'di. Bir gün ben de böyle bir araba alıp bir nakliye şirketi kurmak istiyorum".

"Ooo, başarılar." Barudi dostça bir ses tonuna geçti.

"Bir şey daha var" diye ekledi genç adam hemen. "İki arkadaşım ormanda kaybolurken, ben kulübenin yakınında bir yere gizlendim. O çevreyi onlardan daha iyi tanırım. En sevdiğim dayım Saitunya'da yaşıyor ve kulübeye hemen beş yüz metre mesafede küçük bir zeytinliği var. Ne yapacaklarını merak ediyordum.

Bir süre sonra bir tartışma başladı ve hemen ardından üç siparişçi kulübeden çıktı. Biri hakarete uğramış gibi davranıyordu ve şoförün yanındaki koltuğa oturdu. Diğer ikisi genç kurbanın cesedini getirip arabanın içine attı ve tekrar geri döndü. Sonra büyük bir fıçıyı yuvarlayarak dışarıya çıkardılar, zar zor kaldırarak minibüsün içine koydular ve kemer ve iplerle sıkıca bağladılar. Adamlardan biri hiç durmadan küfürler savurarak küçük bir bidon çıkardı, içindekini alelacele kulübe boyunca yere döktü, üstüne çok sayıda yanan kibrit fırlattı ve ardından minibüse atladı. Motor daha önceden çalışıyordu, gaza basıp gittiler. Alevlerin, dayımın yakınlarda bulunan zeytinliğine ulaşmasından korktum, saklandığım yerden çıktım ve üstüne basarak alevleri söndürdüm. Neyse ki toprak ıslaktı ve alevler kolay söndü. Sonra paniğe kapıldım ve oradan koşarak uzaklaştım."

Barudi bu küçük haydudun raporu için minnettardı, fakat bunu ona göstermemesi gerekiyordu. Böylece bekçilerden birini çağırarak genç adamı hücresine gönderdi.

"Daire yavaş yavaş kapanıyor" diye değerlendirdi Mancini. "Bu genç çocuğun yaptığı şey çok önemliydi. Kulübenin tamamıyla yandığını tahayyül edebiliyor musun?"

"Daire, faillerin kimliği belirlenince kapanacak. Nabil'i arıyorum. Fotoğrafları hemen organize etsin" dedi Barudi kırk yıl boyunca içinde yuvalanan tüm kuşkuculuğuyla.

44. Gerçeğin Bulunmasına Hizmet Etmek

Nabil, amirine elektronik yoldan yüz otuz dokuz fotoğraf gönderdi. Bunların arasında İslamcılar, adi suçlular, şiddet kullanan suçlular ama aynı zamanda tanınmamış oyuncular da vardı. Barudi araya Georg Buri, Şeyh Farcha, Papaz Gabriel, Piskopos Tabbich ve ayrıca İtalya ve Vatikan büyükelçilerini, Dumia'nın erkek kardeşlerini ve kocasını da serpiştirdi.

Mancini ve Barudi fotoğrafları, kardinal ile refakatçisini kaçıran adamlara ayrı ayrı gösterdiler ve her üçü de hiç tereddüt etmeden piskoposu, Dumia'nın kocasını ve estetik cerrahı kardeşini teyit etti. Grubun genç üyesi bu en sonuncusuna ilişkin olarak "Hakarete uğramış bir tavırla şoför mahalline oturan ve diğerlerine yardım etmeyen tip bu işte" diye ekledi.

"Yakaladık" dedi Mancini sorgulamanın ardından.

"Henüz değil. Büyük bir ihtimalle kardinali öldürdüklerini biliyoruz. Mitri bize sonuçları gönderir göndermez... sahi... bir

dakika" diye sözüne ara verdi Barudi, erteleyemeyeceği önemli bir fikre saplanmış gibi görünüyordu. Mitri'yi aradı.

"Evet, dostum, ilerleme var mı?.. Tamam, çok iyi. Senden, incelemelerinin sonuçlarını hem ortak arkadaşımız Şükrü'ye hem de bana göndermeni rica edebilir miyim? Evet, aynen, her ihtimale karşı. Teşekkürler... Tabii, tabii, tamamıyla yeterli, aceleye gerek yok. Teşekkür ederim."

Telefonu kapadı. "Verilerin yok olmamasını güvene almak istedim. Elektronik postayı elbette sana ileteceğim. Demin tüm kanıtların yüzde yüz su geçirmez olması gerektiğini söylemek istiyordum, çünkü burada bir piskopos, sözde bir şifacının kocası ve meşhur bir estetik cerrahı bahis konusu."

O anda Nabil aradı ve bir akrabasıyla birlikte estetik cerrahın muayenehanesine girdiğini, randevu defterinin rahat rahat fotokopisini çektiğini ve bu arada kuzeniyle birlikte, pahalı şaraplarla dolu ısı ayarlı bir şarap dolabında bulduğu kaliteli bir kırmızı şaraptan birer bardak içtiklerini belirtti. Barudi gülümsedi. Bu asistan, tüm profesyonelliğine karşın biraz James Bond gibiydi. Nabil fotokopileri elektronik postayla ileteceğini söyledi.

"Peki, ne buldun? Meseleyi zaten olduğundan da daha heyecanlı yapmaya çalışma" dedi Barudi ve Nabil'in, şimdi heyecan yarattığı için sırıttığını biliyordu.

"Cerrah, bahis konusu günlerde seyahatteydi. Büyük ameliyatların günlerini erteledi. Küçük müdahaleleri asistanı Bayan Dr. Seinab halletti. Seyahatinin nedeni acil ailevi meselelerdi. Dört gün yoktu ve bunu takip eden üç gün için de sekreteri, cerrahın seyahatten geri döndüğü ama hasta olması dolayısıyla ulaşılamadığı notunu almış."

"Çok iyi iş, Nabil. Kuzenine benden kocaman bir teşekkür ilet" dedi Barudi ve aramayı sonlandırdı.

"Yalnızca suç işleyerek gerçeğe ulaşılıyorsa, Nabil'den bu üçünün parmak izlerini de rica etsen hiç fena olmaz. Onları kulübedeki parmak izleriyle karşılaştırabilirsin" diye önerdi Mancini.

"Sensiz ne yapardım? Bende suçlu damarı eksikliği var" dedi Barudi ve güldü. Nabil'in numarasını girdi.

"Sevgili hırsızım, bize acaba cerrah ile kocanın parmak izlerini de gönderebilir misin? Bunu nasıl yapacağın sana kalmış. Bir şey ters giderse yanındayım. Yalnız araya kendi parmak izlerin karışmasın, yoksa seni tutuklamak zorunda kalırız" diye şakalaştı Barudi.

Öğleden sonra Ali aradı. Ali, Patrikhane'de aşçı olarak çalışan tanıdığı bir kadın üzerinden sekretaryaya girebilmiş ve böylece tüm randevulara ulaşmıştı.

Papaz Gabriel Şam'dan kasım ayında bir kez bile ayrılmamıştı ve bir dizi başka randevuları olmuştu. Patrik Bessra bir haftalığına Beyrut'a ve üç haftalığına İskenderiye'ye uçmuştu. Piskopos Tabbich ise patriğin uçuşundan bir gün sonra Şam'ı Halep istikametinde terk etmiş, ailevi meseleleri gerekçe göstermişti.

Barudi hepsini not aldı.

"Şoförü sorgulayalım mı?" diye sordu Ali.

"Hayır, bu çok dikkat çeker. Saldırıya geçtiğimiz zaman, pek çok tanığın arasında onun da ifadesini alırız. Fakat tanıdığına, benim kadın aşçılara hayranlık duyduğumu söyle." Ali güldü. "Bu arada ondan, piskoposun kullandığı birkaç eşyayı önümüzdeki günlerde sana vermesini rica edebilir misin? Bunları Şükrü'ye götüreceksin, tabii gerekli itinayı göstererek. Parmak izlerinin karşılaştırılması için çok iyi olur" diye ekledi Barudi.

"Ben de aşçıyı neden övdüğünü düşünüyordum. Şimdi belli oldu. Tabii, yaparım."

Barudi kısa bir öğle uykusunun ardından Mancini'nin kapısını tıklayınca Mancini "Bir dakika lütfen" diye seslendi. Sonra törensel bir müzik duyuldu. "Şimdi gelebilirsin."

Barudi içeriye girdi. Küçük masanın üzerinde birkaç mum, bir pasta ve dumanı tüten bir ibrik dolusu kahve vardı. Komodinin üzerindeki laptoptan İtalyanca şarkılar yükseliyordu.

"Bugün yılbaşı" dedi Mancini. Barudi bunu umursamadı, fakat pasta mükemmeldi. Barudi'ye hiçbir şey fark ettirmeden tüm bunları nereden tedarik ettiği, Mancini'nin sırrı olarak kaldı.

İflah olmaz kuşkucu Barudi bir kez daha emin olmak istedi ve Mancini ile birlikte sorgulamaları gözden geçirdi. Kaçırma-

yı gerçekleştiren grubun şefinin sorgulamasının bir yan cümlesinde, parayı onlara veren adamın kulağının altında bir yara izi olduğundan bahsediliyordu.

"Kulağın altındaki bu yara izinden Şam'da başka birisi daha bahsetmemiş miydi? Kimdi bu?" diye sordu Mancini.

Barudi elinin içiyle alnına vurdu. "Nakliyeci. Protokolde göstereyim." Laptopunu açtı, "Kardinal" dosyasında "yara izi" sözcüğünü aradı. Birisi nakliyeciyle yaptığı konuşmayı özetlediği kendi kısa raporunda, diğeri nakliyecinin ifadesini alan meslektaşların raporunda olmak üzere iki yer buldu.

Barudi ve Mancini grubun liderini her ihtimale karşı bir daha getirtti, ona üç şüphelinin fotoğraflarını gösterdi ve bunlardan hangisinin kulağının altında bir yara izi olduğunu sordu. Adam piskoposu göstererek "Buydu" dedi.

Barudi tutsağı tekrar hücresine gönderdi ve Mancini'yle yaptığı kısa bir istişareden sonra harekete geçmeye karar verdi. Amirini aradı ve ona Piskopos, Dumia'nın kocası ve estetik cerraha ilişkin mevcut acil şüpheyi aktardı. Savcı ve hâkim devreye dahil edilmeli ve bu üç adama karşı kardinalin ve Cizvit'in öldürülmesine karıştıkları ciddi şüphesiyle tutuklama emri çıkarılmalıydı. Kesin tecritli nezaret şarttı ve avukat görüşmesi de olmamalıydı. Kendisi de hemen Şam'a geri dönecekti.

"Sen benim en büyük şansımsın" diye seslendi Süleyman. "Her şeyi yoluna koyacağım. Kaçıran grubu koruma refakatinde, mavi ışık ve müzikle önden gönder ve sen de senin külüstürün izin verdiği en hızlı biçimde arkadan gel." Binbaşı Süleyman telefonu gülerek kapattı.

Şerif derhal bir polis nakliye aracı organize etti ve tutuklular iriyarı üç polisin refakatinde siren lambasıyla Şam'a götürüldü.

Curcuna bittikten sonra Mancini tedirgin bir yüz ifadesiyle "Süleyman'ı bir kere daha arasan iyi olur" dedi. "Patriğin polis müdahalesine karşı aşırı bir tepki göstermesine hazırlıklı olması lazım. Patriğe giderek onu diplomatik bir biçimde piskoposun, tüm kanıtlar resmi olarak açıklanana kadar nezih bir yerde gözetim altında tutulacağına ilişkin bilgilendirmeli. Basını da meselenin dışında tutmak gerekir. Yalnızca piskoposun içine bir suçlu kaçtığı için kilisenin itibarı zarar görmez."

"Gerçekten çok dikkatlisin. Bunu benim de düşünmem gerekirdi" dedi Barudi ve Binbaşı Süleyman'ı tekrar aradı.

2 Ocak'taki vedalaşma çok duygusaldı. Şerif bütün adamlarını bürosundan çıkardı. Mancini'ye kamerasını geri verdi ve pahalı bir İsviçre markası olan kendi kol saatini ona hediye etti. Barudi'ye tabancasını iade etti ve kalın, büyük bir zarf uzattı.

"Bu ne?" diye sordu Barudi.

"Basma'ya yazdığım ama hiç gönderemediğim bütün mektuplar" dedi Şerif. Biraz duraksadıktan sonra "Ve doğum günü gülleri için biraz para" diye ekledi.

Kucaklaştılar, ikisi de ağlıyordu. Barudi Şerif'i gözlerinden öptü ve gözyaşları içinde "Seni hep böyle öperdi" dedi. Sonra "Kendine dikkat et" diye seslendi ve odadan çıktı.

Mancini de Şerif'i kucakladı. "Sen iyi bir insansın" dedi ve Şerif de onu yanaklarından öptü.

Barudi ile Mancini yola çıktı. Otoyol öncesi son kontrol noktasına kadar bir motosiklet grubu onlara refakat etti. Barudi pencereyi aşağıya indirdi ve onlara teşekkür olarak el salladı, yanında oturan Mancini aynısını yaptı.

Otoyolda uzun süre sustular. Barudi'nin yanaklarından aşağıya hâlâ gözyaşları süzülüyordu.

"Basma'nın onu bu kadar sevmesine şaşırmamak lazım" diye sessizliği bozdu Mancini. "Bir terörist de olsa, kişiliği beni etkiledi. Hiçbir görüşüne katılmıyorum ama dürüst bir adam olduğunu kabul etmek gerekiyor. Ne yazık ki yanlış tarafta" dedi sonra ve bir ara verdi. "Bir dinlenme tesisinde durup kendimizi kahve ve güzel bir yemekle ödüllendirelim mi, şöyle leziz bir domuz eti ve kırmızı şarap nasıl olur? Seni davet etmek istiyorum. Lütfen!" Mancini'nin sesi yumuşaktı. Barudi'nin arabayı kullanma biçimi onu endişelendiriyordu, çünkü dikkatsiz ve çok hızlı gidiyor, önündeki arabaları, dikiz aynasında arkadan birisinin gelip gelmediğine bakmadan geçiyordu. Bir seferinde kıl payı kurtarmışlardı ve arkadaki şoför deliler gibi kornaya abanmıştı.

"Olur" diye yanıtladı Barudi kısık bir sesle.

Bir saat mola ve şarapsız güzel bir yemeğin ardından yola devam ettiler. Barudi şimdi daha sakin ve dikkatliydi. Artık

ağlamıyordu. Mancini ona birkaç neşeli hikâyenin yanı sıra kendi kederini ve bazen üstüne çöken ölmek isteğini de anlatmıştı.

"Hayır, bu olmaz" diye yanıtlamıştı onu Barudi. "Mutlaka bir gün kendin gibi Tanrı'ya inanmayan ve hayatı seven bir İtalyan kadınla tanışacaksın."

Şam'a varmadan az önce otoyolun karşı yönü oldukça tıkalıydı, ağır yüklü büyük askeri taşıtlar kuzeye gidiyordu. Tanklar, füzeatarlar, kamyonlar ve başka savaş aletleri yol alıyor, coşkulu askerlerle dolu otobüsler ve subayları taşıyan cipler sol şeritten, ağır askeri taşıtları geçiyordu.

"Mutlaka İslamcılara saldıracaklar" dedi Barudi. Kuzeye doğru uçan savaş uçaklarının çıkardığı gürültü, sesinin duyulmasını engelledi.

Haberlerde tüm bunlardan tek kelimeyle bahsedilmedi.

Soğuk bir el Barudi'nin kalbini sıkıyor gibiydi. Şerif'in bu çatışmadan sağ çıkamayacağından korkuyordu. Sonra bu karanlık düşünceleri zihninden def etmek için başını salladı.

45. Cennet ile Cehennem Arasında

Komiser Barudi'nin Günlüğü

Döneli üç gün oldu. Cennet ile cehennem arasında süzülüyorum. Neriman beni daha önce hiç yaşamadığım bir özlem ve erotik hazla karşıladı. Şam'a varmadan kısa bir süre önce aradım ve Mancini'yi evine götürdükten sonra ona gittim. Aynı anda hem gülüp hem ağladı ve beni öylesine öptü ki, erotik duyularım aniden yükseldi. Daha yatak odasına giden koridorda sevişmeye başladık. Sonra onu yatağa taşıdım ve ruhumun her hücresiyle sevdim. Ancak saatler sonra ne kadar bitkin ve aç olduğumu fark ettim. Neriman daha önceden yemekler hazırlamıştı, kuzu bonfile, basmati pirinçli pilav ve salata, ayrıca kırmızı şarap.

Neriman çok ince bir kadın ve dişi bir aslan gibi cesur. Bir seferinde telefonda, bir Hıristiyan'la birlikte olmak istediği için ailesinin itiraz etmesinden korkup korkmadığını sorduğumda, her zaman güldüğü gibi güldü ve "Ailem hayatımın yarısını

mahvetti. Onlara tazminat davası açmadığım için sevinmeliler. Hayatımın diğer yarısını seninle geçirmek istiyorum" dedi.

Bu arada resmi olarak boşanmış. Boşanma kararı önümüzdeki haftalarda ulaşacak.

Neriman bana bir sergi hakkında çıkan bir gazete makalesi gösterdi, serginin adı "Sümerlerde Sanat"tı. Bir fotoğrafta, atlı yarış arabası süren bir kadının olduğu beş bin yıllık topraktan bir figür görülüyordu. "Medeniyet bu işte" dedi Neriman. "Bizde kadınların bisiklet sürmesi bile yasak."

*

Bugün büyük bir zevkle birkaç takvim gününün daha üstünü çizdim. Artık son düzlükteyim ve Neriman'la emeklilik günlerine müthiş seviniyorum.

Mancini dün soruşturmaların son durumu hakkında uzun ve ayrıntılı bir rapor yazdı. Raporu okudum, birkaç küçük noktayı ve dil hatasını düzelttim ve amirime bir kopya gönderdim. Mancini bu arada tüm belgeleri ve raporu İtalyan Büyükelçiliği'nde muhafaza altına aldı.

Bu sabahki toplantıya dört komiser katıldı. Milliyetçi bir meslektaş kahve molasında, tüm peygamberlerin Şark'tan çıkmasıyla hava attı. Şaraba kutsal kitaplardan daha fazla eğilimi olan asistanım Ali, ona dâhiyane bir cevap verdi: "Bunun nedeni bizim bu kadar kötü ve akıllanmaz olmamız. Ayrıca peygamberlerle ne yaptık? Onlara zulüm ve ihanet ettik, onları deli saydık ve bu da yetmezse çarmıha gerdik veya taşlayarak öldürdük. Başka halklar yalnızca efsaneler vasıtasıyla inançlı oldu."

Ne kadar doğru. Biz hepimiz –burada kendimi de dışarıda tutmuyorum– kötü olan her şeyi bizi idare edenlerin üstüne atıyoruz. Bu çok rahat. Bizi idare edenler aptal ve sadist. Rüşvetçi hainler. Bu doğru. Peki, biz neyiz? Kendimizi kurban rolünde görmekten hoşlanıyor, fakat kötülüğün en saf biçimini temsil ediyoruz. Ben de öyleyim. Ne bizi böyle yaptı? Hüküm-

dar kesinlikle değil. O bunu yalnızca kullanıyor ve bizi yetersizliklerimizin batağına bırakıyor.

*

Neriman çoğu zaman çok dikkatli konuşuyor. Burada birçok kadın gibi erkeklerden korkuyor. Bugün bana, düşününce çok bilge gelen bir şey söyledi. Böyle bir şeyi bir gazete makalesinde veya kitapta okuduğumu hatırlamıyorum. Şöyle dedi: Eski diktatörlükler insanları dilsiz yapıyordu, yeniler onları sürekli konuşmaya zorluyor ama o kadar aptalca ve yüzeysel şeyler konuşmaya yönlendiriliyorlar ki, beyinleri bir çöplük haline geliyor. Özü gizlediklerini örtbas etmek için zırvalıyor ve gürültü yapıyorlar.

Ne kadar haklı. Televizyondaki tartışmalar bir yana, cep telefonu konuşmalarını dinlemek zorunda kaldığım insanlara baktığımda midem bulanıyor.

Piskopos, şifacının kocası ve estetik cerrah tecritte. Binbaşı Süleyman isteğimi yerine getirdi. Piskopos resmi olarak seyahatte. Bu, Binbaşı Süleyman'ın patrik ile tartışarak vardığı bir uzlaşma, böylece kesin bir karara varılmadan önce Hıristiyan cemaati tedirgin edilmeyecek. Fakat piskopos rahat bir evde değil, bir hapishane hücresinde tutuluyor.

Kibarca ama bütün ayrıntılarıyla bilgilendirmek üzere Katolik patriği aradım. Bana belki kızmış olabileceğini sanıyordum, fakat tümüyle yanılmışım.

Beni baş başa bir sohbete davet etti. Selamlama esnasında yüzü gülüyordu ve bir ibrik kahve getirilmesini istedi. Onu özel kimliğimle geldiğime ve samimiyetine duyduğum minnettarlıktan dolayı, anlatacağı her şeyi kendime saklayacağıma dair temin ettim.

"Çok üzgünüm" dedi, "bu korkunç adamın gerçek yüzünü görmem bu kadar uzun bir zaman aldığı için gerçekten çok üzgünüm. Binbaşı Süleyman bana her şeyi açıkladı. Bu adamın suçlu olduğuna dair en ufak bir kuşku yok. İşinize tahminlerimle rahatsızlık vermek istemem, bu nedenle hiçbir görüş

bildirmeyeceğim. Fakat artık canıma yetti. Bundan yaklaşık dört yıl önce bizi o kadar utanç verici bir duruma soktu ki, şayet bahis konusu aile öylesine harikulade bir duruş ortaya koymasaydı, Katolik kilisesinin itibarı neredeyse yerle bir olurdu. Günah çıkarma sırrını tutmadı ve bir eğlencede bir adamın gizli ilişkisini ağzından kaçırdı, adamın karısı ondan boşanmak istedi. Beş etraflı görüşme sonucunda evliliği kurtarmayı başardık ve konunun kamuoyuna ulaşmasını engelledik. Piskopos Tabbich, ağzından kaçıranın kendisi olmadığına yemin etti. Kalbim bunun bir yalan olduğunu söylüyordu, ne var ki kimse bunu ispatlayamadı.

Ancak ona artık burada bir gün bile katlanmak istemiyorum. Papa Benedictus Hazretleri'ne gizli bir rapor sunacağım ve mahkeme kararı somutlaştığı anda bizim kararımız da verilmiş olacak. Bu arada amirinizin, piskoposu şehrin kıyısındaki bir evde gözetim altında tutmaya yönelik nazik teklifini reddettim. O bir suçlu ve bütün suçlular gibi hapishanede tutulacak".

Teşekkür edip kalkmaya yeltendim, fakat patrik elimi tuttu. "Bu alçaklığı aydınlatın, sizin için dua edeceğim. Bir misafirin burada öldürülmesinden dolayı o kadar utanıyorum ki."

"Ekselans, tek amacımın bu olduğuna inanabilirsiniz" diye yanıtladım. "Yoksa vakayı çoktan bırakırdım."

Görüşmeden sonra Mancini'yi, patriğin bizim tarafımızda olduğuna dair bilgilendirdim. Mancini'nin coşkulu bir tepki göstermemesi ve patriğe hâlâ kuşkuyla bakması beni şaşırttı.

Mancini ile birbirimizden bağımsız olarak bu suçlu çetesinin en zayıf halkasının estetik cerrah olduğunu belirledik. Bu nedenle sorgulamada bir hileye başvuracak ve ona ilkönce kendisinin fail olamayacağını ve bir cesede yapılan cerrahi müdahalelerin cezaya tabi olmadığını anlatacağız. Belki bunun üzerine bize katili söyler ve şahitlik yapar.

Mancini sorgulamada bulunmamaya karar verdi. Katil zanlılarını ben tek başıma sorguya çekeceğim. Mancini onlar için hâlâ gazeteci olarak kalacak. Mancini, komiser olduğunu öğre-

nirlerse, bir yabancı tarafından sorguya çekilmeyi incitici göreceklerini düşünüyor. Haklı.

Binbaşı Süleyman'ın açık kartlarla oynamadığı hissinden kurtulamadığım için iyi uyuyamıyorum. Sabah toplantılarında ve baş başa yaptığımız görüşmelerde gizli servisle yaptığı işbirliğinden bir kere bile bahsetmediği gibi, buna ilişkin bir soruma yalnızca "Her şey seyrinde gidiyor" demekle yetindi.

Katilleri bulduk ama onun çalışma grubu hâlâ arıyor.

Mancini'ye baş başa yaptığımız bir sohbette, ne kadar hızlı davranırsak, o kadar çok bilgi edinebileceğimizi belirttim. Gizli servis büyük ve hantal bir aygıt. Şayet bir gün yoluna çıkıp engel olursak, bizi hemen durdurur. Bu ise tanıklar en üst zümreden bir veya birkaç kişinin adlarını anar, biz de onları sorguya çekmek zorunda kalırsak söz konusu olur. Mancini güldü ve Suriye'nin ona İtalyan tarzı geldiğini söyledi.

Failler cinayeti yalnızca nefretten işlemedi. Öyle olsaydı, kardinal ebediyen yok edilir, çok derinlere gömülür veya yakındaki denizin bir yerinde bir daha yüzeye çıkmamak üzere kaybedilirdi. Hayır, katiller Roma'ya yanlış anlaşılması mümkün olmayan bir mesaj vermek istedi. Failler, kardinallik yüzüğünü bir tenzili rütbe işareti olarak sağ parmaktan sol parmağa geçirme ayrıntısını bile göz önünde bulundurdular.

Belleğin nasıl çalıştığı ne kadar garip. Son günlerde çok düşündüm ve aniden aklıma Şükrü'nün bana aylar önce şifacı Dumia hakkında anlattığı bir hikâye geldi. Bunu Neriman'a da anlattım ve birlikte çok güldük.

Şükrü, eski Savunma Bakanı Yasser Ballas'ın şifacı ile bir ilişkisi olduğunu anlattı. Şifacının henüz çok meşhur olduğu günlerde, insanlar kapısında yine sıraya girmişken, resmi plakalı limuzinlerden meydana gelen bir konvoy göründü. Büyük siyah limuzinden kim indi dersiniz? Ordu yönetimi peşinde

olmak üzere Yasser Ballas. Bekleyen insanlar korkuyla donup kaldı. Ballas eve girdi, şifacıyı selamladı ve yüksek sesle gülerek kutsal yağla kutsanmak istediğini söyledi. Sonra şifacının önünde diz çöktü, bütün generaller onu izledi. Şifacı Dumia sanki uyuşturucu etkisindeymişçesine dalgın bir halde birbiri ardına herkesi kutsal yağla kutsadı. Muzip Şükrü o zaman adice gülerek "İsrail ordusunun artık kendisine çekidüzen vermesi gerekiyor. Kutsanmış düşman generallerle başa çıkmak kolay değil" dedi. Ve o kadar yüksek sesle bir kahkaha patlattı ki, kafedeki müşteriler dönerek bize baktı.

46. Uğursuz Bir İttifak

Cerrah sefil bir vaziyette hücresinde oturmuş bekliyordu. Gözaltı koşulları ona acı veriyordu. Hâkim soruşturma süresince mutlak bir görüşme yasağı koymuştu.

"Adınız Doktor Bulos Sargi mi?" diye başlattı Barudi sorgulamayı.

"Evet" diye cevap verdi adam kırık dökük bir sesle.

Komiser ona Dumia ile Josef Sargi'nin kardeşleri olup olmadığını sordu. Adam onayladı, aynı zamanda başını salladı.

Barudi biraz bekledi. Uzun yıllara dayanan tecrübeleri ona, sorgulananın sessizlikte konuşma ihtiyacı hissettiğini öğretmişti. Cerrahta da durum farklı değildi.

"Yalnızca kâğıt üstünde. Onlarla artık en ufak bir bağım olmasını istemiyorum" dedi.

"Bakın, siz zeki bir adamsınız, bu nedenle fazla bir şey anlatmama gerek yok. Parmak izleriniz ve DNA analizi elimizde.

Kanıtlar kesin. İçinizden biri kulübeyi yakmaya çalıştı. Ancak bir şahidin alevleri söndürmesi sayesinde kulübe yanmadı."

"Piskopos..." diye fısıldadı cerrah duyulması neredeyse imkânsız bir sesle.

"Elimizde yeterince kanıt var" diye araya girdi Barudi, "kaçırılanların Saitunya otoyol çıkışı yakınlarındaki kulübede öldürülmeleri sırasında siz de oradaydınız. Benimle açık konuşmanızı tavsiye ediyorum. Cinayeti sizin işlemediğinize ve yalnızca cesedi hazırladığınıza eminim. Bu da güzel bir şey değil, fakat yasalara göre bunun için en fazla birkaç ay ceza alırsınız, bu da tecil edilir. Fakat şu ana kadar katilin kim olduğunu tam olarak bilmiyoruz, kayınbiraderiniz mi, yoksa piskopos mu? O iki adamı kim öldürdü?" Barudi'nin sesi giderek yükselmişti.

Estetik cerrah Bulos ağlamaya başladı. "Ben istemedim ve bunu neden yaptıklarını bilmiyordum." O kadar sessiz konuşuyordu ki, işitmek neredeyse imkânsızdı. Barudi daha anlaşılır konuşmasını istedi, görüşmenin bir protokolünü çıkarması gerekiyordu.

"Size bir kahve getirteyim" dedi babacan, adeta şefkatli bir tavırla.

"Bir de su, lütfen" diye rica etti Bulos. Komiser Barudi kapıdaki bekçiyle konuştu ve bekçi hızlı adımlarla uzaklaştı.

"Piskopos yaptı. Kayınbiraderim de onu cesaretlendirdi. Kardinalin yüzüne iki kere vurdu ve ona tükürdü. Piskopos kurbanlara yüksek dozda bir zehir enjekte etti. Çok korktum ama kaçmaya cesaret edemedim."

"Diğer ceset nerede? Kardinal yağ fıçısındaydı ama refakatçisinin cesedi nerede?"

"Saitunya otoyol girişinin hemen öncesinde cesedi arabadan dışarıya sürükleyip bir çukura attılar. Çukur yoldan bir eğimle ayrılıyor. Ardından kopardıkları dallarla çukurun üstünü örttüler."

"Tüm bunların yapılmasını izlediniz, hiç polise gitmeyi düşünmediniz mi? Otoyol girişinin ne kadar öncesinde?" diye sordu Barudi öfkeyle.

"Kayınbiraderim beni ve kız kardeşimi öldürmekle tehdit etti. Çok değil, belki yüz metre öncesinde" diye cevap verdi cerrah.

Barudi ayağa kalktı ve Şükrü'yü aradı. "Dostum, acil bir şey var" dedi ciddiyetle. "Öldürülen Cizvit'in cesedi, Saitunya otoyol girişinin yüz metre öncesinde bir yere atılmış... Hayır, hayır. Yolun yanındaki bir çukurda, çukur bir bayırın altında... Evet, aynen, Derkas'tan güney otoyoluna çıkan yolun üzerinde... Nasıl? Evet, yaklaşık yüz metre... Hayır, Mitri değil, sen. Bu çok önemli. Kimse bir ipucunu bir kanıta senden daha iyi dönüştüremez... Teşekkür ederim. Lütfen cesedi bulur bulmaz beni ara. Adamlarının kafasına, basına tek bir kelime bile etmemelerini iyice sok. Son düzlükteyiz. Aptalca bir hata her şeyi mahvedebilir."

Kahve ve çay içtikten sonra, cerrah su gibi konuşmaya başladı. Yükünden kurtulmak isteyen birisi gibi anlatıyordu. Sorun onu konuşmaya özendirmek değil, susturmaktı.

Kayınbiraderini ve piskoposu, intikam planını tasarlamakla suçladı. Peder Gabriel'in meseleden hiçbir haberi yoktu. İki haydut onun zayıf sinirleriyle alay ediyordu.

Tecrübeli komiser, estetik cerrahın "fail bilgilerine" sahip olduğuna emindi. Yalnızca fail veya faillerin bilebileceği küçük ayrıntılardan haberdardı. Barudi ve Mancini hedefe yaklaştıklarını hissediyorlardı.

Şükrü dört saat sonra Komiser Barudi'yi aradı ve Cizvit pederin cesedini bulduklarını bildirdi. Buz gibi soğuk, cesedi iyi muhafaza etmişti.

Barudi hemen Mancini'yi aradı ve cesedin, şüpheli cerrahın sorgulama esnasında tarif ettiği yerde bulunduğunu haber verdi. Mancini, tek başına bunun bile suçun kanıtlanması için yeterli olduğunu söyledi, fakat yine de diğer faillerin sorgulamasının nasıl geçeceğini merak ediyordu.

Barudi ertesi gün piskoposu ve şifacının kocasını ayrı ayrı sorguya çekti. Kanıtlar ezici nitelikte olmasına karşın, her ikisi de fiili inkâr etti ve bundan da öte sanki her şeyi daha önceden aralarında görüşmüş ve gizli bir ittifak kurmuşçasına ifade vermeyi reddetti.

Barudi sorgulamayı kâh kibar, kâh tehditkâr sözlerle veya öfkelenmiş rolü yaparak denediyse de iki adam bundan hiç etkilenmedi. Sonunda Barudi'nin aklına patriği meseleye dahil etmek geldi. Piskoposun o zaman konuşacağını umuyordu. Patrik ilkin pek hoşnut olmadı, fakat Barudi ona yalvarınca kabul etti. Mancini, Suriyeli meslektaşının kararlılığını hayranlıkla izledi.

Barudi, geldiği için patriğe teşekkür etti ve ondan öfkesini gizlemesini ve piskoposa, suskunluğuyla soruşturmayı yalnızca aksattığını anlatmasını rica etti. Kaçırılan iki kurbanın, onunla şifacının kocası tarafından öldürüldüğüne dair kanıtlar bir şüpheye yer vermeyecek kadar açıktı.

Patrik Bessra, piskoposu bir baba gibi etkilemeye çalıştı ve uzun uzun Hıristiyanlığın doğruyu söyleme sorumluluğundan bahsetti. Ayrıca ona açıkça DNA'sının ve parmak izlerinin failinkilerle tamamen örtüştüğünü açıkladı. Kulübe, planladıkları gibi yanmamıştı.

"Profesör Farcha'nın aldığı mektuptaki DNA izleri de size ait" dedi Barudi. Kibarlığını korumakta zorlanıyordu. DNA analizinin sonuçlarını Şükrü'den geçen akşam öğrenmişti.

Piskopos onları dinlemiyor, kayıtsız bir tavırla önüne bakıyordu. Ancak patrik sözlerini bitirince, kendini beğenmiş, hatta saldırgan bir yüz ifadesiyle "Benden hoşlanmıyor ve beni parmaklıklar arkasında görmek istiyorsunuz. Fakat yanılgı içerisindesiniz, buradan suçsuz bir kişi olarak çıkacağım. O zaman bu yeteneksiz komiserle birlikte benden özür dileyeceksiniz. Şimdi beni rahat bırakın" dedi ve patriğe sırtını döndü.

Barudi o anda yerin dibine geçer gibi oldu. Piskoposun yanından çıkar çıkmaz patrikten özür diledi ve limuzinine kadar ona refakat etti. Şoför arabadan fırladı, arka kapıyı açtı ve Barudi'ye biraz önce olanları görmüşçesine yıkıcı bir bakış attı.

Patrik pencereyi aşağıya indirdi ve Barudi'ye üzülerek baktı. "Papaz Gabriel ile konuşun. Piskoposa çok yakındır."

"Teşekkür ederim, ben... Teşekkürler... Bu iyi bir fikir" diye kekeledi Barudi, o anda patriğin istediği her şeyi yapardı.

Barudi Papaz Gabriel'i aradı ve bir randevu ricasında bulundu. Gabriel çok dalgın gibiydi, komiserin onunla neden konuşmak istediğini anlamıyordu.

"Yardımınıza ihtiyacım olduğu için" diye numara yaptı Barudi.

Aynı odada bulunan Mancini sırıttı. Barudi telefonu kapatıp çıkmaya yeltenince "Yan yollar üzerinden amaca ulaşma konusunda senden öğrenilebilecek çok şey var" dedi.

Barudi dört saat sonra Papaz Gabriel'den hayal kırıklığına uğramış bir vaziyette geri döndü. "Tamamen tükenmiş, yerle bir olmuş" dedi Mancini'ye. "Koruması altındaki Dumia'yı bile görmek istemiyor. Dumia onu biz konuşurken iki kere aradı ve Gabriel iki seferinde de hırlar gibi sükûnete ihtiyacı olduğunu söyledi. Gerekçesi kuvvetli, fakat sanırım derin bir dehşet içerisinde. Yine de cinayet ve şüpheliler hakkında tek kelime bile konuşmuyor."

İki adam, yakınlarına zarar verecekse, insanların gerçekleri söylemekte ne kadar zorluk çektiği hakkında konuştu. Mancini'nin bütün önemli sorgulamalara uzak durması konusunda hâlâ aynı fikirdelerdi. Her sorgulamadan sonra buluşacak ve görüş alışverişinde bulunacaklardı. Mancini kayıtları dinleyip kâğıda dökecekti.

Barudi İtalyan meslektaşına minnettardı. Piskopos ve kocanın yeni sorgulaması için asistanı Ali'yi de yanına aldı. Yıllardan beri şantaja varan bir taktik uyguluyorlardı. Ali sabırsız, tehditkâr olma görevini, Barudi ise sakinleştirici, babacan rolü üstleniyordu. Amerikan polisiye filmlerinden bilinen bu iyi polis-kötü polis stratejisi beyazperdede her zaman verimli olurken, gerçek hayata ilişkin aynı şey söylenemezdi. Bu strateji bu arada o kadar tanınıyordu ki, hem piskopos hem de koca işin içyüzünü hemen anladılar.

Piskopos ve kocanın bunu izleyen sorgulamaları da sonuçsuz kaldı.

47. Gabriel'in Son Sahnesi

Buz gibi soğuk ama harika güneşli bir gündü. Barudi ve Mancini şehre indiler. Son günlerin çalışmalarından yorgun düşmüşler ve kendilerine yarım gün tatil almak istemişlerdi. Port Said Sokağı'nda bir saat oturdular, buradan Kasiyun Dağı'na gitmek ve şehrin muhteşem panoramasının tadını çıkarmak istiyorlardı. O anda polis telsizinden tüm devriye arabalarının Cham Palace Otel'e gitmesi için bir anons geldi. Bir adam intihar etmek istiyordu. Üst katlardan birinden aşağıya atlamak niyetindeydi. Seyir meraklıları açısından da hayati tehlike söz konusuydu.

Barudi ile Mancini birbirine baktı ve hiç konuşmadan, yardım etmek için olay yerine gitmeye karar vererek arabaya atladılar. Barudi Yusuf El Azme Meydanı'na doğru sürdü ve sola Maysalun Caddesi'ne döndü. Daha "Jet Set" gece kulübünün hizasından, beş yıldızlı meşhur Cham Palace otelinin önünde büyük bir kalabalığın toplandığını gördüler. Polisler meraklıları otelin girişinden uzak tutmaya uğraşıyordu.

Barudi kaldırımın üstüne park etti "Kriminal Polis" yazısını ön camın alt kısmına koydu ve Mancini ile birlikte otele doğru yürüdü.

Büyük bir insan topluluğu üç-dört sıra halinde otelin girişinin önünde sıkış sıkış duruyordu.

"İntiharcının kimliği biliniyor mu?" diye sordu Mancini en arka sıradaki bir adama.

"Bir papaz olduğu söyleniyor" dedi adam ve tekrar yukarıya baktı.

Üç çaresiz polis, insanları mesafe bırakmaya ikna etmeye çabalıyordu. Tam Barudi ile Mancini'nin geldiği anda, on güçlü kuvvetli otel çalışanı kalabalığa doğru dayandı ve herkesi kaba bir şekilde geri çekilmeye zorladı. Girişin etrafında ancak şimdi büyük bir yarım daire meydana gelmişti.

O sırada çığlıklar atan bir kadın, boşalan alana koştu, orada diz çöküp dua etmek istiyordu. Kadın Dumia'dan başkası değildi.

"Kutsal Meryem, lütfen Papaz Gabriel'i kurtar, lütfen Papaz Gabriel'i kurtar" diye bağırdı kısık bir sesle.

Toplananlardan bazıları Dumia'nın sözlerini tekrarladı, fakat çoğu ne Dumia'yı ne de papazı tanıyor gibiydi. Modern şehir, aynı çöl gibi kimsenin kök salmasına izin vermiyordu. Burada her türlü dükkân, otel ve resmi daire vardı. Ve bu insanlar çoğunlukla müşteri, turist, yabancı, uzak köylerden gündelikçi olarak gelmişti.

Bu arada dört polis daha ortaya çıkmıştı. Kısaca görüştüler, sonra Dumia'yı çekerek götürdüler. Mancini bir adamın "Yoksa bir pizza gibi dümdüz olacak" diye alay ettiğini duydu. Birkaç izleyici güldü.

Barudi yüzünü ekşitti ve sessizce "İnsanlar giderek bayağılaşıyor. Bir intiharcı bile onları vurdumduymazlıklarından çekip alamıyor" dedi.

Mancini'nin "Zavallı Gabriel, ne kadar yazık" diye fısıldadığını duydu.

"Bırakın Kutsal Meryem'le konuşayım" diye haykırdı o anda Dumia ve polislere karşı kol ve bacaklarıyla direnmeye çalıştı.

Fakat polislerden biri kolunu çevirerek sırtına bastırdı ve onu götürerek kabaca bir VW minibüsün içine ittirdi.

Barudi ile Mancini ancak şimdi bakışlarını yukarıya çevirdiler. Papaz Gabriel, on bir katlı otelin çatısının çıkıntısında durmuş aşağıya, rüzgârın öteye beriye savurduğu el yazmaları fırlatıyor, sonra da arkalarından bakıyordu. Sayfalar ancak daha sonra toplanabildi. Bunlar böyle parçalara ayrılmış bir vaziyette hiçbir anlam taşımayan tiyatro oyunlarıydı.

Gabriel siyah cüppesiyle otelin meşhur döner restoranın hemen altındaki en yüksek çıkıntısının üstünde duruyordu. Restoranın dönme mekanizması durdurulmuştu. Yüzden fazla müşteri ve personel yüzlerini pencerelere dayamıştı. Restoran bir gemi olsaydı, alabora olurdu. Bazıları ellerini kollarını sallıyor ve camlara vuruyordu, fakat çıkıntının üzerindeki adam başka bir dünyaya geçiş yapmıştı bile. Çocukluğundan beri ona eziyet eden kiliseyi yüksek sesle lanetliyor, inancını ve güvenini ayaklar altına alan Dumia'ya küfürler yağdırıyordu. Kör ve sağır olmuş, onun ilkel bir şarlatan olduğunu çok geç anlamıştı. Onu yukarıdan bir kartal gibi izledi, onu ve ucuz oyununu seyretmek zorunda kalmamak için gözlüğünü çıkarıp fırlattı. Ama yine de eliyle dokunabilecek kadar yakındaydı. Yarım dairenin ortasına gitti ve ellerini birleştirerek diz çöktü. Gabriel yüksek sesle güldü ve "Yine koltukaltındaki pompanın yağı" diye haykırdı. "Defol, lanet olası fahişe, defol!" Ancak yalnızca döner restorandaki seyirciler onu duyabiliyor, sesi sokağın işlek trafiği tarafından yutuluyordu. Otel çalışanlarının yarım daireyi genişletmesini ve polislerin Dumia'yı götürmesini gördü.

"Perde" diye bağırdı Gabriel ve atladı.

Cüppesi rüzgârda sanki biraz bayrak, biraz kefen gibi dalgalandı.

Binanın cephesi ve pencereler yanından giderek daha büyük bir hızla geçti, artık yalnızca karaltı halindeki kontürlerini ve insan figürlerini görüyordu.

Kaldırım taşları hızla yaklaştı. "Perde!" diye bağırdı. Karanlık, çığlığını sarmaladı.

48. Yakışıksız Bir Veda

"Piskopos ile şifacının kocasının bu vakayla hiçbir alakası yok" dedi Binbaşı Süleyman Barudi'ye bakmadan, "ve cerrah, ifadesini benim ve savcının önünde geri çekti. Senin ona şantaj yaptığını, şayet itiraf etmezse, eşcinsel olduğunu kamuoyuna duyuracağını söylediğini belirtti. Ertesi gece de kendini astı".

Barudi, ağzında daha önce hiç olmadığı kadar acı bir tat hissetti. Cerrahın eşcinsel olduğunu bile bilmiyor ve ayrıca bunu hiç umursamıyordu. Ancak savcının karaktersiz, adı çıkmış bir yalancı olduğunu biliyor ve bu yüzden ondan hoşlanmıyordu.

"Oradaki durum hakkında hiçbir bilgi vermeden, beni ve İtalyan meslektaşımı çatışmaların sürdüğü bölgeye gönderiyorsun. Hayatımızı tehlikeye atıyoruz ve şimdi azmettiren adamı serbest bırakmak istiyorsun. Gerçekten ciddi olamazsın" dedi Barudi öfkeden titreyerek.

Sesi koridorun sonundan duyuluyordu.

"Bununla bir ilgim yok" diye yanıtladı Süleyman, o da kızgındı. "Savcı onları sorguladı ve hâkim serbest bıraktı. Gerçek fail bir İslamcı ve suçunu çalışan kameralar önünde itiraf etti. Daha ne istiyorsun? İşimiz bitti. Bugünden itibaren iki hafta izinlisin. Şubat ayında zaten emekliye ayrılıyorsun. Savcı ve hâkimi şikâyet edebilirsin. Fakat senin yerinde olsam..."

Barudi ayağa kalktı ve vedalaşmadan çekti gitti. Onlarca yıldır ilk kez Bayan Malik'e bakmadı. Bürosunda Mancini onu bekliyordu.

"Orospu çocukları piskoposu ve şifacının kocasını serbest bıraktı. Bizim yargımız böyle. Kırk yıl önce ben başlarken böyleydi ve hizmet süremin sonunda da böyle. İşin dışında kaldık. Resmi olarak itirafçı bir failleri var, fakat bugünden sağ çıkamayacağına emin olabilirsin. İkimiz ise öfkeden kudurabiliriz. Beni eve gönderdiler."

Mancini hiçbir şey demeden yutkundu. Bunu izleyen birkaç dakika boyunca istemeden de olsa Barudi'nin son resmi işlemlerinin tanığı oldu. Barudi, çekmecelerinin içindeki eşyaları bir kartona doldurmaya başladı. Sonra aniden telefona davrandı ve ağlamaklı bir sesle "Ali, hemen yanıma gelsene" dedi.

Sadık asistanına elindeki evrakı, görev silahını ve polis kimliğini verdi. "Benim için teslim edebilir misin?"

"Tabii, şef" dedi Ali duygulanarak. Bayan Malik'ten olup biteni öğrenmişti.

Sonra kapıya vuruldu ve Nabil içeriye girdi. "Seni çok özleyeceğiz" dedi Nabil şekilci bir tarzda.

"Artık buradan yalnızca gitmek istiyorum" dedi Barudi ve Nabil'i dışarıya çıkardı. Ali'den kapının önünde durmasını ve gelen tüm meslektaşları göndermesini rica etti. Her şey zaten çok zor geliyordu ve herkesle tek tek vedalaşamazdı.

Ali koridorda kararlılıkla nöbet tutmaya başladı, gelenlerle tartıştığı ve Barudi'nin isteğini yerine getirdiğini söylediği duyuluyordu. Bütün meslektaşları geri gönderse de Bayan Malik'te tereddüt etti.

"Zavallı Zekeriya" diye seslendi Bayan Malik odaya dalarken. "Senin gülümsemeni çok arayacağım. Seninle kim ilgilenecek?"

Barudi'yi kucakladı ve ağlamaya başladı. Barudi üzgün değildi. Öfke, üzüntüsünü bastırmıştı.

Barudi onun sırtını okşadı. "Neriman. Adı Neriman" dedi.

Bayan Malik hayretler içerisinde bakakaldı. "Doğru mu bu? Bir kadının mı var?"

"İstersen bir arkadaş diyelim, her halükârda benden hoşlanıyor" diye yanıtladı Barudi ve Bayan Malik'i alnından öptü. "Ve onu seviyorum."

Sonra Barudi Mancini ile birlikte hızlı adımlarla binadan çıktı, ikisinin de elinde birer büyük karton vardı. Barudi kartonları arabaya yerleştirdi, sonra arabaya binerek hızla ayrıldılar.

"Şimdi güzel bir yemek yiyelim, özgürlükte ilk yemeğim" dedi Barudi ve Beyrut istikametine giden otoyola girdi. Yarım saat sonra otoyoldan çıktı ve nehrin kenarındaki büyük bir restoranın önüne park etti. Barudi restoranın sahibini tanıyordu, adam iki müşterisinin önüne, mönüde yazılı olmayanlar da dahil olmak üzere mutfaktan çıkan en leziz yemekleri getirmekte en ufak bir tereddüt göstermedi. Sıcak restoranda oturup pencereden, bu mevsimde delice akan nehri seyrettiler. Diğer kıyıda "Beni Unutma" adını taşıyan efsanevi kaya yükseliyordu.

"Bahtsızın biri yukarıdan ölüme atlamış ve atlarken uzak Şam'daki sevgilisine 'Beni unutma' diye seslenmiş. O günden beri kayanın adı böyle." Barudi hafifçe öksürdü. "Sana birlikte geçirdiğimiz güzel zaman için teşekkür etmek istiyorum. Faillerin en yüksek makamlar tarafından korumaya alınması benim için çok utandırıcı bir durum."

"Boş ver, kafanı bunlarla yorma, sen mükemmel bir iş yaptın. Böylesi müdahaleleri yeterince tanıyorum."

Birlikte çalışmalarına bir kadeh şarap kaldırdılar ve restoran sahibinin bizzat servis ettiği leziz yemeklerin tadını çıkardılar.

"Bana güvenebilirsin, piskopos cezasını çekene kadar rahat vermeyeceğim" dedi Mancini.

Böylesi dostça bir dayanışma Barudi'yi sevindirdi, Mancini'nin ciddi olduğunu ve sözünü gerçekleştireceğini kestirememişti.

Üç ay sonra, 7 Mart 2011'de Papa XVI. Benedictus Şam Katolik Patriği'ne, içeriği açıklanmayan ama etkisi hemen görülen

yanlış anlaşılması imkânsız sert bir mektup yazdı. Ruhaniler Meclisi'nin bir kararı ilan edildi ve Piskopos Tabbich, Katolik dininin esaslarına dayanan ceza hukuku gereğince ağır suçlarına istinaden görevinden alındı ve rahiplik konumundan azledildi. Mektup kısaca şu şekilde sonlandırılmıştı: Bunun derhal hayata geçirilmesi halinde, Vatikan kamuoyuna açıklama yapmaktan feragat edecektir.

Katolik patrik rahatlamış bir ruh haliyle kararı uyguladı ve Piskopos Tabbich şahsi nedenlerle geri çekilerek meditasyona döneceğini açıkladı.

Patrik, oluşan dalgalanmaları yatıştırmak ve genel söylentilere karşı önlem almak amacıyla Paskalya vaazında meditasyona çekilen eski piskoposu anmaya kalkınca, topluluğun içinde sesli gülüşmeler baş gösterdi. Patrik ürktü. Ayini sürdürmek için üç kez sükûnet ricasında bulunmak zorunda kaldı. Bölünen vaazı yarım bir eser olarak kaldı ve patrik bir daha asla Piskopos Tabbich'in adını anmadı.

Vatikan'ın bir iç meselesi olduğu için yazıda, Kardinal Buri'nin "yaşlılık sebepleriyle" tüm görevlerini bırakmak ve aynı şekilde geri çekilmek zorunda kaldığından söz edilmiyordu. Kardinal Buri bundan sonra Papa Benedictus ile tek bir kelime bile konuşmadı.

49. Özgürlüğün Bir Kızı

Komiser Barudi'nin Günlüğü

15 Ocak 2011, Cumartesi

Bugünden itibaren Ocak sonuna kadar izinli ve 1 Şubat'tan itibaren emekliyim. Takvimde kalan bütün iş günlerinin üstünü zevkle çizdim.

Bugün bir komiser olarak işimin son notlarını yazıyorum.

Çok zor geliyor, fakat bir kere de olsa kendime açıkça itiraf etmeliyim: Başarısız oldum. Kariyerimi bir yenilgiyle sonlandırıyorum, aynı 1970'te bir yenilgiyle başladığım gibi. Neriman beni teselli ediyor ve haklı: Bu benim şahsi başarısızlığım değil. Ultramodern ama özgür olmayan bir toplumda gerçeği bulmak imkânsız.

Rejimin bu çirkin fail rolünü oynatmak için kimi seçeceğini umursamıyorum. Duyduğum kadarıyla, Alevi bir subayı vurduğu için ölüme mahkûm edilen bir İslamcıymış. Aptalca ve gaddar bir cinayet. Gizli servis şefini, aynı adı taşıyan sıradan

bir hava subayı yeğeniyle karıştırdığı için aptalca ve fanatik bir seçim temelinde cinayet işlediği için gaddarca. Lübnan iç savaşını hatırlıyorum, bazı kontrol noktalarında erkeklerden, onları sünnetli (Müslüman) ve sünnetsiz (Hıristiyan) olarak ayırmak üzere pantolonlarını indirmeleri isteniyordu. Silahlı denetçilerin dini aidiyetine göre bu gruplardan biri sorgusuz sualsiz ve sebepsiz çekincesiz vuruluyordu. Taş devrinin insanları gerçekten bizden daha mı ilkeldi?

Gizli servis daha önceden mahkûm edilmiş buna benzer katilleri, şimdi kardinalin gerçek katillerinin üstünü örtmek gibi özel vakalar için olduğu üzere elinde hazır tutar.

Adama ya uyuşturucu verilmiş (Ali'nin görüşü) ya da şantaj yapılmış (Şükrü daha fazla bilgi sahibi). Her halükârda o kadar baskı görmüş ki, cinayeti itiraf ettiği gibi, inandırıcılığını güçlendiren bazı ayrıntılar da veriyor. Bizim soruşturmalarımızın ürünü olan bu ayrıntıları gizli servisin hizmetine şefim sundu. Bu pis oportünist bana, Mancini'ye ve tüm adamlarıma acımasızca ihanet etti.

Artık hiçbir şeyi değiştiremem. Buna rağmen o kadar öfkeliydim ki, bürosuna gittim ve bizi kandırarak çalışmalarımızı sabote ettiğini doğrudan yüzüne söyledim. Soluk ve utangaç bir biçimde gülümseyip "Başka seçeneğim yoktu, sevgili dostum, başka seçeneğim yoktu" dedi ve bir el işaretiyle dinlendiğimizi ima etti.

Bu ülkede gizli servisin onayı olmaksızın hiçbir şey yapılamaz.

"Fakat..." diye karşı gelmek istedim.

"Fakat yok... Piskopos ile şifacının kocası suçsuz" dedi dinleyenlere şirin gözükmek için yüksek sesle.

Ayrılmadan önceki son günlerimde Binbaşı Süleyman, özgüvensizliğini ve ihanetini gizlemek için çok alaycı bir dil kullanıyordu. Katıldığım son sabah toplantısında bana "Barudi, Barudi! Uyan! İsveç'te doğmadın, değil mi? Harikulade bir ülkede yaşıyor ve ne istersek yapabiliyoruz, fakat bazen devletin itibarı adaletten daha önce gelir" diye seslendi.

Bu adamın neden olduğu utanç yüzünden hüngür hüngür ağlayabilirim, tek hedefi hayatımızı tehlikeye attığımız çalışma-

lar vasıtasıyla gizli servisten iyi bir not alabilmek. Suratı ay dede gibi parlıyordu ama kendi ışığıyla değil.

Kalkıp gittim, daha kapıya varmadan "Sen ve Mancini yüksek bir takdir alacaksınız, bunu *ben* sağladım" diye ekledi.

Dört gün önce Şükrü ve Mancini ile birlikte Kalamun Dağı'na bir gezinti yaptık. Şam'ın elli kilometre kuzeyinde bambaşka bir dünyayla karşılaşıyorsun. Çıplak bir arazi, neredeyse Amerika'nın meşhur Grand Kanyon'unu anımsatan yüksek kayalar ve mutlak bir sessizlik. Burada bizi dinleyemezlerdi. Telefonlarımızı arabada bıraktık. Yürürken çok geçmeden harika doğanın tam ortasında küçücük bir lokale rastladık. Lokalin sahibi bize mütevazı bir kahvaltının yanında hayatımda içtiğim en güzel çayı sundu. Yalnızca çayı pişirmesi ve servis etmesi bile etkileyici bir seremoniydi.

Şükrü, adamlarıyla birlikte Cizvit'in cesedini emniyete alırken Derkas çevresinde gördüğü sayısız ölüden bahsetti. Bir köylünün ona anlattığına göre, hükümet birlikleri İslamcılardan hiç esir almamış, hepsini öldürmüş ve her yeri yakmıştı. Bu, Şam merkezi gücünün bir emriydi. Kömürleşmiş zeytin ağaçları, dallarını sanki merhamet dilenircesine gökyüzüne doğru uzatıyordu. Askerler evleri, içinde İslamcıların olduğu düşüncesiyle yerle bir etmiş, arkalarında açlıktan ağlayan çocukları bırakmışlardı. Şükrü ve adamları, üzerlerindeki tüm parayı, ailelerine ekmek alabilmeleri için zavallı anne babalara vermişti.

Sonra tekrar kardinal ile Cizvit'in öldürülmesi konusuna döndük. Şükrü, şifacı Dumia'nın hamilerinin dağıttığı yazılar okunup Kutsal Meryem'in söyledikleri analiz edildiğinde, şu saptamanın yapılması gerektiğini söyledi: Bunlar Hıristiyanlara, rejime itaatkâr olmaları yönünde yapılan bir çağrıydı. Kutsal Meryem hep kriz ve skandallar söz konusu olduğunda ortaya çıkıyor ve ne diyordu? Çocuklarım, barışçıl olun, hükümdarlarınıza karşı kuşkucu olmayın, kıskançlık duymayın, tam tersine şöyle olun, böyle olun... Piskopos'un ücretsiz dağıttığı broşürlerde ve sözde şifacının konuştuğu YouTube videolarında da aynısı söyleniyordu. Şükrü'nün bakışı uzaklara yöneldi. "Batıl inancın iki tür toplumda en iyi geliştiği dikkatinizi çekti mi?"

"Hangilerinde? İnsan daha ilk günlerinden bu yana batıl inanca sahip. Her şimşeği tanrıların bir cezası olarak algıladı" diye yanıtladı Mancini.

"Orası öyle, fakat batıl inanç kitlesel bir fenomen olarak en iyi çok yoksul veya çok doymuş toplumlarda gelişir. Hakları ellerinden alınan insanların hayatlarını kurtarmaya çalıştığı bizim toplumumuzda insanlar tutunacak bir şey arar, bu bir kurtarma ipi sandıkları bir örümcek ağı olsa bile."

"Bu doğru, fakat batıl inanç neden çok doymuş toplumlarda daha iyi filizlensin? Bunu anlamıyorum" dedim.

"İnsanlar orada hiçbir şeyden tatmin olamadığı için ruhlarında dayanılmaz bir anlamsızlık oluşur ve bu nedenle başka dünya ve boyutlarda tatmin duygusu arayışına girerler" diye yanıtladı Şükrü. Mancini bu sözleri başıyla onayladı.

Derin bir sessizlik meydana geldi. Bir süre hiç konuşmadan yan yana yürüdük. Şükrü'nün düşüncelerine az şaşırmamıştım. Şükrü bir ateist, bu nedenle alametler ve yağ tantanası ve Vatikan'ın bunları kabul etmesi onu hiç ilgilendirmedi. Profesyonel bir iz sürücü gibi –ki zaten öyle– bunların arkasında yatan nedenlere odaklanıyor. Mancini ve ben ise cinayetlerin dini nedenine aşırı derecede odaklanmıştık. "Savunma bakanıyla generallerinin, o sahtekâr tarafından herkesin önünde yağlanması başlangıçta sandığım gibi bir şaka falan değildi" diye devam etti Şükrü. "Tam tersine bu kadının Hıristiyan cemaatinin önünde onurlandırılmasıydı. O zamanlar bununla dalga geçmiştim. Bakan on yıl sonra yine generalleriyle birlikte tekrar kadına giderek yağlanmak istediğinde, kadının etrafı çok fazla sakinleşmişti. Bakanın amacı bu cemaatten uysal ve batıl inançlı bir koyun sürüsü yapmak ve bu sahtekâr kadına karşı yükselen eleştirel sesleri boğmaktı. Gizli servis kadını ve yardımcılarını bu nedenle koruyor."

"Haklısın" dedi Mancini. "Aslında bu, Kutsal Meryem'e yapılan bir hakaret. Sanki bu rejimin alçaklıklarını örtbas etmek ve resimlerinden ucuz zeytinyağı akıtmaktan başka bir işi yokmuş gibi..."

...Bırakmam lazım. Neriman aradı, yemeğe gelecekmişim.

Gece Neriman'da kaldım. Şimdi komiser olarak son not, deneyim ve düşüncelerimi yazıyorum.

Bugün hazırlıksız yakalandım. Şükrü aradı ve hemen televizyonu açmamı söyledi. Dini liderlerin kuzeydeki çatışmalarla ilgili görüşleri verilecekti. Neredeyse on beş dakika bekledim. Sonra kadın haber spikeri kısaca kuzeydeki teröristlerin imhasından bahsetti. Ardından Suriye Cumhuriyeti müftüsü ekranda gözüktü ve başkanın İslamcılara karşı savaş açmasının haklılığını kanıtlamak için Kuran'dan alıntılar yaptı. Sonra Dağ Azizi'nin, mağaradan bir görüntüsü çıktı. Bir Hint gurusuna benziyor, çok yaşlı ve tedirgin görünüyordu. Şehrinin çevresinin İslamcılardan temizlenmesini kutsadı ve başkanı, Tanrı'nın şefkatli eli olarak tanımladı. Esas şok bunun ardından geldi. Patrik Bessra bir konuşma yaparak Suriye ordusunu kutsadı, kuzeydeki müdahalesini insani ve medeni olarak tanımladı ve ülkeyi teröristlerden kurtaran cesur askerleri övdü.

Patriğin numarasına üç kere ulaşmaya çalıştım, sonra bıraktım. "Bunun, kendini tehlikeye atmaktan başka ne anlamı var?" dedi Neriman. "Patrik Bessra, rejimin önünde diz çöktü, aynı diktatörlüğün tüm karşıtlarını Allah'ın düşmanı olarak tanımlayan Cumhuriyet Müftümüz Sünni Şeyh Fassian gibi."

Aslında polisin, suçun zahmete değmediğini göstermesi lazımdı; cezanın da hırsın kontrolden çıkmasına karşı bir eğitim önlemi olması gerekirdi. Fakat kanun koyucu, halkı aptal, naif ve saf sayıyor. İnsanın, suçun belli bir boyuttan sonra zahmete değdiğini anlaması için gözlerini açarak ve biraz zekâyla etrafına bakması yeterli.

İlk vakamda, çoğu vakada olduğu gibi bu da bir yapbozdu ve Mancini ile ikimiz büyük bir gayret ve hayatımızı ortaya koymak suretiyle parçaları arayıp birleştirerek ortaya bir resim çıkardık. Ya şimdi? Resmi havaya savurdular, yapboz parçaları her yöne dağılıp gitti ve yarısı artık hiçbir zaman bulunamayacak.

Mancini'nin hayatı artık tehlikede değil. Vaka kapandı. Mancini akıllı bir adam ve resmi sonuçtan memnunmuş gibi dav-

ranıyor. Dün gitti. Onu özleyeceğim. Esprili, dürüst, cesur ve sağduyulu bir insan. İnsanın sahip olmak isteyeceği bir arkadaş. Ama bu da benim şanssızlığım. O Roma'da yaşıyor, ben burada. Mesafe her yeni arkadaşlık için tehlikelidir.

Soruşturma malzemelerimizi İtalya İçişleri Bakanlığı'na ve Vatikan'a sunacak.

Gizli servisin, çok şey bildiğim için beni öldüreceğinden endişeleniyordum. Neriman'la bunun hakkında konuştum, çünkü onu seviyorum. Beni sakinleştirdi ve gizli servisin yakında emekli olacağımı ve sözümün ağırlığının kalmayacağını bildiğini söyledi. Muhalifleri öldürürken bu kadar da aptallık yapmazlardı. Mancini'nin İtalya'da açıklayacağı şeyler ise burada kimsenin ilgisini çekmezdi. Yüzümü okşayarak "Sevgili komiserim, senin gibi kahramanlar dinozor oldu. Nesli tükenen sevilesi bir tür" dedi ve beni yürekten öptü.

Neriman haklı. Polisteki işim vasıtasıyla gerçeğe veya adalete hizmet ettiğim illüzyonu hayatım boyunca bana refakat etti. Genç bir adam olarak naif düşüncelerimin, polis akademisinde öğrendiklerimle özdeş olmasını hâlâ garipsiyorum. Sanki toplumun küçük suçlulardan temizlenmesi, toplumu daha güvenli kılacakmış, düzeni yeniden tesis edecekmiş gibi... Hangi düzeni?

Çifte cinayetin aydınlatılmasıyla ilgili raporumuz yaklaşık iki yüz sayfa tutuyor ve tüm ipuçları ve kanıtlar raporda ayrıntılı bir şekilde sıralandı. Mancini belgeyi Şam'daki İtalya büyükelçisine verdi ama aynı zamanda USB bellek olarak yanında İtalya'ya götürdü.

"Belgelerin İtalya'ya giderken yolda kaybolacağına dair iddiaya girerim, bu nedenle bir kopyalarını aldım."

Şayet İtalya içişleri bakanı, Vatikan açıklanmalarını istemediği için diplomatik değerlendirmelerden hareketle belgeleri gizleyecek veya yok edecek olursa, Mancini hikâyeyi arkadaşı Giuliano Conte'nin gazetesinde yayımlayacak. Kaynak anonim kalacak ve yalnızca Şam'daki İtalyan Büyükelçiliği'nde aranması gerektiği ima edilecek.

Mancini'nin üstün hizmetler ödülü olarak altın kaplama tabancayı içişleri bakanının elinden böylesine ışıltılı bir gülümsemeyle almasını başlangıçta anlamadığımı itiraf ediyorum.

Mancini'yi küçümsemişim. İtalyan dostum, dün belgeleriyle birlikte kontrol edilmeden geçmek için saf rolü oynadı ve geçmeyi başardı.

Veda zor oldu. Mancini de çok duygulandı, o kadar duyguluydu ki, ağladı. Neriman onu kucakladı ve büyük bir içtenlikle gözlerinden öptü. Ben de onun gibi yaptım.

"Roma'ya gelmeyi unutmayın. Sizi bekliyorum. Büyükelçi derhal bir vize alacağınızın sözünü verdi. Umarım o zamana kadar yine bir kız arkadaşım olur" dedi Mancini.

"Söz veriyorum ve sevgilim gelmek istemezse bile, yalnız başıma gelirim. Roma'yı nihayet görmek istiyorum" diye yanıtladı Neriman.

Her üçümüz de ağlamak istememize rağmen güldük.

Mancini hiç kontrol edilmeden geçti, son bir kez el salladı ve yok oldu.

Müthiş bir adam.

Gizli servisi küçümsememek gerek. Tek bir hamleyle çalışmamızı boşa çıkardı. Kaçırmayı gerçekleştiren üçlü grup, güya hapisten kaçmaya çalışırken vuruldu ve estetik cerrah, baş tanık Dr. Bulos Sargi söylenene göre hücresinde kendisini kemeriyle asarak intihar etti. Gözaltında kimsenin bir kemer taşımasına izin verilmez ve ayrıca hücrede insanın kendini asabileceği bir yer yok. Ancak bunu Suriyelilerin yüzde doksan dokuzu bilmez.

Son sorgulamanın birkaç gün ardından şifacının kocasıyla piskopos hâkim kararıyla serbest bırakıldı. Patrik, piskoposu gayri resmi olarak görevden aldı. Piskopos şimdi güya dinlenmek amacıyla Şam'da bir manastıra kapandı. Yerine Humuslu genç bir piskopos getirildi.

İçişleri Bakanlığı'ndan resmi bir yazı aldım. Yazıda bana şövalyelik nişanının verileceği belirtiliyor. Neriman'ın buna ilişkin akıllı bir açıklaması var: "Diktatörler eskiden düşmanlarını öldürürlerdi, şimdi ise onları hayatta bırakıyor ama gülünç hale getiriyorlar."

Son direniş eylemim, nişanın verileceği resmi töreni boykot etmek olacak. Bunu Neriman'a da söyledim. Beni öptü ve "Bu da benden sana madalya, kahramanım" dedi.

Sokakta bir meslektaşıma rastladım. Acımı paylaşır gibi yaptı ve "Hiç olmazsa biraz gerçek aydınlanmış oldu" dedi. Çok yanılıyor. Biraz gerçek, çok fazla yalandır.

Uzun zamandır berberime gitmedim. Neriman en fazla on gün olduğunu söylüyor. Haklı. Salonun atmosferini çok özledim. Sevdiğimiz şeye duyduğumuz özlem, ayrılık süresini zihnimizde arttırıyor.

Genç bir adam bize kız kardeşinin başına gelen felaketi anlattı. Merakla dinledik. "Kız kardeşim zengin bir adamla evliydi. Kız kardeşim üç çocuk sahibi, otuz yaşında, güzel bir kadın. Arkadaşları kulağına, kocası olacak horozun yirmi yaşında bir sevgilisi olduğunu ve artık sevgilisiyle ortalıkta gözükmekten çekinmediğini fısıldadı.

Kardeşim internette çaresizce, tavsiye alabileceği bir büyücü aradı ve sonunda birisini buldu. O şarlatan kız kardeşimin zayıf noktasının kocasını kaybetmek olduğunu anladı ve onu yarı karanlık bir ortamda tütsülü ve müzikli ücretsiz bir 'oturum'a davet ederek kocasının sevgilisinin bir büyü vasıtasıyla adamın gözlerini manipüle ettiğine ve artık karısını çirkin bir yaratık olarak gördüğüne inandırdı. Kardeşime küçük bir bez torba verdi. Kardeşim tüm mücevher ve altınlarını bu torbaya dolduracak, sonra torbayı üç gün arka arkaya kocasının yastığının altına koyacak, uyumasını bekleyecek ve ardından sessizce 'Ben senin definen, mücevherin ve altınınım' diyecekti. Bunun ardından torbayla kendisine gelecek ve o da torbaya bir büyü okuyacaktı.

Kız kardeşim söylenenleri yaptı ve elinde torbayla geri geldi. Büyücü üç iyi cinden, kocanın gözlerini iyileştirmek için yardım istedi ve ayrıca kötü bir cinden, genç sevgilinin yüzünü çıbanlarla doldurmasını rica etti. Kız kardeşim tüm bunlardan fazlasıyla tatmin oldu. Büyücü sonra onu tütsüyle dumanlanmış bir odaya soktu ve kendi etrafında üç kere dönmesini, bu arada da torbayı sıkı sıkıya göğsüne bastırmasını istedi. Kendisi de üç defa sihirli sözleri söyleyecekti. Kız kardeşim yine büyücünün talimatını yerine getirdi. Sonra büyücü bizzat kız kardeşimin sihri etkinleştirmesi gerektiğini, odadaki cinlerin onun sesini duymak zorunda olduğunu belirtti ve torbayı kendi eline alarak üç kere kendi etrafında dönerken, kız kardeşim de sihirli söz-

leri okudu. Büyücü yine kardeşimin karşısında durunca, torbayı ona geri verdi ve onu tekrar kocasının yastığının altına koymasını söyledi.

Kız kardeşim büyücünün dediklerini üçüncü kez yerine getirdi, torbayı dördüncü gün yastığın altından aldı ve dehşet içerisinde torbanın içerisinde yalnızca teneke ve sahte takılar olduğunu gördü. Büyücü bu arada ortadan kaybolmuştu. Kadın yalnızca para, altın ve mücevherlerini yitirmekle kalmadı, ayrıca kocası da onu terk etti."

Genç adam sözlerini bitirdikten sonra, aklımıza daha bir sürü şarlatan hikâyeleri geldi. Aptal kurbanlara çok güldük, fakat aslında kendimize ağlamamız gerekiyordu.

*

Dün Neriman zilimi çaldı. Akşama buluşacağımız için şaşırdım. Yaprak sarma yapacaktı, bir kısmı kıymalı, bir kısmı da vejetaryen. Bu nedenle pazara gittiğini sanıyordum. Nefes nefese eve daldı, çok neşeliydi. "Böyle bir şey hiç yaşamadım. Bir gizli servisçi kadının birine hakaret etti ve kadın lafını esirgemeyince, onu tokatlamak için elini kaldırdı. Fakat kadın daha çabuk davranarak pantolonunun ağına bir tekme attı ve ona diktatörün köpeği dedi. Adam yerde yatarken tabancasını çekmeye çalıştı ama iki delikanlı tabancayı adamın elinden alarak 'Yaşasın özgürlük ve onurumuz' diye bağırdılar ve koşarak kaçtılar. Kadın da hemen kayboldu, sloganlar pazarda devam etti. Yemin ediyorum, özgürlük ve onur kelimelerinin pazarda yankılandığını duydum. Geçen aralık ayında Tunus'ta olduğu gibi bir isyan çıkar mı dersin?" diye sordu Neriman, gözlerinden çocuksu bir umut yansıyordu.

"Bizde bunun daha zor olduğunu sanıyorum" dedim ve saçlarını okşadım. "Bu iktidar son kırk yıl içerisinde diğer tüm diktatörlüklere göre daha ustaca güç kazandı. Toplumun en küçük hücresine varıncaya değin terörize edilmiş veya yolsuzluklara boğulmuş bir vaziyetteyiz."

Bana büyük bir hayal kırıklığıyla baktı.

50. Uzun Bir Gece

Barudi'nin uykusu gençliğinden beri kötüydü, fakat bu gece ona özellikle uzun geliyordu. Kendisine bile normal gelmemesine rağmen, Mancini'nin İtalya'daki güvenliği onu endişelendiriyor, şefinin korkaklığı ve medyanın bitmeyen yalanları aklından çıkmıyordu. Yalan deyince, Şükrü'yle bir konuşmasını hatırladı. Barudi "Yalanlar kısa bacaklıdır" atasözünü anmıştı. Futbolu seven Şükrü güldü. "Kısa bacak tamam ama bu, yürüyemedikleri anlamına gelmez. Futbolculara bakınca, kısa bacakların çok güçlü ve oldukça hızlı olduğunu görüyorum."

Evinin duvarları inceydi. Üstündeki komşusu o kadar detone şarkı söylüyordu ki, Barudi ilkin adamın, şarkının şantörünün alaycı bir taklidini yapmak istediğini sanmıştı, fakat tutkulu çabalarını dinleyince, kulaklarının acımasına ve boğulma hissi gelmesine rağmen ona acımıştı.

Yan tarafta oturan adam, seks yaparken karısının canını acıtıyordu. Bunda erotizmin zerresi yoktu. Barudi, içinde he-

yecan değil, öfkenin yükseldiğini hissediyordu. Kadın bir zambak gibi narin ve güzeldi, adam ise kadından yirmi yaş büyük, kaslı ve güçlüydü. Bir lokal işletiyordu ve eve sık sık sarhoş vaziyette gelirdi; bir sadistti ve karısını ağlatmaktan zevk alıyordu. Orgazma gelirken bir at gibi kişniyordu. Barudi ayağa kalktı. Kendisine bir bardak şarap doldurdu ve pencereye gitti. Orada durdu ve karanlık gökyüzüne baktı. Elinde bardak, kalbinde ise öfke vardı.

Barudi Neriman'a bundan bahsedince, o da aynı katta yanında oturan komşusunu anlattı. "Adam zavallı, dürüst bir herif. Onu ve karısını üç yıldır tanıyorum. Kadının boyu adamınkinin iki misli. Şayet komşum bir çimento fabrikasında muhasebeci olarak her gün rakamları çarpıtmak zorunda kalmasaydı, bu kadar keyifsiz olmazdı. Bu ona yıllardan beri acı veriyor. Fabrikanın müdürü, fabrikanın sattığından çok çimento çaldığı için karşı çıkamıyor. Müdür, başkanın dördüncü dereceden yeğeni ve fabrika üç vardiya çalışmasına rağmen zarar ediyor. Eğer işten eve dönerken otobüste, Hıristiyanlara 'domuzlar' ve 'tahtaya tapıcılar' diyen sakallı bir adamla tartışmaya girmeseydi, komşum yine de karısına vurmazdı. Fakat o inançlı bir Hıristiyan. Sakallı adamın hakaretlerine göz yummamış ve çam yarması sakallı tarafından dövülmüş. Kimse ona yardım etmemiş. Böylece eve geldi ve cezalandırılmadan eziyet edebileceği birisine ihtiyacı vardı. Bu da karısı oldu." Neriman kısaca duraksadı ve uzaklara baktı. "Bizim eksiğimiz onur" diye devam etti sonra. "Ama özgürlüksüz bir onur? Biraz özgürlük yeterli olurdu. İriyarı karısının göğsüne oturması yeterdi. Hafif bir çatırdama duyulur, birkaç kaburga incinir ve adam bir süreliğine rahat verir, sonra da mutsuzluğunu başından savmak için başka bir yol arardı."

Bizim eksiğimiz onur... Barudi saatine baktı, saat sabahın üçüydü, doğruldu ve mutfakta bir bardak su içti, sonra yatağına geri döndü. Gözünün önüne çok tehlikeli bir şekilde yaralandığı kaza geldi. 2005 yılında, bir arabayı takip ederken arabası takla atmıştı. O günden beri her gün bir hediyeydi. Yaşamak, her şeyden önce ölümü anlamaktı. Sürekli onu düşünmek ve yakınmak değil, ölümün, paltosunun altında gizle-

diği bilgeliği, yani bizim için yalnızca ertelendiğini anlamak. Bu, daha doğumda başlar. Şayet ölümün elinden çekip aldığı her anın tadını çıkarabiliyorsa, o insan akıllıdır. Fakat Barudi için en büyük bilmece, bunu neden hep unuttuğuydu.

Saat beşe doğru uyudu. Uykusu rüyasızdı, rüya treni çoktan yola çıkmıştı. Çalar saat onu altı buçukta zıplattı.

51. Bir Mağlubun İntikamı

Güçlü bir yağmur vardı. Barudi'nin Neriman'la yeni açılan çok seçkin bir restoranda yemeğe gitme planı suya düşmüştü, Neriman buna sevindi. Restoranlardan hoşlanmıyordu. Onu öyle güzel yemeklerle şımartacaktı ki, restoranda yemeğe gitmek tamamen unutulacaktı. Böyle diyerek güldü.

Barudi banyosunda, aynanın önündeydi. Neriman'a gitmeden önce, kendisine çekidüzen vermek istiyor, düşünceleri sürekli Mancini'ye gidiyordu.

İtalyan arkadaşı, hediyeye –bir kilo Halep zahteri, iştah açan bir baharat karışımı– bir çocuk gibi sevinmişti. Bir parça sıcak, kıtır ekmek ilkönce zeytinyağına, sonra da zahtere bandırılırdı. Neriman Barudi'den, Mancini'nin bu karışımı her sabah kahvaltıda tercih ettiğini biliyordu.

Mesleki kariyerinin sonundaki yenilgi, Barudi için yıkıcı olmuş, fakat bir şey onu memnun etmişti: Şam'ın dedikodu ortamı mükemmel işlemiş, piskoposun uzun yıllardır gizli ser-

vise çalıştığı ve tüm basiretsizliğine rağmen hep korunduğu ağızdan ağıza yayılmıştı. Üstelik şimdi de bir cinayet işlemesine rağmen serbest bırakılmıştı. Hıristiyan topluluğu içten içe kaynıyordu. Barudi Şam'da, etrafında olan biteni dikkatle gözlemleyerek yaşıyor ve Hıristiyan cemaatinin içinde hiçbir zaman böyle bir hoşnutsuzluğun baş göstermediğini biliyordu. Çok sayıda erkek ve kadın patriğe başvurmuş ve Tabbich'in onları veya kardeşlerini gizli servise teslim ettiği ve baş başa yapılan konuşmaları, hatta iki kere günah çıkarma sırrını açığa vurduğu iddiasında bulunmuşlardı. İlk konuşanlar tutuklansa da daha fazla hoşnutsuzluk meydana gelince hızla serbest bırakıldılar. Patrik her şeye direndi ve bekledi. Ancak Vatikan'dan gelen sert bir mektubun ardından harekete geçti.

Barudi görev başında geçirdiği tüm o seneleri düşündü. İktidarın iç çemberinden bir suçlunun sorguya bile çekilememesi kaç kere yaşanmıştı. Ya kendisi? Oyuna katılmış, kör rolü yapmış ve önemsiz küçük sahtekârların peşine düşmüştü. Açgözlülükten kaynaklanan bir kardeş cinayetini hatırladı. 1985 yılıydı. Şahit ifadeleri ve ipuçları kesindi. Fakat o zamana kadar iktidarla hiçbir ilişkisi olmayan zengin kuyumcu, o zamanki başkanın kardeşi ve "Özel Birlikler"in liderine ödediği bir milyon dolar karşılığında serbest bırakıldı.

Barudi yeniden bir sınır garnizonuna sürülmemek için çenesini tuttu. Rejimi lanetledi ama binlerce, milyonlarca insan gibi sustu.

Barudi şimdi resmi basında da bir kahraman, Suriyeli Sherlock Holmes olarak kutlanıyor ve bununla gururlanıyordu. Evet, şöhret de bir tür rüşvet olabilir. Fakat onu artık ninni ile uyutamayacaklardı.

Barudi aynanın karşısında kendi sesini duydu: "Diktatörlük mikroplu bir nehirdir ve mikrobu herkese bulaştırır, kaynağa ulaşmak için akıntıya karşı yüzenlere de."

Onun kurtuluşu Neriman'dı. Şimdi onunla birlikte yaşıyordu. Boşanma işlemleri bitmişti. Ve yakında başka bir semtte bir ev alacak ve oraya taşınacaklardı. Yeni semtte evli olduklarını söyleyecek ve kimseye Barudi'nin Hıristiyan ve Neriman'ın

Müslüman olduğunu anlatmayacaklardı. Modern bir semtte anonim olmak evin fiyatına dahildi.

Barudi saat üçe doğru şarap şişesiyle gülleri aldı ve Neriman'a doğru yola koyuldu. Merdiven sahanlığında dul Salime'ye rastladı. "Bana mı geliyorsun?" diye sordu Salime ve yüksek sesle güldü. Gülüşü, ağzında korku uyandırıcı bir kovuğu ortaya çıkardı.

"Başka bir sefer" dedi Barudi ve hızla uzaklaştı. Dulun çok ipe sapa gelmez biçimde konuşabildiğini tecrübelerinden biliyordu. Barudi'yi daha geçenlerde önce fırında, sonra da kasapta yakalamıştı. Bu, gelecek altı ay için yeterliydi.

Barudi'yi yalnızca Neriman'ın teni ve kokusu sarıyordu. Hâlâ yataktalardı, karanlık dışarıda Şam'ın üzerine buzdan paltosunu sermişti. Yağmur kara dönüştü. Değerli, nadir bir olay... Neriman kalktı, perdeyi açtı ve hızla yatağa geri döndü. Her ikisi de karanlığın içinden kelebekler gibi gelen, pencereye tutunan ve hemen yine yok olan kar taneciklerine çocuklar gibi sevindi.

Çok uzaklarda bulunan başka bir semtte aynı anda Binbaşı Atıf Süleyman, Emniyet Müdürlüğü'nün tören salonunun en ön sırasında oturmaktaydı. Onunla birlikte binden fazla davetli misafir açılış müziğini, milli marşı dinliyordu. Kapıya baktı. Elemanı Nabil başını hafifçe iki yana salladı.

"Nerede kaldı bu yaşlı dangalak?" diye kendi kendine yüksek sesle sordu Süleyman. Yanında oturan karısı kimi kastettiğini biliyordu: Polis ve ordu mensubu diğer dört subayla birlikte ülkenin en yüksek nişanı olan Kartal ve Yıldızlı Şövalyelik Onur Nişanı'nın verileceği Barudi'yi. Nişanı bizzat içişleri bakanının kendisi sunacaktı.

Binbaşı Süleyman, Barudi'yi aradı, fakat telefonu kapalıydı. Barudi evinde de değildi. Adamlarının Barudi'nin evinin kapısına iliştirdiği notlar hâlâ aynı yerde duruyordu.

Sunucu endişe dolu bir bakışla yanına geldi, fakat Atıf Süleyman onu küçük bir yalanla yatıştırdı. Barudi hastalanmıştı. Kendisi onu temsil edecek ve belgeyle nişanı teslim alacaktı. Farklı bakanlıklardan otuz yüksek mevkili memur sahneye çağrıldı. Bunların yalnızca dördü en yüksek nişanı alacaktı.

Süleyman sahneye çıkmadan önce son bir kez, sanki bir kurtuluş umuyormuşçasına giriş kapısına baktı. Nabil başını bir kez daha iki yana salladı ve arka sıralara, nişanlısının yanına oturdu. Meslektaşı Ali de üç günden beri hastaydı.

Barudi Neriman'ı uzun uzun öptü. "Aç gibisin" dedi Neriman nefes nefese ve güldü.

"Evet, nereden biliyorsun?"

"Neredeyse beni yiyip bitireceksin. Bırak bir şeyler kalsın" dedi Neriman ve doğruldu.

O da karşı koyulamaz bir açlık hissediyordu.

Suriye'de henüz barış hâkim. İtalya'nın Şam Büyükelçiliği'ne zeytinyağıyla dolu bir fıçı getiriliyor, fıçının içinde bir kardinalin cesedi var. Vaka komiser Barudi'ye veriliyor; Roma'dan ona yardım etmesi için gönderilen meslektaşı Mancini arkadaşı oluyor. Kardinal hangi gizli misyondaydı? Kardinal, kendisini İsa'ya dayandıran Müslüman Dağ Azizi ile nasıl bir ilişki içerisindeydi? İki komiser soruşturmalar sırasında silahlı İslamcıların eline düşüyor. Rafik Schami'nin yeni romanı inanış, aşk, batıl inanç ve cinayeti anlatırken bizi Suriye toplumunun derin çatışmalarına ve dürüst bir komiserin mesleki akıbetinin ve aşkının içine sürüklüyor.



9 786053 145516

KDV'den muaftır.